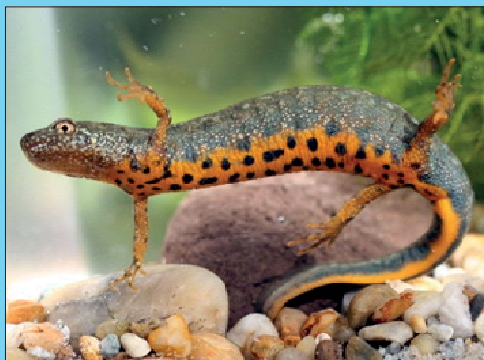

A BAKONY TERMÉSZETTUDOMÁNYI KUTATÁSÁNAK EREDMÉNYEI 34.

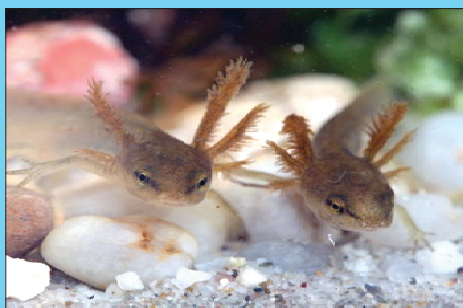
Tóth Sándor

A BAKONY-VIDÉK ÉS A BALATON-MEDENCE HERPETOFAUNÁJA
(AMPHIBIA – REPTILIA)

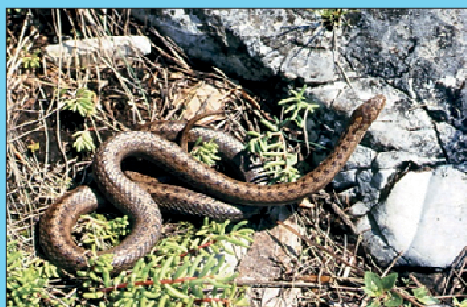

A sárgahasú unka (*Bombina variegata*) hasi oldalának színezete és mintázata

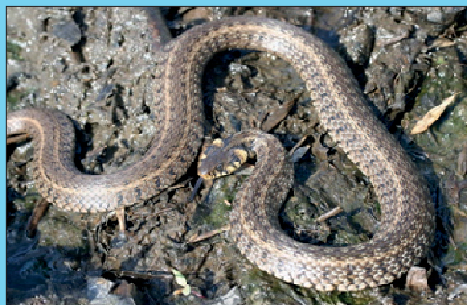
Az alpesi göte (*Ichthyosaura alpestris*) kopoltyús lárvái

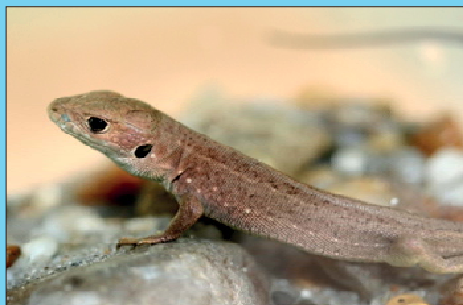
Rézsikló (*Coronella austriaca*)

Idős kecskebéka (*Pelophylax* kl. *esculentus*) a tündérrózsa levelek között

Vízisikló (*Natrix natrix*)

Fiatal zöld gyík (*Lacerta viridis*)

A címlap képei:

Pannonyík	A dunai tarajosgöte nősténye
Erdei sikló	A dunai tarajosgöte idős lárvája

RESULTATIONES
INVESTIGATIONUM
RERUM NATURALIUM
MONTIUM BAKONY
XXXIV.

MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM
BAKONYI TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUMA
ZIRC
2015

A Bakony
természettudományi
kutatásának
eredményei
XXXIV.

TÓTH SÁNDOR

**A Bakony-vidék és a Balaton-medence herpetofaunája
(Amphibia – Reptilia)**

**Herpetofauna of the Bakony Mountains and the Balaton
Basin (Amphibia, Reptilia)**

Zirc, 2015

Szerkesztette:
Tóth Sándor

Sorozatszerkesztő:
Kutasi Csaba

Lektorálta:
Kovács Tibor
Vörös Judit

Angol fordítás:
Vörös Judit

A faj és élőhely képek a szerző felvételei

A kiadvány megjelenését támogatta:

Nemzeti Kulturális Alap

Bakonyi Természettudományi Múzeum Baráti Köre

Kiadja a Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest
Felelős kiadó: Korsós Zoltán főigazgató

Published by the Hungarian Natural History Museum, Budapest
Responsible for publication: Zoltán Korsós director-general

ISBN: 978-615-80345-0-0
ISSN: 0408 2427

Nyomdai kivitelezés: Firmus et Diligens Kft.

Tartalom

Előszó	7
Bevezetés	8
Fosszilis kétéltű- és hüllőleletek a Bakonyból	8
Történeti áttekintés	10
Anyag és módszer	20
A terület földrajzi felosztása	21
A herpetofauna UTM hálótérképezése	24
Eredmények	26
Főbb kétéltű élőhelyek víztípusok szerinti beosztása	27
A kétéltűfauna víztípusok szerinti megoszlása	27
A pH-vizsgálatok eredményei	31
A kétéltű- és hüllőfauna fenológiai sajátosságai	32
A gyűjtő/megfigyelő helyek jegyzéke	33
A gyűjtők, megfigyelők és adatközlők neve	35
A fajok jegyzéke a lelőhelyadatokkal	37
Összefoglalás (Summary)	196
Irodalom	197
Melléklet: A gyűjtő- és megfigyelőhelyek jegyzéke	203
Névmutató	236

In memoriam
Dr. Marián Miklós
(1914 - 2011)

Marián Miklós tanár-muzeológus 1914. március 31-én született Szegeden. A szegedi Ferenc József Tudományegyetemen 1937-ben szerzett természettan- földrajz szakos középiskolai tanári diplomát. Tanári pályáját a kaposvári Somssich Gimnáziumban kezdte, ahol egy évtizeden át tanított. Kezdettől erős vonzalmat érzett a természet, elsősorban az ornitológia és a herpetológia iránt. 1951-től külső munkatársként, majd 1954-től főállású szakmuzeológusként tevékenykedett a Rippl-Rónai Múzeumban. Ő volt a múzeum első természettudományos munkatársa, egyben a természettudományi gyűjtemény megalapozója. A Baláta-tavon végzett állattani kutatásai jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy az értékes láp Európa szerte is jól ismert védett terület lett. Kaposvárról 1958-ban visszaköltözött Szegedre, ahol a Móra Ferenc Múzeum munkatársaként tevékenykedett, közben két és fél évtizeden át, a Tisza-kutató Bizottság titkáráként szervezte a Tisza magyarországi szakaszán folyó kutatásokat. Az Alföld mellett behatóan vizsgálta a Barcsi-borókás, a Zselic, és a Soproni-hegység madár, illetve herpetofaunáját. 1963-ban kapcsolódott be a Bakony kutatásába. „A Bakony természeti képe” program alapító tagjaként, az 1990-es évek elejéig aktívan tevékenykedett a hegységben. Kutatásaival elsősorban a herpetofauna feltárásában alkotott maradandót. Legjelentősebb munkája „A Bakony-hegység kétéltű- és hüllőfaunája (Amphibia, Reptilia). Herpetológiai alapvetés” c. kötet megírása volt.

Előszó

A Bakony-vidék és a Balaton-medence herpetofaunájának leírása nagyjából 120 évvel ezelőltre, Méhely Lajos munkásságáig nyúlik vissza. Azóta olyan nagyszerű kutatók foglalkoztak a régió kétéltű- és hüllőfajaival, mint Dely Olivér György, a Magyar Természettudományi Múzeum, vagy Marián Miklós, a kaposvári Rippl-Rónai Múzeum, majd a szegedi Móra Ferenc Múzeum herpetológusa. Marián Miklós tollából született meg 1988-ban az első összefoglaló herpetofaunisztikai mű, amely „*A Bakony természettudományi kutatásának eredményei*” sorozat 20. köteteként jelent meg.

Az elmúlt évtizedekben a kétéltűek és a hüllők előfordulásáról hatalmas mennyiségű adat halmozódott fel a szakirodalomban, a hazai természettudományi múzeumok gyűjteményeiben, a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer keretében végzett felmérések eredményeként és a modern, internetalapú térképezési programoknak köszönhetően. És ki lett volna alkalmasabb arra, hogy ezt a rengeteg ismeretet összegyűjtse, majd a saját, több évtizedes megfigyelési adataival egybeolvasztva szintézist készítsen a Bakony-vidék és a Balaton-medence kétéltű- és hüllőfajainak előfordulásáról, mint a jelen kötet szerzője? Tóth Sándor 1972–1991 között az önálló Bakonyi Természettudományi Múzeum első igazgatója volt. Jóllehet elsősorban a kétszárnyúak és a szitakötők szakértőjeként dolgozott, terepi kiszállásai során mindig precízen feljegyezte, ha valamilyen kétéltűt vagy hüllőt látott. Öt évtizedes barátság fűzte Marián Miklóshoz, akit máig példaképének tart, akitől a herpetológia iránti szeretetet kapta, és akitől közös terepmunkájuk alatt sokat tanult a hazai kétéltű és hüllőfaunáról.

Örülök, hogy 27 év után egy újabb összefoglaló kötet jelenik meg a Bakony-vidék és a Balaton-medence herpetofaunájáról. Megtiszteltetés számomra, hogy veszprémi születésűként, a Bakony és a Balaton szerelmeseként, nem mellesleg kétéltűekkel és hüllőkkel foglalkozó kutatóként elsőként tarthatom kezemben Tóth Sándor könyvét. Hiánypótló ez a mű, amit sokáig haszonnal forgathatnak a régió herpetológiai viszonyai iránt érdeklődő kutatók és természetjárók.

Budapest, 2015. augusztus 29.

Vörös Judit

Bevezetés

A Bakony hegység kétéltű- és hullófaunájának korábbi kutatási eredményeit Marián Miklós foglalta össze és tette közzé „*A Bakony természettudományi kutatásának eredményei*” sorozat 20. kötetében (MARIÁN 1988). A Balaton-medence herpetofaunájáról önálló közlemény még nem készült, azonban Marián Miklós tanulmányában szerepelnek a Balaton-felvidék részeként a tóra, illetve annak északi partvidékére, valamint önálló kistájként a Tapolcai-medencére vonatkozó kétéltű- és hulló-adatok. A kötet megjelenése óta eltelt mintegy két és fél évtized során intenzívnek nevezhető herpetológia kutatások folytak a területen, melyek eredményeként számos kisebb publikáció, illetve részben annak is tekinthető kutatási jelentés készült. Különösen sok új információt szolgáltatott az elmúlt évek során a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Kétéltű- és Hullóvédelmi Szakosztálya által működtetett Herptérkép program. Magánszemélyektől származó információk mellett a Magyar Biodiverzitás Napok három bakonyi (Porva, Fekete-hegy, Hegymagas) helyszínén történt megfigyelések is hozzájárultak a kötet teljesebbé tételéhez. Viszonylag jelentős bővülést tett lehetővé a Magyar Természettudományi Múzeum herpetológiai gyűjteményének a területünkre vonatkozó publikálatlan anyaga. A rendelkezésre álló adatok zömét azonban a szerző több évtizedes herpetológiai megfigyelései képezik.

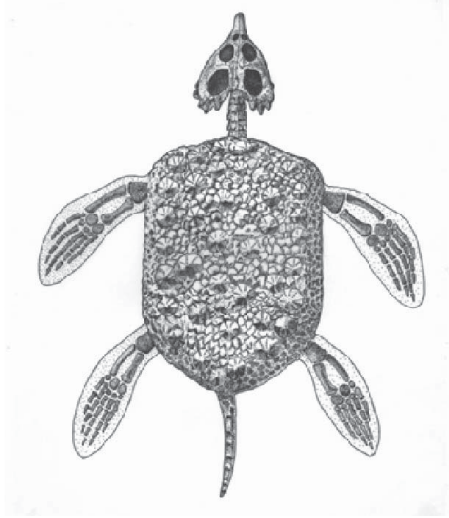
A jelen kötet elsősorban faunisztikai jellegű munka, a kétéltűek és hullók szervezeti felépítésével nem foglalkozik részletesen.

Fosszilis kétéltű- és hullóleletek a Bakony-vidék területéről

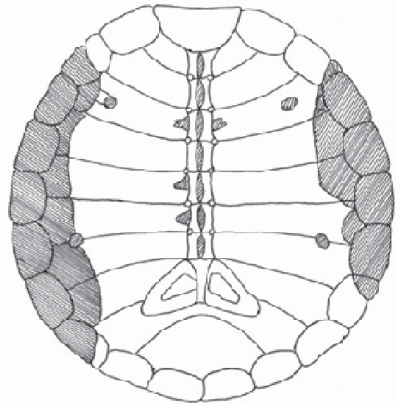
A Bakonyban folyó ásatások során viszonylag kevés fosszilis kétéltű- és hulló-maradvány került elő. Bár a mai faunával nem áll közvetlen rokonsági kapcsolatban, de érdekessége miatt mégis említést érdemel egy a felső-triászról származó országos jelentőségű lelet. Veszprémben, a Jeruzsálem-hegy kőfejtőjének márgájában találta meg 1899-ben Laczkó Dezső geológus, a Veszprém Vármegyei Múzeum első igazgatója, a bakonyi vagy más nevén kavicsfogó álteknős (*Placochelys placodonta* Jaek.) csaknem ép állapotban fennmaradt koponyáját, valamint csontvázának egy részét. A mintegy 180 millió évvel ezelőtt élt állat maradványait Jaekel Ottó német paleontológus rekonstruálta és írta le (JAEKEL 1911).

Érdekes módon ugyancsak a Bakonyból került elő a Magyarországra területére vonatkozó feltehetően legidősebb, mintegy 80 millió éves valódi teknősmaradvány, melyet Kocsis Lajos talált meg Sümegen, a felső-krétából származó mészkőben. Bohn Péter, a lelet tanulmányozója és leírója által sümegi teknősnek (*Senonemys sümegiensis* Bohn) nevezett fosszília nem közvetlenül a mai mocsári teknős, hanem az Emydidae családnak távoli őse vagy rokona lehetett. Erre utal többek között az a jelenség, hogy a ma élő mocsári teknős (*Emys orbicularis*) egészen fiatal ivadéknak hátpáncélja a sümegi teknőshez hasonlóan lekerekített ovális-alakú (BOHN 1966).

Ezzel szemben, a Bakonyban folyó ásatások során előkerült viszonylag csekély számú fosszilis kétéltű-hulló maradvány mindössze néhány tízezer (pleisztocén), vagy néhány ezer évesre (holocén) tehető. A Magas-Bakonyban, a Száraz-Gerence-barlangból (ez valószínűleg azonos a Pörgöl-barlanggal), Varrók Sarolta 1950-1953-

A bakonyi álteknős rekonstrukciós képe
(O. Jaekel 1911 nyomán)

A sümegi teknős rekonstrukciós képe
(Forrás: Bohn Péter 1966)

ban végzett ásatásai eredményeként derült fény több kétéltű- és hüllő-fosszília jelenlétére (VARRÓK 1955). A pleisztocén korú barlangi üledék alsó szürke rétegéből barna varangy és fürge gyík, a felső, vörösbarna rétegben barna ásóbéka, barna varangy, zöld varangy és gyepi béka maradványai kerültek elő. Az utóbbi faj Bakonyban való előfordulásáról jelenleg nem tudunk. Varrók Sarolta véleménye szerint ezek a fossziliák a jégkorszakban (Würm glaciális) kerülhettek a barlangba. A pleisztocén rétegbe ágyazódott holocén korú szürke rétegben további maradványok (barna varangy, zöld varangy, barna ásóbéka, gyepi béka) is voltak. Ugyancsak Varrók Sarolta tárta fel 1953-ban a Tönkölös-hegyi-sziklaodút. Itt a legalsó, sárga rétegben barna varangyot és egy *Rana* faj töredékét találta. A középső barna és a legfelső, fekete humuszrétegből szintén a barna varangyot mutatta ki. Egy meghatározatlan varangy faj maradványát gyűjtötte Varrók holocén rétegben az Ördög-lik-barlangban.

A Keszthelyi-hegységben, a Meleg-hegyen (Rezi), a dolomitban képződött Sikaliktya-barlangban Darnay-Dornay Béla 1956-ban végzett ásatásai eredményeképpen kötörmelékes agyagból holocén korú *Bufo*, *Rana*, *Lacerta*, és *Ophidia* maradványok kerültek elő (JÁNOSSY & DARNAY-DORNYAI 1961).

Sági Károly által 1961-ben és 1962-ben feltárt longobárd kori (Kis-Balaton: Diá-sziget), valamint avar kori (Balatonszéplak) sírok feltárása során előkerült teknős maradványokat Dely Olivér György határozta meg. Megállapította, hogy valamennyi lelet a ma élő mocsári teknőstől (*Emys orbicularis*) származik (DELY 1965).

A Keleti-Bakonyban, a Gaja-szurdokban fekvő Rigó-lyukban Kordos László végzett ásatásokat 1976-ban (KORDOS 1984). A barlangot kitöltő újholocén korú vörösesbarna, valamint humuszos fakóbarna kötörmelékes agyag kecskebéka, lábatlan gyík, valamint meghatározhatatlan fajú varangy és gyík maradványait rejtette.

Történeti áttekintés

A jelen kötet összeállításának előkészítése során fontos szempont volt a Bakonyvidék, valamint a Balaton-medence területére vonatkozó, faunisztikai adatokat tartalmazó publikációk és kutatási jelentések lehetséges mértékű felkutatása. Az egyes irodalmak/jelentések időrendi sorrendben szerepelnek, tartalmuk rövid ismertetésével. Sorszámuk egyben az adatközlő fejezetben is megjelennek a fajra vonatkozó irodalom arab számokkal való felsorolásánál. A publikációnak nem minősülő kutatási jelentéseket csillag különbözteti meg.

1. FITZINGER, L. J. (1824): A szerző munkájában Magyarország hullófaunájára új fajként a magyar gyík (*Ablepharus pannonicus*) előfordulását említi.

2. LENDL A. (1892): A szerző részletesen leírja a Mátyás-hegyen gyűjtött, és terráriumban tartott *Ablepharus pannonicus* példányok életmódjának megfigyelésére vonatkozó tapasztalatait. Szerinte az első hazai példányt Kitaibel Pál a Budai-hegyekben találta, ugyanakkor nem tesz említést Várpalotáról. További lelőhelyként felsorolja a következőket: Eger (Kis-Eged), Vác (Nagyszál), Balaton melléke (Szent György-hegy).

3. MÉHELY L. (1897a): A Balaton tudományos tanulmányozásának eredményei kapcsán említi a Szent György-hegyről a magyar gyíkot (*Ablepharus pannonicus*), Zalából a keresztes viperát (*Vipera berus*), továbbá a Bakony magasabb régiójából az alpesi gótét (*Molge alpestris*) és a sárgahasú unkákat (*Bombinator pachypus*). A munkában szerepel még a haragos sikló (*Zamenis gemonensis*) és az elevenszülő gyík (*Lacerta vivipara*). Az utóbbi két fajra vonatkozó közlése azonban valószínűleg nem tekinthető megalapozottnak.

4. MÉHELY, L. (1897b): A szerző a Balaton partvidékén élő kétéltűek és hullókok bemutatása kapcsán a fajok lelőhelyeinek jegyzékét is megadja. Munkájában szerepel a haragos sikló (*Zamenis gemonensis*) és az elevenszülő gyík (*Lacerta vivipara*). E két fajra vonatkozó közlése azonban ugyancsak nem tekinthető megalapozottnak.

5. LENDL A. (1899): A szerző Magyarország néhány érdekes fajáról szóló dolgozatában említi a magyar gyíkot (*Ablepharus pannonicus*), mely szerinte a Bakony déli lejtőin is él.

6. FEJÉRVÁRY G. (1916): A szerző az Állattani Szakosztály 201. ülésén (1916. március 3.) felolvasott „Újabb adatok az *Ablepharus pannonicus* magyarországi elterjedéséhez” c. tanulmányában említi a faj Zala-, Pest-Pilis-Solt-Kiskun-, Hont-, Nógrád- és Heves megyéből való előfordulását.

7. HORVÁTH G. (1918): A magyar gyík (*Ablepharus pannonicus*) Kitaibel Pál által 1797-ben, a Bakonyban, Várpalota környékéről történt első megtalálását említi a szerző.

8. MÉHELY L. (1918): *A Magyar Birodalom állatvilága* c. kiadványban [PASZLAUSZKY J. (szerk.)] Méhely Lajos állította össze a hullókról és kétéltűekről szóló fejezetet (MÉHELY 1918). Ebben a Bakonyvidék, illetve a Balaton-medence területéről csupán egyetlen faj, a pannongyík (*Ablepharus pannonicus*) a Szent György-hegyen való előfordulását említi.

9. DORNYAY B. (1927): Dornay Béla turistakalauzában egyebek mellett, már

1927-ben említi az alpesi gőtét a Bakonyból, *Molge alpestris* néven. Részben Méhely (1987b)-re hivatkozva a *Vipera berus*, a *Lacerta vivipara*, az *Ablepharus pannonicus*, a *Zamenis longissimus*, a *Rana dalmatina*, a *Salamandra salamandra*, a *Coluber caspius* előfordulását is felsorolja.

10. ENTZ G. & SEBESTYÉN O. (1942): A szerzők a Balaton életéről szóló könyvben 9 kétéltű- és 11 hüllőfaj a tóban, illetve a tó környékén való előfordulásáról írnak. Többek között megemlítik a keresztes vipera (*Vipera berus*) a Balatontól már kissé távolabb eső ormándpusztai (Zalakomár) megtalálását is.

11. FEJÉRVÁRY-LÁNGH A. (1943): A szerző említi az alpesi gőte (*Triturus alpestris*) Molnár Gábor által a Csinger-völgyben (Ajka) 1936-ban való megtalálását, valamint további 11 kétéltűfaj elsősorban a Balaton környékén való előfordulását. A dolgozatban szerepel még a keresztes viperának (*Vipera berus*) Vasvári Miklós által Ormándpusztán való gyűjtése.

12. FEJÉRVÁRY-LÁNGH A. (1943): A szerző dolgozatában említi a pannonygík (*Ablepharus kitaibelii*) a Szent György-hegyen és Várpalotán való előfordulását, valamint további 6 hüllőfaj hazai lelőhelyét.

13. SZUNYOGHY J. (1945): A szerző dolgozatában felsorolja az *Ablepharus kitaibelii* 1945-ig ismert lelőhelyeit (a Bakony-vidékre vonatkozóan a Szent György-hegyet és Várpalotát), majd beszámol a faj Kecskemét környékén, a Kohárszentlőrinci-erdőben (jelenleg Nyárlőrinci-erdőben), 1948 nyarán történt megtalálásáról.

14. VARRÓK S. (1955): A Bakonybél közelében található Száraz-Gerence-barlangban (valószínűleg a Bakonyszücshez tartozó Pörgöl-barlangban?) Varrók S. S. által 1950-1953-ban végzett ásatások nyomán, a pleisztocénből származó *Bufo bufo*, *Bufo viridis*, *Pelobates fuscus*, *Rana dalmatina*, *Rana temporaria* és *Lacerta agilis* maradványai kerültek elő. Ugyancsak Varrók tárta fel a Bakonybélhez tartozó Tönkölös-hegyi-sziklaodút (jelenleg Tönkölös-hegyi-barlang), ahol *Bufo bufo* és *Rana* sp. töredékét találta. A dudari Ördög-lik-barlang (Sűrű-hegyi Ördög-lik) holocén üledékében *Bufo* sp. maradványára bukkant.

15. DELY O. GY. (1958): Az alpesi gőte (*Triturus alpestris*) új magyarországi előfordulási helyei között említi a Molnár Gábor által felfedezett bakonyi (Csinger-völgy) adatát is.

16. DELY O. GY. (1959): Az alpesi gőte formaköre, különös tekintettel a magyarországi és Kárpát-medencei populációkra témát tárgyaló tanulmány bakonyi lelőhely-adatokat is tartalmaz.

17. SZABÓ, I. (1959): A szerző dolgozatában a sárgahasú unka (*Bombina variegata*) magyarországi elterjedését tárgyalja. A lelőhelyek között a Bakonyból is többet említi.

18. DELY O. GY. (1960): Az alpesi gőte (*Triturus alpestris*) Kárpát-medencében élő populációjának biometriai, etológiai és ökológiai vizsgálata kapcsán említi a faj bakonyi (Csinger-völgy) lelőhelyét is.

19. DELY O. GY. & MARIÁN, M. (1960): A szerzők dolgozatukban a keresztes vipera (*Vipera berus*) hazai elterjedésére vonatkozó újabb adatokat ismertetik. Bár az irodalomban szerepel a faj a Bakonyból is, hangsúlyozzák, hogy erre vonatkozó bizonyíték nem áll rendelkezésre.

20. DELY O. GY. (1962): A szerző az alpesi göte (*Triturus alpestris*) újabb hazai lelőhelyei között több bakonyit (Ajka, Némethánya: Laposok, Úrkút: Kislódi-erdő, Rieger-tó, Felsőcsinger: Bocskor-hegy) is felsorol.

21. EDELÉNYI B. (1963): A hazai hullók néhány újabb belső élősködő férgével kapcsolatban vizsgált Tihanyban gyűjtött vízisikló (*Natrix natrix*) és kockás sikló (*Natrix tessellata*) egyedeket is.

22. DELY O. GY. (1964): A mocsári béka (*Rana arvalis arvalis*), valamint hosszúlábú mocsári béka (*Rana arvalis wolterstorffi*) rendszertanának, elterjedésének és genetikai sajátosságainak vizsgálata kapcsán, a Természettudományi Múzeum gyűjteménye alapján, a hazai alfaj számos lelőhelyét sorolja fel elsősorban a Balaton-medence, de részben a Bakony-vidék területéről is.

23. DELY O. GY. (1965): Avar és longobárd sírokból származó teknős maradványok között említ Bakony-vidékről származó leleteket is.

24. VÁSÁRHELYI I. (1965): „A kétéltűek és hullók hasznáról és káráról” c. könyvben említést tesz az alpesi göte (*Triturus alpestris*), a sárgahasú unka (*Bombina variegata*), a kockás sikló (*Natrix tessellata*) bakony-vidéki előfordulásáról. Ugyancsak megnevezi a pannongyík (*Ablepharus kitaibelii*) Várpalotán és a Szent György-hegyen való előfordulását is.

25. DELY O. GY. (1967): Magyarország Állatvilága kétéltűekkel foglalkozó kötetében egyetlen, a mocsári békára (*Rana arvalis*) vonatkozó konkrét faunisztikai adatot sikerült találni (Veszprém megye: Kovácsi-hegy).

26. MARIÁN M. & SZABÓ I. (1968): A részben közös programok keretében, valamint közös szerzőségben készült dolgozat az Északi-Bakony herpetofaunájának ismeretéhez szolgál adatokkal. Munkájuk során a kétéltűek 9, a hullók 5 fájának előfordulását mutatták ki a területről.

27. PAPP J. (1968): A szerző, egyben „A Bakony természeti képe” program 1969-ig szervezője és irányítója, átfogó dolgozatot készített a Bakony állatföldrajzi viszonyairól. Ebben a gerincesek közül az alpesi gótét és a sárgahasú unkat említi a hegység színező elemei közül.

28. SEY O. (1968): A Bakony gerinces állatainak parazita féregfaunája vizsgálata során 4 kétéltű- és 2 hullófaj számos egyedéből gyűjtött parazita férget mutatott ki.

29. DELY O. GY. (1972): A törékeny gyík Kárpát-medencében való elterjedésének vizsgálata kapcsán bakonyi adatokat is említ a szerző.

*30. KEVE A. (1972): Keve András a Balaton környékén végzett madártani kutatásai során herpetológiai megfigyeléseiről is feljegyzéseket készített. Ezeket átadta Marián Miklósnak, aki 6 hullófaj adatát felhasználta a Bakony kétéltű- és hullófaunájáról összeállított monográfiájához. A feljegyzések hollétéről sajnos nincs információnk.

31. MARIÁN M. & MARIÁN O. (1973a): Marián Miklós és Marián Orsolya, a Negyedik Bakony-kutató anketon elhangzott „A Bakony herpetológiai kutatása” c. előadáson 13 kétéltű- és 6 hullófaj a hegységben való előfordulását ismertette.

32. MARIÁN M. & MARIÁN O. (1973b): A szerzők bagolyköpetekből származó kétéltű csontmaradványok vizsgálata során 5 kétéltűfajt mutattak ki. Konkrét lelőhelyet azonban csak az ásóbéka (*Pelobates fuscus*) esetében említene a Bakony-vidékről (Monostorapáti, Vindornyaszőlős).

33. SZABÓ I. (1973): A szerző és parazitológus munkatársai a Bakony különböző pontjain, elsősorban az Északi-Bakonyban végzett gyűjtések eredményeképpen 10 kétéltű- és 5 hüllőfaj előfordulását mutatták ki.

34. BANKOVICS A. (1974): Az V. Bakony-kutató anketón 5 kétéltű- és 1 hüllőfaj újabb lelőhelyről való kimutatását említette az előadó.

35. DELY O. GY. (1974): A törékeny gyík (*Anguis fragilis*) a Kárpát-medencében való elterjedésével és rendszertanával kapcsolatos dolgozatában a Bakony-vidékre és a Balaton-medencére vonatkozó lelőhelyeket is felsorol.

36. JÁVORKA S. (1957): A Kitaibel Pálról szóló könyvben a szerző említi a magyar gyík (*Ablepharus pannonicus*) első hazai adatát, 1797-ből, a Bakonyból, Várpalota mellől.

37. DELY O. GY. (1978): A Magyarország Állatvilága határozókönyv sorozat hüllőkkel foglalkozó kötetében kevés faunisztikai szempontból értékelhető konkrét információ van. A szerző bakonyi vonatkozásban kivételként említi a pannongyík (*Ablepharus kitaibelii*) Várpalotán, valamint a Szent György-hegyen való előfordulását.

38. ILOSVAY GY. (1980): A szerző néhány Anura faj ökológiai vizsgálata kapcsán, a barna varangy (*Bufo bufo*) és az erdei béka (*Rana dalmatina*) bakonyi előfordulását említi.

39. ILOSVAY GY. & SZITTA T. (1980): A szerzők a Bakonyi Természettudományi Múzeum gerinces gyűjteményének revíziója kapcsán megállapították, hogy gyűjtemény az 1970-es évek végén 13 kétéltűfaj 1945 példányát, valamint 9 hüllőfaj 169 példányát tartalmazta. Munkájukban közreadták a példányok faunisztikai adatait is.

40. MARIÁN M. & MARIÁN O. (1980): A szerzők a Fenyőfői-ösfenyves területéről 7 kétéltű- és 4 hüllőfaj előfordulását mutatták ki.

41. ILOSVAY GY. (1981): A Veszprémi Akadémia Bizottság kijelölt munkaterületéről szolgáló farkasgyepűi bükkös herpetofaunájának vizsgálata során 5 kétéltű- és 3 hüllőfaj került elő.

42. BALI J. (1982): 1976 és 1979 között történt többé-kevésbé rendszeres megfigyelések eredményeképpen kiderült, hogy Veszprém város területén általánosan elterjedt, és egyes években nagyon gyakorinak nevezhető a fali gyík.

43. ILOSVAY GY. (1982): A Bakonyi Természettudományi Múzeum munkatársai, tanulókkal együttműködve, a Somlóról 6 hüllőfaj előfordulását mutatták ki.

44. MARIÁN M. (1982): A szerző „A Magas-Bakony természettudományi kutatásának újabb eredményei” c. előadójánál 2 kétéltű- és 2 hüllőfajnak az Északi- és a Keleti-Bakony ökoszisztémáiban betöltött szerepét taglalja.

45. ESZTERHÁS I. (1983): A szerző dolgozatában foglalkozik az Alba-Regia-barlang állatvilágának vizsgálata során elért eredményekkel is. Említi a barlangban gyűjtött/megfigyelt kétéltűket is, de a konkrét fajokat csak egy kéziratos jelentésben sorolja fel.

46. TÓTH S. (1983): A Bakony, Balaton-felvidék útikalauznak a terület állatvilágát ismertető fejezetében 11 kétéltű- és 10 hüllőfaj szerepel, közelebbi lelőhely megnevezése nélkül.

47. KORDOS L. (1984): A bodajki Rigó-lyuk barlang korai újholocén kitöltésének vizsgálata során több kétéltű (*Bufo* sp., *Pelobates fuscus*, *Rana esculenta*, *Rana temporaria*), valamint hüllő (*Lacerta* sp., *Anguis fragilis*) maradványai kerültek elő.

48. SIPOS I. & WENINGER T. (1984): A szerzők botanikai és zoológiai megfigyeléseket végeztek a Veszprémi-séd mentén. Ennek során 10 kétéltű- és 3 hullófaj a területen való jelenlétét állapították meg.

49. TÓTH S. (1984): Az Országos Pedagógiai Intézet által kiadott „Túrák a Bakony-hegységben” c. kirándulási kalauzban 3 kétéltű- és egy hullófaj szerepel lelőhely megnevezéssel is.

50. ILOSVAY GY. (1985a): A zirci arborétumban elsősorban a Bakonyi Természettudományi Múzeum munkatársai által folytatott kutatások során 8 kétéltű- és 2 hullófaj került elő.

51. ILOSVAY GY. (1985b): A dolgozatban személyes gyűjtések/megfigyelések, valamint irodalmi információk alapján, 11 kétéltű- és 10 hullófajnak a Balaton és a Balaton-felvidéken való előfordulására vonatkozó adatok találhatók.

52. SIPOS I. (1986): Sipos Imre a Bakonyi Természettudományi Múzeum gyűjteményében található unkapéldányok biometriai módszerek alkalmazásával történő statisztikai összehasonlítását végezte el. A hibridek egyedek szétválasztásánál vizsgálta, hogy melyik törzsalakhoz hasonlítanak jobban. A dolgozat tartalmazza a gyűjteményben található példányok faunisztikai adatait is.

53. MARIÁN M. (1987): A 10. Bakony-kutató ankét előadásai között szerepelt herpetológiai téma is. Marián Miklós „A Bakony herpetofaunájának múltja, jelene és jövője” c. előadásában kitért a hegység barlangjaiban folyó ásatások során előkerült kétéltű- és hullóleletekre, konkrét adatokat is említett a barlangokból. Vázolta a herpetofauna kialakulását, majd nagy tájegységenként részletesen jellemezte a ma élő faunát.

54. MARIÁN M. (1988): A Marián Miklós által összeállított herpetológiai alapvetés részletesen ismerteti a Bakony herpetofaunáját. Vázolja a fauna kialakulását és jelenlegi képét. A 13 kétéltű- és 9 hullófajra vonatkozó ökológiai, fenológiai és egyéb jellemzés mellett, UTM hálótérképeken, a 2,51×2,5 km-es hálómezők szerinti bontásban bemutatja az egyes fajok elterjedését.

55. SOLTI B. & VARGA A. (1988): A kétéltű- és hullóadatokat publikáló dolgozatban 4 kétéltű-, valamint 4 hullófaj lelőhelyadata is szerepel a Bakony-vidék, illetve a Balaton-medence területéről.

56. LÖW P., SASS M., CSÖRGŐ T. & TÖRÖK J. (1989): A szerzők a Kis-Balaton területén, a Diás-szigeten gyűjtött zöldbékák (*Rana esculenta* komplex) fajainak biokémiai vizsgálatának eredményeit mutatják be dolgozatukban.

57. LÖW P., TÖRÖK J., SASS M. & CSÖRGŐ T. (1990): A Kis-Balaton Természetvédelmi területén végzett kutatások során, a területen előforduló 11 kétéltű faj közül a mocsári békára (*Rana arvalis*), valamint a kecskebéka-fajkomplexre (*Rana lessonae*, *Rana esculenta*, *Rana ridibunda*) vonatkozó adatokat mutatják be dolgozatukban.

58. KOVÁCS T. & TÖRÖK J. (1992): A Kis-Balaton 3 pontján (Diás-sziget, víztározó I., Zala-part) gyűjtött 8 kétéltűfaj táplálkozásökológiai vizsgálatának eredményeit tartalmazza a dolgozat.

59. TÖRÖK J. & CSÖRGŐ T. (1992): A Kis-Balaton területén gyűjtött *Rana arvalis*, *Rana dalmatina* és a *Rana esculenta* komplex táplálkozásökológiai vizsgálatának eredményeit tartalmazza a dolgozat.

60. VARGA A. (1995): A szerző kétéltű- és hullóadatokat közöl Magyarországról.

Dolgozatában 5 kétéltű- és 2 hullófaj konkrét lelőhelyadata található meg a Bakonyvidék, illetve a Balaton-medence területéről.

61. BARTA Z. (1996): Az 1980 és 1995 között végzett megfigyelési, kisebb részben gyűjtési adatok alapján összeállított dolgozat, a tág értelemben vett Bakony hegység területéről 10 kétéltű- és 8 hullófaj előfordulására említ adatokat.

62. HOLZINGER G., KOVÁCS T. & TÖRÖK J. (1996): A szerzők dolgozatukban a Kis-Balaton két pontján (Diás-sziget, Fekete-sziget) gyűjtött 8 kétéltűfaj táplálék összetételének a csigákra vonatkozó eredményét ismertetik.

63. KOVÁCS T. & TÖRÖK J. (1996): A szerzők a békák táplálékdiverzitásának vizsgálatához, 1992–1993-ban a Diás szigeten 6 kétéltűfaj egyedeit gyűjtötték be.

64. BARTA Z. (1997): A „Csopak története” c. könyvben a szerző 7 kétéltű- és 5 hullófajnak a település közigazgatási területén való előfordulását említi.

65. KORSÓS Z. (1997): A szerző részletesen áttekinti és értékeli a kockás sikló (*Natrix tessellata*) balatoni előfordulására vonatkozó hazai irodalmat. A Balatonberénytől Fonyódig terjedő partszakasz különböző élőhelytípusain tervszerű vizsgálatokat végez az ott élő állomány populációbiológiai felmérése érdekében.

66. FARKAS J. & PUKY M. (1997a): A szerzők a Balaton kutatás keretében vizsgálták néhány a Balatonba ömlő kisvízfolyás kétéltű-faunáját is. A vizsgálat eredménye 6 kétéltűfaj, valamint a kecskebéka (*Rana esculenta* complex) a patakokból való kimutatása.

67. FARKAS J. & PUKY M. (1997b): A szerzők a Balaton kutatás keretében vizsgálták néhány a Balatonba ömlő kisvízfolyás kétéltű-faunáját is. A vizsgálat eredménye 6 kétéltű faj, valamint a kecskebéka (*Rana esculenta* complex) a patakokból való kimutatása.

68. MÉSZÁROS F., GUBÁNYI A., KORSÓS Z. & CSORBA G. (1998): A szerzők egyéb gerincesek mellett említik dolgozatukban a vizsgált területen előforduló kockás sikló adatát is.

69. PUKY M. & FARKAS J. (1998): A szerzők a kisémlős-fauna (Insectivora, Rodentia) a Balaton környékén 1996–1998 között végzett vizsgálata során 7 kétéltűfaj, továbbá a *Rana esculenta* komplex előfordulására szolgáltattak viszonylag kevés konkrét lelőhelyadatot.

70. SALLAI Z. & PUKY M. (1998): A szerzők a Nimfea Természetvédelmi Egyesület Halfaunisztikai Munkacsoportjának országos halfelmérése során gyűjtött/megfigyelt két kétéltű- és egy hullófaj előfordulását említik a Kis-Balaton térségéből.

71. BARTA Z. (1999): A szerző a „Balatonfüred és Balatonarács története” c. könyvben, a település közigazgatási területéről 6 kétéltű- és 6 hullófaj előfordulásáról tudósít.

*72. BARTA Z. (2000): A Balaton-felvidéki Nemzeti Park számára a Tobrukinádasról (Balatonfüzfő) készített kutatási jelentésben, 4 kétéltű- és 3 hullófaj előfordulására vonatkozó adat szerepel.

73. SZABÓ K., LIKER A. & KORSÓS Z. (2000): A szerzők a kockás sikló (*Natrix tessellata*) két magyarországi populációjának fluktuáló aszimmetria vizsgálata kapcsán, a Tihanyi-félsziget keleti parti sávjában élő állományt is felhasználták.

74. FARKAS J. & PUKY M. (2001): A szerzők a Balaton kutatás keretében vizsgálták néhány a Balatonba ömlő kisvízfolyás kétéltűfaunáját is. A vizsgálat eredménye 8

kételtűfaj a patakokból való kimutatása, azonban a zöld békákat (*Pelophylax kl. esculentus* fajcsoport) nem választották szét fajokra.

75. MOLNÁR P., PUKY M. & HAJDU Á. (2001): A szerzők személyes gyűjtéseik alapján, az alpesi götte (*Mesotriton alpestris*) 12 lelőhelyét említik a Magas-Bakonyból.

*76. BARTA Z. (2002a): A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Megye-hegyre és Vilyonyai-hegyekre vonatkozó kezelési tervével kapcsolatos kutatási jelentésben három kételtűfaj előfordulását említi a szerző.

*77. BARTA Z. (2002b): A Balaton-felvidéki Nemzeti Park a Balaton-felvidék egy részterületére vonatkozó kezelési tervével kapcsolatos kutatási jelentésben három kételtű- és egy hullőfaj előfordulását említi a szerző.

78. HÁMORI M., PUKY M. & SCHAD P. (2003): A szerzők irodalmi adatokra támaszkodva, valamint személyes terepi megfigyelésekkel, Fejér megyének a Bakonyvidékhez tartozó területéről 10 kételtű- és 5 hullőfaj előfordulási adatait közlik.

79. LANSZKI J. & NAGY L. (2003): A Látrányi Puszta Természetvédelmi Terület gerinces faunájának, elsősorban a vörös róka és a vidra táplálékösszetételének felmérése kapcsán, 4 hullő- és 5 kételtűfaj a területen való jelenlétét mutatták ki.

*80. MOLNÁR P. (2004): A jelentés készítője a Balaton-felvidéki Nemzeti Park területén is vizsgált alpesi götte (*Mesotriton alpestris*) élőhelyeket, néhány új adattal gyarapította a faj elterjedésére vonatkozó ismereteket.

81. HERCZEG G., TÓTH T., KOVÁCS T., KORSÓS Z. & TÖRÖK J. (2004): A szerzők dolgozatukban – korábbi dolgozatokra hivatkozva – említik, de megkérdőjelezzik a pannongyík adatait a Bakonyvidékről. 2010-2011-ben Kovács Tibor és munkatársai eredménytelenül keresték a pannongyíkot Várpalotán, a Somlón és a Szent György-hegyen.

82. PUKY M., GÉMESI D. & SCHAD P. (2004): A szerzők a mocsári teknős (*Emys orbicularis*) magyarországi elterjedésének, valamint a faj természetvédelmi jelentőségének vizsgálata kapcsán, egy konkrét bakonyi adat mellett, UTM hálótérképen jelölnek néhány adatot a Balaton környékéről is.

83. PUKY M., SCHAD P. & SZÖVÉNYI G. (2005): A hazai fajok részletes jellemzését, elterjedésük leírását tartalmazó könyvben konkrét faunisztikai adatok nem találhatóak. Az előfordulási helyeket UTM hálótérképen jelölik. Ezekben 25 faj esetében jelölnek hálómezőt a Bakonyvidék és a Balaton-medence térségében. Kérdéses a keresztes vipera (*Vipera berus*) esete, melynek a jele valószínűleg az XM65C4 hálómezőbe tartozik, és feltételezhetően a fajnak az ormándpusztai (Zalakovár) előfordulását jelöli.

84. SCHÄFFER D. A. & PURGER J. J. (2005): A szerzők a barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*) magyarországi elterjedésére vonatkozó irodalmi és gyűjtési adatok felhasználásával összeállították a faj 10×10 km-es beosztású UTM hálótérképét, melyen feltüntették a Bakonyvidékről és a Balaton-medencéből ismert lelőhelyeket is.

*85. KISS I., DANKOVICS R., FIRMÁNSZKY G., MOLNÁR P. & SZITTA T. (2006): A jelentést összeállítók a Bakony 25 települését is említik az alpesi götte (*Triturus alpestris*) előfordulása kapcsán, de település közigazgatási területen belüli közelebbi lelőhelyeket nem neveznek meg. A mellékelt UTM hálótérképen (2. térkép) viszont több felsorolt település négyzetét nem jelölik.

*86. MÉSZÁROS A. (2006): A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Tihanyi tájegysége

területének számos élőhelyén 2006-ban végzett kételtű felmérés, 11 kételtűfaj kimutatását eredményezte. Külön említést érdemel a dunai tarajosgöte (*Triturus dobrogicus*) újabb lelőhelyeinek felfedezése.

*87. VÖRÖS J. (2006): A szerző a magyarországi a vöröshasú unka (*Bombina bombina*) és a sárgahasú unka (*Bombina variegata*) morfológiai és genetikai vizsgálata kapcsán említi a két faj néhány bakonyi előfordulását, továbbá körvonalazza a hegység területén létrejött hibridzónákat.

88. KORSÓS Z. (2007): A szerző dolgozatában részletes ismertetését adja a magyar gyík felfedezésének, valamint a faj leírása körüli bonyodalmaknak.

*89. VÖRÖS J. (2007): A doktori dolgozat a vöröshasú és a sárgahasú unka számos a Bakony-vidékre, valamint a Balaton-medencére vonatkozó adatát említi.

*90. VÖRÖS J. (2008a): A szerző irodalmi forrásokra, műzeumi adatbázisokra, valamint saját terepi megfigyelésekre támaszkodva, 10×10 km-es UTM hálómezők szerint jelölve mutatja be a két *Bombina*-faj és hibridjeik hazai elterjedését. Megállapítja, hogy a *Bombina* hibridzóna a Bakonyban a Pécselyi-medence peremén kezdődik, a Csehányai-tó környékén szélesedik ki, és *Bombina bombina* genetikai állománnyal, de *Bombina variegata* külső morfológiával rendelkező hibrid egyedek találhatók még a Magas-Bakony legmagasabb régiójában, a Kőris-hegyen is.

*91. VÖRÖS J. (2008b): A jelentés készítője folytatta a fokozottan védett Vörös János-séd völgye kételtű- és hullőfaunájának monitorozását. Külön vizsgálta a séd (kiszvízfolyás), valamint a völgy faunáját. Összesen 7 kételtű- és 2 hullőfaj felmérésére került sor.

*92. VÖRÖS J. (2010): A jelentés készítője 2010-ben folytatta a Vörös János-séd völgy kételtű- és hullőfaunájának monitorozását. Az előzőhöz hasonlóan külön vizsgálta a séd (kiszvízfolyás), valamint a völgy faunáját. Az eredmény 8 kételtű- és 1 hullőfaj kimutatása.

93. TÓTH S. (2009a): „Veszprém megye monográfiája I. Természeti viszonyok” c. kiadványnak a megye állatvilágáról szóló fejezetében, a szerző 8 kételtű- és 7 hullőfaj Veszprém megyében való előfordulásáról tesz említést.

94. TÓTH S. (2009b): A szerző Veszprém város közigazgatási területének élővilágával foglalkozó dolgozatban 11 kételtű- és 9 hullőfaj előfordulásáról tudósít.

95. GUBÁNYI A., VÖRÖS J., KISS I., DANKOVICS R., BABOCSAY G., KOVÁCS T., MOLNÁR P. & SOMLAI T. (2010): A szerzők irodalmi források, műzeumi gyűjtemények, valamint adatszolgáltatók információi alapján feltérképezték három kételtű faj (*Triturus carniflex*, *Triturus dobrogicus*, *Bombina bombina*) hazai elterjedését. Az utóbbi két faj már publikált adatai mellett, néhány közöletlen adat is található a Bakony-vidék és a Balaton-medence területére.

*96. KOVÁCS T. (2009): A jelentés készítője a Balaton-felvidéki Nemzeti Park megbízásából, a Felső-Kongó-réteken 7 kételtű- és 1 hullőfaj előfordulását mutatta ki.

97. KOVÁCS T. (2010a): Az Északi-Bakonyban, Porván megrendezett 3. Magyar Biodiverzitás Napon, a vizsgálatra kijelölt területen, 3 kételtű- és 3 hullőfaj jelenlétét sikerült megállapítani.

*98. KOVÁCS T. (2010b): A jelentés készítője a Balaton-felvidéki Nemzeti Park megbízásából, a Tapolcai-medence NATURA 2000 site kijelölt mintaterületen 4 kételtű-

tű- és 2 hullőfaj előfordulását mutatta ki.

*99. KOVÁCS T. (2010c): A Balaton-felvidéki Nemzeti Park megbízásából „A pannonyi monitorozásának előkészítése Várpalota térségében” c. kutatás keretében végzett kétlőtű- és hullőfelmérés során 3 kétlőtű- és 2 hullőfaj került elő.

A Bakony-vidék, valamint a Balaton-medence területét érintő herpetofaunisztikai irodalom, valamint kutatási jelentések fajonkénti táblázatos áttekintése

Sorszám	Irodalom	Amphibia														Reptilia												
		<i>Echinosaura alpestris</i>	<i>Triturus dobrogicus</i>	<i>Lissotriton vulgaris</i>	<i>Bombina orientalis</i>	<i>Bombina orientalis</i>	<i>Pelobat es fuscus</i>	<i>Bufo bufo</i>	<i>Bufo viridis</i>	<i>Hyla arborea</i>	<i>Rana arvalis</i>	<i>Rana dalmatina</i>	<i>Pedophylax esalcentus</i>	<i>Pedophylax lessonae</i>	<i>Pedophylax ridibundus</i>	<i>Rana temporaria</i>	<i>Emys orbicularis</i>	<i>Lacerta agilis</i>	<i>Lacerta viridis</i>	<i>Podarcis muralis</i>	<i>Anguis fagalis</i>	<i>Ablepharus kitabelii</i>	<i>Zanenia longisimus</i>	<i>Coronilla austriaca</i>	<i>Natrix natrix</i>	<i>Natrix tessellata</i>	<i>Vipera berus</i>	Összesen
1.	Fitzinger L. J. (1824)																											1
2.	Lendl A. (1892)																											1
3.	Méhely L. (1897a)	x																										4
4.	Méhely L. (1897b)																											4
5.	Lendl A. (1899)																											1
6.	Fejérváry G. (1916)																											1
7.	Horváth G. (1918)																											1
8.	Méhely L. (1918)																											1
9.	Dornyai B. (1927)	x																										6
10.	Entz G. & Sebastyán O. (1942)		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	
11.	Fejérváry-Láng, A. (1943a)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	13	
12.	Fejérváry-Láng, A. (1943b)																											7
13.	Szunyogh J. (1945)																											1
14.	Varrók S. (1955)						x	x	x																			5
15.	Dely, O. Gy. (1958)	x																										1
16.	Dely, O. Gy. (1959)	x																										1
17.	Szabó, I. (1959)					x																						1
18.	Dely, O. Gy. (1960)	x																										1
19.	Dely, O. Gy. & Marián, M. (1960)																									x		1
20.	Dely, O. Gy. (1962)	x																										1
21.	Edelényi B. (1963)																									x	x	2
22.	Dely, O. Gy. (1964)																											1
23.	Dely, O. Gy. (1965)																											1
24.	Vásárhelyi I. (1965)	x			x																							4
25.	Dely O. Gy. (1967)																											1
26.	Marián M. & Szabó I. (1968)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	14	
27.	Papp J. (1968)	x				x																						2
28.	Sey O. (1968)																											6
29.	Dely O. Gy. (1972)																											1
30.	Keve A. (1972)																											6
31.	Marián M. & Marián O. (1973a)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	19	
32.	Marián M. & Marián O. (1973b)																											1
33.	Szabó I. (1973)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	15	
34.	Ban Kovács A. (1974)	x																										6
35.	Deli, O. Gy. (1974)																											1
36.	Jávorka S. (1975)																											1
37.	Dely O. (1978)																											1
38.	Ilosvay Gy. (1980)																											2
39.	Ilosvay Gy. & Szita T. (1980)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	22	
40.	Marián M. & Marián O. (1980)																											11
41.	Ilosvay Gy. (1981)	x																										8
42.	Bali J. (1982)																											1
43.	Ilosvay Gy. (1982)																											6
44.	Marián M. (1982)																											4
45.	Eszterhás I. (1983)																											3
46.	Tóth S. (1983)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	22	
47.	Kordos L. (1984)																											4
48.	Sipos I. & Weninger T. (1984)																											13
49.	Tóth S. (1984)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4	
50.	Ilosvay Gy. (1985a)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	11	

Sorszám	Irodalom	Amphibia												Reptilia								Összesen						
		<i>Ichthyosaurus alpestris</i>	<i>Triturus dobrogicus</i>	<i>Lissotriton vulgaris</i>	<i>Bombina orientalis</i>	<i>Bombina variegata</i>	<i>Pelodytes fuscus</i>	<i>Bufo bufo</i>	<i>Bufo viridis</i>	<i>Hyla arborea</i>	<i>Rana arvalis</i>	<i>Rana diademata</i>	<i>Pelophylax esculentus</i>	<i>Pelophylax lessonae</i>	<i>Pelophylax ridibundus</i>	<i>Rana temporaria</i>	<i>Emys orbicularis</i>	<i>Lacerta agilis</i>	<i>Lacerta viridis</i>	<i>Podiceps muralis</i>	<i>Anguis fragilis</i>		<i>Ablepharus kitabedji</i>	<i>Zamantiss longissimus</i>	<i>Coronilla austriaca</i>	<i>Natrix natrix</i>	<i>Natrix tessellata</i>	<i>Vipera berus</i>
51.	Ilosvay Gy. (1985b)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	
52.	Sipos I. (1986)																											2
53.	Marián M. (1987)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	21	
54.	Marián M. (1988)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	22	
55.	Soli B. & Varga A. (1988)																										8	
56.	Löw P. et al. (1989)																										3	
57.	Löw P. et al. (1990)																										4	
58.	Kovács T. & Török J. (1992)		x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	8	
59.	Török J. & Csörgő T. (1992)																										3	
60.	Varga A. (1995)				x																						7	
61.	Barta Z. (1996)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18	
62.	Holzinger et al. (1996)		x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	8	
63.	Kovács T. & Török J. (1996)				x		x		x		x		x		x		x		x		x		x		x		6	
64.	Barta Z. (1997)		x	x	x		x	x	x		x		x		x		x		x		x		x		x		12	
65.	Korsós Z. (1997)																										1	
66.	Farkas J. & Puky M. (1997a)			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	7	
67.	Farkas J. & Puky M. (1997b)		x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	8	
68.	Mészáros F. et al. (1998)																										1	
69.	Puky M. & Farkas J. (1998)			x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	8	
70.	Sallai Z. & Puky M. (1998)		x																								3	
71.	Barta Z. (1999)		x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	12	
72.	*Barta Z. (2000)				x		x		x		x		x		x		x		x		x		x		x		7	
73.	Szabó K. Liker A. & Korsós Z. (2000)																										1	
74.	Farkas & Puky M. (2001)			x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	8	
75.	Molnár et al. (2001)	x																									1	
76.	*Barta Z. (2002a)			x																							3	
77.	*Barta Z. (2002b)			x																							4	
78.	Hámori et al. (2003)	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	15	
79.	Lanszki J. & Nagy L. (2003)				x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	9	
80.	*Molnár P. (2004)	x																									1	
81.	Herczeg et al. (2004)																										1	
82.	Puky et al. (2004)																										1	
83.	Puky M. et al. (2005)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	25	
84.	Schäffler D. A. & Purger J. J. (2005)																										1	
85.	*Kiss I et al. (2006)	x																									1	
86.	*Mészáros A. (2006)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	11	
87.	*Vörös J. (2006)			x	x																						2	
88.	Korsós Z. (2007)																										1	
89.	*Vörös J. (2007)				x	x																					2	
90.	*Vörös J. (2008a)				x	x																					2	
91.	*Vörös J. (2008b)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	9	
92.	*Vörös J. (2010)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	9	
93.	Tóth S. (2009a)	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	15	
94.	Tóth S. (2009b)		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	
95.	Gubányi et al. (2010)		x	x																							2	
96.	Kovács T. (2009)		x	x			x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	8	
97.	Kovács T. (2010a)						x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	6	
98.	Kovács T. (2010b)		x	x																							6	
99.	Kovács T. (2010c)																										4	
100.	Kovács T. (2011)				x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	11	
101.	Kovács T. (2012)				x		x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	11	
	Összesen	30	16	32	38	29	27	45	25	40	24	42	37	5	17	2	12	31	24	22	25	20	24	16	33	20	1	

*100. KOVÁCS T. (2011): A jelentés készítője a Balaton-felvidéki Nemzeti Park megbízásából „Kétéltűek és hüllők a Tési-fennsíkon Várpalota és Inota között” c. téma keretében végzett kétéltű- és hüllőfelmérést. A kutatás során 6 kétéltű- és 5 hüllőfaj jelenlétét regisztrálták.

101. KOVÁCS T. (2012): A Fekete-hegy különböző típusú élőhelyein, változatos módszerekkel és eszközökkel, 2008. április 13. és 2009. szeptember 25. között, (beleértve az V. Magyar Biodiverzitás Napot is) 7 alkalommal végzett felmérés eredményeként 7 kétéltű- és 7 hüllőfaj jelenlétét sikerült megállapítani.

Anyag és módszer

Kétéltűek és hüllők szinte mindenhol előfordulnak. Még a fejlődésük miatt vízhez kötődő gőtek vagy békák is rendszerint messzire elvándorolnak a szaporodó helyüktől. Bár a legtöbb kétéltű és hüllő kézzel is megfogható, a herpetológus szakemberek különböző eszközöket is használhatnak gyűjtésükhöz. Ilyenek pl. víziháló (merítőháló), palackcsapda, hasított végű bot, leszorító, kígyófogó olló stb.

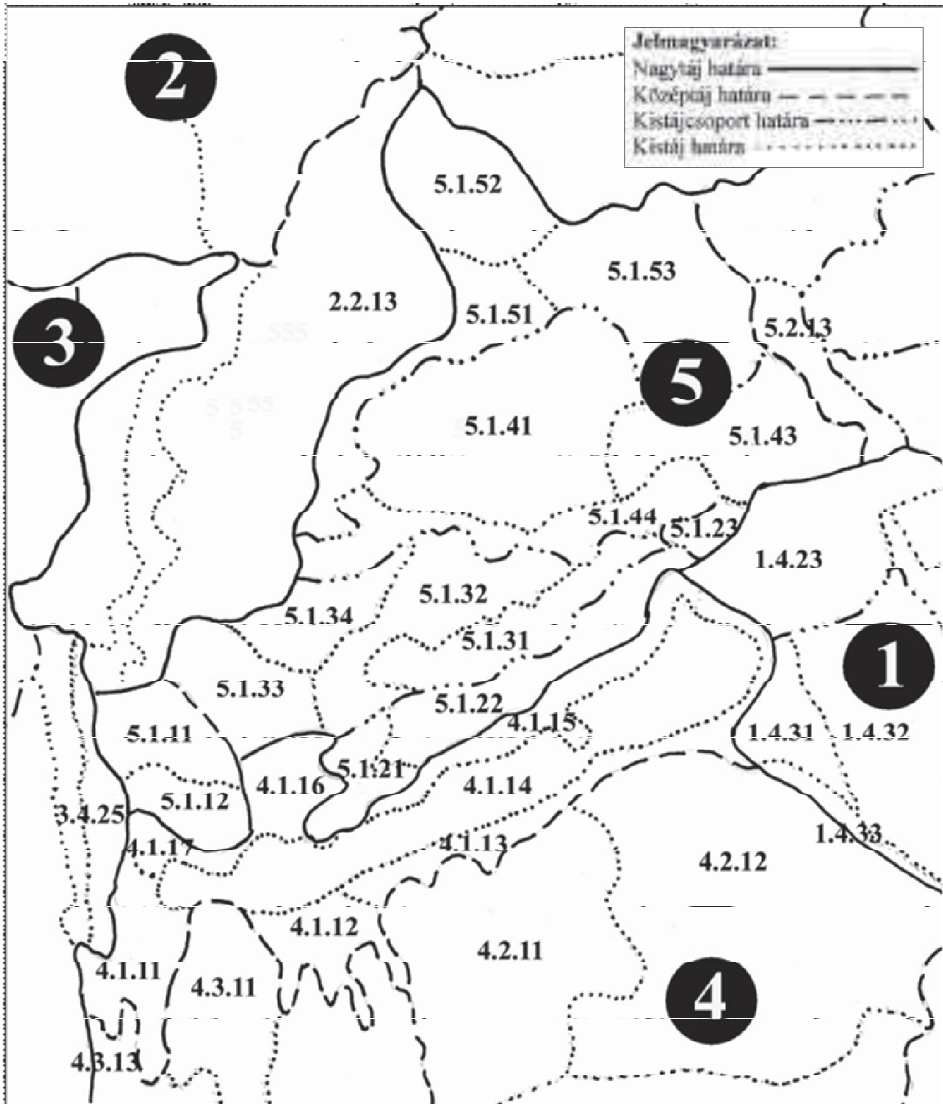
Az utóbbi időben – elsősorban természetvédelmi megfontolásból – a gyűjtés mellett vagy helyett, e téren is egyre inkább előtérbe került a megfigyelés, valamint az adatrögzítés. Természetesen esetenként elkerülhetetlen az állat megfogása, valamint vizsgálata, de ez rendszerint elvégezhető a terepen és utána visszaengedhető az élőhelyére. Bár régóta kedvelem a kétéltűeket és a hüllőket, nem lettem herpetológus, ezért többnyire magam is e módszert alkalmaztam.

A terepi gyűjtés/megfigyelés mellett alkalmanként vizsgáltam a kétéltű-tenyészhelyek víztípusát, pH-értékét. Az utóbbi években GPS vagy a Google Earth segítségével meghatároztam a szaporodóhely/lelőhely koordinátáit. Fontos szerepet kapott a munkában az UTM-hálótérképezés. Ennek eredményeképpen készültek el a fajonkénti hálótérképek. A meglehetősen nagyra duzzadt, 1563 lelőhelyet tartalmazó listában szerepel az UTM-kód, valamint a földrajzi koordináta is.

A herpetofauna UTM hálótérképezése terén a Kossuth Lajos Tudományegyetem Ökológia Tanszékén folyó, a szitakötőkkel kapcsolatos hálótérképező program (DÉVAI et al. 1994) szolgáltatta az alapot. A jelen kötetben azonban a 10×10 km-es hálómezők helyett a 2,5×2,5 km-es hálómezők szerinti bontásban szerepelnek a lelőhelyek. Ennek alapján jobban áttekinthető az egyes fajok lelőhelyeinek elhelyezkedése (TÓTH 1987).

A jelen kötetben megtalálható faunisztikai adatok többsége saját gyűjtés/megfigyelés eredménye. Természetesen belekerültek főleg ismerősöktől (legtöbb esetben Kenyeres Zoltántól, Bali Józseftől és Vers Tamástól) származó adatok is. Ugyancsak felhasználásra kerültek Vörös Judit, valamint Kovács Tibor javaslatára a Magyar Madártani Egyesület Kétéltű- és Hüllővédelmi Szakosztálya által szervezett és működtetett Herptérkép programban szereplő, a Bakony-vidékre és a Balaton-medencére vonatkozó megfigyelési adatok. Vörös Judit javaslatára és közreműködésével ugyancsak szerepelnek a kötetben a Magyar Természettudományi Múzeum kétéltű- és hüllőgyűjteményében őrzött, publikálatlan példányok adatai. Ugyanakkor nem lettek fel-

használva a Bakonyi Természettudományi Múzeum gyűjteményének publikálatlan, részben meghatározatlan példányai. Viszonylag kevés információ származik a Birding, valamint a Facebook közösségi oldalán közreadott, fényképpel illusztrált adatokból.

A Bakony-vidék és a Balaton-medence, valamint a két táj környékének vázlatos természetföldrajzi tájfelosztása (1. Alföld, 2. Kisalföld, 3. Nyugat-magyarországi-peremvidék, 4. Dunántúli-dombság, 5. Dunántúli-középhegység)

A terület földrajzi felosztása

A Bakony-vidék természetföldrajzi értelemben a Dunántúli-középhegység legjelentősebb, mintegy 4000 km² kiterjedésű középtája. Délen és délkeleten a Balaton és a Mezőföld, keleten a Móri-árok, északon és északkeleten az Igmánd-Kisbéri-medence, nyugaton és északnyugaton a Kisalföld, valamint a Nyugat-magyarországi-peremvidék, délen a Dunántúli-dombság határolja.

A Balaton-medence a Dunántúli-dombság részét képezi. A területnek a herpetofauna szempontjából kutatott részei a Balaton-mellék, a Tapolcai-medence, a Kis-Balaton-medence, a Nagy-berek, valamint az ezek pereméhez néhány ponton kapcsolódó élőhelyek (21. oldal).

A vizsgált terület természetföldrajzi tájfelosztása kisebb-nagyobb változásokon ment át az idők folyamán. A korábbi klasszikus felosztásokhoz (BULLA 1962, PÉCSI & SOMOGYI 1967) képest, újabb kutatási eredmények jelennek meg JUHÁSZ (1975), MAROSI & SOMOGYI (1990), valamint DÉVAI et al. (1992) munkáiban. Az utóbbi hidrobiológiai alapokra épül, a vízhez kötődő állatcsoportok ökológiai igényeit is jobban figyelembe veszi. A legújabb – kisebb nagyobb mértékben bővített és korszerűsített –, részben változtatott felosztás DÖVÉNYI (2010) szerkesztésében jelent meg. Az alábbi újabb tájfelosztás (DÖVÉNYI 2010) alapján összeállított vázlatos térkép, a Bakony-vidék, a Balaton-medence, valamint ezek közvetlen környékének kistájakait tartalmazza.

A kötetben szereplő tájegységek	Rövid
1. ALFÖLD	
1.4 Mezőföld	
1.4.23 Sárrét	SÁR
1.4.31 Enyingi-hát	EHÁ
1.4.32 Káloz-Igari-lőszhátak	KIL
1.4.33 Sió-völgy	SIV
2. KISALFÖLD	
2.2 Marcal-medence	
2.2.13 Pápa-Devecseri-sík	PDS
3. NYUGAT-MAGYARO.-PEREMVIDÉK	
3.4. Zalai-dombság	
3.4.2. Kelet-Zalai-dombság	
3.4.23. Zalaapáti-hát	ZAH
3.4.25. Zalavári-hát	ZVH
4. DUNÁNTÚLI-DOMBSÁG	
4.1. Balaton-medence	
4.1.11. Kis-Balaton-medence	KBM
4.1.12. Nagyberek	NAB
4.1.13. Somogyi parti-sík	SPS
4.1.14. Balaton	BAL
4.1.15. Balatoni-Riviéra	BAR
4.1.16. Tapolcai-medence	TAM
4.1.17. Keszthelyi-Riviéra	KER
4.2. Külső-Somogy	
4.2.11. Nyugat-Külső-Somogy	NKS

4.2.12. Kelet-Külső-Somogy	KKS
4.3. Belső-Somogy	
4.3.11. Marcali-hát	MAH
4.3.12. Kelet-Belső-Somogy	KBS
4.3.13. Nyugat-Belső-Somogy	NBS
5. DUNÁNTÚLI-KÖZÉPHEGYSÉG	
5.1 Bakony-vidék	
5.1.11. Tátika-csoport	TCS
5.1.12. Keszthelyi-fennsík	KEF
5.1.21. Badacsony–Gulács-csoport	BAG
5.1.22. Balaton-felvidék és kismencedéi	BAF
5.1.23. Vilonyai-hegyek	VIH
5.1.31. Veszprém–Nagyvázsonyi-medence	VNM
5.1.32. Kab-hegy–Agártető-csoport	KHA
5.1.33. Sümeg–Tapolcai-hát	STH
5.1.34. Devecseri-Bakonyalja	DEB
5.1.41. Öreg-Bakony	ÖRB
5.1.41. Bakonyi-kismencedék	
5.1.43. Keleti-Bakony	KEB
5.1.44. Veszprém–Devecseri-árok	VDÁ
5.1.51. Pápai-Bakonyalja	PÁB
5.1.52. Pannonhalmi-dombság	PAD
5.1.53. Súri-Bakonyalja	SÚB
5.2. Vértes-Velencei-hegyvidék	
5.2.13. Móri-árok	MÓÁ

A Bakony-vidék és a Balaton-medence kistájairól eddig kimutatott kétéltű- és hullőfajok (a fajnevek rövidítései a faj- és guszsznevek első három betűjéből állnak)

Kistáj	Kétéltűek														Hüllők														Összes
	Bom bom	Bom var	Buf buf	Buf vir	Hyl arb	Ich alp	Lis vul	Pel esc	Pel les	Pel n'd	Pel fus	Ran arv	Ran dal	Tri dob	Abl kit	Ang fra	Cor aus	Emy orb	Lac agi	Lac vir	Mau riv	Nat nat	Nat tes	Pod mur	Tras cer s	Tras cer e	Vip ber	Zam lon	
BAF	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x		x	x	x	x		x	23	
BAG	x		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x		x	x		x	x	x			x	20	
BAR	x		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x	x			22	
DEB	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x				x	22	
EHÁ	x		x	x			x	x	x	x	x	x	x				x	x	x	x		x	x	x			x	14	
KBM	x		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x				x	20	
KEB	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x			26	
KEF	x	x	x	x	x		x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x			x	18	
KER	x		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x			x	21	
KHA	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x			x	22	
KIL	x		x	x	x		x	x					x				x	x	x	x		x	x					9	
KKS	x		x		x		x	x	x	x	x		x		x	x		x	x	x		x	x				x	15	
KZD	x				x					x						x												4	
MAH	x		x		x		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x			x	18	
MÓÁ	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x			x	18	
NAB	x		x		x		x	x	x	x	x	x	x		x		x	x								x	x	18	
NBS			x	x			x																			x		4	
NKS	x		x		x		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x		x			x	17	
ÖRB	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x		x	x	x	24	
PÁB	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x			x	23	
PAD	x		x	x	x		x	x		x	x		x		x	x	x	x	x	x		x			x		x	19	
PDS	x		x	x	x		x	x		x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x			x	21	
SÁR	x		x	x	x		x	x		x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x				x	18	
SIV	x		x		x		x											x										5	
SPS	x		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x	x		x	22	
STH	x	x	x	x	x		x	x	x	x		x	x		x	x		x	x	x		x	x				x	17	
SÚB	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x				x	x	x	x	x							x	19	
TAM	x		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x	x		x	23	
TCS	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x		x	x		x	x			x					x	20	
VDÁ	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x	x		x	25	
VIH	x		x	x	x		x	x	x	x		x	x		x	x		x	x	x		x	x				x	19	
VNM	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x			x	24	
ZVH	x		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x		x		x	x				x	x		x			17	
Össz.	32	13	32	27	31	7	31	30	20	30	24	23	28	24	3	27	27	23	31	27	1	30	22	22	10	5	2	27	

A Bakony-vidék és a Balaton-medence határának meghúzósa néhány ponton nem egyszerű feladat. Azonban más állatcsoportokhoz hasonlóan, a kétéltűek és a hullők szempontjából sem indokolt a terület külső határaihoz való szigorú ragaszkodás. A vizsgált terület földrajzi szempontból nagyon változatos. Kötetünkben a faunisztikai adatok értékelése kisebb-nagyobb tájegységenként összevontan történt. Az esetek egy részében így is adódnak kisebb átfedések, melyek bizonyos mértékben érintik a fajok lelőhelyeit szemléltető UTM hálótérképeket is. Ezek azonban nem jelentenek alapvető változást a faunaképben. Ennek egyik oka az, hogy főleg a korábbi (különösen irodalmi) adatok esetében, a gyűjtés helyéül rendszerint településeket adtak meg. Ezek egy részének közigazgatási határa esetenként több tájegységre is kiterjedhet.

Az egyes kistajak faunájának összehasonlításához rendelkezünk számszerű adatokkal. Ezeket azonban kisebb-nagyobb mértékben befolyásolja a területek jelentős mértékben eltérő mérete, illetve nem kevésbé az ott folytatott megfigyelések gyakorisága, intenzitása stb. Ennek ellenére táblázatos összeállítás (23. oldal) is készült a kistajakról megismert fajokról. A táblázatban az egyes fajokat a nem és a faj első három betűjével szerepeltetjük. A táblázatból kiderül, hogy a kistajak közül a Keleti-Bakonyból került elő a legtöbb (26) faj. 25 faj jelenlétét mutattuk ki a Veszprém-Devecseri-árokából. 24 fajt a Veszprém-Nagyvázsonyi-medencéből és az Óreg-Bakonyból és kismedencéből. 23 faj került elő a Balaton-felvidékről, a Pápai-Bakonyaljáról és a Tapolcai-medencéből. Nem véletlen, hogy a legkevesebb faj a peremterületekről került elő. A Káloz-Igari-löszhátáról 9, a Sió-völgyből 5, a Kelet-Zalai-dombságról csupán 4 faj kimutatása történt meg.

A herpetofauna UTM hálótérképezése

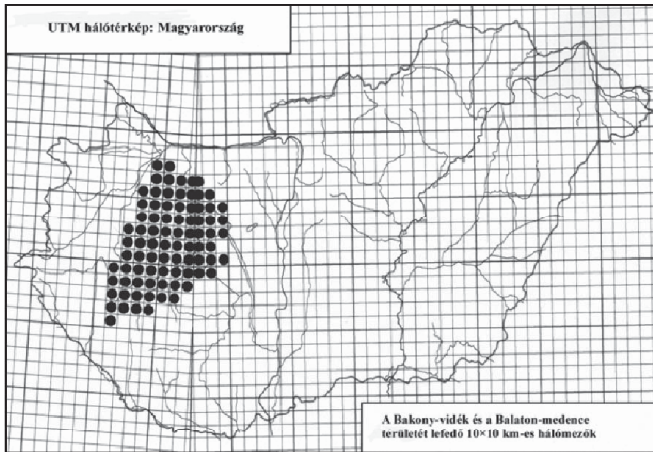
A Bakony-vidék herpetofaunájának UTM hálótérképen való szemléltetését első alkalommal Marián Miklós (MARIÁN 1988) alkalmazta.

Főleg az utóbbi években iparkodtunk a tényleges gyűjtőhely földrajzi nevének kiderítésére. Emellett a közigazgatási hovatartozás feltüntetésére is minden esetben szükség volt. A konkrét gyűjtőhely térképi azonosítása általában nem okoz nehézséget. A probléma többnyire inkább abból ered, hogy a térképeken általában kevés a földrajzi név. Ilyen esetekben megoldást jelenthet az, hogy a gyűjtő maga ad a szóban forgó területnek, annak lehetőleg valamilyen jellegzetességére utaló nevet. Például Vöröstó település határában a Ragonyai-forrás alatti völgyben a nemzeti park létrehozott egy, a forrás által táplált kis tavacsskát, de nevet nem adtak a víztérnek. A kétéltűek számára is kedvező élőhelyet, célszerűnek látszott „Ragonyai-forrástó”-ként szerepeltetni kötetünkben.

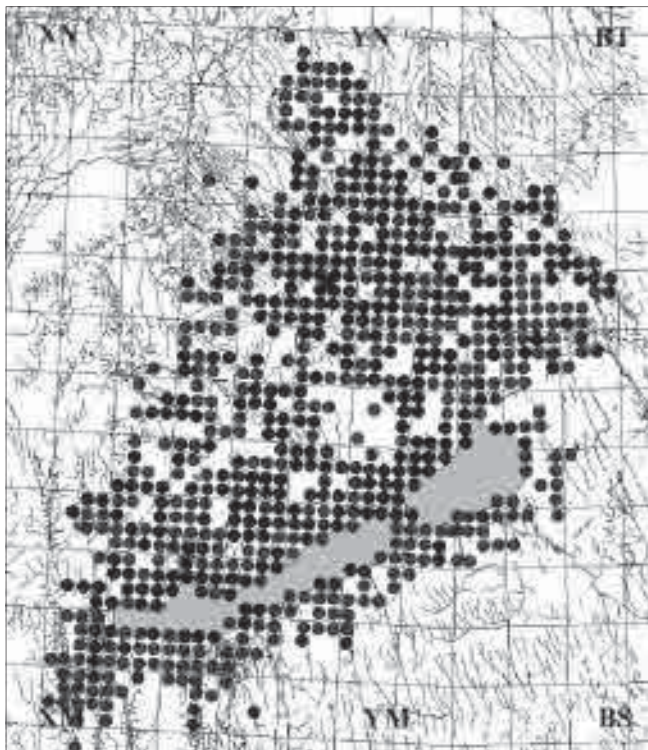
Magyarország UTM hálótérképén jelöltük azokat a hálómezőket, melyek a herpetofauna szempontjából lefedik a Bakony-vidék, valamint a Balaton-medence területét, illetve esetenként néhány ponton azon túlmutatva, a terület határain kívülről is tartalmaznak adatokat. Így összesen 83 hálómező van megjelölve, ami a Magyarországot lefedő összes hálómező 7,9%-a.

A bemutatott térképen a vizsgált terület 83 10×10 km-es hálómezőhöz tartozik. Közülük néhány (főleg peremi helyzetű) természetesen csak kisebb-nagyobb részben érinti a tájegységet. A jelen kötet faunisztikai adatközlő fejezetében a fajok lelőhelyadatai Bakony-vidék és Balaton-medence bontásban szerepelnek, ami megkönnyíti a két tájegységhez tartozó adatokban való eligazodást.

Az elmúlt évek során elkészültek a Bakony-vidékre, valamint a Balaton-medencére jelenleg rendelkezésre álló irodalmi és gyűjtési/megfigyelési adatokat tartalmazó fajonkénti térképek. Összeállításukhoz a BioTér 2.0 biotikai hálótérképező számítógépes program (DÉVAI et al. 2000), valamint a hazai települések betű- és számkódjait tartalmazó tanulmány (MISKOLCZI et al. 1997) szolgált alapul. Az összes faj lelőhelyeit 2,5×2,5 km-es hálómezők szerinti bontásban feltüntetető térkép jól szemlélteti a gyűjtések, illetve megfigyelések helyeit. Egyúttal kirajzolódnak rajta a kisebb-nagyobb „fehér folt”-nak számító területek is.

A Bakony-vidék és a Balaton-medence kétültű- és hullólelőhelyeit tartalmazó 10×10 km-es hálómézők Magyarország UTM-rendszerű hálótérképén

Az összes faj gyűjtő/megfigyelő helyének jelölése a Bakony-vidék és a Balaton-medence UTM hálótérképén, a 2,5×2,5 km-es hálómézők szerinti bontásban

Eredmények

Az alapvetően faunisztikai vonatkozású munka fő célkitűzése közé tartozott elsősorban a Bakony-vidéken és a Balaton-medencében előforduló kétéltűek és hüllők fajszámának pontos megállapítása.

Marián Miklós a Bakony hegység herpetofaunájáról összeállított munkájában (MARIÁN 1988) 13 fajban határozta meg a területen előforduló kétéltűek számát. Munkájában nem szerepel a foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*), valamint a kis tavibéka (*Pelophylax lessonae*). A dunai tarajosgöte (*Triturus dobrogicus*) helyett még a tarajosgöte (*Triturus c. cristatus*) található a kötetben. A foltos szalamandra jelenlétét ugyan eddig nem sikerült igazolni a Bakonyban, de Méhely Lajosnak a fajra vonatkozó közlését (MÉHELY 1897) elfogadva, pontos lelőhely nélkül szerepeltetjük a fajlistában. Ennek megfelelően a területről jelenleg ismert kétéltűek számát 15-ben állapíthatjuk meg.

Marián Miklós a hüllők közül 9 fajt sorol fel munkájában a Bakony hegységből (MARIÁN 1988). Nem szerepel a listában a pannongyík (*Ablepharus kitaibelii*), valamint a keresztes vipera (*Vipera berus*), továbbá a kékpettyes lábatlangyík (*Anguis fragilis colchicus*). A hüllőfauna jelenleg ismert fajszáma 11 (+ 1 alfaj).

A fentieknek megfelelően a hazai 31 kétéltű-hüllőfajból 25 előfordulását tekinthetjük bizonyítottnak. Mellettük további három, Magyarországon nem honos teknősfaj is előkerült a gyűjtések/megfigyelések során. Közülük már országszerte megtalálható a vörösfülű ékszerteknős (*Trachemys scripta elegans*), melynek állítólag hazai szaporodására is vannak már adatok. Ugyancsak viszonylag gyakran találkozhatunk a sárgafülű ékszerteknőssel (*Trachemys scripta scripta*). Egyetlen példányban került elő a balkáni vízitekneős (*Mauremys rivulata*), közelebből az Inotai-tározóból.

A Bakony hegység herpetofaunájának fajonkénti UTM hálótérképét első alkalommal Marián Miklós adta közre (MARIÁN 1988). A térképeken a lelőhelyek 2,5×2,5 km-es hálómezők szerint szerepelnek. Az akkor nyilvántartott lelőhelyek száma 280 volt. Időközben számuk többszörösére nőtt, a jelenlegi gyűjtőhelylistában 1048, többségében közelebbi (nem csupán önálló települést megadó) lelőhelyet tartunk számon a Bakony-vidékről. Ehhez jön még a Balaton-medencéhez tartozó 514 lelőhely, így a vizsgált területről nyilvántartott lelőhelyek száma összesen 1563 (lásd Melléklet, 203. oldal). Ebben nem szerepel néhány, a Herptérkép programból származó olyan lelőhely, melynek az UTM kódját nem sikerült azonosítani.

Bár a jelen kötet elsősorban faunisztikai munka, kisebb-nagyobb mértékben tartalmaz ökológiai, fenológiai és egyéb természetű adatokat is.

A lehetőségek keretein belül – elsősorban a saját gyűjtésekre és megfigyelésekre vonatkozóan – megtörtént a vizsgált kétéltű élőhelyek víztípológiai szempontú elemzése. Ebben ugyancsak Dévai György ide vágó publikációi (DÉVAI 1997, DÉVAI et al. 1999) és személyes segítsége volt irányadó. Az előforduló víztípusok és az adatközlő fejezetben alkalmazott rövidítésük, valamint a fajok víztípusonkénti megoszlása táblázatos formában tanulmányozható.

Rendszeresnek ugyan nem nevezhetően, de viszonylag gyakran került sor a tenyészhely pH-értékének mérésére. A értékek szerepelnek a faunisztikai adatközlő fejezetben, illetve a fajok általános jellemzésében is.

A néhány kivételtől eltekintve rendelkezésre álló, viszonylag nagy mennyiségű adat lehetővé tette mind a kétéltű- mind a hullófajok a Bakony-vidékre, valamint a Balaton-medencére vonatkozó fenológia sajátosságainak diagramon való bemutatását.

Kétéltűek (Amphibia)

A kötet részben a csoport természeténél fogva, részben a szerző érdeklődési körének is megfelelően, a terület kétéltűinek bemutatására szentel nagyobb teret.

A főbb kétéltű élőhelyek víztípusok szerinti beosztása

Az élőhelytípusoknak a kétéltűek szempontjából való elkülönítése az esetek egy részében nehézségekbe ütközik. Ennek ellenére érdemes a témával (legalább kísérleti jelleggel) foglalkozni. A vízterek elkülönítésében elsősorban Dévai György idevágó munkái (DÉVAI 1997, DÉVAI et al. 1999) szolgáltak alapul.

A Bakony-vidék és a Balaton-medence kétéltű faunája által érintett víztípusok, és a jelen kötet adatközlő részében alkalmazott rövidítések

Kód	Víztípus neve	Rövidítés	75	<i>Pocsolyák</i>	
1	ÁLLÓVIZEK		76	Hullámteri pocsolya	+HP
10	<i>Sekélytavak</i>		77	Locsolásövi pocsolya	+LP
11	Litoriprofundális típusú sekélytó	+LTS	78	Csapadékvizes pocsolya	+CSP
20	<i>Kopolyák</i>		79	Talajvízes pocsolya	+TP
23	Kopolya típusú tározó	+KOT	80	<i>Dagonyák</i> (dágványok)	+DA
24	Kopolya típusú egyéb mesterséges állóvíz	+KOM	95	<i>Tocsogók</i> (libbányok)	+TO
25	Kopolya típusú forrástó	+KF	90	<i>Telmák</i>	
30	<i>Kistavak</i>		95	Technotelma	+TT
31	Kistó típusú természetes állóvíz	+KTÁ	2	VÍZFOLYÁSOK	
33	Kistó típusú tározó	+KT	10	<i>Folyók</i>	
34	Kistó típusú halastó	+KTH	15	Kisfolyó típusú mesterséges vízfolyás	+KV
35	Kistó típusú egyéb mesterséges állóvíz	+KTE	20	<i>Kisvízfolyások</i>	
40	<i>Fertők</i>		21	Patak	+PA
41	Fertő típusú természetes állóvíz	+FTA	22	Csemely	+CSE
50	<i>Lápok és láperdők</i>		23	Ér	+ÉR
53	Tőzegmohaláp (dagadóláp)	+DL	24	Mesterséges kisvízfolyás	+MK
56	Égerláp	+ÉL	3	FORRÁSOK	
60	<i>Mocsarak és mocsárerdők</i>		20	Limnokrén (feltörő) forrás	+LF
61	Mocsár típusú természetes állóvíz	+MTÁ	30	Helokrén (mocsár) forrás vagy forrásláp	+MF
62	Mocsár típusú mesterséges állóvíz	+MM	40	Foglalt forrás	+FF
70	<i>Kisvizek</i>		6	TECHNIKAI VIZEK	
71	<i>Tőmpölvyök</i>		1	Víztermelő kút vize	+VK
72	Tőmpöly típusú természetes kisvíz	+TÖ	20	<i>Fürdőszolgáltatással kapcsolatos vizek</i>	
73	Tőmpöly típusú mesterséges kisvíz	+TÖM	22	Fürdőmedence vize	+FV

A kétéltűfauna víztípusok szerinti megoszlása

A kétéltűfauna kutatása során a lehetséges mértékig meghatározásra került a lelőhelyek (tenyészőhelyek) víztípusa. E téren már korábban, a csipőszünnyog-lárvatenyészőhelyek vizsgálata kapcsán is elsősorban Dévai György idevágó munkái (DÉVAI 1997, DÉVAI et al. 1999) szolgáltak alapul. Vele nyíltott néhány alkalommal lehetőség a témában konzultációra is.

A Bakony-vidék és a Balaton-medence kétéltű- és hüllőfaunájának víztípusok szerinti összetétele (A fajnév rövidítése a faj és a nem első 3 betűjével történt)

Víztípus	Bom bom	Bom var	Buf buf	Buf vir	Hyl arb	Lis vul	Mes alp	Pel esc	Pel les	Pel rid	Pel fus	Ran arv	Ran dal	Tri dob	Emy orb	Nat nat
CSE	3	10	14	6	4	5	6	40	4	4			22		3	
CSP	32	13	7	9	11	5	5	26		2	3		23			6
DA	21	13	9	4	1	6	3	12			2		5			
DL	3		2	3	2	2	2	3	2	2		2	2	1		
EL			1	1	2		2	2	1	1			2			
ÉR	18		6	2	5	10		38	1	6	2		2	2	3	2
FF	3	2	2	6		3	6	8		1			5			
FTA	4		3		2		3	4		2	3		3	2		
FV	1							2		2						
HP	4	2	1					2								3
KF								3	1	1					2	2
KOM	2	1	1	1	4	2	2	6		3			8		1	
KOT	2		2	1	2		2	5		3					2	
KT	11	13	13		17	23	8	44	5	18	3	3	20	7	6	6
KTA	1				2	1		1	1	1			1	1	1	1
KTE	33	10	40	17	20	45	9	122	6	27	7		37	6	8	9
KTH	6		5		3	1		19		2			2		1	
KV	2	2				1		4								
LF	2	2	1		2	1	2	3	1	1			6			
LTS	9		3		5	14		35	2	20		3	4	2	3	32
MF	2		1	2		2		2				1				
MK	13		2			10		55	1	9			7		1	2
MM	55	6	38	17	35	59	5	90	7	20	10	16	45	16	6	6
MTÁ	20		21	7	7	63	2	30	4	11	5	4	21	5	1	3
PA	4		10	2		2		44		8		1	14		1	2
TO	96	32	29	25	24	10		25		1	4	4	30			
TÖ	48	40	40	12	16	54	29	43		2	4	2	47	3		1
TÖM	104	47	43	22	26	98	39	103	5	12	5	2	68	7	3	
TP	7	2	2	4	3	1		3	2	5			4			5

A táblázat adataiból kiderül, hogy kétéltű a legtöbb (581) alkalommal a tömpöly típusú mesterséges kisvízből került elő. Ezt követi a mocsár típusú mesterséges állóvíz (419 alkalom), a kistó típusú egyéb mesterséges állóvíz (379 alkalom), a tömpöly típusú természetes kisvíz (340 alkalom), majd a tocsogó (280 alkalom).

1. Litoriprofundális típusú sekélytó (a Balaton Badacsonynál), 2. A bauxit bányászata nyomán keletkezett mocsár típusú mesterséges állóvíz (Bakonyzentlászló), 3. Limnokrén (feltörő) -forrás (Bodajk), 4. Foglalt forrás (Bakonybél), 5. Tömpöly típusú mesterséges állóvíz (Bakonyzentlászló. Kerti kistó), 6. A külszíni szénbányászat nyomán keletkezett kopolya típusú mesterséges állóvíz (Herend: Bányatelep), 7. Mocsár típusú mesterséges állóvíz (Várpalota: Cseri-domb), 8. Kistó típusú tározó (Fehérvár-árcsurgó–Kincsesbánya: Csurgói-tározó).

1

2

3

4

5

6

7

8

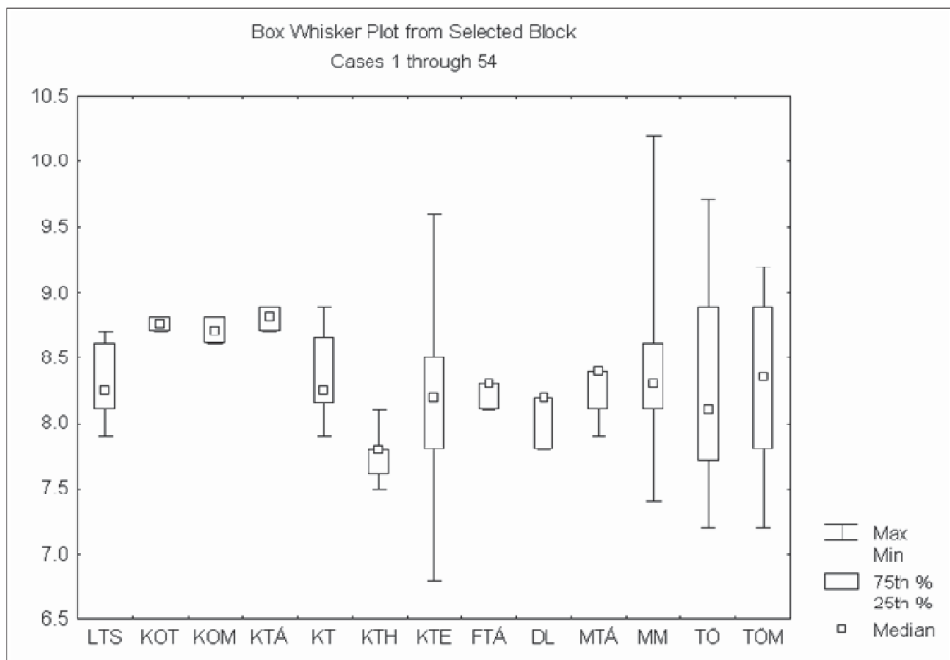
1. Dagonya (Öskü: Aranyos-kút), 2. Limmokrén (feltörő)-forrás (Pépa: Tapolcafő), Kistó típusú tározó (Ugod: Hubertlak, Hubertlaki-tó), 4. Kopolya-típusú tározó (Nagytevel: Nagyteveli-tározó), 5. Feltörő-forrás által táplált természetes állóvíz (Pápa: Tapolcafő), 6. Mesterséges kisvízfolyás Pándzsa), 7. Kisfolyó típusú mesterséges állóvíz (Keszthely: a Zala a Kis-Balatonnál, a Diás-sziget mellett), 8. Fürdőmedence vize (Pétfürdőn a volt strand és uszoda bezárása utáni évek során részben betelepült növényzettel és természetesen részben kétéltűekkel is.)

A pH-vizsgálatok eredményei

Elsősorban az utóbbi években főleg a Bakony-vidéken végzett herpetológiai kutatások során viszonylag gyakran történt a tenyészőhelyek pH-értékének mérése. A konkrét mérési adatok szerepelnek a faunisztikai adatközlő fejezetben. Az adatok fajonként összegezve is rendelkezésre állnak, így lehetőséget adnak annak meghatározására, hogy az egyes fajok milyen pH-értékű vizekben fordultak elő.

A fajonkénti értékek alakulásának szemléltetésére rendelkezésre áll a Box Plot program. Ennek alkalmazásával lehetne szakmailag is értelmezni, hogy az egyes fajok milyen pH-értékű tenyészőhelyeket preferálnak. A Box Plot program jól érzékelteti az egyik gyakori faj (*Bombina bombina*) esetében szaporodóhelyül szolgáló vizek pH-értékeinek alakulását. Ábránkon a vizek egy része (KOT, KOM, KTÁ) egyértelműen a lúgos kémhatású vizek közé tartoznak. Mások enyhén savas vagy enyhén lúgos kémhatásúak (KT, DL), nagyobb részük átmenetet képez. A boxok segítségével azonban ezek is besorolhatók annak alapján, hogy hová esik a nagyobb részük. Az élőlények számára azonban nem a konkrét érték az érdekes, hanem az amit a tipológia tükröz, vagyis milyen a víz pH-ja általában és milyen az éves változás mértéke.

Kétségtelen, hogy a pH-mérés többnyire nem volt sem tervszerű, sem rendszeres. Ezért a faunisztikai adatközlő fejezetben egyelőre csak a mért legalacsonyabb és a legmagasabb értéket adjuk meg.

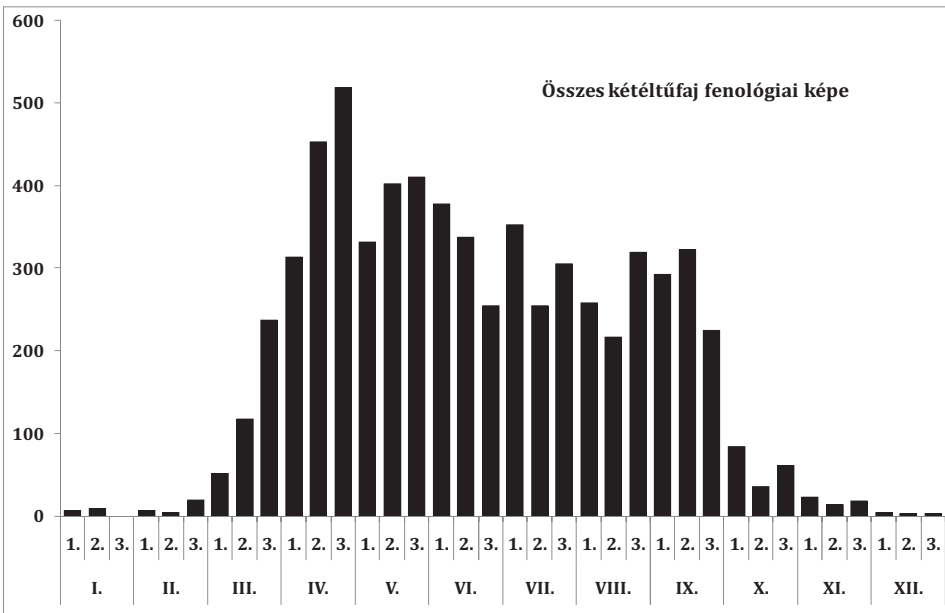
A vöröshasú unka tenyészőhelyek pH-értékeinek alakulása a Bakony-vidék és a Balaton-medence vizeiben

A kétéltű- és hüllőfauna fenológia sajátosságai

A szerzők a herpetofaunisztikai vonatkozású cikkekben az esetek nagyobb részében megadják a gyűjtés/megfigyelés időpontját. A korábbi közlemények azonban e téren gyakran hiányosak. A Bakony-vidék és a Balaton-medence esetében – főleg az utóbbi évtizedekben – iparkodtunk e tekintetben következetesnek lenni. Legfeljebb esetenként, főleg kutatási jelentésekben hiányoznak a dátumok.

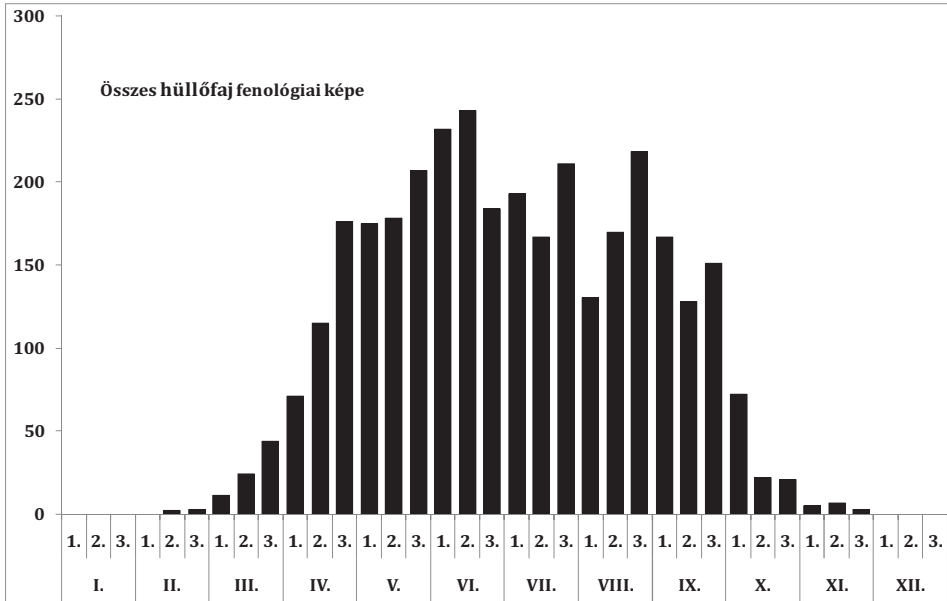
A rendszeres gyűjtések/megfigyelések eredményeként lehetőség nyílik akár egy kisebb vagy közepes nagyságú tájegységen élő összes, vagy egy-egy faj fenológiai sajátosságainak pl. diagramon történő megjelenítésére.

A vizsgált terület összes kétéltűjének fenológiai sajátosságait jól szemlélteti az itt bemutatott oszlopdiagram. Jól látható, hogy a fajok nagyobb része március első dekádja körül jelenik meg, aktivitásuk áprilisban és májusban kulminál, majd szeptember végén esik vissza viszonylag meredeken. Októberben a fajok nagyobb része már megkezdí a telelőhelyre vonulást. A Bakony-vidéken, illetve a Balaton-medencében (január harmadik dekádja kivételével) folyamatosan találtunk (elsősorban persze pl. melegebb barlangokban és pincékben tartózkodó) aktív egyedeket.

A Bakony-vidék és a Balaton-medence összes kétéltűfajának fenológiai képe a gyűjtött/megfigyelt egyedek adatainak feldolgozása alapján

Figyelemre méltó – és szokatlansága mellett talán érdekes – megfigyelésre nyílt alkalom e tekintetben Pétfürdőn, a volt strand területén fakadó langyos források vizében, ahol 2013–2014, valamint 2014–2015-ben gyakorlatilag egész télen aktív vöröshasú unka egyedeket lehetett észlelni. Januárban több alkalommal megfigyelhe-

A Bakony-vidék és a Balaton-medence összes hullófajának fenológiai képe a gyűjtött/megfigyelt egyedek adatainak feldolgozása alapján

tők voltak a mocsárforrás jellegű sekély vízben úszkáló, vagy a növényzet között tartózkodó példányok. A víz hőmérséklete folyamatosan 14 és 16°C között változott akkor is, amikor a talajt szakaszosan kevés hó fedte. Ugyanakkor a vizet elhagyó példányokat (ellentétben más, pl. erdei béka, zöldbékák) nem sikerült megfigyelni. A témára vonatkozó konkrét megfigyelések az egyes fajok jellemzésénél szerepelnek.

A vizsgált terület összes hullójének fenológiai sajátosságait is érzékelteti egy oszlopdiagram. Az első hullóadatok február második, az utolsók november harmadik dekádjából származnak. Március közepétől viszonylag meredek emelkedés tapasztalható, az aktivitásuk június első felében kulminál, majd kisebb-nagyobb ingadozások után októberben esik vissza meredeken. Főleg október második felében a fajok nagyobb része már megkezdi a teletelést.

A gyűjtő/megfigyelő helyek jegyzéke

A gyűjtő/megfigyelő helyek listáját a Földrajzi névtár (Kartográfia Vállalat 1978 stb.) témánk szempontjából érintett megyei füzetekben, valamint megyetérképekben (Cartographia 1982 stb.) szereplő nevek figyelembe vételével állítottuk össze. Minden esetben megadjuk a közigazgatási hovatartozást jelentő települést, illetve ha lehetséges, akkor a közelebbi lelőhely földrajzi nevét. A névtárban nem szereplő lelőhelyek azonosításához turista és egyéb térképeket (pl. az 1: 10.000-, illetve az 1: 25.000-es katonai térképlapokat) használtunk. A lelőhelynek az UTM hálómézőbe való besorolásánál elsősorban a már említett (DÉVAI et al. 2000) munkára támaszkodtunk.

A lelőhelylistában esetenként nem szerepelnek az irodalmi adatok lelőhelyei. En-

nek oka, hogy az irodalmi adatok (a település mellett) gyakran nem tartalmazzák a közelebbi (konkrét) lelőhelyet, ezért annak UTM-kódja nem határozható meg. A gyűjtő/megfigyelő helyek jegyzékében – ha rendelkezésre áll – első helyen a közelebbi lelőhely neve szerepel abc-rendben. Ezt követi az UTM-kód a 2,5×2,5 km-es alháló szerint.

A teljes lelőhelylista 1563 gyűjtő-, illetve megfigyelő helyet tartalmaz. Ezért célszerűnek látszott mellékletként a kötet végére helyezni. Itt csak egy kis mintát mutatunk be a listából.

Leelőhely	UTM	Koor dináta	
		Szélesség	Hosszúság
Bakonyvidék			
Ácsteszer	BT75B3	N47°24'24.98"	E18°00'22.17"
Ácsteszeri-árok (Ácsteszer)	BT75D1	N47°25'21.41"	E18°01'41.62"
Ácsteszeri-horgászto (Ácsteszer)	BT75A4	N47°24'20.63"	E18°01'05.82"
Agár-tető (Sáska)	XN90A2	N46°57'58.67"	E17°30'13.79"

A faunisztikai adatközlő fejezetben alkalmazott rövidítések

Víz típus: Lásd a víztípusok táblázatban (27. oldal)

pH	a tenyészhely pH értéke
+PI	pince
+ÉP	egyéb épület
+BG	barlang
+GE	úton gépjármű által elütve (eltaposva)
+juv. kl. tö	fiatal zöldbeka egyed tömeges
+ad. kl. tö	idős zöldbeka egyed tömeges
pcs	petecsomó
pzs	petezsinór
L	lárva
juv.	fiatal egyed
ad.	idős egyed
tö	tömeges
+fta	(korhadó) fatörzs (tuskó) alatt
+ep	elpusztult egyed
(herpt-pa)	A Herptérkép program adatainak jelölése az adatközlő fejezetben
(birding)	A Birding program adatainak jelölése az adatközlő fejezetben
(MTM)	A Magyar Természettudományi Múzeum gyűjteménye gyűjtőinek jelölése az adatközlő fejezetben
*	A Herptérkép program adatközlőinek jelölése a gyűjtők/megfigyelők/adatközlők jegyzékében
**	A Birding program megfigyelőinek jelölése a gyűjtők/megfigyelők/adatközlők jegyzékében

A gyűjtők/megfigyelők/adatközlők jegyzéke a nevüknek az adatközlő fejezetben való rövidítésével

Adorján Péter **	AP	Fekete G. MTM	FG
Agócsy Pál MTM	AG	Fésűs Csaba	FCS
Arató Soma *	AS	Fodor Livia *	FOL
Asztagos K. MTM	AK	Fórián J. MTM	FJ
Augusztin B. MTM	AB	Freund F. MTM	FRE
Bakó Botond *	BB	Fülöp Anna Tácia*	FÁT
Balázi Imre	BI	Gáborik Ákos *	GÁ
Bali József	BJ	Gál J. T. MTM	GJT
Bálint Tamás *	BT	Gál Szabolcs *	GSZ
Báldi András MTM	BA	Géczy Csaba *	GCS
Balogh Eduardo **	BE	Gonda Gergely *	GG
Barna Gyöngyi *	BGY	Gubányi A. MTM	GU
Barton Gábor *	BG	Gulyás László	GL
Bauer Máté	BM	Gulyás Krisztina *	GK
Becsei Katalin *	BK	Gurdon István	GI
Bécsy László *	BL	Günther N. MTM	GÜ
Békési Péter	BP	Győrig Előd *	GYE
Bérces Sándor *	BS	Hadarics Tibor *	HT
Beke Hajnalka **	BH	Halmos Ferenc	HF
Birkiné, Nyéki Andrea *	BIR	Halpern Bálint *	HB
Boda Péter *	BOD	Haraszthy László *	HL
Bogdán Péter	BOP	Harmat Beáta *	HAL
Bosch J. MTM	BOJ	Hauser József *	HJ
Böhme E. MTM	BÖE	Heltai B. MTM	HEB
Brandon Anthony*	BA	Heltai J. MTM	HEJ
Csatári Anita *	CSA	Hencz Péter **	HEP
Ceglédi Ádám *	CÁ	Hernádi Hilda *	HH
Cser Szilárd **	CS	Hernádi László **	HEL
Cserhádi Gábor *	CSG	Hoffer Ervin	HR
Cserkúti Gábor	CSE	Hóka Lili	HLI
Cservenka Judit *	CSJ	Hóka Luca	HLU
Csomain Miklós *	CSM	Holéczy Gy. MTM	HGY
Darvas Á. MTM	DÁ	Homok Zoltán *	HZ
Dely Olivér Gy. MTM	DO	Homoki Anita *	HA
Deutsch Ferenc *	DF	Hornung Erzsébet	HOE
Dévényi Borbála *	DB	Horváth Dávid	HD
Dorak István	DI	Horváth Gergely *	HG
Dózsa Farkas K. MTM	DF	Horváth Emőke	HE
Eöry Miklós MTM	EM	Horváth Mátyás	HM
Esztergályos L. MTM	EL	Horváth Pál	HP
Faggyas Szabolcs *	FSZ	Horváth Tibor **	HTI
Farkas Balázs *	FB	Horváth Vivien	HV
Farkas Mátyás	FM	Hutvágner Károly	HK
Farkas Péter **	FP	Ihász Nikolett *	IH
Fazekas László *	FL	Janisch Miklós MTM	JM
Fekete Ferenc	FF	Jáger E. MTM	JE

Jenei Gyula	JGY	Molnár Gábor MTM	MG
Józan Gábor *	JG	Molnár László	ML
Józsa Zoltán *	JZ	Molnár Sándor *	MOS
Julia Spörri	JS	Molnár Zoltán	MZ
Kalmár T. MTM	KAL	Murányi Dávid MTM	MD
Kardos Ernő	KE	Müller István	MI
Katona Lajos Tamás	KTL	Nacsa Kálmán *	NAK
Katona Ramóna	KR	Nagy András	NA
Kecskés Ferenc *	KF	Nagy Béla *	NB
Kelemen K. MTM	KL	Nagy Enikő *	NE
Kenyeres Zoltán	KZ	Nédli J. MTM	NJ
Keszthelyi Tibor *	KET	Németh Edit	NÉM
Kiss Győző *	KGY	Német Ferenc *	NF
Kiss J. MTM	KJ	Németh Viktor **	NV
Kis Renáta *	KIR	Nigó Károly	NK
Kókai Károly *	KK	Opra-Szabó V. *	OSZ
Kókay Szabolcs **	KSZ	Orbán Tekla Zs. *	OZS
Konok I. MTM	KI	Orf Stephani *	OS
Korsós Zoltán MTM	KOZ	Őry Erzsébet MTM	ŐE
Kosár Gábor *	KG	Pánya Csaba **	PCS
Kovács A. MTM	KA	Papp Jenő MTM	PJ
Kovács Balázs *	KB	Papp Vilmos *	PV
Kovács L. MTM	KOV	Pataki János MTM	PAJ
Kovács Norbert **	KN	Patkó László *	PL
Kovács Pál	KP	Pegán Bernadett *	PEB
Kovács Tibor *	KT	Péntek Attila László *	PAL
Kötél A. MTM	KÖ	Petrőczy Tibor *	PT
Krámli Lajos	KL	Pintér Balázs	PIB
Ladán Sándor *	LS	Podlussány Attila	PA
Laczik Dénes *	LD	Poós Levente *	PÓL
Lenkei Péter *	LP	Preiszner Bálint *	PB
Losonczy Endre *	LE	Rahmé Nikola *	RN
Lovas József *	LJ	Reményi Antal	RA
Lugosi Csenge Anna *	LCS	Retezár Imre	RET
Lukács Éva	LÉ	Rigler Eszter *	RE
Madarász Miklós *	MM	Rohály Eszter *	ROH
Mahunka Sándor MTM	MH	Rozner István	RI
Márfai B. MTM	MB	Rül Ferenc	RF
Marián Miklós MTM	MA	Salamon Judit	SJ
Máté Sándor *	MÁS	Sámoly Attila *	SÁ
Matskási István MTM	MI	Sebe Krisztina *	SK
Max Spörri	MS	Sevcsik A. MTM	SEV
Merkel Ottó *	MO	Simon András *	SIM
Mészáros Bendegúz *	MB	Somogyi Balázs *	SB
Mészáros Ferenc MTM	MF	Somogyi Csaba *	SCS
Mészáros József **	MJ	Staudinger István *	SI
Mille János *	MIJ	Steinmann Henrik MTM	SH
Molnár Eszter *	ME	Supán Gyula	SGY
		Sümegh N. MTM	SN
		Szabó István MTM	SZI

Szabó K. MTM	SZ	Tóth Marietta *	TÓM
Szabó Sándor **	SZS	Tóth Pál János *	TPJ
Szabó Zsolt *	SZA	Tóth Sándor	TS
Szalai Kornél **	SZK	Ujszegi János *	UJ
Szegvári G. MTM	SZG	Varga Zoltán Kristóf *	VZK
Székely Balázs **	SZB	Várkúti Anna*	VÁR
Szendrei Péter *	SZP	Vaszil Zsolt	VZS
Szente Miklós *	SZM	Velekei Balázs *	VB
Szikossy I. MTM	SZIK	Verebélyi Viktória *	VV
Takács Géza	TG	Vers Péter Róbert	VPR
Takács Nándor *	TN	Vers Tamás	VT
Takács Péter *	TP	Vértesi Eszter	VE
Takács Sándor	TAS	Veszeloovszky Zoltán	VZ
Tarnócai K. MTM	TK	Virág Adrienn *	VA
Tinya Flóra *	TF	Vörös Judit *	VJ
Tompa Sándor	TOM	Vörös Lajos MTM	VL
Topál György MTM	TGY	Zachar Zsolt **	ZZS
Torma Miklós	TM	Zámbó András *	ZA
Tóth Balázs *	TB	Zsoldos Márton **	ZSM
Tóth Elemér	TE	Wlasitsch Mirkó *	WM
Tóth László MTM	TL		

A fajok jegyzéke a lelőhelyadatokkal

Az adatok felsorolásánál alkalmazott írásjelek és írásmódok értelmezése:

- az egyes gyűjtőhelyekhez tartozó valamennyi adatot, azaz az ún. adattömböket elválasztó jel (gondolatjel),
- : a gyűjtőhely neve utáni jel (kettőspont),
- ; az azonos gyűjtőhelyek adattömbjeit felépítő, dátumból, példányszámból és a gyűjtő személyének kódjából (illetve az esetleges további adatokból) álló ún. adatsoporthoz tartozó ún. adategységeket, azaz a dátumot, a példányszámot és a gyűjtő személyének kódját (illetve az esetleges további adatokat) elkülönítő jel (vessző),
- (TS) Ugyanazon a helyen több alkalommal ugyanaz a személy általi gyűjtés/megfigyelés esetén csak a lelőhely után szerepel a gyűjtő/megfigyelő nevének rövidítése.

A kétéltűek rendszertana (a jelen kötetben szereplő fajok)

Farkos kétéltűek rendje

Salamandrafélék családja (*Salamandridae*)

1. Foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*)
2. Pettyes götte (*Lissotriton vulgaris*)
3. Dunai tarajosgötte (*Triturus dobrogicus*)
4. Alpesi götte (*Ichthyosaura alpestris*)

Farkatlan kétéltűek rendje

Unkafélék családja (*Bombinatoridae*)

5. Vöröshasú unka (*Bombina bombina*)

6. Sárgahasú unka (*Bombina variegata*)

Ásóbékafélék családja (*Pelobatidae*)

7. Barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*)

Varangyfélék családja (*Bufo*)

8. Barna varangy (*Bufo bufo*)

9. Zöld varangy (*Bufo viridis*)

Levelibéka-félék családja (*Hylidae*)

10. Zöld levelibéka (*Hyla arborea*)

Valódi békafélék családja (*Ranidae*)

Barna békák

11. Mocsári béka (*Rana arvalis*)

12. Erdei béka (*Rana dalmatina*)

Zöld békák

13. Kecskébéka (*Pelophylax* kl. *esculentus*)

14. Nagy tavibéka (*Pelophylax ridibundus*)

15. Kis tavibéka (*Pelophylax lessonae*)

A kétéltűeket újabban egy járványszerű megbetegedés, a kitridiomikózis veszélyezteti (VÖRÖS 2007). Okozója az 1998-ban felfedezett rajzospórás *Batrachochytrium dendrobatidis* gombafaj. Magyarországi megjelenését Vörös Judit és munkatársai vizsgálták, többek között a Magas-Bakonyban, közelebről az egykori Iharkút és Németbánya közötti külszíni bauxitbányászat nyomán keletkezett tavakban élő sárgahasú unka (*Bombina variegata*), valamint a kecskebéka (*Pelophylax* sp.) populációin. A vizsgált 215 egyed közül 24-en (20 *Bombina variegata* és 4 *Pelophylax* sp.) mutatták ki a gombafaj jelenlétét, elsősorban a fiatal sárgahasú unka egyedeken. Érdekes ugyanakkor, hogy elpusztult példányokat nem találtak. Megállapításuk szerint a sárgahasú unkákat nagyobb valószínűséggel veszélyezteti a fertőzés veszélye, mint az ún. zöld békákat (GÁL et al. 2012). Nem lehet kizárni annak lehetőségét, hogy az utóbbi egykét évben a sárgahasú unka egyedszámának Zirc környéki tenyészőhelyeken tapasztalható csökkenése esetleg összefügghet a gomba jelenlétével.

Farkos kétéltűek rendje (*Caudata*)

Szalamandrafélék családja (*Salamandridae*)

Salamandra salamandra Linnaeus, 1758) – Foltos szalamandra

Irodalom: 3, 25,

VÖRÖS J., DANKOVICS R., HARMOS K., DOBAY G. & KISS I. (2010): A foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*) előfordulása és természetvédelmi helyzete Magyarországon – *Allatani Közlemények* **95** (1): 121–149.

Jellemzése: Teste, főleg a farka hengeres, átlag 15–20 cm hosszú. Fényes fekete hátát és oldalát változó alakú sárga foltok díszítik. Hasoldala többnyire szürke, ugyancsak sárga foltokkal tarkított. Tarkóján, a nyakra átterjedő, vese alakú sárga fültömirigyek találhatóak. Szemei nagyok, erősen kiemelkedők, pupillája sötét. Háta közepén két sorban pórusmirigyek, az oldalán szemölcsor húzódik végig.

Előfordulása: Magyarországon elsősorban az Északi-középhegység, a Kőszegi- és a Soproni-hegység, valamint az Őrség herpetofaunájának tagja. A Bakony-vidékről jelenleg nem rendelke-

zünk bizonyítható előfordulási adatával. Ez azonban nem jelenti azt, hogy korábban nem élhetett a területen.

A témára részletesen kitér egy a foltos szalamandra hazai előfordulásával és természetvédelmi helyzetével foglalkozó tanulmány (VÖRÖS et al. 2010). A neves herpetológus szakértők véleménye jól megvilágítja a problémát, teljes mértékben elfogadható, ezért célszerű itt változtatás nélkül idézni:

„A foltos szalamandra előfordulása a Bakonyban több publikációban említést kap (DELY 1967), ami MÉHELY (1897) a Balaton faunáját leíró cikkéből ered. Ebben a cikkben a szerző összefoglalja a Balaton, a Balaton-felvidék és a Bakony herpetofaunáját, listázza a foltos szalamandrákat, így jellemzi: „Erdős, nyirkos tájakon tartózkodik. Nem gyakori.” Egyéb, pontosabb előfordulási adat azonban a hegységből nincs, és a Bakony gazdag fosszilis kétélűtüleletei közül sem került elő foltos szalamandra (MARIÁN 1988). Ezen említés szerint a faj előfordulhatott a Bakonyban, azonban már akkor sem számított gyakorinak, és állományai gyorsan eltűnhettek. A Bakony változatos erdőársulásaiiban, főként az Északi-Bakony montán, szubmontán vagy gyertyános bükkösekben, gyertyános–kocsánytalan tölgyeseiben, zárt tölgyeseiben és szurdokerdeiben számos olyan vízfolyás található, amelyek a faj hazai előfordulása alapján megfelelő élőhelyet nyújthatna a foltos szalamandráknak. Célzott kutatások a faj előfordulásával kapcsolatban a régióban nem történtek, és egyéb, hasonló vizes élőhelytípusokat benépesítő fajokra (sárgahasú unka vagy alpesi göte), vagy akár egy-egy régió teljes herpetofaunájára irányuló felmérések sem mutatták ki a foltos szalamandra jelenlétét a Bakonyból az elmúlt száz évben (MARIÁN 1988, VÖRÖS 2006, 2007, 2008) (2. ábra). Ugyan a Méhely által 1897-ben említett bakonyi előfordulásról pontos lelőhelyadat nincs, az adatközlő szakmai hitelességét ismerve a faj akkori előfordulását biztosnak tekintjük, és a térképen a korábbi adatok között feltüntetjük.

Élőhelye: Elsősorban a középhegységek nyirkosabb, sötétebb lomberdőinek szaporodóhelyeül szolgáló állandó kisvízfolyásaira, forrásaira, kisebb állóvizeire jellemző. Főleg bükkösökben és gyertyános tölgyesekben találkozhatunk vele. A Bakony több pontján ismerünk a faj elvileg potenciális tenyészőhelyeül szolgálható kisvízfolyást. Ilyen pl. a Bittva Bakonyjákó és Németbánya közötti szakasza, vagy a Köves-patak Farkasgyepű és Magyarpolány közötti szakasza a Csurgó-kút környékén.

Életmódja: Főleg éjszaka aktív, rendszerint szürkületkor jön elő, de borús, esős időben nappal is megfigyelhetjük. Táplálékát giliszták, meztelen csigák és különböző izeltlábuak, illetve azok lárvái képezik. Elevelenszülő, lárvái május-júliusban jönnek világra, és augusztus-szeptember folyamán, kifejlett szalamandraként vonulnak szárazra.

Státusz, védelem: Hazai állományának egyik legfontosabb veszélyeztető forrása az élőhelyük, elsősorban a lárvák fejlődéséhez szükséges tiszta kisvízfolyások, források eltűnése vagy jelentős mértékű szennyezése. Más kétélűtükekhez hasonlóan, a tenyésző- vagy táplálkozóhelyükre vonul, közben utakon áthaladó példányok közül sok elpusztulhat. Természetvédelmi értéke: 50 000 Ft.

***Lissotriton vulgaris* (Linnaeus, 1758) – Pettyes göte**

(*Triturus vulgaris* Linnaeus, 1758)

Irodalom: 11, 12, 27, 32, 34, 40, 41, 47, 49–52, 54, 55, 59, 62, 63, 65, 67, 68, 70, 72, 75, 77–79, 84, 87, 92, 93, 95, 96, 98.

Jellemzése: A pettyes göte kistermetű, 10–11 cm-nél ritkán nagyobb. Kifejlett egyedeire nászidőszakban jellemző az alakban és a színezetben kifejeződő ivari kétalakúság. A hím nászruhája világos szürkésbarna vagy olajzöld alapon feltűnően tarka, fejét hosszanti sötét csíkok, testét elszórt sötét pettyek díszítik. Ugyancsak pettyes háttaraja megszakítás nélkül folytatódik a farokvitorlán, melynek alsó része alatt gyakran égszínkék vagy gyöngyházzsínű sáv húzódik. Hasa piszkosfehéren pettyezett, de narancssárga foltok is találhatóak rajta. Kloákája a nászidőszakban jellegzetesen duzzadt. A nőstény sötétebb, barna vagy olajzöld, nem vagy csak gyengén pettyezett, csikozása hiányzik vagy elmosódott. Hasán gyakran hosszanti világos sáv húzódik.

Háttaraja nincs, farokvitorlája alacsony. A testében lévő peték miatt jól érzékelhetően teltebb a hímnél. Lárvája világosbarna vagy piszkossárga.

Előfordulása: A számára szaporodásra alkalmas vizeknél, sík- domb- és hegyvidékeken általában megtalálható. Vizes vagy vízhez közeli élőhelyeken, a Bakony-vidéken és a Balaton-medencében is gyakorlatilag valószínűleg bárhol előfordul.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 445

Kistájak szerinti előfordulása: A fajt a gyűjtések/megfigyelések során a vizsgált terület 31 kistáján sikerült kimutatni. BAF, BAG, BAR, DEB, EHA, KBM, KEB, KEF, KER, KHA, KIL, KKS, MAH, MÓÁ, NAB, NBS, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SÁR, SPS, STH, SÚB, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM, ZVH.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (76), 5×5 km (190), 2,5×2,5 km (299)

Élőhelye: Erdős valamint nyílt területeken egyaránt találkozhatunk vele. Előnyben részesíti a rejtőzködését biztosító, sűrű növényzetű sekélyebb tenyészőhelyeket. A halakban bővelkedő vizeket kerüli.

Víz típusok szerinti előfordulása: CSE (5), CSP (5), DA (6), DL (2), ÉL (2), ÉR (10), FF (3), FTÁ (3), KOM (2), KOT (2), KT (23), KTÁ (1), KTE (45), KTH (1), KV (1), LF (1), LTS (14), MF (2), MK (10), MM (59), MTÁ (36), PA (2), TO (10), TÖ (54), TÖM (98), TP (1), TT (2).

A vizsgált területen a pettyes götte legtöbb (98) alkalommal tömpöly típusú mesterséges kisvízben fordult elő. Ezt követi a mocsár típusú mesterséges állóvíz (59), a tömpöly típusú természetes kisvíz (54), a kistó típusú egyéb mesterséges állóvíz (45), a mocsár típusú természetes állóvíz (36), majd a kistó típusú tározó (23). Csupán egy alkalommal került elő a faj kistó típusú természetes állóvízben, kistó típusú halastóban, kistó típusú mesterséges vízfolyásban, limnokréni forrásban, valamint talajvízes pocsolyában.

Víz típusok szerint mért pH-értékek átlaga: 7,1–9,3

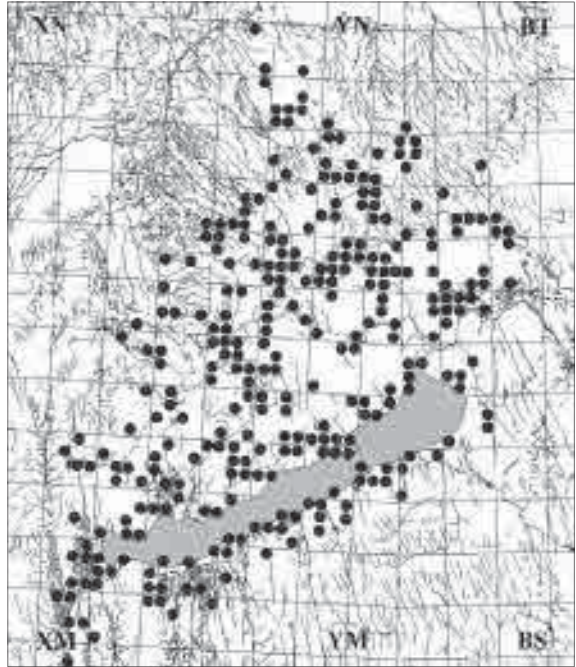
Életmódja: A kifejlett példányok életük nagyobb részét a szárazföldön töltik. Nappal kövek, farönkök alatt rejtőzködnek, éjjel járnak táplálék után. Főleg különböző izeltlábuakkal és férgekkel táplálkoznak. A telet fagymentes helyen töltik. Az időjárás alakulásától függően február végén-március elején jönnek elő, és keresik fel a vizeket. A Bakony-vidéken a kifejlett alakokat február eleje és november eleje között gyűjtöttük. A főleg áprilisban zajló peterakás után a nőtények többsége visszatér a szárazföldre, de kisebb részük nyár végéig is a vízben marad. A lárva általában nyár végére alakulnak át, majd elhagyják a vizet, és az ivarérettség eléréséig, 3 éven át a szárazföldön tartózkodnak. A Bakony-vidéken azonban még októberben, sőt november elején is gyűjtöttünk lárvákat, illetve fiatal egyedeket, ezek már feltehetően az iszapban teleltek át, vagy esetleg elpusztultak. Marián Miklós (MARIÁN 1988) Ilosvay Györgyre hivatkozva megemlíti, hogy a nyáron kiszáradt tenyészőhely nedves növényzónyega alatt megbújít kifejlett alakok között kopoltyús lárva is voltak (ILOSVAJ 1979). Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

Lelőhelyei:

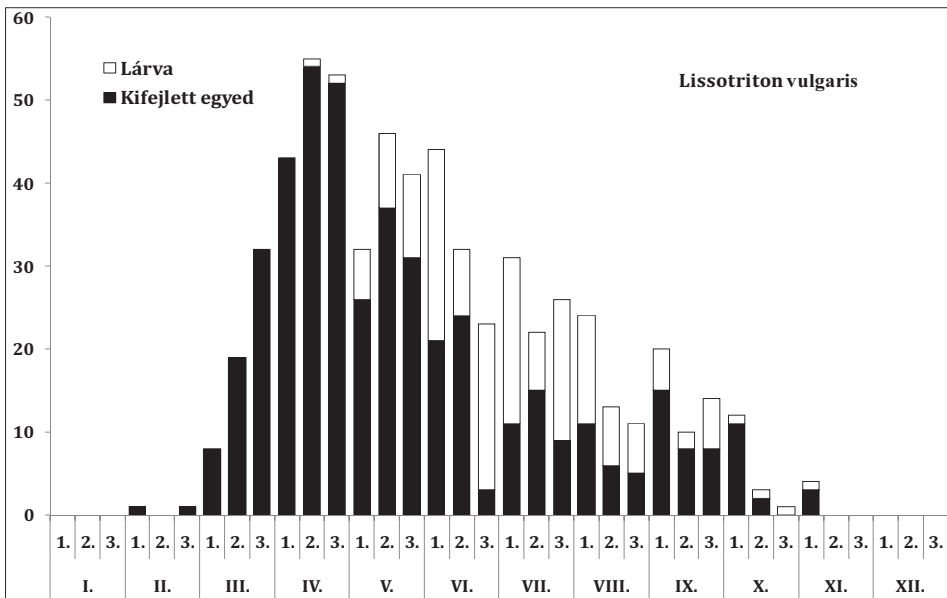
Bakony-vidék:

Lárva: Adásztevel: Cigány-gödör, 2005.06.07., 4 L, TS, +TÖM (pH: 8,9) – Ajka: Bakonygyepesi-tó, 2001.08.10., 6 L, TS, +TÖM (pH: 8,6) – Ajka: Bódé, 1981.06.25., 4 L, TS, +TÖM – Ajka: Jubileumi-park, 2013.08.30., 3 L, TS, +MK (pH: 7,7) – Ajka: Nyíres-kisvizek, 1985.07.08., 3 L, TS, +TÖ (pH: 8,9) – Ajka: Tóskó-mocsár, 1974.08.13., 1 L, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Bakonybél: Borostyán-tó (TS, +KTE), 1999.08.26., 2 L (pH: 9,2); 1999.09.30., 1 L; 1999.10.30., 1 L; 2002.06.02., 4 L – Bakonyjákó: Forrás-vendégház dísztava, 2012.06.15., 2 L, TS (pH: 8,1) – Bakonyszentlászló: Téglagyári-kisvizek, 2005.06.27., L tö, TS, +TÖM (pH: 7,2) – Bakonyszombathely: Feketevízi-tó-2, 2012.09.06., 3 L, TS, +ÉR (pH: 8,1) – Bakonyszombathely: Feketevízpuszta, 2001.06.02., 2 L, TS, +TÖM (pH: 7,2) Bakonyszűcs: Kőrös-hegy, 2013.06.29., 6 L, TS, +TÖ (pH: 7,9) – Balinka: Mecseri-mocsár, 2000.06.02., 3 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Bodajk: Reismann-horgásztó, 2000.06.03., 2 L, TS, +KTE – Borszörcsök: Sár-tó, 1985.06.29., 3 L, TS, +MTÁ – Csabrendek: Agyagos-kistó, 2005.07.05., 8 L, TS, +TÖ (pH: 8,1) – Csajág: Haraszt-tározó, 2012.05.03., 3 L, TS, +KT – Csehbánya: Csehbányai-felsőtó, 2010.05.05., 4 L, TS, +MM (pH: 9,1) – Csőr: Sárrét, 2011.09.28., 1 L, TS, +TÖM – Doba: Kastély-tó, 1985.06.29., 5 L, TS, +KTE – Döbrönte: Bittva-

völgyi-kistó, 2005.06.07., 11 L, TS, +MTÁ (pH: 8,2) – Eplény: Kőkényes, 1999.07.04., 3 L, TS, +TÖM (pH: 9,2) – Fehérvárcsurgó: Erdész-tó, 2012.07.24., 3 L, TS, +KT (pH: 7,9) – Fehérvárcsurgó: Malomárok, 2000.06.03., 2 L, TS, +ÉR – Fenyőfő: Pisztrángos-tó, 1985.07.04., 4 L, TS, +TÖM (pH: 7,8) – Fenyőfő: Újszépalma, 2004.08.05., 3 L, TS, +DA (pH: 7,8) – Hajmáskér: Malom-völgyi-tó, 2008.08.06., 4 L, TS, +KTE (pH: 8,3) – Hajmáskér: Séd-völgyi-kisvizek, 2012.06.08., 4 L, TS, +MF (pH: 7,9) – Hárskút: Reng-kő, 1999.08.10., 4 L, TS, +TÖ (pH: 9,3) – Herend: Bányatelepi-horgásztó, 2002.06.01., 3 L, TS, +KTE (pH: 8,2) – Herend: Bányatelepi-mocsár, 2001.05.13., 5 L, TS, +MM (pH: 9,1) – Kapocs: Kálomisz-tó, 1999.09.26., 4 L, TS, +MTÁ (pH: 9,1) – Királyszentistván: Utótisztító-tó, 1998.06.02., 4 L, TS, +MM (pH: 8,9) – Köveskál: Bika-tó (TS, +MTÁ), 1988.08.03., 2 L; 2009.06.27., 5 L (pH: 8,4) – Köveskál: Sásdi-rét, 1985.07.24., 3 L, TS, +MM (pH: 8,8) – Monostorapáti: Berek-rét, 1999.07.08., 3 L, TS, +TÖ (pH: 8,9) – Monoszló: Hegyi-tó,

A pettyes göte (*Lissotriton vulgaris*) lelőhelyei

A pettyes göte (*Lissotriton vulgaris*) fenológiája

2005.06.03., L tő, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Nagytevel: Nagyteveli-tározó, 2005.06.07., 3 L, TS, +KOT (pH: 8,7) – Nagyvázsony: Pap-réti-tó, 2005.06.03., 4 L, TS, +KTE – Nagyvázsony: Vázsonyi-forrástómpolyók, 2005.05.25., 5 L, TS, +TÖM (pH: 7,8) – Noszlop: Hajagos-kistó, 2012.05.19., 3 L, TS, +KTE – Nyírád: Meleg-víz, 2012.05.30., 3 L, TS, +ÉR, (pH: 7,8) – Olaszfalu: Csicsó-völgyi-tó, 2009.05.10., 7 L, TS, +KT (pH: 8,2) – Olaszfalu: Kastélytó, 2009.05.10., 2 L, TS, +KTE – Olaszfalu: Nyilas-mocsár, 2010.06.27., L tő, TS, +TÖM – Öcs: Büdös-tó, 2005.05.25., L tő, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Öcs: Nagy-tó (+MM), 1992.07.24., 17 L, TS; 1993.06.30., 11 L, TS (pH: 8,9) – Öskü: Aranyos-kút, 2013.08.17., 5 L, TS, +TÖM (pH: 9,2) – Öskü: Bántai-mocsártó, 2012.07.23., 3 L, TS, +MM (pH: 8,6) – Öskü: Kisösküi-forrástó, 2000.06.28., 3 L, TS, +TÖM – Öskü: Murvabánya-tó, 2012.06.27., 8 L, TS, +MM (pH: 8,7) – Öskü: Vasút-mente, 2012.06.08., 3 L, TS, +TÖ (pH: 7,5) – Paloznak: Tücsök-kút (TS), 1999.09.09., 14 L, +TÖM; 1999.09.28., 4 L, +TÖM; 1999.10.26., 1 L, +FF (pH: 9,7) – Pápasalamon: Malom-kistó, 2012.05.19., 4 L, TS, +KTE – Pápateszér, Helyréti-kistó, 2013.07.06., 1 L, TS, +TÖM (pH: 8,5) – Pápateszér: Téglagyári-tavak, 1996.06.29., 7 L, TS, +KTE (pH: 8,5) – Pétfürdő: Kapossy-tározó, 1999.09.18., 3 L, TS, +KT (pH: 7,8) – Pétfürdő: Péli-völgyi-mocsár, 1998.06.02., 3 L, TS, +MTÁ (pH: 8,1) – Porva: Pálínkaház, 2009.06.06., 3 L, TS, +CSE (pH: 8,3) – Porva: Pálínkaházi-kistavak, 1999.05.09., 4 L, TS, +TÖM (pH: 9,2) – Pula: Nagy-Sás-tó, 1999.07.08., 3 L, TS, +DA (pH: 8,6) – Pula: Tálodi-tó, 1999.09.25., 7 L, TS, +MTÁ – Ravasz: Vadalmás, 1998.07.22., 2 L, TS, +TÖM – Szentbékálla: Barkás-tó, 2005.07.01., 3 L, TS, +DL (pH: 7,8) – Szentbékálla: Kis-Barkás-tó, 2005.07.01., 14 L, TS, +TÖM (pH: 8,1) – Tényő: Békavár, 1998.07.30., 5 L, TS, +TÖM – Tényő: Tábor-völgy, 1998.07.20., 3 L, TS, +TÖM – Tés: Csószpusztai-tó (TS, +MM), 1989.05.18., 17 L; 1999.08.11., 6 L (pH: 8,9); 2005.06.11., 3 L – Tés: Szúnyog-völgyi-tó, 2011.09.17., 2 L, TS, +TÖM (pH: 8,6) – Tótvázsony: Víztekerület, 2004.06.14., 3 L, TS, +TÖM – Ugod: Hubertlaki-tó (TS), 2011.08.16., 3 L, TS, +TÖ; 2012.06.15., 2 L, +KT (pH: 7,9) – Ugod: Móríházi-kistó, 2011.08.16., 5 L, TS, +TÖM (pH: 7,3) – Ugod: Som-berek, 1998.09.23., 3 L, TS, +TÖ – Ugod: Vörös János-séd (TS), 1999.08.14., 5 L, +TÖM; 2006.07.11., 6 L, +TÖM (pH: 8,1) – Úrkút: Dozmat-rét, 1998.07.24., 3 L, TS, +TÖM (pH: 7,8) – Városlód: Karthauzi-záportározó (TS, +KT), 2001.05.13., 3 L; 2002.06.01., 2 L (pH: 7,9) – Várpalota: Bányató, 2010.05.27., 2 L, TS, +MM (pH: 8,3) – Várpalota: Cseri-dombi-homokbányató (+MM), 2011.08.04., 3 L, BJ; 2011.08.04., 6 L, TS (pH: 9,2) – Várpalota: Cseri-tó, 2002.07.24., 6 L, TS, +KTE (pH: 7,8) – Várpalota: Grábler-tó, 2002. 07.24., 3 L, BJ, +KOM (pH: 8,6) – Várpalota: Inotai-tározó, 2000.06.09., 4 L, TS, +KT (pH: 8,3) – Várpalota: Tóföldi-mocsár, 2012.06.28., 3 L, TS, +MTÁ (pH: 8,2) – Várköly: Kis-Láz-hegy, 1999.07.02., 2 L, TS, +TÖ – Veszprém: Csomai-strand, 2000.06.26., 3 L, TS, +TÖM – Veszprém: Gulya-domb, 1984.06.10., 3 L, TS, +TÖM – Veszprém: Kálvária-föld (TS, +TÖM), 1999.05.23., 11 L; 1999.08.04., 2 L (pH: 8,7) – Veszprém: Országúti-dűlő (TS), 1999.06.24., 2 L, +TÖ; 1999.08.04., 3 L, +TÖM – Veszprém: Rátóti-berek (+MM), 1999.07.05., 12 L, TS; 1999.11.01., 3 L, TS; 2009.05.08., 8 L, TS; 2011.08.08., 13 L, TS (pH: 9,2) – Veszprémvársány: Erdészlak-tó, 2002.06.21., 2 L, TS, +TÖM – Veszprémvársány: Keresztúri-mocsár, 2000.06.27., 3 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Veszprémvársány: Keresztúri-rét, 1998.07.04., 3 L, TS, +TÖ – Vindornyaszlós: Vindornyai-láp, 1999.05.23., L tő, TS, +MM – Zalaszent: Nagy-Rakottás-tó, 2005.05.22., 7 L, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Zalaszent: Vár-rét, 1999.07.02., 4 L, TS, +TÖ – Zirc: Kettős-tavak, 2005.05.26., 7 L, TS, +TÖM (pH: 8,5) – Zirc: Király-kúti-égerláp, 1999. 06.06., 3 L, TS, +ÉL (pH: 7,9) – Zirc: Király-kúti-nyiladék, 2010.06.30., 4 L, TS, +TÖM (pH: 8,1) – Zirc: Szarvaskút (TS, +TÖM), 1989.05.16., L tő; 1991.08.10., 3 L – Zirc: Tündérmajor, 2009.06.06., 14 L, TS, +TÖM – Zirc: Tündérmajori-tó, 1999.07.06., 3 L, TS, +KTE (pH: 8,5).

Kifejlett egyed:

Ácsteszer: Ácsteszeri-árok, 2001.03.11., 1 ad., TS, +TÖ – Ácsteszer: Ácsteszeri-horgasztó, 2001.03.11., 2 ad., TS, +MM – Adásztevel: Csomba-gödör, 2000.05.26., 1 ♀, TS, +MM (pH: 8,1) – Ajka: Csinger-völgy, Borkós-kút (MTM), 1959.06.14., MG; 1959.06.16., MG – Ajka: Felsőcsinger, 1957.06.20., DO-ÖE (MTM) – Ajka: Felsőcsinger, Bocskor-hegy, 1961.05.11., DO (MTM) – Ajka: Padragi-tározó, 1989.04.23., 1 ♀ ad., TS, +KT – Ajka: Sás-tó, 1998.05.02., 1 ♀ ad., TS, +MTÁ – Ajka: Szőke-forrás, 1998.07.24., 1 ad., TS, +TÖ (a forrás fölötti tómpolyban) – Aszófő: Aszófői-séd, 1955.03.24., KI (MTM) – Bakonybél: Borostyán-tó, 2005.05.26., 1 ♂ 3 ♀ ad., TS, +KTE – Bakonybél: Fekete-séd (TS), 1990.04.03., 1 ♀ ad., +TÖ; 2001.05.09., 1 ad., +CSP (pH: 7,9); 2010.04.24., 2 ad., +TÖ – Bakonybél: Hotel-park (herpt-pa: 7533), 2012.07.04., TÖM – Bakonybél: Új-tó, 2005.05.26., 1 ad., TS, +KTE – Bakonycsérnye: Dolina-tározó, 2011.04.02., 1 ♂ ad., TS, +KT (pH: 8,1) – Bakonycsérnye: Dolosdi-rét (TS), 1999.04.27., 1 ♂ 2 ♀ ad., +TO (pH: 7,9); 2011.04.02., 1 ♀ ad., +TÖM (pH: 8,2) – Bakonyjákó, Iharkút: Zsvány-völgy, 1988.04.13., 1 ♂ 1 ♀ ad., TS, +TO (pH: 8,9) – Bakonykúti: Hideg-völgy, 2006.08.10., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 9,1) – Bakonyoszló: Bauxitbánya-tó, 2011.04.12., 1 ♂ 1 ♀ ad., TS, +MM (pH: 9,1) – Bakonyoszló: Hosszú-földek, 2010.09.09., 2 juv., TS, +TÖM – Bakonyoszló: Ördög-gát, 1973.07.24., 2 ad., TS, +CSP – Bakonyoszló: Sövénykút,

1999.04.04., 1♂ ad., TS, +TÖ – Bakonyság: Csárdapusztai-tó, 2013.09.23., 1 juv., TS, +KTE – Bakonyszentlászló: Év kertje-kistó 2012.04.17., 2 ad., SJ, +TÖM (pH: 7,5) – Bakonyszentlászló: Ördög-rét, 2010.09.20., 1 ad., TS, +fta – Bakonyszentlászló: Ósfenyves-kistó, 2010.09.20., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,3) – Bakonyszombathely: Feketevízpuszta, 2001.06.02., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 7,2) – Bakonyszücs: Kőrös-hegy, 2013.06.29., 1♀ ad., TS, +TÖ (pH: 7,9) – Bakonyszücs: Szücsi-horgásztó, 2011.04.27., 1♀ ad., TS, +TÖM – Balatonbozok: Kertaljai-mocsár, 2012.05.03., 1 juv., TS, +TÖ (pH: 7,5) – Balatoncsicsó: Füzeti-tó, 2011.04.03., 1♀ ad., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Balatonfüred: Koloska-forrás, 1999.04.03., 1♂ 2♀ ad., TS, +TÖM (pH: 7,4) – Balinka: Kisgyónbánya, 2011.04.02., 1♀ ad., TS, +KTE (víz: 13 °C, pH: 8,1) – Balinka: Kisgyóni-mocsár (TS, +MM), 2001.05.10., 1♀; 2011.04.02., 1♂ 2♀ (pH: 8,9) – Balinka: Mecseri-égeres, 1999.04.04., 1♀ ad., TS, +TÖ – Balinka: Mecseri-mocsár, 2001.05.10., 1 ad., TS, +MM – Bánd: Séd-kistó, 2013.08.29., 3 juv., TS, +KTE (pH: 8,2) – Béb: Falutó, 2013.06.12., 3 juv., TS, +KTE (pH: 8,4) – Berhida: Peremartoni-erdő, 2013.04.23., 2 ad., TS, +TÖ (pH: 8,6) – Bodajk: Bodzás-kút, 2008.04.28., 1♂ 3♀ ad., TS, +TÖ – Csabrendek: Hobaji-tó, 2011.03.31., 1♂ ad., TS, +KTE – Csehbánya: Csehbányai-felsőtó, 2010.05.05., 3 ad., TS, +MM (pH: 9,1) – Devecser: Béka-tó, 2005.07.05., 1 ad., TS, +MM (pH: 7,4) – Devecser: Széki-erdő, 1999.03.12., 1 ad., KZ – Devecser: Széki-tó, 1989.05.23., 2 ad., TS, +KT (pH: 8,9) – Doba: Kastély-tó, 1985.06.29., 1 ad., TS, +KTE – Döbröce: Kettős-kistó, 2001.04.16., 1♀ ad., TS, +KTE – Dörgicse: Horog-völgy, 2012.05.02., 1 ad., TS, +DA (pH: 8,2) – Dudar: Dudari-erdő: 2013.09.10., 1 ad., TS, +fta – Eplény: Ámos, 2010.09.18., 1 ad., TS, +ka (a régi kőbányában) – Fehérvárcsurgó: Kastély-tó, 2011.04.05., 1♀ ad., TS, +TÖM – Felpéc: Mogyorós-hegy, 2010.09.05., 1 ad., TS, +fta – Fenyőfő: Újszépalma, 2004.08.05., 2 juv., TS, +DA (pH: 7,8) – Gyenesdiás: Pető-hegy, 1991.04.03., 1♂ 1♀ ad., TS, +TÖM – Hajmáskér: Séd-völgyi-kisvízek, 1999.03.27., 1♂ ad., TS, +MF (pH: 7,7) – Halimba: Halimbai-tó, 2005.07.05., 1 ad., TS, +KTE – Hánta: Bíró-réti-tó, 2009.04.16., 2 ad., TS, +KTE – Hánta: Hántai-tavak, 2009.04.14., 1 ad., TS, +KTE – Hárskút: Középső-Hajag, 2010.04.29., 1 ad., TS, +DA (pH: 7,8) – Hárskút: Stefánia-völgy, 1975.05.18., 2♂ 1♀ ad., TS, +TÖ – Herend: Bányatelepi-horgásztó, 2001.05.13., 1 ad., TS, +KTE – Herend: Bányatelepi-mocsár, 2001.05.13., 1 ad., TS, +MM (pH: 9,1) – Isztimér: Hétházpuszta, 2011.03.14., 1 ad., TS, +GE – Jásd: Tési-malom, 2010.05.22., 2 ad., TS, +TT (pH: 7,8) – Jásd: Tóth-malom, 2013.05.22., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 7,5) – Káptalanfa: Sárosfői-erdő, 2007.04.21., 2♂ 1♀ ad., TS, +TÖ – Kislőd: Csojányosi-kőbánya, 2010.04.29., 1♂ ad., TS, +TÖM – Kővágóórs: Burnót-patak, 2001.05.22., 1 ad., TS, +PA (pH: 8,5) – Kővágóórs: Kornyi-tó (herpt-pa: 4399), 2011.05.10., KT – Kővágóórs: Nyálas-tó, 1986.04.27., 1♂ 2♀ ad., TS, +TÖ – Köveskál: Bika-tó, 2000.04.15., 1♂ ad., TS, +MTÁ – Köveskál: Sásdi-rét, 1985.07.24., 4 juv., TS, +MM (pH: 8,8) – Kup: Kupi-erdő (TS), 1989.08.31., 1 ad.; 1990.03.23., 2♂ 5♀ ad., +TÖ – Küngös: Bürkös-rét, 2012.05.03., 1♂ 2♀ ad., TS, +TÖ – Lázli: Sásos-mocsár, 1999.03.31., 1♂ ad., TS, +MM (pH: 9,1) – Lepsény: Asszony-tava, 2013.06.16., 2 juv., TS, +MTÁ – Lesenceistvánd: Vörös-tó, 1997.05.26., 1 ad., TS, +TO – Magyarpolány: 1959.03.31., AG (MTM) – Monostorapáti: Cserkás-tó (herpt-pa: 1153), 2008.05.18., KT – Monoszló: Hegyi-tó, 2005.06.03., 2 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Nádasdladány: Tőzeg-tó, 2002.06.27., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,7) – Nagydém: Répási-tó, 2013.09.23., 1 juv., TS, +KTE – Nagytevel: Nagyteveli-tározó, 2001.05.15., 1 ad., TS, +KOT (pH: 8,9) – Nagyvázsony: Bazaltbánya, 2001.04.28., 1♀ ad., TS, +TÖM (pH: 8,3) – Nagyvázsony: Gellért-tó, 2005.06.20., 1 ad., TS – Nagyvázsony: Kab-hegy, vízzel telt betongyűrű az erdészlak alatti völgyben, 2013.06.28., 3 juv., TS, +TT (pH: 8,1) – Nagyvázsony: Négyszög-akna, 1998.05.11., 1 ad., TS – Nagyvázsony: Nyír-tó, 2001.04.28., 1♀ ad., TS – Nagyvázsony: Pap-réti-tó, 1988.04.21., 2♀ ad., TS, +KTE – Nagyvázsony: Vízvörös-tó, 1997.05.10., 1 ad., TS – Nagyveleg: Feneketlen-tó, 2001.06.30., 1 ad., TS, +TÖM – Nemesshany: Nyárosdűlő, 1997.05.30., 1♀ ad., TS, +TÖ (pH: 8,1) – Nemesvámos: Tekeres-völgy, 2005.05.14., 1♀ ad., TS, +TO – Némethánya: 1964.06.12–13., SZI-TGY (MTM) – Némethánya: Fehérlő-tó, 2010.09.24., 1 ad., TS, +fta – Némethánya: Jáger-réti-tó, 1980.06.10., 1 ad., TS – Némethánya: Pisztrángos-tó (TS), 1989.05.23., 2 ad., +KT (pH: 8,5); 2010.09.24., 1 ad., +ka – Noszlop: Hajagos-kistó, 2012.05.19., 1 ad., TS, +KTE – Nyírad: Kukacos-tó, 2011.03.31., 1♀ ad., TS, +KTE (pH: 8,7) – Nyírad: Nyúlkörös-tó, 2011.03.31., 2♀ ad., TS, +MTÁ (pH: 8,1) – Olaszfalu: Alsópere, 1990.03.21., 1♂ ad., TS, +TO (pH: 7,9) – Olaszfalu: Nyilas-mocsár, 2010.09.07., 2 juv., TS, +TÖM – Olaszfalu: Perei-ér, 2011.04.10., 1 ad., TS, +CSE – Öcs: Büdös-tó (TS, +MTÁ), 1988.04.21., 2♂ 3♀ ad.; 2010.08.29., 1 ad. (pH: 8,4) – Öcs: Nagy-tó (+MM), 2010.08.29., 4 juv., TS (pH: 8,9); 2013.04.28., 1 juv., KZ – Öcs: Nagy-tó, tőzegmohaláp (TS, +DL), 1988.04.15., 1♀ ad.; 2009.04.20., 1♀ ad.; 2013.04.14., 1♂ 1♀ ad. (víz: 14 °C, pH: 8,2) – Örvényes: Örvényesi-séd-völgy, 1999.04.03., 1♂ ad., TS, +TÖ – Öskü: Kisösküi-forrástó, 2001.05.16., 1♀ ad., TS, +TÖM (pH: 7,9) – Öskü: Murvabánya-tó, 2013.09.26., 1 juv., TS, +MM (pH: 8,7) – Paloznak: Tódi-mező, 2010.04.25., 1♂ 2♀ ad., TS, +FF (pH: 7,8) – Paloznak: Tódi-mocsár, 2000.04.18., 2♂ 9♀ ad., TS, +MTÁ (pH: 8,1) – Paloznak: Tücsök-kút, 1999.10.26., 1 ad., TS, +TÖM – Pannonhalma: Kisécsi-mocsár, 2009.06.17., 1 ad., TS, +MM –

Pápa: Tapolcafő, 2005.08.19., 3 juv., TS, +TÖ – Pápa: Tó-rét, Tapolcafő, 2013.06.12., 2 juv., TS, +TÖ (pH: 7,9) – Pápa: Űrgehegyi-kavicsbányató, 1999.04.10., 1♂ 3♀ ad., TS, +MM (pH: 8,9) – Pápakovácsi: Attyapusztai-láprét, 1999.05.13., 1 ad., KZ – Pápakovácsi: Kerek-kistó, 2012.05.20., 1 ad., TS, +TÖM – Pápakovácsi: Kis-sédi-mocsár, 2012.05.20., 1 ad., TS, +MM – Pápasalamon: Malom-kistó, 2012.05.19., 2 ad., TS, +KTE – Pápateszér: Hosszú-tó, 2013.07.06., 3 juv., TS, +KTE (pH: 8,5) – Pénezsgyőr: Tilos-erdő, 2008.08.13., 1 ad., TS, +ka – Pétfürdő: Ifjúági-tó, 2012.08.31., 2 juv., TS, +KTE (pH: 8,2) – Pétfürdő: Kapossy-tározó, 2012.08.31., 1 juv., TS, +KT (pH: 7,8) – Pétfürdő: Péti-kisvízfolyás, 2013.03.07., 1♀ ad., TS, +MK (víz: 15 °C, pH: 7,2) – Pétfürdő: Péti-völgyi-mocsár (TS, +MTÁ), 1998.04.28., 2♂ 1♀ ad.; 2012.06.27., 3 juv. (pH: 8,1) – Porva: Pálhálás, 2015.04.23., 1♂ 4♀, TS, +TÖM – Porva: Pállinkaházi-kistavak (TS, +TÖM), 2008.07.20., 2 ad.; 2011.03.26., 1♂ ad. (víz: 11 °C) – Pula: Alginitbánya-tó, 2012.04.14., 1♀ ad., TS, +KTE (pH: 8,2) – Ravaszd: Ravaszdi-erdő, 1999.03.31., 1♂ 1♀ ad., TS, +TÖ – Réde: Rédei-horgászto, 2010.09.03., 2 juv., TS, +TÖM – Sokorópátka: Harangozó, 1998.07.26., 1 ad., TS, +fta – Sümeg: Sarvaly-forrás, 2004.07.17., 1 ad., KZ – Szentgál: Tiszta-víz-forrás (TS, +LF), 1990.04.03., 1♀ ad. (pH: 7,9); 2010.04.24., 1♂ (pH: 7,6) – Taliándörögd: Mosó-ház, 1998.04.02., 1 ad., TS, +FF – Tényő: 2010.09.05., 2 juv., TS, +MTÁ – Tényő: Békavár, 1996.04.07., 2♂ 1♀ ad., TS, +TÖM – Tés: Csőszpusztai-tó (TS, +MM), 1989.05.18., 1♀; 2005.06.11., 3♀ ad. – Tés: Márkus-szekerénye, 1991.04.14., 1♀ ad., TS, +TÖ – Tüskevár: Tüskevári-erdő, 2013.06.17., 1 ad., TS, +TÖ – Ugod: Hubertlak (herpt-pa: 37202), 2015.04.25., OF – Ugod: Királykapu, 1997.04.01., 1♂ 2♀ ad., TS, +TÖ – Ugod: Király-kút, 1997.04.01., 1♀ ad., TS, +TO – Ugod: Mórcházi-kistó, 2013.06.18., 1 juv., TS, +TÖM (pH: 7,3) – Ugod: Suttonyi-tó, 2011.03.29., 1♂ 2♀ ad., TS, +KT (víz: 9 °C, (pH: 7,4) – Ugod: Vörös János-séd, 1959.05.20–21., SZI (MTM); 1988.04.23., 2♀ ad., TS; 1997.04.01., 1♀ ad., TS, +CSE (pH: 7,8); 2005.05.15., 1♂, TS, +TO (pH: 8,1) – Úrkút (MTM): 1957.04.27., PAJ; 1957.06.17., DO-ŐE; 1961.05.11., DO – Úrkút: Rieger-tó (MTM), 1961.05.03–12., DO; 1961.05.08., DO – Vállus: Bűdöskút, 2011.04.19., 1♀ ad., TS, +TÖM – Várpalota: Alsó-tó, 2005.07.03., 1 ad., TS, +KTE (pH: 7,8) – Várpalota: Badacsony-alja, 2012.06.06., 1 ad., TS +fta – Várpalota: Bántai-homokbányatavak, 2012.04.04., 1♀ ad., TS, +MM – Várpalota: Bánta-part, 2013.05.21., 2 ad., GL – Várpalota: Cseri-dombi-homokbányató (+MM), 2010.05.12., 1 ad., TS, +KLT; 2011.05.11., 14 juv., 2 ad., TS; 2013.04.18., 1♂ ad. (pH: 9,2) – Várpalota: Fenyves-tó, 2010.09.13., 1 ad., TS, +ka – Várpalota: Grábler-tó, 2011.08.10., 5 juv., TS, +KOM – Várpalota: Mandulás, 2012.06.06., 1 ad., TS +ka – Várpalota: Tőföldi-mocsár, 1996.07.01., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,2) – Várpalota: Unkás-karszt-tó, 2013.05.14., 1♀ ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Várvölgy: Bándi-mező, 2001.04.16., 1♂ 2♀ ad., TS, +TÖ – Várvölgy: Csuhás-tó, 1997.06.30., 1 juv., TS, +TÖ – Várvölgy: Kis-Láz-hegy, 1999.09.01., 1 juv., TS, +TÖM – Várvölgy: Zsidi-rét, 2001.04.02., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 7,8) – Vászoly: Tamásbátó-gunyhója, 2012.05.02., 1♂ 2♀ ad., TS, +TÖM (pH: 7,9) – Veszprém: Alsó-Kis-völgy, 1999.03.27., 1♀ ad., TS, +TO – Veszprém: Betekints-völgy, 2001.05.14., 1 juv., TS, +TÖM – Veszprém: Ferenc-forrástó, 2003.06.25., 3 juv., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,9) – Veszprém: Rátóti-berek (+MM), 2010.05.26., 3 ad., BJ; 2011.04.18., 4 ad., TS – Veszprém: Tyúk-hegy, 1999.03.27., 1♂ ad., TS, +DA (pH: 8,1) – Veszprémvársány: Kőteles-ér, 1996.04.07., 1♂ ad., TS, +CSE – Vilonya: Vargamalom-tó, 2010.09.14., 1 juv., TS, +KTE – Vindornyalak: Laki-berek, 2008.04.14., 3♂ 2♀ ad., TS, +MTÁ – Vindornyaszlós: Vindornyai-láp, 1999.05.23., 2♀ ad., TS, +MM – Zalaszántó: Fekete-tó, 2007.05.17., 1 ad., TS – Zalaszántó: Nagy-Rakottyas-tó, 2005.05.22., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Zalaszántó: Remete-barlang, 1966.02.09., 1 ad., TS, +BG – Zalaszántó: Vár-rét, 1999.09.01., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 9,2) – Zalaszántó: Zalaszántói-tározó, 2001.06.10., 2 juv., TS, +KT – Zánka: Hegy-tó, 2010.09.22., 1 juv., TS, +TO – Zirc: arborétumi-tó, 2011.03.28., 2 ad., MI, +KTE – Zirc: Cihelka-csermely, 2000.03.09., 1♀, TS, +CSE (pH: 8,9) – Zirc: Jánostanyai-tó, 2013.04.25., 1♂ 2♀ ad., TS, +TÖM – Zirc: Királykúti-égerláp (TS, +ÉL), 2011.03.24., 1♂ ad., (levegő: 13 °C, víz: 9 °C, pH: 8,1); 2014.03.08., 1♂ 1♀, (víz: 10,2 °C) – Zirc: Szarvaskút, 1989.05.16., 3 ad., TS, +TÖM – Zirc: Szarvaskút, 2009.04.15., 2♂ 1♀ ad., TS, +TÖM – Zirc: Szarvaskúti-kavicsbánya (TS, +TÖM), 1999.09.19., juv. tő; 2000.03.26., 1♀ ad. (pH: 8,5) – Zirc: Szarvaskúti-tó, 2009.04.15., 1♂ ad., TS, +KT (pH: 8,5) – Zirc: Tündermajori-kertitő, 2005.05.28., 1 ad., TS, +TÖM.

Balaton-medence:

Lárva: Ábrahámhegy, 1988.08.03., 2 L, TS, +TÖM – Alsóörs: Köcsi-tó, 2011.07.13., 6 L, TS, +MM (pH: 7,9) – Badacsonytomaj: Nádas-tó, 1995.07.30., 2 L, TS, +MM (pH: 8,4) – Badacsonytomaj: Tomaji-öböl, 2005.06.19., 3 L, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Balatonalmádi: Budatava (TS), 1988.07.26., 8 L, +TÖM (pH: 8,3); 1989.08.03., 2 L, +LTS; 1992.07.17., 8 L, +LTS (pH: 8,6) – Balatonboglár: Szőlőskislaki-malomtó, 1999.07.03., 7 L, TS, +TÖ (pH: 7,9) – Balatonboglár: Szükség-csatorna, 1997.07.28., 3 L, TS, +MK (pH: 7,9) – Balatonendréd: Endrédi-mocsár, 1998.09.10., 3 L, TS, +MM (pH: 8,7) – Balatonendréd: Kotlok, 2010.07.23., 8 L, TS, +TÖM (pH: 9,2) – Balatonfenyves: Fenyvesi-berek, 1999.05.19., 4 L, TS, +LTS (pH:

7,8) – Balatonfenyves: Rigóháza, 1999.08.02., 3 L, TS, +TÖM (pH: 7,8) – Balatonfüred: Aszófői-sarok (TS, +LTS), 1992.07.17., 3 L; 1992.07.27., 2 L (pH: 8,7) – Balatonlelle: Úszói-berek, 1996.06.17., 3 L, TS, +MM (pH: 8,3) – Balatonszárszó: Kis-völgy, 1996.08.22., 3 L, TS, +TÖM – Balatonszárszó: Nagyasszonyi-erdő, 1998.07.23., 2 L, TS, +TÖM (pH: 7,8) – Balatonszárszó: Szárszói-berek, 1996.08.22., 3 L, TS, +LTS (pH: 8,6) – Balatonszemes: Barátok-erdő, 1998.08.27., 4 L, TS, +TÖM – Buzsák: Csisztapusza, 1997.07.15., 2 L, TS, +TÖM (pH: 8,5) – Csepak: Kerekedi-öböl (TS), 1989.07.27., 2 L, +LTS (pH: 8,1); 1990.06.23., 4 L, +LTS (pH: 8,1); 1990.07.15., 1 L, +LTS – Fonyód: Fonyódi-berek, 1996.07.07., 15 L, TS, +TÖM (pH: 7,2) – Hévíz: Hévízi-lefolyó, 2007.05.10., 3 L, TS (pH: 7,9) – Keszthely: Keszthelyi-berek, 1965.06.29., 3 L, TS, +TÖM (pH: 7,4) – Keszthely: Vasútmenti-vízállás, 1985.06.19., 5 L, TS, +TÖM (pH: 8,2) – Lesenceistvánd: Billegei-kavicsbányató, 2010.07.15., 3 L, TS, +KTE (pH: 7,8) – Ordacsehi: Ordai-berek, 2012.06.05., 4 L, TS, +CSP (pH: 8,2) – Paloznak: Lovasi-tározó (TS, +KT): 1998.07.27., 12 L (pH: 8,5); 2000.05.24., 9 L – Siófok: Ezüstparti-berek, 1996.07.03., 2 L, TS, +TÖM – Siófok: Sós-tó, 1996.07.03., 4 L, TS, +KTE (pH: 7,2) – Siófok: Töreki-láp, 1966.07.28., 4 L, TS, +MM (pH: 8,1) – Szántód: Berek-tó, 1998.06.10., 2 L, TS, +KTE (pH: 8,7) – Szigliget: Kongó-rét: 2009.05.08., 1 L, KT – Szőlád: Varjúvári-erdő, 1997.05.01., 4 L, TS, +TÖ – Tapolca: Nyáros-tó, 2000.06.01., 8 L, TS, +TÖ – Tapolca: Pokol-tó, 2000.06.01., 3 L, TS, +MM (pH: 7,8) (pH: 7,8) – Tapolca: Téglagyári-tó, 2005.07.06., 3 L, TS, +MM (pH: 8,3) – Tihany: Akadó, 2005.08.27., 3 L, TS, +LTS (pH: 8,6) – Tihany: Diósi-rétek, 1993.06.30., 3 L, TS, +MTÁ – Tihany: Külső-tó, 1988.09.05., 2 L, TS, +MTÁ – Tihany: Sajkod (TS, +LTS), 1990.10.16., 2 L; 1995.07.05., 3 L (pH: 8,2) – Zalavár: Zalavári-erdő, 1997.06.16., 2 L, TS, +TÖ (pH: 9,1) – Zamárdi: Feljáró-égeres, 1997.08.13., 3 L, TS, +MM – Zamárdi: Tóközi-alsóberek, 2005.08.07., 3 L, TS, +MM (pH: 8,6) – Zamárdi: Tóközi-berek, 2005.08.07., 3 L, TS, +ÉR (pH: 8,3).

Kifejlett egyed: Ábrahámhegy: 2008.06.17., MI (MTM) – Alsóörs: Köcsi-tó, 1996.04.07., 2♂ 1♀ ad., TS, +MM (pH: 7,9) – Aszófő: Bázisai-öböl (TS, +LTS), 1990.09.14., 2 ad.; 1993.05.15., 3 ad. (pH: 7,9) – Badacsonytomaj: Badacsonyörs: 2014.04.05., TP (herpt-pa: 17366) – Badacsonytomaj: 2013.04.14., TP (herpt-pa: 14514); 2014.03.11., TP (herpt-pa: 48); 2014.04.29., TP (herpt-pa: 36811); 2014.03.19., TP (herpt-pa: 36839); 2014.03.23., TP (herpt-pa: 36843); 2014.03.25., TP (herpt-pa: 36845); 2014.04.30., TP (herpt-pa: 17737); 2015.03.21., TP (herpt-pa: 36841); 2015.03.22., TP (herpt-pa: 36842); 2015.03.24., TP (herpt-pa: 36844) – Badacsonytomaj: Kerek-sziget, 2005.07.16., 7 juv., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Balatonalmádi: 2015.05.11., VZK (herpt-pa: 37243) – Balatonalmádi: Budatava, 1990.03.17., 1♂ ad., TS, +TÖM – Balatonalmádi: Budatavai-égeres, 2005.08.27., 1 juv., TS, +MM (pH: 8,5) – Balatonalmádi: Határ-árok, 2005.08.27., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 8,7) – Balatonberény: Külső-Dörc, 2012.04.18., 1 juv., 1♀ ad., TS, +TÖ – Balatonberény: Régi-vasút mente, 2012.04.18., 1♂ ad., TS, +TÖM (pH: 9,2) – Balatonberény: Révházi-dűlő, 2008.04.14., 1♀ ad., TS, +TÖ – Balatonboglár: Berek-csatorna, 2010.06.06., 1 ad., TS – Balatonederics: Alsó-bozót, 2008.05.08., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,2) – Balatonederics: Edericsi-patak mente, 2005.06.19., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,2) – Balatonendréd: Cinege-lovasmajor, 2012.04.29., 3 juv., TS, +KTE – Balatonfenyves: 1966.04.20., SH (MTM) – Balatonfenyves: Pálmajor, 1996.05.23., 1 ad., TS, +TÖ – Balatonfüred: Szekér-kúti-mocsár, 2000.05.24., 1 ad., TS, +MM – Balatonfűzfő: Fűzfői-öböl, 1990.04.15., 1♂ 1♀ ad., TS, +TÖM – Balatonfűzfő: Tobruki-öböl, 1988.04.12., 2♂ 1♀ ad., TS, +LTS (pH: 8,6) – Balatonkenese: 1990.03.17., 1♀ ad., TS, +TÖM – Balatonkeresztúr: Zsidó-réti-tó, 1996.04.10., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 7,9) – Balatonlelle: Fonyó-réti-tó, 2012.05.16., 2♀ ad., TS, +MM (pH: 8,5) – Balatonlelle: Lellei-berek, 1999.07.03., 1 juv., TS, +ÉR – Balatonmagyaród: Egyes-terelőtöltés, 2003.03.25., 1 ad., TS, +FTÁ (pH: 8,4) – Balatonmagyaród: Kányavári-sziget, 1997.05.03., 1 ad., TS – Balatonmáriafürdő: Parti-utcai-kistó, 1998.08.27., 3 juv., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,3) – Balatonöszöd: Berki-csatorna, 2005.05.22., 2 juv., TS, +MK (pH: 9,1) – Balatonöszöd: Büdös-gáti-víz, 1996.08.21., 1 ad., TS, +ÉR (pH: 7,9) – Balatonöszöd: Ószödi-alsóberek, 2009.06.15., 2 juv., 1 ad., TS, +MM – Balatonöszöd: Pendzso, 2005.05.22., 2 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,3) – Balatonszárszó: 1967.08.03., DO (MTM) – Balatonszárszó: Kertek-köze, 1996.08.22., 1 ad., TS, +CSP – Balatonszemes: Tetves-patak, 1999.03.28., 1♀ ad., TS, +PA (pH: 8,2) – Balatonújlak: Újlaki-hegy, 1997.06.15., 1 juv., TS, +fta – Buzsák: Csisztai-csatorna, 2006.04.03., 1♂ ad., TS, +ÉR (pH: 8,3) – Buzsák: Csisztapusza, 1997.07.15., 3 juv., TS, +TÖM (pH: 8,5) – Buzsák: Kundpusza, 2013.04.22., 2 ad., TS, +TÖ – Buzsák: Rónai-berek, 2006.04.03., 1 ad., TS, +TÖ – Csepak: Kerekedi-öböl, 1990.08.07., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 7,8) – Fonyód: Buga-szegi-berek, 1997.06.08., 4 juv., TS, +MM (pH: 8,4) – Fonyód: Fonyódi-halastó (TS, +KTH), 1996.04.22., 1 ad. (pH: 8,4); 2005.08.06., 3 juv. (pH: 8,9) – Fonyód: Hajdú-berek, 2005.04.15., 1 ad., TS – Fonyód: Halásztelepi-berek, 1997.04.25., 1♂ 2♀ ad., TS, +MM (pH: 8,3) – Fonyód: Nagy-berek, 2005.05.30., BA-KA (MTM) – Fonyód: Sándortelepi-csatorna, 2013.05.11., 3 juv., TS, +MK (pH: 7,8) – Fonyód: Szent György-csatorna, 2005.08.06., 3 juv., TS, +MK (pH: 8,8) – Hegymagas: Ávorsai-gát, 2005.08.28., 3 juv., TS, +MK (pH: 8,9) – Hegymagas: Felső-Kongó, 2009.04.17.,

KT (herpt-pa: 49) – Hévíz: Alsópáhoki-rét, 1996.04.10., 1♀ ad., TS, +TÖ – Hévíz: Hévízi-lefolyó, 2007.05.10., 1♀ ad., TS (pH: 7,9) – Hévíz: Kórház-park, 2011.08.03., PT (herpt-pa: 3992) – Keszthely: Büdös-árok (TS, +ÉR), 1999.07.03., 1 ad.; 2012.08.28., 1 juv. (pH: 8,6–8,9) – Keszthely: Csóka-kő-patak, 2012.06.18., 2 juv., TS, +MK (pH: 8,5) – Keszthely: Diás-sziget, 1997.04.26., 1♂ 3♀ ad., TS, +FTÁ (pH: 8,3) – Keszthely: Halász-rét, 2006.04.30., KT (herpt-pa: 622) – Keszthely: Keszthelyi-berek, 2007.05.31., 2♀ ad., TS, +TÖM – Keszthely: Vasútemi-vízállás, 1985.06.19., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Keszthely: Zala (TS, +KV), 1996.04.25., 1♂ ad. (pH: 8,7); 2012.08.28., 1 juv. (pH: 8,9) – Kéthely: Sári-erdő (TS, +TÖM), 1997.05.02., 2 ad.; 2007.04.07., 1♂ 3♀ ad. (pH: 8,4) – Kéthely: Sári-mezei-tó, 2013.04.29., 2♀ ad., TS, +KTE – Kéthely: Szilosi-tavak, 2013.04.29., 1♂ ad., TS, +KTE – Látrány: Szarka-rétek, 2000.04.10., 1♂ 2♀ ad., TS, +MTÁ – Lesenceistvánd: láprét, 1972.04.27., 3♂ 1♀ ad., TS, +TÖ (pH: 8,3) – Lesencetomaj: Billege, 1998.04.02., 1♀ ad., TS, +TÖ (pH: 8,3) – Lesencetomaj: Birkásmajor (TS), 1998.04.02., 3♀ ad., +TÖ (pH: 8,4); 2007.04.23., 2♀ ad., +TO – Marcali: Boronka-patak, 1991.05.20., 2 ad., TS – Ordacsehi: Ordai-berek, 2012.06.05., 1 ad., TS, +CSP (pH: 8,2) – Ordacsehi: Öreg-tó, 2013.04.22., 1♂ ad., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Ordacsehi: Zardavári-berek, 1996.05.02., 1 ad., TS, +MM – Örvényes: Dolomitbánya-mocsár (TS, +TÖM), 2000.03.09., 1♀ ad.; 2000.05.05., 2♀ ad. – Paloznak: Lovasi-séd-csatoma, 2005.08.27., 3 juv., TS, +MK (pH: 8,9) – Paloznak: Lovasi-tározó (TS, +KT): 1999.02.26., 1♂ 1♀ ad.; 2010.04.25., 2♂ 1♀ ad.; 2010.05.24., 1♀ ad. – Raposka: Bozót, 2005.09.02., 1 ad., TS, +MM – Raposka: Tőzeg-tó, 1987.05.08., 2♂ 1♀, VT – Sármellék: Balaton-berek, 2008.09.01., 1 juv., TS, +MM – Sármellék: Északi-keresztcsatoma, 1996.08.05., 2 juv., TS, +ÉR – Sávoly: Gyótai-berek, 1996.05.06., 1 juv., 1 ad., TS, +FTÁ – Sávoly: Gyótai-erdő, 2013.04.21., 1♂ 2♀ ad., TS, +TÖ – Siófok: Bozót, 1997.05.21., 1♀ ad., TS, +TÖM – Siófok: Sós-tó, 1996.07.03., 1 juv., TS, +KTE (pH: 7,2) – Siófok: Tőreki-tavak, 1996.09.29., 3 juv., TS, +KTE (pH: 8,3) – Szántód: Brettyó, 1997.08.13., 1 juv., TS, +MM – Szigliget: Felső-Kongó, 2014.03.14., KT (herpt-pa: 17117) – Szigliget: Honvéd-horgászegyesület, 2005.06.19., 1 ad., TS, +MM (pH: 7,7) – Szigliget: Kongó-rét, 2009.04.16., KT (herpt-pa: 1124); 2009.04.17., KT (herpt-pa: 1122); 2009.04.17., KT (herpt-pa: 48); 2009.04.16., KT (herpt-pa: 1124); 2009.04.17., KT (herpt-pa: 1123); 2009.04.23., KT (herpt-pa: 1125); 2009.05.08., KT (herpt-pa: 50) – Szigliget: Lábdi-rétek, 1998.08.24., 1 ad., TS, +TÖ – Szőkedencs: Kápolnai-szivattyútelep, 1996.07.14., 3 juv., TS, +TÖM – Tapolca: Szarvasmalom, 1999.05.07., 1♂ 2♀, TS, +TÖM – Tapolca: Viszlói-erdő, 1987.06.14., 1♀, VT – Táska: Martonosi-láp, 1997.07.15., 4 juv., 1 ad., TS, +TÖ (pH: 8,3) – Tihany: Belső-tó, 1988.06.19., 1 ad., TS, +KTÁ (pH: 8,9); 1995.07.05., 3 juv. (pH: 8,7) – Tihany: Külső-tó (TS, +MTÁ); 1989.05.21., 2 ad., TS, +MTÁ; 1989.08.27., 1 juv., TS, +MTÁ; 1990.03.18., 1♀ ad., TS, +MTÁ; 2004.04.11., VJ (herpt-pa: 1631) – Tihany: Sajkod, 1990.05.10., 1 ad., TS, +LTS – Vonyarcvashegy: Park-kemping, 1999.09.24., 2 ad., TS, +LTS (pH: 8,6) – Vonyarcvashegy: Szent Mihály-domb, 1999.09.24., 1 juv., TS, +ka – Vörs: Vörsi-berek, 1996.07.16., 1 ad., TS, +TÖ – Vörs: Vörsi-berek, 1963.10.03–10., JM-SZI (MTM); 2008.04.30., KT; 2008.04.30., KT – Vörs: Kis-Balaton, 1985.10.10., KOZ (MTM) – Zalakomár, 1996.07.22., 1 ad., TS, +TÖM – Zalavár: Ingói-csatoma, 1996.07.28., 3 juv., TS, +ÉR (pH: 8,4) – Zalavár: Zalavári-erdő, 2013.04.21., 1♂ 2♀ ad., TS, +TÖM – Zamárdi: Tóközi-berek, 2010.04.02., 1♀ ad., TS, +TÖM (pH: 7,2) – Zánka: Vérkúti-csatoma, 2005.07.16., 11 juv., TS, +MK (pH: 8,1).

Triturus dobrogicus Kiritzescu, 1903 – Dunai tarajosgöte

Irodalom: 11, 12, 32, 40, 47, 49, 52, 54, 55, 65, 71, 84, 87, 95, 96, 97, 98.

Jellemzése: Akár 12-13 centimétert is elérő nagytestű göte. A hím valamivel kisebb, kloakája duzzadtabb. Színe sötétbarnától feketéig terjedhet, a hasa élénk narancssárga, feketén foltos. Nyakát, torokrészét és oldalát tipikus fehér pöttyök tarkítják. A nászruhás hím a farka végéig terjedő taraja magas, pereme erősen rojtzott, oldalán kékesfehér csík húzódik. Lárvaja akár a 6–7 centimétert is elérheti, feltűnően zömök, feje szélesebb a testénél. Magasan álló szeme ugyancsak nagy. Lába hosszú és vékony, lábujjai is vékonyak. Csúcsos végű farka hosszabb a testénél. Zöldesbarna hátoldalán fekete pontok láthatók.

Előfordulása: Magyarországon elsősorban a síkságokra és kisebb részben a dombvidékekre jellemző, de megtalálható a Bakony-vidék viszonylag sok pontján is.

Gyűjtési/megfigyelési helyeinek száma: 61

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAR, DEB, KBM, KEB, KEF, KER, KHA, KIL, NAB, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SÁR, SPS, STH, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM, ZVH.

UTM hálózati szerinti előfordulása: 10×10 km (41), 5×5 km (53), 2,5×2,5 km (66)

Pettyes göte (*Lissotriton vulgaris*) 1. Nászruhás hím, 2. Nőstény, 3. Idős de még kopolyús lárva

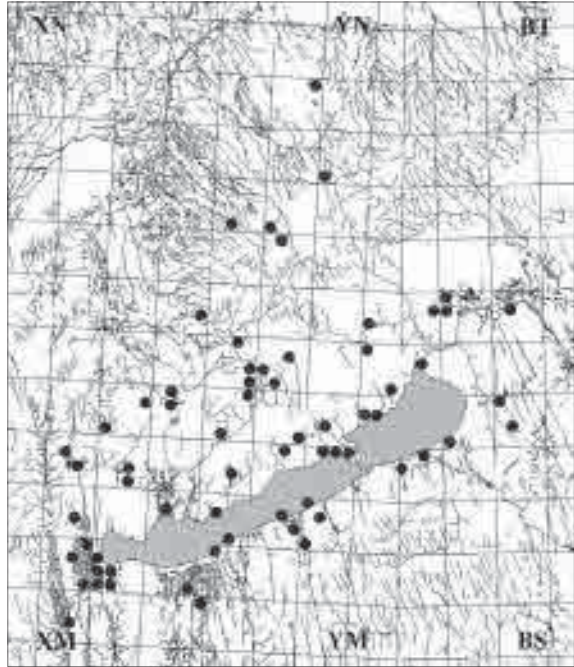
Dunai tarajosgőte (*Triturus dobrogicus*) 1. Nőstény, 2. Idős, de még kopoltyús lárva, 3. Egyik tenyészőhelye a Nagybereki-fehérvíz-lápon

Élőhelye: Elsősorban a síkságok nyílt területein található vizekben gyakori. Élőhelyei változatosak, kedveli a dús hínármövenyzetet, de az Alföldön (pl. Hejőbába) tömegesen szaporodott éveken át a csaknem növényzet nélküli vályogvető gödrökben is. Az eddigi megfigyelések szerint kerüli a rendszeresen zavart (pl. dagonya) víztesteket.

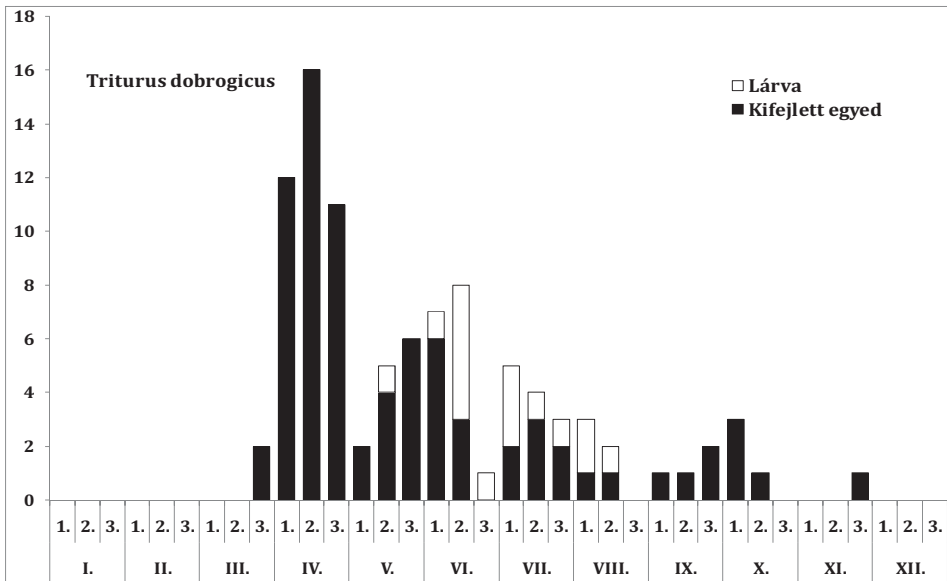
Vízípusok szerinti előfordulása: DL (1), ÉR (2), FTÁ (2), KT (7), KTÁ (1), KTE (6), LTS (2), MM (16), MTÁ (5), TÖ (3), TÖM (7), TT (1). A Bakony-vidéken és a Balaton-medencében legtöbb (16) alkalommal mocsár típusú mesterséges állóvízben, továbbá tömpöly típusú mesterséges kisvízben és kistó típusú tározóban (7-7 alkalom) került elő. Mindössze egyszer mutattuk ki dagadólápban, kistó típusú természetes állóvízben, valamint technotelmában.

Vízípusok szerint mért pH-értékek átlaga: 7,2–9,2

Életmódja: A többi gőtefajnál

A dunai tarajosgőte (*Triturus dobrogicus*)
lelőhelyei

A dunai tarajosgőte (*Triturus dobrogicus*) fenológiája

erősebben kötődik a vízhez. Országos adatok szerint az időjárás alakulásától függően általában március elejétől kezdődik a telélhelyről a tenyészhelyre történő vándorlása. A Bakonyvidéken március harmadik dekájában gyűjtöttük először. Az utolsó egyedét október közepén észleltük. Lárviáját május közepétől augusztus közepéig találtuk. A kifejlett egyedek változó időpontban vonulnak a vízből a szárazföldre. Nappal többnyire elrejtőzik és főleg éjszaka jár táplálék után.

Státusz, védelem: A szakemberek általános véleménye szerint, állományai csökkenő tendenciát mutatnak. Ebben valószínűleg elsősorban a szaporodóhelyek kiszáradása, átalakulása, illetve megszűnése játsza a főszerepet. Marián Miklós a Bakonyban és környékén ritkának ítélte (MARIÁN 1988), de hivatkozik Méhely Lajosra, aki a Balaton környékén még gyakorinak találta (MÉHELY 1897). Az 1930-as években a Balaton mocsaras partján Entz Géza és Sebestyén Olga nagy egyedszámban jelenlétüknek tartotta (ENTZ & SEBESTYÉN 1942). A Bakonyvidéken és a Balaton környékén az elmúlt évtizedekben viszonylag jelentős mértékben gyarapodott a lelelőhelyeinek száma, de gyakorinak azért nem nevezhetjük. Természetvédelmi értéke: 50 000 Ft.

Lelőlhelyei:

Bakonyvidék:

Lárva: Csabrendek: Nyírespuszta, 2005.07.06., 1 L, TS, +TÖM – Köveskál: Sásdi-rét, 1985.07.24., 2 L, TS, +MM (pH: 8,8) – Öskü: Kisösküi-forrástó (TS), 2012.06.08., 1 L, TS, +TÖM (pH: 7,9) – Ugod: Hubertlaki-tó, 2012.06.15., 2 L, TS, +KT (pH: 7,8) – Ugod: Suttonyi-mocsár, 2011.08.16., 7 L, TS, +TÖM (pH: 7,3) – Várpalota: Cseri-dombi-homokbányató (+MM), 2011.08.04., 3 L, BJ; 2011.08.04., 1 L, TS (pH: 9,2) – Vindornyaszlós: Vindornyai-láp, 2005.06.14., 2 L, TS, +MM – Veszprém: Rátóti-berek, 1999.07.05., 2 L, TS, +MM (pH: 9,2).

Kifejlett egyed: Adásztevel: Cigány-gödör, 2000.05.26., 1♂ ad., TS, +TÖM (pH: 8,9) – Ajka: Csingervölgy, 196.06.15., DO-SZI (MTM) – Bakonyszentlászló: Ösfenyves-kistó, 2013.07.06., 1 juv., TS, +KTE (pH: 8,3) – Devecser: Széki-tó, 2001.05.21., 1♀ ad., TS, +KT (pH: 8,9) – Herend: Bányatelepi-horgászto (TS), 2001.05.13., 1♂ ad., TS, +KTE (pH: 8,2) – Lepsény: Cinca-Csikgát-tó, 2012.05.21., 1 ad., TS, +KTE – Kővágóörs: Kornyi-tó, 2015.04.12., BOD (herpt-pa: 36924); 2015.04.12., BOD (herpt-pa: 36925) – Monostorapáti: Berek-rét, 1998.04.15., 1♀ ad., TS, +TÖ (pH: 8,9) – Nádasdladány: Nádorcsatorna, 2012.11.25., SB, ep, (herpt-pa: 7412) – Nagyvázsony: Nyír-tó, 1998.05.11., 1♀ ad., TS, +MM (pH: 8,5) – Nagyvázsony: Semlyekes-tó, 2010.07.01., 1 juv., TS, +KTE – Nyírad: Meleg-víz, 2001.05.21., 1 ad., TS, +ÉR (pH: 8,4) – Öcs: Búdös-tó, 2010.04.30., 1♂ ad., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Öcs: Nagy-tó, 2008.04.10., VJ (herpt-pa: 1634); 2008.04.19., VJ (herpt-pa: 1634) – Öcs: Nagy-tó, tőzgeomhalap, 2010.04.30., 1♀ ad., TS, +DL – Pannonthalma: Téglagyári-vizek, 1999.03.31., 1♂ ad., TS, +MM (pH: 9,2) – Pétfürdő: Péti-völgyi-mocsár, 1998.06.02., 2 juv., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,1) – Vállus: Sáros-tó, 1996.04.10., 1 ad., TS, +MTÁ – Vindornyalak: Laki-berek, 2008.04.14., 1♂ 1♀ ad., TS, +MTÁ – Vindornyaszlós: Vindornyai-láp, 2011.04.19., 1♀ ad., TS, +MM.

Balaton-medence:

Lárva: Balatonlelle: Fonyó-réti-tó, 2012.05.16., 2 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Balatonöszöd: Öszödi-kistó, 2009.06.15., 1 L, TS, +TÖM – Siófok: Sós-tó, 1996.07.03., 1 L, TS, +KTE (pH: 7,2) – Táska: Nagybereki-fehérvíz-láp, 1997.07.15., 2 L, TS, +MM (pH: 8,1).

Kifejlett egyed: Alsóörs: Köcsi-tó (TS, +MM), 1996.04.07., 1♂ ad. (pH: 7,4); 2011.07.13., 1 juv. – Badacsonytomaj: Kerek-sziget, 2005.07.16., 1 juv., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Balatonboglár: 2014.08.12., VB (herpt-pa: 33505) Balatonfenyves: Fehér-víz TT, 2011.10.09., PB – Balatonfűzfő: Fűzfői-öböl, 2000.04.18., 1♂ ad., TS, +LTS (pH: 8,5) – Balatonlelle: Fonyó-réti-tó, 2012.05.16., 1♀ ad., TS, +MM (pH: 8,5) – Balatonöszöd: Öszödi-kistó, 2009.06.15., 1 juv., TS, +TÖM – Balatonmáriaifürdő: 2014.08.10., VB (herpt-pa: 33456) – Csopak: Kerekedi-öböl, 1990.04.16., 1♀ ad., TS, +LTS (pH: 8,1) – Fonyód: Kertvárosi-mocsár, 2013.05.11., 1 juv., TS, +MTÁ (pH: 7,8) – Hévíz: Hévízi-lefolyó, 2005.05.03., 1 juv., TS, +ÉR (pH: 7,9) – Keszthely: Diás-sziget, 1997.04.26., 1♀ ad., TS, +FTÁ (pH: 8,3) – Keszthely: Fenékpuszta, Egyesített-övcsatorna, 2008.04.10., KT (herpt-pa: 457) – Keszthely: Halász-rét, 2008.04.10., KT (herpt-pa: 455) – Keszthely: Keszthelyi-berek, 2007.05.31., 1 juv., TS, +MM (pH: 8,2) – Látvány: Füzes-tó, 2002.04.26., 1♀ ad., TS, +KTE (pH: 7,8) – Lesenceistvánd: láprét, 1972.04.27., 1♂ ad., TS, +TÖ (pH: 8,3) – Ordacsehi: Buga-szegi-berek, 1997.06.08., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,4) – Örvényes: Dolomitbánya-mocsár (TS, +MM), 1999.05.24., 1♂ ad.; 2000.05.05., 1♀ ad., TS – Paloznak: Lovasi-tározó, 2010.04.25., 1♀ ad., TS, +KT (pH: 8,5) – Siófok: Töreki-láp, 1996.06.08., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Szigliget: Kongó-rét,

2009.04.16., KT (herpt-pa: 1127) 2010.04.23., KT (herpt-pa: 1129); 2010.04.23., KT (herpt-pa: 1128) – Táska: Nagybereki-fehérvíz-láp, 1997.07.15., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,1); 2011.10.09., PB (herpt-pa: 5738) – Tihany: Belső-tó (TS, +KTÁ), 2011.07.13., 1 ad. (pH: 8,5); 2013.07.19., 1 juv. (pH: 8,9) – Tihany: Külsőtó, 2004.04.11., VJ (herpt-pa: 1633) – Vörs: Kis-Balaton, 1957.09.26., KŐ (MTM); 1985.10.10., KOZ (MTM); 1996.04.11., 1♂ ad., TS, +FTÁ (pH: 8,1) – Vörs: Máriaasszony-sziget, 1997.04.25., 1 ad., TS, +TŐ – Vörs: Vörsi-berek, 1963.10.03–10., JM-SZA (MTM); 2008.04.10., KT (herpt-pa: 456).

***Ichthyosaura alpestris* (Laurenti, 1768) – Alpesi götte**

[*Triturus alpestris* Laurenti, 1768, *Mesotriton alpestris* (Laurenti, 1768)]

Irodalom: 3, 9, 12, 16, 17, 19, 21, 25, 27, 28, 32, 34, 35, 40, 42, 47, 50, 51, 54, 55, 62, 76, 79, 81, 84, 86, 87, 92, 93, 94.

Jellemzése: A hím átlagosan 8, a nőstény 12 cm hosszú. A két ivar színezete eltérő. A hím hátoldala kékes vagy palaszürke, de márványozott is lehet. Nászidőszakban viszonylag keskeny (1,5–2 mm), sárgásfehér, foltokkal tarkított hátpereme van. Sárgásfehér, alul azúrkék sávval határolt oldalát fekete foltok díszítik. Sárga hasoldala mintázat nélküli (többek között ebben is különbözik a dunai tarajosgötétől). A nőstény zöldes vagy sűrke hátoldala márványozott, hátpereme nincs. Hasoldala ugyancsak narancssárga, mintázat nélküli.

Előfordulása: Közép-európai elterjedésű faj, amely elsősorban az Alpokra és a Kárpátokra jellemző. Magyarországon először a Bakonyból mutatták ki, de előfordul a Bükkben, a Mátrában, a Zempléni-hegységben és az Őrségben is. A Bakonyból való első említése Méhely Lajos nevéhez fűződik, aki „*A Balaton tudományos tanulmányozásának eredményei*” c. könyvben említi a Bakony magasabb régiójából az alpesi götét *Molge alpestris* néven a sárgahasú unkával (*Bombinator pachypus*) együtt (MÉHELY 1897a). Később Dornay Béla turistakalauzában szerepel a Bakonyból egyebek mellett, az alpesi götte, ugyancsak *Molge alpestris* néven (DORNYAY 1927). Az első hazai bizonyító példányok Molnár Gábortól származnak, aki 1936-ban az Ajkához tartozó Csinger-völgyben gyűjtött 10 példányt az Országos Természettudományi Múzeum Állattárának ajándékozta. Újabb példányok csak mintegy másfél évtizeddel később kerültek elő. Elsőnek Papp Jenő 1960-ban Németbányán talált egyetlen példányt. 1960 és 1962 között sok egyedet gyűjtött Pataki János iskolaigazgató Úrkúton, majd Marián Miklós és Szabó István, már „*A Bakony természeti képe*” program keretében, Németbánya környékén találtak több alkalommal (PAPP 1968). Papp Jenő egyébként az alpesi götét „*A Bakony hegység állatföldrajzi viszonyai*” c. alapvető tanulmányában (PAPP 1968) a Bakony egyik legnevezetesebb montán színező elemének tartotta. 1961-ben Felsőcsingerben Dely Olivér György is megtalálta a fajt, melyet később *Triturus alpestris bakonyiensis* Dely, 1967 néven (a bükki és a zempléni alfajokkal együtt) önálló alfajként írt le. A Bakony-vidéknek kevés kivétellel csak a magasabb régióban él. A mellékelt UTM hálótérképen viszonylag jól kirajzolódik az elterjedése (Északi-Bakony, Déli-Bakony). Az Északi-Bakonyon belül elsősorban a Magas-Bakonnyban vannak a fő tenyészőhelyei, a Keleti-Bakonnyban csak szórványosan fordul elő. A Déli-Bakonnyban a Kab-hegy tömbjén és közvetlen környékén található meg.

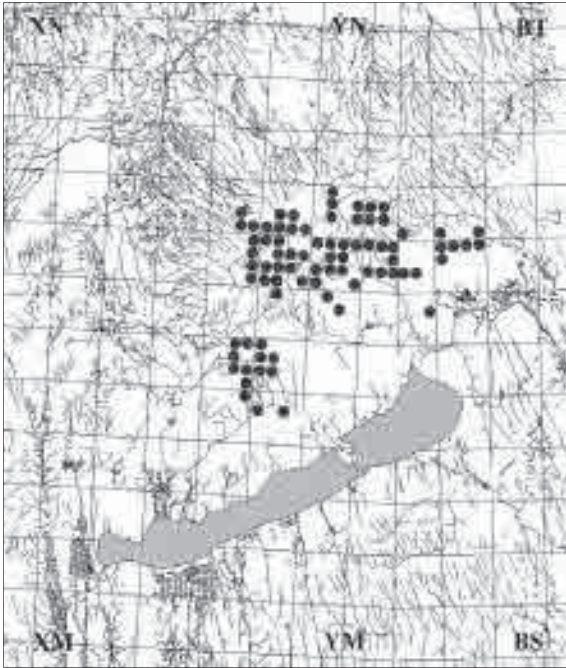
Gyűjtési/megfigyelési helyeinek száma: 143

Kistájak szerinti előfordulása: DEB, KEB, KHA, ÖRB, PÁB, VDÁ, VNM.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (19), 5×5 km (43), 2,5×2,5 km (83).

Élőhelye: Kedveli a tiszta vizű csermelyeket, forrásokat, kis tavakat, de elsősorban a különböző típusú kisvizeket magában foglaló, elsősorban a különböző módon (akár nagyon gyakran keréknyomban kialakult) tömpölyöket. A párást és peterakást követően a kifejlett állatok nagyobb része elhagyja a vizet. Egyes példányok azonban nyár végéig vízben maradnak. A szárazföldön a nappal rendszerint kidőlt fatörzsek, kövek, moha stb. alatt tölti és főleg éjszaka aktív.

Vízípusok szerinti előfordulása: CSE (6), CSP (5), DA (3), DL (2), ÉL (2), FF (6), KOM (2), KT (8), KTE (9), LF (2), MM (5), MTÁ (2), TŐ (29), TÖM (39), TT (4). Leggyakrabban 2 tömpöly típusú kisvízben regisztráltak az előfordulását. Ezen belül a tömpöly típusú mestersé-

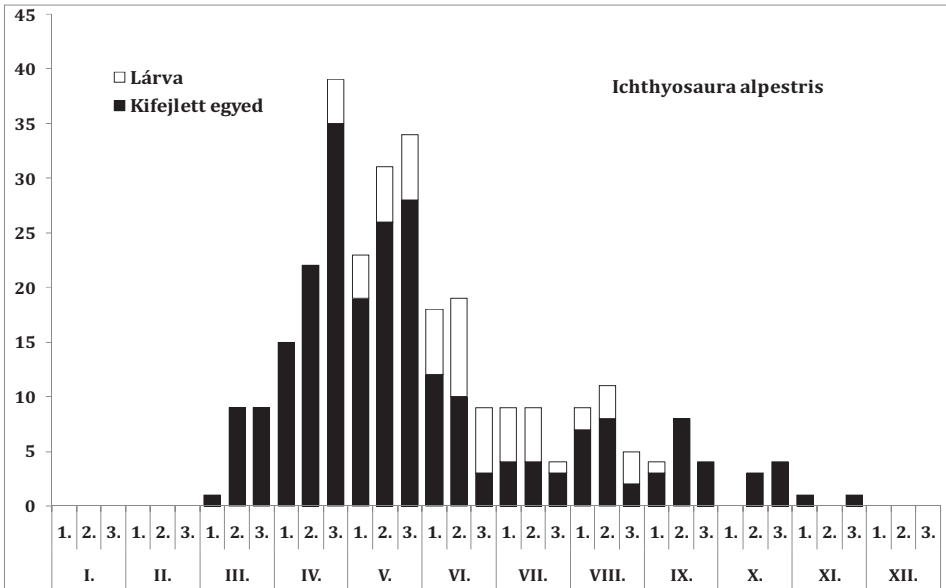
Az alpesi götte (*Ichthyosaura alpestris*) lelőhelyei

ges kisvízben 39, a tömpöly típusú természetes kisvízben 29 alkalommal.

Vízípusok szerint mért pH-értékek átlaga: 7,2–9,8

Életmódja: Országosan általában március végén, április első felében bújik elő teletőhelyéről és vonul a vízbe. A Bakonyban március első dekádjában találtunk példányokat. A nőtény petéit vízínövényekre, vagy ritkábban kövekre ragasztja. Lárvaiknak zöme nyár végéig átalakul és szárazra vonul. A Bakonyban utoljára szeptember elején találtunk lárvét. Ritkábban előfordul, hogy néhány példány lárvaállapotban vészeli át a telet. Általában szeptember végén, október elején vonulnak teletelni. A Bakonyban november végén észleltünk aktív példányt. Tápláléka, illetve táplálkozása hasonló a többi götefajéhoz.

Státusz, védelem: A magashegységi régiókban stabilak az alpesi götte állományai. Ezzel szemben a hazai

Az alpesi götte (*Ichthyosaura alpestris*) fenológiája

populációi erősen veszélyeztetettek. Szaporodóhelyei gyakran kis kiterjedésűek, illetve időszakosak, és nem ritkán kiszáradnak a lárvák átalakulása előtt. Ez a probléma a Bakonyban is fokozottan jelentkezik, elsősorban csapadéokban szegény évekből. Különösen a kicsi, gyakran mindössze 2–3 négyzetméteres tömpölők, például az erdei nyiladékokon keréknyomokban képződött kisvizetek esetében. Ezeket egyébként is gyakran tönkreteszik az ott elhaladó nagy járművek. Zirc környékén (pl. Király-kúti-erdő) az alpesi götékek tenyészőhelyül szolgáló tömpölők rendszeres lakói a nagy testű sebes acsa (*Aeshna cyanea*) ragadozó lárvái, melyek önmagukban is sok götélárvát pusztítanak el. Az alpesi götélárvák fejlődésére az esetenként bekövetkező vízszennyezés is kedvezőtlen hatású. Természetvédelmi értéke: 100 000 Ft.

Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Lárva: Ajka: Tüzzvíz-tározó, 2013.08.30., 4 L, TS, +TÖM (pH: 7,8) – Bakonybél: Borostyán-tó (TS, +KTE), 1990.06.21., 8 L (pH: 9,2); 2001.05.09., 4 L; 2002.06.02., 12 L – Bakonybél: Fekete-séd, 2013.06.29., 4 L, TS, +CSE (pH: 7,8) – Bakonybél: Öreg-séd, 1988.06.05., 14 L, TS, +TÖM (pH: 7,5) – Bakonyjákó: Kőforrás-kistavak (+TÖM), 2012.04.26., 5 L, TS (víz: 14 °C, pH: 7,4); 2012.06.15., 5 L, TS (víz: 15 °C, pH: 7,4–7,7) – Bakonyszücs: Kőrös-hegy, 2013.06.29., 3 L, TS, +TÖ (pH: 7,9) – Borzavár: Kőkúti-erdő, 2013.07.11., 9 L, TS, +CSP (pH: 8,1) – Eplény: Kőkényes (TS), 1999.07.04., 7 L, +TÖM (pH: 9,2); 1999.08.04., 2 L, +DA (pH: 8,1) – Eplény: Malom-völgy, 1992.07.08., 2 L, TS, +TÖ (pH: 9,3) – Fenyőfő: Pápai-lapos, 2011.08.21., 2 L, TS, +TÖM – Hárskút: Ráktanya, 2006.06.17., 3 L, TS, +TÖ (pH: 8,2) – Hárskút: Reng-kő, 1999.08.10., 8 L, TS, +TÖ (pH: 9,3) – Isztimér: Burok-völgy, 2007.05.27., BS (herpt-pa: 7764); 2007.05.27., SI (herpt-pa: 14261) – Isztimér: Bükkös-árok, 1989.05.18., 3 L, TS, +TÖ (pH: 7,9) – Kislőd: Kislődi-erdő, 1966.07.01., 6 L, TS, +TÖ – Nagyesztergár: Veimpuszta, 1998.07.12., 6 L, TS, +TÖ – Nagyvázsony: Bazaltbánya, 1998.05.11., 3 L, TS, +TÖM (pH: 8,3) – Nagyvázsony: Gellért-tó, 2005.06.20., 2 L, TS, +TÖM (pH: 8,5) – Nagyvázsony: Nyír-tó, 2005.05.29., 7 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Nagyvázsony: Vázsonyi-forrástömpölők, 2005.05.25., 4 L, TS, +TÖM (pH: 7,8) – Németszánya: Bittva-völgy, 2012.06.15., 3 L, TS, +TÖ (pH: 8,7); 2012.06.15., 2 L, BJ, +TÖ (pH: 8,0) – Németszánya: Pisztrángos-tó, 1989.05.23., 2 L, TS, +KT (pH: 8,5) – Ócs: Büdös-tó, 2013.04.28., 11 L, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Ócs: Nagy-tó, 2013.04.28., 1 L, TS, +DL (pH: 8,4) – Porva: Hódos-éri-mocsárerdő, 1999.07.06., 3 L, TS, +TÖM (pH: 7,7) – Porva: Kőves-dombi-forrás, 2003.05.03., 2 L, TS, +FF (pH: 8,7) – Porva: Pálinkaház, 1990.06.22., 12 L, TS, +CSE (pH: 8,3) – Porva: Pálinkaházi-kistavak, 2008.07.20., 5 L, TS, +TÖM (pH: 9,2) – Porva: Szépalma, 2011.05.22., TF (herpt-pa: 1783) – Szentgál: Tiszta-víz-forrás, 2010.08.27., 2 L, TS, +LF (pH: 7,6) – Tés: Szűnyog-völgy, 1991.06.08., 2 L, TS, +TÖ – Ugod: Hubertlaki-tó (+KT), 2011.08.16., 2 L, TS; 2012.06.15., 3 L, TS (pH: 7,9–8,3) – Ugod: Királykapu, 2006.07.11., 4 L, TS, +TÖM – Ugod: Mórcházi-kistó (TS, +TÖM), 2013.06.18., 3 L (pH: 7,3); 2013.06.29., 3 L – Ugod: Ugodi-tó, 2013.06.18., 3 L, TS, +KOM (pH: 8,7) – Ugod: Vörös János-séd (TS), 1999.08.14., 2 L, +TÖM; 2011.04.27., 2 L, +TÖM (pH: 7,9); 2013.06.18., 1 L, +CSE (pH: 7,8) – Úrkút: Dozmat-rét, 1998.07.24., 6 L, TS, +TÖM (pH: 7,8) – Zirc: Csengő-hegy, 2013.07.11., 4 L, TS, +CSP (pH: 8,3) – Zirc: Király-kúti-égerláp (TS, +ÉL), 1999.06.06., 8 L (pH: 7,9); 2012.05.07., 4 L (pH: 8,3); 2013.05.28., 4 L (pH: 8,1) – Zirc: Király-kúti-erdő (TS), 1999.06.06., 7 L, +TÖM (pH: 9,1); 1999.07.02., 3 L, +TÖ.

Kifejlett egyed: Ajka: Ajkacsingeri-parkerdő, 2012.04.20., FL (herpt-pa: 17555) – Ajka: Felsőcsinger, Bocskor-hegy (MTM), 1961.05.07–12., DO – Ajka: Jókabánya, 1988.08.08., 1 ad., TS, +fa – Ajka: Padragi-tározó, 1989.04.23., 1♂ 2♀ ad., TS, +KT – Ajka: Sárcsi-kút, 1960.05.16., JM (MTM) – Bakonybél: 2014.11.19., TN (herpt-pa: 21470) – Bakonybél: Bányász-kút, 1997.05.18., 1♀ ad., TS, +FF (pH: 7,2) – Bakonybél: Borostyán-kút (TS, +FF), 2002.06.02., 1♀ ad. (pH: 9,7); 2011.06.19. ad. (levegő: 18 °C, víz: 9,5 °C); 2012.04.26., 1♀ ad. – Bakonybél: Borostyán-tó (TS, +KTE), 2001.05.09., 1♀ ad.; 2002.06.02., 2 ad.; 2005.05.26., 1♂ ad. – Bakonybél: Fekete-séd (TS), 2001.05.09., 1♂ 3♀ ad., +TO; 2010.04.24., 2♀ ad., +TÖ; 2013.06.29., 4 L, +CSE (pH: 7,8) – Bakonybél: Hotel-park, 2012.07.04., TÖM – Bakonybél: Új-tó, 2005.05.26., 1♀ ad., TS, +KTE – Bakonyjákó: Iharkút, 2010.03.18., BOJ-GJT-VJ (MTM) – Bakonyjákó, Iharkút: Zsivány-völgy (TS), 1988.04.13., 1♀ ad., +TO (pH: 8,9); 2001.04.24., 1♂ 2♀ ad., +TÖ (pH: 7,8) – Bakonyjákó: Kőforrás-kistavak (+TÖM), 2012.04.26., 1♀ ad., BJ; 2012.06.15., 1 ad., BJ; 2012.06.15., 1 ad., TS (víz: 15 °C, pH: 7,4–7,7) – Bakonyjákó: Laposok, 1960.07.06., PJ (MTM) – Bakonyánána: Gaja-szurdok, 2013.09.11., 1 ad., TS, +fa – Bakonyánána: Prémalom, 2013.09.11., 1 ad., TS, +ka – Bakonyánána: Vadalmási-forrás, 2013.09.11., 1 juv., TS, +TO – Bakonyoszló: Bauxitbánya-tó, 2011.04.12., 1♂ 3♀ ad., TS, +MM (pH: 9,1) – Bakonyzentkirály: Kőpince-forrás, 2010.09.20., 1 ad., TS, +ka – Bakonyszücs: Barátok-útja, 2011.05.22., TF (herpt-pa: 1782) – Bakonyszücs: Kőrös-hegy, 2014.09.26., TF (herpt-pa:

21222) – Borzavár: Kő-küti-erdő, 2013.07.11., 1♀, TS, +CSP, (pH: 8,1) – Csehbánya, Rókalukas-árok, 2004.07.19., 1 ad., KZ – Csehbánya: Csehbányai-felsőtó, 2010.05.05., 4 ad., TS, +MM (pH: 9,1) – Csehbánya: Csehbánya-tó, 2001.05.13., 1♀ ad., TS, +TÖM – Dudar: Bányagödör-mocsár (TS, +MM), 1998.09.25., 1♀ ad.; 1999.04.04., 8♂ 2♀ ad. (pH: 8,2) – Dudar: Dudari-erdő, 2008.08.11., 1 ad., TS, +TÖ – Dudar: Lugodi-kert, 1999.04.04., 1♂ ad., 1 juv., TS, +TÖ – Dudar: Lugodi-kistó, 1999.04.04., 1♂ ad., 1 juv., TS, +TÖM (pH: 9,2) – Eplény: Kőkenyes, 1999.07.04., 1♀, TS, +TÖM (pH: 9,2) – Eplény: Malom-völgy, 1992.05.12., 1♀ ad., TS, +TÖ – Eplény: Malom-völgyi-zöldtó, 2013.05.19., 1♀ ad., TS, +KTE (pH: 8,7) – Farkasgyepű: 1976.10.11., TL (MTM) – Fenyőfő: Barátok-útja, Bődön-kút, 2011.05.22., TF – Hárskút: Augusztintanya (TS), 2010.04.29., 2♂ 1♀ ad., +TÖM (pH: 7,8) (kerti dísztó) – Hárskút: Középső-Hajag, 1967.04.28., PJ (MTM); 2010.04.29., 2♂ 3♀ ad., TS, +TÖM – Hárskút: Ráktanya, 2007.06.09., HAB (herpt-pa: 21427) – Isztimér, 2013.06.06., 2♂ 4♀, KN (birding), +CSP – Isztimér: Burok-völgy, 2007.05.27., BS; 2007.05.27., SI; 2011.09.11., 1 ad., TS, +fta; 2013.06.06., KN (birding) – Isztimér: Bükös-árok (TS), 1989.05.18., 2♀ ad., +TÖ (pH: 7,9); 2011.09.11., 1 ad. – Isztimér: Hétházpuszta, 2001.03.11., 1♂ 2♀ ad., TS, +DA (pH: 8,2) – Jásd: Tési-malom, 2010.05.22., 1 ad., TS, +TT (pH: 7,8) – Kislód: Kislódi-erdő (TS), 1966.07.01., 1 ad., +TÖ; 2009.08.14., 2 juv., TS, +TT (pH: 9,4) (használaton kívüli itatóvályú) – Nagyvázsony: Erdészlak-forrástó, 2001.04.28., 1♂ 3♀ ad., TS, +TÖM (pH: 8,4) – Nagyvázsony: Gellért-tó, 2005.06.20., 2♀ ad., TS, +TÖM (pH: 8,5) – Nagyvázsony: Kab-hegy, vízzel telt betongyűrű az erdészlak alatti völgyben, 2013.04.28., 3♂ ad., TS, +TT (víz: 15 °C, pH: 8,1) – Nagyvázsony: Nyír-tó (TS, +MM), 2001.04.28., 2♂ 1♀ ad. (pH: 8,5); 2005.05.29., 1 ad. – Nagyvázsony: Vázsonyi-forrástómpolyók, 2005.05.25., 1♂ ad., TS, +TÖM (pH: 7,8) – Németszánya (MTM): 1964.06.12–13., SZITGY; 1967.06.01., SZI; 1967.06.03., MF – Németszánya: Bittva-völgy, 2012.06.15., 2♀, TS, +TÖ (pH: 8,7) – Németszánya: Fehérlő-tó, 2010.09.24., 1♀ ad., TS, +KTE (pH: 8,5) (a tó vizében) – Németszánya: Jáger-rét, 1999.04.10., 1♀ ad., TS, +TÖM – Németszánya: Pisztrángos-tó (TS, +KT), 1989.04.11., 2♂ 1♀ ad.; 1989.05.23., 1♀ ad. (pH: 8,5); 2001.05.12., 1♂ 2♀ ad.; 2009.05.10., 1♀ ad.; 2010.09.24., 1 ad., (fakéreg alatt) – Németszánya: Pisztrángos-tó, 2000.05.26., 1♀ ad., BJ, +KT (pH: 8,5) – Olaszfalu: Csicsó-völgyi-tó, 2010.05.26., 1 ad., TS, +KT (pH: 8,2) – Olaszfalu: Kastély-tó, 2010.05.01., 1 ad., TS, +KTE – Öcs: Bűdös-tó (TS, +MTÁ), 2010.04.30., 1♀ ad.; 2010.08.29., 3 juv. (pH: 7,9); 2013.04.28., 1♂ 1♀ ad. (pH: 8,4) – Öcs: Nagy-tó (TS, +DL), 2011.04.18., 1♀ ad. (pH: 8,2); 2013.04.28., 1♂ 2♀ ad. (pH: 8,4) – Öskü: Kisösküi-forrástó, 2001.05.16., 1♀ ad., TS, +TÖM (pH: 7,9) – Pénzesgyőr: Tilos-erdő, 1992.08.03., 1 ad., +ka, TS; 2008.08.13., 1♀ ad., +TÖ; 2012.08.08. PL; 2012.08.08., PL – Porva: Hódos-éri-mocsárerdő (TS, +TÖM), 1999.05.09., 2♀ ad.; 1999.07.06., 3 L (pH: 7,7) – Porva: Kőves-dombi-forrás, 2003.05.03., 1♂ 1♀ ad., TS, +FF (pH: 8,7) – Porva: Pálhálás (TS, +TÖ), 2009.06.06., 2 juv.; 2015.04.23., 2♂ 3♀ – Porva: Búlinkaházi-kistavak (TS, +TÖM), 1999.05.09., 1♂ ad.; 2012.03.15., 2 ad. – Porva: Szépalma, 2011.05.22., TF – Porva: Szépalmai-tó (TS, +KTE), 1999.05.11., 1 ad.; 2013.04.21., 2♀ ad., (pH: 8,5) – Porva: Zsidó-erdő (TS, +TÖ), 1999.05.09., 1♀ ad.; 2007.05.01., 2♂ ad. – Pula: Kinizsi-forrás, 1988.04.21., 1♀, TS, +FF (pH: 9,3) – Szentgál: Tiszta-víz-forrás (TS, +LF), 1990.04.03., 2♂ 1♀ ad. (pH: 8,1); 2010.08.27., 1♀ ad. (pH: 7,6); 2011.03.29., 1♂ 3♀ ad. – Tés: Kis-Futóné, 1991.04.14., 1♀ ad., TS, +TÖ – Tés: Szűnyog-völgyi-tó, 2012.04.28., 1♀ ad., (pH: 8,2), TS, +TÖM – Ugod: Hamuházi-rét, 2010.04.15., 2 ad., SGY – Ugod: Hamuházi-séd, 2010.04.15., 3 ad., SGY – Ugod: Hubertlak (TS), 2008.08.13. 1 ad., fta; 2012.04.26., 1♀ ad., +TÖ; 2015.04.25., OS (herpt-pa: 37203) – Ugod: Hubertlaki-tó, 2010.04.15., 3 ad., SGY, +KT – Ugod: Királykapu (TS), 1997.04.01., 1♂ ad., +TÖ; 2005.05.15., 2♂ 1♀ ad., +TO (pH: 9,8); 2012.04.26., 1♂ 1♀ ad., +TO – Ugod: Molnár-kút-árok, 2010.04.15., 1♂ SGY – Ugod: Mórcházi-kistó (TS, +TÖM), 2011.08.16., 2 juv.; 2013.06.18., 3 L (pH: 7,3); 2013.06.29., 1 ad., 3 L – Ugod: Öreg-séd, 2001.05.09., 1♂ ad., TS, +CSE (pH: 8,2) – Ugod: Som-berek, 1998.09.23., 1 ad., TS, +fta; 2012.04.26., 1♀ ad., +TO – Ugod: Suttonyi-tó, 2011.03.29., 1♂ 3♀ ad., TS, +KT (levegő: 14°, víz: 9 °C, pH: 7,4) – Ugod: Ugodi-tó, 2012.04.26., 1♂ 1♀ ad., TS, +KOM (pH: 8,4) – Ugod: Vörös János-séd (TS), 1988.05.28., 3♀ ad., +TÖ; 1993.05.02., 2 ad., +TO; 1997.04.01., 1♂ ad., +TÖM; 2011.04.27., 1♀ ad., 2 L, +TÖM (pH: 7,9); 2013.06.18., 1 juv., +CSE (pH: 7,8) – Ugod: Vörös János-séd, 2008.03.12., VJ-VL (MTM) – Úrkút: Iszapározó, 1986.04.24., 1 ad., TS, +fta – Úrkút: Kislódi-erdő, 1961.04.11., PAJ (MTM); 1961.05.09–12., DO (MTM); 2009.08.14., 2 juv., TS, +TT (pH: 9,4) (itatóvályú) – Úrkút: Rieger-tó (MTM), 1961.04.20., PAJ; 1961.05.03., DO-PAJ – Veszprém: Rátóti-berek, 2011.04.18., 1♀ ad., TS, +DA (pH: 7,9) – Zirc: arborétum, 2012.04.05., 2 ad., MI – Zirc: Csengő-hegy, 2013.07.11., 1♀ ad., TS, +CSP (pH: 8,3) – Zirc: Hoffer-tó, 2012.03.24., 1♀ ad., TS, +KTE (pH: 8,2) – Zirc: Jánostanyai-tó, 2013.04.25., 2♂ 3♀ ad., TS, +TÖM – Zirc: Király-kút, 2011.03.13., 1♂ 1♀ ad., TS, +FF – Zirc: Király-küti-égerláp, 1999.06.06., 1♀ ad. TS, +ÉL (pH: 7,9) – Zirc: Király-küti-erdő (TS), 1999.07.02., 1 ad., +TÖ; 2012.05.07., 2♀ ad., +TÖ (pH: 7,9); 2015.04.23., 6♂ 3♀, TS, +TÖM – Zirc: Király-küti-nyiladék (TS, +TÖM), 2010.06.30., L tő; 2011.05.13., 3 L; 2013.04.25., 5♂ 14♀ ad. (pH:

Alpesi göte (*Ichthyosaura alpestris*) 1. Hím, 2. Nőstény, 3. Lárva,
4. Egyik jellemző tenyészhelye (Bakonybél: Borostyán-tó)

1

2

3

4

5

Vöröshasú unka (*Bombina bombina*) 1. Zöld színű változata, 2. Lárvája, 3. Hasoldalának rajzolata, 4. Egyik jellemző tenyészhelye (Öcs: Büdös-tó), 5. Kifejlett egyede

8,3–8,4) – Zirc: Pintér-hegy, 2011.04.07., TF (herpt-pa: 257); 2013.04.14., 1♂ 2♀ ad., OSZ, +TÖM; 2014.06.04., TN (herpt-pa: 21473) – Zirc: Szarvaskút, 1989.05.16., 1 ad., TS, +TÖ – Zirc: Szarvaskútibükkös, 2000.03.26., 1♀ ad., TS, +TÖM – Zirc: Szarvaskúti-kavicsbánya, 2000.03.26., 1♂ 4♀ ad., TS, +TÖM (pH: 8,5) – Zirc: Tündérmajori-dísztó, 2005.05.28., 1 ad., TS, +TÖM.

Farkatlan kétéltűek rendje Unkafélék családja (Bombinatoridae)

Bombina bombina Linnaeus, 1761 – Vöröshasú unka

Irodalom: 11, 12, 25, 27, 29, 32–34, 40, 41, 49, 51–55, 59, 61–65, 67, 68, 70, 71, 72, 75, 79, 80, 84, 87, 88, 90, 91, 95, 96, 98, 100, 101.

Jellemzése: A hímek mellső végtagján párzási időszakban fekete színű hüvelykvánkos látható. A lárva légzőnyílása és végbélnyílása is a has középvonalában található. Farka vége tompán kihegyezett, felső vitorlája a szemek mögött kezdődik. Szája nyitva ovális, csukva ív alakú, a felső ajkán 2, az alsón pedig 3 fogsor van. Felső ajka 1, alsó pedig 2 sor szemölcsessel szegett. Hátdalja barna, farka barnán pontozott. A vöröshasú unka hátdalja szürke vagy fekete. bőrét lekerékített szaruszemölcsök borítják. Hátdalja világosabb vagy sötétebb szürke, bőrén a szaruszemölcsök lekerékítettek. Főleg a síkságokon, elsősorban az Alföldön helyenként gyakori egy zöldhátú változata (MARIÁN 1959), mely kivételesen a Bakony-vidéken is előkerült, a Rátóti-berekben. Hasi oldalának foltjai sötétpirosból narancssárgáig változhatnak, de a foltok egymástól jól elkülönülnek, nem olvadnak egybe, és a lábujjakra nem terjednek ki. A has sárga foltjai közötti területek fekete alapszínét jellemző apró fehér pontok tarkítják. A kifejtet állat 3–5 cm, lárvája 1,5–3,8 cm-re nő meg. Farka vége tompán kihegyezett, felső vitorlája a szemek mögött kezdődik. Az ebihal szemei közötti távolság kétszer akkora, mint az orrlukak közti távolság.

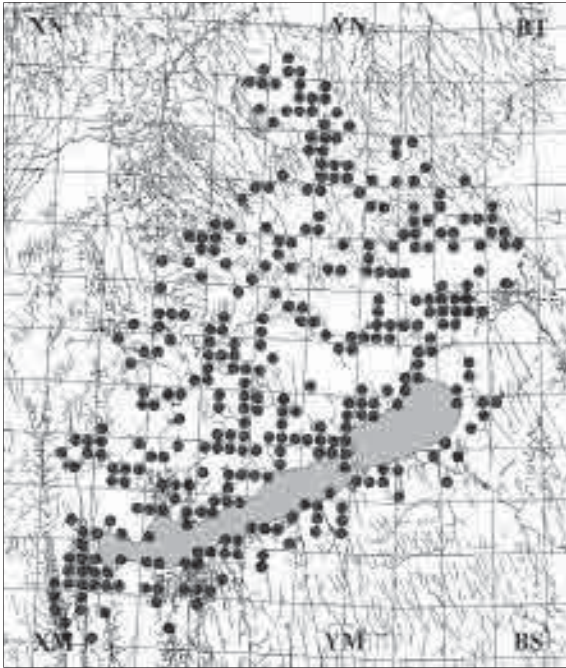
Életmódja: Élőhelyei nagyon változatosak, de általánosságban inkább a kisebb és sekélyebb, növényzetben gazdag, tiszta vizeket kedveli. Főleg gyorsan áramló folyóvizekben ritkábban fordul elő. A telet szárazföldi búvóhelyén töltik. Az időjárás alakulásától függően, általában márciusban–áprilisban jönnek elő és keresik fel a vizet. Ősszel változó időszakokban hagyják el a vizet és a szárazföldön keresnek áttelelésre alkalmas védett helyet. Kivételesen előfordul, hogy nem vonulnak telelésre. Pétfürdőn, 2013–2014 telén, a korábbi strand környékén fakadó langyos forrásokban gyakorlatilag egész télen aktív egyedeket lehetett észlelni. Januárban több alkalommal megfigyelhetők voltak a mocsárforrás jellegű sekély vízben úszkáló, vagy a növényzet között tartózkodó példányok. A vizet elhagyó példányok nem voltak láthatók. A víz hőmérséklete 14 és 16 °C között változott akkor is, amikor a talajt kevés hó fedte. Feltételezhető, hogy más enyhébb időjárású teleken is hasonlóan viselkednek. A jelenséget talán érdemes lenne hosszabb távon is figyelemmel kísérni. A Bakony-vidékről, valamint a Balaton-medencéből származó gyűjtési/megfigyelési adatok alapján készült diagram jól jellemzi a faj fenológiai sajátosságait.

Előfordulása: Magyarország gyakorlatilag minden tájegységén megtalálható. Elsősorban a síkságok és dombvidékek lakója, de nem ritkán a középhegységek magasabb régióiban is felbukkanhat. A Bakony-vidéken észleltük előfordulását például a Körös-hegyen is. A hegységben is kimutatható hibridzónákat képez a magasabb régiókra jellemző sárgahasú unkaival. A bakonyi hibridzónák vizsgálatával Vörös Judit foglalkozott (VÖRÖS 2006a). A Bakonyi Természettudományi Múzeum gyűjteményében található hibridpéldányok statisztikai feldolgozását és értékelését (SIPOS 1986) végezte el.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 544

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, EHÁ, KBM, KZD, KEB, KEF, KER, KHA, KIL, KKS, MAH, MÓÁ, NAB, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SÁR, SIV, SPS, STH, SÚB, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM, ZVH.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (74), 5×5 km (217), 2,5×2,5 km (364)

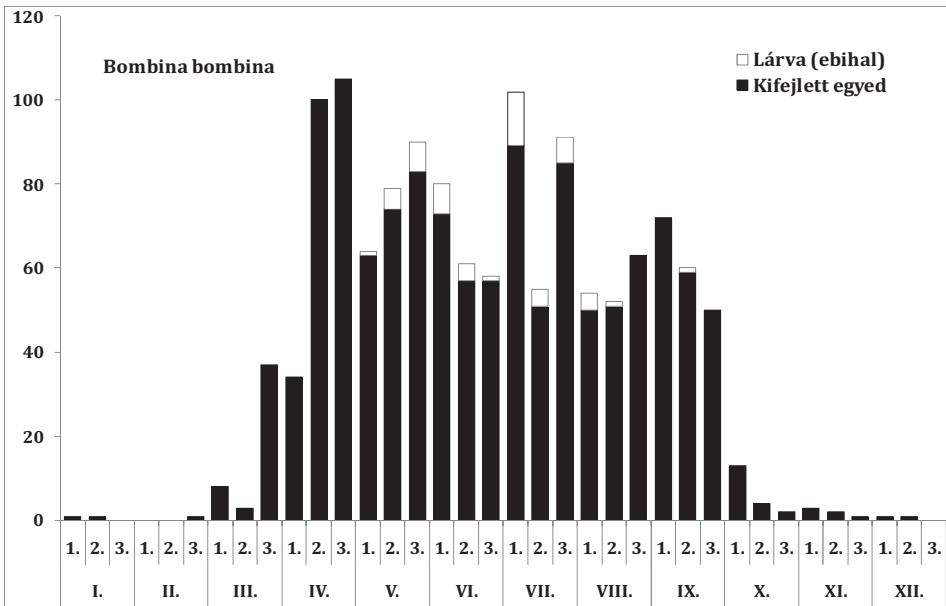

A vöröshasú unka (*Bombina bombina*) lelőhelyei

Státusz, védelem: A vöröshasú unkákat is elsősorban a vizes élőhelyek megszűnése, vagy időszakos kiszáradása veszélyezteti. Nyugat- és Közép-Európában már számos populációja megszűnt. Kedvezőtlenül hat fennmaradására a vizek szennyezése, és feltételezhetően a gombafertőzés is. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

Vízípusok szerinti előfordulása: CSE (3), CSP (32), DA (21), DL (3),ÉR (18), FF (3), FTÁ (4), FV (1), HP (4), KOM (2), KOT (2), KT (11), KTÁ (1), KTE (33), KTH (6), KV (2), LF (2), LTS (9), MF (2), MK (13), MM (55), MTÁ (20), PA (4), TO (96), TÖ (48), TÖM (104), TP (7), TT (6).

Az összeállításból kiderül, hogy a vizsgált területen a vöröshasú unka legtöbb (104) alkalommal a tömpöly típusú mesterséges kisvízben fordult elő. Ezt követi a tocsogó (96), a mocsár típusú mesterséges állóvíz (55), a tömpöly típusú

A vöröshasú unka (*Bombina bombina*) fenológiája

természetes kisvíz (48), a kistó típusú egyéb mesterséges állóvíz (33), a csapadékvizes pocsolya (32), majd a dagonya (21). Csupán egy alkalommal került elő a faj foglalt forrásban. A tenyészhely víztípusát kevés kivételtől eltekintve (rövidítve) szerepeltetjük a faunisztikai adatok felsorolásánál.

Víztípusok szerint mért pH-értékek átlaga: 6,3–10,2.

Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Lárva (ebihal): Adásztevel: Cigány-gödör, 2005.06.07., 2 L, TS, +TÖM (pH: 8,9) – Adásztevel: Csombagödör, 2005.06.07., 7 L, TS, +MM (pH: 8,1) – Bakonykúti: Hideg-völgy, 2006.08.10., 3 L, TS, +TÖM (pH: 8,2) – Bakonyszentlászló: Újhegyi-kertitő, 2013.07.06., 3 L, TS, +TÖM (pH: 9,1) – Bakonyszombathely: Feketevízpuszta, 2001.06.02., L tö, TS, +TÖM (pH: 7,2) – Balinka: Mecséri-mocsár, 2000.06.02., 4 L, TS, +TO (pH: 7,8) – Csabrendek: Agyagos-kistó, 2005.07.05., 8 L, TS, +TÖ (pH: 8,1) – Csót: Faluvégi-mocsár, 2013.07.06., 2 L, TS, +MM (pH: 8,1) – Fenyőfő: Pisztrángos-tó, 1985.07.04., 2 L, TS, +TÖM (pH: 8,5) – Köveskál: Sásdi-rét, 1985.07.24., 5 L, TS, +ÉR (pH: 8,2) – Monoszló: Hegyi-tó, 2005.06.03., L tö, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Nagyvázsony: Nyír-tó, 1998.05.11., 2 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Öcs: Büdös-tó, 2005.05.25., 16 L, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Öcs: Nagy-tó, tőzegmohaláp, 1992.07.24., 12 L, TS, +DL (pH: 8,2) – Öskü: Vasút-mente, 2012.06.08., 7 L, TS, +TÖ (pH: 7,5) – Pápa: Örvény-tó, Tapolcafő, 2013.06.12., 5 L, TS, +LF (pH: 7,9) – Románd: Ivadéknévelő-medence, 2013.07.06., 3 L, TS, +CSP (pH: 8,5) – Várpalota: Cseri-dombi-homokbányató, 2002.07.24., L tö, TS, +MM (pH: 9,2) – Várpalota: Bántai-homokbányatavak (TS, +MM), 2011.08.10., 3 L; 2012.06.08., 5 L (pH: 7,9) – Vászoly: Bagómalom-tó, 2013.05.16., 5 L, TS, +KTE (pH: 8,1) – Veszprém: Kádártai-dísztó, 2013.07.11., 7 L, TS, +TÖM (pH: 7,8) – Veszprém: Kádártai-élménytó (TS, +TÖM), 2013.07.11., L tö, (pH: 8,6); 2013.09.15., 1 L (pH: 9,1) – Veszprém: Kálvária-föld, 1999.05.23., L tö, TS, +TÖM (pH: 8,7) – Veszprém: Rátóti-halastó (TS, +MM), 1999.07.05., 8 L (pH: 10,6); 2011.08.08., 2 L (pH: 8,1) – Vindornyaszlós: Vindornyai-láp (TS, +MM), 1999.05.23., 7 L; 2005.06.14., 8 L (pH: 8,3) – Zalaszent: Vár-rét, 1999.07.02., 4 L, TS, +TÖ (pH: 9,7).

Kifejlett alak: Adásztevel: Cigány-gödör, 2005.06.07., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,9) – Adásztevel: Csombagödör, 2005.06.07., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Ajka: Bakonygyepesi-tó, 2001.08.10., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 8,6) – Ajka: Bódé, 1981.06.25., 5 ad., TS, +TÖ (pH: 7,6) – Ajka: Cséküti-legelő, 1979.04.30., 2 juv., 1 ad., TS, +TO (pH: 8,1) – Ajka: Felsőcsinger, 1957.06.20., DO-ÖE (MTM) – Ajka: Felsőcsinger, Bocsork-hegy, 1957.07.08., MG-FRE (MTM) – Ajka: Jókai-bánya, 1988.08.08., 2 ad., TS, +TÖ – Ajka: Jubileumi-park, 2013.08.30., 4 juv., TS, +TO (pH: 7,5) – Ajka: Köleskepe-árok, 1973.09.29., 5 juv., 2 ad., TS, +TÖ – Ajka: Lórintei-tó, 2001.05.21., 2 juv., TS, +KT – Ajka: Nyíres-kisvízek, 1985.07.08., 5 ad., TS, +TÖ (pH: 8,9) – Ajka: Padrag, 1957.06.20., DO (MTM) – Ajka: Sárcsi-kút, 1963.05.13., JM-SZI (MTM) – Ajka: Sás-tó, 1998.05.02., 1 ad., TS, +MTÁ – Ajka: Szőke-forrás, 1973.09.29., 3 juv., 2 ad., TS, +TP (a forrás fölött) – Ajka: Tósoki-mocsár, 1974.08.13., 2 ad., TS, +TO – Aka: Akai-kisvízfolyás, 2012.09.06., 13 juv., 1 ad., TS, +CSE (pH: 7,9) – Bakonybánk: Vecsenyi-mocsár, 2009.08.03., 2 ad., TS, +DA – Bakonybél: Gerence, 2012.09.12., 2 juv., TS, +PA (pangó víz, pH: 7,5, 7,6, 7,9) – Bakonycsérnye: Baláti-horgásztó, 2002.08.05., 5 juv., TS, +HP – Bakonycsérnye: Dolina-tározó, 2011.04.02., 4 juv., 6 ad., TS, +KT (pH: 8,1) – Bakonycsérnye: Dolosdi-rét (TS), 1999.07.07., juv. és ad. tö, +TO (pH: 7,9); 1999.09.07., 8 juv., 3 ad., +DA (pH: 8,1); 2011.04.02., 1 juv., 5 ad., +TÖM (pH: 8,2) – Bakonyjákó: Iharkút (TS), 2010.09.24., juv., tö, 7 ad., +TÖM; 2012.06.15., 1 ad., +TO (pH: 8,9) – Bakonykúti: 2014.03.30., SB (herpt-pa: 17287) – Bakonyjákó, Iharkút: Zsivány-völgy, 1988.04.13., 5 juv., 2 ad., TS, +TO (pH: 8,7) – Bakonykúti: Hideg-völgy, 2006.08.10., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 9,1) – Bakonyoszlop: Bauxitbánya-tó, 2010.09.09., 3 ad., TS, +HP (pH: 8,4) – Bakonyoszlop: Hosszú-földek, 2010.09.09., 2 juv., TS, +TP – Bakonypéterd: 1998.08.19., 3 ad., TS, +TT (pH: 9,4) (használaton kívüli itatóvályú) – Bakonyszentkirály: Hajmápuszta, 2005.06.25., 5 ad., TS, +MM (pH: 8,5) – Bakonyszentlászló: Bauxitbánya-gödör, 2010.09.20., 3 juv., 1 ad., TS, +TO – Bakonyszentlászló: Év kertje-kistó, 2012.05.06., 3 ad., SJ, +TÖM (pH: 7,5) – Bakonyszentlászló: Újhegyi-kertitő: Ósfenyves-kistó, 2010.09.20., 4 juv., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,3) – Bakonyszentlászló: Ördög-rét, 2010.09.20., 3 juv., 1 ad., TS, +DA – Bakonyszentlászló: Téglagyári-kisvízek, 2005.06.27., 3 ad., TS, +TP (pH: 8,5) – Bakonyszentlászló: Téglagyári-tó, 2010.09.20., 2 ad., TS, +KTE – Bakonyszentlászló: Tófürdő-tocsogó (TS, +TO), 2013.06.10., 3 ad., +TÖM (pH: 7,5) – Bakonyszentlászló: Újhegyi-kertitő, 2013.07.06., 3 ad., TS, +TÖM (pH: 9,1) – Bakonyszentlászló: Újhegyi-tó, 1971.05.23., 1 ad., TS, +TO – Bakonyszombathely: Feketevízi-égeres (TS), 2012.09.06., 8 juv., 1 ad., +TÖ (pH: 7,2); 2012.09.06., 6 juv., +DA (pH: 8,2); 2012.09.06., 11 juv., +TP (pH: 8,1) – Bakonyszombathely: Feketevízi-tó-1, 2012.09.06., 12 juv., TS, +MM (pH: 7,9) – Bakonyszombathely: Feketevízi-tó-2, 2012.09.06., juv. tö, TS, +KTH (pH: 7,8) –

Bakonszombathely: Feketevízi-tó-4 (TS), 2012.09.06., juv. tö, +TÖ; 2012.09.06., 16., juv. tö, +ÉR; 2012.09.06., 7 juv., +CSP – Bakonszombathely: Feketevízi-tó-5, 2012.09.06., juv. tö, TS, +KTH – Bakonszombathely: Feketevízpuszta, 2001.06.02., 3 ad., juv. tö, TS, +TÖM (pH: 7,2) – Bakonszűcs: Gerecepuzsza, 2011. 04.27., 3 ad., BJ, +TO (pH: 7,9) – Bakonszűcs: Szűcsi-horgásztó, 2011.04.27., 4 ad., TS, +TÖM – Balatonbozsok: Kertaljai-mocsár, 2012.05.03., 1 ad., TS, +TÖ (pH: 7,5) – Balatoncsicsó: Füzeti-tó (TS, +MTÁ), 1999.09.25., 2 ad.; 2011.04.03., 3 juv. 6 ad. (pH: 8,4) – Balatonfőkajár: Laposilegeli, 2013.04.23., 4 juv., 9 ad., TS, +CSP (pH: 8,6) – Balatonfüred: Koloska-forrás, 1999.04.03., 3 ad., TS, +TÖM (pH: 7,4) – Balatonfüred: Koloska-völgy, 2009.05.07., 2 ad., TS, +HP – Balatonhenye: Henyeitározó, 2003.05.27., 1 ad, BJ, +KT – Balatonhenye: Kettős-tó, 1999.09.26., 1 ad., 4 juv., TS, +TO; 2003.04.26., 1 ad., KZ – Balatonhenye: Monostori-tó, 2003.04.26., 1 ad., KZ, +MTÁ – Balinka: Kertekaljai-kiszvizek, 2011.04.05., 4 ad., TS, +TÖ – Balinka: Kisgyónbánya, 2011.04.02., 4 ad., TS, +KTE (levegő 19 ° C, víz 13 ° C, pH: 8,1); 2014.07.04., GÁ (herpt-pa: 20580) – Balinka: Kisgyóni-mocsár (TS, +MM), 2001.05.10., 2 juv., 5 ad.; 2011.04.02., 1 juv., 2 ad. (pH: 8,9) – Balinka: Mecseri-mocsár (TS, +CSP), 1998.09.25., 7 juv.; 2000.06.02., 2 ad.; 2001.05.10., 2 ad. – Bánd: 1999.07.24., 1 ad., TS, +TO – Bánd: Menyekci-erdő, 1999.07.04., 2 ad., TS, +TÖ – Barnag, 1990.03.24., 3 ad., TS, +TÖM – Bazsi: Berek-kút, 1997.07.09., 5 juv., TS, +TO – Béb: Falutó, 2013.06.12., 3 ad., TS, +KTE (pH: 8,4) – Berhida: Káloz-forrás, 2013.04.23., 4 juv., 3 ad., +TÖM (pH: 8,5) – Berhida: Peremartoni-erdő, 2013.04.21., VV (herpt-pa: 14759); 2013.04.23., 1 ad., TS, +TÖ (pH: 8,6) – Berhida: Sebőkmalom, 2013.06.16., 2 juv., 1 ad., TS, +TÖM – Bodajk: Bodzás-kút, 2008.04.28., 3 juv. 7 ad., TS, +TÖ – Bodajk: Reismann-horgásztó, 2000.06.03., 1 ad., TS, +KTH – Bodajk: Felső-rét, 2008.04.28., 3 juv., TS, +TO – Bodajk: Gát-part, 2012.09.11., 5 juv., 1 ad., TS, +TO – Borszörcsök: Pecepatak-mocsár, 2013. 04.12., 3 ad., TS, +MM (víz: 18 ° C, pH: 10,2) – Borszörcsök: Sár-tó, 1985.06.29., 2 juv., 4 ad., TS, +TO – Csabrendek: Agyagos-kistó, 2005.07.04., 4 juv., 3 ad., TS, +TÖ (pH: 8,1) – Csabrendek: Nyírespuszta, 2005.07.06., 1 ad., juv. tö, TS, +TÖM – Csabrendek: Hobaji-tó, 2011.03.31., 3 juv., 2 ad., TS, +KTE – Csajág: 2011.08.06., IH (herpt-pa: 3023); 2011.08.06., IH (herpt-pa: 3024) – Csatka: Szentkút, 2010.09.03., 3 ad., TS, +TÖM – Csabrendek: Tárkányi-kishorgásztó, 2005.07.05., 5 juv., 2 ad., TS, +KTE – Csetény: Sötét-berki-árok, 1999.09.02., juv. tö, 6 ad., TS, +CSP – Csór: Sárrét, 2011.09.28., 2 ad., TS, +TÖM – Csót: Faluvegyi-mocsár, 2013.07.06., 2 juv., 3 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Devecser: Béka-tó, 2005.07.05., 1 ad., 4 L, TS, +MM (pH: 7,4) – Devecser: Széki-erdő, 2007.05.22., 2, TS, +TO; 2008.06.21., 1 ad., KZ – Devecser: Széki-tó, 1989.05.23., 2 juv., 5 ad., TS, +TÖ – Devecser: Téglagyári-kistó, 1985.07.02., 4 juv., 11 ad., TS, +TÖM (pH: 8,7) – Doba: Kastély-tó, 1985.06.29., 3 ad., TS, +KTE – Döbrönte: Bittva-völgyi-kistó, 2005. 06.07., 6 ad., TS, +CSP – Döbrönte: Bittva-völgyi-horgásztó, 2005.06.07., 1 ad., BJ, +KTE – Döbrönte: Ilkapusztai-kavicsbányató, 2005.08.19., 7 juv., 1 ad., TS, +TP (pH: 8,5) – Écs: Pándzsa-mente, 2012.08.05., 3 juv., 1 ad., TS, +TO – Fehérvárcsurgó: Erdész-tó (TS, +KT), 2002.08.05., 5 ad.; 2012.07.24., 1 ad. (pH: 7,9) – Fehérvárcsurgó: Kastély-tó, 2011.04.05., 2 ad., TS, +CSP – Felpéc: Felpéci-csatorna, 1998.07.30., 2 ad., TS, +TO – Fenyőfő: Kisszépalmi-rakodó, 2011.08.21., 1 ad., TS, +CSP (pH: 8,7) – Fenyőfő: Pisztrángos-tó (TS), 1985.07.04., 2 juv., 5 ad., +TO; 1989.09.12., 1 juv., 2 ad., +TÖM – Fenyőfő: Újszépalma, 2011.08.21., 2 ad., TS, +CSP – Ganna: Imári-tó, 2009.09.10., 9 juv., 4 ad., TS, +KTE – Gic: Tó-rét, 1996.06.29., 4 ad., TS, +CSP – Győrasszonyfa: Asszonyfai-mocsár, 2009.07.25., 1 juv., 4 ad., TS, +DA – Gyepükajár: Meleg-víz-tavacska, 2013.08.31., 3 juv., 1 ad., TS, +TÖM – Hajmáskér: Séd-völgyi-kiszvizek (TS), 1999.09.18., 8 juv., 2 ad., +TÖM; 2010.09.14., 3 ad., 12 juv., +TÖ (pH: 8,2); 2012.06.08., 3 juv., 7 ad., +TO – Halimba: Halimbai-tó, 2005.07.05., 2 juv., 4 ad., TS, +DA – Hánta: 2014.09.04., KT (herpt-pa: 21260) – Hánta: Bíró-réti-tó, 2009.04.16., 1 ad., TS, +KTE – Herend: 2001.05.13., 2 juv., 3 ad., TS, +MF – Herend: Bányatelepi-mocsár (TS, +MM), 2001.05.13., 2 juv.; 2002. 06.01., 3 ad. (pH: 9,1) – Homokbödöge: Régi-téglagyári-tó, 2009.09.11., 2 ad., TS, +KTE – Isztimér: Duzzogó, 1998.04.29., 2 ad., TS, +TÖM – Isztimér: Bükkös-árok, 2011.09.11., 1 juv., 2 ad., TS, +TÖ (pH: 7,9) – Jásd: Tóth-malom, 2013.05.22., 4 juv., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 7,5) – Jásd: Tési-malom, 2013.05.22., 3 juv., 1 ad., TS, +TO – Kajáréc: Kertaljai-tó, 2009.07.25., 1 ad., TS, TÖM – Kapolcs: Kálomisz-tó (+MTÁ), 1999.09.26., 1 ad., TS (pH: 9,1); 2003.04.26., 1 ad., KZ – Káptalantóti: Bácsai-rét, 2008.07.21., 5 ad., TS, +TO – Kincsesbánya: Csurgói-tározó (TS, +KOT, pH: 8,8), 2000.06.03., 2 juv.; 2002.08.05., 3 ad. – Királyszentistván: Utótisztító-tó, 1998.06.02., 2 ad., TS, +MM (pH: 8,9) – Kislőd: Csojányosi-kőbánya, 2010.04.29., 3 juv., 2 ad., TS, +TÖM – Kislőd: Kislődi-erdő (TS), 1966.06.06., 3 ad., +TO; 1997.09.04., 4 ad., +DA; 2009.08.14., 2 ad., +TT (pH: 9,4) (használaton kívüli itatóvályú) – Köveskál: Bika-tó (+MTÁ), 1988.08.03., 2 ad., 8 juv., TS; 2003. 06.28., 1 ad. KZ; 2009.06.27., 2 juv., TS (pH: 8,4) – Köveskál: Fekete-hegy, 1999.09.21., 4 juv., TS, +TO – Köveskál: Sásdi-rét, 1985.07.24., 5 juv., 2 ad., TS, +ÉR; 2003.03.25., KZ; 2010.09.21., 9 juv., 4 ad., TS, +TO – Kővágóórs: Alsó-kóhát, 1979.07.21., 4 juv., 3 ad., TS, +CSP – Kővágóórs: Kornyói-tó (TS), 1988. 06.03., 7 ad., +KTÁ

(pH: 8,7); 2010.09.21., 18 juv., 5 ad., +TÖM; 2011.04.06., FSZ (herpt-pa: 415); 2014. 08.15., HB (herpt-pa: 30783); 2014.08.15., HB (herpt-pa: 30785) – Kővágóörs: Nyálas-tó, 2010.09.22., 5 juv., TS, +TO – Kup: Időszakos-mocsár, 2012.05.19., 2 juv., 1 ad., TS, +TO – Küngös: Bürkös-rét, 2012.05.03., 4 ad., TS, +TO – Lázi: Sásos-mocsár (TS, +MM), 1999.03.31., 4 juv., 2 ad., 3 pcs (pH: 9,1); 1999.09.12., 3 ad. – Lepsény: Asszony-tava, 2013.06.16., 4 juv., 5 ad., TS, +DA – Lepsény: Cinca-Csíkgát mente, 2013.06.16., 2 juv., 1 ad., TS, +TO – Lesencevánd: Vörös-tó, 1997.05.26., 3 ad., TS, +TO – Litér: Kenderesi-dűlő, 1989.05.19., 3 ad., TS, +TO – Lovas: Király-kút-völgy (TS), 1999.05.24., 3 ad., +TO (pH: 9,1); 2012.06.30., 2 juv., 1 ad., +DA (pH: 8,1) – Lovas: Malom-völgy, 1995.07.05., 3 ad., TS, +TO (pH: 9,1) – Márkó: Márkói-malom, 2013.08.29., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 7,5) – Monostorapáti: Annamalom, 1999.05.24., 3 juv., TS, +TÖM (pH: 9,1) – Monostorapáti: Berek-rét, 1999.07.08., 4 juv., TS, +TÖ (pH: 8,9) – Monostorapáti: Cserkás-tó, 2008.04.14., KT (herpt-pa: 1151) – Monoszló: Hegyi-tó, 2005.06.03., juv. és ad. tö, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Monoszló: Tar-óra-hegy, 2003.03.25., 1 ad., KZ, +MTÁ – Nádasdladány: Tözegtelep, 2011.09.28., 1 ad., TS, +MM – Nádasdladány: Tözeg-tó, 2002.06.27., 5 ad., TS, +MM (pH: 8,7) – Nagyesztergár: Veimpusztá, 1998.07.12., 3 juv., TS, +TO – Nagygörbő: Kovácsi-hegyi-kőfejtő, 2013.05.04., 2 ad., TS, +TÖM – Nagytevel: Nagyteveli-tározó, 2005.06.07., 2 ad., TS, +KOT (pH: 8,7) – Nagyvázsony (TS): 2013.09.16., 2 juv., +TO (pH: 7,9); 2013.09.16., 1 ad., +TT (pH: 7,7) – Nagyvázsony: bazaltbánya, 1998.05.11., 2 juv., 5 ad., TS, +TÖM (pH: 8,3) – Nagyvázsony: Kab-hegy, 1960.04.28., PJ (MTM) – Nagyvázsony: Nyír-tó, 1998.05.11., 4 juv., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,5) – Nagyvázsony: Pap-réti-tó (TS, +KTH), 1988.04.21., 8 ad.; 2005.06.03., 2 juv., 6 ad. – Nagyvázsony: Újréti-tómpoly (+TÖM), 2013.04.28., 3 ad., OSZ; 2013.04.28., 2 juv., 7 ad., TS (pH: 7,8) – Nagyvázsony: Vázsonyi-forrástómpolyók, 2013.09.16., 3 juv., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 7,8) – Nagyvázsony: Vázsonyi-kertítő, 2013.09.28., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 8,5) – Nagyvázsony: Völgyi-mocsár, 2013.09.18., 3 juv., TS, +MTÁ – Nagyvázsony: Völgyi-tó, 2005.05.25., 5 ad., TS, +KTE – Nagyvázsony: Zsombékos-kisvíz (+TÖ), 2013.04.28., 1 ad., OSZ; 2013.04.28., 1 ad., TS (pH: 7,9) – Nagyveleg: Feneketlen-tó, 2001.06.30., 4 juv., 2 ad., TS, +TÖM – Nemesahany: Nyáros-dűlő, 1997.05.30., 2 ad., TS, +TÖ (pH: 8,1) – Nemesvámos: Tekerés-völgy, 2005.05.14., 3 juv., 1 ad., TS, +TO – Némethánya (MTM): 1964.06.12–13., SZI-TGY = *Bombina bombina* × *variegata* – Némethánya: Bauxitlencse-tó, 2010.09.24., 3 juv., TS, +KTE (pH: 8,9) – Nyalka: 2010.09.03., 3 juv., TS, +TÖM – Nyirád: Nyúlkörös-tó, 2011.03.31., 2 juv., 7 ad., TS, +TO – Nyirád: Rókadombi-horgászótó, 2005.07.05., 2 juv., 5 ad., TS, +KTE – Nyirád: Sár-álló (TS), 2001.05.21., 3 ad., +TÖ; 2012.05.30., 2 ad., +CSP; 2012.05.30., 3 juv., 1 ad., +MK – Nyúl: Pándzsa-mente, 2012.08.05., 2 juv., 1 ad., TS, +TO – Olaszfalu: Alsópere, 2008.07.25., 3 juv., TS, +CSP (pH: 9,4) – Olaszfalu: Csicsó-völgyi-tó, 2009.05.10., 3 juv., 8 ad., TS, +KT (pH: 8,2) – Olaszfalu: Nyilas-mocsár, 2010.06.27., 2 ad., TS, +DA – Öcs: Büdös-tó (+MTÁ), 1988.04.21., 3 juv., 9 ad., TS; 2005.05.25., 6 ad. TS; 2010.08.29., 2 ad. 9 juv., TS; 2013.04.14., 15 ad., BJ; 2013.04.14., juv. és ad. tö (pH: 8,4); 2013.04.28., 11 ad., OSZ; 2013.04.28., 7 ad., KZ; 2013.09.16., 7 juv., TS – Öcs: Büdös-tó (TS), 2013.09.16., 3 juv., +DA (pH: 6,4); 2013.04.14., juv. és ad. tö (több ezer becsülhető volt a vízterben jelenlévő példányok száma) – Öcs: Kis-Büdös-tó, 2013.04.14., juv. és ad. tö, TS, +TÖ (pH: 8,9) – Öcs: Nagy-tó (+MM), 1988.04.15., 7 ad., TS; 1992.07.24., 12 juv., TS; 1993.06.30., 7 ad., TS; 2009.04.20., 7 ad., TS; 2011.04.18., 2 ad., juv. tö, TS; 2013.04.14., juv. és ad. tö, TS; 2013.04.14., juv. és ad. tö, TS (pH: 9,2); 2013.04.28., 6 ad., OSZ; 2013.04.28., 3 ad., KZ – Öcs: Nagy-tó, tözgeomhaláp (TS, +DL), 1992.07.24., 2 ad., 13 juv.; 2010.08.29., 5 juv., 3 ad.; 2013.04.14., 2 juv., 5 ad.; 2013.04.28., 7 ad. (pH: 8,2) – Öcs: Urasági-erdő (TS), 2011.05.11., 15 juv., 3 ad., +TÖ; 2011.05.11., 9 juv., 1 ad., +DA; 2013.04.14., 8 juv., +CSP (pH: 8,6); 2013.04.14., 23 juv., +MF (pH: 8,4); 2013.04.14., 2 ad., 15 juv., +TO (víz: 19 °C, pH: 8,3); 2013.09.16., 2 juv., 1 ad., +DA (pH: 7,6) – Örvényes: Örvényesi-séd-völgy, 1999.04.03., 3 juv., 5 ad., TS, +TÖ – Ösi: 2013.03.21., CSJ (herpt-pa: 17158) – Öskü: Aranyos-kút (TS), 2003.06.25., 5 ad., +TO; 2013.08.17., 1 juv., 4 ad., +TÖM (pH: 9,2) – Öskü: Aranyoskúti-dűlő, 2013.08.17., 2 juv., 3 ad., TS, +DA (pH: 7,6) – Öskü: Bántai-mocsártó, 2012.07.23., 4 juv., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,6) – Öskü: Kisösküi-forrástó (TS, +TÖM), 2000.06.28., 2 ad.; 2001.05.16., 1 ad.; 2005.06.11., 5 ad. (pH: 7,9) – Öskü: Körös-hegy (TS, +CSP), 1999.08.04., 3 ad.; 2011.03.30., 4 juv. – Öskü: Murvabánya-tó, 2012.06.27., 3 juv., 2 ad., TS, +MM (pH: 8,7) – Öskü: Vasút-mente, 2012.06.08., 4 juv., 2 ad., TS, +TÖ (pH: 7,5) – Paloznak: Tódi-mező (TS), 1999.04.04., 5 ad., +TO; 2000.04.18., 1 ad., 4 juv., +MTÁ; 2010.04.25., 3 ad., +TÖ – Paloznak: Tücsök-kút (TS, +FF), 1999.09.09., 2 ad.; 2000.04.18., 3 ad. – Pannonhalma: arborétum, 2011.09.07., 3 ad., TS, +TÖM – Pannonhalma: Kisécsi-mocsár, 2009.06.17., 4 juv., 1 ad., TS, +TO – Pápa: Örvény-tó, Tapolcafő, 2013.06.12., 2 ad., TS, +LF (pH: 7,7) – Pápa: Tapolcafő (TS), 2000.05.26., 2 juv., +MK; 2005.08.19., 7 ad., +TÖ – Pápa: Tapolcafői-láprét, 1999.07.08., 1 ad., KZ, +TO – Pápa: Tapolcafő, Tapolca-patak, 2012.07.21., 2 juv., 1 ad., TS, +PA – Pápa: Úrgehegyi-kavicsbányató, 1999.04.10., 2 juv., 6 ad., TS, +TP (pH: 8,5) – Pápakovácsi: Attyapusztai-láprét, 2005.08.19., 3 ad., TS, +TÖM – Pápakovácsi: Kerek-kistó, 2012.05.20., 2

juv., TS, +TÖM – Pápakovácsi: Kis-sédi-mocsár, 2012.05.20., 7 juv., 1 ad., TS, +MM – Pápasalomon: Malom-kistó, 2012.05.19., 2012.05.19., 2 ad., TS, +KTE – Pápateszér: Burics-kistó, 2013.07.06., 2 juv., TS, +TO – Pápateszér: Téglagyári-tavak, 1996.06.29., 2 juv., TS, +KTE (pH: 8,5) – Papkeszi: Felsőmajor, 2013.04.18., 7 ad., TS, +TÖM (pH: 9,1) – Papkeszi: Papkeszi-vasútállomás, 2013.04.18., 3 ad., TS, +CSP (pH: 8,8) – Pécseley: Meggy-hegyi-forrás, 2005.05.27., 3 juv., TS, +TO – Pétfürdő: 2013.09.07., 1 juv., TS, +TO (pH: 7,9) – Pétfürdő: Ifjúsági-tó (TS, +KTE), 2012.08.31., 5 juv., 2 ad. (pH: 8,2); 2013.09.07., 2 ad. (pH: 7,8); 2013.10.29., 1 ad. (pH: 6,8) – Pétfürdő: Péti-kisvízfolyás (TS, +MK), 2010.12.08., 1 juv., 3 ad. (víz: 17,5 °C, pH: 7,4); 2012.08.31., 3 juv. (pH: 7,2); 2012.11.28., 1 juv., 5 ad. (víz: 14,5 °C, pH: 6,8); 2013.03.07., 7 ad., a vízben mozogtak (levegő: 17 °C, víz: 14–17,5 °C); 2013.09.07., 3 juv. (pH: 7,4); 2013.10.08., 3 juv. 8 ad., (víz: 17 °C, pH: 7,5); 2013.10.29., 11 juv., 3 ad., (víz: 16,5 °C, pH: 7,2); 2013.11.09., 2 ad. (víz: 16,3 °C, pH: 7,5); 2014.01.06., 3 juv., 5 ad. (víz: 14 °C, pH: 7,3); 2014.01.19., 2 juv., 8 ad. (borult, levegő: 9 °C, víz: 16,1 °C, pH: 6,3); 2014.12.12., 2 juv., 1 ad. (víz: 11,5 °C, pH: 7,2) 2014.07.11., 8 ad. (víz: 22,5 °C, pH: 7,5) – Pétfürdő: Péti-völgy, 2013.10.08., 3 ad., TS, +TÖM (pH: 7,9) – Pétfürdő: Péti-völgyi-mocsár (TS, +MTÁ), 1998.04.28., 2 ad.; 1998.06.02., 6 juv., 12 ad.; 2012.06.27., 2 juv., 4 ad. (pH: 8,1) – Pétfürdő: Péti-völgyi-kismocsár, 2013.10.08., 3 juv., 2 ad., TS, +MM (pH: 7,6) – Pétfürdő: Volt-uszoda (TS, +FV), 2013.10.08., 3 juv., 1 ad. (víz: 17 °C, pH: 7,5) 2013.11.09., 2 ad. (víz: 16,8 °C, pH: 7,8) – Porva: Hódos-éri-mocsárerdő, 2011.07.16., 1 juv., 3 ad., TS, +TÖ (pH: 7,7) – Porva: Ménesjárás (TS, +TÖM), 2011.07.16., 1 ad. (pH: 7,3); 2011.08.21., 3 juv., 4 ad. – Porva: Szépalmai-tó, 2013.04.21., 2 ad., TS, +KTE (víz: 19,5 °C, pH: 8,5) – Pula: Nagy-Sás-tó, 1999.07.08., 2 ad., TS, +DA (pH: 8,6) – Pula: Tálodi-rét (TS), 1988.04.21., 2 juv. 4 ad., +CSP; 2008.07.21., 3 ad., +TO – Pula: Tálodi-tó (TS), 1988.04.21., 3 ad., +KTH; 1999.09.25., 2 ad., +TO – Ravasz: Magyalos, 2009.07.04., 1 ad., TS, +TÖM – Ravasz: Ravazdi-erdő, 1999.03.31., 2 ad., TS, +TÖ – Ravasz: Ravazdi-halastó, 1988.09.30., 4 juv., TS, +TO – Ravasz: Ravazdi-horgásztó, 2009.07.04., 1 ad., TS, +KTE – Ravasz: Vadalmás, 1998.07.22., 3 ad., TS, +TÖM, 1 ad., TS, +TÖM – Réde: Rédei-horgásztó, 2010.09.03., 7 ad., TS, +TÖM – Románd: Bornát-ér, 2013.07.06., 2 juv., 4 ad., TS, +MK (pH: 8,4) – Románd: Halastó-kifolyó, 2013.07.06., 2 juv., 5 ad., TS, +MK (pH: 8,3) – Románd: Ivadéknévelő-medence, 2013.07.06., 2 ad., TS, +CSP (pH: 8,5) – Románd: Vasútmenti-mocsár, 2005.08.18., 7 juv., TS, +MTÁ – Salföld: Homokbánya-tavak, 1985.07.03., 4 juv., 3 ad., TS, +KTE – Sokorópátka: Haragozó, 1998.07.26., 2 ad., TS, +DA – Sóly: Berek-alja, 2010.09.14., 5 juv., TS, +TÖ – Sóly: Papírmalom, 2010.09.14., 6 juv., TS, +TÖM – Somlővásárhely: Holt-tó, 2013.06.17., 1 juv., 5 ad., TS, +TO – Szápár: Sánc-hegy (TS, +TT), 1998.06.06., 3 ad.; 1998.07.17., 4 juv. (pH: 9,4) (használaton kívüli itatóvályú) – Szápár: Szápári-horgásztó, 2001.05.10., 2 ad., TS, +KOM (pH: 8,8) – Szentbékáll: Barkás-tó, 2005.07.01., 2 ad., TS, +DL (pH: 7,8) – Szentbékáll: Kis-Barkás-tó, 2005.07.01., 4 ad., TS, +TO – Szentbékáll: Kopácsi-hegy, 2003.03.30., 1 ad., KZ – Szentgál: Kút-völgyi-forrás, 2013.09.18., 2 juv., TS, +FF (pH: 7,5) – Szentjakabfa: 1990.03.23., 2 ad., TS, +TÖ – Taliándörögd: Domján-kút, 2010.07.14., 3 juv., TS, +TO (pH: 9,3) – Taliándörögd: Domján-kút-tó, 2013.04.14., 5 ad., 2 juv., TS, +KTE (pH: 9,6) – Taliándörögd: Tik-hegy, 2010.07.14., 4 ad., TS, +TÖM – Tápszentmiklós: Újtelepi-kistó, 2009.07.25., 2 ad., TS, +CSP – Tényő: 2010.09.05., 4 ad., TS, +TO – Tényő: Békavár, 1998.07.30., 4 juv., TS, +TO – Tényő: Kis-horgásztó, 2010.09.05., 1 juv., 2 ad., TS, +TÖM – Tényő: Tábor-völgy, 1998.07.20., 1 juv., 2 ad., TS, +TÖM – Tés: Csepegő-árok, 2010.05.22., 2 ad., TS, +CSE (pH: 8,3) – Tés: Csősz-határ, 2013.04.18., 9 ad., BJ, +TÖ (pH: 9,3); 2013.04.18., 12 ad., TS, +CSP (pH: 8,7) – Tés: Csőszpuszta, 2011.09.25., DF – Tés: Csőszpusztai-fűzestó, 2013.04.18., ad., tö, TS, +TÖM (pH: 9,6) – Tés: Csőszpusztai-tó (MM), 1989.04.14., 2 ad., TS; 1989.05.18., 7 ad., TS; 1998.09.25., 3 juv., 2 ad., TS; 1999.08.11., 4 juv., 3 ad., TS; 2005.06.11., 4 ad., 3 juv., TS; 2011.09.25., DF; 2013.04.18., 15 ad., BJ; 2013.04.18., ad. tö, TS (pH: 8,9); Déli medence, 2013.04.18., 11 ad., TS, (pH: 9,1) – Tés: Szunyog-völgyi-tó, 2011.09.17., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,6) – Tótvásson: Vízterület, 2004.06.14., 2 ad., TS, +TO – Tüskevár: Tüskevári-erdő, 2013.06.17., 2 juv., 3 ad., TS, +TÖ – Ugod: Hubertlaki-tó, 2011.08.16., 2 ad., TS, +TO (pH: 7,6) – Ugod: Vörös János-séd, 1959.05.20–21., SZI (MTM) – Úrkút (MTM): 1957.06.17., DO-ŐE; 1960.06.14–16., DO-ŐE, DO-SZI – Úrkút: Dozmat-rét, 1998.07.24., 3 ad., TS, +TÖM (pH: 7,8) – Úrkút: Kislódi-erdő, 2009.08.14., 2 ad., TS, +TT (pH: 9,4) (itatóvályú) – Úrkút: Rieger-tó, 1961.05.03–12., DO (MTM) – Városlőd: Kálvária-völgyi-tározó, 2001.05.13., 3 ad., TS, +KT (pH: 8,9) – Várpalota: Bántai-homokbányatavak, 2011.03.30., 8 juv., TS, +TO (levegő: 20 °C, víz: 11,5 °C); 2011.03.30., 3 juv., BJ; 2011.08.10., 2 ad., TS; 2012.06.08., 3 juv., 5 ad., TS, +MM (pH: 7,9) – Várpalota: bányatavak, 2000.04.30, SB (herpt-pa: 4256); 2010.10.02., SB (herpt-pa: 4258); 2010.10.07., SB (herpt-pa: 4257) – Várpalota: Bányató, 2010.05.27., 2 ad., TS, +MM (pH: 8,3) – Várpalota: Cseri-domb, 2010.09.13., 3 ad., 26 juv., TS, +CSP; 2011.08.04., 8 juv., BJ, +CSP (keréknyom); 2013.04.18., 15 ad., TS, +CSP (pH: 8,8); 2013.04.13., juv. és ad., tö, TS, +TÖ (pH: 9,1); 2013.04.18., 6 ad., BJ (pH: 9,0) – Várpalota: Cseri-dombi-homokbányató

(+MM), 2010.09.13., 2 ad., több száz juv., TS; 2011.03.30., 38 juv. (levegő 20 °C, víz 11,5 °C), TS; 2011.05.11., juv. tö, 9 ad., TS; 2011.08.04., 7 juv., BJ; 2012.04.04., 1 juv., TS; 2012.04.28., 1 juv., OSZ; 2012.04.28., 3 juv., TS; 2013.04.18., 4 juv., TS (pH: 9,2) – Várpalota: Cseri-tó, 2002.07.24., 4 juv., 2 ad., TS, +KTE (pH: 7,8) – Várpalota: Felső-tó, 2002.07.24., 3 ad., TS, +KTE – Várpalota: Grábler-tó, 2002.07.24., 2 ad., TS, +KOM (pH: 8,6) – Várpalota: Inotai-tározó (TS, +KT), 2001.06.27., 4 ad.; 2002.07.24., 9 ad. (pH: 8,3) – Várpalota: Kékeri-tó (TS), 1998.04.28., 1 ad., +MM; 1998.06.02., 3 juv., 2 ad., +DA – Várpalota: Kis-birkás-tó, 2000.06.06., 5 ad., TS, +KTE – Várpalota: Kis-karszt-tó, 2013.05.14., 4 ad., TS, +MTÁ (pH: 7,9) – Várpalota: Nagy-bivalyos-tó, 2000.04.30., SB; 2000.06.11., 12 juv., 3 ad., TS, +KTE; 2010.10.02., SB; 2010.10.07., SB – Várpalota: Tőföldi-mocsár (TS, +MTÁ), 1996.07.01., 2 L, 5 ad. (pH: 8,2); 2011.08.10., 7 ad.; 2012.06.28., 4 juv., 1 ad. – Várpalota: Unkás-karszt-tó, 2013.05.14., 2 juv., 3 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Várvolgy: Csuhus-tó, 1997.06.30., 3 juv., 9 ad., TS, +TÖ – Várvolgy: Kis-Láz-hegy (TS, +TÖ), 1999.07.02., 3 juv., 2 ad.; 1999.09.01., 6 ad. – Várvolgy: Zsidi-rét, 1996.09.09., 3 juv., 2 ad., TS, +TO (pH: 7,8) – Vászoly: Bagómalom-tó (TS, +KTE), 2010.09.21., 2 juv.; 2013.05.16., 1 ad. (pH: 8,4) – Vászoly: Szent Jakab-tó, 2010.09.21., 3 juv., 1 ad., TS, +KTE (pH: 7,4) – Veszprém: Alsó-Kis-völgy, 1999.03.27., 3 ad., TS, +TO – Veszprém: Betekints-völgy, 2001.05.14., 1 juv., 4 ad., TS, +TÖM – Veszprém: Csónakázó-tó, 2009.04.15., 3 ad., TS, +KTE (pH: 7,9) – Veszprém: Csónakázó-tó (mellékmedence, 2013.08.31., 2 juv., 3 ad., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Veszprém: Gulya-domb, 1984.06.10., 1 ad., TS, +TÖM – Veszprém: Gyulafirátót, 1999.05.23., 2 ad., TS, +TO – Veszprém: Kádártai-dísztó, 2013.07.11., 3 juv., TS, +TÖM (pH: 7,8) – Veszprém: Kádártai-élménytó (TS, +TÖM), 2013.07.11., juv. tö, (pH: 8,6); 2013.09.15., 3 juv. (víz: 20 °C, pH: 9,1) – Veszprém: Kádártai-kistó, 2001.05.14., 3 juv., 1 ad., TS, +MM – Veszprém: Maloméri-séd, 2012.09.17., 1 juv., 2 ad., TS, +ÉR (pH: 7,7) – Veszprém: Kádártai-tankító, 1999.09.18., 7 juv., 1 ad., TS, +CSP (a gát alatti kisvizekben) – Veszprém: Kálvária-föld, 1999.05.23., 2 juv., 5 ad., TS, +TÖM – Veszprém: Miklód, 2010.10.09., 2 ad., TS, +CSP – Veszprém: Országúti-dűlő, 1999.08.04., 2 juv., 1 ad., TS, +TÖM – Veszprém: Rátóti-berek, 2012.09.17., 2 juv., TS, +DA (pH: 7,8) – Veszprém: Rátóti-halastó (TS, +MM), 1999.07.05., 3 juv., 8 ad.; 2009.05.08., 2 juv.; 2011.04.18., 1 ad., 7 juv.; 2011.08.08., 4 juv.; 2012.09.17., 2 juv. (pH: 8,1) – Veszprém: Tyúk-hegy, 1999.03.27., 2 juv., TS, +DA (pH: 8,1) – Veszprémvarsány: Erdészlak-tó, 2002.06.21., 2 ad., TS, +TÖM – Veszprémvarsány: Keresztúri-mocsár, 2000.06.27., 2 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Veszprémvarsány: Keresztúri-rét, 1998.07.04., 3 juv., 9 ad., TS, +TÖ – Veszprémvarsány: Kőteles-ér, 1999.09.12., 4 juv., 1 ad., TS, +CSE – Veszprémvarsány: Nádas-völgy, 1998.09.11., 2 ad., TS, +TÖM – Vilonya: Vargamalom-tó, 2010.09.14., 2 ad., TS, +TO – Vindornyalak: Vindornyai-árok, 2011.08.05., 3 ad., TS, +MK – Vindornyalak: Vindornyai-rétek, 1985.06.04., 3 juv., 4 ad., TS, +TO – Vindornyalak: Laki-berek, 2008.04.14., 2 ad., TS, +MTÁ – Vindornyaszőlős: Vindornyai-láp (TS, +MM), 1999.05.23., 2 ad.; 2005.06.14., 3 juv., 7 ad.; 2011.04.19., 3 ad. – Vöröstó: Ragonyai-forrástó, 2005.05.27., 2 ad., TS, +TÖM – Zalahaláp: Bazalt-kisvizek, 2010.09.22., 7 juv., 2 ad., TS, +TO – Zalaszántó: Almakúti-tavak, 2001.06.10., 4 ad., TS, +TÖM – Zalaszántó: Hidegkút, 1999.09.01., 3 ad., TS, +TO – Zalaszántó: Kis-Rakottás-tó (TS, +TÖ), 1966.08.12., 5 ad.; 2005.05.22., 6 juv., 3 ad. – Zalaszántó: Nagy-Rakottás-tó, 2005.05.22., 3 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Zalaszántó: Vár-rét (TS), 1999.07.02., 3 juv., 5 ad., +TÖ; 1999.09.01., 4 ad., +TP (pH: 8,2) – Zánka: Hegy-tó, 2010.09.22., 9 juv., 4 ad., TS, +MTÁ – Zirc: Király-kúti-erdő, 2013.04.25., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,2).

Bombina bombina* var. *viridis Marián, 1959 – Vöröshasú unka (zöldszínű változat)

Irodalom: MARIÁN (1959): A vöröshasú unka (*Bombina bombina* L.) zöldszínű változata – *Vertebrata hungarica* 1. (2)

Leőhelyei:

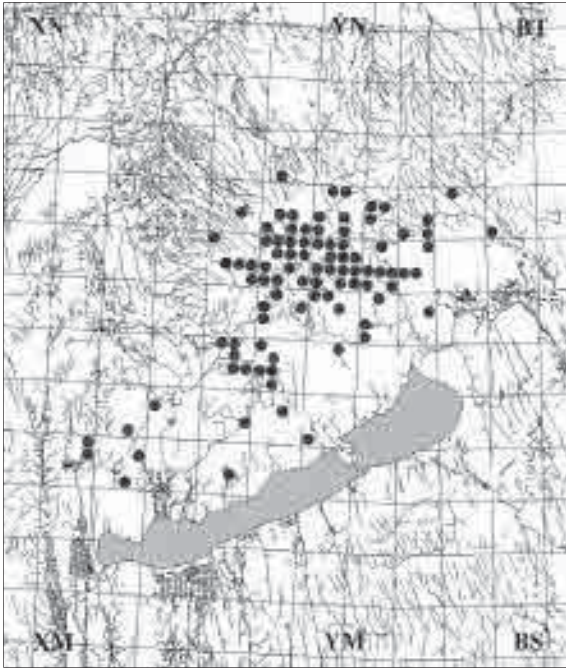
Bakony-vidék: Veszprém: Rátóti-berek, 1999.07.05., 2 ad., TS, +TO (pH: 7,6).

Balaton-medence: Balatonöszöd, 2004.05.01., 1 ad., TS, +TÖM – Balatonszentgyörgy: Torzsa-rét, 2010.08.18., 1 ad., TS, +TO – Látvány: Szarka-rétek, 2000.04.10., 3 ad., TS, +TO (pH: 7,6).

Bombina variegata Linnaeus, 1758 – Sárgahasú unka

Irodalom: 3, 12, 18, 27, 28, 32, 34, 35, 40, 42, 46, 47, 49–51, 53–56, 62, 84, 87, 88, 90–95.

Jellemzése: A vöröshasú unkanál robusztusabb terméte. Szürke hátának szaruszemölcssei hegyesek, tüskeszerűek. Hasoldalának élénk, többnyire citromsárga színű foltjai összefüggenek és a hüvelykujjra is kiterjednek. Elsősorban ebben különbözik a vöröshasú unkaétól. Hanghólyagja nincs, ezét hívóhangja jóval gyengébben hallható a fajrokonáénál. Bőre mérgező váladékot

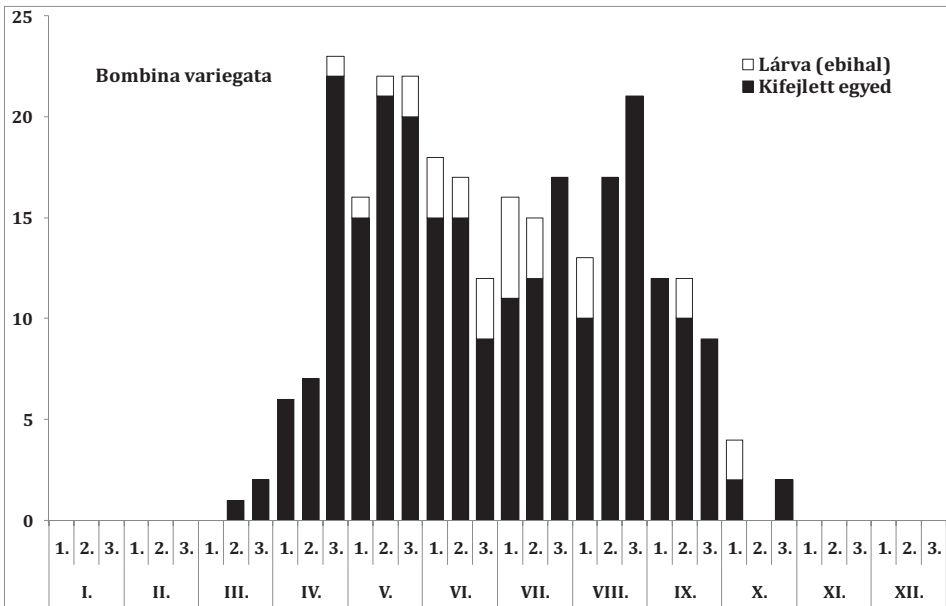

A sárgahasú unka (*Bombina variegata*) lelőhelyei

termel, ami nyálkahártyára kerülve égető, csípő érzést okoz. A kifejlett példány 4–6, lárva átlag 3–5 cm-es. A lárva szemei közötti távolság kétszer akkora, mint az orrlyukak közti távolság. Farka vége tompán kihegyezett, felső vitorlája a hát közepén kezdődik. Hátdoldala szürkésbarna, farkát sűrű barna foltok tarkítják.

Előfordulása: Magyarországon elszigetelt populációi fordulnak elő a középhegységek területén. Nem hiányzik azonban az Őrségben sem. A Bakonyban is hibridzónákat alkot a vöröshasú unkával. A bakonyi hibridzónák vizsgálatával Vörös Judit foglalkozott (VÖRÖS 2006a). A Bakonyi Természettudományi Múzeum gyűjteményében található hibridpéldányok statisztikai feldolgozását és értékelését (SIPOS 1986) végezte el.

Életmódja: Elsősorban éjjel aktív faj, de nappal is gyakran találkozhatunk vele. Országosan április

A sárgahasú unka (*Bombina variegata*) fenológiája

elején jön elő a téli álmát követően. A Bakony-vidéken a március közepétől október végéig terjedő időszakból rendelkezünk megfigyelési adataival.

Kistáják szerinti előfordulása: BAF, DEB, KEB, KEF, KHA, MÓÁ, ÖRB, PÁB, STH, SÚB, TCS, VDÁ, VNM.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (31), 5×5 km (57), 2,5×2,5 km (94)

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 164

Élőhelye: Egy területen való előfordulását elsősorban a tengerszint feletti magasság és a csapadék mennyiség határozza meg. Szabó István szerint előfordulási helyei egybeesnek azokkal a tájakkal, ahol az évi csapadék mennyisége meghaladja a 700 millimétert (SZABÓ 1959). A Bakony-vidéken (kevés kivételtől eltekintve) a tengerszint felett 300 méternél magasabban fekvő területeken él. Előnyben részesíti a kis méretű, nem ritkán időszakos állóvizeket. A vízfolyások közül legfeljebb csermelyekben, ritkábban erekben találja meg a létfeltételeit.

Víztypusok szerinti előfordulása: CSE (10), CSP (13), DA (13), FF (2), HP (2), KOM (1), KT (13), KTE (10), KV (2), LF (2), MM (6), TO (32), TÖ (40), TÖM (47), TP (2), VK (3).

A vizsgált területen legjellemzőbb élőhelyei a tömpöly típusú kisvizek. Ezen belül mesterséges tömpölyből 47, természetes tömpölyből 40 alkalommal mutattuk ki. Viszonylag sokszor (32 alkalom) került elő tocsogóból. Egy esetben megtaláltuk kopolya típusú egyéb mesterséges állóvízben is.

Víztypusok szerint mért pH-értékek átlaga: 7,2–9,9

Életmódja: Elsősorban éjjel aktív faj, de nappal is gyakran találkozhatunk vele. Országosan április elején jön elő a téli álmát követően. A Bakony-vidéken a március közepétől október végéig terjedő időszakból rendelkezünk megfigyelési adataival.

Státusz, védelem: Állományainak csökkenéséhez valószínűleg hozzájárul a kitridgomba fertőzés terjedése is. Magyarországon először az Iharkút és Németbánya közötti, részben a külszíni bauxitbányászat eredményeként keletkezett állóvizekben élő sárgahasú unka populációban mutatták ki először a fertőzés jelenlétét (GÁL et al. 2012). Természetvédelmi értéke: 50 000 Ft.

Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Lárva (ebihal): Bakonybél: Fekete-séd, 2001.05.09., 2 L, TS, +TO – Bakonybél: Borostyán-tó, 2005.05.26., 2 L, TS, +KTE (pH: 9,2) – Bakonybél: Új-tó, 2005.05.26., 1., TS, +TO (pH: 8,6) – Bakonyjákó: Kőforrás-kistavak (+TÖM), 2011.10.04., 3 L, BJ; 2011.10.04., 7 L, TS; 2012.04.26., 1 L, TS (pH: 7,4), (nagy testű, valószínűleg lárvaként teletl át); 2012.06.15., 8 L, 2 ad., TS (víz: 15 °C, pH: 7,4–7,7); 2013.06.12., 4 L, TS – Bakonyoszló: Bauxitbánya-tó, 2012.06.15., 3 L, TS, +HP (pH: 8,7) – Bakonyzombathely: Feketevízi-égeres, 2012.09.06., 2 L, TS, +TÖ (pH: 7,2) – Borzavár: Fót-kút, 1999.07.06., 7 L, TS, +VK (víz: 12,5 °C, pH: 7,9) – Eplény: Kökényes (TS), 1999.07.04., 7 L, +TÖM (pH: 9,2); 1999.08.04., 3 L, +DA (pH: 8,1) – Eplény: Malom-völgy, 1992.07.08., 18 L, TS, +TÖ (pH: 9,3) – Hárskút: Augusztintanyai-tó, 2012.05.28., 4 L, TS, +TÖM – Hárskút: Ráktanya, 2006.06.17., 12 L, TS, +TÖ (pH: 8,2) – Hárskút: Reng-kő, 1999.08.10., 8 L, TS, +TÖ (pH: 9,3) – Isztimér: Bükkös-árok, 1989.05.18., 2 L, TS, +TÖ (pH: 7,9) – Kapolcs: Mosóforrás-kistó, 2012.09.15., 2 L (idős), TS, +TÖM (pH: 7,4) – Nagyvázsony: Kab-hegy, vízzel telt betongyűrű az erdészlak alatti völgyben, 2013.06.28., 3 L, TS, +TT (pH: 8,1) – Nagyvázsony: Semlyékes-tó, 2010.07.01., 3 L, TS, +DA – Nagyvázsony: Vázsonyi-forrástómpölyök, 2005.05.25., 2 L, TS, +TÖM (pH: 7,8) – Németbánya: Bittva-völgy, 2012.06.15., 3 L, BJ, +TÖ (pH: 8,0) – Németbánya: Bauxitlencse-tó, 2012.06.15., 1 L, TS, +KTE (pH: 8,9) – Németbánya: Pisztrángos-tó, 2000.05.26., 5 L, TS, +KT – Olaszfalu: Eperjes, 1999.06.24., 3 juv., 27 L, +TÖ (pH: 9,1) – Porva: Generálerdő, 2011.07.16., 5 L, TS, +TÖM – Porva: Ménesjárás, 2011.07.16., 3 L, TS, +TÖM (pH: 7,3) – Porva: Hódos-éri-mocsárerdő (TS, +TÖ), 1999.07.06., 5 L; 2011.07.16., 2 juv., 3 L (pH: 7,7) – Porva: Pálinkaházikistavak, 2008.07.20., 4 L, TS, +TÖM (pH: 9,2) – Szentgál: Tiszta-víz-forrás, 2013.06.29., 8 L, 3, TS, +LF (pH: 7,6) – Ugod: Hubertlaki-tó, 2012.06.15., 3 L, BJ, +KT (pH: 7,9) – Ugod: Mórícházi-kistó (TS, +TÖM), 2013.06.18., 7 L (pH: 7,3); 2013.06.29., 3 L – Ugod: Suttonyi-mellékág, 2013.06.18., 3 L, TS, +CSE (víz: 16,5 °C, pH: 7,9); 2013.06.29., 4 L – Ugod: Suttonyi-tó, 2013.06.18., 1 L, TS, +KT (pH: 7,2) – Ugod: Vörös János-séd (TS), 1999.08.14., 2 L, TS, +TÖM; 2013.06.18., 6 L, +CSE (pH: 7,8) – Veszprém: Rátóti-halastó, 2013.10.14., 1 L, TS, +MM (víz 14 °C, pH: 7,7) – Zirc: Akli, 2011.07.05., 4 L, TS, +TÖ – Zirc: Csengő-hegy, 2013.07.11., 8 L, TS, +DA (pH: 7,9) – Zirc: Király-kúti-égerláp, 1999.06.06., 5 L, TS, +ÉL

Sárgahasú unka (*Bombina variegata*) 1. Kifejlett egyed, 2. Hasoldala, 3. Lárvája, 4. Egyik jellemző tenyészhelye (tömpöly típusú természetes kisvíz) a Kőrös-hegyen

Barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*), 1. Petezsinórja, 2. A petékből frissen kikelt lárvák, 3. Idős lárvája, 4. Fialat egyede, 5. Egyik tenyészőhelye (Várpalota) 6. Szokatlan lelőhelye a Kab-hegy déli lejtőjének felhagyott bazaltbányájában

2 ad., TS, +TO – Olaszfalu: Csicsó-völgyi-tó, 2001.05.12., 2 ad., TS, +KT (pH: 8,2) – Olaszfalu: Eperjes (TS), 1999.06.24., 3 juv., 4 ad., +TÖ (pH: 9,1); 2010.09.07., 2 ad., +TO – Olaszfalu: Alsópere, Kastély-tó, 2010.05.01., 2 ad., TS, +KTE – Olaszfalu: Tó-rétek, 1999.07.05., 3 juv., 4 ad., TS, +TP (pH: 8,1) – Öskü: Kisösküi-forrástó, 2000.06.28., 4 ad., TS, +FF (pH: 7,2-8,6) – Pézenygyőr: Csöpögő-kút, 2014.07.07., UJ (herpt-pa: 20581) – Porva: Generál-erdő, 2011.07.16., 3 juv., 2 ad., TS, +TÖM – Porva: Ménéjárás (TS, +TÖM), 2011.07.16., 1 juv., 2 ad. (pH: 7,3); 2011.08.21., 1 ad. – Porva: Hódos-éri-mocsárerdő (TS, +TÖ), 1999.05.09., 4 ad.; 1999.07.06., 5 juv., 2 ad.; 2011.07.16., 2 juv., 5 ad. (pH: 7,7) – Pézenygyőr: Tilos-erdő, 2008.08.13., 3 ad., TS, +TÖ – Porva: Pálíhálás, 1991.08.02., 8 ad., TS, +TO; 2015.04.23., 2 ad., TS, +TÖ – Porva: Pálíkaház, 2009.06.06., 3 ad., TS, +TO – Porva: Pálíkaházi-kistavak, 2008.07.20., 5 juv., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 9,2) – Porva: Szépalmai-tó, 1999.08.15., 3 juv., 12 ad., TS, +KTE – Porva: Zsidó-erdő (TS), 2005.05.23., 2 juv., +CSP (pH: 7,6); 2007.05.01., 3 ad., +TÖ – Szápár: Szápári-kistó, 2012.09.06., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Szentgál: Középső-Hajag, 2010.04.29., 1 juv., 4 ad., TS, +CSP – Szentgál: Tiszta-víz-forrás (TS, +LF), 1990.04.03., 2 ad.; 2010.08.27., 4 ad.; 2013.06.29., 3 juv., 2 ad. (pH: 7,6) – Tés: Csőszpusztai-tó (TS, +MM), 1999.08.11., 2 ad. (pH: 8,9); 1998.09.25., 1 ad. (pH: 9,2) – Tés: Kis-Futóné, 1991.04.14., 1 ad., TS, +TÖ – Tés: Szűnyog-völgy, 2010.05.01., 3 ad., TS, +TÖ – Tés: Szűnyog-völgyi-tó, 2012.04.28., 3 juv., 4 ad., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Ugod: Csapó-hegy, 2011.08.16., 2 juv., 6 ad., TS, +CSP (erdei út árkában több ponton keletkezett esővíz-foltokban, a feltételezett tenyészhelytől 200-300 méter távolságban) – Ugod: Csapó-kút, 2011.08.16., 2 juv., 3 ad., TS, +TO – Ugod: Hubertlaki-tó (+KT), 2011.08.16., 3 ad., TS; 2012.06.15., 2 ad., BJ (pH: 7,9) – Ugod: Hubertlak (TS, +TÖM), 2008.08.13., 5 juv., 2 ad.; 2011.08.16., 3 ad. – Ugod: Királykapu, 1997.04.01., 3 ad., TS, +TÖ; 2012.06.15., 3 ad., BJ, +CSP – Ugod: Király-kút, 1997.04.01., 2 ad., TS, +TO – Ugod: Molnár-kút-árok, 2011.08.16., 3 ad., TS, +CSP – Ugod: Móríházi-kistó (TS, +TÖM), 2011. 08.16., 2 juv., 1 ad.; 2013.06.18., 2 ad., 3 juv. (pH: 7,3); 2013.06.29., 1 ad., 3 juv. – Ugod: Öreg-séd, 2001. 05.09., 1 juv., 2 ad., TS, +CSE (pH: 8,2) – Ugod: Somberék (TS), 1998.09.23., 3 ad., +TÖ; 2012.04.26., 2 juv., 4 ad., +TO – Ugod: Suttonyi-mellékág, 2013.06.18., 2 juv., TS, +CSE (víz: 16,5 °C, pH: 7,9); 2013.06.29., 1 juv. – Ugod: Suttonyi-tó, 2013.06.18., 4 juv., 3 ad., TS, +KT (pH: 7,2) – Ugod: Vörös János-séd (TS), 1988.04.23., 14 ad., +TO; 1988.05.28., 26 ad., +CSP (földúton, keréknyomban összegyűlt pocsolyában); 1988.08.07., 36 ad., +TÖ; 1989.07.25., 8 juv., 5 ad., +TÖ; 1990.03.23., 3 ad., +TO; 1990.07.31., 3 juv., 9 ad., +TO; 1991.08.13., 11 juv., 2 ad., +TÖM; 1992.05.11., 8 ad., +TO; 1992.07.20., 3 juv., 4 ad., +CSP; 1993.05.02., 3 ad., +TÖ; 1997.04.01., 2 ad., +CSE; 1999.08.14., juv. és ad. tö. TS, +TÖM; 2005.05.15., 3 juv., +TO; 2006.07.11., 9 ad., +DA; 2011.04.27., 3 juv., +TÖM; 2011.08.16., 1 juv., 2 ad., +CSE (pH: 7,8); 2011.08.16., 3 juv., +TP (pH: 8,3); 2013.06.18., 2 ad., (+CSE, pH: 7,8) – Ugod: Vörös János-séd, 1959.05.20–21., SZI (MTM); 2010.09.09., VJ (herpt-pa: 6) – Úrkút: Dozmat-rét, 2013.09.18., 2 ad., TS, +TÖ – Úrkút: Kövestáblai-horgásztó (TS, +KOM), 1986.04.24., 2 ad. (pH: 8,7); 2010.09.24., 2 juv., 1 ad. (pH: 8,9) – Városlőd: Kálvária-völgyi-tározó, 2010.09.24., 2 juv., 4 ad., TS, +KT (pH: 8,9) – Városlőd: Karthauzi-záportározó (TS), 2002.06.01., 2 ad., +KT (pH: 7,9); 2010.09.24., 5 juv., 1 ad., +TÖ – Vászoly: Tamásbátó-gunyhója, 2012.05.02., 3 ad., TS, +TÖM (víz: 15,5°C, pH: 7,9) – Veszprém: Országúti-dűlő, 1999.06.24., 2 ad., TS, +TÖ – Zalaszentő: Hemán-tói-égerláp, 2005.05.22., 3 ad., TS, +TO – Zalaszentő: Kovácsi-erdő, 2005.05.22., 3 ad., TS, +TÖ – Zirc: Akli, 2011.07.05., 2 ad., TS, +TO – Zirc: Csengő-hegy, 2013.07.11., 2 ad., TS, +DA (pH: 7,9) – Zirc: Három-hegy, 1989.06.03., 4 juv., 3 ad., TS, +TO – Zirc: Hoffer-tó, 2013.08.27., 3 juv., TS, +KTE (pH: 8,2) – Zirc: Jobbágyok-legelője, 1998.08.27., 1 ad., TS, +TT (pH: 9,4) (használaton kívüli itatóvályú) – Zirc: Kardosréti-tó, 1997.07.29., 2 ad., TS, +TÖM – Zirc: Király-kúti-égerláp (TS, +ÉL), 1999.06.06., 3 ad. (pH: 8,9); 2011.09.13., 2 ad. (pH: 9,4) – Zirc: Király-kúti-erdő (TS), 1999.07.02., 2 ad., +TÖ (pH: 7,9-9,5); 2007.05.27., 8 ad., +TÖ; 2011.05.13., 1 ad., +TÖM (pH: 9,1); 2011.06.09., 5 ad., +TÖ – Zirc: Király-kúti-nyiladék (TS), 2010.06.30., 3 juv., +TÖM (pH: 8,1); 2011.06.07., 4 ad., +DA; 2011.09.12., 1 ad., +DA (pH: 8,1) – Zirc: Pintér-hegy, 1999.09.05., 5 juv., 1 ad., TS, +TO – Zirc: Szarvaskút (TS), 1991.08.10., 4 juv., 3 ad., +DA (pH: 8,1); 1998.08.06., 2 juv., 1 ad., +TT (pH: 8,6) (traktorgumi) – Zirc: Szarvaskúti-bükkös, 1999.08.19., 1 ad., juv. tö. TS, +TÖ – Zirc: Tündérmajor, 2009.06.06., 3 ad., TS, +TÖM – Zirc: Tündérmajori-dísztó, 2005.05.28., 5 juv., 1 ad., TS, +TÖM – Zirc: Zirci-arborétum, 1988.04.19., 3 ad., TS, +CSE – Zirc: Zsellérek-legelője, 1998.08.27., 2 juv., 5 ad., TS, +TT (pH: 9,2) (használaton kívüli itatóvályú).

Ásóbékafélék családja (Pelobatidae)

Pelobates fuscus Laurenti, 1768 – Barna ásóbéka

Irodalom: 11, 12, 15, 32, 33, 40, 41, 47, 48, 52, 54, 55, 59, 62–64, 67, 68, 70, 75, 84, 85, 87,

Előfordulása: Magyarországon főleg sík- és dombvidékein sokfelé előfordul, a magasabb hegyvidékeken ritkább. Ismert élőhelyei elsősorban a Balaton környékére (főleg Kis-Balaton térsége) koncentrálnak, de a viszonylag rendszeres kutatások eredményeként elszórtan a Bakonyvidék több pontján is előkerült.

Gyűjtési/megfigyelési helyeinek száma: 99

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, KBM, KEB, KER, KHA, KKS, MAH, NAB, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SÁR, SPS, SÚB, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (42), 5×5 km (70), 2,5×2,5 km (84)

Élőhelye: Élőhelyei nagyon változatosak. Nem csak erdőkben, hanem mezőgazdasági területeken, réteken, sőt településeken, parkokban stb. is megtelepszik. Kivételesen barlangban is előtrültek példányok. Ahol előfordul, ott gyakran felbukkan a konyhakertek áása közben is. Elsősorban a nyílt, laza talajú (homokos, löszös) területeket kedveli, de kivételesen a Bakonyban is megtaláltuk például a Kab-hegy bazaltmezőjének egy felhagyott bányájában is (MARIÁN 1988). Szaporodásához elsősorban főleg gazdag, hínárnövényzetű állóvizekre van szüksége.

Vízípusok szerinti előfordulása: CSP (3), DA (2), ÉR (2), FTÁ (3), KT (3), KTE (7), MM (10), MTÁ (5), TO (4), TÖ (4), TÖM (5). Területünkön leggyakrabban (10 alkalom) mocsár típusú mesterséges állóvizekben, valamint kistó típusú mesterséges állóvizekben (7 alkalom) észleltük a tenyésztését. Utóbbiak főleg felhagyott kisebb homokbányatavak.

Vízípusok szerint mért pH-értékek átlaga: 6,4–9,2

Életmódja: A barna ásóbéka rejtőzködő életmódú, elsősorban éjjel aktív kételtű. Nappal – csapadékos időjárás kivételével – rendszerint a főleg a talajban a maga által ásott, vagy egyéb (gyakran 50–60 cm mély) lyukban tartózkodik. A kifejlett egyedek nagy távolságra (akár 1 km-re) eltávolodnak a tenyészőhelyüktől. Németh Tamás 2014-ben több alkalommal megfigyelt fiatal élő példányokat Balatonfüreden a Lóczy-barlangban. Szaporodásuk március-áprilistól esetenként júniusig is elhúzódhat. Lárvális fejlődésük szintén elhúzódik, átalakulásuk rendszerint július és szeptember között fejeződik be. Különböző (kedvezőtlen okok miatt) előfordul, hogy az ebihalak áttelelnek, és csak a következő év tavaszán fejlődnek ki. Szeptember és november között mélyre beássák magukat a talajba, vagy rágcsálók járataiban telel át. Két alkalommal barlangban (Ajka: Bújó-lik, Zalaszentő: Remete-barlang) is találtunk élő áttelelő példányt. A vizsgált területen március közepe és október közepe között találoztunk a fajjal.

Státusz, védelem: A barna ásóbéka érzékenyen reagál a vízminőség változására és a talaj minőségére. A lárvaakra különösen a tenyészőhelyet ért szennyezések veszélyesek. Általánosságban azonban e fajra is az élőhelyek megszűnése, átalakulása van kedvezőtlen hatással. Természetvédelmi értéke 10 000 Ft.

Lelőhelyei:

Bakonyvidék:

Lárva (ebihal): Bakonyszentlászló: Téglagyári-kisvizek, 2005.06.27., 3 L, TS, +TÖM (pH: 7,2) – Bakonyszentlászló: Téglagyári-tó (TS), 2005.06.27., 5 L, +KTE (pH: 8,3) – Nagytevel: Remetei-tározó (TS, +KT), 2000.05.26., 3 L (pH: 8,7); 2005.06.07., 2 L (pH: 8,9) – Némethbánya: Fehérló-tó, 2011.08.16., 1 L, TS, +KTE (pH: 8,5) – Öcs: Büdös-tó, 2005.06.23., 2 L, BJ, +TS (pH: 8,1) – Öcs: Nagy-tó, 2005.06.23., 3 L, BJ, +DA (pH: 8,1) – Pétfürdő: Pétí-völgyi-mocsár (TS, +MTÁ), 1998.04.28., 2 pzs, 1 ad.; 1998.06.02., 2 L (pH: 8,1) – Salföld: Homokbánya-tavak, 1985.07.03., 3 L, +KTE (pH: 8,3) – Várpalota: Bányatavak, 2011.05.22., SB (herpt-pa: 4280) – Várpalota: Cseri-dombi-homokbányató (TS, +MM), 2011.03.30., 17 pzs, kb. 15 m-es szakaszon, (víz: 11,5 °C); 2011.05.11., 12 L; 2012.04.04., 3 L (pH: 9,2) – Várpalota: Homokbánya-tó, 2010.05.27., 2 L, TS, +MM (pH: 8,3) – Veszprém: Rátóti-berek, 2011.08.08., 1 L, TS, +MM (pH: 9,2) – Vindornyalak: Laki-berek (TS), 1999.05.23., L, +ÉR (pH: 8,1); 2008.04.14., 3 pzs, +MTÁ.

Kifejlett egyed: Ácsteszer: Ácsteszeri-horgásztó, 2001.03.11., 2 pzs, 1 ad., TS, +MM – Ajka: Bújó-lik, 1997.11.23., 1 ad., TS, +BG – Ajka: Lórintei-tó, 2001.05.21., 1 ad., TS, +GE (földúton) – Bakonyszentlászló: Ösfenyves-kistó, 2010.09.20., 1 ad., TS – Bakonyszentlászló: Téglagyári-tó, 2010.09.20., 1 juv., TS (a tómeder partfalából) – Balatonfüred: Lóczy-barlang, 2014.08.24., 3 juv., TOM, +BG. – Dudar: Bányagödör-mocsár, 1998.09.25., 1 ad., TS (a bányagödör partfalából) – Felsőörs: 2015.04.25., CG (herpt-pa: 37056) – Fenyőfő: Pisztrángos-tó (TS), 1985.07.04., 1 juv., +TO; 1989.09.12., 1

ad. (elpusztult) – Gyórság: 2011.04.14., GYE (herpt-pa: 4216) – Kövágóórs: Kornyi-tó, 2011.04.06., FSZ (herpt-pa: 413) – Kup: 2007.04.15., 1 ad., HEP (birding) – Kup: Kupi-erdő, 1989.08.31., 1 ad., TS – Küngös: Bürkös-rét, 2012.05.03., 1 juv., TS, +TO – Monostorapáti: Cserkás-tó, 2008.04.14., KT – Nagyvázszy: Bazaltbánya, 1998.05.11., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,3) – Nagyvázszy: Négyszög-akna, 1998.05.11., 2 ad., TS – Öcs: Büdös-tó (TS), 2011.04.18., 1 ad.; 2013.09.16., 3 juv., +DA (pH: 6,4); 2013.09.16., 5 juv., +TO (pH: 7,8) – Öcs: Nagy-tó, 1988.04.15., 1 ad., TS (elpusztult példány a tó partján); 2005.03.16., VJ (herpt-pa: 1639) – Pannonhalma: Téglagyári-vizek, 1999.03.31., 1 juv., TS, +MM (pH: 9,2) – Pétfürdő: Péti-völgy, 2013.10.08., 1 juv., TS – Pula: Alginittbánya-tó (TS), 2009.04.20., 1 ad.; 2012.03.28., 1 ad. (homokos partfalból) – Pula: Náci-hegy, 1975.06.08., 3 ad., RA; 1997.05.11., HAB (herpt-pa: 14547) – Réde: Hárs-völgy, 2003.09.03., 1 ad., TS, +GE (erdei úton) – Salföld: Homokbánya-tavak, 1985.07.03., 1 ad., TS (a parti homokból) – Sokorópátka: Sokoró Fogadó-tava, 2013.09.23., 1 ad., TS, +KTE – Somlővásárhely: Holt-tó, 2013.06.17., 3 juv., TS, +TO – Szentimrefalva: Judit-vadspark, 2013.08.31., 1 juv., TS, +GE – Várpalota: Cseri-dombi-homokbánya, 2004.05.01., 1 ad., KLT (herpt-pa: 6501) (partfalból); 2010.09.13., 2 ad., TS (partfalból); 2011.06.06., TS (herpt-pa: 6502); 2011.08.04., 1 ad., BJ (partfalból); 2012.04.04., 1 ad., TS (partfalból) – Várpalota: Fenyves-tó, 2010.09.13., 1 ad., TS (homokos partoldalból) – Várpalota: Hideg-völgy, 1998.09.06., SB – Zalaszentő: Remete-barlang, 1974.01.12., 1 ad., TS, +BG.

Balaton-medence:

Lárva (ebihal): Alsóörs: Köcsi-tó, 2011.08.02., 1 L, TS, +MM (pH: 7,4) – Balatonendréd: Bocsida, 2002.03.12., 3 pzs, 2 ad., TS, +TÖM – Balatonlelle: Fonyó-réti-tó, 2003.07.07., 3 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Balatonlelle: Úszói-berek, 1996.06.17., 1 L, TS, +MM (pH: 8,3) – Buzsák: Csisztapusztta, 1997.07.15., 4 L, TS, +TÖM (pH: 8,5) – Fonyód: Buga-szegi-berek, 1997.06.08., 3 L, TS, +MM (pH: 8,4) – Keszthely: Diásziget, 2005.06.14., 2 L, TS, +FTA (pH: 8,3) – Keszthely: Keszthelyi-berek (TS), 1995.06.29., 3 L, +MM (pH: 8,2); 2005.06.14., 2 L, +CSP (pH: 8,3) – Szigliget: Kongó-rét: 2009.04.16., 12 L, KT – Szólád: Varjúvári-erdő, 1997.05.01., 2 L, TS, +TÖ – Zalavár: Ingói-csatorna, 1996.07.28., 2 L, TS, +ÉR (pH: 8,4).

Kifejlett egyed: Balatonberény: 1960.08.15., KOV (MTM); 2014.08.22., 1 ad., SZA – Balatonberény: Külső-Dörce, 2012.04.18., 1 ad., TS, +TÖ – Balatonberény: Nyugati-berek, 2014.08.22., SZA (herpt-pa: 20934) – Balatonboglár: 2014.08.12., VB (herpt-pa: 33511) – Balatonendréd: Cinege-lovasmajor, 2011.03.31., BA – Balatonendréd: Öreg-hegy, 1998.09.10., 2 ad., TS (homokos partfalból) – Balatonendréd: Petendi-domb, 1998.09.10., 1 ad., TS, +GE (földúton) – Balatonfenyves: 2014.07.06., FAT (herpt-pa: 20562) – Balatonkeresztúr: Szidó-réti-tó, 1996.04.10., 2 ad., TS, +MTÁ (pH: 7,9) – Balatonlelle: 2014.07.07., DB (herpt-pa: 20544) – Balatonmagyaród: Berek-dűlő, 2013.04.21., 4 ad., TS, +CSP – Balatonmagyaród: Egyes-terelőtöltés, 1997.09.23., 1 juv., TS (elpusztult) – Balatonmagyaród: Zimányi-sziget, 2004.04.22., 8 ad., TS – Balatonmáriafürdő: 2014.08.10., VB (herpt-pa: 33470); 2014.08.10., VB (herpt-pa: 33461) – Balatonszentgyörgy: Csillagvár, 2012.08.23., 1 ad., TS – Balatonszentgyörgy: Diósi-erdő, 1985. 06.14., 1 ad., TS (elpusztult) – Balatonszepezd: 2011.04.22., RE (herpt-pa: 1166) – Balatonszeplak: 1957. 07.20., KOV (MTM) – Buzsák: Sásos-berek, 2002.03.12., 4 pzs, 3 ad., TS, +MTÁ (pH: 7,5) – Fonyód: Fonyódliget, 2013.08.22., SZA (herpt-pa: 16113); 2013.08.22., SZA (herpt-pa: 16114); 2013.08.22., SZA (herpt-pa: 16115) – Fonyód: Nagy-berek (MTM), 2006.05.30., KÁ-BA; 2006.06.13., KÁ-BA; 2006.06.16., KÁ-BA – Fonyód: Nagy-berek, Kundpuszta, 2006.05.16., KÁ-BA (MTM) – Fonyód: Zardavári-halastó, 1955.07.19., MA (MTM) – Főnyed: Gólyás-berek, 1996.04.23., 1 ad., TS – Keszthely: Diás-sziget, 1997. 04.26., 4 ad., TS, +FTA – Keszthely: Keszthelyi-berek, 2013.04.21., 3 ad., TS, +CSP (pH: 7,9) – Kéthely: Sári-mezzei-tó, 2013.04.29., 2 ad., TS, +KTE – Látvány: Kertész-tó, 2002.04.26., 1 ad., TS, +KTE – Látvány: Látványi-puszta, 2001.06.14., 1 ad., TS (elpusztult) – Látvány: Szarka-rétek, 2000.04.10., 3 juv., TS, +TÖ (pH: 7,6) – Nemesgulács: 2013.08.07., TP (herpt-pa: 15997, 15998, 15999, 6000, 16001, 16002, 16004, 16003, 16005, 16006); 2014.04.08., TP (herpt-pa: 20352); 2014.04.11., TP (herpt-pa: 17372); 2014.04.16., TP (herpt-pa: 17461); 2014.04.17., TP (herpt-pa: 17443); 2014.04.20., TP (herpt-pa: 2895, 17464, 17559); 2014.04.21., TP (herpt-pa: 17560); 2014.04.24., TP (herpt-pa: 17563); 17562); 2014.04.25., TP (herpt-pa: 17564); 2014.04.26., TP (herpt-pa: 17565); 2014.05.11., TP (herpt-pa: 17741); 2014.06.22., TP (herpt-pa: 20476); 2014.10.12., TP (herpt-pa: 21297); Ordacsehi: Öreg-tó, 2013.04.22., 2 pzs, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Örvényes, 2006.08.03., Szirtimore (herpt-pa: 15407) – Paloznak: 2014.04.12., SZB (herpt-pa: 21403) – Siófok: Töreki-tavak, 2012.04.29., 1 ad., TS, +GE; 2015.04.02., KT – Szántód: Szántódi-berek, 2012.06.12., MB (herpt-pa: 2369) – Szegerdő: Sósi-erdő, 2013.04.21., 1 pzs, TS, +TÖM (pH: 8,2) – Szigliget: Kétóles-patak mente, 2005.06.19., 1 ad., TS (elpusztult) – Szigliget: Kongó-rét, 2009.09.17., 5 ad., KT – Szőlőgyőrök: Kopaszberki-tó, 2013.04.22., 2 pzs, TS, +KTE (pH: 8,5) – Tapolca: Nyáros-tó, 2000.06.01., 1 juv., TS – Tihany: Sajkod, 2005.03.18., VJ (herpt-pa: 1627) – Vörs: Kis-Balaton (MTM), 1985.07.15., KOZ; 1985.10.10., KOZ; 1996.04.11., 5 ad., TS, +FTA (pH: 8,1) – Vörs:

Máriaasszony-sziget, 1997.04.25., 3 juv., 1 ad., 1 pzs, TS, +TÖ (pH: 8,3) – Vörs: Vörsi-berek, 1963.10.03–10., JM-SZA (MTM) – Zamárdi: Tőreki-tavak, 2011.03.31., BA (herpt-pa: 169); 2011.03.31., KT (herpt-pa: 170); 2015.04.02., KT (herpt-pa: 3684).

Varangyfélék családja (Bufonidae)

Bufo bufo Linnaeus, 1758 – Barna varangy

Irodalom: 9, 11, 12, 15, 27, 29, 32, 34, 35, 39–42, 49, 51, 52, 54–56, 59, 61–65, 67, 68, 70, 72, 73, 75, 78–80, 84, 87, 92–95, 96, 97, 100.

Jellemzése: A barna varangy viszonylag nagy, erőteljes testfelépítésű béka. A nőstény nagyobb a hímnél. Feje széles, orra lekerekített. Fültömrigyei jól fejlettek. Bőre durva tapintású, többnyire gömbösen, vagy ritkábban csúcsosan dudoros. Hátoldala vöröses- vagy szürkésbarna, változó színű foltokkal, ritkábban zöldes árnyalatú. Piszkosfehér vagy enyhén sárgás hasoldalát sötétebb márványozott minta díszíti. Mellső végtagjának ujjai rövidek, a hátulsók hosszúak,

lapítottak, köztük úszóhártya feszül. Lárvája fekete színű, farka tompán lekerekített, 30–35 mm hosszú. A szemei közötti távolság kétszer nagyobb az orrlyukak közöttinél.

Előfordulása: Magyarországon a szaporodására alkalmas vizek környékén gyakorlatilag bárhol előfordulhat. A sík- a domb- és a hegyvidékeken egyaránt megtalálja életfeltételeit. A Bakonyvidéken és a Balaton-medencében is széltében elterjedt. A lelőhelyeit szemléltető UTM térkép „fehér foltjai” nyilván csupán az adott területen való gyűjtések/megfigyelések hiányát jelzi.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 577

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, EHÁ, KBM, KEB, KEF, KER, KHA, KIL, KKS, MAH, MÓÁ, NAB, NBS, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SÁR, SIV, SPS, STH, SÚB, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM, ZVH.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (75), 5×5 km (200), 2,5×2,5 km (362).

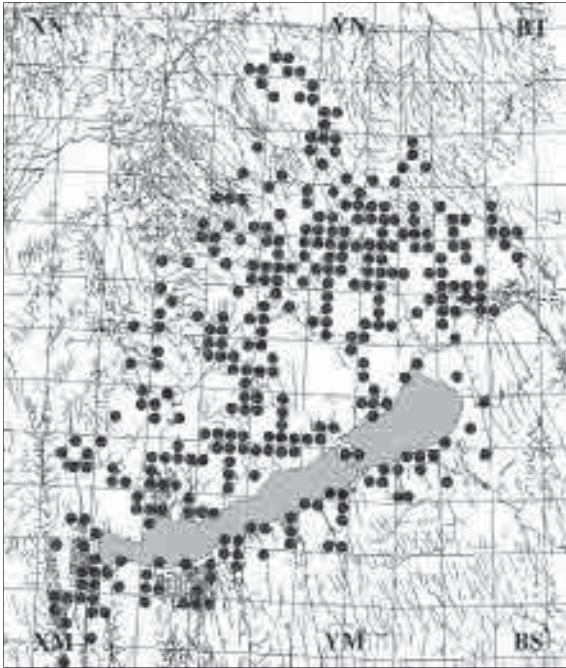
Élőhelye: Élőhelyei nagyon változatosak. Bizonyos mértékig kötődik az erdős vidékekhez, de mezőgazdasági területeken, gyepkeken, emberi településeken egyaránt megtalálható.

Vízípusok szerinti előfordulása: CSE (14), CSP (7), DA (9), DL (2), ÉL (1),ÉR (6), FF (2), FTÁ (3), HP (1), KOM (1), KOT (2), KT (13), KTE (40), KTH (5), LF (1), LTS (3), MF (1), MK (2), MM (38), MTÁ (21), PA (10), TO (29), TÖ (40), TÖM (43), TP (2), TT (3). Szaporodását a Bakonyvidéken és a Balaton-medencében legtöbb (43) alkalommal tömpöly típusú mesterséges állóvízben, kistó típusú egyéb mesterséges állóvízben, illetve tömpöly típusú természetes kisvízben (40-40 alkalom), valamint mocsár típusú mesterséges állóvízben (38 alkalom) regisztráltuk.

Vízípusok szerint mért pH-értékek átlaga: 7,2–10,3

Életmódja: A barna varangy elsősorban különböző nagyságú állóvizekben, ritkán lassan áramló vízfolyásokban fejlődik. Szaporodási időszaka általában március közepétől április elejéig tart. A nőstény a fekete színű petéit kétsoros, gyakran több méter hosszú dupla zsinórban vízben álló növények köré tekeri. Ebihalai gyakran csoportokba tömörülve úszkálnak. Az átalakult, mindössze 7-12 mm-es kis varangyok eleinte a víz közelében maradnak, majd fokozatosan egyre távolabb keresnek táplálékot. Többnyire három vagy négyéves korukban érik el ivarérettségüket. Elsősorban szárazföldi, fagymentes helyeken egyesével vagy csoportosan telel át. A téli évszakban aránylag gyakran találkozhatunk téli álmot nem alvó példányaival épületekben, elsősorban pincékben, továbbá barlangokban. Kizárólag a szárazföldön keresi gilisztákból, pókokból, rovarokból álló táplálékát. Főleg alkonyatkor és hajnalban aktív, nappal inkább csak csapadékos időben mozog. Alkalmilag több ragadozó gerinces (hüllő, madár, emlős) táplálkozik vele, ami hozzájárul állományának gyéritéséhez. Más béka és götőfajokhoz hasonlóan, viszonylag ritkábban pusztulását okozza a *Lucilia bufonivora*, vagy esetenként a *Lucilia silvarum* nevű fémeslégy.

Státusz, védelem: Természetvédelmi értéke 10 000 Ft. A barna varangyot általánosságban nem tartják veszélyeztetett fajnak. A hazai állományokat azonban – legalább is lokálisan – több

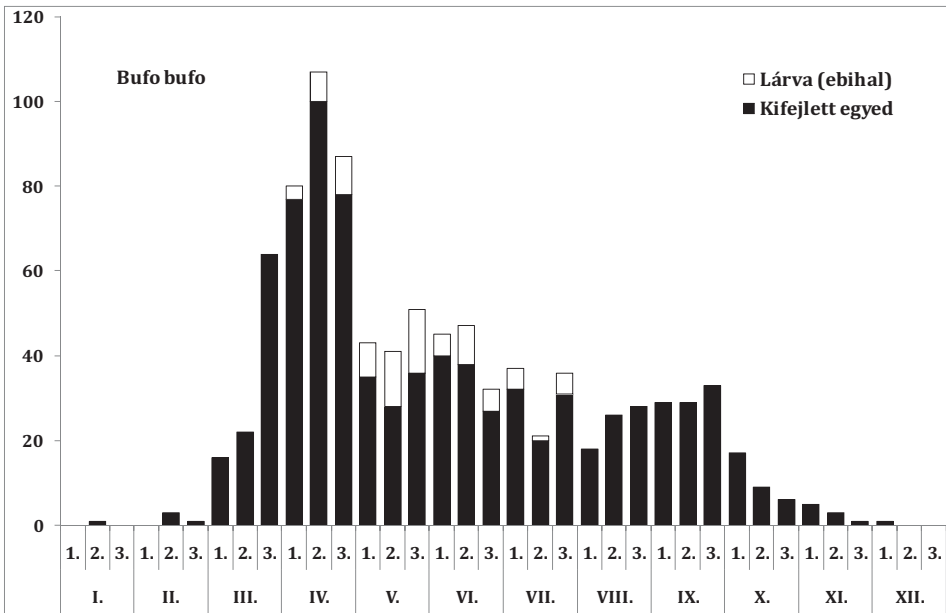

A barna varangy (*Bufo bufo*) lelőhelyei

veszély is fenyegeti. Ezek értelem-szerűen többnyire megegyeznek a többi kétéltűével. Talán speciálisnak nevezhető a tavasszal a közutakon a tenyészőhelyre (ősszel ellen-tétes irányba) való tömegesen vándorló egyedeknek a járművek általi nagyszámú elütése. Erre vonatkozóan főleg a Bakony-vidéken történtek alkalmi megfigyelések, melyeket érdemes röviden összefoglalni.

1989.08.31.: Esős időben este sötétben utazás Pápáról Zircre. Szinte végig barna varangyok mozogtak az úton, közel 50, a gépkocsik által összetaposott példányt lehetett megszámolni.

1999.03.29.: Esős éjszaka után, napsütésben, a 82-es műút Ravazd előtti szakaszán, a halastó közelében a barna varangyok a halastó felé vándorlása volt megfigyelhető. A forgalmas út mintegy 250 méteres szakaszán 84 egyed esett áldozatul a gépjárműveknek.

A barna varangy (*Bufo bufo*) fenológiája

1994.08.24.: Várpalota – Zirc között estefelé esős időben az úton sok béka mozgott. Megfigyelt elütött békák száma 34 volt.

1994.09.28.: Zirc – Keszthely (Kis-Balaton) reggel (eső után) sok béka mozgott. Megfigyelt elütött barna varangyok száma 74 volt.

1990.10.05.: Devecser és Zirc között elütött barna varangyok száma településenként megfigyelve: Devecser (1), Ajka: Bakonygyepes (3), Ajka: Ajkarendek (2), Kislőd (1), Herend (1), Bánd (3), Márkó (2), Veszprém: Kádárta (1), Veszprém: Gyulafirátót (4), Veszprém: Eplény-vá. (1), Eplény (2), Zirc (1).

1989.04.07.: Győr–Zirc (esős időben), Ravazd és Bakonytérd közötti úton (becslés alapján) mintegy 500 barna varangy volt eltaposva, zömmel a két halastó környékén.

1990.03.10.: Ravazd, halastó közelében, esős időben a műút mintegy 300 méteres szakaszán kb. 150 példány volt eltaposva.

Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Lárva (ebihal): Bakonybél: Borostyán-kút, 2010.04.24., 5 L, TS, +FF (pH: 9,7) – Bakonybél: Borostyán-tó (TS, +KTE), 2001.03.16., ad. és pzs tő; 2009.05.09., L tő (pH: 9,2); 2010.04.24., L, tő – Bakonybél: Új-tó, 2005.05.26., L tő, TS, +TÖM – Bakonycsernye: Dolina-tározó (TS, +KT), 2001.05.12., 9 L; 2011.04.02., 9 L (pH: 8,1) – Bakonycsernye: Inotapusztai-kistó, 2013.05.22., L tő, TS, +MM (pH: 8,9) – Bakonycsernye: Szemételep-tó, 2013.05.22., L tő, TS, +MM – Bakonyjákó, Iharukó: Zsivány-völgy, 2001.04.24., 2 L, TS, +CSE (pH: 7,9) – Bakonyjákó: Kőforrás-kistavak, 2012.04.26., 14 L, TS, +TÖM (víz: 14 °C, pH: 7,4) – Bakonyánána: Kerti-kistó, 2009.05.10., 5 L, TS, +KTE (pH: 9,6) – Bakonyoszlop: Bauxitbánya-tó, 2012.04.12., 17 L, TS, +MM (pH: 9,1) – Bakonyzentkirály: Hajmáspuszta, 2005.06.25., L tő, TS – Balatongyörök: Szent Miklós-forrás, 1985.06.14., 4 L, TS, +FF (pH: 9,1) – Balinka: Kisgyónbánya, 2011.04.02., L tő, TS, +KTE (levegő: 19 °C, víz: 13 °C, pH: 8,1) – Berhida: Peremartoni-erdő, 2013.04.23., L tő, TS, +TÖ (pH: 8,6) – Berhida: Séd-kistó, 2013.06.16., 3 L, TS, +KTE (pH: 8,2) – Csajág: Haraszt-tározó, 2012.05.03., 11 L, TS, +KT – Csajág: Major-tó, 2012.05.03., 5 L, TS, +TÖ – Csehbánya: Csehbányai-felsőtó, 2010.05.05., L tő, TS, +MM (pH: 9,1) – Doba: Kastély-tó, 2013.06.17., 3 L, TS, +KTE – Döbröce: Kettős-kistó, 2001.04.16., L tő, TS, +KTE – Enying: Alsótekeres, 2012.05.21., 7 L, TS, +TÖM – Enying: Sziget-horgásztó, 2012.05.21., 4 L, TS, +KTE (pH: 8,3) – Eplény: Malom-völgyi-zöldtó, 2013.05.19., 7 L, TS, +KTE (pH: 8,7) – Győrasszonyfa: Asszonyfai-mocsár, 2009.07.25., 3 L, TS, +DA – Hárskút: Stefánia-völgy, 1975.05.18., 6 L, TS, +TÖ – Herend: Bányatelepi-horgásztó, 2001.05.13., 7 L, TS, +KTE (pH: 8,2) – Herend: Bányatelepi-mocsár, 2001.05.13., 14 L, TS, +MM (pH: 9,1) – Jásd: Tóth-malom, 2013.05.22., L tő, TS, +TÖM (pH: 7,5) Jásd: Poós-malom, 2013.05.22., L tő, TS, +MK (pH: 8,1) – Királyszentistván: Utótitisz-tó, 1998.06.02., L tő, TS, +MM (pH: 8,9) – Kup: Időszakos-mocsár, 2012.05.19., L tő, TS, +MTÁ – Lepsény: Cinca-Csíkgát, 2012.05.21., 4 L, TS, +ÉR (pH: 9,1) – Nádasdladány: Tőzeg-tó, 2002.06.27., 7 L, TS, +MM (pH: 8,7) – Nagytevel: Nagyteveli-tározó, 2001.05.15., 7 L, TS, +KOT (pH: 8,7) – Nagyvázsöny: Vízvörös-tó (TS), 1997.05.10., 4 juv., 1 ad.; 2011.05.11., L tő, +KTE, 3 ad. (elpusztult) – Nemesahany: Nyáros-dűlő, 1997.05.30., 21 L, TS, +TÖ (pH: 8,1) – Olaszfalu: Csicsó-völgyi-tó, 2009.05.10., 12 L, TS, +KT (pH: 8,2) – Öcs: Nagy-tó (TS, +MM), 1988.04.15., 4 L; 1992.07.24., 3 L; 2013.04.14., L tő (víz: 14 °C, pH: 8,9) – Öcs: Nagy-tó, tőzgeomaláp, 1993.06.30., 5 L, TS, +DL – Paloznak: Tódi-mező, 2004.06.14., 12 L, TS (pH: 8,7) – Pápasalamon: Kőrös-patak-horgásztó, 2012.05.19., 3 L, TS, +KTE – Pápateszér: Betlehem-tó, 2013.07.06., 4 L, TS, +KTE (pH: 8,7) – Pétfürdő: Péti-kisvízfolyás, 2012.06.27., 2 L, TS, +MK (pH: 8,1) – Pétfürdő: Péti-völgyi-mocsár, 1998.06.02., 9 L, TS, +MTÁ (pH: 8,1) – Porva: Zsidó-erdő, 2005.05.23., L tő, TS, +MTÁ; 2007.05.01., 2 juv. – Somlóvásárhely: Holt-tó, 2013.06.17., L tő, TS, +TÖ – Tápszentmiklós: Újtelepi-kistó, 2009.07.25., 4 L, TS, +KTE – Ugod: Hubertlaki-tó (TS, +KT), 2012.04.26., L tő (víz pH: 8,1); 2012.06.15., ad. L tő (víz: 15 °C, pH: 7,9); 2013.06.12., L tő – Ugod: Suttonyi-tó, 2013.06.18., 13 L, TS, +KT (pH: 7,2) – Ugod: Ugodi-tó, 2012.04.26., 3 L, TS, +KOM (pH: 8,4) – Várpalota: Kis-karszt-tó, 2013.05.14., L tő, TS, +MTÁ (pH: 7,9) – Várpalota: Unkás-karszt-tó, 2013.05.14., L tő, TS, +MM (pH: 8,1) – Veszprém: Csomai-strand, 2000.06.26., 9 L, TS, +TÖM – Veszprém: Országtúti-dűlő, 1999.07.05., 4 L, TS, +TÖM – Vöröstó: Ragonyai-forrástó, 2005.05.27., 3 L, TS, +TÖM – Zirc: Hoffer-tó (TS, +KTE), 2012.05.07., 6 L (pH: 8,8); 2012.05.28., 3 L – Zirc: Jánostanyai-tó, 2013.04.25., 3 ad., 4 L, TS, +TÖM – Zirc: Király-kúti-égerláp, 1999.06.06., 3 L, TS, +ÉL (pH: 8,9) – Zirc: Király-kúti-erdő, 1999.07.02., 2 L, TS +TÖ (pH: 9,5) – Zirc: Király-kúti-nyiladék, 2010.06.30., juv. L tő, TS, +TÖ (pH: 9,3) – Zirc: Tündérmajori-dísztó, 2005.05.28., 3 L, TS, +TÖM.

Kifejelett egyed: Ácsteszer: Ácsteszeri-árok, 2001.03.11., 2 ad., TS, +TÖ – Ácsteszer: Ácsteszeri-horgásztó, 2001.03.11., 4 ad., TS, +MM – Adásztevel: Cigány-gödör, 2000.05.26., 3 juv., TS, +TÖM (pH: 8,9) – Ajka: Ajkarendek, 1998.04.07., 3 ad., TS, +TÖ – Ajka: Ajkarendek, Alsó-rétek, 2013.04.12., 2 ad., TS, +TÖM (víz: 19 °C, pH: 8,7) – Ajka: Bakonygyepes, 2011.06.19., KT – Ajka: Bakonygyepes, Malomúti-dűlő, 2013.04.12., 7 ad., TS, +TÖ (víz: 19 °C, pH: 8,6) – Ajka: Bódé, 1969.05.30., 1 juv., TS, +PIN – Ajka: Bódéi-erdő, 1985.06.26., 1 juv., TS – Ajka: Bódéi-forrás, 1985.06.26., 9 juv., TS, +TO – Ajka: Bújó-lik, 1997.11.23., 2 juv., TS, +BG – Ajka: Hubertus-lak, 1985.06.26., 1 ad., KL, +PIN – Ajka: Jókabánya, 1988.08.08., 1 ad., TS, +GE – Ajka: Jubileumi-park, 2013.08.30., 2 juv., TS, +CSP (pH: 7,5) – Ajka: Köleskepe-árok, 1973.09.29., 3 juv., TS – Ajka: Lórintei-tó, 2001.05.21., juv. tö, TS, +KT – Ajka: Nyíres-kisvizek, 1985.07.08., 8 juv., TS, +TÖ (pH: 8,9) – Ajka: Padragi-tározó, 1989.04.23., 7 ad., TS, +KT – Ajka: Sás-tó, 1998.05.02., 2 ad., TS, +MTÁ – Ajka: Szőke-forrás (TS), 1998.07.24., 1 ad.; 2013.08.30., 7 juv., +DA (pH: 7,7) – Aka, 2009.04.16., 1 juv., TS, +GE – Aka: Farkastorokpusztai-tó, 2009.04.16., 5 ad., TS, +KTE – Bakonybél, 1988.09.13., 4 ad. TS, +GE; 1991.09.21., 3 ad., TS, +GE; 2011.05.22., TF; 2012.07.04., TÖM (herpt-pa: 7474) – Bakonybél: Borostyán-kút (TS, +FF), 1991.04.04., 1 ad.; 2001.03.16., 3 ad.; 2010.04.24., 2 ad. (pH: 9,7); 2011.03.29., 2 ad., (víz: 9 °C) – Bakonybél: Borostyán-tó (TS, +KTE), 2001.03.16., ad. és pzs tö; 2009.05.09., 1 ad. (pH: 9,2); 2011.03.29., 12 ad., (levegő: 14 °C, víz: 9,5 °C) – Bakonybél: Csöpögő-kút, 2014.07.08., UJ (herpt-pa: 20583) – Bakonybél: Fekete-séd (TS), 2001.05.09., juv. tö; 2010.04.24., 2 ad., +PA; 2010.08.27., 1 ad. – Bakonybél: Gerence-patak (TS, +PA), 2001.03.16., 5 ad.; 2011.03.29., 8 ad. – Bakonybél: Gerence-völgy (TS, +GE), 1991.09.21., 1 ad.; 2010.04.24., 1 juv. – Bakonybél: Öreg-séd (TS), 2005.05.26., 1 ad., +CSE (pH: 8,2); 2011.03.29., 3 ad., 7 pzs, +TÖ (levegő: 14 °C, víz: 8,5 °C) – Bakonybél: Somhegy (TS), 1989.09.18., 1 juv.; 1991.09.21., 1 ad., +GE; 1999.10.30., 2 juv., 1 ad., +PIN – Bakonybél: Száraz-Gerence, 1991.09.21., 1 ad. TS – Bakonybél: Szömörke-völgy, 2010.08.27., 3 juv., TS (pH: 8,4) – Bakonybél: Új-tó, 2005.05.26., 2 juv., TS, +TÖM – Bakonycsernye: Balátai-horgásztó (TS), 2000.06.02., fiatal egyedek tömegesen vonultak a tó partján és a környékén; 2002.08.05., 1 ad., +GE – Bakonycsernye: Dolina-tározó (TS, +KT), 2001.05.12., 1 ad., 5 juv.; 2011.03.14., 7 ad.; 2011.04.02., 23 ad. (pH: 8,1) – Bakonycsernye: Dolosdi-rét, 2011.04.02., 17 ad., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Bakonycsernye: Kisgyóni-természetbarát-telep, 2011.04.02., 7 ad., TS, +KTE – Bakonyjákó, Iharokút: Zsivány-völgy, 2001.04.24., 5 ad., TS, +CSE (pH: 7,9) – Bakonyjákó: Bittva-völgy, 2011.10.04., 1 ad., TS – Bakonyjákó: Iharokút, 2010.09.24., juv. tö, TS (erdőben a tó felé vándoroltak) – Bakonyjákó: Kőforrás-kistavak, 2011.10.04., 3 juv., TS, +TÖM – Bakonykúti: Burok-völgy, 1996.07.10., 2 juv., TS – Bakonykúti: Hideg-völgyi-tőmpoly, 2006.08.10., 4 juv., TS, +TÖM (pH: 9,1) – Bakonynána: 2013.04.18., 1 ad., BJ, +GE – Bakonynána: Gaja-patak, 1990.03.21., 4 ad., TS, +PA – Bakonynána: Gaja-szurdok, 2013.09.11., 1 ad., TS – Bakonynána: Gaja-völgy, 2010.09.07., 3 juv., TS – Bakonynána: Kerti-kistó, +KTE, 2009.05.10., 5 ad., TS (pH: 9,6); 2013.04.18., 1 ad., BJ – Bakonyoszlop: Bauxitbánya-tó (TS), 2010.09.09., 2 ad.; 2012.04.12., 7 ad., +MM (pH: 9,1) – Bakonyoszlop: Hosszú-földek, 2010.09.09., 4 juv., TS, +TO – Bakonyoszlop: Ördög-árok, 1973.07.24., 1 ad., TS – Bakonyoszlop: Ördög-gát, 2013.09.10., 4 juv., TS, +TO – Bakonyoszlop: Sűrű-hegyi-ördöglik, 1998.03.09., 1 ad., TS, +BG (elpusztult) – Bakonypéterd (TS): 1990.03.10., 17 ad.; 1990.03.10., 12 ad., +GE – Bakonyzentkirály (TS): 1989.09.21., 1 ad.; 1990.03.10., 3 ad. (országúton) – Bakonyzentkirály: Hajmápuszta (TS), 1990.03.10., 8 ad. (országúton); 2005.06.25., juv. tö – Bakonyzentkirály: Kőpince-forrás, 2010.09.20., 3 juv., TS – Bakonyzentlászó: Év kertje-kistó, 2012.04.08., 6 ad., SJ, +TÖM (pH: 7,5) – Bakonyzentlászó: Vinye, 2010.09.20., 1 ad., TS, +GE – Bakonyzsűcs: Csángota-ér, 2012.07.20., 1 ad., TS (elpusztult) – Bakonyzsűcs: Gerence-völgy, 1990.03.23., 1 ad., TS – Bakonyzsűcs: Pörgöl-barlang, 1999.09.18., 1 ad., TS, +BG – Balatoncsicsó: Füzeti-tó, 2011.04.03., 4 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Balatonederics: Szabad-hegy (Döme-barlang), 2009.10.09., DF – Balatonfüred: Balázs-hegyi-tó, 1998.04.07., 8 ad., TS, +KTE (pH: 7,6) – Balatonyörök: Szent Miklós-forrás, 1985.06.14., 3 ad., TS, +FF (pH: 9,1) – Balatonhenye: Monostori-tó, 2003.04.26., 1 ad., KZ, +MTÁ – Balinka: Balinkabányai-mocsár, 2001.03.11., 3 ad., TS, +MTÁ – Balinka: Kertekaljai-kisvizek, 2011.04.05., 3 ad. és pzs tö, TS, +TÖ – Balinka: Kisgyónbánya, 2011.04.02., ad. és pzs tö, TS, +KTE (levegő: 19 °C, víz: 13 °C, pH: 8,1) – Balinka: Kisgyóni-mocsár, 2011.04.02., 16 ad., TS, +MM (pH: 8,9) – Balinka: Mecséri-égeres, 1999.04.04., 1 ad., TS, +TÖ – Balinka: Mecséri-mocsár, 1998.09.25., 3 juv., TS, +TO – Bánd: 1999.07.04., 1 ad., TS, +GE – Bánd: Menyeksi-erdő, 1999.07.04., 9 juv., TS – Bánd: Menyeksi-tó, 2013.08.29., 4 juv., TS, +KTE – Béb: 2010.03.23., 3 ad., TS, +GE – Berhida: Peremartoni-erdő, 2013.04.23., 5 ad., pzs tö, TS, +TÖ (pH: 8,6) – Bodajk: Felső-rét, 2008.04.28., 2 juv., TS, +TO – Bodajk: Mocsár-források, 2012.09.11., 3 juv., TS, +MF (pH: 7,4) – Borszörcsök: Perce-árok, 2013.04.12., 2 ad., TS, +CSP (pH: 10,3) – Borszörcsök: Percepatak-mocsár, 2013.04.12., ad. tö, TS, +MM (pH: 10,2) – Borzavár, 2013.09.22., TF (herpt-pa: 16428); 2015.03.27., TF (herpt-pa: 36078) – Borzavár: Csárda-völgy,

1990.03.19., 1 ad., TS; 2010.04.12., TF (herpt-pa: 1525) – Borzavár: Csókás-árok, 1999.09.04., ad., TS, +fta – Borzavár: Fót-kút, 1999.07.06., 3 juv., TS, +TO (pH: 7,9) – Csabrendek: Agyagos-kistó, 2005.07.05., 4 juv., TS, +TÖ (pH: 8,1) – Csabrendek: Nyírespuszta, 2005.07.06., juv. tö, TS – Csabrendek: Tárkányi-horgásztó, 2011.03.31., 5 ad., TS, +KTE – Csajág: Major-tó, 2012.05.03., 1 ad. (elhullott), TS, +TÖ – Csatka: Szentkút (TS), 2010.09.03., 3 ad.; 2012.09.06., 1 ad., +GE – Csehbánya: Csehbányai-felsőtó, 2010.05.05., L tő, 2 ad., TS, +MM (pH: 9,1) – Csehbánya: Csehbányai-tó, 2001.05.13., 1 juv., TS, +TÖM – Csesznek: 1990.03.10., 2 ad., TS (országúton) – Csesznek: Gézaháza, 2013.09.10., 1 ad., TS, +GE – Csesznek: Imremajor, 1990.03.10., 1 ad. (országúton) – Csesznek: Károlyháza, 2012.07.05., 1 ad., TS – Csetény, 2001.03.11., 2 ad., TS, +TÖ – Csapok: Nosztori-völgy, 2000.04.18., 2 juv., TS, +CSE – Devecser: Széki-erdő, 2011.06.19., KT (herpt-pa: 2345); 2011.06.19., KT (herpt-pa: 2344) – Devecser: Széki-tó, 1990.07.18., 1 ad., TS; 2001.05.21., juv. tö, TS, +TO; 2011.06.19., KT (herpt-pa: 2346) – Doba: Kastély-tó, 2013.06.17., juv. tö., TS, +KTE – Döbröce: Kettős-kistó, 2001.04.16., 3 ad., pzs tö, TS, +KTE – Döbrönte: Ilkapusztai-kavicsbányató, 2005.08.19., 3 juv., TS – Dörgicse: Horog-völgy, 2012.05.02., 3 ad., TS, +DA (pH: 8,2) – Dörgicse: Öreg-erdő, 2012.05.02., 2 ad., TS – Dudar: Bányagödör-mocsár (TS), 1998.09.25., 2 juv.; 2000.03.26., 2 juv., 5 ad., +MM (pH: 8,2) – Dudar: Fodor-réti-tó, 2012.04.12., 7 ad., TS, +KTE – Dudar: Lugodi-kert, 2012.04.12., 2 juv., 1 ad., TS – Écs: 1990.03.10., 3 ad., TS (országúton) – Écs: Tóúti-kistó, 2013.09.23., 5 juv., TS, +TO – Eplény (TS), 1990.01.12., 1 ad. (10 °C, +GE; 1990.04.23., 2 ad. – Eplény: Ámos, 2010.09.18., 1 juv., TS, +ka (a régi kőbányában) – Eplény: Kőkenyes, 1999.08.04., 3 juv., TS – Eplény: Malom-völgy, 2010.09.18., 1 ad., TS; 2011.04.16., TF (herpt-pa: 817) – Farkasgyepű: 1976.06.25., TL (MTM) – Fehérvárcsurgó: Igari-horgásztó, 2011.04.05., 3 ad., TS, +KTE (pH: 8,2) – Fehérvárcsurgó: Kastély-tó, 2011.04.05., 5 ad., TS – Fehérvárcsurgó: Malomárok, 2011.04.05., 3 ad., TS, +ÉR – Felsőörs: 2011.04.05., CSG (herpt-pa: 289) – Fenyőfő: Hálóvető-árok, 2013.08.16., 1 ad., TS – Fenyőfő: Kisszépalma, 1991.09.21., 2 juv., 1 ad., TS – Fenyőfő: Pápai-lapos, 2011.08.21., 2 juv., TS, +TO – Fenyőfő: Pisztrángos-tó, 1989.09.12., 1 juv., 2 ad., TS – Gic: Tó-rét, 1996.06.29., 7 juv., TS, +TO – Gyepükaján: Meleg-víz, 1989.05.23., 1 juv., TS, +ÉR (pH: 8,4) – Győrság: 2011.09.06., GYE (herpt-pa: 4219) – Győrszemere: Kánya-domb, 2010.09.05., 1 ad, TS, +fta – Győrszemere: Szőlőhegy, 1998.07.22., 2 juv., TS – Hajmáskér, 1990.04.23., 5 ad., TS, +GE – Hajmáskér: Malom-völgy, 2011.04.15., TF (herpt-pa: 816) – Hajmáskér: Séd-völgyi-kisviziek, 1999.03.27., pzs és ad. tö, TS, +TÖ (pH: 8,2) – Hánta: Bíró-réti-tó, 2009. 04.16., 4 ad., TS, +KTE – Hárskút: Augusztintanya, 2011.10.01., 1 juv., TS – Hárskút: Esztergáli-kút, 1992.05.08., 2 juv., TS, +TO (pH: 7,6) – Hárskút: Ráktanya, 2006.06.17., 1 juv., TS – Hárskút: Stefánia-völgy, 1975.05.18., 1 ad., TS, +TÖ – Hegyesd: Hegyesdi-bányató, 2012.05.15., ad. tö, KE, +KTE (pH: 8,1) – Herend: Bányatelepi-horgásztó (TS), 2001.05.13., 2 ad., +KTE (pH: 8,2); 2002.06.01., 1 ad., +GE – Homokbödöge: Téglagyári-tavak, 2005.06.07., 1 ad., BJ – Isztimér: Burok-völgy, 2011.09.11., 3 juv., TS – Isztimér: Bükkös-árok, 2011.09.11., 1 juv., 2 ad., TS, +TÖ (pH: 7,9) – Isztimér: Duzzogó, 1998.04.29., 3 ad., TS, +TÖM – Isztimér: Hétházipuszta, 2011.03.14., 3 ad., TS, +GE – Jásd: Szent-kút, 2013.09.08., juv. tö, TS, +TO (pH: 7,6) – Jásd: Tési-malom, 2010.05.22., 3 juv., TS, +TT (pH: 8,7) – Jásd: Tóth-malom, 2013.05.22., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 7,5) – Kapolcs: Ilonamalom, 1999.09.27., 4 ad., TS, +GE – Kapolcs: Kálomisz-tó, 2003.04.26., 1 ad., KZ, +MTÁ – Kapolcs: Mázás-kút, 1999.09.27., 7 ad., TS, +GE – Káptalanfa: Kígyós-patak, 2014.03.13., ad. tö, TS, +PA – Káptalanfa: Sárosfői-erdő, 2007.04.21., 1 ad., TS – Kincsesbánya: Csurgói-tározó, 2000.06.03., juv. egyedek tömegesen (ezrével!) mozogtak a parton és tározó környékén, TS, +KOT (pH: 8,8) – Kislőd: 1990.10.05., 2 ad., TS, +TÖ – Kislőd: Csojányosi-kőbánya, 2010.04.29., 11 ad., TS, +TÖM – Kővágóörs: Alsó-kőhát, 1979.07.21., 1 juv., TS, +ka – Kővágóörs: Nyálas-tó, 1986.04.27., 2 ad., TS, +TÖ – Köveskál: Bika-tó, 2000.04.15., 7 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,4); 2003.06.28., 1 ad., KZ – Köveskál: Fekete-hegy (TS), 1990.03.14., 1 ad.; 1999.09.21., 8 juv. – Köveskál: Sásdi-rét (TS), 1985.07.24., 6 juv. 3 ad., +TO; 2010.09.21., 4 juv., +TP (pH: 8,7) – Kup: Kupi-erdő (TS), 1989.08.31., 2 juv., 1 ad.; 1990.03.23., 2 ad.; 1992.07.29., 1 juv., +fta – Lázi: Sásos-mocsár, 1999.03.31., ad. és pzs tö, TS, +MM (pH: 9,1) – Lovas: Király-kút, 2000.05.24., 1 ad., KZ – Lovas: Király-kút-völgy (TS), 1999.05.24., 1 ad., (elpusztult); 2013.08.11., 1 juv., 3 ad., TS – Lovas: Malom-völgy, 2012.06.30., 1 ad., TS – Lovászpataon: Lovászpataonai-halastó, 1988.09.30., 4 ad., TS – Magyarpolány: Csurgó-kút, 2011.10.04., 1 juv., 2 ad., TS – Márkó: 1990.10.05., 1 ad., TS – Márkó: Márkói-erdő, 2013.04.12., 3 ad., TS, +TÖ (víz: 16 °C, pH: 9,6) – Márkó: Márkói-patak, 2013.04.12., 2 ad., TS, +CSE (víz: 15 °C, pH: 9,5) – Márkó: Temető-dűlő, 2013.04.12., 3 ad., TS, +TÖM (víz: 15 °C, pH: 9,6) – Monostorapáti: Annamalom, 1999.09.27., 2 ad., TS, +GE – Monostorapáti: Berek-rét, 1998.04.15., 1 ad., TS, +TÖ (pH: 8,9) – Monostorapáti: Cserkás-tó, 2008.04.14., KT – Monoszló: Tar-óra-hegy, 2003.03.25., 1 ad., KZ – Nádasdladány: Tözegtelep, 2011.09.28., 3 juv., TS – Nagyesztergár: Veimpuszta, 1990.03.21., 2 ad., TS, +CSE – Nagygyörbő: Bazaltutca, 1966.08.12., 1 ad., TS – Nagygyörbő: Kovácsi-hegyi-kőfejtő, 2013.05.04., 3 ad., TS,

+TÖM – Nagygyörbő: Vadlány-lik, 1966.02.19., 1 ad., TS, +BG – Nagygyimót: 1990.03.23., 2 ad., TS, +GE – Nagytevel: Kegyhely-forrás, 2013.08.25., 5 juv., TS, +TO (pH: 7,4) – Nagyvázsony (TS): 2013.09.16., 5 juv., +TO (pH: 7,9); 2013.09.16., 3 juv., +TT (pH: 7,9) – Nagyvázsony: Bazaltbánya, 2001.04.28., 4 ad., TS, +TÖM (pH: 8,3) – Nagyvázsony: Gellért-tó, 2005.06.20., 2 juv., TS – Nagyvázsony: Négyszög-akna, 1998.05.11., 1 juv., TS – Nagyvázsony: Nyír-tó, 2001.04.28., 12 ad., TS +MM (pH: 8,5) – Nagyvázsony: Pap-réti-tó, 2013.09.16., 5 juv., TS, +KTE – Nagyvázsony: Vízvörös-tó, 2011.05.11., L tö, TS, +KTE – Németsbánya: Bauxitlenéz-tó, 2010.09.24., 7 juv., TS (a meredek partfalon vonultak a víz felé) – Németsbánya: Bittva-völgy, 1989.05.23., 1 ad., TS (elpusztult) – Németsbánya: Jáger-rét, 1999.04.10., 4 juv., TS – Németsbánya: Pisztrángos-tó (TS), 1989.04.11., 12 ad., +KT (pH: 8,5); 1989.05.23., 1 ad.; 2010.09.24., 7 juv. (a parton mozogtak) – Nyírút: Kukacos-tó, 2011.03.31., 5 ad., pzs tö, TS, +KTE (pH: 8,7) – Nyúl, 1990.03.10., 2 ad., TS (országúton) – Nyúl: Pándzsa, 2012.08.05., 2 juv., TS – Óbudavár: Mosó-kút, 1990.03.24., 3 ad., TS, +TÖM – Olaszfalu: Alsópere (TS), 1990.03.21., 11 ad.; 2008.07.25., 4 juv.; 2013.04.18., 1 ad., pzs tö, +CSP (keréknyomban víz: 11,5 °C, pH: 9,4); 2013.04.18., 1 ad. – Olaszfalu: Csicsó-völgyi-tó, 2009.05.10., 2 juv., TS, +KT (pH: 8,2) – Olaszfalu: Kastélytó, 2009.05.10., 1 ad., TS, +KTE – Olaszfalu: Kenderföldék, 1990.03.21., 7 juv., TS, +TO – Olaszfalu: Nyilas-mocsár (TS, +MTÁ), 1999.04.27., 8 ad.; 2010.09.07., 3 ad. – Olaszfalu: Perei-ér, 2011.04.10., 4 ad., TS, +CSE – Oroszi: 2012.06.19., 1 ad., TS, +GE – Öcs: Büdös-tó (TS, +MTÁ), 1988.04.21., 6 ad.; 2010.04.30., 12 ad.; 2010.08.29., 1 ad., juv. tö; 2011.04.18., 2 ad. (elpusztult); 2013.04.14., 3 ad. (víz: 20 °C, pH: 8,4) – Öcs: Kis-Büdös-tó, 2013.04.14., 1 ad., elpusztult, TS, +TÖ (víz: 20 °C, pH: 8,9) – Öcs: Nagy-tó (TS, +MM), 1988.04.15., 4 ad., 31 ad. elpusztult ad. a tó partján, 5 élő a vízben; 1992.07.24., 16 juv.; 2013.04.14., ad. tö (víz: 14 °C, pH: 8,9); Öcs: Nagy-tó, tözgeomhaláp (TS, +DL), 1993.06.30., 1 juv.; 1999.09.27., 2 ad., 13 juv.; 2009.04.20., 2 ad.; 2011.04.18., 8 ad. (elpusztult); 2013.04.14., 7 ad. (18 °C, pH: 8,2); 2013.04.28., 7 ad. (14,5 °C, pH: 8,2) – Öcs: Urasági-erdő (TS), 2013.04.14., 2 juv., 3 ad., +TÖM (víz: 17 °C, pH: 8,9); 2013.04.14., 2 ad., +TÖ (víz: 17 °C, pH: 9,3); 2013.04.14., 1 ad., +DA (víz: 18 °C, pH: 9,1) – Örvényes: Örvényesi-séd-völgy, 1999.04.03., 2 juv., TS, +TO – Öskü: Aranyos-kút, 2013.08.17., 1 ad., TS, +CSE (pH: 8,2) – Öskü: Aranyoskúti-dűlő, 2013.08.17., 9 juv., TS, +DA (pH: 7,6) – Öskü: Bántai-mocsártó, 2012.04.23., 3 ad., JGY, +MM (pH: 8,6) – Öskü: Murvabánya-tó (TS, +MM), 2012.06.27., 4 juv.; 2013.09.26., 1 ad. (pH: 8,7) – Paloznak: Tódi-mező (TS), 1999.04.03., 5 ad.; 2004.06.14., 12 L (pH: 8,7) – Pannonhalma: 1990.03.10., 12 ad., 5 ad., TS, +GE; 2013. 04.13., GYE (herpt-pa: 14499) – Pannonhalma: arborétum, 2011.04.05., HB (herpt-pa: 199) – Pannonhalma: Téglagyári-vizek, 1999.03.31., ad. és pzs tö, TS, +MM (pH: 9,2) – Pápa: Tó-rét, Tapolcafé, 2013.04.12., 4 ad., MZ – Pápa: Űrgegyei-kavicsbányató, 1999.04.10., pzs tö, 2 ad., TS, +TP (pH: 8,5) – Pápakovácsi: Attyapuszta, 2012.05.20., 1 ad., TS, +GE – Pápasalamon: Körös-patak-horgásztó, 2012.05.19., 1 ad. (elpusztult), TS, +KTE – Pápateszér: Betlehem-tó, 2013.07.06., 2 juv., TS, +KTE (pH: 8,7) – Pápateszér: Hosszú-tó, 1996.06.29., 12 juv., TS, +KTE (pH: 8,5) – Pécsely: Kis-tó, 2004.06.14., 1 juv., TS, +MTÁ – Pézenesgyőr: 1991.09.21., 1 ad., TS, +GE; 2011.03.30., TF (herpt-pa: 461) – Pézenesgyőr: Tilos-erdei-barlang, 1999.10.30., 1 juv., TS, +BG – Pézenesgyőr: Tilos-erdő, 2011.04.12., TF (herpt-pa: 820) – Pétfürdő: 2013.09.07., juv. tö, TS, +TO (pH: 7,9) – Pétfürdő: Péti-völgy, 2013.10.08., 6 juv., TS, +TÖM (pH: 7,9) – Pétfürdő: Péti-völgyi-mocsár (TS, +MTÁ), 1998.04.28., 17 ad. – Porva: Generál-erdő (TS), 2005.05.23., 1 ad.; 2009.06.06., 4 juv. – Porva: Generál-erdő (TS), 2005.05.23., 1 ad.; 2009.06.06., 4 juv. – Porva: Hódos-ér-völgy, 2011.04.02., TF (herpt-pa: 463) – Porva: Pálhálás (TS), 1990.03.19., 1 ad.; 2005.05.23., 1 ad., +GE; 2012.03.25., 2 ad., +GE; 2013.04.13., 9 ad., +GA, 2 ad., az úton mászott; 2013.04.13., 32 ad., +KTE (víz: 13 °C, pH: 9,3) – Porva: Pállinkaházi-kistavak (TS, +TÖM), 2009.04.15., 3 ad.; 2012.03.25., 6 ad., 1 pár in „copula”; 2013.04.13., 11 ad. (pH: 9,2) – Porva: Szépalmai-tó, 2013.04.21., 3 ad., TS, +KTE (pH: 8,5) – Porva: Zsidó-erdő, 2004.08.05., 1 juv., +ka, TS; 2007.05.01., 2 juv., TS; 2011.04.18., TF – Pula: Alginitbánya-tó (TS, +KTE), 2012.03.28., 2 ad., pzs tö (pH: 8,1); 2012.04.14., 3 ad., pzs tö (pH: 8,2) – Pula: Kinizsi-forrás, 1999.09.25., 2 juv., TS, +ka (a forrás mellett) – Pula: Nagy-Sás-tó: 2010.08.29., 3 ad., TS – Pula: Tálodi-tó, 1988.04.21., 2 ad., TS (elpusztult) – Ravasz, 1990.03.10., 12 ad., TS (országúton); 2014. 03.22.. GYE (herpt-pa: 17066) – Ravasz: Erdész-horgásztó, 2010.09.09., 1 ad., juv. tö a tó környékén, TS – Ravasz: Ravaszdi-halastó, 1988.09.30., 7 ad., TS; 2014.03.12., GYE – Románd: Romándi-halastó (TS), 1988.09.30., 2 ad.; 1996.04.07., 18 ad., +KTH (pH: 8,5) – Románd: Vasútmenti-mocsár, 2005.08.18., juv. tö, TS – Somlóvásárhely: Holt-tó, 2013.06.17., juv. tö, TS, +TÖ – Sümeg: Mogyorós-domb, 2009.04.20., 1 ad., KZ – Szentbékállá: Barkás-tó, 2005.07.01., juv. tö, TS, +DL (pH: 7,8) – Szentgál: Tiszta-víz-forrás (TS, +LF), 1990.04.03., 1 ad. (pH: 7,6); 2011.03.29., 7 ad. (víz 9,5 °C) – Tagyon: 1990.03.24., 1 ad., TS – Taliándörögd: Domján-kút-tó (+KTE), 2013.04.14., pzs tö, BJ; 2013.04.14., ad. tö, 7 juv., pzs tö, TS (víz: 17 °C, pH: 9,6) – Taliándörögd: Röhe-víz, 1990.03.14., 1 ad., TS, +CSE – Tapolca: Sárkány-jégbarlang, 1996.02.11., 1 ad., TS, +BG (elpusztult egyed) – Tényő:

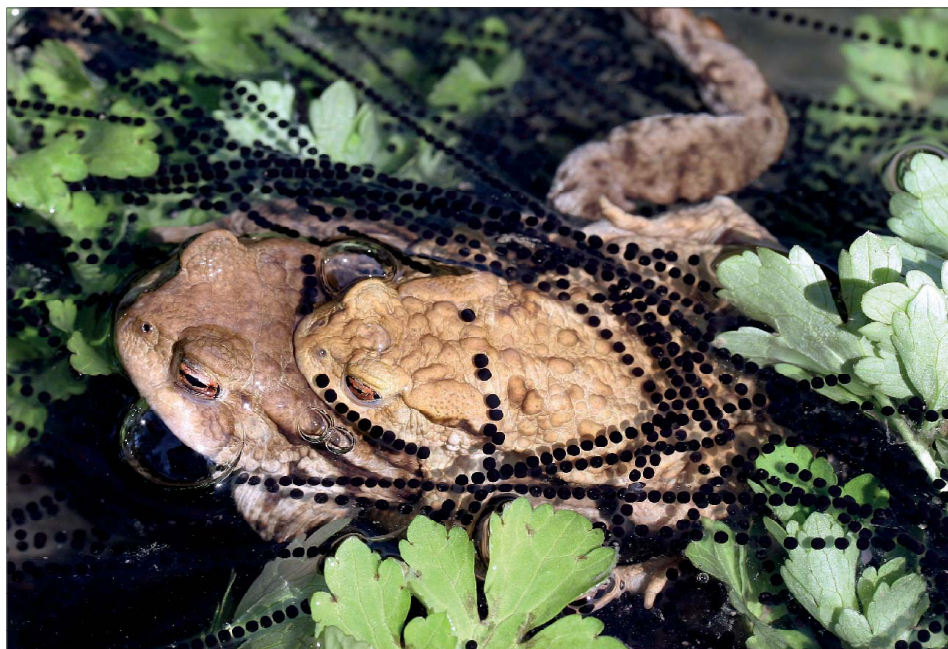
Békavár (TS), 1996.04.07., 12 ad.; 1998.07.30., 5 juv. – Tényő: Fekete-hegy, 1998.07.20., 1 ad., TS – Tényő: Tábor-völgy, 1998.07.20., 1 ad., TS, +GE – Tés: Ballai-magyal, 2010.05.01., 1 juv., TS – Tés: Cseppegő-árok, 2010.05.22., 1 ad., TS, +CSE (pH: 8,3) – Tés: Csőzsi-határ, 2013.04.18., 1 ad., VZS – Tés: Csőzspuszta, 2013.04.18., 3 ad., BJ, +GE – Tés: Csőzspuszta-tó (+MM), 2013.04.18., 1 juv., 3 ad., BJ (víz: 16 °C, pH: 9,1) – Tés: Márkus-szekerénye, 1991.04.14., 2 juv., 1 ad., TS – Tés: Szünyög-völgy (TS), 1991.06.08., 2 juv.; 2011.09.17., 4 juv.; 2013.04.18., 2 ad., +DA (víz: 11,5 °C, pH: 9,4) – Tüskevár: Faluszéli-mocsár, 2013.04.12., 7 ad., TS, +MTÁ – Tüskevár: Torna-patak, 2013.04.12., 11 ad., TS, +PA – Ugod: Csapó-hegy, 2011.08.16., 2 juv., TS – Ugod: Hubertlak (TS), 2008.08.13., 1 ad. +fta; 2012.04.26., 3 ad. – Ugod: Hubertlaki-tó (TS, +KT), 2011.03.29., 2 ad., pzs tő (víz: 9 °C); 2012.04.26., ad. tő (víz pH: 8,1); 2012.06.15., ad., juv. egyedek ezrelévi mozognak a tó környékén (víz: 15 °C, pH: 7,9); 2013.06.12., juv. tő. – Ugod: Huszárokélpuszta, 2003.07.11., 1 ad., A – Ugod: Királykapu, 1997.04.01., 1 ad., TS – Ugod: Molnár-kút-árok, 2011.08.16., 2 juv., TS – Ugod: Suttanyi-tó (TS, +KT), 2011.03.29., 23 ad. (víz: 9 °C); 2013.06.18., juv. tő (pH: 7,2) – Ugod: Ugodi-tó, 2009.05.17., 1 ad. TS, +KOM (pH: 8,1) – Ugod: Vörös János-séd (TS), 1988.04.23., 1 ad.; 1990.03.23., 18 ad., +TO; 1990.07.31., 5 juv.; 1993.05.02., 1 ad.; 1997.04.01., 7 ad.; 1999.08.14., 2 ad., +GE; 2006.07.11., 8 juv.; 2011.03.29., 17 ad. – Ugod: Vörös János-séd, 1959.05.20–21., SZI (MTM) – Úrkút (MTM) (MTM): 1957.06.17., DO-ÖE; 1963.08.25., SZG – Úrkút: Dozmat-rét, 2013.09.18., 7 juv., TS, +TO – Úrkút: Kab-hegyre vezető út (MTM), 1957.06.17., DO-ÖE; 1957.06.21., DO-ÖE – Vállus: Büdöskút (TS), 2006.10.02., 3 juv.; 2011.04.19., 4 ad., +TÖM – Vállus: Csetényi-rét, 1985.06.01., 1 ad., TS – Vállus: Sáros-tó, 1996.04.10., 8 ad., pzs tő, TS, +MTÁ – Vanyola: Szőlő-rétek, 2012.06.19., 4 juv., TS, +TO – Városlőd: Kálvária-völgyi-tározó (TS, +KT), 2001.05.13., 1 ad., 14 juv.; 2010.09.24., 7 juv. (pH: 8,9) – Városlőd: Karthauzi-záportározó, 2001.05.13., 2 juv., TS, +KT (pH: 7,9) – Városlőd: Torna-horgasztó, 2010.09.24., 3 juv., TS, +KTE – Várpalota: 2011.08.01., SZA (herpt-pa: 2821) – Várpalota: lóter, 2011.07.03., KT (herpt-pa: 2471); 2011.03.31., SZA (herpt-pa: 28020) – Várpalota: Badacsonyalja, 2012.06.06., 1 juv., TS, +fta – Várpalota: Bántai-homokbányatavak, 2011.03.30., 22 ad., pzs tő, TS (víz: 11,5 °C), +MM; 2011.03.30., 5 ad., BJ, +MM; 2011.08.10., 4 juv., TS; 2013.05.12., 4 ad., GL, +MM – Várpalota: Bányató (TS, +MM), 2010.05.27., 4 ad.; 2013.06.07., juv. tő (pH: 8,3) – Várpalota: Belátó-hegy, 2006.03.27., SB (herpt-pa: 4260) – Várpalota: Cseri-domb (TS), 2013.04.18., 1 ad., +CSP (víz: 20 °C, pH: 8,8); 2013.04.18., 2 ad., +TÖM (víz: 17 °C, pH: 9,1) – Várpalota: Felső-tó, 2002.07.24., 2 juv., TS, +KTE – Várpalota: Homokbánya-tó, 2010.05.27., 1 juv., TS – Várpalota: Inota, 2015.03.15., KT (herpt-pa: 36772) – Várpalota: Inotai-tározó, 2000.06.09., 1 juv., TS, +ka – Várpalota: Kálvária, 2011.07.21., SZA – Várpalota: Kékerti-tó (TS), 1998.04.28., 3 ad., +MM; 1998.06.02., 7 juv., +DA – Várpalota: Nyugati-Nagy-mező, 2011.07.21., SZA – Várpalota: Rendőr-horgasztanya, 2011.07.04., KT – Várpalota: Tözeg-tó, 2011.09.28., 1 ad., TS – Várpalota: Vár-völgy, 1999.09.29., 1 ad., TS – Vár-völgy: Bándi-mező, 2001.04.16., 6 ad., TS – Vár-völgy: Zsidi-rét, 2001.04.02., 3 ad., TS – Vászoly: Tamásbátó-gunyóhája, 2012.05.02., 8 ad., pzs, TS, +TÖM (pH: 7,9) – Veszprém: Alsó-erdő, 2009.04.05., SZB (herpt-pa: 4676); 2010.03.21., SZB (herpt-pa: 4675) – Veszprém: Alsó-Kis-völgy, 1999.03.27., 4 ad., TS, +TO – Veszprém: Aranyos-völgy, 2013.09.15., 1 ad., TS, +GE – Veszprém: Csónakázó-tó (+KTE), 2009.04.15., 7 ad., TS (pH: 7,9); 2013.04.14., ad. tő, KR – Veszprém: Eplény-vasútállomás, 1990.06.24., 1 ad., TS, +GE – Veszprém: Gulyadomb, 1984.06.10., 1 juv., TS, +fta – Veszprém: Kádárta, 2013.05.15., 2 ad., +ka, HK – Veszprém: Kádártai-élménytó, 2013.07.11., 14 juv., TS, +TÖM (pH: 8,6) – Veszprém: Kádártai-fenyves, 2008.07.24., TS, +fta – Veszprém: Miklád, 1990.04.23., 2 ad., TS – Veszprém: Rátóti-berek (TS), 1999.07.05., 2 juv.; 1999.11.01., 4 juv.; 2011.04.18., 1 ad. (elpusztult) – Veszprém: Takó-barlang, 2009.12.06., TS, +BG – Veszprém: Veszprémi-séd, 2011.04.04., 3 ad., TS, +PA – Veszprémvarsány: Keresztúri-mocsár, 2000.06.27., 2 juv., TS – Veszprémvarsány: Keresztúri-rét, 1998.07.04., 2 juv., TS – Veszprémvarsány: Kőteles-ér, 1996.04.07., 4 ad., TS, +CSE – Veszprémvarsány: Vadalmás, 2009.09.11., 3 juv., TS – Vindomyalak: Laki-berek, 2008.04.14., 2 ad., pzs tő, TS, +MTÁ – Vindomyaszőlős, 2011.06.13., VA – Vindomyaszőlős: Vindornyai-láp (TS, +MM), 1999.05.23., 3 ad.; 2005.06.14., juv., +tő; 2011.04.19., 9 ad. – Zalahaláp: Bazalt-kisvizek, 2010.09.22., 3 juv., TS, +CSP – Zalahaláp: Újdörögdi-kistó, 2010.11.05., 1 ad., TS, +TÖ (víz: 8 °C) – Zalahaláp: Újdörögdi-tó, 2010.11.05., 1 ad., TS, +KTE (víz: 8 °C) – Zalaszántó: Hideg-kút, 2012.08.28., 1 juv., TS, kft – Zalaszántó: Kis-Rakottyas-tó, 1966.08.12., 1 ad., TS, +TÖ – Zalaszántó: Nagy-Rakottyas-tó, 2005.05.22., 3 juv., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Zalaszántó: Vad-tó, 1966.08.13., 3 juv., TS, +TO – Zalaszántó: Zalaszántói-tározó, 2001.06.10., 14 juv., TS, +KT – Zánka: Hegy-tó, 2003.04.02., 1 ad., KZ; 2010.09.22., juv. tő, TS (a tó környékén mozogtak) – Zirc (TS), 1988.06.20., 1 ad., +GE; 1988.09.13., 2 ad., +GE; 1989.05.14., 1 ad., +GE; 1989.09.07., 1 ad.; 1989.09.20., 1 ad.; 1989.09.21., 1 juv.; 1990.04.02., 1 ad.; 1990.09.26., 1 ad., +GE; 2011.09.21., 1 juv. – Zirc: Akli (TS), 1999.10.30., 1 ad., +ka; 2012.03.24., 1 ad., GE – Zirc: arborétum, 2008.09.02., HAB (herpt-pa: 21425) – Zirc: arborétumi tó

(+KTE), 2011.04.06., 12 ad., MI; 2012.05.29., 4 L, TS; 2013.04.15., ad. tö, TS (víz: 16,5 °C, pH: 9,1) – Zirc: Buffogó, 2013.04.11., 2 juv., 4 ad., TS, +TÖM – Zirc: Buffogó-forrás, 2013.08.19., 4 juv., TS, +TO (pH: 8,2) – Zirc: Cihelka-csermely, 2000.03.09., 1 juv., TS, +CSE (pH: 8,9) – Zirc: Cuha-patak, 1991.03.23., ad. tö, TS, +PA – Zirc: Csengőhegyi-csermely, 2011.04.04., 25 ad. (4 pár in „copula”), TS, +CSE – Zirc: Hoffer-tó (TS, +KTE), 2011.04.04., 7 ad., 1 pár in „copula”; 2011. 06.10., juv. egyedek a vízparton tömegesen mozogtak; 2012.03.24., 34 ad. (11 pár in „copula”); 2012.04.03., 34 ad. (11 pár in „copula”, pzs tö; 2013.04.16., ad. és pzs tö (víz: 12,5 °C, pH: 11-11,4); 2013. 06.29., juv. tö – Zirc: Jánostanyai-tó, 2013.04.25., 3 ad., 4 pzs, TS, +TÖM – Zirc: Kardosrét (TS), 1990. 03.10., 1 ad. (országúton); 1989.09.21., 1 juv. – Zirc: Király-küti-égerláp (TS, +ÉL), 2011.04.04., ad. tö, nagyobb részt „in copula”, +kevés pzs (víz 12,5 °C, pH: 7,9); 2012.03.26., 12 ad. (2 pár „in copula”) – Zirc: Király-küti-erdő (TS), 2005.05.26., 1 juv.; 2007.05.27., 3 ad.; 2011.08.06., 2 juv. – Zirc: Szarvas-csemely, 2011.04.04., 1♂ 1♀, in „copula”, TS, +CSE (pH: 9,2) – Zirc: Szarvaskút (TS), 1988.05.01., 1 ad., +GE; 1988.09.13., 1 ad., +GE; 1989.05.16., 1 ad.; 1990.03.23., 1 juv. 23 ad., +GE (kb. 200 m-es útszakaszon); 1991.09.21., 1 juv. 2 ad., +GE – Zirc: Szarvasküti-kavicsbánya (TS, +TÖM), 2000.03.26., 2 juv. (pH: 7,4); 2011.04.04., 5 ad. – Zirc: Szarvasküti-tó (TS, +KT), 1991.03.23., 42 ad.; 2009.04.15., 4 ad.; 2012.04.03., 28 ad. (6 pár in „copula”), kevés pzs (pH: 8,5) – Zirc: Tündérmajori-dísztó (TS, +TÖM), 2005.05.28., 3 L; 2012.03.25., 4 ad. – Zirc: Tündérmajori-kertítő (TS, +TÖM), 2005.05.28., 1 ad.; 2012.03.25., 8 ad. – Zirc: Tündérmajori-tó (TS, +KTE), 1988.09.04., 1 juv.; 2009.06.06., 2 juv. (pH: 8,5); 2011.03.26., 8 ad., 1 pár in „copula” (víz: 13,5 °C); 2012.03.25., 12 ad. – Zirc: Zirci-arborétum (TS), 1988.04.19., 1 ad.; 1990.09.19., 2 ad.

Balaton-medence:

Lárva (ebihal): Badacsonytomaj: Kerek-sziget, 2005.07.16., 2 L, TS, +TÖM (pH: 8,2) – Badacsonytomaj: Kísérleti-kazetta, 2005.06.19., 2 L, TS, +MM (pH: 8,4) – Balatonboglár: Nagy-berek, 1998.05.15., 4 L, TS, +TÖ – Balatonboglár: Szőlőskislaki-malomtó, 1999.07.03., 3 L, TS, +TÖ (pH: 7,9) – Balatonendréd: Cinege-lovasmajor, 2012.04.29., 7 L, TS, +KTE – Balatonendréd: Endrédi-horgásztó, 2012.04.29., 3 L, TS, +KTE (pH: 8,5) – Balatonlelle: Úszói-berek, 1996.06.17., 5 L, TS, +MM (pH: 8,3) – Balatonmagyaród: Zimányi-sziget, 1998.05.15., L tö, TS, +TÖ (pH: 7,8) – Balatonőszöd: Berki-mocsár (TS, +MM), 1996. 05.15., 8 L; 2005.05.22., 5 L (pH: 8,7) – Balatonszárszó: Nagyszonyi-erdő (TS), 1996.05.15., L tö, +TÖM (pH: 7,8); 1998.07.23., 2 L, +DA (pH: 7,8) – Fonyód: Fonyódi-berek, 1996.07.07., 5 L, TS, +TÖM (pH: 7,2) – Fonyód: Halásztelepi-berek, 1997.04.25., 4 L, TS, +MM (pH: 8,3) – Fonyód: Tözegtűz-tó, 2004.05.02., L tö, TS, +MM – Fonyód: Gólyás-berek, 1996.04.23., L tö, TS, +ÉR – Keszthely: Égett-berek, 2013.04.21., L tö, TS, +TÖ – Keszthely: Vasútementi-vízállás, 1985.06.19., 2 L, TS, +TÖM (pH: 8,2) – Látvány: Szarka-rétek, 2000.04.10., pzs+L tö, TS, +TÖ (pH: 7,6) – Ordacsehi: Ordai-betek, 2012.06.05., 3 L, TS, +TÖM (pH: 9,2) – Paloznak: Lovasi-tározó, 2009.05.07., 12 L, TS, +KT (pH: 8,5) – Sávolc: Nagy-erdő, 1996.05.06., 9 L, TS, +TÖ – Siófok: Bányató, 1996.07.03., 3 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Siófok: Sós-tó, 1996.07.03., 16 L, TS, +KTE (pH: 7,2) – Szántód: Berek-tó, 1998.06.10., 8 L, TS, +KTE (pH: 8,7) – Szigliget: Tapolca-patak, 2005.06.19., 3 L, TS, +PA – Szőlősgyőrök: Kopaszberki-tó, 2013.04.22., 4 pzs, TS, +KTE (pH: 8,5) – Tapolca: Tapolcásmalom, 1999.05.07., 8 L, TS, +TÖM – Vörs: Kis-Balaton, 1996.04.10., pzs tö, TS, +FTA (pH: 8,1) – Zalavár: Zalavári-erdő, 1997.06.16., 14 L, TS, +TÖ (pH: 9,1) – Zamárdi: Tóközi-alsóberek, 1996.05.22., 9 L, TS, +MM (pH: 8,6) – Zamárdi: Tóközi-berek, 1996.05.22., 14 L, TS, +MM (pH: 8,5).

Kifejlett egyed: Alsópáhok: Fás-berek, 2009.05.18., 1 ad., TS – Badacsony: 2014.11.06., TP (herpt-pa: 21399) – Badacsonytomaj: Badacsonyörs: 2013.04.20., TP; 2014.05.11., TP (herpt-pa: 20353); 2014.07.07., TP (herpt-pa: 20724) – Badacsonytomaj: 2013.05.05., TP (herpt-pa: 15151); 2013.06.16. – Badacsonytomaj: Tomaji-öböl, 2005.06.19., 4 juv., TS, +LTS; 2012.08.13., TP (herpt-pa: 6381); 2013.05.05., TP (herpt-pa: 15152); 2013.06.16., TP (herpt-pa: 15659) – Balatonalmádi: Óreg-park, 2013.08.11., 1 ad., TS – Balatonalmádi: Szűnyog-utcai-horgásztanya, 2005.08.27., 1 juv., TS, +TT (csónak) – Balatonberény: Banács-erdő, 1997.06.15., 4 juv., TS – Balatonberény: Kócsag-kemping, 2012.07.04., juv. tö, TS, +TO (pH: 7,4) – Balatonberény: Külső-Dörc, 2012.04.18., 2 ad., TS – Balatonberény: Régi-vasút mente, 2012.04.18., 5 ad., TS, +TÖM (pH: 9,2) – Balatonberény: Révházi-dűlő, 2008.04.14., 3 ad., TS, +TÖ – Balatonboglár: 2011.08.29., SZA (herpt-pa: 3216) – Balatonboglár: Nagy-berek , 1997.07.28., 4 juv., TS, +TO – Balatonederics: 2014.06.08., TP (herpt-pa: 20366) – Balatonederics: Edericsi-patak mente, 2005.06.19., 5 juv., TS, +TÖM (pH: 7,8) – Balatonederics: Edericsi-strand, 1990.04.17., 1 ad., TS, +LTS – Balatonederics: Lesence-nádasmező, 1991.04.13., 12 ad., TS, +MM (pH: 8,3); 2014.06.07., TP – Balatonederics: Szabad-hegy, 2009.10.09., DF (herpt-pa: 1604) – Balatonendréd: Bocsidai, 2002.03.12., 3 ad., TS, +TÖM – Balatonendréd: Bocsidai-halastó, 1997.05.16., 1 ad., TS, +KTH – Balatonendréd: Cinege-lovasmajor, 2011.03.31., BA; 2012.04.29., 7 ad., TS, +KTE – Balatonendréd: Endrédi-horgásztó, 2012.04.29., 11 ad.,

Hím és nőstény barna varangy (*Bufo bufo*) petezsinórokkal

A barna varangy (*Bufo bufo*) Egyik tenyészőhelye (Öcs: Nagy-tó)

A zöld varangy (*Bufo viridis*) fiatal egyede

A zöld varangy (*Bufo viridis*) tenyészhelye a Németbánya és Iharkút között a felhagyott bauxitbánya helyén kialakult tóban

pzs tö, TS, +KTE (pH: 8,5) – Balatonendréd: Endrédi-mocsár, 1998.09.10., 12 juv., TS, +MM (pH: 8,7) – Balatonendréd: Endrédi-patak, 1997.05.16., 1 ad., TS – Balatonendréd: Kotlok, 2010.07.23., 9 juv., TS, +TÖM (pH: 9,2) – Balatonfenyves: Községi-legelő, 1999.07.03., 4 juv., TS, +TO – Balatonfenyves: Rigóháza, 1999.08.02., 1 ad., TS (elpusztult) – Balatonföldvár: Földvári-halastó, 1997.04.27., 1 ad., TS (elpusztult) – Balatonkeresztúr: Jánosvölgyi-erdő, 1997.06.08., 2 juv., TS – Balatonkeresztúr: Zsidó-rét, 2002.05.01., 2 ad., TS – Balatonkeresztúr: Zsidó-réti-tó, 1996.04.10., 6 ad., pzs tö, TS, +MTÁ (pH: 7,9) – Balatonlelle: Álgya-berek, 1997.04.28., 2 ad., TS – Balatonlelle: Irmapuszta, 2003.06.23., 1 ad., TS, +GE – Balatonlelle: Úszói-berek (TS), 1996.06.17., 2 ad., +MM (pH: 8,3); 2003.07.07., 1 ad. – Balatonmagyaród: Egyes-terelőtöltés, 2003.03.25., 1 ad., TS – Balatonmagyaród: Kányavári-sziget, 1997.05.03., 3 juv., TS – Balatonmagyaród: Zimányi-sziget, 2004.04.22., 1 ad., TS, +TÖ – Balatonmáriafürdő: Parti-berek, 2005.05.22., 3 ad., TS, +LTS (pH: 7,8) – Balatonöszöd (TS): 1996.04.27., 11 ad.; 2004.05.01., 1 ad. – Balatonöszöd: Pendzsó, 2005.05.22., 3 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,3) – Balatonszárszó: 1975.07.18., DO (MTM) – Balatonszárszó: Cseri-oldal, 1996.08.21., 1 juv., TS – Balatonszárszó: Kis-völgy, 1996.08.22., 3 juv., TS – Balatonszárszó: Nagyasszonyi-erdő, 1998.07.23., 2 juv., TS, +DA (pH: 7,8) – Balatonszárszó: Szárszói-berek, 1996.08.22., 7 juv., TS – Balatonszemes: Bagó-hegy, 1998.08.27., 2 juv., TS – Balatonszemes: Belső-berek (TS), 1996.05.15., 3 ad.; 2005.08.06., 1 ad. – Balatonszemes: Szemesi-berek, 1999.03.28., 1 ad., TS – Balatonszentgyörgy: Kígyós-árok, 1999.04.26., 3 ad., TS, +ÉR – Balatonszentgyörgy: Téglagyári-tó, 2012.08.23., 8 juv., TS, +TO – Balatonújlak: Alsó-rét, 1996.09.07., 1 juv., TS – Balatonújlak: Újlaki-hegy, 1997.06.15., 6 juv., TS – Buzsák: Rónai-berek, 2006.04.03., 1 ad., TS – Buzsák: Sásos-berek (TS), 2002.03.12., 2 ad., +MTÁ (pH: 7,5); 2006.04.03., 1 juv. – Fonyód: 2006.04.03., 1 ad., TS, +GE – Fonyód: Bélatelep, 1962.08.18., DF (MTM) – Fonyód: Bozót, 2006.05.03., 1 juv., TS – Fonyód: Fekete-bézsény, 2013.04.22., 1 ad., TS, +GE (földúton) – Fonyód: Fonyódi-halastó, 1996.04.22., 2 ad., 1 juv., TS, +KTH – Fonyód: Fonyódliget, 2011.08.20., SZA (herpt-pa: 3217) – Fonyód: Fonyódtelapi-horgászto, 1997.04.25., 2 ad., TS, +MM – Fonyód: Hajdú-berek, 2005.04.15., 1 ad., TS, +TÖM – Fonyód: Halásztelepi-berek, 1997.04.25., 4 ad., TS, +MM (pH: 8,3) – Főnyed: 1996.04.23., 1 ad., TS, +GE – Főnyed: Gólyás-berek, 1996.04.23., 1 ad. (elpusztult), TS, +ÉR – Gyulakeszi, 2014.11.06., TP (herpt-pa: 21400) – Hegyesd: Ivadkénevelő-tó (+TÖM), 1983.10.08., 1 ad., VT; 1984.05.23., 1 ad., FF – Hollák: 2014.06.20., VB (herpt-pa: 33309); 2014.06.20., VB (herpt-pa: 33311) – Hévíz: Alsópáhoki-rét, 1996.04.10., 4 ad., TS – Hévíz: Hévízi-patak (lefolyó), 2013.03.10., PB (herpt-pa: 14357) – Keszthely: Diás-sziget, 1996.05.04. KT (herpt-pa: 7561); 1997.04.26., 13 ad., TS, +FTÁ (pH: 8,3); 2002.09.11., juv. tö, TS; 2004.06.02., KT (herpt-pa: 7562) – Keszthely: Égett-berek, 1996.04.25., 1 ad. (elpusztult); 2013.04.21., 2 ad., TS, +TÖ – Keszthely: Fehér-rét (TS), 1996.04.25., 1 ad.; 2007.04.07., 8 ad., +TÖM – Keszthely: Fenék-nádas, 2012.06.18., 1 juv., 1 ad., TS, +HP (pH: 8,4) – Keszthely: Halász-rét, 2004.06.03., KT – Keszthely: Keszthelyi-berek, 1965.06.29., 1 ad., juv. tö, TS, +CSP (pH: 8,6) – Keszthely: Kis-Balaton (TS, +FTÁ), 1996.03.24., 1 ad. (pH: 8,1); 2007.04.07., 12 ad. (pH: 8,4) – Keszthely: Nagy-Diás-sziget, 2004.06.03., KT (herpt-pa: 7563) – Kéthely: Sári-erdő, 1997.05.02., 1 ad., TS – Kéthely: Szilosi-tavak, 2013.04.29., 4 ad., TS, +KTE – Látrány: Fűzes-tó, 2002.04.26., 1 ad., TS (elpusztult) – Látrány: Szarka-rétek, 2000.04.10., 5 ad., +TÖ (pH: 7,6) – Lesencetomaj: Billege, 1998.04.02., 1 ad., TS, +TÖ (pH: 8,3) – Lesencetomaj: Birkásmajor (TS, +TÖ), 1972.04.27., 2 ad. (pH: 8,3); 1998.04.02., 1 ad. – Lesencetomaj: Gubacsi-malom, 1985.05.21., 1 ad., TS, +CSE (pH: 8,2) – Lesencetomaj: Kígyós-tó, 1996.08.20., 8 juv., TS – Lesencetomaj: Piroscser, 1985.05.21., 2 juv., TS, +TÖ – Nagyrada: Hídvégi-tó, 2008.09.01., 7 juv., TS – Nemesgulács: Köbölkút, 2012.08.13., TP – Ordacsehi, 1996.05.02., 1 ad., TS (elpusztult) – Ordacsehi: Buga-szeg, 1997.06.08., 6 juv., TS – Ordacsehi: Buga-szegi-berek, 1997.06.08., 2 juv., TS, +MM (pH: 8,4) – Ordacsehi: Ordai-berek, 2012.06.05., 3 juv., TS, +TÖM (pH: 9,2) – Paloznak: Lovasi-tározó (TS, +KT), 1999.02.26., 1 ad.; 2010.04.25., 3 ad. (pH: 8,5) – Raposka: Csár-sziget-domb, 1985.05.21., 6 juv., TS – Sávoly: Gyótai-erdő, 2013.04.21., 1 ad., TS – Siófok: Békás-árok, 1997.05.09., 4 juv., TS – Siófok: Bozót (TS), 1996.04.27., 1 juv., 2 ad., +MM; 1997.05.21., 2 juv. – Siófok: Cinegei-erdő (TS), 1996.04.27., 3 juv., 5 ad., +TÖ; 2012.04.29., 2 ad. – Siófok: Ezüstparti-berek (TS), 1966.07.27., 1 juv.; 1996.09.07., 1 ad. – Siófok: Töreki-láp (TS), 1966.07.28., 3 juv. (pH: 8,1); 1996.04.27., 2 ad.; 1996.06.08., 2 juv. – Siófok: Töreki-tavak (TS), 1996.04.27., ad. tö, +KTH; 1996.09.29., 2 ad., +GE; 2010.04.02., 23 ad., +KTH (pH: 8,3) – Siófok: Töreki-tavak, 2015.04.02., KT – Siójut: Hideg-völgyi-horgászto, 1996.06.08., 12 juv., TS – Somogyzentpál: Háti-hegy, 1997.05.02., 3 juv., 1 ad., TS – Somogyzentpál: Nekota, 1996.06.28., 1 ad., TS, +TÖ (pH: 8,9) – Szántód: Berek-tó, 1996.06.27., 3 juv., 9 ad., TS, +KTE – Szegérdő: Sósi-erdő, 2013.04.21., 2 ad., TS – Szigliget: Kongó-rét, 2009.04.16., KT (herpt-pa: 1130) – Szigliget: Lesence-horgászegyesület, 2005.06.19., 4 juv., TS, +TO (pH: 8,0) – Szigliget: Patacsi-rét, 2005.08.17., 3 juv., TS, +CSP – Szőlád: Varjúvári-erdő, 1996.08.21., 2 juv., TS – Szökedencs: Kápolnai-szivattyútelep, 1996.07.14.,

3 juv., TS – Szőlősgyőrök: Kopaszberki-tó, 2013.04.22., 3 ad., TS, +KTE (pH: 8,5); 2014.06.23., VB (herp-
pa: 33334) – Tapolca: Büdös-tó, 1999.05.24., 2 juv., TS, +TÖ (pH: 8,9) – Tapolca: Diszel, 2007.05.16., 1
ad., TS – Tapolca: Hétvezér-autóspihenő, 1999.09.27., 5 ad., TS, +GE – Tapolca: Imremajor, 2010.08.10., 1
ad., VT – Tapolca: Malom-tó, 1992.04.25., 1 ad., TS, +KTE (pH: 7,3) – Tapolca: Szarvasmalom,
2013.09.16., 1 ad., TS – Táska: Martonosi-láp, 1997.07.15., 8 juv., TS, +TÖ (pH: 8,3) – Táska: Nagybereki-
fővíz-láp, 1997.07.15., 2 juv., TS, +MM (pH: 8,1) – Tihany: Külső-tó, 1989.05.21., 1 ad., TS, +MTÁ –
Vörs: Kis-Balaton (TS, +FTÁ), 1996.04.10., ad. (pH: 8,1); 1996.07.15., 7 juv. – Vörs: Vörsei-berek (MTM),
1963.10.03–10., JM-SZI; 1985.10.10., KOZ – Vörs: Zala-Somogyi-határárok, 1996.07.22., 3 juv., TS –
Zalakomár, 1996.07.22., 1 ad., TS, +GE – Zalavár: Zalavári-erdő, 1996.08.04., juv. tö, TS, +TÖ (pH: 9,1) –
Zamárdi: Csikászói-erdő (TS), 1996.04.10., 5 ad., +DA; 1998.07.23., 1 juv. – Zamárdi: Tóközi-berek (TS),
1996.05.22., 14 L, +MM (pH: 8,5); 2010.04.02., 2 ad., +ÉR (pH: 8,3) – Zamárdi: Tóközpuszta, 1996.09.29.,
1 juv., TS, +GE.

***Bufo viridis* Laurenti, 1768 – Zöld varangy**

Irodalom: 11, 12, 15, 27, 29, 32, 34, 40, 47, 49, 51, 52, 54, 55, 59, 62, 65, 72, 79, 84, 87, 92, 94, 95, 100.

Jellemzése: A zöld varangy is erőteljes testfelépítésű, de a barna varangynál kisebb, átlagosan 7–10 cm-es. Feje rövid, a hosszánál szélesebb, orrcsúca lekerekített. A hímek egy külső torok alatti hanghólyagja van. Hátbőre kevésbé szemölcsös, illetve dudoros, többnyire szürkés, határozott körvonalú zöld foltokkal, és vörös pettyekkel tarkított. Fehéresszürkés hasoldalát márványozott minta díszíti. Hátsó végtagjai kissé hosszabbak az elsőknél. Nászidőben a hím első lába megvastagszik. A nőstény petéit zsinórban rakja le. A frissen kibújt kis ebihalak 3–4 mm-esek, az átalakult kis zöld varangyok általában 10 mm körüliek.

Előfordulása: A zöld varangy Magyarországon sík-, domb- és hegyvidékeken sokfelé megtalálható, bár nagyobb magasságokban már ritka. A Bakony-vidéken és a Balaton-medencében is általánosan elterjedt, állományainak nagysága azonban nem éri el a barna varangyét. A barna varangynál lényegesen gyakrabban találkozhatunk vele az ember környezetében, településeken.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 284

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, EHÁ, KBM, KEB, KEF, KER, KHA, KIL, MÓÁ, NBS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SÁR, SPS, STH, SÜB, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM, ZVH.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (63), 5×5 km (126), 2,5×2,5 km (202)

Élőhelye: A zöld varangy élőhelyei és tenyészhelyei egyaránt nagyon változatosak. Magyarországon elsősorban a síksági, főleg homokos talajú élőhelyeken fordul elő. Kedveli a településeket, a parkokat, konyhakerteket. A tenyészhelyétől rendszerint nagyobb távolságra fekvő, akár szárazabb területekre is gyakran elvándorol. Nem csak állandó, hanem időszakos vizekben is képes szaporodni. Tenyészhelyei elsősorban állóvizek, de lassan áramló vízfolyásokban is előfordul.

Víztypusok szerinti előfordulása: CSE (6), CSP (9), DA (4), DL (3), ÉL (1), ÉR (2), FF (6), KOM (1), KOT (1), KT (17), KTE (17), MF (2), MM (17), MTÁ (7), PA (2), TO (25), TÖ (12), TÖM (22), TP (4), TT (1), VK (2). Gyűjtését/megfigyelését a Bakony-vidéken és a Balaton-medencében legtöbb (25) alkalommal tocsogóban, tömpöly típusú mesterséges kisvízben (22 alkalom), valamint kistó típusú tározóban, kistó típusú egyéb mesterséges állóvízben és mocsár típusú mesterséges állóvízben (17–17 alkalom) regisztráltuk.

Víztypusok szerint mért pH-értékek átlaga: 7,3–9,7

Életmódja: A zöld varangy szürkületben és éjjel aktív, napközben rendszerint elrejtőzik, de ritkábban a nappal is találkozhatunk vele. Rejtékhelye változatos (maga ásott kis mélyedések, rácsálók földalatti járatai, kidőlt korhadó fatörzsek, és kövek alatti üregek, pincék stb.). A telet is hasonló helyeken tölti, de például megfelelő klímájú barlangokban, pincékben nem alszik téli álmot. Szaporodási időszaka április-májusra tehető. Lárvaikat a Bakony-Balaton-vidéken április közepe és augusztus közepe között találtuk. A frissen átalakult kis varangyok kezdetben apró

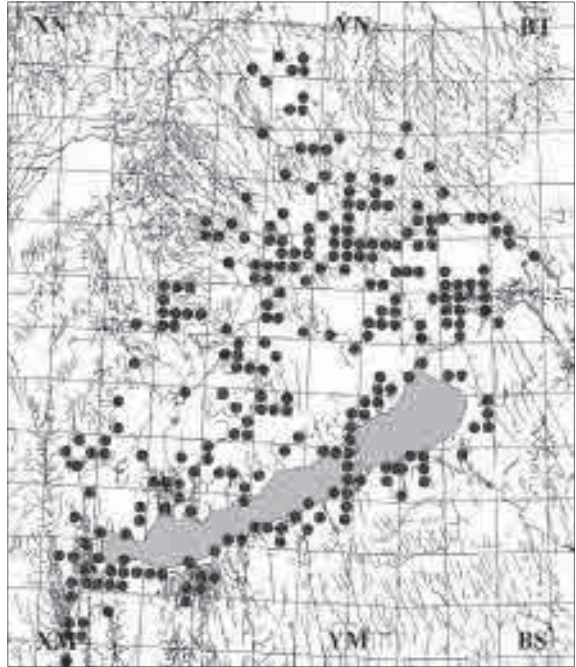
rovarokkal táplálkoznak. A kifejlett egyedek elsősorban hangyákat, de más rovarokat és pókokat is elfogyasztanak. A zöld varangy lárváit halak, ragadozó rovarlárvák, a kifejletteket ragadozó gerincesek tizedelik.

Státusz, védelem: A zöld varangy állományait a szakemberek néhány kivételtől eltekintve Európaszerte többnyire stabilnak tartják. Kétségtelen, hogy a kétélűeket érintő kedvezőtlen jelenségek (pl. globális felmelegedés) e faj állományait is többé-kevésbé csökkenthetik. Fennmaradását – a többi fajhoz hasonlóan – veszélyezteti az élőhelyek, szaporodóhelyek átalakulása, eltűnése, a növényvédőszeres használata, a vízszennyezés stb. Természetvédelmi értéke 10 000 Ft.

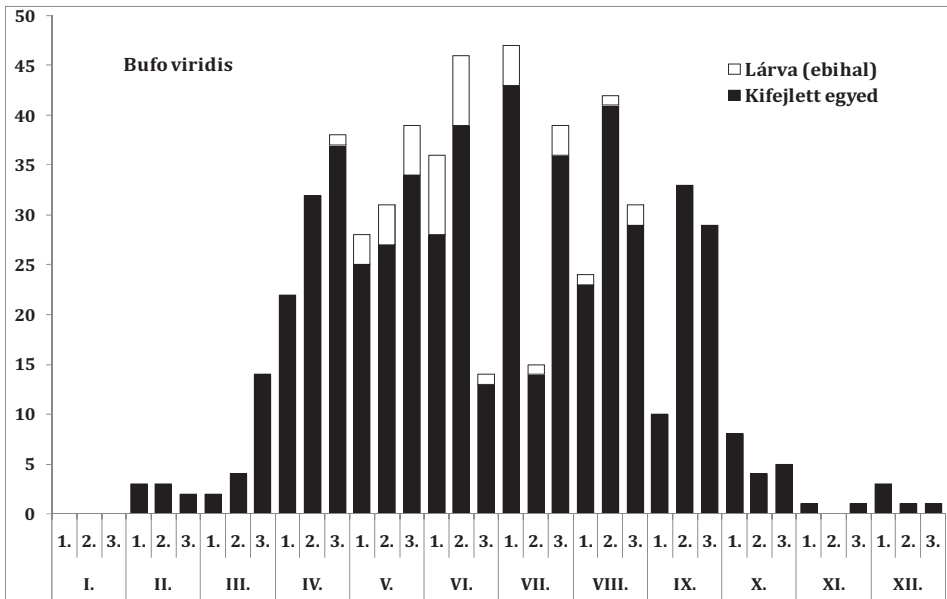
Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Lárva (ebihal): Bakonycsérnye: Inotpusztai-kistó, 2013.05.22., 2 L, TS, +MM (pH: 8,9) – Balinka: Mecséri-mocsár (TS, +MM), 2000.06.02., 3 L;

A zöld varangy (*Bufo viridis*) leelőhelyei

A zöld varangy (*Bufo viridis*) fenológiája

2001.05.10., 2 L (pH: 8,5) – Bodajk: Mocsár-források, 2013.05.22., 2 ad., TS, +MF (pH: 7,5) – Borzavár: Fót-kút, 1999.07.06., 2 L, TS, +VK (pH: 8,2) – Devescer: Széki-tó, 2013.06.17., 4 L, TS, +KT (pH: 8,9) – Doba: Kastély-tó, 2013.06.17., 3 L, TS, +KTE – Eplény: Malom-völgyi-zöldtó, 2013.05.19., 2 L, TS, +KTE (pH: 8,7) – Fehérvárcsurgó: Erdész-tó, 2012.07.24., 3 L, TS, +KT (pH: 7,9) – Gyepükaján: Meleg-víz-tavacska, 2013.08.31., 1 L, TS, +TÖM – Lepsény: Asszony-tava, 2013.06.16., 7 L, TS, +MTÁ – Németbánya: Bauxitlencse-tó, 2012.06.15., 2 L, TS (pH: 8,9) – Noszlop: Hajagos-kistó, 2012.05.19., 3 L, TS, +KTE – Őcs: Nagy-tó, 2010.08.29., 2 L, TS, +DL (pH: 8,2) – Őskü: Bántai-mocsártó, 2012.07.23., 5 L, TS, +MM (pH: 8,6) – Pápa: Tó-rét, Tapolcafő, 2013.06.12., 3 L, TS, +TÖ (pH: 7,9) – Pápateszér, Helyréti-kistó, 2013.07.06., 3 L, TS, +TÖM (pH: 8,5) – Pápateszér: Hosszú-tó, 2013.07.06., 2 L, TS, +KTE (pH: 8,5) – Pétfürdő: Péti-völgyi-mocsár, 1998.06.02., 2 L, TS, +MTÁ (pH: 8,1) – Somlólásárhely: Holt-tó, 2013.06.17., 2 L, TS, +TO – Ugod: Suttonyi-mocsár, 2013.06.18., 1 L, TS, +TÖM (pH: 7,3) – Várpalota: Kis-birkás-tó, 2000.06.06., 3 L, TS – Vindornyaszőlős: Vindornyai-láp, 1999.05.23., 1 L, TS, +MM – Zalaszentő: Kis-Rakottyas-tó, 2005.05.22., 4 L, TS, +TÖ.

Kifejlett egyed: Ajka: Ajkacsingeri-parkerdő, 1985.06.24., 1 ad., TS, +GE – Ajka: Bújó-lik, 1997.11.23., 1 ad., TS, +BG – Ajka: Csónakázó-tó, 1999.06.12., 1 ad., TS (elpusztult) – Ajka: Köleskepe-árok, 1973.09.29., 1 juv., TS, +CSE – Ajka: Nomádia-tó, 2013.08.30., 1 juv., TS, +TO – Ajka: Padragkút, 1963.05.13–17., JM-SZI (MTM) – Ajka: Szőke-forrás, 2013.08.30., 1 juv., TS, +CSE (pH: 7,2) – Ajka: Tüzzvíz-tározó, 2013.08.30., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 7,8) – Aka: 2009.04.16., 1 ad., TS, +GE – Aka: Akai-újtó, 2012.09.06., 1 juv., TS, +KTE – Badacsonytördemic: Badacsony-hegy, 2001.04.02., 1 ad., TS, +PIN – Bakonybél: 2012.07.04., TÖM (herpt-pa: 7475); 2014.07.09., UJ (herpt-pa: 20582) – Bakonybél: Bányász-kút, 1997.05.18., 1 juv., TS, +TO – Bakonybél: Borostyán-kút, 2010.04.24., 3 ad., TS, +FF (pH: 9,7) – Bakonybél: Fekete-séd, 2001.05.09., 1 juv., TS, +TO – Bakonybél: Gerence, 2012.09.12., 2 juv., TS, +PA (pangó víz, pH: 7,5, 7,6, 7,9) – Bakonybél: Kertesköi-szurdok, 2012.05.28., 1 ad., TS, +PIN (elpusztult) – Bakonybél: Somhegy, 1999.10.30., 1 ad., TS, +PIN – Bakonycsernye: Dolina-tározó, 2011.03.14., 2 ad., TS, +KT (pH: 8,1) – Bakonycsernye: Dolosd, 1999.10.28., 2 ad., TS – Bakonycsernye: Dolosdi-rét, 2011.03.14., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Bakonycsernye: Inotapusztai-kistó, 2013.05.22., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,9) – Bakonygyirót: Pincesor, 2013.07.06., 1 ad., TS, +ka – Bakonyjákó, Iharkút, 2010.09.24., 3 juv., TS, +TÖM – Bakonyjákó: Gyökér-kút, 1998.09.26., 1 juv., TS – Bakonyjákó: Hajszabarnai-barlang (TS, +BG), 1988.05.28., 1 ad.; 1999.10.30., 1 ad. – Bakonyjákó: Kőforrás-kistavak (TS, +TÖM), 2011.10.04., 1 juv.; 2012.04.26., 1 ad. (pH: 7,4–7,7) – Bakonyhána: Gaja-szurdok, 2010.09.07., 2 juv., TS – Bakonyhána: Lajkómalom-tó, 2013.09.08., 1 juv., TS, +MM (pH: 8,1) – Bakonyoszló: Bauxitbánya-tó, 2010.09.09., 2 juv., TS, +MM (pH: 9,1) – Bakonyoszló: Hosszú-földek (TS), 2010.09.09., 3 juv., +TO; 2011.04.12., 1 ad., +MM – Bakonyoszló: Sövénykút, 1999.04.04., 1 juv., TS, +TÖ – Bakonyoszló: Sűrű-hegyi-ördöglik, 1998.03.09., 1 ad., TS, +BG – Bakonyzentkirály: Kőpince-barlang, 2010.09.20., 1 juv., TS, +BG – Bakonyzentlászló: Erdeifenyves, 2013.07.06., 1 ad., TS, +fta – Bakonyzentlászló: Ősfenyves-kistó, 2010.09.20., 2 juv., TS, +KTE (pH: 8,3) – Bakonyzombathely: Feketevízpuszta, 2012.09.06., 1 juv., TS – Bakonyzúcs: Pörgöl-barlang (TS, +BG), 1987.12.22., 1 juv., 2 ad.; 1999.09.18., 1 ad. – Bakonytamási: Asszony-rét, 2013.07.06., 1 ad., TS, +CSP (pH: 7,8) – Balatonbozsok: Kertaljai-mocsár, 2012.05.03., 1 juv., TS, +TÖ (pH: 7,5) – Balatoncsicsó: Füzeti-tó, 1999.09.25., 1 juv., TS – Balatoncsicsó: Szent Balázs-templomrom, 2005.08.13., 1 ad., TS – Balatonfőkajár: Laposi-legelő, 2013.04.23., 1 ad., TS, +CSP (pH: 8,6) – Balatonfüred: Balatonarács, 2011.08.17., KT – Balatonfüred: Koloska-völgy, 2011.08.17., KT – Balatonfüred: Lóczy-barlang, 1996.10.18., 1 ad., TS, +BG – Balatonhenye: Kettős-tó, 1999.09.26., 1 juv., TS, +TO – Balinka: Mecseri-mocsár (TS, +MM), 2000.06.02., 2 juv.; 2001.05.10., 1 juv. (pH: 8,5) – Bánd: Menykei-tó, 2013.08.29., 5 juv., TS, +TO (pH: 7,5) – Béb: 1989.08.31., 1 ad., TS, +GE – Berhida: 2010.03.21., SB (herpt-pa: 4264) – Berhida: Peremarton-gyártelep, 2012.09.09., VV (+ÉP) (herpt-pa: 14760) – Berhida: Sebőkmalom, 2013.06.16., 1 ad., TS, TÖM – Bodajk: Bodzás-kút, 2008.04.28., 1 ad., TS, +TÖ – Bodajk: Mocsár-források (TS, +MF), 2012.09.11., 2 juv. (pH: 7,4); 2013.05.22., 2 ad. (pH: 7,5) – Borszörcsök: 2011.06.19., KT (herpt-pa: 2347) – Borszörcsök: Bekötő út eleje, 2011.06.19., KT (herpt-pa: 2349) – Borzavár: 2013.07.31., TF (herpt-pa: 16169); 2014.09.05., TF (herpt-pa: 21225) – Borzavár: Csárda-völgy, 2012.04.12., TF (herpt-pa: 15021) – Borzavár: Csókás-árok, 1999.09.04., 1 juv., TS, +fta – Borzavár: Fót-kút (TS, +VK), 1999.07.06., 1 ad. (pH: 8,2); 2013.08.16., 1 ad. (pH: 8,4) – Csajág: Haraszt-tározó, 2012.05.03., 1 juv., TS, +KT – Csátka: Csatkai-tó, 2012.09.06., 1 juv., TS, +KTE (pH: 9,2) – Csehbánya: Csehbányai-felsőtó, 2010.05.05., 1 ad., TS, +MM (pH: 9,1) – Csehbánya: Csehbányai-tó, 2002.06.01., 2 ad., TS, +TO – Csesznek: Cuha-völgy, 2012.07.05., 1 ad., TS, +GE – Csesznek: Károlyháza, 2012.07.05., 1 ad., TS, +CSE – Csesznek: Kecse-lyuk, 2013.09.10., 1 juv., TS, +BG – Csesznek: Kő-árok, 2013.08.16., 1 ad., TS – Csesznek: Kőmosó-barlang, 2013.09.10., 1 ad., TS, +BG – Csapok: Nosztori-völgy,

2010.09.11., VJ (herpt-pa: 1649) – Devecser: Csigere-patak, 2012.07.21., 1 ad., TS, +PA (pH: 8,1) – Devecser: Széki-tó, 2013.06.17., 1 ad., TS, +KT (pH: 8,9) – Doba: 2010.07.24., 1 ad., TS – Doba: Kastély-tó, 2013.06.17., 1 ad. 1 pzs, TS, +KTE – Doba: Somló, 2011.06.19., KT (herpt-pa: 2348); 2012.05.18., PL (+ÉP) – Döbrönte: 2014.08.11., TÖM (herpt-pa: 20829); 2014.08.11., TM (herpt-pa: 20831); 2014.08.15., (herpt-pa: 20830) – Dudar: Bányagödör-mocsár, 1998.09.25., 1 juv., TS, +ka – Écs: Pándzsamente, 2012.08.05., 1 juv., TS, +TO – Écs: Tóúti-kistó, 2013.09.23., 1 juv., TS, +TO – Enying: Alsótekeres, 2012.05.21., 1 juv., TS, +TÖM – Eplény, 1988.07.31., 1 ad., TS, +GE – Eplény: Ámos, 2010.09.18., 1 juv., TS, +ka (a régi kőbányában) – Eplény: Malom-völgy (TS), 2010.09.18., 4 juv.; 2011.09.09., 1 ad., +GE – Eplény: Malom-völgyi-zöldtó, 2013.05.19., 1 ad., 2 pcs, TS, +KTE (pH: 8,7) – Fehérvárcsurgó: Erdész-tó, 2012.07.24., 1 ad., TS, +KT (pH: 7,9) – Fehérvárcsurgó: Malomárok, 2012.07.14., 1 juv., TS – Felsőörs: 2015.04.25., CSG (herpt-pa: 37059) – Felsőörs: Kis-hegy, 2014.07.20., 1 ad., HOE – Felsőörs: közpark, 2012.05.02., CSG (herpt-pa: 5244); 2013.04.18., CSG (herpt-pa: 14628) – Fenyőfő: Kisszépalma, 1991.09.21., 1 juv., TS, +ka – Fenyőfő: Pisztrángos-tó, 1989.09.12., 1 juv., TS – Gic: Tó-rét, 2005.08.19., 1 ad., TS, +TO – Gyepükaján: Meleg-víz-tavacska, 2013.08.31., 3 juv., TS, +TÖM – Györság: 2011.12.05., GYE (herpt-pa: 4251); 2011.08.10., GYE (herpt-pa: 4221); 2013.04.03., GYE (herpt-pa: 14412) – Györszemere: Szőlőhegy, 1998.07.22., 1 juv., TS, +PI – Hajmáskér: Séd-menti-sziklák, 2010.09.13., 1 juv., TS, +ka – Hánta: Hántai-tavak, 2009.04.14., 1 ad., TS – Hárskút: Augusztintanya, 2010.04.29., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 7,8) (kerti dísztó) – Hárskút: Ráktanya, 2006.06.17., 1 ad., TS, – Jásd: Szent-kút, 2010.05.22., 1 juv., TS, +FF – Jásd: Tési-malom, 2013.05.22., 2 ad., TS, +TT (pH: 7,8); 2013.08.11., 1 juv., 1 ad., A (pH: 8,1) – Kapolcs: Mázás-kút, 1999.09.27., 1 ad., TS, +GE – Királyszentistván: Utótisztító-tó, 2009.03.28., SZB (herpt-pa: 4678); 2010. 05.08., SZB (herpt-pa: 4677) – Kővágóörs: Kornyi-tó (TP), 2013.02.03., TP; 2013.07.30., TP (herpt-pa: 15978); 2013.07.31., TP (herpt-pa: 15979); 2013.08.01., TP (herpt-pa: 15980); 2013.08.02., TP (herpt-pa: 15981); 2013.08.03., TP (herpt-pa: 15982) – Kővágóörs: Nyálas-tó, 2010.09.22., 1 juv., TS, +TO – Lázi: Sásos-mocsár, 1999.09.12., 1 ad., TS – Lepsény: Asszony-tava, 2013.06.16., 1 ad., TS, +MTÁ – Lovas: Király-kút-völgy (TS), 1999.05.24., 1 ad., +fta; 2013.08.11., 1 juv., 1 ad., +TO (pH: 9,1) – Lovas: Malom-völgy, 1995.07.05., 1 ad., TS, +TO (pH: 9,1) – Márkó: Márkói-malom, 2013.08.29., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 7,5) – Mindszentkál: Öreg-hegy, 1993.06.26., 1 ad., TS, +PIN – Nádasdladány: 2011.06.18., HA (herpt-pa: 2468); 2011.07.10., HA (herpt-pa: 2656) – Nagysztergár: Veimpusztá, 1998.07.12., 2 juv., TS, +TO – Nagyörbő: Kovácsi-hegyi-kőfejtő, 2013.05.04., 1 ad., TS, +CSP – Nagyörbő: Vadlány-lík, 1966.02.19., 1 juv., 2 ad., TS, +BG – Nagytevel: Kegyhely-forrás (TS), 2013.08.25., 1 juv., +FF (pH: 7,8); 2013.08.25., 1 ad., +GE – Nagytevel: Nagyteveli-tározó (TS, +KOT), 2012.04.26., 1 juv., 2 ad. (pH: 8,7); 2013.08.25., 1 juv. (pH: 8,9) – Nagyvázsony: 2013.09.16., 1 ad., TS, +GE – Nagyvázsony: Erdészlak-forrás, 2001.04.28., 1 juv., TS, +TÖ – Nagyvázsony: Halász Árpád-barlang, 1998.05.11., 1 ad., TS, +BG (a barlang bejáratánál) – Nagyvázsony: Vár-kút, 2013.09.28., 1 ad., TS, +FF (víz: 14 °C, pH: 7,8) – Némethánya: Bauxitlencse-tó (TS), 2010.09.24., 4 juv. (a meredek partfalon igyekeztek a víz felé); 2012.06.15., 1 ad. (peterkás közben), 1 pzs (pH: 8,9) – Némethánya: Pisztrángos-tó, 1989.04.23., 1 ad., TS, +KT – Noszlop: Hajagos-kistó, 2012.05.19., 2 juv., TS, +KTE – Nyírad: Sár-álló, 2001.05.21., 1 ad., TS, +TO – Nyúl: 2011.07.31., CSM (herpt-pa: 2803) – Olaszfalu: Alsópere (TS), 2001.05.12., 1 ad., +fta; 2008.07.25., 2 juv., +DA – Olaszfalu: Eperjes, 2010.09.07., TS, +ka – Olaszfalu: Kenderföldek, 1999.04.27., 2 ad., TS, +CSP (trágyatelep mellett) – Olaszfalu: Nyilas-mocsár, 2010.09.07., 2 juv., TS, +TO – Oroszi: Pernes-erdő, 2012.06.19., 1 ad., TS, +TO – Öcs: Nagy-tó (TS), 1988.04.15., 1 ad., 1 pzs, +MM; 2010.08.29., 1 juv., +DL (pH: 8,2); 2005.05.25., 1 juv., +DL (pH: 8,3) – Öskü: Aranyos-kút, 2013.08.17., 2 ad., TS, +CSE (pH: 8,2) – Öskü: Aranyoskúti-dűlő, 2013.08.17., 1 juv., TS, +DA (pH: 7,6) – Öskü: Bántai-mocsártó, 2012.07.23., 2 juv., TS, +MM (pH: 8,6) – Öskü: Murvabánya-tó (TS, +MM), 2012.06.27., 1 ad., +GE; 2013.09.26., 1 juv. (pH: 8,7) – Paloznak: Tódi-mező, 1999.04.03., 1 ad., TS, +TO; 2011.08.18., KT (herpt-pa: 3095); 2011.08.18., KT (herpt-pa: 3094) – Paloznak: Tódi-mocsár (TS, +MTÁ), 1999.09.28., 2 ad.; 1999.02.26., 1 ad. (pH: 8,1) – Pápa: Tapolcafő, 2000.05.16., 1 juv., TS, +ÉR – Pápa: Tó-rét, Tapolcafő, 2013.06.12., 1 ad., 3 pzs, TS, +TÖ (pH: 7,9) – Pápa: Űrgehegyi-kavicsbányató (TS, +TP), 1999.04.10., 1 juv., TS, +TP (pH: 8,2); 2012.05.20., 1 ad. (pH: 8,5) – Pápakovácsi: Kis-sédi-tavak, 2012.05.20., 1 ad., TS, +KTE – Pápateszér, Helyréti-kistó, 2013.07.06., 1 juv., TS, +TÖM (pH: 8,5) – Pápateszér: Hosszú-tó, 2013.07.06., 1 juv., TS, +KTE (pH: 8,5) – Pénzesgyőr: Tilos-erdei-barlang, 1999.10.30., 1 juv., TS, +BG – Pétfürdő: 2013.09.07., 2 juv., TS, +TO (pH: 7,9) – Pétfürdő: Kapossy-tározó, 2012.08.31., 1 juv., TS, +KT (pH: 7,8) – Pétfürdő: Péti-völgy, 2013.10.08., 1 juv., TS, +TÖM (pH: 7,9) – Pétfürdő: Péti-völgyi-mocsár, 1998.04.28., 1 juv. TS, +MTÁ – Porva: Pálhálás, 1990.10.06., 1 ad., TS – Porva: Pálhálási-tómpoly, 2013.04.13., 1 ad., TS, +TÖ (víz: 18,5 °C, pH: 9,7) – Pula: Kinizsi-forrás, 1999.09.25., 1 juv., TS (a forrás mellett) – Pula: Nagy-Sás-tó, 2005.05.25., 1 juv., TS, +TO – Pula: Tálodi-

rét, 1999.09.25., 2 juv., TS, +TO – Ravazd: 2010.09.09., 2 ad., TS, +GE – Ravazd: Ravazdi-erdő, 1999.03.31., 1 juv., TS, +TO – Ravazd: Vadalmás, 1998.07.22., 1 juv., TS, +DA – Sóly: Papírmalom, 2010.09.14., 1 juv., TS – Somlóvásárhely: Holt-tó, 2013.06.17., 1 juv., 1 ad., TS, +TO – Sümeg: 2013.04.14., KT (herpt-pa: 14543) – Sümeg: Sarvaly-erdő, 2004.07.17., 1 ad., KZ – Szápár: Szápári-horgászto (TS, +KOM), 2001.05.10., 1 juv. (pH: 8,8); 2013.04.18., 1 ad. (pH: 8,9) – Szentgál: Kölik-barlang, 2011.03.25., 1 ad., TS, +BG – Szentgál: Középső-Hajag, 2010.04.29., 1 ad., TS, +TÖM – Szentgál: Tüzköves-hegyi-barlang: 1987.12.13., 1 juv., TS, +BG – Taliándörög: Mosó-ház, 1998.04.02., 1 ad., TS, +FF – Tapolca: Sárkány-jégbarlang, 1996.02.11., 1 ad., TS, +BG – Tényő: Békavár, 1996.04.07., 2 ad., TS, +CSP (pH: 8,7) – Tés: Csöszi-határ, 2013.04.18., 1 ad., BJ, +TÖ (pH: 9,3); 2013.04.18., 1 juv., TS, +CSP Csőszpuszta, 2011.03.14., 1 ad., TS, +GE – Tés: Kis-Futóné, 1991.04.14., 1 ad., TS, +TÖ – Tés: Szúnyog-völgyi-tó, 2012.04.28., 1 ad., (pH: 8,2), TS, +TÖM – Tihany: Barátlakások, 1996.02.11., 3 ad., TS, +BG – Tüskevár: Tüskevári-erdő, 2013.06.17., 2 juv., TS – Ugod: Hubertlak, 2012.04.26., 1 juv., TS – Ugod: Huszárokélpuszta, 2003.07.11., 1 ad., A – Ugod: Királykapu, 1959.05.21., SZI (MTM) – Ugod: Király-kút, 1997.04.01., 1 ad., TS, +DA – Ugod: Som-berek, 1998.09.23., 1 ad., TS, +CSE – Ugod: Suttonyi-mocsár, 2013.06.18., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 7,3) – Ugod: Vörös János-séd, 2005.05.15., 1 juv., TS, +fta; 2010.09.09., VJ (herpt-pa: 14) – Úrkút: Csárdahegyi-őskarszt, 2013.08.30., 1 ad., TS – Úrkút: Dozmat-rét, 2005.06.20., 2 juv., TS, +CSP – Vállus: Büdöskút, 2011.04.19., 1 ad., TS, +TÖM – Városlőd: Kálvária-völgyi-tározó, 2001.05.13., 1 juv., TS, +ka – Városlőd: Karthauzi-záportározó, 2010.09.24., 1 juv., TS, +TÖ – Várpalota: Alumínium-kohó alja, 2011.06.03., SB – Várpalota: Baglyas-szőlőhegy, 1999.07.06., SB (herpt-pa: 4263) – Várpalota: Baglyas-hegy, 1998.07.13., SB (herpt-pa: 4261) – Várpalota: Bántai-homokbányatavak (TS, +MM), 2011.08.10., 1 juv.; 2012.04.04., 1 juv., 3 ad.; 2012.08.08., 1 ad., OSZ (feltűnően nagy testű példány, nedves homokfalból kiásva) – Várpalota: Cseri-domb, 2013.04.18., 1 juv., TS, +CSP (pH: 8,8) – Várpalota: Hideg-völgy, 1999.09.06., SB (herpt-pa: 4262) – Várpalota: Inotai-tározó (TS), 2000.06.09., 1 ad., +GE; 2012.07.23., 1 juv., +CSP – Várpalota: Józán-szőlő, 2012.06.06., 1 ad., TS, +PI; 2011.08.01., SZA – Várpalota: Kékeri-tó, 2011.04.06., 1 ad., A – Várpalota: Készneléti-lakótelep, 2010.10.18., SB (herpt-pa: 4265) – Várpalota: Kis-birkás-tó, 2000.06.06., 1 ad., TS – Várpalota: Kis-karszt-tó, 2013.05.14., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 7,9) – Várpalota: Kis-mező, 2011.07.03., KT; 2011.07.31., SZA; 2011.08.01., SZA (herpt-pa: 2825); 2011.08.01., SZA (herpt-pa: 2823); 2011.08.31., SZA – Várpalota: lőtér, 2011.07.03., KT (herpt-pa: 2473); 2011.08.01., SZA (herpt-pa: 2827) – Várpalota: Vár-völgy, 1999.09.29., 1 ad., TS – Vászoly: Szent Jakab-tó, 2010.09.21., 1 juv., TS, +CSE – Veszprém: Betekints-völgy (TS), 2001.05.14., 1 juv.; 2012.09.24., 1 ad. (elpusztult) – Veszprém: Gyulafirátót, 2011.05.23., CSA (herpt-pa: 1781) – Veszprém: Kádártai, 2013.05.15., 1 ad., +ka, HK – Veszprém: Kádártai-élménytó, 2013.09.15., 1 juv., TS, +TÖM (pH: 9,1) – Veszprém: Kádártai-kistó, 2001.05.14., 1 juv., TS, +MM – Veszprém: Kálvária-föld, 1999.11.01., 1 ad., TS +TÖM (pH: 8,7) – Veszprém: Rátóti-berek, 2009.05.08., 1 ad., TS, +KTE – Veszprém: Rátóti-halastó, 2011.05.20., CSA (herpt-pa: 1594) – Veszprém: Takó-barlang, 2009.12.06., 1 ad., TS, +BG – Veszprém: Tyúk-hegy, 1999.03.27., 1 juv., TS – Veszprémvarsány: Nádas-völgy, 1998.09.11., 1 juv., TS – Vindornyafok: Vindornyai-rétek, 1985.06.04., 2 juv., TS – Vindornyaszőlős: Vindornyai-láp, 1999.05.23., 2 juv., 1 L, TS, +MM – Zalaszentő: Hemán-tói-égerláp (TS, +ÉL), 2005.05.22., 1 juv. (pH: 7,9); 2011.04.19., 1 ad. (pH: 8,1) – Zalaszentő: Hideg-kút, 1999.09.01., 1 ad., TS, +TO – Zalaszentő: Kis-Rakottyas-tó, 2005.05.22., 1 ad., TS, +TÖ – Zalaszentő: Remete-barlang, 1966.02.09., 1 ad., TS, +BG – Zánka: Hegy-tó, 2011.04.03., 1 ad., TS, +MTÁ – Zirc (TS), 1988.06.20., 1 juv., +PI; 1990.07.05., 1 ad., +ÉP; 1991.08.07., 1 ad., +GE; 2010.08.27., 1 juv., (lépcsőházban); 2010.09.17., 1 juv., (esős éjszaka után lépcsőházban); 2013.08.04., 1 ad. (GE) – Zirc: 2011.05.25., TF (+PI) (herpt-pa: 2077) – Zirc: Bocskor-hegy, 2008.07.30., 1 juv., TS – Zirc: Cihelka-kút, 2000.03.09., 1 juv., TS, +FF (pH: 7,3) – Zirc: Hoffer-tó, 2012.05.28., 1 ad., TS, +KTE (pH: 7,7) (vízben petét rakott) – Zirc: Jánostanyai-tó, 2013.04.25., 1 ad., TS, +TÖM – Zirc: Zirci-arborétum, 1990.09.19., 1 ad., TS; 2012.04.27., TF (herpt-pa: 5071).

Balaton-medence:

Lárva (ebihal): Balatonszárszó: Nagyasszonyi-erdő, 1998.07.23., 2 L, TS, +TÖM – Fonyód: Buga-szegi-berek, 1997.06.08., 3 L, TS – Ordacsehi: Ordai-berek, 1996.05.02., 4 L, TS – Szántód: Berek-tó, 1998.06.10., 2 L, TS, +KTE – Tapolca: Pokol-tó, 2000.06.01., 5 L, TS – Tapolca: Téglagyári-tó, 2005.07.06., 5 L, TS, +KTE.

Kifejlett egyed: Balatonalmádi: Öreg-hegy (TS), 1988.08.17., 1 ad., +GE; 1989.06.04., 1 ad., +PIN – Balatonberény: Banács-erdő, 1997.06.15., 1 juv., TS (korhadat tuskó alatt) – Balatonberény: Polgár-rét, 2009.09.17., 1 juv., TS – Balatonboglár: Berek-csatorna, 2010.06.06., 1 ad., TS – Balatonendréd: Petendidomb, 1998.09.10., 1 ad., TS – Balatonfenyves: Imremajor, 1999.05.19., 1 ad., TS, +GE – Balatonfenyves:

Pálmajor, 1996.05.23., 1 juv., TS – Balatonföldvár: Földvári-berek, 1997.04.27., 1 juv., TS, +GE – Balatonfüred: Kórház-park, 2013.04.14., PB (herpt-pa: 15420) – Balatonyörök: Becehegy, 1985.06.01., 2 ad., TS, +PIN – Balatonkenese: 2011.07.16., TF (herpt-pa: 2967) – Balatonkeresztúr: Kender-áztató, 2008.04.14., 1 ad., TS, +MM – Balatonlelle: Lellei-berek, 1999.07.03., 1 ad., TS (elpusztult) – Balatonlelle: Rádpusztá, 1998.08.27., 1 ad., TS (pince) – Balatonmagyaród: Egyes-terelőtöltés, 2003.03.25., 1 juv., TS – Balatonmagyaród: Keleti-berek, 1996.08.24., 1 ad., TS – Balatonöszöd: Öszödi-alsóberek, 2009.06.15., 1 ad., TS, +GE – Balatonszabadi: 1957.07.15., KOV (MTM) – Balatonszabadi: Öreg-hegy, 1997.05.21., 1 juv., TS, +PIN – Balatonszárszó: Cseri-oldal, 1996.08.21., 1 ad., TS, +fta – Balatonszárszó: Szárszói-berek, 1999.03.28., 1 ad., TS – Balatonszemes: Bozót, 2004.03.19., 1 ad., TS – Balatonszemes: Kertalja, 1999.03.28., 1 ad., TS – Balatonszentgyörgy: Diósi-erdő, 1985.06.14., 1 juv., TS (elpusztult) – Buzsák: Rónai-berek, 2006.04.03., 1 ad., TS – Csopak: 2011.08.17., KT (herpt-pa: 3096) – Fonyód: 1954.07.02., A (MTM) – Fonyód: Bélatelepi-strand, 2006.05.03., 1 ad., TS – Fonyód: Buga-szegi-berek, 1997.06.08., 1 juv., TS – Hévíz, 1990.06.23., 1 ad., TS – Keszthely: Fenékpusztá (géptelep), 1996.06.08., KT (herpt-pa: 7555) – Köröshegy: 2014.05.25., TP (herpt-pa: 33097) – Lesencetomaj: Gubacsi-malom, 1985.05.21., 1 ad., TS, +GE – Nemesgulács: 2014.04.07., TP (herpt-pa: 17367) – Ordacsehi: Ordai-berek, 1996.05.02., 1 juv., TS – Örvényes: Dolomitbánya-mocsár, 2000.05.05., 1 juv., TS – Sármellék: Balaton-berek, 2008.09.01., 1 juv., TS – Sávoly: Gyótai-berek, 1996.05.06., 1 ad., TS – Siófok: Békás-árok, 1966.07.27., 1 juv., TS, +ÉR – Siófok: Papkutatpusztá, 1996.09.07., 1 ad., TS, +GE – Somogyzentpál: Háti-hegy, 1997.05.02., 1 ad., TS, +PIN – Szántód: Fürdőtelepi-berek, 1996.07.13., 1 juv., TS – Szántód: Komlós-völgy, 1998.06.10., 1 ad., TS, +GE – Tapolca: 2011.09.21., ZA (herpt-pa: 6099); 2013.04.14., TP (herpt-pa: 14509); 2014.04.10., TP (herpt-pa: 17368); 2014.06.09., TP (herpt-pa: 20382); 2014.06.10., TP (herpt-pa: 20301); 2014.06.11., TP (herpt-pa: 20408); 2014.06.13., TP (herpt-pa: 20445); 2014.06.24., TP (herpt-pa: 20490); 2014.06.28., TP (herpt-pa: 20509); 2014.07.01., TP (herpt-pa: 20519); 2014.07.06., TP (herpt-pa: 20573); 2014.07.29., TP (herpt-pa: 20736); 2014.07.30., TP (herpt-pa: 20852); 2014.08.13., TP (herpt-pa: 20827); 2014.08.17., TP (herpt-pa: 20886) – Tapolca: Hétevezér-autóspihenő, 1999.09.27., 1 juv., TS, +GE – Tapolca: Pokol-tó, 2000.06.01., 3 juv., TS – Tapolca: Téglagyári-tó, 2005.07.06., 1 juv., TS, +KTE – Tihany: Sajkod, 1989.06.04., 1 ad., TS – Vonyarcvashegy: Szent Mihály-domb, 1999.09.24., 1 juv., TS, +ka – Vörs, 1996.07.14., 1 ad., TS, +GE – Zalakomár: Kápolnapusztai-bivalyrezervátum, 2005.09.14., KT (herpt-pa: 7554) – Zalavár: Balatonhídvég, 1996.07.28., 1 ad., TS, +GE – Zalavár: Egyes-terelőtöltés, 1997.05.03., 1 ad., TS, +GE – Zamárdi: Töreki-tavak, 2010.04.01., BA (herpt-pa: 519).

Levelibéka-félék családja (Hylidae)

Hyla arborea Linnaeus, 1758 – Zöld levelibéka

Irodalom: 11, 27, 32, 34, 40–42, 47, 49, 51, 52, 54–56, 59, 62–64, 67, 68, 70, 72, 73, 75, 77, 79, 80, 84, 89, 92–95, 96, 97, 98, 100, 101.

Jellemzése: A zöld levelibéka elnevezése arra utal, hogy fehéres-sárgás hasoldalának kivételével zöld. Színe – elsősorban a környezetének hatására – többé-kevésbé változik. Főleg kora tavasszal találkozhatunk szürkésbarna egyedekkel is. Bőre a hátoldalán sima, a hasoldalán szemcsézett. Hát- és hasoldalának határán, általában az ornyílástól hátrafelé fehér sávval szegélyezett, megszakítás nélküli sötétebb sáv húzódik végig. Hátsó lábai nagyon hosszúak. Tapadókorongban végződő ujjai segítségével könnyedén mászik sima felületeken is. A hímnél általában nagyobb nősténye petéit kisebb csomókban rakja le. Jellegzetes olívbarna lárvája könnyen felismerhető. Jól fejlett, magas farokvitorlája a végén lekerekített.

Előfordulása: Magyarország sík-, domb- és hegyvidékein gyakorlatilag mindenütt előfordul. Szaporodóhelyétől messzire elkalandozik. Lakott területeken is gyakran felbukkan. Leszámítva néhány kisebb területet, a Bakony-vidéken és a Balaton-medencében is általánosan kimutattuk a jelenlétét.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 401

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, KBM, KZD, KEB, KEF, KER, KHA, KIL, KKS, MAH, MÓÁ, NAB, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SÁR, SIV, SPS, STH, SÚB, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM, ZVH.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (75), 5×5 km (200), 2,5×2,5 km (315)

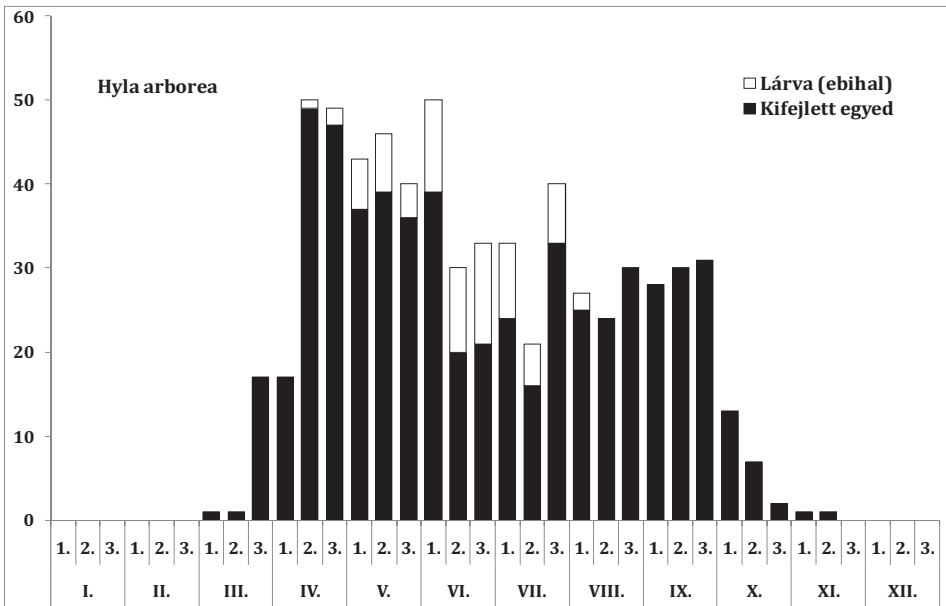
A zöld levelibéka (*Hyla arborea*) lelőhelyei

Élőhelye: A zöld levelibéka általában a napsütötte nyílt területeken, cserjés, ligetes helyeken, nedves réteken fordul elő. Gyakorlatilag bárhol megtalálható. Szaporodása, illetve fejlődése is nagyon változatos állóvizekben történik. A peterskáshoz igényli a növényzetet.

Vízípusok szerinti előfordulása: CSE (4), CSP (11), DA (1), DL (2), ÉL (2),ÉR (5), FTÁ (2), KOM (4), KOT (2), KT (17), KTÁ (2), KTE (20), KTH (3), LF (2), LTS (5), MM (35), MTÁ (7), TO (24), TÖ (16), TÖM (26), TP (3), TT (1). A Bakony-vidéken és a Balaton-medencében legtöbb (35) alkalommal mocsár típusú mesterséges állóvízben, tömpöly típusú mesterséges kisvízben (26 alkalom), tocsogóban (24 alkalom), kistó típusú egyéb mesterséges állóvízben (20 alkalom) mutattuk ki.

Vízípusok szerint mért pH-értékek átlaga: 7,2–10,6

Életmódja: A zöld levelibéka kora

A zöld levelibéka (*Hyla arborea*) fenológiája

este és éjjel aktív. A téli időszakot fagymentes helyen, földalatti üregekben, rágcslálók járataiban, odvas fákbán stb. tölti. Szaporodása általában április-május hónapokban történik. A nőstény a petéket több kisebb csomókban rakja le. A lárvák átlag 40-60 nap alatt alakulnak át. Az átalakult kisbékák eleinte a vízparti növényzeten tartózkodnak, majd fokozatosan eltávolodnak a tenyészőhelyüktől. Elsősorban rovarokkal táplálkoznak. Ebihalikat főleg ragadozó rovarok és lárváik, a kifejletteket elsősorban vízisiklók és madarak tizedelik.

Státusz, védelem: A zöld levelibékára – más fajokhoz hasonlóan – kedvezőtlenül hat élőhelynek eltűnése vagy megváltozása, a víz lecsapolása, szennyezése stb. További veszélyforrások a klímaváltozás, valamint a terjedő betegségek. A legtöbb országban védett, természetvédelmi értéke 10 000 forint.

Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Lárva (ebihal): Ajka: Bódé, 1981.06.25., 2 L, TS, +TÖM – Ajka: Nyíres-kisvízek, 1985.07.08., 2 L, TS, +TÖ (pH: 8,9) – Bakonybél: Borostyán-tó, 2001.05.09., 2 L, TS, +KTE (pH: 9,2) – Bakonynána: Kertikistó, 2009.05.10., 4 L, TS, +KTE – Bakonyszentkirály: Hajmásuszta, 2005.06.25., 5 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Bakonyszentlászló: Ósfenyves-kistó, 2013.07.06., 1 L, TS, +KTE (pH: 8,3) – Balinka: Mecsérimocsár, 2000.06.02., 2 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Csabrendek: Agyagos-kistó, 2005.07.05., 4 L, TS, +TÖM – Döbrönte: Bittva-völgyi-kistó, 2005.06.07., 3 L, TS, +TÖM (pH: 8,2) – Eplény: Malom-völgyi-zöldtó, 2013.05.19., 4 L, TS, +KTE (pH: 8,7) – Felpéc: Felpéci-csatoma, 1998.07.30., 3 L, TS, +ÉR (pH: 8,3) – Gyepükaján: Meleg-víz, 1989.05.23., 2 L, TS, +ÉR (pH: 8,4) – Herend: Bányatelepi-mocsár, 2002.06.01., 6 L, TS, +MM (pH: 9,1) – Kővágóörs: Kornyi-tó, 1988.06.03., 4 L, TS, +KTÁ (pH: 8,9) – Nagytevel: Nagyteveli-tározó (+KOT), 2005.06.07., 3 L, BJ (pH: 8,7); 2013.06.12., 2 L, TS (pH: 8,9) – Nyírad: Meleg-víz, 2012.05.30., 2 L, TS, +ÉR (pH: 8,5) – Olaszfalu: Tó-rétek, 1999.07.05., 3 L, TS, +TÖM – Öcs: Nagytó, 1992.07.24., 5 L, TS, +MM (pH: 8,2) – Öskü: Bántai-mocsártó, 2012.07.23., 3 L, TS, +MM (pH: 8,6) – Öskü: Kisösküi-forrástó, 2000.06.28., 2 L, TS, +TÖM (pH: 7,9) – Öskü: Murvabánya-tó, 2012.06.27., 3 L, TS, +MM (pH: 8,6) – Pápa: Örvény-tó, Tapolcafő, 2013.06.12., 3 L, TS, +LF (pH: 7,7) – Pétfürdő: Pétivölgyi-mocsár (TS, +MTÁ), 1998.06.02., 3 L (pH: 8,1); 2012.06.27., 3 L (pH: 8,4) – Porva: Pálinkaház, 2009.06.06., 2 L, TS, +TÖM (pH: 9,3) – Pula: Nagy-Sás-tó (TS, +DA), 1999.07.08., 2 L (pH: 8,6); 2005.05.25., 4 L (pH: 7,8) – Salföld: Homokbánya-tavak, 1985.07.03., 2 L, TS, +KTE – Szentbékakál: Barkás-tó (TS, +DL): 2005.07.01., 3 L (pH: 7,8); 2009.06.27., 2 L (pH: 8,2) – Szentbékakál: Kis-Barkás-tó, 2005.07.01., 5 L, TS, +CSP (pH: 8,6) – Tótvázsony: Víztekerület, 2004.06.14., 2 L, TS, +TÖM – Ugod: Hubertlaki-tó, 2012.06.15., 4 L, TS, +KT (pH: 7,9) – Városlód: Karthauzi-záportározó, 2002.06.01., 4 L, TS, +KT (pH: 7,9) – Várpalota: Bányató, 2013.06.07., 3 L, TS, +MM (pH: 8,3) – Várpalota: Grábler-tó, 2002.07.24., 6 L, BJ, +KOM (pH: 8,6) – Veszprém: Ferenc-forrástó, 2003.06.25., 7 L, TS – Veszprém: Országúti-dűlő, 1999.06.24., 5 L, TS, +TÖ – Veszprém: Rátóti-halastó, 1999.07.05., 8 L, TS, +MM (pH: 8,1) – Veszprémvársány: Erdészlak-tó, 2002.06.21., 3 L, TS, +TÖM – Vindornaszőlös: Vindornyai-láp, 2005.06.14., 2 L, TS – Zalaszántó: Kis-Rakottyas-tó, 2005.05.22., 2 L, TS, +TÖ – Zirc: Hoffer-tó, 2012.07.25., 4 L, TS, +KTE (pH: 8,2 – 8,8) – Zirc: Király-kúti-égerláp (TS, +ÉL): 2011.05.14., 2 L (pH: 8,1); 2013.06.16., 3 L (pH: 9,2).

Kifejlett egyed: Adásztevel: Cigány-gödör, 2000.05.26., 1 ad., BJ, +TÖM (pH: 8,9) – Adásztevel: Csombagödör (+MM), 2005.06.07., 2 ad., BJ; 2013.06.25., 1 ad., TS (pH: 8,1) – Adásztevel: Teveli-horgásztó, 2009.05.17., 1 ad., TS – Ajka, 2013.11.15., TP (herpt-pa: 16746) – Ajka: Bakonygyepes, Csigere-patak, 2001.05.21., 2 juv., TS, +CSE (pH: 8,1) – Ajka: Bódéi-forrás, 1985.06.26., 1 juv., TS, +TO – Ajka: Cséküti-levegő, 1979.04.30., 1 juv., 1 ad., TS, +TO (pH: 8,1) – Ajka: Csonakázó-tó, 1999.06.12., 2 ad., TS – Ajka: Hubertus-lak, 2013.08.30., 1 juv., 3 ad., TS – Ajka: Jókaibánya, 1988.08.08., 2 ad., TS – Ajka: Jubileumi-park, 2013.08.30., 1 ad., TS – Ajka: Lórintei-tó, 2001.05.21., 3 juv., 1 ad., TS – Ajka: Sárcsi-kút, 1963.05.13–17., SZL-TGY (MTM) – Ajka: Szőke-forrás, 1973.09.29., 1 ad., TS – Ajka: Tósoki-mocsár, 1974.08.13., 1 ad., TS – Badacsonytördemic: Badacsony hegy, 2005.05.30., 1 ad., KZ – Bakonybánk: Vecsenyi-mocsár, 2009.08.03., 4 juv., TS – Bakonybél: 1988.09.13., 1 ad., TS – Bakonybél: Barátok-útja, 2011.05.22., TF – Bakonybél: Borostyán-kút, .06.18., 3 juv., TS – Bakonybél: Borostyán-tó (TS, +KTE), 2001.05.09., 1 ad. (pH: 9,2); 2011.04.27., 2 ad. – Bakonybél: Fekete-séd (TS), 1990.04.03., 1 juv.; 2010.04.24., 2 ad. – Bakonybél: Gerence-völgy, 2010.04.24., 3 juv., 2 ad., TS – Bakonybél: Tuskós, 2011.04.27., 1 ad., TS, +TÖM – Bakonybél: Új-tó, 2005.05.26., 1 juv., TS, +TO (pH: 8,6) – Bakonycsernye: Balátai-horgásztó, 2002.08.05., 4 juv., TS – Bakonycsernye: Dolina-tározó, 2011.03.14., 1 ad., TS, +KT – Bakonycsernye: Dolosdi-rét, 2011.04.02., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Bakonyjákó: Bittva-völgy,

2011.10.04., 1 ad., TS – Bakonyjákó: Forrás-vendégház dísztava: 2012.04.26., 1 ad., BJ, +TÖM (pH: 8,1) – Bakonyjákó: lharkút, 2010.09.24., 1 ad., TS – Bakonyjákó: lharkút, Zsivány-völgy, 2001.04.24., 2 juv., TS – Bakonyjákó: Kóforrás-kistavak, 2011.10.04., 1 ad., TS – Bakonykúti: Hideg-völgyi-patak, 2006.08.10., 1 juv., TS, +CSE – Bakonynána: Kerti-kistó, 2009.05.10., 3 ad., TS, +KTE – Bakonyoszlop: Bauxitbánya-tó, 2010.09.09., 2 juv., TS (pH: 9,1) – Bakonyoszlop: Hosszú-földek, 2010.09.09., 1 ad., TS, +TO – Bakonyoszlop: Ördög-árok, 2013.09.10., 1 juv., TS – Bakonyzentlászló: Cuha-szurdok, 2012.07.05., 3 ad., TS – Bakonyzentlászló: Ósfenyves-kistó, 2013.07.06., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,3) – Bakonyzentlászló: Újhegyi-tó, 1971.05.23., 1 ad., TS, +CSP – Bakonyzombathely: Feketevízi-tó-2, 2012.09.06., 3 juv., TS, +KTH (pH: 7,8) – Bakonyzombathely: Feketevízi-tó-4, 2012.09.06., 1 juv., TS, +KTH (pH: 7,9) – Bakonyzombathely: Feketevízpuszta, 2001.06.02., 2 juv., 3 ad., TS – Bakonyzúcs: Szücsi-horgásztó, 2011.04.27., 1 ad., TS – Bakonytamási: Asszony-rét, 2013.07.06., 2 juv., TS, +CSP (pH: 7,8) – Balatonfőkajár: Laposi-legelő, 2013.04.23., 1 juv., 2 ad., TS, +CSP (pH: 8,6) – Balatonhenye: Kettős-tó, 1999.09.26., 1 ad., TS; 2003.04.26., 1 ad., KZ – Balatonszőlős, 1989.09.18., 3 ad., 2 juv., TS – Balinka: Kertekaljai-kisvízek, 2011.04.05., 1 ad., TS, +TÖ – Balinka: Mecseri-mocsár, 2000.06.02., 3 juv., 2 L, 1 ad., TS, +MM (pH: 8,5) – Bárd: Kerti-kistó, 2013.08.29., 3 juv., TS, +TÖM – Barnag: 1990.03.24., 1 ad., TS, +TÖM – Berhida: Káloz-forrás, 2013.04.23., 1 juv., 1 ad., TÖM (pH: 8,5) – Berhida: Sebőkmalom, 2013.06.16., 1 ad., TS – Bodajk: Felső-rét, 2008.04.28., 3 juv., 2 ad., TS, +TO – Bodajk: Gát-part, 2012.09.11., 4 juv., 1 ad., TS – Borszörcsök: Sár-tó, 1985.06.29., 5 juv., 1 ad., TS – Borzavár: 2012.04.15., TF (herpt-pa: 5073) – Borzavár: Csárda-völgy, 2013.04.28., TF (herpt-pa: 15020) – Borzavár: Kis-Borzavári-hegy, 1999.09.04., 1 ad., TS – Csabrendek: Agyagos-kistó, 2005.07.05., 3 juv., TS, +TÖM – Csabrendek: Tárkányi-horgásztó, 2011.03.31., 1 ad., TS, +KTE – Csajág: 2011.08.06., IH (herpt-pa: 3026) – Csajág: Haraszt-tározó, 2012.05.03., 1 ad., TS, +KT – Csehbánya: Csehbánya-tó, 2001.05.13., 4 juv., TS – Csesznek: Kő-árok, 2013.08.16., 2 ad., TS – Csetény: Sötét-berki-árok (TS, +CSP), 1999.08.29., 2 juv.; 1999.09.02., 7 juv. – Devecser: Széki-erdő, 1990.07.18., 1 ad., TS; 2008.06.21., 1 ad., KZ – Devecser: Széki-tó, 1989.05.23., 1 juv., 2 ad., TS – Devecser: Téglagyári-kistó, 1985.07.02., 2 L, 7 juv., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,7) – Doba: Kastély-tó, 1985.06.29., 1 ad., TS – Döbrönte: Bittva-völgyi-kistó, 2005.06.07., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Dudar: Bányagödör-mocsár, 1999.09.07., juv. tő, TS, +MM (pH: 8,2) – Écs: Pándza-mente, 2009.07.04., 1 juv., TS – Eplény: Malom-völgy, 2005.06.02., 3 ad., TS – Eplény: Malom-völgyi-zöldtó, 2013.05.19., 2 juv., TS, +KTE (pH: 8,7) – Fehérvárscurgó: Erdész-tó, 2012.07.24., 2 L, 4 juv., 1 ad., TS, +KT (pH: 7,9) – Fehérvárscurgó: Malomárok, 2000.06.03., 1 juv., TS – Felpéc: Felpécsi-csatorna, 1998.07.30., 1 ad., TS, +ÉR (pH: 8,3) – Fenyőfő: Pápai-lapos, 2011.08.21., 1 ad., TS – Fenyőfő: Pisztrángos-tó (TS), 1985.07.04., 8 juv., +TO; 1989.09.12., 1 ad. – Gic: Tó-rét, 2005.08.19., 3 ad., TS, +TO – Gyepükaján: Meleg-víz (TS), 1989.04.11., 3 ad.; 1989.04.13., 1 ad.; 1989.05.23., 1 juv. (pH: 8,4) – Györság: 2011.08.10., GYE (herpt-pa: 4245); 2012.08.21., GYE (herpt-pa: 6428) – Györszemere: Józsefháza, 1998.07.22., 1 ad., TS – Hajmáskér: Séd-völgy, 1999.09.18., 2 juv., 1 ad., TS, +TÖ – Hárskút: Augusztintanya, 2010.04.29., 2 ad., TS – Hárskút: Esztergáli-kút (TS), 1992.05.08., 1 ad.; 2010.08.22., 3 juv. – Hárskút: Krajcár-kút: 2010.08.22., 1 ad., TS – Hárskút: Lazsnak-úti-dűlő, 1992.06.15., 2 ad., TS, +TO (pH: 7,8) – Hárskút: Reng-kő, 1999.08.10., 3 juv., TS, +TÖ – Hárskút: Stefánia-völgy, 1975.05.18., 2 juv., 1 ad., TS – Hegyesd: 2012.09.26., KT – Hegyesd: Hegyesdi-vár, 1999.05.07., 1 juv., 2 ad., TS – Hegyesd: Szent Péter-hegy, 1984.05.16., 1 ad., VT – Herend: Bányatelepi-horgásztó, 2002.06.01., 2 juv., BJ – Herend: Bányatelepi-mocsár, 2002.06.01., juv. tő, TS, +MM (pH: 9,1) – Herend: Búvár-tó, 2001.08.10., 1 juv., TS – Jásd: Poós-malom, 2013.05.22., 1 ad., TS – Jásd: Tési-malom, 2010.05.22., 1 ad., TS, +TT (pH: 7,8) – Kajárpéc: Csuki-ér, 1998.07.30., 3 juv., TS – Kapolcs: Kálomisz-tó, 1999.09.26., 4 ad., TS; 2003.04.26., 1 ad., KZ – Káptalanfa: Kígyós-patak, 1989.05.23., 1 ad., TS – Káptalanfa: Sárosfői-halastavak, 1990.09.01., 1 juv., 2 ad., TS – Káptalantóti: Bácsai-rét, 2008.07.21., 4 juv., TS – Kincsebánya: Csurgói-tározó, 2000.06.03., 1 juv., BJ; 2002.08.05., 2 ad., TS – Királyszentistván: Utótisztító-tó, 1998.06.02., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,9); 2010.04.16., SZB (herpt-pa: 4701) – Kővágóórs: Burnót-patak, 1994.09.29., 1 ad., TS – Kővágóórs: Kornyói-tó (TS, +KTÁ), 1988.06.03., 1 ad. (pH: 8,9); 1994.09.29., 1 ad. (pH: 9,1); 2011.04.06., FSZ (herpt-pa: 414) – Kővágóórs: Nyálas-tó, 1986.04.27., 2 juv., TS – Köveskál: Bika-tó, 2003.06.28., 1 ad., KZ – Köveskál: Fekete-hegy, 1999.09.21., 3 juv., TS – Köveskál: Köveskálitavak, 1988.08.03., 2 ad., TS – Köveskál: Sásdi-rétek, 2010.09.21., 1 ad., TS – Kup: Kupi-erdő, 1992.07.29., 1 ad., TS – Küngös: Bürkös-rét, 2012.05.03., 2 ad., TS, +TO – Lepsény: Kastélykert, 2013.06.16., 3 ad., TS – Lesencefalú, 1990.04.17., 1 ad., TS – Litér: Kenderesi-dűlő, 1990.07.18., 1 ad., TS – Lovas: Király-kút-völgy, 2013.08.11., 4 juv., 1 ad., TS – Lovas: Malom-völgy (TS), 1995.07.05., 1 ad.; 2012.06.30., 3 juv. – Lovászpataona: Lovászpataonai-halastó, 1988.09.30., 1 ad., TS – Magyarpolány: 1959.03.31., AG (MTM) – Moha: Gaja, 2012.07.24., 2 ad., TS – Monoszló: Hegyi-tó, 2005.06.03., juv. tő, TS – Monoszló: Tar-óra-

hegy, 2003.03.25., 1 ad., KZ – Nádasdladány: Nádor-csatorna, 2012.07.23., 1 ad., TS – Nádasdladány: Tőzegtelep, 2011.09.28., 2 ad., TS – Nagydém: Sokorói-Bakony-ér, 1988.09.30., 1 ad., TS – Nagygörbő: Kovácsi-hegyi-kőfejtő, 2013.05.04., 1 ad., TS, +TO – Nagytevel: Kegyhely-forrás, 2013.08.25., 1 juv., TS – Nagytevel: Nagyteveli-tározó (+KOT), 2005.06.07., 1 ad., BJ (pH: 8,7); 2013.06.12., 2 juv., 1 ad., TS (pH: 8,9) – Nagyvázsony: Bazaltbánya, 1998.05.11., 2 ad., TS – Nagyvázsony: Erdészlak-forrás, 2001.04.28., 1 ad., TS, +TÖ – Nagyvázsony: Nyír-tó, 1998.05.11., 2 ad., TS – Nagyvázsony: Pap-réti-tó (TS), 1988.04.21., 1 juv.; 2005.06.03., 5 juv. – Nagyveleg: Feneketlen-tó, 2001.06.30., 3 ad., TS – Nemesahy: Nyáros-dűlő, 1997.05.30., 1 ad., TS, +TÖ – Nemesvámos: Tekeres-völgy, 2005.05.14., 1 ad., TS, +TO – Németszánya: Bittva-völgy, 1989.05.23., 1 ad., TS – Németszánya: Fehérlő-tó (TS), 2010.09.24., 1 ad.; 2011.08.16., 5 juv., +KTE (pH: 8,5) – Németszánya: Pisztrángos-tó, 1989.04.11., 2 ad., TS, +KT (pH: 8,5); 1989.05.23., 3 ad., TS; 2000.05.26., 1 ad., BJ – Nyalka: 2010.09.03., 2 juv., TS – Nyírad: Sár-álló, 2002.08.02., 1 ad., KZ – Nyírad: Kukacos-tó, 2011.03.31., 2 ad., TS, +KTE (pH: 8,7) – Nyírad: Meleg-víz, 2012.05.30., 1 juv., TS, +ÉR (pH: 8,5) – Olaszfalu: Alsópere, 2011.09.17., 1 ad., TS – Olaszfalu: Csicsó-völgyi-tó, 2001.05.12., 1 ad., TS, +KT (pH: 8,2) – Olaszfalu: Kastély-tó, 2010.05.01., 1 ad., TS, +KTE – Ócs: Büdös-tó (TS), 1988.04.21., 2 ad.; 2010.04.30., 2 juv.; 2011.04.18., 1 ad.; 2013.09.16., 1 ad. – Ócs: Nagy-tó, 1992.07.24., 34 juv., TS, +MM (pH: 8,2); 1993.06.30., 36 juv., TS, +MM; 2008.05.06., VJ (MTM); 2011.04.18., 1 juv., 3 ad., TS, +MM – Örvényes: Örvényesi-séd-völgy, 1999.04.03., 1 ad., TS – Öskü: Aranyos-kút, 2013.08.17., 8 juv., 1 ad., TS, +TO – Öskü: Bántai-mocsártó, 2012.07.23., 3 juv., TS, +MM (pH: 8,6) – Öskü: Kisösküi-forrástó (TS, +TÖM), 2000.06.28., 2 ad.; 2001.05.16., 1 ad. (pH: 7,9) – Öskü: Körös-hegy, 1999.08.04., 2 juv., TS – Öskü: Murvabánya-tó (TS, +MM), 2012.06.27., 3 L; 2013.09.26., 4 juv., 1 ad. (pH: 8,6) – Paloznak: Tódi-mező, 2000.04.18., 1 ad., TS; 2010.04.25., 3 juv., TS; 2011.08.18., KT (herpt-pa: 3099); 2011.08.18., KT (herpt-pa: 3098) – Paloznak: Tódi-mocsár, 1999.09.09., juv. tő, 3 ad., TS, +MTÁ – Pápa: Örvény-tó, Tapolcafő (+LF), 2013.06.12., 1 ad., TS (pH: 7,7); 2013.06.12., 2 juv., BJ (pH: 7,9) – Pápa: Tapolcafői-láprét, 1999.09.16., 1 ad., KZ; 2007.09.15., 1 ad., TS – Pápa: Tó-rét, Tapolcafő, 2013.06.12., 2 juv., 1 ad., TS – Pápa: Tölgyerdei-tó, 2007.09.15., 3 ad., TS – Pápa: Űrgehegyi-kavicsbányató, 1999.04.10., 3 ad., TS, +CSP – Pápakovácsi: Attyapusztai-láprét, 2005.08.19., 5 juv., 2 ad., TS – Pápakovácsi: Kis-sédi-mocsár, 2012.05.20., 1 juv., 1 ad., TS, +TO – Pápasalamon: Körös-patak-horgásztó, 2012.05.19., 1 ad., TS, +TO – Pápateszér: Burics-kistó, 2013.07.06., 1 juv., TS, +TO – Pápateszér: Hosszútó, 2013.07.06., 1 juv., 1 ad., TS – Pécsely: Meggy-hegyi-forrás, 2005.05.27., 5 juv., TS – Pétfürdő: 2013.09.07., juv. tő, 2 ad., TS, +TO (pH: 7,9) – Pétfürdő: Ifjúsági-tó (TS, +KTE), 2012.08.31., 4 juv. (pH: 8,2); 2013.09.07., 2 juv., 1 ad. (pH: 7,8) – Pétfürdő: Péli-völgy, 2013.10.08., 2 ad., TS (szóltak) – Pétfürdő: Péli-völgyi-mocsár (TS, +MTÁ), 1998.06.02., 2 ad. (pH: 8,1); 2013.09.07., 4 juv., 2 ad. (pH: 7,9) – Porva: Pálinkaházi-kistavak (TS), 2008.07.20., 5 juv.; 2011.05.10., 2 pzs, +TÖM (pH: 9,2) – Porva: Szépalmai-tó, 1999.05.11., 1 ad., TS, +KTE – Porva: Zsidó-erdő (TS), 2004.08.05., 2 juv.; 2005.05.23., juv. tő – Pula: Alginitbánya-tó, 2009.04.20., 3 ad., TS, +KTE (pH: 8,1) – Pula: Tálodi-rét (TS), 1988.04.21., 2 ad.; 1999.09.25., 3 juv. – Pula: Tálodi-tó, 1999.09.25., 1 ad., TS – Pusztamiske: Kis-tavaeska, 2000.08.15., 7 juv., 1 ad., TS – Ravazd: Ravazdi-halastó, 1988.09.30., 1 ad., TS – Ravazd: Vadalmás, 1998.07.22., 1 ad., TS – Románd: Romándi-halastó, 1988.09.30., 2 ad., TS – Sokorópátka: Harangozó, 1998.07.26., 1 ad., TS – Sokorópátka: Pátkaidomb, 1998.07.26., 2 juv., TS – Soly: Papírmalom, 2010.09.14., 1 juv., TS – Soly: Veszprémi-Séd-mente, 2009.09.28., 1 ad., KZ – Somlólóvárhegy: Holt-tó, 2013.06.17., 3 juv., 2 ad., TS, +TO – Súr: Súr-halastó, 2001.05.12., 3 juv., TS, +KTH (pH: 8,1) – Szentbékálla: Barkás-tó, 2009.06.27., juv. tő, TS, +DL (pH: 8,2) – Szentbékálla: Kis-Barkás-tó, 2005.07.01., 2 juv., TS, +CSP (pH: 8,6) – Takácsi: Gerence, 2012.07.20., 1 ad., TS – Taliándörögd: Domján-kút, 2010.07.14., 1 ad., TS – Tényő: 2010.09.05., 1 juv., TS – Tényő: Békavár, 1998.07.30., 5 juv., TS – Tés: Csepegő-árok, 2010.05.22., 1 ad., TS, +CSE (pH: 8,3) – Tés: Csősz-határ, 2013.04.18., 1 ad., BJ, +TÖ (pH: 9,3) – Tés: Csőszpusztai-tó (TS), 1989.05.18., 5 juv.; 1999.08.11., 3 ad.; 2005.06.11., 4 juv. – Tés: Jubileumi-zsomboly, 2011.09.24., DF (herpt-pa: 3850); 2011.09.24., DF (herpt-pa: 3848) – Tés: Szűnyog-völgyi-tó, 2013.04.18., 1 ad., TS, +TÖM (víz: 9,4 °C, pH: 10,6) – Ugod: Csapó-kút, 2011.08.16., 2 juv., 1 ad., TS – Ugod: Hubertlaki-tó (+KT), 2011.04.27., 2 ad., TS; 2012.04.26., 1 ad., BJ; 2012.06.15., 5 juv., 1 ad., TS (pH: 7,9) – Ugod: Huszárokölöpuszta, 1998.09.23., 1 ad., TS – Ugod: Suttonyi-tó, 2011.03.29., 2 ad., TS, +KTE – Ugod: Ugodi-tó, 2009.05.17., 1 ad., TS, KOM (pH: 8,4) – Ugod: Vörös János-séd (TS), 1988.04.23., 1 ad.; 1988.08.07., 1 ad.; 1997.04.01., 1 juv., 3 ad. – Úrkút (MTM): 1957.06.19., DO-ÖE; 1961.05.11., DO – Úrkút: Csárdahegyi-öskarszt, 2013.08.30., 1 ad., TS – Úrkút: Dozmat-rét, 1998.07.24., 4 juv., TS – Úrkút: Kövesábrai-horgásztó, 1986.04.24., 3 ad., TS, +KOM (pH: 8,7) – Úrkút: Zsófiapuszta, 2013.08.30., 1 ad., TS – Vállus: Csetényi-rét, 1985.06.01., 1 ad., TS – Városlőd: Kálvária-völgyi-tározó, 2001.05.13., 2 juv., TS – Városlőd: Karthauzi-záportározó, 2002.06.01., 3 juv., TS, +KT (pH: 7,9) – Várpalota: 2011.07.03., KT (herpt-pa: 2476) – Várpalota: Alsó-tó,

2005.07.03., 1 ad., TS, +KTE (pH: 7,8) – Várpalota: Baglyas-szőlőhegy, 2008.04.11., SB (herpt-pa: 4268) – Várpalota: Bántai-homokbányatavak, 2011.08.10., 2 juv., TS – Várpalota: Bántai-vízfolyás, 2002.07.24., 1 ad., TS – Várpalota: Bányató, 2013.06.07., 2 ad., TS, +MM (pH: 8,3) – Várpalota: Cseri-dombi-homokbányató, 2011.05.11., 3 pzs, 1 ad., TS, +MM (pH: 9,2) – Várpalota: Gráber-tó (+KOM), 2002.07.24., 2 ad., BJ (pH: 8,6); 2011.08.10., 2 ad., TS – Várpalota: Inotai-tározó, 2002.07.24., 4 ad., TS – Várpalota: Kis-birkás-tó, 2000.06.06., 3 ad., TS – Várpalota: Nagy-bivalyos-tó, 2000.06.11., 12 juv., 1 ad., TS – Várpalota: Szelhely-tó, 2003.06.25., 1 ad., TS – Várpalota: Tési-domb, 2009.03.28., SB (herpt-pa: 4269) – Várpalota: Tőzeg-tó, 2011.09.28., 1 ad., TS – Várpalota: Unkás-karszt-tó, 2013.05.14., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Várpalota: Csuhos-tó, 1997.06.30., 1 juv., TS – Várpalota: Kis-Láz-hegy, 1999.09.01., 2 juv., TS, +TO – Vászoly: Szent Jakab-tó, 2010.09.21., 3 juv., TS – Veszprém: Csónakázó-tó (mellékmedence, 2013.08.31., 3 juv., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Veszprém: Ferenc-forrástó (TS), 2000.05.19., 1 ad.; 2003.06.25., 3 juv., 2 ad. – Veszprém: Miklád, 2002.06.01., 5 juv., TS – Veszprém: Rátóti-berek, 2012.09.17., 3 juv., TS – Veszprém: Rátóti-halastó, 2009.05.08., 2 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Veszprém: Somos-alja, 2011.07.03., KT – Veszprémfajszt: Sárkány-völgy, 1999.05.24., 1 ad., TS – Veszprémvarsány: Keresztúri-mocsár, 2000.06.27., 2 juv., TS – Vindornyafook: Vindornyai-rétek, 1985.06.04., 2 ad., TS – Vindornyaszőlős: Vindornyai-láp (TS), 2005.06.14., juv. tö, 3 ad., +MM; 2011.04.19., 1 ad. – Zalaszántó: Kis-Rakottás-tó (TS, +TÖ), 1966.08.12., 2 ad.; 2005.05.22., 3 juv. – Zalaszántó: Vár-rét, 1999.09.01., 3 juv., TS, +TÖM (pH: 9,2) – Zánka: Hegy-tó, 2011.04.03., 2 ad., TS – Zirc: Akli, 2011.07.05., 1 ad., TS – Zirc: Csengőhegyi-csermely, 2011.04.04., 24 ad. (4 pár „in copula”), TS, +CSE – Zirc: Daru-dűlő, 2005.05.26., 2 ad., juv. tö, TS – Zirc: Hoffer-tó (TS, +KTE), 2011.04.04., 7 ad., (1 pár „in copula”); 2012.05.07., 1 ad.; 2012.05.28., 3 juv.; 2012.07.25., 8 juv. (pH: 8,2 – 8,8) – Zirc: Király-kúti-égerláp, 2011.05.14., 2 pzs, 1 ad., TS, +ÉL (pH: 8,1) – Zirc: Szarvaskút (TS), 1989.05.16., 1 ad.; 2009.04.15., 2 ad.; 2011.04.27., 1 pzs, TS, +TÖ (pH: 8,5) – Zirc: Szarvaskúti-kavicsbánya, 1999.08.19., 1 ad., TS – Zirc: Tündérmajor (TS), 1989.09.16., 1 ad.; 2009.06.06., 2 juv. – Zirc: Tündérmajori-tó, 1999.09.04., 8 juv., TS – Zirc: arborétum (TS), 1990.09.19., 1 ad.; 2012.09.04., 1 ad.; 2013.06.16., 3 juv.

Balaton-medence:

Lárva (ebihal): Alsóörs: Kőcsi-tó, 2011.07.13., 4 L TS, +MM (pH: 7,4) – Badacsonytomaj: Tomaji-öböl, 2005.06.19., 4 L, TS, +MM (pH: 8,2) – Balatonendréd: Kotlok, 2010.07.23., 2 L, TS, +TÖM (pH: 9,2) – Balatonfenyves: Bocskaitelepi-mocsár, 2013.05.11., 3 L, TS, +MM (pH: 7,6) – Balatonfenyves: Fenyvesiberek, 1999.05.19., 3 L, TS, +LTS (pH: 8,7) – Balatonföldvár: Földvári-berek, 2012.06.05., 7 juv., TS, +LTS (pH: 7,9) – Balatonlelle: Úszói-berek, 1996.06.17., 2 L, TS, +MM (pH: 8,3) – Buzsák: Csiszapuszta, 1997.07.15., 4 L, TS, +TÖM (pH: 8,5) – Fonyód: Fonyódi-berek, 1996.07.07., 2 L, TS, +TÖM (pH: 7,2) – Keszthely: Keszthelyi-berek, 1965.06.29., 4 L, TS, +MM (pH: 8,2) – Lesenceistvánd: Billegei-kavicsbányató, 2010.07.15., 5 L, TS (pH: 7,8) – Ordacsehi: Ordai-berek, 2012.06.05., 1 L, TS – Paloznak: Lovasi-tározó, 2009.05.07., 2 L, TS – Siófok: Bányató, 1996.07.03., 5 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Somogyzentpál: Nekota, 1996.06.28., 7 L, TS, +TÖ (pH: 8,9) – Táska: Nagybereki-fehérvíz-láp, 1997.07.15., 5 L, TS, +MM (pH: 8,1) – Vörs: Kis-Balaton (TS, +FTÁ), 1996.07.15., 8 L (pH: 8,1); 1997.04.25., 3 L (pH: 7,8); 1997.05.03., 12 L (pH: 8,3) – Zalavár: Zalavári-erdő, 1997.06.16., 3 L, TS, +TÖ (pH: 9,1) – Zamárdi: Tóközi-alsóberek, 1996.05.22., 2 L, TS, +MM (pH: 8,6).

Kifejlett egyed: Alsóörs: Kőcsi-tó, 1996.04.07., 1 ad., TS, +MM – Alsópáhok: Alsópáhoki-rét, 2007.05.10., 2 ad., TS – Alsópáhok: Fás-berek, 2009.05.18., 1 juv., TS – Aszfőfő: Bázisai-öböl, 1990.09.14., 1 ad., TS – Badacsonyládbihegy: 2012.05.05., VA – Badacsonytomaj: Badacsonytó: 2013.04.20., TP (herpt-pa: 14654) – Badacsonytomaj: 2013.04.13., TP (herpt-pa: 14500); 2013.04.16., TP (herpt-pa: 14598); 2013.04.19., TP (herpt-pa: 14644); 2013.04.24., TP (herpt-pa: 14846); 2014.04.01., TP (herpt-pa: 17281) – Badacsonytördemic: 2012.05.05., VA; 2013.04.18., Coriolis (herpt-pa: 14922) – Balatonakarattya: Fehérszirti-berek, 2009.05.18., 1 ad., TS – Balatonalmádi: Budatava (TS), 1988.07.26., 2 ad.; 1990.04.15., 1 ad. – Balatonalmádi: Öreg-park, 2013.08.11., 1 ad., TS – Balatonberény: Berényi-berek, 2012.07.04., 2 juv., 3 ad., TS – Balatonberény: Csicsergő-sziget, 2009.09.17., 1 ad., TS – Balatonberény: Kőcsag-kemping, 2012.07.04., 5 juv., TS, +TO (pH: 7,4) – Balatonboglár: 2014.08.12., VB (herpt-pa: 33510) – Balatonboglár: Nagy-berek, 1997.07.28., 1 ad., TS – Balatonederics: Edericsi-strand, 1990.04.17., 1 ad., TS – Balatonederics: Lesence-nádasmező (TS), 1991.04.13., 2 ad.; 1997.09.13., 3 juv., 2 ad. (pH: 8,3) – Balatonendréd: Cinege-forrás, 2012.04.29., 1 ad., TS – Balatonendréd: Endrédi-mocsár, 1998.09.10., 7 juv., TS, +MM (pH: 8,7) – Balatonendréd: Petendi-domb, 1998.09.10., 2 ad., TS – Balatonfenyves: Közégsziget, 1999.07.03., 1 ad., TS – Balatonfenyves: Szentpáli-berek, 1999.08.02., 3 ad., TS – Balatonföldvár: 1957.07.26., KOV (MTM) – Balatonföldvár: Földvári-berek, 2012.06.05., 7 juv., TS, +LTS (pH: 7,9) – Balatonfüred: Aszfőfő-séd torkolata, 2005.08.27., 1 ad., TS – Balatongyörök: Becsegy, 1985.06.01., 1 ad.,

Zöld levelibéka (*Hyla arborea*) 1. Kora tavaszi világosbarna egyed, 2. Eredeti színű egyed, 3. Petecsomó, 4. Lárva, 5. Egyik szaporodóhelye (Zirc, Szarvaskút: Hoffer-tó)

A mocsári béka (*Rana arvalis*) kifejlett egyede

A mocsári béka (*Rana arvalis*) egyik szaporodóhelye a Nagybereki-fehérvíz-láp területén (Táska)

TS – Balatonkeresztúr: 2014.08.10., VB (herpt-pa: 33464, 33465), 33466, 33467, 33469, 33471, 33472) – Balatonlelle: berek, 1955.07.06., juv., MA (MTM) – Balatonlelle: Halgazdasági-horgászvíz, 2003.06.23., 8 ad., TS – Balatonlelle: Lellei-berek, 1999.07.03., 4 juv., TS – Balatonmagyaród, 2013.04.21., 2 ad., TS, +TO – Balatonmáriafürdő: 2014.08.10., VB (herpt-pa: 33458, 33459) – Balatonmáriafürdő: Hullámtelepi-berek, 2012.08.24., 2 ad., TS – Balatonmáriafürdő: Józseftelep, 2005.05.22., 2 ad., TS, +CSP – Balatonöszöd: Berki-mocsár, 2005.05.22., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,7) – Balatonöszöd: Ószödi-berek, 1996.08.21., 1 ad., TS – Balatonszárszó (MTM): 1970.09.04., DO; 1987.08.01., DO – Balatonszárszó: Kertek-köze, 1996.08.21., 1 ad., TS – Balatonszárszó: Kis-völgy (TS), 1996.08.22., 3 juv.; 1996.09.07., 1 ad. – Balatonszárszó: Nagyasszonyi-erdő, 1996.08.22., 5 juv., TS – Balatonszemes: Barátok-erdő, 1998.08.27., 1 ad., TS – Balatonszemes: Belső-berek, 2005.08.06., 1 ad., 4 juv., TS, +CSP – Balatonszentyörgy: Torzsa-rét, 2010.08.18., 1 ad., TS – Balatonújlak: Alsó-rét, 1996.09.07., 2 juv., TS – Balatonvilágos: Aligai-berek, 1997.04.28., 1 ad., TS – Cserszegtomaj: 2014.04.05., FAT (herpt-pa: 17347) – Fonyód: Bélatelepi-szabadstrand, 2012.08.21., PAL (herpt-pa: 6517) – Fonyód: Beregi-láp, 1961.08.18., DO (MTM) – Fonyód: Bézsényi-bozót, 2006.05.03., 1 ad., TS – Fonyód: Fonyódliget, 2006.05.03., 1 ad., TS; 2007.07.25., SZA (herpt-pa: 3167); 2014.03.22., SÁ (herpt-pa: 17068); 2014.08.10., VB (herpt-pa: 33497) – Fonyód: Tőzegtűz-tó, 2004.05.02., 1 ad., TS, +MM – Keszthely: Halász-rét, 2006.04.29., KT (herpt-pa: 620) – Keszthely: Helikon-park, 1985.06.19., 2 juv., 3 ad., TS – Keszthely: Libás, 1989.03.30., 1 ad., TS – Keszthely: Sziget, 2013.04.21., 2 juv., 3 ad., TS, +MM – Kéthely: Sári-erdő, 1997.05.02., 1 ad., TS – Látvány: 2014.08.18., VB (herpt-pa: 33550, 33551, 33552, 33554, 33560, 33561) – Lesenceistvánd: Billegi-kavicsbányató, 2010.07.15., 1 ad., TS (pH: 7,8) – Lesencetomaj: Birkásmajor, 1972.04.27., 1 ad., +TŐ (pH: 8,3) – Lesencetomaj: Kígyós-tó, 1996.08.20., 2 ad., VT – Lovas: Sáfránykert, 2005.08.27., 2 ad., TS – Marcali: Marcali-legelő, 1989.08.25., 3 juv., TS – Nemesgulács: 2014.04.01., TP (herpt-pa: 17280); 2014.04.11., TP (herpt-pa: 17382); 2014.04.12., TP (herpt-pa: 17386); 2014.04.13., TP (herpt-pa: 17410); 2014.04.14., TP (herpt-pa: 17411); 2014.04.15., TP (herpt-pa: 17412); 2014.04.16., TP (herpt-pa: 17442); 2014.04.17., TP (herpt-pa: 17440); 2014.04.20., TP (herpt-pa: 17466); 2014.04.21., TP (herpt-pa: 17589); 2014.05.01., TP (herpt-pa: 17743); 2014.06.01., TP (herpt-pa: 20359) – Ordacsehi: Csehi-Nagy-berek, 1997.06.08., 4 juv., TS – Ordacsehi: Ordai-berek, 2012.06.05., 3 juv., 1 ad., TS – Ordacsehi: Zardavári-berek, 1996.05.02., 1 ad., TS – Örvényes: Dolomitbánya-mocsár, 1999.05.24., 3 ad., TS – Örvényes: Örvényesi-strand, 2005.08.24., 1 ad., TS, +TO (pH: 8,4) – Paloznak: Lovasi-tározó (TS), 2009.05.07., 2 juv.; 2012.08.28., 3 juv., 2 ad. – Raposka: Csár-sziget-domb, 1985.05.21., 4 juv., TS – Sármellék: Déli-keresztcsatorna, 2008.09.01., 1 ad., TS – Sárszentmihály: Sárrét, 2011.05.12., 1 ad., KN (birding) – Sávoly: Cölömpös-árok, 1996.05.06., 1 juv., 2 ad., TS – Sávoly: Gyótai-berek, 1996.05.06., 1 ad., TS – Sávoly: Nagy-erdő, 1996.05.06., 1 juv., TS – Siófok: Balatonkiliti, Balaton-rét, 1997.06.08., 1 juv., 3 ad., TS – Siófok: Balatonkiliti, Széki-rét, 1996.09.18., 1 ad., TS – Siófok: Balatonszépplak, 1957.07.20., KOV (MTM) – Siófok: Békás-árok, 1966.07.27., 2 ad., TS – Siófok: Ezüstparti-berek, 1996.07.03., 2 juv., TS – Siófok: Madarasi-dűlő, 1997.05.21., 1 ad., TS – Siófok: Papkutaspuszta, 1996. 09.18., 1 ad., TS, +GE – Siófok: Tőrekihegy, 1996.09.29., 1 juv., TS – Siófok: Tőreki-láp, 1966.07.28., 1 ad., TS (pH: 8,1) – Siójut: Hidegvölgyi-horgásztó, 1996.06.08., 3 ad., TS – Somogyzentpál: Háti-hegy, 1997.05.02., 3 juv., 1 ad., TS – Somogyzentpál: Nekota, 1996.06.28., 5 juv., TS, +TŐ (pH: 8,9) – Szántód: Fürdőtelepi-berek, 1996.07.13., 2 ad., TS – Szántód: Komlós-völgy, 1998.06.10., 3 ad., TS – Szegerdő: Sösi-erdő, 1997.04.26., 1 ad., TS, +TO – Szigliget: 2007.07.25., SZA – Szigliget: Eger-víz-rét, 2005.09.02., 3 ad., TS – Szigliget: Felső-Kongó, 2005.08.28., 2 juv., TS, +CSP (pH: 7,8); 2010.05.28., KT (herpt-pa: 1134) – Szigliget: Kongó-rét, 2013.09.26., KT (herpt-pa: 16478) – Szigliget: Ládbi-rétek, 2013.04.18., Coriolis – Szigliget: Lúd-gége, 2005.09.02., 2 ad., TS, +CSP – Szigliget: Patacsi-rét, 2005.08.17., 8 juv., 1 ad., TS – Szőlád: Varjúvári-erdő, 1997.05.01., 1 ad., TS, +TO – Szőkedencs: Kápolnai-zivattyútelep, 1996.07.14., 1 ad., TS – Szőlőgyörök: Kopaszberki-tó, 2013.04.22., 2 ad., TS – Szőlőskislak: 2014.08.12., VB (herpt-pa: 33517) – Tapolca: 2014.06.20., TP (herpt-pa: 20520) – Tapolca: Malom-tó, 1992.04.25., 1 ad., TS – Tapolca: Nyárostó, 2000.06.01., 4 juv., TS – Tapolca: Szarvasmalom (TS), 1999.05.07., 2 ad., +TO; 2013.09.16., 1 ad. – Tapolca: Viszló-völgy, 1987.09.20., 1 ad., VT – Táska: Nagybereki-fehérvíz-láp, 1997.07.15., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Tihany: Gödrös, 1958.06.31., AB (MTM) – Tihany: Külső-tó, 1989.04.16., 2 ad., TS, +MTÁ; 1989.05.17., 1 ad., TS, +MTÁ; 1989.05.21., 2 ad., TS, +MTÁ; 1989.06.04., 2 ad., TS, +MTÁ; 1989.09.18., 3 ad.; 2004.05.21., VJ (herpt-pa: 1637) – Tihany: Sajkod, 1992.07.17., 2 ad., TS, +LTS (pH: 8,2) – Vonyarcvashegy: Park-kemping, 1999.09.24., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,6) (a kemping csónakkikötője) – Vörs: Bocsmány, 1996.07.14., 3 ad., TS – Vörs: Kis-Balaton (TS, +FTÁ), 1996.07.15., 4 ad. (pH: 8,1); 1997.04.25., 1 ad. (pH: 7,8) – Vörs: Máriaasszony-sziget, 1997.04.25., 3 juv., TS, +TŐ – Vörs: Vörsi-berek, 1963.10.14., JM-SZI (MTM) – Zalaszabar: Hídvégi-tó, 1996.07.27., 5 ad., TS – Zalavár: Egyes-terelőtöltés,

1997.05.03., 1 ad., TS – Zalavár: Ingói-szivattyútelep, 1996.07.28., 3 juv., TS – Zamárdi: Endrédi-patak, 1996.07.13., 1 ad., TS – Zamárdi: Tőreki-tavak, 2011.03.31., KT (herpt-pa: 176); 2013.03.31., KT (herpt-pa: 167); 2013.03.31., BA (herpt-pa: 178) – Zánka: 2012.06.10., KT (herpt-pa: 6089).

Valódi békafélék családja (Ranidae)

Barnabékák

Túlnyomóan barnás színezetű békák. Jellemző alakítani sajátosságuk a szemük mögött, a fülön áthúzódó bajuszszzerű barna folt. Viselkedésük is eltér a zöldbékákétól. A barnabékák ivarérett egyedei többnyire csak a párzás és peterakás céljából keresik fel a víztereket. Az ide tartozó hazai 3 fajból jelenleg 2 fordul elő a Bakony-vidéken, illetve a Balaton-medencében.

Rana arvalis Nilsson, 1842 – Mocsári béka

Irodalom: 12, 23, 26, 32, 34, 40, 41, 47, 52, 54, 55, 58–64, 67, 68, 70, 75, 84, 94.

Magyarországon Dely Olivér György vizsgálatai szerint a mocsári béka törzsalakja nem él (DELY 1964). Két alfaja közül elterjedési területének északnyugati részén a *Rana arvalis arvalis*, a délkeleti részén a *Rana arvalis wolterstorffi* található meg. Ennek a hátsó lábai hosszabbak, előrehajtvá a sarokgumója túlér az állat orrán (míg a törzsalaknál nem). Hazánkban a *Rana arvalis wolterstorffi* fordul elő.

Jellemzése: Viszonylag hegyes orrú és karcsú, 6–8 cm nagyságú béka. Háta barnás színű, közepén általában világos, hosszanti csik húzódik. Oldalának alsó részét az első láb töve előtt kezdődő szabálytalan feketés hosszanti foltos díszíti. Hasoldala világos. Hátsó lábai harántszávosak. Nászruhás hímjének gyakran egész felső oldala égszínkékre változik. Lárvája kacsú, farokszárlója nem foltos.

Előfordulása: Főleg az Alföldre (és részben a Kisalföldre) jellemző faj, de ritkábban a domb-sót hegyvidékek több-kevesebb pontján is előfordul.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 54

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, KBM, KEB, KER, KHA, MAH, MÓÁ, NAB, NKS, ÖRB, PÁB, PDS, SÁR, SPS, SÚB, TAM, TCS, VDÁ, VNM, ZVH.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (37), 5×5 km (61), 2,5×2,5 km (71)

Élőhelye: Magyarországon a folyók menti holtágak, és az azokat kísérő erdők, továbbá lápok és mocsárterek jellemző faja. Területünkön inkább a Balaton-medencében, ott is elsősorban a Kis-Balaton környékén él, de elszórtan a Bakony-vidéken is megtaláltuk.

Víz típusok szerinti előfordulása: DL (2), KT (3), LTS (3), MF (1), MM (16), MTÁ (4), PA (1), TO (4), TÖ (2), TÖM (2). A Bakony-vidéken és a Balaton-medencében leggyakrabban (16) alkalommal mocsár típusú mesterséges állóvízben találtak.

Víz típusok szerint mért pH-értékek átlaga: 7,2–8,9

Életmódja: Az időjárás alakulásától függően, általában március végén–április elején szaporodik. A sekély vízbe lerakott petecsomói – ellentétben más fajokéval – a vízfenéken maradnak. Lárvai általában júniusban alakulnak át. Az év nagyobb részét a szárazföldön tölti. Viszonylag későn, október–novemberben a vízben vagy a tenyészőhely közelében vonul telelésre. A Bakony-vidéken és a Balaton-medencében március közepe és szeptember vége között regisztráltak az előfordulását.

Státusz, védelem: A szakemberek hazai állományait stabilnak ítélik. Természetvédelmi értéke: 50 000 Ft.

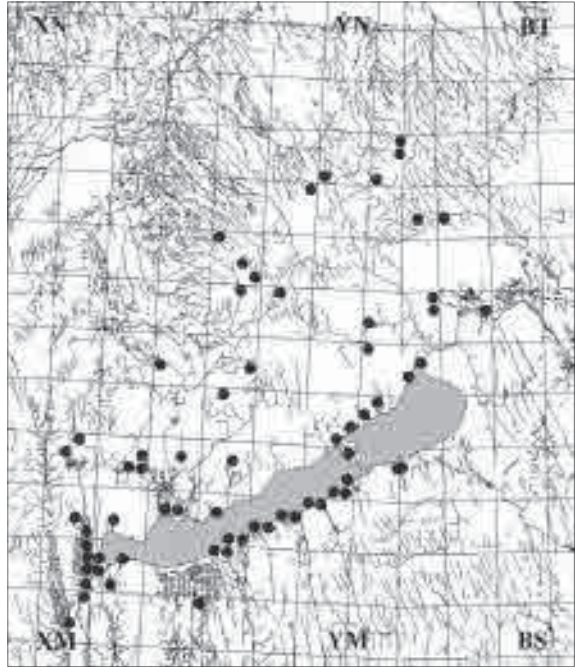
Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

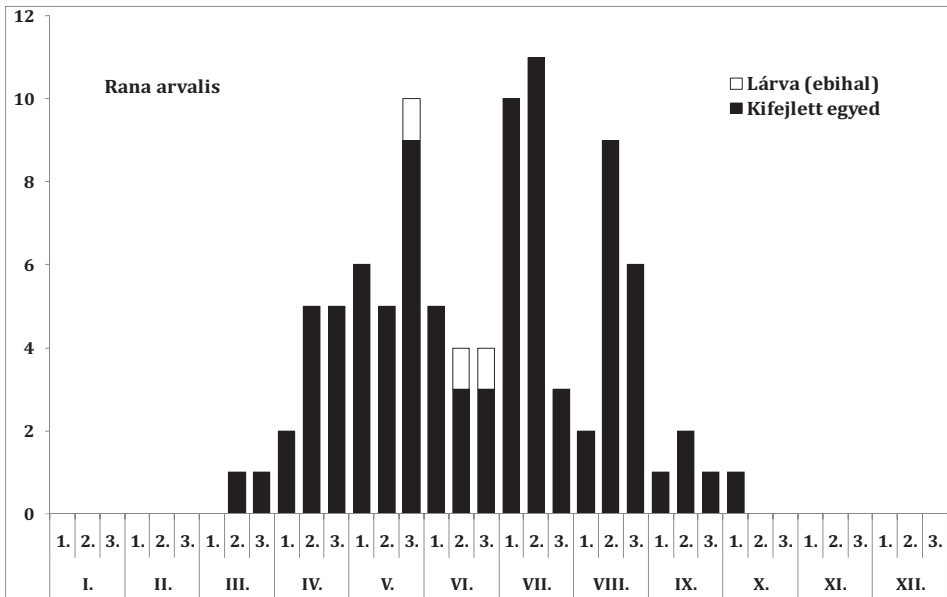
Lárva (ebihal): Bakonyszentkirály: Hajmáspuszta, 2005.06.25., 1 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Nagyvázsony:

Nyír-tó, 2010.07.01., 2 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Vindornyaszőlős: Vindornyai-láp, 2005.06.14., 2 L, TS, +MM.

Kifejlett egyed: Bakonyszentkirály: Hajmáspuszta, 2005.06.25., 1 juv., TS, +MM (pH: 8,5) – Bakonyszombathely: Feketevízi-égeres, 2012.09.06., 3 juv., 1 ad., TS, +TÖ (pH: 7,2) – Bodajk: Mocsár-források, 2012.09.11., 2 juv., TS, +MF (pH: 7,4) – Nádasladány: Tőzeg-tó, 2011.08.10., 1 ad., TS, +MM – Nyírád: Sár-álló, 2001.05.21., 1 ad., TS, +TO – Nagyvázsony: Nyír-tó, 2010.07.01., 1 ad., 3 juv., TS, +MM (pH: 8,5) – Öcs: Nagy-tó, tőzegmohaláp, 2013.04.28., 2 ad., TS, +DL (pH: 8,2) – Öskü: Bántai-mocsártó, 2012.07.23., 2 juv., TS, MM (pH: 8,6) – Öskü: Kisösküi-forrástó, 2000.06.28., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 7,9) – Pápakovácsi: Attyapusztai-láprét, 2005.08.19., 1 ad., TS, +TÖ (pH: 8,1) – Szentbékakála: Barkás-tó, 2005.07.01., 1 juv., TS, +DL (pH: 7,8) – Veszprém: Miklád (TS, +MM), 2010.04.30., 1 ad.; 2012.06.27., 1 ad. – Veszprém: Rátóti-berek, 2012.09.17., 1 juv., TS, +MTÁ (pH: 7,9) – Vindornyaszőlős: Vindornyai-láp (TS,

A mocsári béka (*Rana arvalis*) lelőhelyei

A mocsári béka (*Rana arvalis*) fenológiája

+MM), 2005.06.14., 1 juv.; 2011. 04.19., 2 juv., 1 ad.

Balaton-medence:

Lárva (ebihal): Balatonederics: Lesence-nádasmező, 2000.05.24., 1 L, TS, +MM (pH: 8,3) – Keszthely: Keszthelyi-berek, 2007.05.31., 3 L, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Táska: Nagybereki-fehérvíz-láp, 1997.07.15., 2 L, TS, +MM (pH: 8,1).

Kifejlett egyed:

Balatonalmádi: Budatava, 1993.07.27., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,6) – Balatonberény: 1960.08.15., KOV (MTM) – Balatonederics: Lesence-nádasmező, 2000.05.24., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,3) – Balatonföldvár: 1957.08.26., KOV (MTM) – Balatonfüzfő: Füzfői-öböl (TS), 1990.04.15., 1 ad., +TÖM (pH: 8,9); 2000.04.18., 1 ad., +LTS (pH: 8,5) – Balatonlelle (MTM): 1955.07.06., MA; 1970.08.24., KOV – Balatonlelle: Úszói-berek, 2003.07.07., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,3) – Balatonszárszó: 1975.07.18., DO (MTM) – Csupak: Kerekedi-öböl, 1990.04.16., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,1) – Fonyód: Bézsényi-bozót, 2006.05.03., 1 ad., TS – Fonyód: Fonyódi-halastó, 2011.08.23., SZA (herpt-pa: 3221); 2011.08.23., SZA (herpt-pa: 3218) – Fonyód: Fonyódliget, 2011.08.18., SZA (herpt-pa: 3219) – Hévíz: 2005.06.03., 1 ad., TS, +TO – Keszthely: Égett-berek, 1997.08.24., 1 ad., TS, +TO – Keszthely: Fenékpusztá, 2002.07.01., WWF Mo. – Keszthely: Keszthelyi-berek, 2007.05.31., 1 juv., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Keszthely: Kis-Diás-sziget, 2008.05.16., KT (herpt-pa: 452) – Nagyrada: Kis-Balaton II., 2013.05.27., TP – Ordacsehi: Buga-szegi-berek, 1997.06.08., 1 juv., TS, +MM (pH: 8,4) – Ordacsehi: Ordai-berek, 2011.08.20., SZA (herpt-pa: 3220) – Siófok: Tőreki-láp, 1957.07.20., KOV (MTM) (MTM) – Tapolca: Tapolca-patak, 2009.06.23., 2 ad., VT, +PA – Táska: Nagybereki-fehérvíz-láp, 1997.07.15., 1 juv., TS, +MM (pH: 8,1) – Tihany: Külső-tó (TS, +MTÁ), 1989.05.17., 1 juv.; 1989.05.21., 1 ad.; 2010.05.24., 1 ad. (pH: 7,6) – Vörs (MTM): 1986.05.22., DO; 1986.06.18., DO – Vörs: Battyánpuszta, 2004.03.31., KT (MTM) – Vörs: Boesmány, 1996.07.14., 1 juv., TS, +MM – Vörs: Kis-Balaton (MTM), 1985.07.15., KOZ; 1985.10.10., KOZ – Vörs: Nagy-Diás-sziget, 2008.05.16., KT (herpt-pa: 453) – Vörs: Simon-sziget, 2006.04.29., KT (herpt-pa: 618); 2008.05.16., KT (herpt-pa: 454) – Zamárdi: Tóközpusztai-mocsárret, 2005.05.22., 1 juv., TS, +TO (pH: 8,2).

***Rana dalmatina* Bonaparte, 1870 – Erdei béka**

Irodalom: 3, 4, 9, 12, 15, 27, 32, 34, 35, 39, 40, 42, 45–47, 49, 50, 51, 54, 55, 60, 62, 63, 67, 68, 70, 72, 75, 79, 80, 84, 87, 92–95, 96, 97, 98, 100, 101.

Jellemzése: Az erdei béka közepes termetű, általában 5–8 cm-es, a nősténye nagyobb a hímnél. Orra viszonylag hegyes. Lába feltűnően hosszú. Háta világosbarna vagy drapp, ritkán kisebb sötét foltok vagy márványozás tarkítja. Kantárja és halántéksávja sötétbarna. Hátsó lábain általában 10 sötét keresztcsáv húzódik. Hasoldala többnyire egyszínű fehéres. A Bakonyban, a bakonybéli Borostyán-kút forrásában 2014 kora tavaszán egy sötét lilásbarna hím volt megfigyelhető. Robosztus ebihala viszonylag könnyen felismerhető, sötétén foltozott magas farokzászlójáról.

Előfordulása: Leggyakoribb barnabékánk, a számára alkalmas élőhelyeken az egész ország területén előfordul. A Bakony-vidéken és a Balaton-medencében is (főleg erdős vidékeken) szinte mindenhol jelen van.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 518

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, KBM, KEB, KEF, KER, KHA, KKS, MAH, MÓÁ, NAB, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SÁR, SPS, STH, SÚB, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM, ZVH.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (74), 5×5 km (196), 2,5×2,5 km (337)

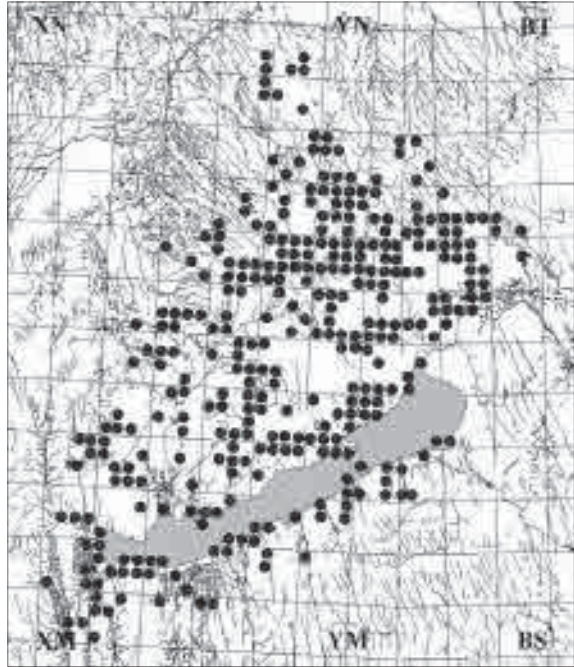
Élőhelye: Az erdei béka a lomboserdők jellegzetes faja. Főleg tölgy- és bükkerdőkben mindeütt nagyon közönséges, de nem hiányzik pl. a Fenyőfő és Bakonyszentlászló között elterülő erdei fenyvesből sem.

Víz típusok szerinti előfordulása: CSE (22), CSP (23), DA (5), DL (2), ÉL (2), ÉR (2), FF (5), FTÁ (3), KOM (8), KT (20), KTÁ (1), KTE (37), KTH (2), LF (6), LTS (4), MK (7), MM (46), MTÁ (21), PA (14), TO (30), TÖ (47), TÖM (68), TP (4), TT (3). A Bakony-vidéken és a Balaton-medencében legtöbb (68) alkalommal tömpöly típusú mesterséges kisvízben, tömpöly típusú természetes kisvízben (47 alkalom), mocsár típusú mestersége állóvízben (46 alkalom),

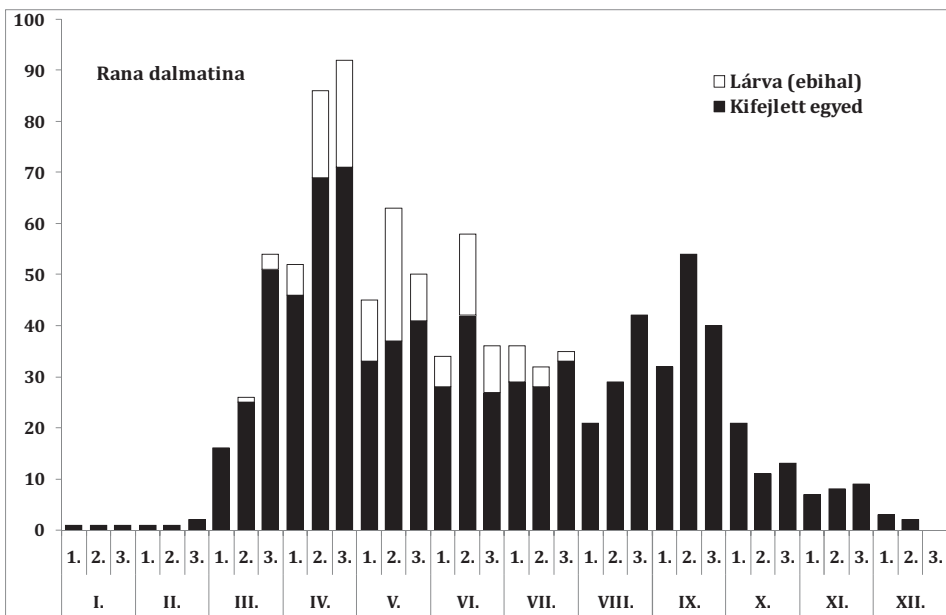
valamint kistó típusú egyéb mesterséges állóvízben (37 alkalom) mutattuk ki az előfordulását.

Vízípusok szerint mért pH-értékek átlaga: 6,3–11,4

Életmódja: Az erdei béka elsősorban éjjel aktív, de párás, nyirkos időben nappal is megfigyelhető. A Bakonyban azonban rendszeresen találkozunk vele nappal, száraz időben is. Táplálékát főleg rovarok, férgek és meztelencsigák képezik. Tenyészőhelyei elsősorban erdei kisvizek. Tavasszal korán, az időjárás alakulásától függően már február végén–március elején megjelennek. A párzási időszak április elejéig–közepéig elhúzódik. Petéit a nőstény csomókba rakja le. Az átalakult kisbékák május végén–júniusban vonulnak szárazra. Az erdei béka a kora tavaszi megjelenése mellett késő őszig, nem ritkán tél elejéig aktív marad. A szárazföldön, többnyire kövek vagy fatuskók alá húzódva telel át. A

Az erdei béka (*Rana dalmatina*) lelőhelyei

Az erdei béka (*Rana dalmatina*) fenológiája

Bakony-vidéken több alkalommal mód nyílt téli időszakban aktív példányok megfigyelésére. Zirc: Szarvaskút, 2008.12.09., borult, +6 °C: Egy idős *Rana dalmatina* példány úszkált a Szarvas-kút (forrás) kifolyójában (víz hőmérséklete: +7 °C). 2012.11.29., napsütés, +12 °C: Egy „napozó” idős *Rana dalmatina* példány a Szarvaskúti-tó partján (víz hőmérséklete: +11 °C). Továbbá egy idős példány mozgott a forrás vizében is (víz hőmérséklete: +9,3 °C).

Pétfürdő: 2014.01.06., napsütés, levegő 12–13 °C.

Péti-kisvízfolyás: 1 juv. *Rana dalmatina* mozgott a vízben (víz hőmérséklet: 14 °C) – 2014.01.19., borult, levegő 9 °C, 1 ad. *Rana dalmatina* mozgott a vízben (víz hőmérséklet: 16 °C).

Pápa: Tapolcafő, Örvény-tó, 2013.12.30., 3 juv. és 1 ad. *Rana dalmatina* „napozott” a parton, 1 ad. és 2 juv. úszkált a vízben (napsütés, levegő: 17 °C, víz: 15,5 °C) –

Tapolca-forrás, 2013.12.30., 5 juv. *Rana dalmatina* úszkált a forrás vizében (napsütés, levegő: 9 °C, víz: 14,5 °C).

Egyéb megfigyelések:

Zirc: 2013.04.07., napsütés, levegő hőmérséklete +9–10 °C. A Király-kúti-égerláp közelében, attól kb. 150 m-re, az út melletti bozótban két petecsomó hevert a fűben, a felületük már száraz volt. Valószínűleg a lép felé igyekezett az állat, és a közbejött hideg, valamint hóesés miatt rakta le a petecsomóit. Feltételezhetően az erdei béka petéi lehetnek, mivel a lápban már jelen voltak a faj egyedei. A két petecsomót behelyeztem az égerláp vizébe.

Bakonybél: 2014.04.27., napsütés, reggel 0 °C, délben 12-13 °C, a víz hőfoka: 8,6 °C. A Borostyán-kút (foglalt forrás vizében egy hím és egy nőstény „párzó” erdei béka (*Rana dalmatina*) volt megfigyelhető. A zavarás hatására különváltak, a nőstény elbújt a forrás mélyébe, a víz alatt tartózkodó, de nem hozzáférhető, eltérő színezetű hímről sikerült egy nem jó minőségű, de színhelyes felvételt készíteni. Másnap visszamentem a forráshoz, de a két erdei békát már nem találtam meg.

Státusz, védelem: Az erdei béka Magyarországon kifejezetten gyakori faj. Ennek ellenére, fennmaradása érdekében a lehetőség szerint óvni kell a szaporodóhelyeit. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Lárva (ebihal): Ajka: Ajkarendek, 1998.04.07., pcs tö, 4 L, TS, +TÖ – Ajka: Ajkarendek, Alsó-rétek, 2013.04.12., 4 pcs, 5 L, TS, +TÖM (víz: 19 °C, pH: 8,7) – Ajka: Bakonygyepes, Malomúti-dűlő, 2013.04.12., 5 pcs, L tö, TS, +TÖ (víz: 19 °C, pH: 8,6) – Ajka: Felsőcsinger, Bocskor-hegy (MTM), 1957.07.08., MG-FRE – Ajka: Nyíres-kisvizek, 1985.07.08., 7 L, TS, +TÖ (pH: 8,9) – Ajka: Padrag, 1957.06.20., DO-ÖE (MTM) – Ajka: Sárcsi-kút, 1963.05.13–17., JM-TGY (MTM); 2013.04.28., 3 L, TS, +TÖM (víz: 19 °C, pH: 8,3) – Ajka: Sárcsi-kút-tározó, 2013.04.28., L tö, OSZ; 2013.04.28., L tö, TS, +KT (víz: 17 °C, pH: 7,9) – Bakonybél: Borostyán-tó (TS, +KTE), 2001.05.09., L tö; 2010.11.13., 1 ad., (víz: 8, levegő: 16 °C); 2012.03.16., 3 pcs, 9 L (levegő: 18 °C, víz: 10,5 °C) – Bakonybél: Fekete-séd, 2013.06.29., 3 L, TS, +TÖ (pH: 8,9) – Bakonybél: Öreg-séd, 2011.03.29., 7 pcs, 5 L, TS, +TO (víz: 8,5 °C) – Bakonybél: Tuskós, 2011.03.29., pcs tö, 6 L, TS, +TO (levegő: 15 °C, víz: 11,5 °C) – Bakonycsernye: Dolina-tározó (TS, +KT), 2001.05.12., 8 L (pH: 8,1); 2011.04.02., pcs tö, L tö – Bakonyjákó: Forrás-venedégház dísztava, 2013.06.12., 5 L, TS, +TÖM (pH: 8,1) – Bakonyjákó: Kőforrás-kistavak (+TÖM), 2012.04.26., 3 L (víz: 14 °C, pH: 7,4); 2012.06.15., 4 L, TS (pH: 7,7) – Bakonyána: Kerti-kistó, 2013.04.18., 11 pcs, 2 L, TS, +KTE (víz: 13 °C, pH: 9,4) – Bakonyoszlop: Hosszú-földek (TS), 2011.04.12., L tö, keréknyomban képződött csapadékvizes pocsolnyák kiszáradtak, az egészen fiatal lárvák tömegesen elpusztultak, +CSP – Bakonyzombathely: Feketevízpuszta, 2001.06.02., L tö, TS, +MM (pH: 8,1) – Balatoncsicsó: Füzeti-tó, 2011.04.03., 7 pcs, 2 L, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Balinka: Kisgyóni-mocsár, 2011.04.02., 11 pcs, L tö, TS, +MM (pH: 8,9) – Béb: Falutó, 2013.06.12., 7 L, TS, +KTE (pH: 8,4) – Csehbánya: Csehbányai-felsőtó, 2010.05.05., 5 L, TS, +MM (pH: 9,1) Devecser: Széki-tó, 1989.05.23., 7 L, TS, +KT (pH: 8,9) – Dörgicse: Horog-völgy, 2012.05.02., 2 L, TS, +DA (pH: 8,2) – Eplény: Malom-völgyi-zöldtó, 2013. 05.19., 9 L, TS, +KTE (pH: 8,7) – Fehérvárcsurgó: Igari-horgásztó, 2011.04.05., 4 pcs, 3 L, TS, +KTE (pH: 8,2) – Hárskút: Augusztintányai-tó, 2012.05.28., 12 L, TS, +TÖM – Herend: Bányatelepi-mocsár, 2001. 05.13., L tö, TS,

+MM (pH: 9,1) – Jásd: Tóth-malom, 2013.05.22., L tö, TS, +TÖM (pH: 7,5) – Királyszentistván: Utótisztító-tó, 1998.06.02., 2 L, TS, +MM (pH: 8,9) – Monostorapáti: Annamalom, 1999.05.24., 2 L, TS, +TÖM (pH: 9,1) – Nagyvázsony: B-nyiladék, 2013.04.28., L tö, TS, +TÖM (pH: 8,1); 2013.04.28., L tö, OSZ, +CSP (víz: 10,5 °C, pH: 8,1) – Nagyvázsony: Erdészlak-forrástó, 2013.04.28., L tö, TS, +TÖM (víz: 11,5 °C, pH: 8,4) – Nagyvázsony: Kab-hegy 2005.06.20., 3 L, TS, +TÖ (pH: 8,7) – Nagyvázsony: Kab-hegy, vízzel telt betongyűrű az erdészlak alatti völgyben, 2013.04.28., L tö, TS, +TT (víz: 15 °C, pH: 8,1) – Nagyvázsony: Nyír-tó, 2005.06.20., L tö, TS, +MM (pH: 8,5) – Nagyvázsony: Zsombékos-kisvíz (+TÖ), 2013.04.28., L tö, OSZ; 2013.04.28., L tö, TS (pH: 7,9) – Nemesahany: Nyáros-dűlő, 1997.05.30., 2 L, TS, +TÖ (pH: 8,1) – Németbánya: 1967.08.03., MF (MTM) – Németbánya: Bauxitlencse-tó, 2012.06.15., 7 L, TS, +KTE (pH: 8,9) – Németbánya: Bittva-völgy, 2012.06.15., 4 L, TS, +TÖ (pH: 7,8); 2012.06.15., 2 L, BJ, +TÖ (pH: 8,0) – Németbánya: Pisztrángos-tó, 2000.05.26., 3 L, TS, +KT (pH: 8,5) – Noszlop: Hajagos-kistó, 2012.05.19., 6 L, TS, +KTE – Olaszfalu: Alsópere, Csicsó-völgy, 2011.04.10., 1 ad., TS, +TÖ (+keréknyom pocsolójában kiszáradt erdei béka petecsomók voltak). – Öcs: Büdös-tó, 2013.04.14., 3 pcs, L tö, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Öcs: Nagy-tó (TS, +MM), 1992.07.24., 3 L; 2013.04.14., pcs tö, 4 L (pH: 8,9) – Öcs: Nagy-tó, tőzegmohaláp (TS, +DL), 2011.05.01., 8 L (pH: 8,1); 2011.05.11., 18 L (pH: 7,5); 2013.04.14., pcs tö (pH: 8,2) – Öcs: Urasági-erdő, 2011.05.11., 4 L, BJ; 2013.04.14., 2 pcs, BJ, +CSP; 2013.04.14., 9 pcs, 2 L, TS, +TÖM (pH: 9,3) – Öskü: Vasút-mente, 2012.06.08., 3 L, TS, +TÖ (pH: 7,6) – Paloznak: Tódi-mocsár, 2013.05.09., L tö, TS, +MTÁ (pH: 8,1) – Pápakovácsi: Attyapusztai-kerítettó, 2012.05.20., 3 L, TS, +TÖM – Pápakovácsi: Kerek-kistó, 2012.05.20., 7 L, TS, +TÖM – Pápakovácsi: Kisesédi-mocsár, 2012.05.20., L tö, TS, +MM (pH: 8,3) – Pénzesgyőr: Gerence, a Tilos-erdő peremén, 2013.05.08., L tö, TS, +PA (pH: 8,5) (a patak sekély részein) – Pétfürdő: Péli-völgyi-mocsár (TS, +MTÁ), 1998.04.28., 8 pcs, 3 L; 1998.06.02., L tö, (pH: 8,1) – Porva: Pálinkaházi-kistavak, 2011.03.26., sok ad. egyed és sok petecsomó, víz 9,5 °C, csak a víz szegélyében és a víz alatt úszkáltak, ott is szóltak. – Porva: Pálinkaházi-tömpöly, 2013.04.13., 4 pcs, 8 L, TS, +TÖ (pH: 9,7) – Románd: Bornát-ér, 2013.07.06., 5 L, TS, +MK (pH: 8,4) – Szápár: Szápári-horgásztó, 1999.04.27., 12 L, TS, +KOM (pH: 8,8) – Szentgál: Tiszta-víz-forrás (TS), 2011.03.29., 16 pcs, 3 L, +LF (levegő: 14 °C, víz: 9,5 °C); 2013.06.29., 4 L (pH: 7,6) – Taliándörögd: Domján-kút-tó, 2013.04.14., pcs tö, 1 L, TS, +KTE (pH: 9,6–9,8) – Tés: Csősz-határ (TS), 2013.04.18., 8 pcs, L tö, +TÖ, magántelken (pH: 9,3); 2013.04.18., 14 pcs, 2 L, +CSP, kerítésen kívül (pH: 8,7) – Tés: Csőszpusztai-tó, 2013.04.18., pcs tö, 3 L, TS, +MM (pH: 8,9–9,6) – Ugod: Hubertlaki-tó (TS, +KT), 2011.03.29., 12 pcs (levegő: 15 °C, víz: 9 °C); 2012.04.26., 17 L (víz: 15 °C, pH: 8,1); 2012.06.15., 8 L (pH: 7,9); 2012.09.31., 1 ad. vízparton, majd a vízben mozgott – Ugod: Királykapu, 1958.05.21., SZI (MTM) – Ugod: Móriházi-kistó, 2013.06.18., 7 L, TS, +TÖM (pH: 7,3) – Ugod: Ugodi-tó (TS, +KOM), 2009.05.17., 2 L; 2012.04.26., 4 L (pH: 8,4) – Ugod: Vörös János-séd, 1959.05.20–21., SZI (MTM); 2006.06.15., 8 L, TS, +CSE; 2011.04.27., 5 L, TS, +TÖM – Úrkút (MTM): 1957.06.17., DO-ŐÉ; 1957.06.14–16., DO-SZI; 1957.06.19., DO-ŐÉ; 1957.06.21., DO-ŐÉ; 1960.06.14–16., DO-SZI – Úrkút: Kislódi-levegő, 1957.06.19., DO-ŐÉ (MTM) – Úrkút: Kővestáblai-horgásztó, 1986.04.24., 6 L, TS, +KOM (pH: 8,7) – Városlőd: Kálvária-völgyi-tározó, 2002.06.01., 9 L, TS, +KT (pH: 8,9) – Várpalota: Bányató, 2013.06.07., L tö, TS, +MM (pH: 8,3) – Várpalota: Cseri-dombi-homokbányató (TS, +MM), 2011.03.30., 1 ad., 9 pcs (levegő: 20 °C, víz: 11,5 °C); 2011.05.11., L tö; 2012.04.04., 1 ad., 3 pcs; 2013.04.18., 4 pcs (pH: 9,2) – Várpalota: Karszt-horgásztó, 2012.06.28., 3 L, TS, +KTE (pH: 8,2) – Várpalota: Kis-karszt-tó, 2013.05.14., 7 L, TS, +MTÁ (pH: 7,9) – Várpalota: Tótföldi-mocsár, 2012.06.28., 2 L, TS, +MTÁ (pH: 8,2) – Várpalota: Unkás-karszt-tó, 2013.05.14., 7 L, TS, +MM (pH: 8,1) – Vászoly: Bagómalom-tó, 2013.05.16., L tö, TS, +KTE (pH: 8,4) – Vászoly: Tamásbátyó-gunyhója, 2012.05.02., L tö, TS, +TÖM (pH: 7,9) – Veszprém: Kádártai-élménytó, 2013.07.11., L tö, TS, +TÖM (pH: 8,6) – Veszprém: Országúti-dűlő (TS, +TÖM), 1999.06.24., L tö; 1999.07.05., 12 L – Zirc: arborétumi tó (TS, +KTE), 2012.05.29., 7 L, TS; 2013.04.15., pcs tö (víz: 16,5 °C, pH: 9,1) – Zirc: Hoffer-tó (TS, +KTE), 2012.03.24., 16 pcs; 2012.04.03., 4 pcs; 2012.05.28., 4 L; 2013.04.07., 14 pcs (víz: 9,5 °C, pH: 11,4) – Zirc: Jánostanyai-tó, 2013.04.25., L tö, TS, +TÖM – Zirc: Király-küti-égerláp (TS, +ÉL), 1999.06.06., 4 L (pH: 7,9); 2014.03.08., pcs sok, több régebbi is (víz: 10,2 °C – 2011.03.24., pcs tö (levegő: 13 °C, víz: 9 °C); 2011.04.04., pcs tö (víz: 12,5 °C, levegő: 18–20 °C); 2012.03.26., 8 pcs; 2012.05.07., L tö (pH: 9,1); 2013.04.07., 9 pcs (víz: 10,2 °C, pH: 9,4); 2011.03.14., ad. tö, nőstények petét raktak, sok egyed csak a víz alatt úszkált és egy-egy szolt is. (víz 6–7 °C, levegő 17 °C); 2014.03.08., pcs tö (víz: 10,2 °C) – Zirc: Király-küti-erdő (TS), 1999.07.02., 3 L; 2011.03.24., 8 pcs, +TÖM (levegő: 13 °C, víz: 10 °C); 2012.03.15., 1 pcs, +TÖM; 2012.05.07., 7 L, +TÖ (pH: 7,9); 2013.04.07., 4 pcs, +TÖ (víz: 8,4 °C, pH: 9,5); 2013.04.07., 2 pcs, +CSP (víz: 9,5 °C, pH: 9,3); 2013.04.25., L tö, +TÖM (víz: 15 °C, pH: 8,2); 2014.03.08., 4 pcs, +TÖ (víz: 11,3 °C) – Zirc: Király-küti-nyiladék (TS); 2012.03.15., 1 pcs (napsütés 12 °C, víz: 7,5 °C); 2013.04.25., 8 pcs, 5 L, +TÖM (pH: 8,3) –

Zirc: Szarvaskút (TS), 2011.03.24., 2 pcs, +TÖ (levegő: 13 °C, víz: 9 °C); 2013.04.20., 6 pcs, 2 L, +TÖ (víz: 14 °C, pH: 7,9) – Zirc: Tündermajori-dísztó, 2005.05.28., 8 L, TS, +TÖM – Zirc: Tündermajorkertítő, 2005.05.28., 2 L, TS, +TÖM.

Kifejlett egyed: Ácsteszer: Ácsteszeri-árok, 2001.03.11., 2 juv., TS, +TÖ – Aka: 2014.08.22., KT (herpt-pa: 21276) – Ajka: Ajkacsingeri-parkerdő, 1985.06.24., 1 juv., TS – Ajka: Ajkarendek, 1998.04.07., 1 ad., TS, +TÖ – Ajka: Bakonygyepes, Malomúti-dűlő, 2013.04.12., 1 ad., TS, +TÖ (víz: 19 °C, pH: 8,6) – Ajka: Bújó-lik, 1997.11.23., 1 juv., TS, +BG – Ajka: Hubertus-lak, 2013.08.30., 2 juv., TS – Ajka: Jubileumi-park, 2013.08.30., 2 juv., TS, +TO (pH: 7,5) – Ajka: Köleskepe-árok, 1973.09.29., 2 ad., TS – Ajka: Sárcsi-kút, 2013.04.28., 1 ad., TS, +TÖM (víz: 19 °C, pH: 8,3) – Ajka: Sárcsi-kút-tározó, 2013.04.28., 3 ad., OSZ; 2013.04.28., 2 ad., TS, +KT (víz: 17 °C, pH: 7,9) – Ajka: Szőke-forrás, 1973.09.29., 1 ad., TS – Badacsony-tomaj: Badacsony-hegy (kútban!), 2012.04.26., Coriolis – Bakonybél: Bányász-kút, 1997.05.18., 1 juv., TS, +TO – Bakonybél: Borostyán-kút, 2014.04.27., 1♂ és 1♀ (in „copula”) TS, +FF (víz: 10,3 °C) – Bakonybél: Borostyán-tó (TS, +KTE), 1999.10.30., 7 ad.; 2001.03.16., 3 ad., pcs tő; 2001.05.09., 1 ad.; 2010.11.13., 1 ad., (víz: 8 °C, levegő: 16 °C); 2012.03.16., 1 ad., 3 pcs, (levegő: 18 °C, víz: 10,5 °C) – Bakonybél: Csöppögő-kút, 2014.07.08., UJ (herpt-pa: 20584) – Bakonybél: Fekete-séd (TS), 1990.04.03., 1 juv.; 2001.05.09., 2 ad., 1 juv.; 2010.04.24., 5 ad.; 2010.08.27., 2 ad.; 2013.06.29., 3 juv., +TÖ (pH: 8,9) – Bakonybél: Gerence, 2012.09.12., 2 juv., 1 ad., TS, +PA (pangó víz, pH: 7,5, 7,6, 7,9) – Bakonybél: Gerence-völgy, 2010.04.24., 3 ad., TS – Bakonybél: Öreg-séd (TS), 1988.06.05., 3 juv., +TO; 1989.10.24., 1 ad.; 2011.03.29., 3 ad. (levegő: 14 °C, víz: 8,5 °C), +TO – Bakonybél: Szőmörke-völgy (TS), 1991.04.04., 3 ad.; 2010.08.27., 3 juv. – Bakonybél: Tuskós, 2011.03.29., 6 ad., TS, +TO (levegő: 15 °C, víz: 11,5 °C) – Bakonycsenye: Dolina-tározó (TS, +KT), 2001.05.12., 2 ad. (pH: 8,1); 2011.04.02., 3 ad. – Bakonycseryne: Dolosdi-rét, 1999.09.07., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Bakonycseryne: Kisgyóni-természetbaráttelep, 2011.04.02., 3 ad., TS, +KTE – Bakonyjákó: Bittva, 2011.10.04., 3 ad., BJ; 2011.10.04., 1 juv., 4 ad., TS; 2012.06.15., 1 ad., TS, +PA (pH: 8,4) – Bakonyjákó: Bittva-völgy, 1989.10.18., 1 ad., TS; 2011.10.04., 2 ad., BJ; 2011.10.04., 5 ad., TS – Bakonyjákó: Forrás-vendégház dísztava, 2011.10.04., 1 juv., TS, +TÖM (pH: 8,1) – Bakonyjákó: Iharkút, 2010.09.24., 2 juv., 1 ad., TS – Bakonyjákó: Iharkút, Zsvány-völgy (TS), 1988.04.13., 1 juv., +TO; 2001.04.24., 1 ad.; 2010.09.24., 4 juv., 1 ad. – Bakonyjákó: Kőforrás-kistavak (+TÖM), 2011.10.04., 1 ad., BJ; 2011.10.04., 1 juv., 3 ad., TS; 2012.04.26., 1 juv. (víz: 14 °C, pH: 7,4) – Bakonykoppány: Koppányi-kistó, 2001.05.15., 1 juv., TS, +KTE – Bakonykúti: Burok-völgy (TS), 1972.06.06., 1 ad.; 1996.07.10., 1 juv., 3 ad. – Bakonykúti: Hideg-völgyi-patak, 2006.08.10., 1 juv., TS, +CSE – Bakonynána: 2005.05.11., HAB (herpt-pa: 21426) – Bakonynána: Gaja-szurdok (TS), 2009.05.10., 2 ad.; 2010.09.07., 3 juv. – Bakonynána: Római-fürdő, 2013.09.11., 1 juv., TS, +CSE (pH: 8,7) – Bakonynána: Vadalmási-forrás, 2013.09.11., 1 ad., TS – Bakonyoszip: Bauxitbánya-tó (TS, +MM), 2010.09.09., 4 juv., 1 ad.; 2010.11.15., 3 juv., 2 ad., (víz: 12 °C, pH: 9,1) – Bakonyoszip: Hosszú-földek, 2010.09.09., 4 juv., TS, +TO – Bakonyoszip: Ördög-árok, 1988.05.29., 1 juv., 3 ad., TS – Bakonyoszip: Ördög-gát, 1973.07.24., 3 juv., TS, +CSP – Bakonyoszip: Sűrű-hegyi-ördöglik, 1998.03.09., 1 ad., TS, +BG – Bakonypölske: 1989.10.18., 1 ad., TS – Bakonyság: Csárdapusztai-tó, 2013.09.23., 3 juv., TS, +TO – Bakonyszentkirály: Kőpince-forrás, 2010.09.20., 1 juv., TS – Bakonyszentlászló: Bauxitbánya-gödör, 2010.09.20., 1 ad., TS – Bakonyszentlászló: Fenyőfői-ősfenyves, 2010.09.20., 1 ad., TS – Bakonyszombathely: Feketevízi-égeres, 2012.09.06., 3 juv., 2 ad., TS, +TÖ – Bakonyszombathely: Feketevízi-tó-1, 2012.09.06., 1 juv., TS, +MM – Bakonyszombathely: Feketevízpuszta, 2001.06.02., 1 juv., TS, +MM (pH: 8,1) – Bakonyszücs: Csángota-ér, 2012.07.20., 2 juv., TS, +CSE – Bakonyszücs: Kőris-hegy, 2004.08.05., 1 ad., TS – Bakonyszücs: Öreg-Szarvad-árok, 2011.08.21., 1 juv., TS, CSP (pH: 8,4) – Balatoncsicsó: Füzetítő, 2011.04.03., 2 juv., 7 pcs, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Balatonfüred: Koloska-völgy, 1972.05.27., 1 ad., TS, +GE (földúton) – Balatonfüred: Sárkány-völgy, 2000.09.05., 1 ad., KZ – Balatonhenye: Kettős-tó, 2003.04.26., 1 ad., KZ – Balinka: Kisgyónbánya, 2011.04.02., 12 ad., pcs tő, TS, +KTE (víz: 13 °C, pH: 8,1) – Balinka: Kisgyóni-mocsár, 2011.04.02., 2 ad., TS, +MM (pH: 8,9) – Balinka: Mecseri-égeres, 1999.04.04., 3 ad., TS – Balinka: Mecseri-mocsár, 1998.09.25., 2 juv., TS, +MM (pH: 8,5) – Bánd: Menyeka, 2005.08.11., 1 juv., TS – Bánd: Menyekesi-erdő, 1999.07.04., 1 ad., TS – Bánd: Séd-kistó, 2013.08.29., 2 juv., TS, +KTE (pH: 8,2) – Béb: Falutó, 2013.06.12., 3 juv., TS, +KTE (pH: 8,4) – Béb: Öreg-séd, 1996.06.29., 2 juv., TS – Berhida: Peremartoni-erdő, 2014.08.24., VV (herpt-pa: 20905) – Bodajk: Gaja-szurdok, 2002.08.05., 1 ad., TS – Bodajk: Gát-part, 2012.09.11., 1 ad., TS – Borszörcsök: Perce-rét, 2013.04.12., 3 pcs, TS, +CSP (pH: 10,1) – Borzavár: Csókás-árok, 1999.09.04., 1 juv., 1 ad., TS – Borzavár: Kis-Borzavári-hegy, 1999.09.04., 2 ad., TS – Borzavár: Kő-kúti-erdő, 2013.07.11., 2 juv., TS – Csehánya: Csehányai-felsőtó, 2010.05.05., 2 ad., TS, +MM (pH: 9,1) – Csesznek: Aranyos-völgy, 1996.09.24., 2 juv., TS, +CSP – Csesznek: Cuha-völgy, 2012.07.05., 1 ad., TS – Csesznek: Károlyháza,

2012.07.05., 1 ad., 2 juv., TS – Csesznek: Kő-árok, 2013.08.16., 2 juv., 1 ad., TS – Csesznek: Kőmosó-szurdok, 2013.09.10., 2 juv., TS, +CSP (pH: 7,8) – Csupak: Nosztori-völgy, 2000.04.18., 1 ad., TS – Devecser: 8-as út, 2011.06.19., KT (herpt-pa: 2350) – Devecser: Csigere-patak, 2012.07.21., 2 juv., 1 ad., TS, +PA – Devecser: Meggyes-erdő, 1985.07.02., 1 juv., 3 ad., TS – Devecser: Széki-erdő, 1990.07.18., 1 ad., TS; 1999.03.12., 1 ad., KZ – Devecser: Széki-tó, 1989.05.23., 2 juv., TS, +KT (pH: 8,9) – Döbrönte: Bittva, 2010.09.24., 1 ad., TS, +PA – Dörgicse: Horog-völgy, 2012.05.02., 1 ad., TS, +DA (pH: 8,2) – Dudar: Dudari-erdő, 2008.08.11., 3 juv., TS – Dudar: Fodor-réti-mocsár, 2013.09.11., 2 juv., TS, +MM – Dudar: Fodor-réti-tó, 2010.11.15., 3 ad., TS – Dudar: Lugodi-kert, 1999.04.04., 2 ad., 1 juv., TS, +TO – Écs: Pándzsa-mente, 2009.07.04., 1 juv., 2 ad., TS – Eplény: Gyékényes-tó, 2004.05.12., LJ; 2005.06.02., 1 ad., TS – Eplény: Kőkényes (TS), 1999.09.05., 1 juv.; 2007.05.27., 2 ad. – Eplény: Malom-völgy (TS), 2005.06.02., 1 ad.; 2010.09.18., 2 juv., 1 ad. – Eplény: Malom-völgyi-zöldtó, 2004.05.12., LJ (herpt-pa: 5941); 2013.05.19., 9 L, 4 juv., TS, +KTE (pH: 8,7) – Eplény: Tobán-hegy, 2010.09.18., 1 ad., TS – Farkasgyepű: Köves-patak, 2011.10.04., 1 juv., 3 ad., TS, +PA (pH: 7,8) – Fehérvárcsurgó: Igari-horgásztó, 2011.04.05., 1 juv., 4 pcs, 3 L, TS, +KTE (pH: 8,2) – Felsőörs: 2012.04.03., CSG (herpt-pa: 5245) – Felsőpáhok: Páhoki-erdő, 1988.07.29., 2 juv., TS – Fenyőfő: 2002.04.18., TF (herpt-pa: 5065) – Fenyőfő: Bödön-kút, 1998.10.10., 1 juv., 1 ad., TS – Fenyőfő: Bödön-kúti-árok (TS), 1998.10.10., 1 juv.; 2011.08.21., 1 ad. – Fenyőfő: Fenyőfői-ősfenyves, 1989.09.12., 1 ad., TS – Fenyőfő: Hálóvető-árok, 2013.08.16., 1 ad., TS – Fenyőfő: Kisszépalma, 1998.10.10., 3 juv., 1 ad., TS – Fenyőfő: Pisztrángos-tó, 1989.09.12., 2 ad., TS – Gyepükaján: Meleg-víz-tavacska, 2013.08.31., 1 ad., TS, +TO – Gyórság: 2011.08.26., GYE (herpt-pa: 4234) – Győrújbarát: Gazdák-erdeje, 2010.09.05., 1 ad., TS – Hajmáskér: Malom-völgy, 2010.09.18., 1 juv., 3 ad., TS – Hajmáskér: Séd-völgy, 1999.09.18., 3 juv., 2 ad., TS; 2012.03.21., BT (herpt-pa: 5265) – Hánta: Bíró-réti-tó, 2009.04.16., 2 juv., 1 ad., TS – Hárskút: Augusztintanya, 2010.04.29., 3 juv., TS, +TÖM – Hárskút: Augusztintanyai-tó, 2012.05.28., 1 ad., TS, +TÖM – Hárskút: Borzás-hegy, 2010.08.22., 3 juv., TS – Hárskút: Esztergáli-kút (TS), 1992.05.08., 1 juv.; 2008.12.05., 1 juv., +TÖM – Hárskút: Laznak-úti-dűlő, 1992.06.15., 1 ad., TS, +TO (pH: 7,8) – Hárskút: Ráktanya, 2006.06.17., 1 ad., TS – Herend: Bányatelepi-horgásztó (TS), 2001.05.13., 2 juv., TS – Herend: Bányatelepi-mocsár, 2001.05.13., 3 juv., TS, +MM (pH: 9,1) – Herend: Búvár-tó (TS, +KOM), 2001.05.21., 1 juv.; 2001.08.10., 2 ad. (pH: 8,6) – Isztimér: Burok-völgy (TS), 1998.06.04., 1 ad.; 2011.09.11., 2 juv. – Isztimér: Bükkös-árok, 2011.09.11., 1 juv., 1 ad., TS – Isztimér: Duzzogó, 1998.04.29., 4 ad., TS, +TÖM – Isztimér: Hétházpuszta, 2011.03.14., 1 ad., TS – Jásd: Gaja, 2010.05.22., 1 juv., 1 ad., TS, +PA (pH: 8,2) – Jásd: Malmi-patak, 2013.05.22., 3 ad., TS, +CSE – Jásd: Szent-kút, 2013.09.08., 1 juv., TS, +FF (víz: 11 °C, pH: 7,6) – Jásd: Tési-malom, 2010.05.22., 1 juv. 2 ad., TS, +TT (pH: 7,8) – Kajárpéc: Aranyos-hegy (TS), 1998.07.26., 1 ad.; 2010.09.05., 1 juv. – Kapolcs: Eger-patak mellékága, 2012.09.15., 1 juv., 1 ad., TS, +MK (pH: 7,3-7,4) – Kapolcs: Eger-patak, 2012.09.12., 1 juv., TS, +PA (pH: 7,7) – Kapolcs: Fejfájós-kút, 2012.11.28., 1 ad., TS, +TÖ (levegő: 12 °C, víz: 10,5 °C, pH: 6,8) – Kapolcs: Fejfájós-kút-csermely, 2012.11.28., 1 juv., TS, +CSE (levegő: 12 °C, víz: 10,5 °C) – Kapolcs: Ilonamalom, 1999.09.27., 1 ad., TS, +GE – Kapolcs: Kálomisz-tó, 2000.04.26., SB (herpt-pa: 4271); 2003.04.26., 1 ad., KZ – Kapolcs: Mázaskút, 1999.09.27., 1 juv., TS, +FF (pH: 7,3) – Kapolcs: Mosóforrás-kistó (TS, +TÖM), 2012.09.15., 1 juv. ; 2012.11.28., 1 ad. (levegő: 12 °C, víz: 11,5 °C, pH: 7,2) – Káptalanfa: Kigyós-patak, 2012.07.21., 2 juv., TS, +PA (pH: 7,8) – Káptalanfa: Sárosfői-erdő (TS), 2007.04.21., 3 ad.; 2007.05.22., 1 juv. – Királyszentistván: Utótisztító-tó, 1998.06.02., 2 juv., TS, +MM (pH: 8,9) – Kővágóörs: Kornyi-tó (TS, +KTÁ), 1988.06.03., 2 juv. (pH: 8,9); 2010.09.21., 3 ad. (pH: 9,1) – Kővágóörs: Kornyi-tó, 2014.08.15., HB (herpt-pa: 30784) – Kővágóörs: Nyálas-tó, 2010.09.22., 1 juv., TS, +TO – Köveskál: Bika-tó, 2000.04.15., 2 juv., TS; 2003.06.28., 1 ad., KZ – Köveskál: Fekete-hegy: 2009.06.27., 4 juv., TS – Kup: Kupi-erdő (TS), 1989.08.31., 2 juv.; 1990.03.23., 1 ad.; 1992.07.29., 1 juv. – Lesencefalú: 1990.04.17., 1 ad., TS – Lesenceistván: Vörös-tó, 1997.05.26., 1 ad., TS – Lovas: Király-kút-völgy (TS), 1999.05.24., 2 juv., +TO (pH: 9,1); 2012.06.30., 1 ad. – Magyarpolány: 2014.08.12., TM (herpt-pa: 20834) – Magyarpolány: Csurgó-kút (TS), 1989.10.18., 2 ad.; 2011.10.04., 1 ad. – Magyarpolány: Károlykúti-erdő, 2014.08.12., TM (herpt-pa: 20833) – Márkó: Márkói-erdő, 2013.04.12., 1 ad., 7 pcs, TS, +TÖM (víz: 16 °C, pH: 9,6) – Márkó: Márkói-patak, 2013.08.29., 1 juv., TS, +CSE – Márkó: Temető-dűlő, 2013.04.12., 3 ad., TS, +TÖM (víz: 15 °C, pH: 9,6) – Márkó: Veszprémi-séd, 2013.08.19., 1 ad., TS, +PA (pH: 8,2) – Monostorapáti: Berek-rét, 1998.04.15., 1 juv., TS, +TÖ (pH: 8,9) – Monostorapáti: Cserkás-tó, 2008.04.14., KT – Monostorapáti: Eger-patak, 2013.09.16., 2 juv., TS, +PA (pH: 7,7) – Monostor, Tar-óra-hegy, 2003.03.25., 1 ad., KZ – Monosló: Felső-erdő, 2003.04.03., 1 ad., KZ – Mór: halastavak, 2008.05.23., HTI (birding) – Nagyesztergár: Veimpusztá, 1990.03.21., 1 ad., TS – Nagyörbő: Bazaltutca, 1966.08.12., 1 ad., TS – Nagyörbő: Kovácsi-hegyi-kőfejtő, 2013.05.04., 1 ad., TS, +CSP – Nagyvázsony: Bazaltbánya,

1998.05.11., 3 juv., 1 ad., TS – Nagyvázsony: Erdészlak-forrástó, 2013.04.28., 3 ad., TS, +TÖM (víz: 11,5 °C, pH: 8,4) – Nagyvázsony: Kab-hegy 2005.06.20., 2 ad., TS, +TÖ (pH: 8,7) – Nagyvázsony: Kab-hegy, vízzel telt betongyűrű az erdészlak alatti völgyben, 2013.04.28., 1 ad. (elpusztult), TS, +TT (víz: 15 °C, pH: 8,1) – Nagyvázsony: Nyír-tó (TS, +MM), 1998.05.11., 3 juv., 1 ad.; 2005.06.20., 2 juv., 1 ad. (pH: 8,5) – Nagyvázsony: Semlyékes-tó, 2010.07.01., 1 juv., TS, +KTE – Nagyvázsony: Újréti-tőmpoly (+TÖM), 2013.04.28., 2 ad., OSZ; 2013.04.28., 2 juv., 6 ad., TS (pH: 7,8) – Nagyvázsony: Zsobékos-kisvíz (+TÖ), 2013.04.28., 1 ad., OSZ; 2013.04.28., 2 juv., TS (pH: 7,9) – Nemesahany: Nyáros-dűlő, 1997.05.30., 2 juv., TS, +TÖ (pH: 8,1) – Nemesvámos: Tekeres-völgy, 2005.05.14., 1 juv., TS, +TO – Németszánya: Bauxitlenese-tó, 2012.06.15., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,9) – Németszánya: Bittva-völgy, 2012.06.15., 1 juv., TS, +TÖ (pH: 7,8); 2012.06.15., 1 ad., BJ, +TÖ (pH: 8,0) – Németszánya: Fehérlő-tó, 2011.08.16., 1 juv., TS – Németszánya: Jáger-rét, 1999.04.10., 1 ad., TS – Németszánya: Pisztrángos-tó, 1989.04.11., 1 ad., TS, +KT (pH: 8,5); 2010.09.24., 1 ad., TS, +CSE – Nyírád: Kígyós-patak, 2012.05.30., 3 juv., 1 ad., TS – Nyírád: Kukacos-tó, 2011.03.31., 2 ad., pcs tö, TS, +KTE (pH: 8,7) – Nyírád: Nyúlkörös-tó, 2011.03.31., pcs tö, TS, +MTÁ (pH: 8,1) – Nyírád: Sár-árló, 2001.05.21., 1 juv., TS, +TÖ – Óbudavár: Mosó-kút, 1990.03.24., 1 ad., 3 pcs, TS, +TÖM (pH: 8,3) – Olaszfalu: Alsóperle (TS), 1990.03.21., 1 ad.; 2001.05.12., 1 ad. – Olaszfalu: Boroszlán-forrás, 2011.09.09., 1 juv., TS, +TO – Olaszfalu: Csicsó-völgy, 2011.04.10., TS (kiszáradt keréknyom pocsolnyákban erdei béka petecsomók) – Olaszfalu: Csicsó-völgyi-tó, 2011.09.15., 1 ad., TS – Olaszfalu: Eperjes, 2010.09.07., 1 juv., TS – Olaszfalu: Lapu-rét, 2011.09.09., 1 juv., TS – Olaszfalu: Perei-ér, 2011.04.10., 1 juv., 3 ad., TS, +CSE – Olaszfalu: Tó-rétek, 1999.07.05., 1 juv., TS – Öcs: Bűdös-tó (TS, +MTÁ), 1988.04.21., 3 ad.; 2010.08.29., 2 juv.; 2011.04.18., 3 juv. 2013.04.14., 3 pcs (pH: 8,4) – Öcs: Kis-Bűdös-tó, 2013.04.14., pcs tö, BJ, +TÖ; 2013.04.14., 5 pcs, TS, +TÖ (pH: 8,9) – Öcs: Nagy-tó (TS, +MM), 1992.07.24., 3 L; 2010.08.29., 2 juv., 1 ad.; 2011.04.18., 1 ad., 5 juv.; 2011.05.01., 2 juv.; 2013.04.14., pcs tö (pH: 8,9); 2013.04.14., 2 juv. – Öcs: Nagy-tó, tőzegmohaláp (TS, +DL), 2011.05.11., 1 juv. (pH: 7,5); 2013.04.14., pcs tö, 3 ad., (pH: 8,2) – Öcs: Urasági-erdő, 2011.05.11., 5 juv., 3 ad., BJ; 2013.04.14., 2 pcs, BJ, +CSP; 2013.04.14., 9 pcs, 2 L, TS, +TÖM (pH: 9,3) – Örvényes: Örvényesi-séd-völgy, 1999.04.03., 2 juv., TS, +TO – Ósi: Péti-víz, 2012.07.23., 1 ad., TS, +MK (pH: 8,5) – Öskü: Aranyos-kút, 2013.08.17., 3 juv., TS, +CSE (pH: 8,2) – Öskü: Kékéri-tó, 1998.06.02., 2 juv., 1 ad., TS, +TO – Öskü: Kisösküi-forrástó, 2000.06.28., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 7,9) – Öskü: Ösküi-víz, 2012.06.08., 1 ad., TS, +CSE (pH: 8,3) – Öskü: Vasút-mente, 2012.06.08., 2 juv., TS, +TÖ (pH: 7,6) – Paloznak: Tódi-mocsár (TS, +MTÁ), 1999.09.09., 2 ad. (pH: 8,1); 1999.09.28., 1 ad.; 1999.02.26., 1 ad. (pH: 8,1) – Paloznak: Tücsök-kút (TS, +TÖ), 1999.09.28., 2 ad.; 1999.10.26., 1 ad. – Pápa: Tapolca-forrás, Tapolcafő (TS, +LF), 2013.11.07., 2 juv. (napsütés, levegő: 17 °C, víz: 15,5 °C, pH: 8,2); 2013.12.30., 3 juv. (napsütés, levegő: 9-10 °C, víz: 14,5 °C, pH: 8,1) – Pápa: Tapolcafő, Örvény-tó (TS, +LF), 2013.06.12., 4 L, 1 juv. (pH: 7,7); 2013.11.07., 2 juv., 1 ad. (napsütés, levegő: 17 °C, víz: 15,5 °C, pH: 8,2) – Pápa: Tapolcafő, Tapolca-patak, 2012.07.21., 1 ad., TS, +PA – Pápa: Tapolcafői-láprét, 1999.09.16., 1 ad., KZ; 2007.09.15., 1 ad., TS – Pápakovácsi: Attyapusztai, 2012.05.20., 1 juv., TS – Pápakovácsi: Attyapusztai-kertítő, 2012.05.20., 2 juv., TS, +TÖM – Pápakovácsi: Attyapusztai-láprét, 1999.07.08., 1 ad., KZ – Pápakovácsi: Kis-sédi-mocsár, 2012.05.20., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,3) – Pápateszér: Bánya-ér, 2013.07.06., 2 juv., TS, +CSE (pH: 8,4) – Pézenesgyőr: Gerence, 2013.05.08., 1 juv., TS, +PA (pH: 8,5) – Pézenesgyőr: Tilos-erdő (TS), 1989.05.16., 1 juv.; 1989.10.29., 1 juv.; 1992.08.03., 1 juv., 3 ad.; 2008.08.13., 1 juv.; 2012.08.07., PL; 2013.05.08., 1 juv. – Pézenesgyőr: 2012.08.07., 1 juv., 1 ad., PL – Pétfürdő: Péti-kisvízfolyás (TS, +MK), 2013.03.07., 1♂ 1♀ ad. (in „copula”, vízben), +korábbi és friss petecsomók (levegő: 17 °C, víz: 14–17,5 °C, szakaszonként változó); 2013.10.08., 2 juv. 1 ad. (pH: 7,2); 2014.01.06., 1 juv. (levegő: 12–13 °C, víz: 14 °C, pH: 7,3); 2014.01.19., 1 ad. (levegő: 9 °C, víz: 16,1 °C, pH: 6,3) – Pétfürdő: Péti-völgy, 2013.10.08., 1 juv., TS, +TÖM (pH: 7,9) – Pétfürdő: Péti-völgyi-mocsár (TS, +MTÁ), 1998.04.28., 8 pcs, 1 ad.; 1998.06.02., 3 juv. (pH: 8,1) – Porva: Békaházitó: 2010.11.15., 2 ad. (levegő: 17 °C, víz: 10,5 °C) – Porva: Generál-erdő, 2009.06.06., 3 ad., TS – Porva: Hódos-éri-mocsárerdő (TS), 2005.05.23., 1 ad.; 1998.10.10., 2 ad. – Porva: Köves-dombi-forrás, 2003.05.03., 4 juv., TS – Porva: Ménesjárás, 1998.10.10., 1 ad., TS – Porva: Pálihálás (TS), 1990.03.19., 1 ad.; 2009.06.06., 1 juv. – Porva: Pálinkaház, 1990.03.19., 1 ad., TS – Porva: Pálinkaházi-kistavak (TS, +TÖM, pH: 9,2), 2009.04.15., 2 ad.; 2010.11.15., 4 ad. a vízparton 1 ad. a vízben mozgott (levegő: 17 °C, víz: 10,5 °C); 2011.03.26., 12 ad., 28 pcs (víz 9,5 °C); 2011.03.26., 5 ad., 7 pcs (víz: 12 °C); 2012.03.25., 1 ad., 7 pcs; 2013.04.13., 34 pcs (víz: 11 °C) – Porva: Pálinkaházi-tőmpoly, 2013.04.13., 4 juv., TS, +TÖ (pH: 9,7) – Porva: Szépalmai-tó, 2013.04.21., pcs tö, TS, +KTE (pH: 8,5) – Porva: Zsidó-erdő (TS), 2004.08.05., 2 juv.; 2007.05.01., 3 ad.; 1998.10.10., 1 juv., 3 ad. – Pula: Tálodi-erdő, 1999.09.25., 1 ad., TS – Pula: Tálodi-rét (TS), 1988.04.21., 2 ad.; 2006.10.02., 1 juv. – Pula: Tálodi-tó, 1988.04.21., 2 ad., TS – Ravazd: Ravazdi-erdő, 1999.03.31., 2 juv., TS, +TO – Románd: Bornát-ér, 2013.07.06., 2 juv., TS, +MK (pH: 8,4) –

Sóly: Berek-alja, 2010.09.14., 1 juv., TS, +TÖ – Sóly: Veszprémi-Séd mente, 2009.09.28., 1 ad., KZ – Somlólásárhely: Holt-tó, 2013.06.17., 1 juv., TS, +TO – Sümeg: Mogyorós-domb, 2009.04.20., 2 ad., KZ – Sümeg: Sarvaly, 2001.05.22., 2 juv., 1 ad., TS – Sümeg: Sarvaly-erdő, 2004.07.17., 1 juv., KZ – Szápár: Szápári-horgásztó, 1999.04.27., 3 ad., TS, +KOM (pH: 8,8) – Szápár: Szápári-kistó, 2012.09.06., 1 juv., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Szentgál: 2013.04.12., TP (herpt-pa: 14494) – Szentgál: Gella-patak, 1990.03.13., 1 ad., TS, +CSE – Szentgál: Mátyás-kút, 2013.09.18., 1 juv., TS, +TO – Szentgál: Tiszta-víz-forrás (TS), 1990.04.03., 2 ad.; 2010.08.27., 1 juv., 2 ad.; 2011.03.29., 7 ad., 16 pcs, +LF (levegő: 14 °C, víz: 9,5 °C, pH: 7,6) – Szentkirályszabadja: Malom-völgy, 2000.06.10., 1 ad., KZ – Tagyon: 1990.03.24., 2 ad., TS – Taliándörögd: Domján-kút-tó, 2013.04.14., 1 ad., TS, +KTE (pH: 9,6–9,8) – Tényő: Békavár, 1996.04.07., 2 juv., TS – Tényő: Fekete-hegy, 1998.07.20., 1 ad., TS – Tényő: Tábor-völgy, 1998.07.20., 1 juv., TS, +GE – Tés: Ballai-magyal, 2010.05.01., 1 ad., TS – Tés: Bongó-zsomboly, 2014.01.24., DF (herpt-pa: 16911), +bg – Tés: Csepegő-árok, 2010.05.22., 2 juv., TS, +CSE (pH: 8,3) – Tés: Csöszki-határ (TS), 2013.04.18., 2 juv., +TÖ, magántelken (pH: 9,3); 2013.04.18., 1 ad., +CSP, kerítésen kívül (pH: 8,7) – Tés: Csöszpuszta, 2011.03.14., 1 ad., TS, +GE – Tés: Csöszpusztai-füzestó, 2013.04.18., 3 pcs, TS, +KTE (pH: 9,6) – Tés: Csöszpusztai-tó (TS), 1998.09.25., 1 ad.; 2013.04.18., 1 juv., +MM (pH: 8,9–9,6) – Tés: Jubileumi-zsomboly, 2011.09.24., DF – Tés: Szúnyog-völgy (TS), 1991.06.08., 1 juv.; 1997.06.19., 1 ad.; 2010.05.01., 2 juv.; 2011.09.17., 1 ad.; 2013.04.18., 1 ad. (elpusztult), 6 pcs, +CSP (víz: 12 °C, pH: 8,9); 2013.04.18., 13 pcs, +DA (víz: 11,5 °C, pH: 9,4) – Tés: Szúnyog-völgyi-tó (TS, +TÖM), 2011.09.17., 2 juv., 1 ad.; 2013.04.18., 1 ad., pcs tő (víz: 9,4 °C, pH: 10,6). A vízszint csökkenése miatt sok petecsemő szárazra került. – Tüskevár: Tüskevári-erdő, 2013.06.17., 1 juv., 1 ad., TS, +TÖ – Ugod: Csapó-hegy, 2011.08.16., 1 juv., TS – Ugod: Gerecepuzta, 2013.06.18., 1 ad., TS – Ugod: Hamuházi-rét, 2005.06.21., 2 ad., SGY – Ugod: Hubertlak, 2008.08.13., 3 juv., TS – Ugod: Hubertlaki-tó (TS, +KT), 2011.03.29., 4 ad., 12 pcs (levegő: 15, víz: 9 °C); 2011.08.16., 2 ad.; 2012.04.26., 1 juv. (víz: 15 °C, pH: 8,1); 2012.06.15., 7 juv., 2 ad. (pH: 7,9); 2012.09.31., 1 ad. (víz: 9 °C) – Ugod: Huszárokelpusztá, 2013.06.18., 1 juv., TS – Ugod: Királykapu, 1997.04.01., 3 ad., TS – Ugod: Molnár-kút-árok, 2011.08.16., 1 ad., TS – Ugod: Öreg-séd, 2001.05.09., 1 juv., TS – Ugod: Som-berek, 1998.09.23., 1 juv., 2 ad., TS – Ugod: Suttonyi-tó, 2011.03.29., 12 ad., 21 pcs, TS, +KT (levegő: 14 °C, víz: 9 °C, pH: 7,4) – Ugod: Szár-hegy, 2008.09.30., 1 ad., TS – Ugod: Ugodi-tó, 2009.05.17., 1 ad., TS, +KOM – Ugod: Vörös János-séd (TS), 1988.08.07., 1 ad.; 1990.03.23., 1 ad., +TO; 1991.08.13., 2 ad.; 1992.07.20., 1 ad.; 1993.05.02., 1 ad.; 1997.04.01., 3 ad.; 2006.06.15., 1 ad. 9 juv.; 2006.07.11., 2 ad.; 2011.03.29., 1 ad., (levegő: 14 °C); 2011.04.27., 1 ad., +TÖM – Úrkút: Kövestáblai-horgásztó, 1986.04.24., 1 juv., TS, +KOM (pH: 8,7) – Vállus: Bűdöskút (TS), 2006.10.02., 1 juv.; 2011.04.19., 2 ad., +TÖM – Vállus: Csetényi-rét, 1985.06.01., 2 juv., TS – Városlód: Kálvária-völgyi-tározó (TS, +KT), 2001.05.13., 3 ad.; 2002.06.01., 1 juv. (pH: 8,9) – Várpalota: Alumíniumkohó-alja (tölgyes), 2011.05.21., SB – Várpalota: Baglyas-szőlőhegy, 1995.05.26., SB (herpt-pa: 4274) – Várpalota: Bántai-homokbányatavak (TS), 2011.03.30., 1 juv. (levegő: 20 °C, víz: 11,5 °C); 2011.08.10., 1 juv. – Várpalota: Bányatavak, 2009.04.21., SB (herpt-pa: 4272) – Várpalota: Bányató, 2013.06.07., 1 juv., TS, +MM (pH: 8,3) – Várpalota: Cseri-domb, 2013.04.18., 1 ad., TS, +CSE (pH: 8,8) – Várpalota: Cseri-dombi-homokbányató (TS, +MM), 2010.09.13., 4 juv.; 2011.03.30., 1 ad. (levegő: 20 °C, víz: 11,5 °C); 2011.05.11., 4 juv., 2 ad.; 2012.04.04., 1 ad., 3 pcs; 2013.04.18., 4 pcs (pH: 9,2) – Várpalota: Fenyves-tó, 2010.09.13., 4 juv., TS, +KOM (pH: 8,9) – Várpalota: Hideg-völgy, 2008.11.30., SB (herpt-pa: 4276) – Várpalota: Készenléti-lakótelep, 2007.10.28., SB (herpt-pa: 4275); 2011.05.21., SB – Várpalota: Inota, 2015.03.15., KT (herpt-pa: 36773) – Várpalota: lőtér, 2011.07.31., SZA (herpt-pa: 2819) – Várpalota: Nagy Bivalyos-tó, 2009.04.25., SB – Várpalota: Nyerges-tető, 2010.07.01., 1 ad., KZ – Várpalota: Nyugati Nagymező, 2011.07.21., SZA – Várpalota: Tési-domb, 2011.07.03., KT (herpt-pa: 2574) – Várpalota: Tóföldi-forrás, 2012.08.31., 1 ad., BJ; 2012.08.31., 2 ad., TS – Várpalota: Tóföldi-mocsár (TS, +MTÁ), 1996.07.01., 1 juv.; 2012.06.28., 1 ad. (pH: 8,2) – Várpalota: Vár-völgy, 1999.09.29., 1 juv., TS – Vár-völgy: Bándimező, 2001.04.16., 1 juv., TS – Vár-völgy: Zsidi-rét, 2001.04.02., 1 juv., 2 ad., TS – Vászoly: Bagómalom-tó, 2012.09.15., 2 juv., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,4) – Vászoly: Öreg-hegy, 2012.05.02., 1 ad., TS – Vászoly: Szent Jakab-forráscsermely, 2012.09.15., 1 juv., TS, +CSE, a tő fölötti foglalt forrásból eredő kisvízfolyás (pH: 7,3) – Vászoly: Szent Jakab-tó, 2013.04.21., Coriolis (herpt-pa: 14942) – Vászoly: Tamásbányagunyhója, 2012.05.02., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 7,9) – Vászoly: Vászolyi-séd, 2012.09.15., 1 juv., TS, +CSE (pH: 8,2) – Veszprém: Aranyos-völgy, 2008.07.24., 2 ad., TS – Veszprém: Betekints-völgy (TS), 2012.09.24., 1 juv.; 2013.08.31., 3 juv. – Veszprém: Csatár-hegy, 2011.07.30., 1 ad., BJ – Veszprém: Egres, 2013.04.08., 2 pcs, TS, +MM (pH: 9,9) – Veszprém: Ferenc-forrástó, 2013.04.18., 3 pcs, TS, +MM (víz: 14 °C, pH: 8,9) – Veszprém: Kádártai-csermely, 2001.05.14., 1 ad., TS – Veszprém: Kádártai-tankító, 1999.09.18., 1 juv., TS, +CSP (a gát alatti kisvizekben) – Veszprém: Kis-Papod-hegy, 2010.06.03., 1 ad.,

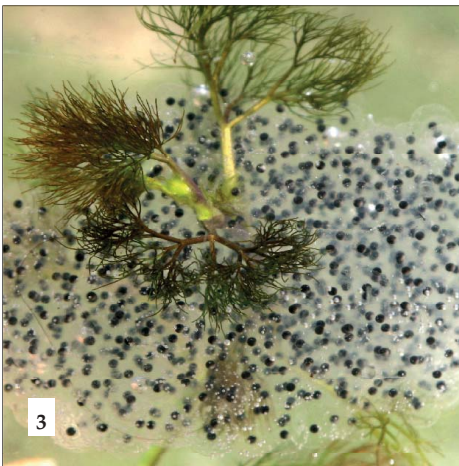
KZ – Veszprém: Maloméri-séd, 2012.09.17., 1 juv., TS, +ÉR (pH: 7,7) – Veszprém: Miklád, 2010.04.30., 3 ad., TS, +ÉR (pH: 8,2) – Veszprém: Országúti-dűlő (), 1999.06.24., 1 ad., TS, +TÖM – Veszprém: Rátóti-berek (TS), 1999.11.01., 2 juv., +MM; 2001.05.14., 1 juv., +MM (pH: 9,2); 2013.04.08., 7 pcs, +TÖM (pH: 10,5); 2013.04.08., egykori halivadék nevelő, 3 pcs, +TÖM (pH: 10,5) – Veszprém: Sác-köz, 2013.04.08., 1 pcs, TS, +CSP (pH: 9,3) – Veszprémfajs: Sárkány-völgy, 1999.05.24., 1 juv., 1 ad., TS – Veszprémvarsány: Köteles-ér, 1996.04.07., 3 ad., TS – Veszprémvarsány: Nádas-völgy, 1998.09.11., 1 ad., TS – Veszprémvarsány: Vadalmás, 2009.09.11., 3 juv., 1 ad., TS – Vigántpetend: Petendi-tó, 2010.11.05., 1 ad., TS, +MTA (levegő: 15 °C, víz: 8 °C) – Vilonya: Vargamalom-tó, 2010.09.14., 1 ad., TS – Vindornyfok: Vindornyai-rétek, 1985.06.04., 3 juv., TS – Zalahaláp: Újdörögdi-tó, 2010.11.05., 1 ad., TS, +KTE (víz: 8 °C) – Zalaszentő Fekete-tó, 2007.05.17., 2 ad., TS – Zalaszentő: Hemán-tói-égerláp, 2005.05.22., 1 ad., TS, +TO – Zalaszentő: Hideg-kút, 1999.09.01., 2 juv., TS, +TO – Zalaszentő: Kis-Rakottyas-tó, 2005.05.22., 2 juv., TS, +TÖ – Zalaszentő: Kovácsi-erdő, 2005.05.22., 3 juv., 1 ad., TS – Zalaszentő: Vad-tó, 1966.08.13., 1 ad., TS, +DA – Zánka: Hegy-tó, 2003.04.02., 1 ad., KZ; 2010.09.22., 2 juv., TS, +TO – Zirc: Akli (TS), 2011.07.05., 1 juv.; 2012.03.24., 1 ad., TS, +GE – Zirc: arborétumi tó (+KTE), 2011.04.06., 4 ad., MI; 2012.05.29., 2 juv., TS; 2013.04.15., pcs tö, TS (víz: 16,5 °C, pH: 9,1) – Zirc: Barátság-park, 2011.03.27., 5 ad., 8 pcs, TS, +TÖM – Zirc: Boeskor-hegy, 2008.07.30., 1 ad., TS – Zirc: Buffogó (TS), 2013.04.11., 2 ad., 28 pcs, +TÖM; 2013.04.11., 18 pcs, +CSP; 2013.08.29., 4 juv., +TO (pH: 7,6) – Zirc: Buffogó-csermely, 2013.08.29., 2 juv., TS, +CSE (pH: 7,9) – Zirc: Buffogó-forrás, 2013.08.19., 2 ad., TS, +TO (pH: 8,2) – Zirc: Cihelka-csermely, 2013.08.29., 1 juv., TS, +ZAL (pH: 6,8) – Zirc: Cihelka-kút (TS), 2000.03.09., 1 ad.; 2013.04.11., 1 juv., 1 ad., +TO; 2013.08.29., 1 juv., +FF (pH: 7,2) – Zirc: Csapási-tábla, Szarvaskút, 2011.03.24., 7 ad., 1 juv., 11 pcs, TS, +CSP (levegő: 14 °C, víz: 11 °C) – Zirc: Hoffer-tó (TS, +KTE), 2012.03.24., 3 ad., 16 pcs; 2012.04.03., 1 ad., 4 pcs; 013.04.07., 14 pcs (víz: 9,5 °C, pH: 11,4) – Zirc: Jánostanyai-tó, 2013.04.25., 1 ad., TS, +TÖM – Zirc: Kardosréti-tó: 1989.10.29., 1 ad, TS – Zirc: Kettős-tavak, 2011.09.12., 1 juv., TS, +TÖM (pH: 8,5) – Zirc: Király-kúti-égerláp (TS, +ÉL), 2010.11.04., 3 ad., (levegő: 16 °C); 2011.03.24., ad. tö, 3 juv. (levegő: 13 °C, víz: 9 °C); 2011.08.06., 1 juv.; 2012.03.26., 2 ad.; 2011.03.14., ad. tö, nőstények petét raktak, sok egyed csak a víz alatt úszkált és egy-egy szolt is (víz 6–7 °C, levegő 17 °C); A láp közelében (Király-kúti-erdő nyiladéka) egy kb. 1,5 m² nagyságú tömpöly vizének hőmérséklete 14°C, a parton egy közepes ad. példány sűtkérezett, a vízben pedig egy kisebb petecsomó volt látható. 03.26-ra kiszáradt, a pcs eltűnt (közben vaddisznó dagonyázott) – Zirc: Király-kúti-erdő (TS), 1999.07.02., 1 ad.; 2011.03.24., 4 ad., 2 juv., +TÖM (levegő: 13 °C, víz: 10 °C); 2011.05.13., 1 ad.; 2011. 08.06., 3 juv; 2011.09.13., 4 juv., +TÖM; 2012.03.15., 1 ad., +TÖM – Zirc: Király-kúti-nyiladék (TS), 2010.06.30., 2 ad.; 2011.09.13., 3 juv., 1 ad.; 2012.03.15., 1 ad. (napütés 12 °C, víz: 7,5 °C) – Zirc: Király-patak, 1989.10.26., 1 ad., TS, +CSE – Zirc: Pintér-hegy, 1999.09.05., 1 juv., TS – Zirc: Szarvas-csermely, 2012.11.29., 1 juv., 1 ad., TS, +CSE (levegő: 12 °C víz: 9,7 °C, pH: 9,2) – Zirc: Szarvaskút (TS), 1990.04.24., 1 ad.; 1992.05.13., 1 ad.; 2009.04.15., 2 juv., +TÖM; 2011.03.24., 3 ad., +TÖ (levegő: 13 °C, víz: 9 °C); 2012.09.12., 1 ad. – Zirc: Szarvas-kút (TS, +FF): 2008.12.05., 1 ad.; 2008.12.09., a forrás kifolyójában 1 ad. mozgott (levegő: 6°C, víz: 7°C; 2012.11.29., 1 ad. (levegő: 12 °C víz: 9,3 °C) – Zirc: Szarvaskút, Golfpálya-tó, 2011.03.24., 3 ad., 1 juv., TS, +KTE – Zirc: Szarvaskút, Nádasi-tábla, 2011.03.24., 2 ad., TS, +KTE – Zirc: Szarvaskúti-bükkös (TS), 1999.08.19., 1 ad.; 2000.03.26., 1 ad., +CSE – Zirc: Szarvaskúti-kavicsbánya (TS, +TÖM), 1999.08.19., 1 juv., 1 ad.; 1999.10.30., 1 ad.; 2013.04.10., 8 pcs (víz: 11,5 °C, pH: 9,5) – Zirc: Szarvaskúti-tó (TS, +KT), 1991.03.23., 2 ad.; 2010.11.04., 6 ad., (levegő: 15 °C, a vízparton „napoztak”); 2010.11.13., 1 ad., (víz: 9 °C, levegő: 16 °C, a vízparton „napozott”); 2012.04.03., 7 pcs; 2012.11.29., 1 ad. (a vízparton „napozott”, levegő: 12 °C, víz: 11 °C) – Zirc: Zirci-arborétum (TS), 1988.09.14., 1 juv.; 1990.09.19., 1 ad.; 2013.06.15., 1 juv.

Balaton-medence:

Lárva (ebihal): Balatonberény: Régi-vasút mente, 2012.04.18. 7 pcs, 5 L, TS, +TÖM (pH: 9,2) – Balatonrend: Kotlok, 2010.07.23., 2 L, TS, +TÖM (pH: 9,2) – Balatonlelle: Úszói-berek, 1996.06.17., L tö, TS, +MM (pH: 8,3) – Balatonmárfiafűrdő: Parti-berek, 2005.05.22., 2 L, TS, +LTS (pH: 7,8) – Csopak: Kerekedi-öböl (TS, +LTS), 1990.06.23., 4 L (pH: 8,3); 1990.07.15., 3 L (pH: 8,1) – Fonyód: Alsóbélatelepi-berek, 2013.05.11., 3 L, TS, +MM (pH: 8,2) – Fonyód: Fonyódi-berek, 1996.07.07., 6 L, TS, +TÖM (pH: 7,2) – Fonyód: Fonyódtelpei-berek, 1997.04.25., 3 pcs, 2 L, TS, +MM (pH: 7,9) – Főnyed: Gólyás-berek, 1998.05.15., L tö, TS, +FTÁ (pH: 8,6) – Keszthely: Keszthelyi-berek, 1965.06.29., 6 L, TS, +MM (pH: 8,2) – Keszthely: Vasútmenti-vizállás, 1985.06.19., 4 L, TS, +TÖM (pH: 8,2) – Kéthely: Sári-erdő, 1997.05.02., 2 L, TS, +TÖM (pH: 8,4) – Ordacsehi: Buga-szegi-halastó (TS, +KTH), 1998.05.15., 14 L (pH: 8,3); 1999.07.14., 3 L (pH: 7,9) – Ordacsehi: Csehi-Nagy-berek, 1998.05.15., 11 L, TS, +MTÁ (pH: 8,3) – Ordacsehi: Ordai-berek, 1996.05.02., 2 L, TS, +MTÁ (pH: 7,9) – Paloznak: Lovasi-tározó: 1998.05.15., 3 L,

Erdei béka (*Rana dalmatina*) 1. Petecsomója a fűben (lásd a szövegben), 2. Lárva, 3. Fialat egyed, 4. Eltérő színű hím (Bakonybél: Borostyán-forrás) 5. Egyik tenyészhelye (Zirc: Király-kúti-égerláp)

A kecskebéka (*Pelophylax kl. esculentus*), 1. A vízen lebegő műanyag palackon napozik, 2. Lárva, 3. Petecsomó 4. Egyik tenyészhelye (Bakonyszentlászló: Fenyves-kistó)

TS, +KT – Siófok: Bányató, 1996.07.03., 4 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Szőlősgyőrök: Kopaszberki-tó, 2013.04.22., L tö, TS, +KTE (pH: 8,5) – Tapolca: Viszlói-erdő (VT), 1987.06.27., L, tö, +CSP – Tihany: Külső-tó (TS, +MTÁ), 1988.06.22., L tö; 1998.05.15., 13 L – Zalavár: Zalavári-erdő, 1997.06.16., 5 L, TS, +TÖ (pH: 9,1).

Kifejlett egyed: Ábrahámhegy, 1988.08.03., 1 ad., TS; 2014.04.23., TP (herpt-pa: 17523) – Alsóörs: Köcsi-tó, 2011.08.02., 1 juv., TS, +MM (pH: 7,4) – Badacsonytomaj: 2013.04.14., TP (herpt-pa: 14581); 2013.06.20., TP (herpt-pa: 15673); 2015.03.01., TP (herpt-pa: 36786); 2015.03.02., TP (herpt-pa: 36787); 2015.03.03., TP (herpt-pa: 36788); 2015.03.04., TP (herpt-pa: 36789); 2015.03.05., TP (herpt-pa: 36790); 2015.03.06., TP (herpt-pa: 36791); 2015.03.07., TP (herpt-pa: 36792); 2015.03.10., TP (herpt-pa: 36796) – Zamárdi: Tőreki-tavak, forrás, 2015.04.02., KT (herpt-pa: 36886) – Badacsonytomaj: Tomaji-öböl, 2014.08.30., TP (herpt-pa: 21005) – Badacsonytördemic: Badacsony-hegy, 2012.04.28., Coriolis (herpt-pa: 5594); 2014.11.06., TP (herpt-pa: 21398) – Balatonalmádi: Budatavai-égeres, 2005.08.27., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,5) – Balatonberény: 1960.08.15., KOV (MTM); 2014.08.22., SZA (herpt-pa: 20943) – Balatonberény: Berényi-berek, 1997.05.02., 1 juv., TS – Balatonberény: Régi-vasút mente, 2012.04.18., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 9,2) – Balatonberény: Nyugati-berek, 2014.08.22., SZA (herpt-pa: 20944) – Balatonberény: Új-sziget, 2012.07.04., 1 juv., TS – Balatonederics: 1985.09.04., EM (MTM); 2014.06.08., TP (herpt-pa: 20370) – Balatonederics: Lesence-nádasmező, 1997.09.13., 2 juv., 1 ad., TS, +MM; 2013.06.19., TP (herpt-pa: 14580) – Balatonendréd: Bocsida, 2002.03.12., 1 ad., TS, +TÖM – Balatonendréd: Cinege-lovasmajor, 2011.03.31., BA – Balatonendréd: Endrédi-horgászótó, 2012.04.29., 3 ad., 7 pcs, TS, +KTE (pH: 8,5) – Balatonendréd: Endrédi-mocsár, 1998.09.10., 2 ad., TS, +MM (pH: 8,7) – Balatonendréd: Rózsa-hegy, 2012.04.29., 1 ad., TS – Balatonfenyves: Berek-szél, 1997.05.02., 2 juv., TS – Balatonfenyves: Nyugati-főcsatorna, 1999.07.03., 1 ad., TS – Balatonföldvár: 1957.07.26., KOV (MTM) – Balatonföldvár: Földvári-halastó, 1997.04.27., 1 ad., TS – Balatonfűrésd: Balázsi-hegyi-tó, 1998.04.07., 2 ad., TS, +KTE (pH: 7,6) – Balatonfűzfő: Fűzfői-öböl, 1989.03.23., 1 ad., TS – Balatonkeresztúr: Jánosvölgyi-erdő, 1997.06.08., 1 juv., TS – Balatonkeresztúr: Zsidó-rét, 2002.05.01., 1 ad., TS – Balatonkeresztúr: Zsidó-réti-tó, 1996.04.10., 3 pcs, 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 7,9) – Balatonlelle: Fonyó-rét, 2003.07.07., 2 juv., TS – Balatonlelle: Úszói-halastó, 1996.06.17., 1 juv., TS, +MM (pH: 8,3) – Balatonmagyaród: Berek-dűlő, 2013.04.21., 1 juv., TS, +CSP – Balatonmárfiafűrdő: 2013.08.22., SZA (herpt-pa: 16109, 16110, 16111) – Balatonmárfiafűrdő: Nyugati-övcatorna, 1998.04.27., 1 juv., TS, +MK (pH: 8,4) – Balatonmárfiafűrdő: Partiberek, 2005.05.22., 1 ad., TS, +LTS (pH: 7,8) – Balatonmárfiafűrdő: Parti-utcai-kistó, 1998.08.27., 2 juv., TS (pH: 8,3) – Balatonmárfiafűrdő: Szőlőtelepi-berek, 1998.08.27., 1 juv., TS – Balatonőszöd: 2012.05.24., VB (herpt-pa: 33086) – Balatonőszöd: Szarka-hegy, 2009.06.15., 1 ad., TS – Balatonszárszó: 1967.08.03., DO (MTM) – Balatonszárszó: Cseri-oldal, 1996.08.21., 2 juv., TS – Balatonszárszó: Nagycsanyonyi-erdő, 1996.08.22., 1 juv., TS – Balatonszemes: Bagó-hegy, 1998.08.27., 2 juv., TS – Balatonszemes: Belső-berek, 2005.08.06., 1 ad., TS, +CSP (pH: 8,2) – Balatonszemes: Bozót, 2004.03.19., 1 juv., TS – Balatonszentgyörgy: Battyánpusztai-erdő, 2012.08.23., 1 ad., TS – Balatonszentgyörgy: Kút-völgy, 1999.04.26., 1 juv., TS – Buzsák: Sásos-berek, 2002.03.12., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 7,5) – Csopak: 2012.09.04., VJ – Csopak: Kerekedi-öböl (TS, +LTS), 1990.07.15., 1 ad. (pH: 8,1); 2000.04.18., 2 juv. (pH: 7,9) – Fonyód: halastó, 1962.08.12., DF (MTM) – Fonyód: Alsóbélatelepi-berek, 2013.05.11., 2 juv., TS, +MM (pH: 8,2) – Fonyód: Fonyótelepi-berek, 1997.04.25., 1 ad., TS, +MM (pH: 7,9) – Fonyód: Kertvárosi-mocsár, 2013.05.11., 2 juv., TS, +MTÁ (pH: 7,8) – Fonyód: Legyező-halastavak, 1996.04.22., 2 juv., 1 ad., TS – Fonyód: Nagy-berek (MTM), 2006.05.30., BA-KA; 2006.06.13., KA-BA – Fonyód, 1996.04.23., 1 ad., TS, +GE (földúton) – Fonyód: Gólyás-berek, 1996.04.23., 4 juv., 1 ad., TS, +FTA – Hévíz: 2014.05.18., HL (herpt-pa: 17864) – Hévíz: Alsópáhoki-rét, 1996.04.10., 1 juv., TS – Hollád: 2014.06.20., VB (herpt-pa: 33304, 33306) – Keszthely: Diás-sziget (TS), 2005.06.14., 3 juv.; 2007.04.07., 11 ad., pcs tö, +FTA (pH: 8,5) – Keszthely: Égett-berek (TS), 1996.04.25., 3 ad.; 2013.04.21., 1 juv. – Keszthely: Fehér-rét, 1996.04.25., 2 juv., 1 ad., TS – Keszthely: Fenékpusztá, 1991.06.21., 1 juv., 1 ad., TS – Keszthely: Keszthelyi-berek, 1965.06.29., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,2) – Keszthely: Sziget, 2013.04.21., 3 ad., TS – Kéthely: Sári-erdő, 1997.05.02., 1 juv., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 8,4) – Kis-Balaton I.: 2013.05.27., TP – Köröshegy: 2014.05.25., VB (herpt-pa: 33092, 33135) – Látvány: Akasztó-domb, 2001.06.14., 1 ad., TS – Látvány: Kertész-tó, 2001.08.20., 1 juv., TS – Lesenceistvánd: láprét, 1972.04.27., 1 juv., 2 ad., TS, +TÖ (pH: 8,3) – Lesencetomaj: Billege, 1998.04.02., 1 ad., TS, +TÖ (pH: 8,3) – Nemesgulács: 2013.09.03., TP (herpt-pa: 16146); 2014.04.11., TP (herpt-pa: 17389); 2014.04.20., TP (herpt-pa: 14467); 2014.04.21., TP (herpt-pa: 17590); 2014.05.11., TP (herpt-pa: 17744); 2014.06.05., TP (herpt-pa: 20355); 2014.06.18., TP (herpt-pa: 20458); 2014.06.22., TP (herpt-pa: 20474); 2014.07.07., TP (herpt-pa: 20723); 2014.09.03., TP (herpt-pa: 21091); 2014.10.12., TP (herpt-pa: 21298) – Ordacsehi: Buga-szeg, 1997.06.08., 1 ad., TS – Ordacsehi:

Buga-szegi-halastó, 1997.06.08., 1 ad., TS, +KTH (pH: 8,1) – Ordacsehi: Csehi-Nagy-berek, 1997.06.08., 1 ad., TS, +MTÁ – Ordacsehi: Ordai-berek, 1996.05.02., 1 juv., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 7,9) – Örvényes: Dolomítbánya-mocsár (TS), 1999.09.28., 1 ad.; 2000.03.31., 2 juv. – Paloznak: Lovasi-tározó: 1999.02.26., 1 juv., TS, +KT (pH: 8,5) – Sávolc: Nagy-erdő, 1996.05.06., 3 juv., 1 ad., TS – Siófok: Cinegei-erdő, 2012.04.29., 2 juv., TS, +DA (pH: 8,7) – Siófok: Sós-tó, 1996.05.16., 1 juv., TS – Siófok: Szabadi-berek, 1996.05.16., 1 ad., TS – Siófok: Töreki-láp (TS), 1966.07.28., 1 ad.; 1996.06.08., 1 juv. – Siófok: Töreki-tavak (TS), 1996.09.29., 1 ad.; 2010.04.02., 1 juv., 4 ad., +KTE (pH: 8,3) – Somogyszentpál: Koroknai-vízfolyás, 1996.06.28., 1 ad., TS – Somogyszentpál: Nekota, 1996.06.28., 2 juv., TS, +TÖ (pH: 8,9) – Somogyszentpál: Nyugati-övcSATORNA, 1998.04.27., 1 ad., TS, +MK (pH: 8,4) – Szegerdő: Sósi-erdő, 1997.04.26., 1 ad., 4 pcs, TS, +TÖM (pH: 8,2) – Szigliget: Felső-Kongó, 2010.05.08., KT; 2010.05.28., KT; 2013.04.23., KT (herpt-pa: 14820) – Szigliget: Honvéd-horgászegyesület, 2005.06.19., 1 juv., TS, +MM (pH: 7,7) – Szigliget: Kongó-rét, 2009.05.08., KT (herpt-pa: 1131); 2010.05.28., KT – Szigliget: Lesence-horgászegyesület, 2005.06.19., 1 juv., TS, +TO (pH: 8,0) – Szőlád: Varjúvári-erdő, 1996.08.21., 1 ad., TS – Szőkedencs: Kápolnai-szivattyútelep, 1996.07.14., 1 juv., TS – Szőlőgyörök: 2014.06.23., VB (herpt-pa: 33338, 33348) – Szőlőgyörök: Kopaszberki-tó, 2013.04.22., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,5) – Tapolca: 2013.09.08., TP (herpt-pa: 16262) – Tapolca: Tapolcai-parkerdő, 1987.06.11., 1 ad., VT – Tapolca: Viszlói-erdő, 1985.06.30., 1 ad., VT, +CSP – Tapolca: Viszló-völgy, 1987.06.25., 1 ad., VT – Táska: 2014.08.11., VB (herpt-pa: 33481) – Táska: Martonosi-láp, 1997.07.15., 3 juv., TS, +TÖ (pH: 8,3) – Tihany: Külső-tó (TS, +MTÁ), 1988.06.22., 2 juv.; 1989.08.27., 2 juv. – Tihany: Sajkod, 2005.03.18., VJ (herpt-pa: 1623) – Vörs: Vörsi-berek, 1963.10.03–10., JM-SZI (MTM) – Vörs: Vörsi-erdő, 1996.07.16., 1 juv., 4 ad., TS – Zalahaláp: Vendeki-erdő, 1986.09.13., 2 ad., VT – Zalavár: Hídvégi-tó, 2013.05.27., TP – Zalavár: Zalavári-erdő, 1996.08.04., 1 ad., TS – Zamárdi: Endrédi-patak, 1996.07.13., 1 juv., TS – Zamárdi: Töközi-alsóberek, 2005.08.07., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,6) – Zamárdi: Töközi-berek, 2005.08.07., 1 ad., TS – Zamárdi: Töreki-tavak, 2011.03.31., KT (herpt-pa: 171, 172, 173); 2013.03.31., BA – Zamárdi: Zamárdi-berek, 2005.07.30., 1 ad., TS.

Zöldbékák vagy vízbékák

Többnyire zöldes színezetű békák. Hátukat gyakran sötétebb foltok tarkítják. Folyamatosan vízben vagy a víz közelében tartózkodnak, attól nagyobb távolságra legfeljebb telelésre távoznak el. Mind a 3 ide tartozó faj előfordul a Bakony-vidéken, illetve a Balaton-medencében.

***Pelophylax* kl. *esculentus* (Linnaeus, 1758) – Kecskébéka (fajcsoport)**

(*Rana esculenta* Linnaeus, 1758)

Irodalom: 11, 12, 27, 29, 32, 34, 40, 45, 47–49, 51, 52, 54–61, 63, 64, 68, 70, 71, 73, 75, 77–80, 84, 87, 92, 93, 96, 102.

Jellemzése: A kecskebéka méretében és színezetében is átmenetet mutat a két szülői faj, a nagy és a kis tavibéka között. Testhossza általában 8–12 cm, combja közepesen hosszú, sarokgumója is átmeneti méretű. Hátának színezete igen változatos: alapszíne zöld sötétbarna vagy fekete foltokkal, lécekkal tarkított. Hasa rendszerint szürkén foltos, de csak nagyon ritkán teljesen fehér (kis tavibéka) vagy sötét, fekete mintás (nagy tavibéka). A comb hátsó oldalán megvan a tigrisminta, a világos csíkok inkább sárgák.

Előfordulása: A szélsőségesen száraz, illetve a vizektől távoli helyek kivételével Magyarországon, valamint ezen belül a Bakony-vidéken és a Balaton-medencében is általánosan elterjedt. A másik két zöldbékánál jobban tolerálja a zavaró körülményeket, ezért azoknál rendszerint előbb megtelepszik pl. az újonnan létesült tenyészőhelyekben.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 760

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, KBM, KEB, KEF, KER, KHA, KIL, KKS, MAH, MÓÁ, NAB, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SÁR, SIV, SPS, STH, SÚB, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM, ZVH.

UTM hálózatok szerinti előfordulása: 10×10 km (78), 5×5 km (230), 2,5×2,5 km (423)

Élőhelye: Élőhelyei nagyon változatosak, a természetes és mesterséges vizeket egyaránt benépesíti, de a növényzet nélküli nagy tavakban és a gyors áramlású, főleg nagyobb vízfolyásokban

általában nem vagy jóval ritkábban található meg.

Vízípusok szerinti előfordulása: CSE (40), CSP (26), DA (12), DL (3), ÉL (2), ÉR (38), FF (8), FTÁ (4), FV (2), HP (2), KF (3), KOM (6), KOT (5), KT (44), KTE (122), KTH (19), KV (4), LF (3), LTS (35), MF (2), MK (55), MM (90), MTÁ (30), PA (44), TO (25), TÖ (43), TÖM (103), TP (3), TT (2), VK (2). A Bakony-vidéken és a Balaton-medencében legtöbb (122) alkalommal kistó típusú egyéb mesterséges állóvízben, tömpöly típusú mesterséges kisvízben (103 alkalom), mocsár típusú mesterséges állóvízben (90 alkalom), mesterséges kisvízfolyásban (55 alkalom) regisztráltak az előfordulását. Viszonylag magasnak bizonyult a kistó típusú tározóban és a pataokban (egyaránt 44 alkalom), valamint csermelyben (40 alkalom) és érben (38 alkalom) való előfordulása.

Vízípusok szerint mért pH-értékek átlaga: 5,6–11,4

Életmódja: Tavasszal viszonylag korán megjelenik. A főleg különböző gerinctelenekből álló táplálékának összetétele nagyon változatos. Ritkábban kisebb gerincesek is áldozatul esnek, sőt kannibalizmusra is találtunk már nála példát. A Bakony-vidéken és a Balaton-medencében március első dekádjában figyeltük az első, november harmadik dekádjában pedig az utolsó példányokat. Ugyanakkor az erdei békához és a vöröshasú unkához hasonlóan észleltük a téli hónapokban is. Néhány megfigyelési adat Hévízről, Pétfürdőről, Tapolcáról és Tapolcafőről:

Pétfürdő: Péti-kisvízfolyás, 2014.01.19., 12 juv., 2 ad., (borult, levegő: 9 °C, víz: 14 °C). Régi-úszómedence, 2014.01.19., 4 juv., 7 ad., egy példány szólt is! (borult, levegő: 9 °C, víz: 16,1 °C).

Pétfürdő: Régi-strand, 2014.01.19., 2 ad. (borult, levegő: 9 °C, víz: 11,5 °C).

Pétfürdő: Ifjúsági-tó, 2014.01.06., 3 juv., 1 ad. (napsütés, levegő: 12–13 °C, víz: 13,2 °C).

Pétfürdő: Tó alatti árok, 2014.01.06., 16 juv., 1 ad. (levegő: 9 °C, víz: 10,5 °C).

Tapolca: Tapolca-patak, 2014.01.18., 1 ad. (változó felhőzet, levegő: 14 °C, víz: 16,5 °C). Hévíz: Hévízi-lefolyó, 2014.01.18., 2 juv., 1 ad. (változó felhőzet, levegő: 15 °C, víz: 23,5 °C).

Tapolca: Tapolca-patak, 2013.11.07., 12 juv., 3 ad. (napsütés, levegő: 17 °C, víz: 15,5 °C); 2013.12.30., 5 juv. (napsütés, levegő: 9–10 °C, víz: 14,5 °C).

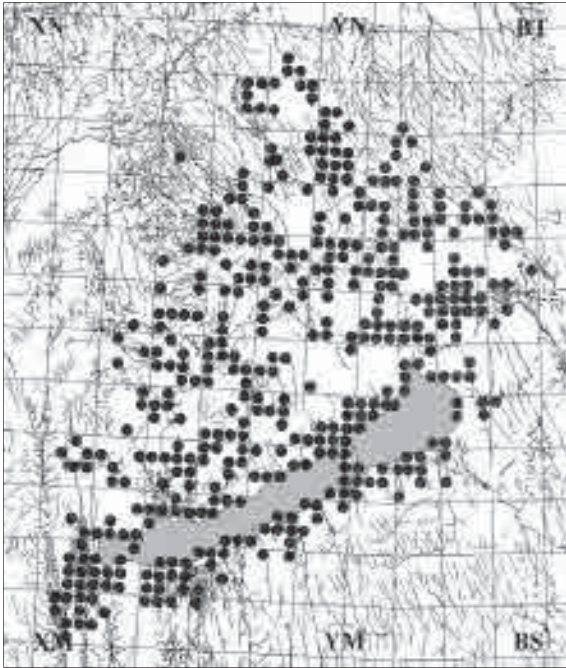
Pápa: Örvény-tó, 2013.11.07., 12 juv., 3 ad. (napsütés, levegő: 17 °C, víz: 15,5 °C); 2013.12.30., 5 juv. (napsütés, levegő: 9–10 °C, víz: 14,5 °C).

Státusz, védelem: A kecskebéka Magyarországon általánosan elterjedt, csökkenésére vonatkozó adatával nem rendelkezünk, ezért általánosságban nem tartjuk számon veszélyeztetett fajként. Ugyanakkor nem zárható ki, hogy ezt a fajt is érintheti a kétélűteket globálisan fenyegető gombafertőzés. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

Lelőhelyei:

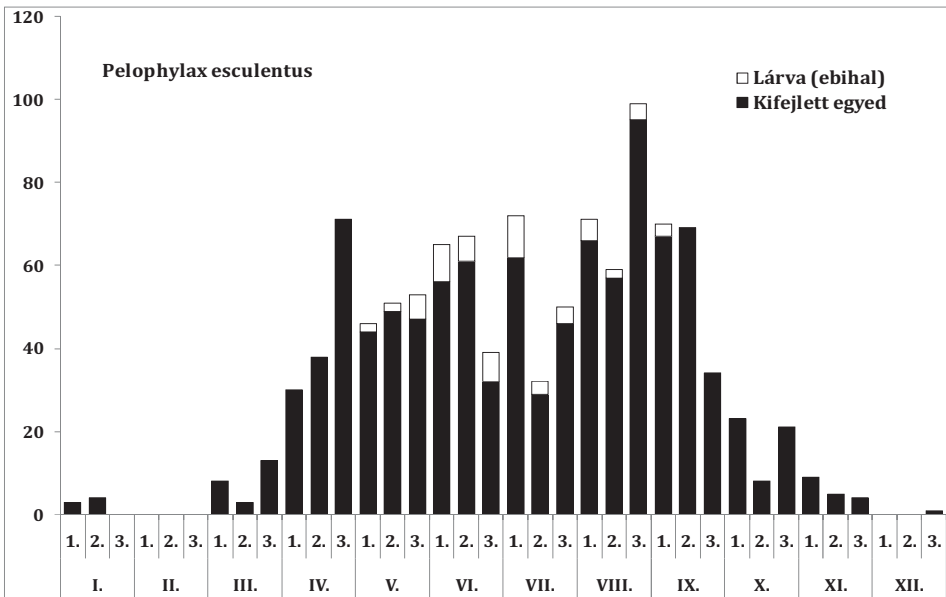
Bakony-vidék:

Lárva (ebihal): Adásztevel: Csomba-gödör, 2005.06.07., 6 L, TS, +MM (pH: 8,1) – Bakonybél: Borostyán-tó, 2002.06.02., 5 L, TS, +KTE (pH: 9,2) – Bakonyjákó: Forrás-vendégház dísztava, 2012.06.15., L, tö, BJ, +TÖM (pH: 8,1) – Bakonyszentlászló: Ósfenyves-kistó, 2013.07.06., 2 L, BJ, KTE (pH: 8,3) – Bakonyszentlászló: Téglagyári-tó, 2005.06.27., L, tö, TS, +TÖM – Bakonyszentlászló: Újhegyi-kertitő, 2013.07.06., 4 L, TS, +TÖM (pH: 9,1) – Bakonyszombathely: Feketevízpuszta, 2001.06.02., L, tö, TS, +MM (pH: 8,1) – Balinka: Mecséri-mocsár, 2000.06.02., 3 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Béb: Falutó, 2013.06.12., L, tö, TS, +KTE (pH: 8,4) – Bodajk: Gátparti-tömpöly, 2012.09.11., 2 L, TS, +TÖM (pH: 8,3) – Bodajk: Mocsár-források, 2005.07.07., 4 L, TS, +MF (pH: 7,7) – Csabrendek: Agyagos-kistó, 2005.07.05., 1 L, TS, +TÖ (pH: 8,1) – Csehbánya: Csehbányai-felsőtó, 2010.05.05., L, tö, TS, +MM (pH: 9,1) – Devecser: Béka-tó, 2005.07.05., 2 L, TS, +MM (pH: 7,4) – Devecser: Széki-tó, 2001.05.21., L, tö, TS, +KT (pH: 8,9) – Doba: Kastély-tó, 2013.06.17., 3 L, TS, +KTE – Fenyőfő: Pisztrángos-tó, 2007.05.02., L, tö, TS, +TÖ – Hegyesd: Ivadéknél-tó, 1984.06.27., 26 L, VT – Herend: Bányatelepi-horgászó, 2002.06.01., 1 L, TS, +KTE (pH: 8,2) – Kajárpéc: Kertaljai-tó, 2009.07.25., L, 4, TS, +KTE – Kincsesbánya: Csurgói-tározó, 2002.08.05., L, tö, TS, +KOT (pH: 8,8) – Királyszentistván: Utótisztító-tó, 1998.06.02., L, tö, TS, +MM (pH: 8,9) – Köveskál: Bika-tó, 2009.06.27., 3 L, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Lepsény: Asszony-tava, 2013.06.16., 2 L, TS, +MTÁ – Nádasldány: Tőzeg-tó, 2011.08.10., 3 L, TS, +MM (pH: 8,7) – Nagytevel: Nagytevelitározó, 2005.06.07., L, tö, TS, +KOT (pH: 8,7) – Nagytevel: Remetei-tározó, 2000.05.26., L, tö, TS, +KT – Nagyvázsöny: Vízvörös-tó, 2011.05.11., 4 L, TS, +KTE – Nyírad: Libahegyi-mocsár, 2005.07.06., 2 L, TS,

A kecskebéka (*Pelophylax exculentus*) lelőhelyei

+MTÁ – Nyirád: Meleg-víz, 2012.05.30., 1 L, TS, +ÉR (pH: 8,4) – Nyirád: Rókadombi-horgásztó, 2005.07.05., 1 L, TS, +KTE – Olaszfalu: Csicsó-völgyi-tó, 2001.05.12., 6 L, TS, +KT (pH: 8,2) – Öskü: Bántai-mocsártó, 2012.07.23., L tő, TS, +MM (pH: 8,6) – Paloznak: Tódi-mocsár, 1999.09.09., 3 L, TS, +MTÁ – Pannonhalma: Pannonhalmi arborétum, 2012.08.05., 2 L, TS, +TÖM – Pápa: Malom-horgásztó, 2005.06.07., 2 L, TS, +KTE – Pápateszér: Betlehem-tó, 2013.07.06., 2 L, TS, +KTE (pH: 8,7) – Pápateszér, Helyréti-kistó, 2013.07.06., 9 L, TS, +TÖM (pH: 8,5) – Porva: Pálinkaházi-kistavak, 2008.07.20., 4 L, TS, +TÖM (pH: 9,2) – Szentbékállá: Barkás-tó, 2009.06.27., 2 L, TS, +DL (pH: 7,8) – Tényő: Békavári-horgásztó, 2010.09.05., 1 L, TS, +KTE – Ugod: Hubertlaki-tó, 2011.08.16., 5 L, TS, +KT – Ugod: Ugodi-tó, 2013.06.29., L tő, TS, +KOM (pH: 8,4) – Várpalota: Bántai-homokbányatavak (TS, +MM), 2012.06.08., 12 L (pH: 7,9); 2012.08.08., 18 L (pH: 7,7) – Várpalota: Bántai-homokbányamocsár, 2012.08.08., 5 L, TS, +MM (pH: 8,0) –

A kecskebéka (*Pelophylax exculentus*) fenológiája

Várpalota: Bányató, 2013.06.07., 2 L, TS, +MM (pH: 8,3) – Várpalota: Inotai-dísztó, 2012.08.31., 7 L, TS, +TÖM – Várpalota: Karszt-horgásztó (+KTE), 2012.06.28., 1 L, TS (pH: 8,3) – Várköly: Kis-Láz-hegy, 1999.09.01., L tö, TS, +TÖM – Vászoly: Szent Jakab-tó, 2013.05.16., 2 L, TS, +KTE – Veszprém: Csónakázó-tó, 2012.06.27., L tö, TS, +KTE – Veszprémvarsány: Keresztúri-mocsár, 2000.06.27., 3 L, TS, +MM (pH: 8,1) – Vindornyaszőlős: Vindornyai-láp, 2005.06.14., L tö, TS, +MM – Vöröstó: Ragonyai-forrástó, 2005.05.27., 3 L, TS, +KT – Zirc: Csengő-hegy, 2013.07.11., 7 L, TS, +CSP (18,5 °C, pH: 8,1).

Kifejlett egyed: Adásztevel: Cigány-gödör, 2005.06.07., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 8,9) – Adásztevel: Csombagödör, 2005.06.07., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Adásztevel: Jári-patak, 2013.08.25., 8 juv., 3 ad., TS, +CSE – Adásztevel: Pápai-Bakony-ér, 2013.08.25., 2 juv., TS, +PA – Adásztevel: Teveli-horgásztó, 2013.08.25., 4 juv., 3 ad., TS, +KTE – Ajka: Ajkarendek, 1998.04.07., 2 ad., TS, +TO – Ajka: Ajkarendek, Széles-víz, 2009.08.15., juv. és ad. tö, TS, +CSE – Ajka: Bakonygyepesi-tó, 2001.08.10., 3 ad., TS, +TÖM (pH: 8,6) – Ajka: Bódé, 2007.09.17., 1 ad., TS, +TÖM – Ajka: Csékúti-legelő, 2007.04.29., 1 ad., TS, +TO (pH: 8,1) – Ajka: Csigere-patak, 2013.08.30., 3 juv., TS, +MK (pH: 8,1) – Ajka: Csónakázó-tó (TS, +KTE), 1999.06.12., 3 ad.; 2012.09.23., 4 juv., 2 ad.; 2013.08.30., 3 ad. (pH: 8,7) – Ajka: Jubileumi-park, 2013.08.30., 5 juv., TS, +MK (pH: 7,7) – Ajka: Két-sziget-tó, 2013.08.30., 3 juv., 2 ad., TS, +KTE – Ajka: Lórintei-tó, 2001.05.21., juv. és ad. tö, TS, +KT – Ajka: Nomádia-tó, 2013.08.30., juv. tö, TS, +KTE – Ajka: Padrag, 1957.06.20., DO-ÖE (MTM) – Ajka: Padragi-tározó, 2007.04.29., 4 ad., TS, +KT – Ajka: Sás-tó, 1998.05.02., 3 ad., TS, +MTÁ – Ajka: Szőke-forrás (TS, +TÖ), 1998.07.24., 2 ad.; 2007.04.29., 1 ad. (a forrás fölötti vizállás) – Ajka: Tósoki-mocsár, 2007.04.29., 2 ad. juv. tö, TS, +TO – Aka: Akai-kisvízfolyás (TS, +CSE), 2009.04.16., 3 juv., 1 ad. (pH: 7,9); 2012.09.06., 22 juv., 1 ad. – Aka: Akai-újító, 2012.09.06., juv. és ad. tö, TS, +KTE – Aka: Farkastorokpusztai-tó, 2009.04.16., 1 ad., TS, +KTE – Bakonybánk: Vecsenyi-mocsár, 2009.08.03., 5 juv., TS, +MTÁ – Bakonybél: Bányász-kút, 2007.05.03., 1 ad., TS, +TO – Bakonybél: Borostyán-tó (TS, +KTE), 1999.08.26., 1 ad.; 1999.09.30., 1 ad.; 2001.03.16., 1 ad.; 2001.05.09., 1 ad.; 2012.03.16., 1 pcs. (víz: 10,5 °C) – Bakonybél: Gerence, 2012.09.12., 3 juv., 4 ad., TS, +PA (pangó víz, pH: 7,5, 7,6, 7,9) – Bakonybél: Öreg-séd, 2007.09.17., 2 ad., TS, +CSE (pH: 8,2) – Bakonybél: Új-tó, 2005.05.26., 1 ad., TS, +KTE – Bakonycsénye: Dolina-tározó (TS, +KT), 2001.05.12., 1 ad.; 2011.04.02., 1 ad. (pH: 8,1) – Bakonycsénye: Balátai-horgásztó (TS, +KTE), 1999.10.28., 1 ad.; 2002.08.05., 1 ad. – Bakonycsénye: Dolosdi-rét (TS), 1999.09.07., 5 juv., 2 ad., +CSP (pH: 7,7); 2011.04.02., 1 ad., +TÖM (pH: 8,2) – Bakonycsénye: Inotapusztai-kistó, 2013.05.22., 7 juv., TS, +MM (pH: 8,9) – Bakonycsénye: Szeméttelép-tó, 2013.05.22., juv. tö, TS, +MM – Bakonyjákó, lharkút, 2010.09.24., 3 ad., TS, +TÖM – Bakonyjákó, lharkút: Zsivány-völgy, 2001.04.24., 1 ad., TS, +CSE (pH: 7,9) – Bakonyjákó: Bittva, 2011.10.04., 3 ad., TS, +PA (pH: 8,4) – Bakonyjákó: Forrás-vendégház dísztava (+TÖM), 2011.10.04., 1 ad., TS; 2012.04.26., 1 ad., BJ; 2012.06.15., 7 juv., 3 ad., BJ (pH: 8,1) – Bakonyjákó: Kőforrás-kistavak, 2011.10.04., 1 ad., TS, +TÖM – Bakonykúti: Hideg-völgy, 2006.08.10., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 9,1) – Bakonyháza: Bakonyháza-vízfolyás, 2013.09.11., 7 juv., TS, +MK (pH: 8,6) – Bakonyháza: Gaja, 2013.09.11., 2 ad., TS, +PA (pH: 8,2) – Bakonyháza: Gaja-szurdok, 2010.09.07., 2 juv., TS, +PA – Bakonyháza: Gaja-völgy, 2013.09.11., 3 juv., TS, +DA – Bakonyháza: Kerti-kistó, 2010.09.07., 4, TS, +KTE (pH: 9,6) – Bakonyháza: Lajkómalom-tó, 2013.09.08., juv. tö, 3 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Bakonyháza: Nánai-duzzasztó, 2013.09.08., 3 ad., TS, +MK (pH: 8,3) – Bakonyháza: Római-fürdő, 2013.09.11., 2 juv., 1 ad., TS, +CSE (pH: 8,7) – Bakonyoszló: Bauixitbánya-tó (TS, +MM), 2010.09.09., 1 ad.; 2010.11.15., 3 juv., 1 ad., (levegő: 19 °C, víz: 10–12 °C, pH: 9,1) – Bakonyoszló: Hosszú-földek (TS), 2010.09.09., 2 juv., +TO, 2012.04.12., 12 juv., 3 ad., +TO; 2011.04.12., 3 ad., +MM – Bakonyoszló: Ördög-gát, 1973.07.24., 3 ad., TS, +CSP; 2013.09.10., 3 juv., +TO – Bakonypéterd: Bornát-ér, 2005.06.25., 1 ad., TS, +CSE (pH: 8,4) – Bakonypölöske: Hajagos-patak, 2012.05.19., 6 juv., 2 ad., TS, +CSE – Bakonyosság: Csárdapusztai-tó, 2013.09.23., juv. tö, TS, +KTE – Bakonyszentkirály: Hajmápuszta (TS), 2005.06.25., 8 juv., 6 ad., +MM (pH: 8,5); 2012.09.16., 3 juv., +TÖ (pH: 7,6) – Bakonyszentkirály: Hajmápusztai-horgásztó (TS, +KTE), 1999.09.12., 1 ad.; 2012.09.16., 4 juv., 9 ad., (pH: 7,6) – Bakonyszentlászló, 2013.06.10., 4 juv., TS, +CSP (a volt fürdő mellett) – Bakonyszentlászló: Ördög-rét, 2010.09.20., 1 juv., TS, +DA – Bakonyszentlászló: Ósfenyves-horgásztó, 2010.09.20., 2 ad., TS, +KTE – Bakonyszentlászló: Ósfenyves-kistó (KTE), 2010.09.20., 1 ad., TS; 2012.08.08., 4 juv., 3 ad., OSZ; 2013.07.06., 3 ad., BJ (pH: 8,3) – Bakonyszentlászló: Téglagyári-tó (TS), 2005.06.27., 1 ad., +TÖM; 2010.09.20., 1 juv., 1 ad., +KTE – Bakonyszentlászló: Tófürdő-tocsogó, 2013.07.06., 3 juv., TS, +TO (pH: 7,5) – Bakonyszentlászló: Újhegyi-kertitő, 2013.07.06., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 9,1) – Bakonyszentlászló: Vinye, 2010.09.20., 1 ad., TS, +GE – Bakonyszombathely: Feketevízi-égeres, 2012.09.06., 14 juv. és 6 ad., TS, +TÖ (pH: 7,5) – Bakonyszombathely: Feketevízi-tó-1, 2012. 09.06., juv. és ad. tö, TS, +MM – Bakonyszombathely: Feketevízi-tó-2, 2012.09.06., 3 ad., juv. tö, TS, +KTH (pH: 7,8) –

Bakonyzombathely: Feketevízi-tó-4 (TS), 2012.09.06., 7 juv. és 2 ad., +ÉR; 2012.09.06., 3 juv., 1 ad., +TÖ – Bakonyzombathely: Feketevízi-tó-5, 2012.09.06., juv. és ad. tö, TS, +KTH (pH: 8,9) – Bakonyzombathely: Feketevízpuszta, 2001.06.02., ad. tö, TS, +MM (pH: 8,1) – Bakonyzücs: Csángota-ér, 2012.07.20., 4 juv., 2 ad., TS, +CSE – Bakonyzücs: Szücsi-horgásztó (TS, +KTE), 2000.05.26., ad. tö; 2011.04.27., 1 ad. – Balatoncsicsó: Füzeti-tó, 1999.09.25., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Balatonfőkajár: Bűrökös-réti-patak, 2013.04.23., 7 ad., TS, +PA – Balatonfőkajár: Laposi-legelő, 2013. 04.23., 3 juv., 1 ad., 4 pcs, TS, +CSP (víz: 19 °C, pH: 8,6) – Balatonfüred: Koloska-forrás, 1999.04.03., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 7,4); 2011.08.19., KT (herpt-pa: 3103); 2013.10.29., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 7,4) (víz: 15 °C, pH: 5,6) – Balatonfüred: Koloska-völgy, 2011.08.19., KT (herpt-pa: 3093, 3105) – Balatonhenye: Kettős-tó, 1999.09.26., 2 ad., juv. tö, TS (+MTÁ); 2003.04.26., 1 ad., KZ – Balatonhenye: Monostori-tó, 2003.04.26., 1 ad., KZ; 2007.08.24., 1 ad., TS, +MTÁ – Balatonszőlős: Sötét-rét, 2005.08.09., 1 ad., juv. tö, TS, +TÖ – Balinka: Kisgyónbánya, 2011.04.02., 1 ad., TS, +TÖM (víz: 13 °C, pH: 8,1) – Balinka: Kisgyóni-mocsár (TS, +MM), 2001.05.10., 1 ad.; 2011.04.02., 1 ad. (pH: 8,9) – Balinka: Mecseri-mocsár (TS, +MM), 1998.09.25., 1 juv. (pH: 8,5); 2001.05.10., 2 ad. – Bánd: Bándi-patak, 2013.08.29., 7 juv., 1 ad., TS, +MK (pH: 8,4) – Bánd: Kerti-kistó, 2013.08.29., 2 juv., TS, +TÖM – Bánd: Menykei-erdő, 1999.07.04., 1 ad., TS, +TÖ – Bánd: Menykei-tó, 2005.08.11., 1 ad., TS, +KTE – Bánd: Veszprémi-séd, 2013.08.29., 4 juv., TS, +PA (pH: 8,2) – Béb: Falutó, 2005.08.20., juv. és ad. tö, TS, +KTE (pH: 8,4) – Béb: Öreg-séd, 2007.05.02., 1 ad., TS, +CSE (pH: 8,2) – Berhida: Káloz-patak, 1998.07.31., 1 ad., juv. tö, TS, +ÉR – Berhida: Peremartoni-erdő, 2014.08.24., VV (herpt-pa: 20904) – Berhida: Séd-kistó, 2013.06.16., juv. tö, TS, +KTE (pH: 8,2) – Bodajk: Felső-rét, 2008.04.28., 1 ad., TS, +TO – Bodajk: Gaja, 2012.09.11., 5 juv., 3 ad., TS, +PA (pH: 8,5) – Bodajk: Gátparti-tömpöly, 2012.09.11., 3 juv., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,3) – Bodajk: Mocsár-források (TS, +MF), 2005.07.07., 1 ad. (pH: 7,7); 2012.09.11., 3 ad. (pH: 7,4) – Bodajk: Móri-víz, 2012.09.11., 2 juv., 6 ad., TS, +PA (pH: 7,7) – Bodajk: Reismann-horgásztó, 2000.06.03., 2 ad., TS, +KTE – Bodajk: Tófürdő-kifolyás, 2012.09.11., 14 juv., 3 ad., TS, +MK (pH: 8,1) – Bodajk: Városi-tófürdő, 2012.09.11., juv., tö, 1 ad., TS, +FV (pH: 7,8) – Bodajk: Velegi-vízfolyás, 2005.07.07., 1 ad., TS, +PA – Borszörcsök: Perce-árok, 2013.04.12., 3 pcs, TS, +CSP (pH: 10,3) – Borszörcsök: Percepatak-mocsár, 2013.04.12., 2 ad., 4 pcs, TS, +MM (pH: 10,2) – Borzavár: Fót-kút, 1999.07.02., 1 ad., TS, +VK (pH: 8,2) – Csabrendek: Agyagos-kistó, 2005.07.05., 1 ad., TS, +TÖ (pH: 8,1) – Csabrendek: Hobaji-tó, 2011.03.31., 3 juv., 1 ad., TS, +KTE – Csabrendek: Nyírespuszta, 2005.07.06., 1 ad., TS, +TÖM – Csabrendek: Tárkányi-horgásztó, 2011.03.31., 1 ad., TS, +KTE – Csabrendek: Tárkányi-kishorgásztó, 2005.07.05., 1 ad., TS, +KTE – Csajág: 2011.08.06., IH (herpt-pa: 3025) – Csajág: Haraszt-tározó, 2012.05.03., 8 juv., TS, +KT – Csajág: Major-tó, 2012.05.03., 2 juv., 5 ad., TS, +TÖ – Csatka: Csatkai-tó, 2012.09.06., 4 juv., 6 ad., TS, +KTE (pH: 9,2) – Csatka: Koromlai-vízfolyás, 2012.09.06., 3 juv., TS, +CSE – Csatka: Szentkút, 2012.09.06., 3 juv., TS, +TÖM – Csehbánya: Csehbányai-felsőtó, 2010.05.05., 2 ad., TS, +MM (pH: 9,1) – Csehbánya: Csehbányai-tó (TS), 2001.05.13., 1 ad., +TÖM; 2002.06.01., 3 juv., 4 ad., +TO – Csesznek: Cuha-völgy, 2012.07.05., 4 juv., 1 ad., TS, +TÖM – Csetény: Sötét-berki-árok, 1999.08.29., juv. tö, 1 ad., TS, +CSP – Csór: Sárrét, 2011.09.28., 3 ad., TS, +TÖM – Csót: Gerencecsatorna, 2005.08.18., 1 ad., TS, +ÉR – Devecser: Béka-tó, 2005.07.05., 1 ad., TS, +MM (pH: 7,4) – Devecser: Csigere-patak (TS, +PA), 2001.05.21., 1 ad.; 2012.07.21., 7 juv., 2 ad. – Devecser: Széki-tó, 2001.05.21., juv. és ad. tö, TS, +KT (pH: 8,9) – Devecser: Téglagyári-kistó, 1985.07.02., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,7) – Doba: Kastély-tó, 2013.06.17., juv. és ad. tö, TS, +KTE – Döbröce: Kettős-kistó, 2001.04.16., 1 ad., TS, +KTE – Döbrönte: Bittva, 2010.09.24., 1 ad., TS, +PA; 2014.08.12., TÖM (herpt-pa: 20884) – Döbrönte: Ilkapsztai-kavicsbányató, 2005.08.19., juv. és ad. tö, TS, +KTE – Dudar: Bányagödör-mocsár, 1999.09.07., juv. és ad. tö, TS, +MM (pH: 8,2) – Dudar: Fodor-réti-mocsár, 2013.09.11., 3 juv., TS, +MM – Dudar: Fodor-réti-tó, 2010.11.15., 1 ad., TS, +KTE – Écs: Pándzsa, 2012.08.05., 8 juv., 6 ad., TS, +ÉR – Écs: Tóúti-kistó, 2013.09.23., 4 juv., TS, +KTE – Eplény: Boszorkány-tó, 2010.09.18., 1 ad., TS, +KTE – Eplény: Gyékényes-tó, 2005.06.02., 1 ad., TS, +KT – Eplény: Kőkényes, 1999.08.04., 1 ad., TS, +DA (pH: 8,1) – Eplény: Malom-völgy (TS), 2005.06.02., 1 ad., +CSE; 2010.09.18., 1 ad., TS, TÖ (pH: 9,3); 2010.09.18., 1 juv., +GE – Eplény: Tobán-tó, 2010.09.18., 1 ad., TS, +TÖM – Farkasgyepű: Kőves-patak, 2011.10.04., 1 ad., TS, +PA (pH: 7,8) – Farkasgyepű: Látvány-tó, 2011.10.04., 1 ad., TS, +KTE – Fehérvárcsurgó: Csurgói-tározó (TS, +KOT), 2000.06.03., juv. és ad. tö (pH: 8,7); 2012.09.11., juv. és ad. tö (pH: 8,9) – Fehérvárcsurgó: Erdész-tó (TS, +KT), 2002.08.05., 1 ad.; 2012.07.24., 7 juv., 5 ad. (pH: 7,9) – Fehérvárcsurgó: Igari-horgásztó, 2011.04.05., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,2) – Fehérvárcsurgó: Malomárok (TS, +MK), 2000.06.03., 1 ad.; 2011.04.05., 1 ad.; 2012.07.24., 12 juv., 5 ad. – Fehérvárcsurgó: Malomárok, 2012.09.11., 6 juv., 2 ad., TS, +MK – Fehérvárcsurgó: Móri-víz, 2012.07.24., 6 juv., 2 ad., TS, +PA – Felpéc: Felpéci-csatorna, 1998.07.30., 3 ad., TS, +ÉR – Felpéc: Sokorói-Bakony-ér, 2005.08.18., 1 ad., TS,

+PA – Fenyőfő: Pápai-lapos, 2011.08.21., 1 ad., TS, +TÖ – Fenyőfő: Pisztrángos-tó, 2007.05.02., juv. és ad. tö, TS, +TÖ – Ganna: Imári-tó, 2009.09.10., 1 ad., TS, +KTE – Gic: Bornát-ér, 2012.07.20., 3 juv., 1 ad., TS, +PA – Győrasszonyfa: Asszonyfai-mocsár, 2009.07.25., 1 ad., TS, +MM – Hajmáskér: Malom-völgyi-tó (TS, +KTE), 2008.08.06., 2 ad.; 2010.09.18., 1 ad. (pH: 8,3); 2011.09.09., 2 ad. – Hajmáskér: Séd-völgy, 1999.09.18., 1 ad. juv. tö, TS, +TÖ – Hajmáskér: Séd-völgyi-kiszivék, 2010.09.14., 3 ad., 2 juv., TS, +TÖ (pH: 8,2) – Hajmáskér: Veszprémi-séd, 2010.09.14., 28 ad., 1 juv., TS, +PA – Halimba: Halimbai-tó, 2005.07.05., 1 ad., TS, +KTE – Hánta: Bíró-réti-tó, 2009.04.16., 1 ad., TS, +KTE – Hánta: Hántai-tavak, 2009.04.14., 3 ad., TS, +KTE – Hánta: Saliházi-horgásztó, 2009.04.16., 1 ad., TS, +KTE – Hárskút: Augusztintanya, 2010.04.29., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 7,8) (kerti dísztó) – Hárskút: Esztergáli-kút, 2010.08.22., TS, +TÖM (pH: 7,7) – Hárskút: Stefánia-völgy, 1975.05.18., 4 juv., 2 ad., TS, +CSE – Hegyesd: Eger-patak, 2012.09.15., 4 ad., TS, +PA (pH: 8,2) – Hegyesd: Hegyesd-bányató, 2012.09.15., 2 juv., 9 ad., TS, +KTE (pH: 8,1) – Hegyesd: Ivadéknevelő-tó, 1988.09.30., 3 ad., FF – Hegyesd: Péterhegyi-mellékág, 2012.09.15., 5 ad., TS, +PA (pH: 7,8) – Herend: Bándi-patak, 1999.07.04., 1 ad., TS, +PA (pH: 8,4) – Herend: Bányatelepi-horgásztó (TS, +KTE), 2001.05.13., 1 ad.; 2002.06.01., juv. és ad. tö (pH: 8,2) – Herend: Bányatelepi-mocsár (TS, +MM), 2001.05.13., 1 ad.; 2002.06.01., 2 juv. (pH: 9,1) – Herend: Búvár-tó, 2001.08.10., 1 ad., TS, +KOM (pH: 8,6) – Herend: Majolikagyári-horgásztó, 2002.06.01., 3 ad., TS, +KTE – Homokbödöge: Régi-téglagyári-tó, 2009.09.11., 2 ad., TS, +KTE – Homokbödöge: Téglagyári-tavak, 2005.06.07., 1 ad., TS, +KTE – Jásd: Gaja (TS, +PA), 2010.05.22., 2 juv., 1 ad. (pH: 8,2); 2013.09.08., 2 ad. (pH: 8,3) – Jásd: Malmi-patak, 2012.05.22., 4 juv., 3 ad., TS, +CSE – Jásd: Poós-malom, 2013.05.22., 3 juv., 4 ad., TS, +MK (pH: 8,1) – Jásd: Szent-kút, 2010.05.22., 3 juv., TS, +FF (pH: 7,7) – Kajárpéc: Csuki-ér, 1998.07.30., 1 ad., TS, +CSE – Kajárpéc: Kertaljai-tó, 2009.07.25., 1 ad., TS, +KTE – Kapolcs: Eger-patak mellékága, 2012.09.15., 3 juv., 1 ad., TS, +MK (pH: 7,3–7,4) – Kapolcs: Eger-patak, 2001.05.20., 1 ad. (pH: 8,3) – Kapolcs: Kis-forrástó, 2012.09.15., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 7,4) – Kapolcs: Kőszegimalom, 2012.11.28., 3 juv., TS, +TÖM – Kapolcs: Mosóforrás-kistó, 2012.11.28., 2 juv., TS, +TÖM (víz: 11,5 °C, pH: 7,2) – Káptalanfa: Kígyós-patak, 2012.07.21., juv. és ad. tö, TS, +PA (pH: 7,8) – Káptalanfa: Sárosfői-halastavak, 1990.09.01., 1 ad., TS, +KTH (pH: 7,9) – Kincsesbánya: Csurgoi-tározó (TS, +KOT), 2000.06.03., 1 ad.; 2002.08.05., 2 ad. (pH: 8,8) – Királyszentistván: Ugri-hegyi-bányató, 2013.10.26., 5 juv., 3 ad., KLT, +KTE; 2013.10.26., juv. tö, TS, +KTE (pH: 8,6); 2013.10.26., 4 juv., TS, +DA (pH: 7,8) – Királyszentistván: Utótisztító-tó, 1998.06.02., juv. tö, 1 ad., TS, +MM (pH: 8,9); 2010.08.29., SZB (herpt-pa: 4674); 2011.05.14., SZB (birding) – Kislód: Csóányosi-kőbánya, 2010.04.29., 1 ad., TS, +TÖM – Kővágóörs: Kornyi-tó, 2014.08.15., HB (herpt-pa: 30782) – Kővágóörs: Nyálas-tó (TS), 1986.04.27., 1 ad., +TÖ; 2010.09.22., 1 ad., +MTÁ – Köveskál: Bika-tó, 2009.06.27., 7 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Köveskál: Bonta-tó, 2002.06.04., 1 ad., TS, +MTÁ – Köveskál: Sásdi-rét, 2010.09.21., 1 ad., juv. tö, TS, +ÉR – Küngös: Bűrös-rét, 2012.05.03., 5 juv., TS, +TO – Lázi: Sásos-mocsár (TS, +MM), 1999.03.31., 1 ad. (pH: 9,1); 1999.09.12., 1 ad. – Lepsény: Asszony-tava, 2013.06.16., juv. tö., 3 ad., TS, +MTÁ – Lepsény: Cinca-Csíkgát mente, 2013.06.16., 7 juv., 2 ad., TS, +MK – Lepsény: Kastélykert, 2013.06.16., 5 juv., TS, +TO – Lókút: Lókúti-legelő: 2011.03.23., 2 ad., TS, +VK (gémeskút, víz 9 °C, pH: 8,5) – Lovas: Király-kút-völgy, 2013.08.11., 3 juv., TS, +CSE (pH: 9,3) – Lovas: Lovasi-séd, 2012.06.30., 2 ad., TS, +CSE (pH: 8,4) – Márkó: Márkói-malom, 2013.08.29., 3 juv., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 7,5) – Márkó: Márkói-patak, 2013.08.29., 5 juv., TS, +CSE – Márkó: Séd-duzzasztó (TS, +MK), 1999.07.05., 1 ad.; 2013.08.29., 3 juv. (pH: 8,3) – Márkó: Temető-dűlő, 2013.04.12., 1 ad., 3 pcs, TS, +TÖM (víz: 15 °C, pH: 9,6) – Márkó: Veszprémi-séd, 2013.08.19., 3 ad., TS, +PA (pH: 8,2) – Moha: Gaja, 2012.07.24., 8 juv., 5 ad., TS, +PA – Monostorapáti: Annamalom, 1999.09.27., 1 ad., TS, +GE – Monostorapáti: Berek-rét, 1999.07.08., 1 ad., TS, +TÖ (pH: 8,9) – Monostorapáti: Eger-patak, 2013.09.16., 7 juv., 3 ad., TS, +PA (pH: 8,2) – Monoszló: Hegyi-tó, 2005.06.03., juv. és ad. tö, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Nádasdladány: Sárvíz-malomcsatorna, 2012.07.23., juv. és ad. tö, TS, +MK – Nádasdladány: Tözegtelep, 2011.09.28., 1 ad., TS, +MM – Nádasdladány: Tözeg-tó (TS, +MM), 2002.06.27., 1 ad.; 2011.08.10., 5 ad. (pH: 8,7) – Nagygörbő: Bazalt-utca, 2008.08.08., 1 ad., TS, +TÖM – Nagygörbő: Kovácsi-hegyi-kőfejtő, 2013.05.04., 2 ad., 7 juv., TS, +TÖM – Nagyimót: Gyimóti-séd, 2007.05.02., 1 ad., TS, +PA – Nagytevel: Nagyteveli-tározó (TS, +KOT), 2001.05.15., 1 ad.; 2005.06.07., 2 ad. (pH: 8,7) – Nagytevel: Pápai-Bakony-ér, 2013.08.25., 7 juv., TS, +ÉR – Nagytevel: Remetei-tározó, 2000.05.26., ad., TS, +KT – Nagyvázsony: Bazaltbánya (TS, +TÖM), 1998.05.11., 1 ad.; 2001.04.28., 1 juv., 1 ad. – Nagyvázsony: Erdészlak-forrás, 2001.04.28., 1 juv., TS, +TÖ – Nagyvázsony: Gellért-tó, 2013.09.18., juv. tö, 2 ad., TS, +MM (pH: 8,7) – Nagyvázsony: Halász Árpád-barlang, 1998.05.11., 1 ad., TS, +BG (vízben a barlang bejáratánál) – Nagyvázsony: Nyír-tó (TS,

MM), 1998.05.11., 1 ad.; 2001.04.28., juv. és ad. tö (pH: 8,5) – Nagyvázsony: Pap-réti-tó, 2005.06.03., 1 ad., TS, +KTH – Nagyvázsony: Vár-árok, 2013.09.28., 3 juv., TS, +MK (pH: 7,9) – Nagyvázsony: Vázsonyi-forrástómpolyók (TS, +TÖM), 2005.05.25., 1 ad.; 2013.09.16., 4 juv. (pH: 7,8) – Nagyvázsony: Vázsonyi-kertítő, 2013.09.28., 3 juv., 6 ad., TS, +TÖM (pH: 8,5) – Nagyvázsony: Vázsonyi-séd, 2013.09.28., 7 ad., TS, +PA (pH: 8,3) – Nagyvázsony: Vízvörös-tó, 2011.05.11., 1 ad., TS, +KTE – Nagyvázsony: Völgyi-mocsár, 2013.09.18., 3 juv., 2 ad., TS, +MTÁ – Nagyvázsony: Völgyi-tó (TS, +KTE), 2005.05.25., 1 ad.; 2013.09.16., 7 juv., ad. tö (pH: 7,8) – Nagyveleg: Feneketlen-tó, 2001.06.30., 1 ad., TS, +KTE – Nemeshany: Nyáros-dűlő, 1997.05.30., 3 juv., 2 ad., TS, +TÖ (pH: 8,1) – Németbánya: Bauxitlenese-tó (TS, +KTE), 2010.09.24., 1 ad., juv. tö; 2011.08.16., 3 ad.; 2012.06.15., 4 ad., juv. tö (pH: 8,9) – Németbánya: Fehérlő-tó, 2010.09.24., 2 ad., TS, +KTE (pH: 8,5) – Németbánya: Pisztrángos-tó, 2010.09.24., 2 ad., juv. tö, TS, +KT (pH: 8,5) – Noszlop: Pityermalom, 2012.05.19., 1 juv., 3 ad., TS, +TÖM – Nyírad: Kukacos-tó, 2011.03.31., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,7) – Nyírad: Libahegyi-mocsár, 2005.07.06., 1 ad., TS, +MTÁ – Nyírad: Meleg-víz (TS, +ÉR), 2001.05.21., 1 ad.; 2012.05.30., juv. és ad. tö (pH: 8,4) – Nyírad: Nyúlkörös-tó, 2011.03.31., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,1) – Nyírad: Rókadombi-horgásztó (TS, +KTE), 2005.07.05., 1 ad., juv. tö; 2012.05.30., 2 ad. – Nyírad: Sár-álló, 2002.08.02., 1 ad., KZ – Nyúl: Pándza, 2012.08.05., 6 juv., 2 ad., TS, +ÉR – Olaszfalu: Csicsó-völgyi-tó (TS, +KT), 2001.05.12., 1 ad (pH: 8,2); 2009.05.10., 1 juv.; 2011.09.15., 1 ad. – Olaszfalu: Kastélytó (TS, +KTE), 2009.05.10., 1 ad.; 2010.05.01., 3 ad. – Olaszfalu: Malom-völgyi-patak, 2011.09.09., 2 ad., TS, +CSE – Olaszfalu: Nyilas-mocsár (TS, +TÖM), 2010.06.27., juv. és ad. tö; 2010.09.07., 1 ad., juv. tö – Olaszfalu: Tó-rétek, 1999.07.05., 1 ad., TS, +CSP – Öcs: Büdös-tó, 2010.04.30., 2 ad., juv. tö, TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Öcs: Nagy-tó (TS), 2009.04.20., 1 ad., juv. tö, +MM; 2010.08.29., juv. és ad. tö, +MM; 2010.08.29., 3 ad., +DL – Ósi: 2011.07.03., KT (herpt-pa: 2560) – Ósi: Malomcsatorna, 2012.07.23., 2 juv., 1 ad., TS, +MK – Ósi: Nádor-csatorna, 2002.06.27., 1 ad., TS, +ÉR – Ósi: Nádor-csatorna, 2012.07.23., 2 ad., BJ, +MK – Ósi: Péti-víz, 2012.07.23., 4 juv., 3 ad., TS, +MK (pH: 8,1) – Ósi: Séd, 2012.07.23., juv. és ad. tö, TS, +PA – Öskü: Aranyos-kút (TS), 2003.06.25., 1 ad., +TÖ; 2013.08.17., juv. tö, 4 ad., +CSE (pH: 8,2) – Öskü: Aranyoskúti-dűlő, 2013.08.17., 8 juv., TS, +DA (pH: 7,6) – Öskü: Bánta, 2013.06.07., 3 ad., 8 juv., TS, +MM – Öskü: Bánta-forrástó, 2013.08.17., juv. és ad. tö, TS, +MM – Öskü: Bántai-mocsártó, 2012.07.23., juv. és ad. tö, TS, +MM (pH: 8,6) – Öskü: Kisösküi-forrástó (TS, +TÖM), 2000.06.28., 2 ad.; 2001.05.16., 1 ad. (pH: 7,9) – Öskü: Körös-hegy (TS, +TÖM), 1999.08.04., 1 ad.; 2011.03.30., 2 ad. – Öskü: Murvabánya-tó (TS, +MM), 2012.06.27., 5 juv., 2 ad.; 2013.09.26., juv. tö (pH: 8,7) – Öskü: Ösküi-víz (TS, +CSE, (pH: 8,3), 2005.06.11., 3 ad.; 2011.07.06., 1 ad.; 2012.06.08., ad. tö; 2012.07.23., 4 juv., 8 ad. – Öskü: Római-gát, 1998.06.02., 2 juv., 5 ad., TS, +MK (pH: 8,1) – Öskü: Vasút-mente, 2012.06.08., 9 juv., 7 ad., TS, +TÖ (pH: 7,5) – Paloznak: Tódi-mező, 1999.04.03., 1 ad., TS, +TO – Paloznak: Tódi-mocsár (TS, +MTÁ), 1999.09.09., juv. és ad. tö; 1999.09.28., ad.; 1999.10.26., 1 ad. (pH: 8,1) – Paloznak: Tücsök-kút (TS), 1999.04.03., 2 ad., +FF; 1999.09.28., 1 ad., +TÖ; 1999.10.26., 1 ad., +FF; 1999.10.26., 1 ad., +TÖ – Pannonhalma: Kisécsi-mocsár, 2009.06.17., 1 ad., TS, +TO – Pannonhalma: Pándza, 2012.08.05., 2 juv., 1 ad., TS, +ÉR – Pannonhalma: Pannonhalmi-arborétum (TS, +TÖM), 2005.06.25., 1 ad.; 2011.09.07., 2 ad.; 2012.08.05., 3 ad. – Pannonhalma: Téglagyári-vizek, 1999.03.31., 1 ad., TS, +MM (pH: 9,2) – Pápa: Kalapács-éri-tó, 2005.06.07., 2 ad., TS, +KTE – Pápa: Malom-horgásztó, 2005.06.07., 1 ad., TS, +KTE – Pápa: Örvény-tó, Tapolcafő (TS, +LF), 2013.06.12., 7 juv. (pH: 7,7); 2013.11.07., 9 juv., 1 ad. (napsütés, levegő: 17 °C, víz: 15,5 °C, pH: 8,2) – Pápa: Tapolca-forrás, Tapolcafő (TS, +LF), 2013.11.07., 12 juv., 3 ad. (napsütés, levegő: 17 °C, víz: 15,5 °C, pH: 8,2); 2013.12.30., 5 juv. (napsütés, levegő: 9-10 °C, víz: 14,5 °C, pH: 8,1) – Pápa: Tapolcafő, Tapolca-patak (TS, +PA), 2012.07.21., juv. és ad. tö; 2013.06.12., 4 juv., 1 ad. (pH: 7,7) – Pápa: Tó-rét, Tapolcafő, 2013.06.12., 5 juv., TS, +TÖ (pH: 7,9) – Pápa: Tölgyerdei-tó (TS, +KTE), 2007.09.15., 1 ad.; 2013.08.25., juv. tö – Pápa: Űrgehegyi-kavicsbányató, 1999.04.10., 6 ad., TS, +CSP – Pápakovácsi: Attyapusztai-kertítő, 2012.05.20., 5 juv., 2 ad., TS, +TÖM – Pápakovácsi: Kis-sédi-mocsár, 2012.05.20., juv. tö, TS, +MM – Pápakovácsi: Kis-sédi-tavak, 2012.05.20., juv. tö, 3 ad., TS, +KTE – Pápasalmon: Körös-patak-horgásztó, 2012.05.19., 4 juv., 3 ad., TS, +KTE – Pápasalmon: Malom-kistó, 2012.05.19., 4 juv., TS, +KTE – Pápateszér, Helyréti-kistó, 2013.07.06., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 8,5) – Pápateszér: Bánya-ér, 2013.07.06., juv. tö, TS, +CSE (víz: 24 °C, pH: 8,4) – Pápateszér: Betlehem-tó, 2013.07.06., 4 juv., 3 ad., TS, +KTE (pH: 8,7); 2013.07.06., 2 ad., BJ – Pápateszér: Hosszú-tó, 2013.07.06., juv. tö, 2 ad., TS, +KTE (pH: 8,5) – Pápateszér: Koppány-tó, 2013.07.06., 3 juv., TS, +TO – Pápateszér: Téglagyári-tavak, 2007.05.02., juv. és ad. tö, TS, +KTE (pH: 8,5) – Papkeszi: 2011.07.05., KT (herpt-pa: 2562) – Pécsely: Meggy-hegyi-forrás, 2005.07.25., 1 ad., TS, +TO – Pétfürdő: Fincsbüfé-kistó, 2013.10.08., 3 ad., TS, +TÖM – Pétfürdő: Ifjúsági-tó (TS, +KTE), 2012.08.31., juv. és ad. tö (pH: 8,2); 2012.10.09., juv. tö., 3 ad. (levegő: 12 °C, víz: 8 °C); 2012.11.28., 7 juv., 2 ad. (levegő: 12 °C, víz: 13 °C);

2013.03.07., 7 juv. (levegő: 17 °C, víz: 13,5 °C); 2013.09.07., juv. tö, 6 ad. (pH: 7,8); 2013.10.29., 1 ad. (víz: 18,5 °C, pH: 6,9); 2014.01.06., 3 juv., 1 ad. (víz: 13,2 °C, pH: 7,3) – Pétfürdő: Ifjúsági-tó melletti vízállás (TS, +TÖM), 2014.01.06., 14 juv., 1 ad. (víz: 10,5 °C, pH: 7,3); 2014.01.19., 4 juv. – Pétfürdő: Kapossy-tározó (TS, +KT), 1999.09.18., 1 ad.; 2011.07.05., KT (herpt-pa: 2561); 2012.08.31., 4 juv., 9 ad. (pH: 7,8) – Pétfürdő: Péti-kiszivfolyás (TS, +MK), 2012.08.31., juv. tö, 8 ad., (pH: 7,2); 2012.10.09., juv. tö. (levegő: 12 °C, víz: 8 °C); 2012.11.28., 3 juv. (levegő: 12 °C, víz: 18 °C); 2013.03.07., juv. tö (levegő: 17 °C, víz: 14–17,5 °C); 2013.10.08., juv. tö (víz: 17 °C, pH: 7,3–7,7); 2013.10.29., juv. tö (víz: 16,5 °C, pH: 7,2); 2014.01.06., 12 juv., 2 ad. (napsütés, levegő: 12–13 °C, víz: 14 °C, pH: 7,3); 2014.01.19., 12 juv., 2 ad. (levegő: 9 °C, víz: 16,1 °C, pH: 6,3) – Pétfürdő: Péti-víz, 2013.09.07., ad. tö, TS, +MK (pH: 8,1) – Pétfürdő: Péti-völgy, 2013.10.08., juv. tö, TS, +TÖM (pH: 7,9) – Pétfürdő: Péti-völgyi-kismocsár, 2013.09.26., 4 juv., 7 ad., TS, +MM (pH: 7,9) – Pétfürdő: Péti-völgyi-mocsár (TS, +MTÁ), 1998.04.28., 3 juv., 1 ad.; 1998.06.02., juv. tö, 2 ad. (pH: 8,1) – Pétfürdő: Volt-uszoda (TS, +FV), 2013.10.08., 3 juv., 4 ad., TS (pH: 7,5); 2014.01.19., 4 juv., 7 ad. (borult, 9 °C, víz: 16,1 °C, pH: 6,8) – Porva: Hódos-ér, 2011.07.16., 1 ad., TS, +CSE – Porva: Ménesjárás, 2011.08.21., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 7,3) – Porva: Pálinkaház-kistavak, 2008.07.20., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 9,2) – Porva: Szépalmai-tó (TS, +KTE), 1999.08.15., 7 ad.; 2013.04.21., 3 pcs. (pH: 8,5) – Pula: Alginitbánya-tó (+KTE), 2012.04.14., 4 juv., TS (pH: 8,1); 2013.10.26., 2 juv., KLT; 2013.10.26., 8 juv., TS (pH: 8,2) – Pula: Kinizsi-forrás, 1999.09.25., 1 ad., TS, +FF (pH: 9,3) – Pula: Nagy-Sás-tó, 2010. 08.29., 1 ad., TS, +DA (pH: 8,6) – Pula: Tálodi-rét, 1999.09.25., 1 ad., TS, +TO – Pula: Tálodi-tó, 1999.09.25., juv. és ad. tö, TS, +KTH – Pusztamiske: Határ völgypuszta, 2001.05.21., 1 ad., TS, +MM Pusztamiske: Kígyós-patak, 2001.05.21., 1 ad., TS, +PA (pH: 7,8) – Pusztamiske: Kis-tavacska, 2009.08.15., 1 ad., TS, +TÖ – Ravazd: Erdész-horgásztó, 2010.09.09., 4 juv., TS, +CSE (a tó melletti békalencsés vizesárokban) – Ravazd: Ravazdi-horgásztó, 2009.07.04., 1 ad., TS, +KTE – Réde: Rédei-horgásztó, 2010.09.03., 1 ad., TS, +TÖM – Románd: Bornát-ér, 2013.07.06., 7 juv., 3 ad., TS, +MK (pH: 8,4) – Románd: Halastó-kifolyó, 2013.07.06., juv. és ad. tö, TS, +MK (pH: 8,3) – Románd: Ivadéknevelő-medence, 2013.07.06., juv. tö, TS, +CSP (pH: 8,5) – Románd: Romándi-halastó (TS, +KTH), 2007.08.25., 2 ad.; 2013.07.06., 4 juv., 1 ad. (pH: 8,5) – Salföld: Bozótí-rét, 2002.07.22., 1 ad., KZ – Salföld: Homokbánya-tavak, 2007.08.24., juv. és ad. tö, TS, +KTE – Sárkeszi: Sárvíz-malomcsatorna, 2012.07.23., 2 ad., TS, +MK – Sokorópátka: Sokoró Fogadó-tava, 2013.09.23., 4 juv., TS, +KTE – Sóly: Papírmalom, 2010.09.14., 5 ad., TS, +CSP – Somlónásárhely: Holt-tó, 2013.06.17., juv. tö, TS, +TÖ – Súr: Súri-halastó, 2001.05.12., 1 ad., TS, +KTH – Súr: Súri-patak, 2012.09.06., 8 juv., 3 ad., TS, +MK – Szápár: Szápári-horgásztó (TS, +KOM), 1999.10.28., juv. és ad. tö; 2001.05.10., 1 ad. (pH: 8,8); 2012.09.06., juv. és ad. tö – Szápár: Szápári-kistó, 2012.09.06., 8 juv., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Szentbékálla: Barkás-tó, 2009.06.27., juv. és ad. tö, TS, +DL (pH: 7,8) – Szentgál: Középső-Hajag, 2010.04.29., 2 ad., TS, +TÖM – Szentimrefalva: Judit-vadaspark, 2013.08.31., 3 juv., TS, +KTE – Takácsi: Gerence, 2012.07.20., 1 ad., TS, +MK – Taliándörögd: Mosó-ház, 1998.04.02., 1 ad., TS, +FF – Tápszentmiklós: Újtelepi-kistó, 2009.07.25., 1 ad., TS, +TO – Tényő: 2010.09.05., 6 ad., TS, +CSP – Tényő: Békavár (TS), 2007.08.25., 3 ad.; 1998.07.30., 2 ad., +CSP – Tényő: Békavári-horgásztó, 2010.09.05., juv. és ad. tö, TS, +KTE – Tényő: Kis-horgásztó, 2010.09.05., 5 juv. 2 ad., TS, +KTE – Tés: Csőszpusztai-tó (TS, +MM), 1998.09.25., juv. és ad. tö (pH: 8,9); 1999.08.11., juv. és ad. tö; 2005.06.11., 3 ad. – Tés: Szúnyog-völgy, 2013.04.18., 1 pcs, TS, +DA (víz: 11,5 °C, pH: 9,4) – Tés: Szúnyog-völgyi-tó, 2011.09.17., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 8,6) – Tótvázsony: Vízterület, 2004.06.14., 1 ad., TS, +TÖM – Tüskevár: Tüskevári-erdő, 2013.06.17., 1 ad., TS, +TÖ – Ugod: Hubertlaki-tó (TS, +KT), 2011.08.16., 3 ad.; 2012.06.15., 7 juv., 3 ad. (pH: 7,9) – Ugod: Királykapu, 2008.08.09., 1 ad., TS, +TÖ – Ugod: Király-kút, 2007.05.03., 3 ad., TS, +TO – Ugod: Móricházi-kistó (TS, +TÖM), 2011.08.16., 4 ad. (pH: 7,3) – Ugod: Suttonyi-tó (TS, +KT), 2005.05.15., 3 ad., juv. tö; 2013.06.18., 4 juv. (pH: 7,6) – Ugod: Ugodi-tó, 2013.06.29., 2 ad., juv. tö, TS, +KOM (pH: 8,4) – Ugod: Vörös János-séd (TS, +CSE), 2007.05.03., 2 ad.; 2013.06.18., 1 ad. (pH: 7,9) – Úrkút: Dozmat-rét, 2005.06.20., 1 ad., juv. tö, TS, +TÖM (pH: 7,8) – Úrkút: Zsófiapuszta, 2013.09.18., 2 juv., TS, +CSP – Vállus: Bűdöskút, 2006.10.02., 1 ad., TS, +TÖ – Vállus: Sáros-tó, 2007.09.18., 3 ad., 8 juv., TS, +MTÁ – Vanyola: Csikvádi-Bakony-ér, 2012.06.19., 4 juv., 2 ad., TS, +PA – Vanyola: Szőlő-rétek, 2012.06.19., 2 juv., TS, +TO – Városlőd: Kálvária-völgyi-tározó (TS, +KT), 2001.05.13., 5 ad., juv. tö; 2002.06.01., juv. és ad. tö (pH: 8,9) – Városlőd: Karthauzi-záportározó (TS), 2001.05.13., juv. és ad. tö; 2002.06.01., 1 ad., +KT (pH: 7,9); 2010.09.24., 1 ad., +TÖ – Városlőd: Torna-horgásztó, 2010.09.24., 1 ad., TS, +KTE – Várpalota: 2011.07.03., KT (herpt-pa: 2563) – Várpalota: Alsó-tó, 2005.07.03., 3 ad., TS, +KTE (pH: 7,8) – Várpalota: Bántai-homokbányamocsár, 2012.08.08., 6 juv., 2 ad., TS, +MM (pH: 8,0) – Várpalota: Bántai-homokbányatavak (TS, +MM), 2011.03.30., 1 ad. (víz: 11,5 °C); 2011.08.10., 3 ad.; 2012.04.28., juv. és ad. tö; 2012.06.08., 7 juv., 2 ad. (pH: 7,9); 2012.08.08., 7 juv., 5 ad. (pH: 7,7) – Várpalota: Bántai-vízfolyás

(TS, +CSE), 2002.07.24., juv. és ad. tö; 2011.07.06., 2 ad.; 2012.06.28., juv. és ad. tö; 2012.07.23., juv. és ad. tö (pH: 7,5) – Várpalota: Bánta-part, 2013.07.21., 7 ad, 5 juv., GL – Várpalota: Bányató (TS, +MM), 2010.05.27., 1 ad.; 2013.06.07., juv. és ad. tö (pH: 8,3) – Várpalota: Bányatavak, 1995.07.18., SB (herpt-pa: 4270) – Várpalota: Cseri-dombi-homokbányató, 2010.09.13., 4 ad., juv. tö, TS, +MM (pH: 9,2) – Várpalota: Cseri-tó, 2002.07.24., 1 ad., TS, +KTE (pH: 7,8) – Várpalota: Felső-tó, 2002.07.24., juv. és ad. tö, TS, +KTE – Várpalota: Fenyves-tó, 2010.09.13., 2 ad., juv. tö, TS, +KOM (pH: 8,9) – Várpalota: Grábler-tó, 2002.07.24., 3 ad., TS, +KOM (pH: 8,6) – Várpalota: Inotai-dísztó, 2012.08.31., 2 ad., TS, +TÖM – Várpalota: Inotai-tározó, 2002.07.24., 2 ad., TS, +KT (pH: 8,3) – Várpalota: Inotai-vízfolyás, 2001.06.27., 1 ad., TS, +CSE – Várpalota: Karszt-horgasztó, 2011.07.05., KT; 2012.06.28., juv. és ad. tö, TS, +KTE (pH: 8,3); 2012.08.08., 2 ad., OSZ – Várpalota: Kékéri-tó (TS), 1998.04.28., juv. tö, +MM; 1998.06.02., 4 juv., 3 ad., +DA – Várpalota: Kis-birkás-tó, 2000.06.06., 1 ad., TS, +MM – Várpalota: Kis-mező, 2011.08.01., SZA (herpt-pa: 2816) – Várpalota: Libás-tó, 2011.07.03., KT – Várpalota: lőtér, 2011.08.01., SZA (herpt-pa: 2822) – Várpalota: Nagy-bivalyos-tó, 1995.07.18., SB; 2000.06.11., 1 ad., TS, +KTE – Várpalota: Ősi-út, 2011.07.03., KT – Várpalota: Szélhely-domb, 2011.08.01., SZA – Várpalota: Tési-domb, 2011.08.01., SZA (herpt-pa: 2814, 2814, 2015) – Várpalota: Tőföldi-forrás, 2012.08.31., 2 ad., TS (pH: 7,6) – Várpalota: Tőföldi-mocsár (TS, +MTÁ), 2008.08.09., 3 ad.; 2011.08.10., 1 ad.; 2012.08.31., 7 juv., ad. tö (pH: 8,4) – Várpalota: Tőföldi-mocsárforrás, 2012.08.31., 2 juv. 11 ad., TS, +LF (pH: 7,4) – Várpalota: Tözeg-tó, 2011.09.28., 1 ad., TS, +MM – Várpalota: Unkás-karszt-tó, 2013.05.14., 8 juv., 3 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Várpalota: Vasútállomás, 2011.08.02., SZA (herpt-pa: 2811, 2812); 2011.09.03., SZA (herpt-pa: 3231) – Várkölg: Kis-Láz-hegy, 1999.09.01., 2 ad., TS, +TÖM – Várkölg: Zsidi-rét, 2007.09.18., 1 ad., TS, +TO (pH: 7,8) – Vászoly: Bagómalom-tó, 2012.09.15., 5 juv., 2 ad., TS, +KTE (pH: 7,4) – Vászoly: Szent Jakab-tó (TS, +KTE), 2010.09.21., juv. tö, 2 ad.; 2012.09.15., 3 juv. (pH: 7,4); 2013.05.16., 7 ad. – Vászoly: Vászolyi-séd (TS, +CSE), 2012.09.15., 2 juv.; 2013.05.16., 1 ad. (pH: 8,2) – Veszprém: Alsó-Kis-völgy, 1999.03.27., 1 ad., TS, +TO – Veszprém: Betekints-völgy, 2001.05.14., 1 ad., TS, +TÖM – Veszprém: Bolgár-földi-ér, 2012. 09.17., 4 juv., TS, +CSE (pH: 8,2) – Veszprém: Csónakázó-tó (+KTE), 2009.04.15., 3 ad., TS; 2012.06.27., juv. és ad. tö, TS; 2012.09.24., 2 juv., 5 ad., TS (pH: 7,9); 2013.05.01., ad. tö, KR; 2013.08.31., 4 juv., 5 ad., TS, (pH: 7,9) – Veszprém: Csónakázó-tó (mellékmedence), 2013.08.31., 1 juv., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Veszprém: Ferenc-csermelytó, 2010.10.09., 3 ad., TS, +KTE – Veszprém: Ferenc-forrástó (TS, +MM), 2000.05.19., 1 ad.; 2003.06.25., 1 ad. (pH: 8,9) – Veszprém: Kádártai-élménytó, 2013.09.15., 3 juv., TS, +TÖM (pH: 9,1) – Veszprém: Kádártai-horgasztó, 2010.05.26., juv. és ad. tö, TS, +KTE – Veszprém: Kádártai-kistó (TS, +MM), 2001.05.14., 2 ad.; 2010.10.09., 1 ad. – Veszprém: Kádártai-séd (TS), 2010.10.09., 1 ad.; 2012.06.27., 8 juv., 3 ad., +CSE (pH: 7,7) – Veszprém: Kádártai-tankító, 1999.09.18., 7 ad., juv. tö, TS, +CSP (a gát alatti kisvizekben) – Veszprém: Kálvária-föld, 1999.11.01., 4 ad., TS, +TÖ (pH: 8,7) – Veszprém: Maloméri-séd, 2012.09.17., 5 juv., 2 ad., TS, +ÉR (pH: 7,7) – Veszprém: Miklád (TS), 2010.10.09., 1 ad., +TÖ; 2010.11.05., 1 juv., TS, +KTE (víz: 7 °C) – Veszprém: Országtúti-dűlő, 1999.06.24., 1 ad., juv. tö, TS, +TÖ – Veszprém: Rátóti-berek, 2012.09.17., 2 juv., TS, +DA (pH: 7,8); 2012.09.17., 8 juv., +MTÁ (pH: 7,9); 2012.09.17., 3 juv., 1 ad., +TÖM (pH: 8,1) – Veszprém: Rátóti-halastó, 1999.11.01., juv. és ad. tö, TS, +KTH; 2009.05.08., 4 ad., juv. tö, TS, +KTH (pH: 8,1); 2011.04.23., PEB (herpt-pa: 1065); 2011.05.20., CSA (herpt-pa: 1618) – Veszprém: Tyúk-hegy, 1999.03.27., 2 ad., TS, +DA (pH: 8,1) – Veszprém: Veszprémi-séd (TS, +MK), 2012.06.27., 8 ad.; 2012.09.24., 1 juv., 2 ad. – Veszprém: Veszprémi-séd, Gyulafrátót, 2012.09.17., 6 ad., TS, +PA (pH: 8,1) – Veszprém: Völgy-kúti-csermely, 2013.09.15., 3 juv., TS, +CSE (pH: 7,5) – Veszprém: Völgy-kúti-tó, 2013.09.15., 4 juv., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 7,7) – Veszprémvársány: Erdészlak-tó, 2002.06.21., 1 ad., TS, +TÖM – Veszprémvársány: Keresztúri-mocsár, 2000.06.27., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Veszprémvársány: Keresztúri-rét, 1998.07.04., 1 ad., TS, +TÖ – Veszprémvársány: Köteles-ér, 1999.09.12., 1 ad., 8 juv., TS, +CSE – Veszprémvársány: Vadalmási-tó, 2009.09.11., 1 ad., TS, +TÖM – Vilonya: Vargamalom-tó, 2010.09.14., juv. és ad. tö, TS, +KTE – Vindornyalak: Vindornyalak: Vindornyalak-árok, 2011.08.05., 1 ad., TS, +MK – Vindornyalak: Laki-berek, 2008.04.14., 2 ad., TS, +MTÁ – Vindornyalak: Vindornyalak-láp (TS, +MM), 1999.05.23., 7 ad.; 2005.06.14., 8 juv., 2 juv. tö – Vöröstó: Ragonyai-forrástó, 2005.05.27., 2 ad., juv. tö, TS, +KT – Zalahaláp: Bazalt-kisvizek, 2010.09.22., 1 ad., TS, +TÖM – Zalahaláp: Újdörögdi-kistó, 2010.11.05., 1 ad., TS, +KTE (víz: 8 °C) – Zalaszántó: Almakúti-tavak, 2001.06.10., 1 ad., TS, +KTE – Zalaszántó: Hemán-tói-égerláp, 2005.05.22., 2 ad., TS, +ÉL (pH: 7,9) – Zalaszántó: Kis-Rakottyas-tó (TS, +TÖ), 2005.05.22., 1 ad.; 2008.08.08., 2 ad. – Zalaszántó: Nagy-Rakottyas-tó, 2005.05.22., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Zalaszántó: Vár-rét, 1999.09.01., 8 ad., TS, +TÖM (pH: 9,2) – Zalaszántó: Zalaszántói-tározó, 2001.06.10., 2 ad., TS, +KT – Zánka: Hegy-tó, 2010.09.22., 1 ad., juv. tö, TS, +MTÁ – Zirc: Akli, 2011.07.05., 1 ad., TS, +CSE – Zirc: Arborétumi-tó, 2012.04.27., TF (herpt-pa: 5072); 2012.09.04., 7 juv.,

TS, +KTE (pH: 9,1) – Zirc: Buffogó, 2013.04.11., 3 pcs, TS, +TÖM – Zirc: Daru-dűlő, 2005.05.26., 9 ad., TS, +KTE – Zirc: Hoffer-tó, 2013.04.07., 3 pcs, TS, +KTE (víz: 9,5 °C, pH: 11,4) – Zirc: Jánostanyai-tó, 2013.04.25., 2 ad., 3 pcs, TS, +TÖM – Zirc: Kettős-tavak, 2005.05.26., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,5) – Zirc: Király-kúti-égerláp (TS, +ÉL), 1999.06.06., 1 ad.; 2013.04.07., 2 pcs (víz: 10,2 °C, pH: 9,4) – Zirc: Király-kúti-erdő, 2013.04.07., 1 pcs, +TÖ (víz: 8,4 °C, pH: 9,5); 2013.04.07., 1 pcs, +CSP (víz: 9,5 °C, pH: 9,3) – Zirc: Meyer-horgásztó, 2008.07.30., 6 ad., TS, +KTE – Zirc: Szarvaskút, 2008.08.09., 2 ad., 1 juv., TS – Zirc: Szarvaskúti-kavicsbánya (TS, +TÖM), 1999.10.30., 1 ad.; 2013.04.10., 3 pcs (víz: 11,5 °C, pH: 9,5) – Zirc: Szarvas-tó, 2005.07.17., 1 ad., TS, +KTE – Zirc: Tündérmajori-dísztó, 2005.05.28., 1 ad., TS, +TÖM – Zirc: Tündérmajori-kertitő, 2005.05.28., 4 ad., TS, +TÖM – Zirc: Tündérmajori-tó (TS, +KTE), 1999.09.04., 1 ad., juv. tö (pH: 8,5); 2010.11.15., 1 ad., (víz: 11 °C) – Zirc: Zirci-arborétum, 2012.04.27., TF.

Balaton-medence:

Lárva (ebihal): Aszfőfő: Bázσαι-öböl, 2008.08.08., 5 L, TS, +LTS (pH: 7,9) – Balatonendréd: Bocsidai-halastó, 2010.09.02., 2 L, TS, +KTH – Balatonfüred: Aszfőfői-sarok, 2007.08.24., 5 L, TS, +LTS (pH: 8,7) – Balatonfüzfő: Füzfői-öböl, 2007.08.24., 1 L, TS, +LTS (pH: 8,5) – Balatonlelle: Fonyó-réti-tó, 2003.07.07., 3 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Balatonlelle: Úszói-berek, 1996.06.17., 2 L, TS, +MM (pH: 8,3) – Balatonőszöd: Berki-mocsár, 2005.05.22., 3 L, TS, +MM (pH: 8,7) – Balatonőszöd: Büdös-gáti-víz, 2001.07.27., 2 L, TS, +ÉR (pH: 7,9) – Balatonszárszög: Nagyasszonyi-erdő, 1998.07.23., 2 L, TS, +TÖM (pH: 7,8) – Fonyód: Fonyódi-berek, 1996.07.07., 1 L, TS, +TÖM (pH: 7,2) – Lesencetomaj: Kigyós-tó, 1996.08.20., 3 L, VT, +TO – Paloznak: Lovasi-tározó, 2012.08.28., 1 L, TS, +KT (pH: 8,5) – Siófok: Bányató, 1996.07.03., 2 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Vörs: Pörös-árok, 2010.08.06., 4 L, TS, +MK – Zánka: Vérkúti-csatorna, 2005.07.16., 7 L, TS, +MK (pH: 8,1) – Zánka: Vérkúti-horgásztstég, 2011.07.13., 7 L, TS, +TT (pH: 9,3).

Kifejlett egyed: Ábrahámhegy: 2013.05.20., TP (herpt-pa: 15402) – Alsóórs, strand, 2011.08.21., 2 ad., BJ, +LTS – Alsóórs: Köcsi-tó (TS, +MM), 2011.08.02., 1 ad. (pH: 7,4); 2013.10.29., 8 juv. (víz: 16 °C, pH: 7,4) – Alsóórs: VEHE-horgásztanya, 2005.08.27., juv. és ad. tö, TS, +LTS (pH: 9,1) – Aszfőfő: Bázσαι-öböl, 2008.08.08., 1 ad., TS, +LTS (pH: 7,9) – Badacsonytomaj: Badacsonyórs: 2014.04.03., TP (herpt-pa: 17385); 2014.04.05., TP (herpt-pa: 17383); 2014.04.06., TP (herpt-pa: 17384); 2014.04.18., TP (herpt-pa: 17468); 2014.06.14., TP (herpt-pa: 20457); 2014.08.20., TP (herpt-pa: 21015); 2014.09.05., TP (herpt-pa: 21129, 21130) – Badacsonytomaj: Badacsonyórs: Marjai-stégek, 2005.07.16., 2 ad., TS, +LTS (pH: 8,6) – Badacsonytomaj: 2013.04.13., TP – Badacsonytomaj: Badacsony, há., 2012.05.05., VA (herpt-pa: 5760); 2012.05.05., VA (herpt-pa: 5759) – Badacsonytomaj: Badacsony, kerti tö, 2008.05.24., VA (herpt-pa: 1770) – Badacsonytomaj: Kerek-sziget, 2005.07.16., 6 juv., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Badacsonytomaj: Tomajai-öböl, 2013.04.13., TP (herpt-pa: 14845); 2014.07.07., TP (herpt-pa: 20733) – Badacsonytördemic: Badacsonyládbi-hegy: 2011.06.11., VA (herpt-pa: 2133); 2014.07.07., TP (herpt-pa: 20726) – Balatonakali: 2013.08.16., BIR (herpt-pa: 16039, 16040) – Balatonakarattya: Fehér-parti-berek, 2009.05.18., 2 ad., TS, +TÖM – Balatonalmádi: Budatava, 2008.04.11., 1 ad., TS, +TÖ – Balatonalmádi: Budatavai-ülepítő, 2005.08.27., juv. és ad. tö, TS, +MM (pH: 9,1) – Balatonalmádi: Határ-árok, 2005.08.27., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 8,7) – Balatonalmádi: Káptalanfüred, 2013.08.30., HB (herpt-pa: 19457) – Balatonalmádi: Vörösbereányi-séd, 2012.09.16., 6 juv., 4 ad., TS, +CSE (pH: 8,5) – Balatonberény: 1960.08.15., KOV (MTM); 2014.08.22., SZA (herpt-pa: 20915, 20916, 20917, 20918, 20920, 20921, 20922) – Balatonberény: Berényi-berek, 2012.07.04., juv. tö, 3 ad., TS, +LTS (pH: 7,5) – Balatonberény: Csicsergő-sziget, 2009.09.17., 1 ad., TS, +LTS – Balatonberény: Nyugati-berek, 2009.09.17., 1 ad., TS, +HP (pH: 8,9); 2014.08.22., SZA (herpt-pa: 20919) – Balatonberény: Régi-vasút mente, 2012.04.18., 6 juv., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 9,2) – Balatonberény: Révházi-dűlő, 2008.04.14., 1 ad., TS, +TÖ – Balatonberény: Új-sziget, 2012.07.04., 2 juv. tö, TS, +LTS – Balatonboglár: 2011.08.25., SZA (herpt-pa: 3187, 3188, 3189) – Balatonboglár: Berek-csatorna, 2010.06.06., 1 ad., TS, +ÉR – Balatonboglár: Boglári-kikötő, 2010.06.06., 1 ad., TS, +LTS – Balatonboglár: Jamai-patak, 2010.06.06., 1 ad., TS, +ÉR; 2011.08.25., SZA – Balatonboglár: Nagy-berek, 1998.09.21., 1 ad., TS, +TÖM – Balatonboglár: Szőlőskislaki-malomtó, 1999.07.03., 3 ad., TS, +TÖ (pH: 7,9) – Balatonboglár: Szükség-csatorna, 1997.07.28., 1 ad. tö, TS, +MK (pH: 7,9) – Balatonboglár: Üdülőtelep, 2008.08.25., SZA – Balatonederics: 2014.03.30., TP (herpt-pa: 17233) – Balatonederics: Alsó-bozót, 2012.09.15., 2 juv., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 7,2) – Balatonederics: Alsó-bozót-csatorna, 2005.06.19., ad. tö, TS, +ÉR (pH: 8,3) – Balatonederics: Edericsi-patak, 2012.09.15., 7 juv., 5 ad., TS, +ÉR (pH: 8,1) – Balatonederics: Edericsi-strand, 1998.06.11., 1 ad., TS, +LTS – Balatonederics: Lesence-nádasmező (TS, +MM), 2000.05.24., 6 juv., 1 ad.; 2012.09.15., 3 juv., 7 ad. (pH: 8,3); 2014.05.07., TP (herpt-pa: 20363) – Balatonederics: Nádasmező-árok, 2005.06.19., 4 juv., TS, +MK (pH: 7,9) – Balatonederics: Nádasmező-kifolyó (TS, +MK), 2012.08.28., juv. tö; 2012.09.15., 7 juv., 2 ad.

(pH: 8,2) – Balatonendréd: Bocsdai-halastó, 2010.09.02., 1 ad., TS, +KTH – Balatonendréd: Cinege-
 lovasmajor, 2012.04.29., 4 ad., TS, +KTE – Balatonendréd: Endrédi-horgásztó, 2012.04.29., juv. és ad. tő,
 TS, +KTE (pH: 8,5) – Balatonendréd: Endrédi-mocsár, 1998.09.10., 1 ad., TS, +MM – Balatonfenyves:
 2013.08.22., SZA (herpt-pa: 16081) – Balatonfenyves: Határ-belvízcatorna, 2012.08.24., 4 juv., TS, +KT –
 Balatonfenyves: Nyugati-főcsatorna, 1999.07.03., 1 ad., TS, +MK – Balatonfenyves: Nyugati-övcatorna,
 1998.04.27., 3 ad., TS, +MK (pH: 8,4) – Balatonfenyves: Révházi-szennyvíztelep, 2012.08.24., 3 juv., TS,
 +TŐ (pH: 7,6) – Balatonfenyves: Rigó-csatorna, 1999.08.02., 2 ad., TS, +MK – Balatonfenyves: Szentpáli-
 berek, 1999.08.02., 1 ad., TS, +CSP – Balatonfenyves: Tomácós-étterem, 2012.08.24., 4 juv., TS, +TÖM
 (pH: 7,6) – Balatonfenyves: Vízház, 2013. 05.11., 3 juv., TS, +MK (pH: 7,9) – Balatonföldvár: 1957.07.26.,
 KOV (MTM); 2014.06.17., SIM (herpt-pa: 20548) – Balatonföldvár: Földvári-berek, 2012.06.05., 5 juv., 4
 ad., TS, +LTS (pH: 7,9) – Balatonföldvár: Földvári-halastó, 2000.05.05., 1 ad., TS, +KTH – Balatonföldvár:
 Galamb-sziget, 1998.09.27., 1 ad., TS, +LTS – Balatonföldvár: hajóállomás, 2012.08.17., KF (herpt-pa:
 6426); 2012.09.04., PAL (herpt-pa: 6423); 2013.08.24., Coriolis (herpt-pa: 16117) – Balatonföldvár: kikötő,
 2012.09.04., PAL (herpt-pa: 6917, 6918); 2013.08.24., Coriolis – Balatonföldvár: Köröshegyi-séd,
 1998.07.27., 4 ad., TS, +MK – Balatonföldvár: Móló, 2012.08.17., KF; 2012.09.04., PAL – Balatonföldvár:
 Szabadstrand, 2012.09.04., PAL (herpt-pa: 6919) – Balatonfüred: kerti tó, 2014.04.19., PB (herpt-pa:
 17646) – Balatonfüred: Aszfőli-sarok, 2007. 08.24., ad. tő, TS, +LTS (pH: 8,7) – Balatonfüred: Berzsenyi-
 kút, 2008.04.02., 1 ad., TS, +TÖM – Balatonfüred: Hotel Lidó, 2012.10.03., PAL – Balatonfüred: Koloska-
 völgy, 2009.05.07., 5 juv., 3ad., TS, +CSE – Balatonfüred: Szekér-kúti-mocsár, 2000.05.24., ad. tő, TS,
 +MM – Balatonfűzfő: Fűzfői-öböl, 2007.08.24., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,5) – Balatonfűzfő: Tobruki-öböl,
 2011.08.02., juv. és ad. tő, TS, +LTS (pH: 8,6) – Balatonhídvég: 2014.03.01., SÁ – Balatonkenese:
 2010.11.04., IH (herpt-pa: 1465) – Balatonkenese: Kenesei-horgászöblök, 2011.08.02., juv. és ad. tő, TS,
 +LTS – Balatonkeresztúr: Kender-átzató, 2008.04.14., 1 ad., TS, +MM (pH: 7,5) – Balatonkeresztúr: Nyu-
 gati-övcatorna, 1998.04.27., 1 ad., TS, +MK (pH: 8,4) – Balatonkeresztúr: Polgártelepi-mocsár,
 2012.08.24., 2 ad., TS, +MM – Balatonlelle: 1955.07.06., MA (MTM); 1970.08.27., KOV (MTM);
 2012.08.20., VA – Balatonlelle: Fonyó-réti-tó, 2003.07.07., 8 juv., TS, +MM (pH: 8,5) – Balatonlelle:
 Halgazdasági-horgászvíz, 2003.06.23., ad. tő, TS, +KTH – Balatonlelle: Lellei-halastavak, 2003.06.23., ad.
 tő, TS, +KTH – Balatonlelle: Úszói-berek, 1996.06.17., juv. tő, TS, +MM (pH: 8,3) – Balatonmagyaród:
 Hangyás-sziget, 2007.05.20., KT – Balatonmagyaród: Kányavári-sziget, 2011.04.23., SÁ (herpt-pa: 972);
 2014.06.09., SÁ (herpt-pa: 20417) – Balatonmagyaród: Kettes-terelőltetés, 2007.05.20., KT –
 Balatonmagyaród: Pörkölt-sziget, 2005.04.30., KT (herpt-pa: 544) – Balatonmárfiafűrdő: 2013.08.22., SZA
 (herpt-pa: 16069) – Balatonmárfiafűrdő: Józseftelep, 2005.05.22., 4 juv., TS, +CSP (pH: 8,6)
 Balatonmárfiafűrdő: Parti-utcai-kistó, 1998.08.27., 2 ad., TS, +TÖM (pH: 8,3) – Balatonöszöd: 2012.07.09.,
 PAL (herpt-pa: 6157) – Balatonöszöd: Berki-csatorna, 2005.05.22., 4 ad., 7 juv., TS, +MK (pH: 9,1) –
 Balatonöszöd: Büdös-gáti-víz, 2001.07.27., ad. tő, TS, +ÉR (pH: 7,9) – Balatonöszöd: Őszödi-alsóberek,
 2009.06.15., 1 ad., TS, +MM – Balatonöszöd: Őszödi-berek, 1998.09.21., juv. és ad. tő, TS, +MM –
 Balatonöszöd: Őszödi-kistó, 2009.06.15., 1 ad., TS, +TÖM – Balatonöszöd: Szákoló-horgásztó,
 2004.05.01., 1 ad., TS, +KTE – Balatonöszöd: vizesárok, 2012.07.07., PAL (herpt-pa: 6156) – Balatonszár-
 szó: 1967.08.01., DO (MTM) – Balatonszárszó: Kis-völgy, 2000.05.05., 3 juv., TS, +TÖM – Balatonszár-
 szó: Szabadstrand, 2012.08.02., PAL (herpt-pa: 6435) – Balatonszárszó: Szárszói-berek, 2001.07.27., 2 ad.,
 TS, +LTS (pH: 8,6) – Balatonszemes: 2012.08.20., VA (herpt-pa: 6572, 6573, 6574) – Balatonszemes:
 Bozót-csatorna, 2009.09.07., 1 ad., TS, +ÉR – Balatonszemes: Büdös-gáti-víz, 2009.09.07., 8 ad., TS, +ÉR
 (pH: 7,9) – Balatonszemes: Hunyadi-kikötő, 1998.09.21., 1 ad., TS, +LTS Balatonszemes: Szabadstrand,
 2012.07.09., PAL – Balatonszentgyörgy: Kocsmaházi-árok, 1999.04.26., 2 ad., TS, +TÖM – Balatonszent-
 györgy: Kútvölgyi-mocsár, 1999.04.26., juv. és ad. tő, TS, +MM – Balatonszentgyörgy: Téglagyári-tó,
 2012.08.23., 3 ad., TS, +MM – Balatonszentgyörgy: Zala-torok, 2010.08.18., 6 ad., TS, +LTS –
 Balatonudvari: 2015.05.01., MM (herpt-pa: 37265) – Balatonújlak: Alsó-rét, 1998.06.11., 1 ad., TS, +TÖM
 – Balatonvilágos: Aligai-berek (TS, +LTS), 1997.04.28., 1 ad.; 2012.06.29., 2 juv., 3 ad. – Buzsák: Csisztai-
 csatorna, 2006.04.03., 1 ad., TS, +ÉR (pH: 8,3) – Buzsák: Csisztapuszta, 1997.07.15., 1 ad., TS, +TÖM
 (pH: 8,5) – Buzsák: Kundpuszta, 2013.04.22., 8 juv., 2 ad., TS, +TŐ – Csapok, 2011.05.26., NF – Csapok:
 Kerekei-öböl (TS, +LTS), 2000.04.18., 1 ad. (pH: 8,3); 2004.04.02., 1 ad. – Csapok: Községi-strand,
 2011.08.17., KT (herpt-pa: 3104); 2012.07.27., BK (herpt-pa: 7434) – Fonyód: Beregi-láp, 1961.08.18., DO
 (MTM) – Fonyód: Alsóbélatelep, 2011.08.22., SZA (herpt-pa: 3185); 2012.08.20., PAL (herpt-pa: 6516);
 2012.08.21., PAL; 2013.08.22., SZA (herpt-pa: 16087) – Fonyód: Bélatelep, 1962.08.10., DF (MTM);
 2012.08.20., PAL (herpt-pa: 6515, 6519); 2012.08.21., PAL (herpt-pa: 6523) – Fonyód: Bozót, 2006.05.03.,
 1 ad., TS, +MTÁ – Fonyód: Buga-szegi-berek, 1998.09.21., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,4) – Fonyód: Fonyódi-

halastó, 2001.09.16., juv. és ad. tö, TS, +KTH – Fonyód: Fonyódliget, 2006.05.03., 1 ad., TS, +DA; 2011.08.17., SZA (herpt-pa: 3172, 3173, 3174, 3175, 3178); 2011.08.20., SZA (herpt-pa: 3184) – Fonyód: Halastó, 2011.08.18., SZA – Fonyód: Halásztelepi-berek, 1997.04.25., 3 juv., 4 ad., TS, +MM (pH: 8,3) – Fonyód: Halgazdasági-horgászvíz, 2011.08.18., SZA – Fonyód: Keleti-főcsatorna, 2005.04.15., 1 ad., TS, +ÉR – Fonyód: Legyező-halastavak, 2001.09.16., ad. tö, TS, +KTH – Fonyód: Ordai-berek, 1955.07.29., MA (MTM) – Fonyód: Pogány-völgyi-víz, 2001.09.16., 1 ad., TS, +MK – Fonyód: Sándortelepi-csatorna, 2013.05.11., 3 juv., ad. tö, TS, +MK (pH: 7,8) – Fonyód: Szent György-csatorna, 2005.08.06., juv. és ad. tö, TS, +MK (pH: 8,8 – Fonyód: Tőzegtűz-tó, 2004.05.02., 7 juv., 1 ad., TS, +MM – Fonyód: Zichy-csatorna, 2011.08.22., SZA – Főnyed: Gólyás-berek, 2004.10.28., juv. és ad. tö, TS, +FTÁ (pH: 8,6) – Garabonc: Babos-sziget, 2007.05.11., KT – Gyenesdiás: Diás-strand, 1999.10.08., 1 ad., TS, +MTÁ – Gyenesdiás: Szent János-forrás, 2007.08.13., 1 ad., TS, +FF (pH: 8,3) – Gyulakeszi: Eger-víz, 1998.08.26., 1 ad., TS, +PA (pH: 7,8) – Hegymagas: Ávorsai-gát, 2005.08.28., 3 juv., TS, +MK (pH: 8,9) – Hévíz: Hévízi-forrástó (TS, +KF), 1999.07.03. (pH: 8,1); 2005.06.03., 4 juv. (pH: 8,3) – Hévíz: Hévízi-lefolyó (TS, +ÉR), 2005.05.03., ad. tö (pH: 7,9); 2014.01.18., 2 juv., 1 ad. (levegő: 15 °C, víz: 23,5 °C, pH: 7,9) – Keszthely: Büdös-árok (TS, +ÉR), 1999.07.03., ad. tö; 2012.08.28., juv. és ad. tö (pH: 8,6–8,9) – Keszthely: Csóka-kő-patak, 2012.06.18., juv. tö, TS, +MK (pH: 8,5) – Keszthely: Déli-keresztcsatorna, 2008.04.28., 1 ad., TS, +ÉR – Keszthely: Diás-sziget, 1997.04.26., 7 juv., 3 ad., TS, +FTÁ (pH: 8,3) – Keszthely: Diás-sziget, Zala, 2007.05.10., KT (herpt-pa: 545); 2008.04.28., 1 ad., TS, +KV – Keszthely: Égett-berek, 1997.09.23., 3 juv., 2 ad., TS, +CSP – Keszthely: Egyesített-övcatorna (TS, +ÉR), 1998.05.17., 1 ad.; 1997.09.23., juv. tö, 2 ad. – Keszthely: Halász-rét, 2006.04.29., KT (herpt-pa: 616) – Keszthely: Hévíz-Páhoki-csatorna, Fenékpuzta, 2008.04.28., 1 ad., TS, +ÉR – Keszthely: Keszthelyi-berek, 2007.05.31., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,2) – Keszthely: Kis-Diás-sziget, 2007.05.10., KT – Keszthely: Libás-öböl, 2012.06.18., juv. és ad. tö, TS, +LTS – Keszthely: Libás-strand, 2012.06.18., 7 juv., 2 ad., TS, +LTS – Keszthely: Móló, 2013.07.07., BGY (herpt-pa: 15805); 2014.06.15., SÁ (herpt-pa: 20418) – Keszthely: Nagy-Diás-sziget, 2007.05.10., KT (herpt-pa: 546) – Keszthely: Olajipari-horgásztanya, 2012.06.18., juv. és ad. tö, TS, +LTS – Keszthely: Szent László-árok, 1999.07.15., ad. tö, TS, +ÉR – Keszthely: Vasútmenti-vízállás, 1985.06.19., juv. és ad. tö, TS, +TÖM (pH: 8,2) – Keszthely: Zala, 2008.04.28., 1 ad., TS, +KV (pH: 8,9) – Keszthely: Zala, Zala-híd, 2008.04.28., 1 ad., TS, +KV (pH: 8,9) – Keszthely: Zala-kemping, 2011.06.12., VA (herpt-pa: 2134) – Kéthely: Boronka-patak, 2010.09.01., 1 ad., TS, +PA – Kéthely: Nyugati-övcatorna, 2008.04.28., 1 ad., TS, +MK (pH: 8,4) – Kéthely: Sári-erdő, 2010.09.01., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,4) – Kéthely: Sári-mezzei-tó, 2013.04.29., juv. tö, 2 ad., TS, +KTE – Kisrada: Babos-sziget, 2007.05.11., KT (herpt-pa: 548) – Látvány: Füzes-tó, 2002.04.26., juv. és ad. tö, TS, +KTE (pH: 7,8) – Látvány: Kertész-tó, 2001.08.20., 1 ad., TS, +KTE (pH: 7,8) – Látvány: Tetves-patak, 2001.08.20., juv. és ad. tö, TS, +PA (pH: 8,2) – Lesenceistvánd: Billegei-kavicsbányató, 2010.07.15., 2 ad., TS, +KTE (pH: 7,8) – Lesencetomaj: Kigyós-tó, 1996.08.20., 12 ad., VT, +TO – Lesencetomaj: Piroscser, 2005.09.02., 13 juv., TS, +CSE – Lesencetomaj: Világos-patak, 2005.09.02., 3 juv., TS, +CSE (pH: 8,1) – Nagyrada: Hídvégi-tó, 2008.09.01., 1 ad., TS, +KT – Nemesgulács: 2014.06.10., TP (herpt-pa: 20386); 2014.06.13., TP (herpt-pa: 20455); 2014.09.03., TP (herpt-pa: 21092) – Nemesgulács: Eger-víz, 1998.08.24., 1 ad., TS, +Pa (pH: 7,8) – Ordacsehi: Buga-szegi-berek, 2008.04.28., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,4) – Ordacsehi: Buga-szegi-halastó, 1999.07.14., ad. tö, TS, +KTH (pH: 7,9) – Ordacsehi: Csehi-Nagy-berek, 2011.08.20., SZA (herpt-pa: 3181) – Ordacsehi: Ordai-berek, 2011.08.20., SZA (herpt-pa: 3182); 2011.08.25., SZA (herpt-pa: 3183) – Ordacsehi: Zardavári-berek, 2004.10.28., 1 ad., TS, +MM – Örvényes: Dolomitbánya-mocsár (TS), 1999.09.28., 1 ad., juv. tö, TS, +TÖM – Örvényes: Örvényesi-séd-völgy, 1999.04.03., 1 ad., TS, +TÖ – Örvényes: Örvényesi-strand, 2005.08.24., 3 juv., TS, +HP (pH: 8,4) – Paloznak: Lovasi-séd (TS, +CSE), 2012.06.30., juv. és ad. tö.; 2012.09.15., 3 juv., 4 ad., (pH: 8,4) – Paloznak: Lovasi-séd-csatorna, 2005.08.27., juv. és ad. tö, TS, +MK (pH: 7,8–8) – Paloznak: Lovasi-tározó (TS, +KT), 2009.05.07., juv. tö, 2 ad.; 2010.04.25., juv. tö, 3 ad.; 2010.05.24., juv. tö, 1 ad.; 2012.06.30., 2 juv., 4 ad.; 2012.08.28., 3 juv., 2 ad.; 2012.09.15., 2 juv. és ad. tö (pH: 8,5) – Paloznak: Lovasi-tározó, 2014.04.14., SZB (herpt-pa: 21407) – Raposka: Bozót, 2005.09.02., 1 ad., TS, +MM – Raposka: Raposkai-mellékág (TS, +MK), 2001.08.10., juv. és ad. tö; 2012.09.15., 2 juv., 4 ad., +ÉR (pH: 7,9) – Raposka: Tapolca-patak (+PA), 2012.09.15., 3 juv., 7 ad., BJ; 2012.09.15., juv. tö, 6 ad., TS (pH: 7,9) – Révfülpő: Császtai-strand, 2005.07.16., 1 ad. juv. tö, TS, +LTS (pH: 9,2) – Sármellék: Balaton-berek, 2008.09.01., 1 ad., TS, +MM – Sármellék: Déli-keresztcsatorna, 2008.09.01., 1 ad., TS, +ÉR – Sármellék: Északi-keresztcsatorna, 2010.07.16., 1 ad., TS, +ÉR – Sávoly: Cölömpös-árok, 2010.07.16., 1 ad., TS, +ÉR – Siófok: Aranypart, 2013.05.11., KF (herpt-pa: 15213) – Siófok: Balatonkiliti, Balaton-rét, 2010.08.01., 1 ad., TS, +CSP – Siófok: Balatonszéplak, 1957.07.10., KOV (MTM) – Siófok: Bányató, 2010.08.01., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,5) – Siófok: Békás-tó, 2010.08.01., juv. és ad. tö, TS, +KTE – Siófok:

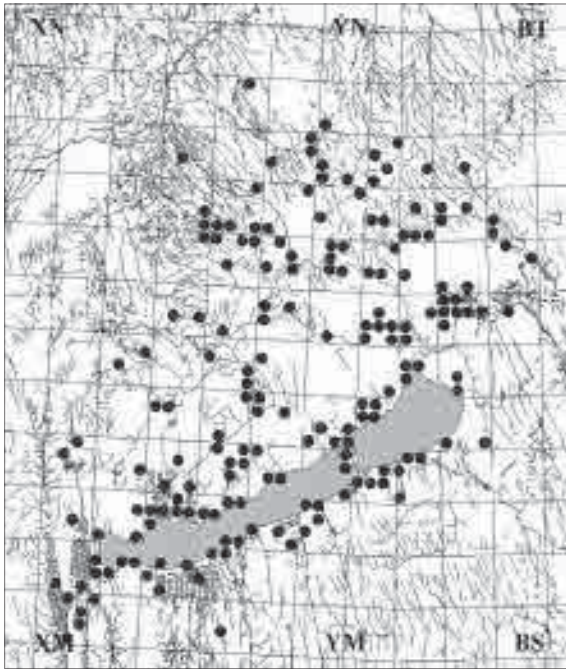
Édenkerti-tó, 2010.08.25., 1 ad., TS, +KTE – Siófok: Ezüstparti-berek, 2010.08.05., 1 ad., TS, +LTS – Siófok: Jókai-park, 2012.07.09., PAL (herpt-pa: 6158) – Siófok: Madarasi-dűlő, 2010.08.25., 1 ad., TS, +CSP – Siófok: Pakutapuszta, 2010.08.25., 1 ad., TS, +GE – Siófok: Sió-csatorna, 2010.08.25., juv. és ad. tö, TS, +MK (pH: 8,8) – Siófok: Siófoki-kikötő, 2010.08.10., 3 ad., TS, +LTS – Siófok: Sós-tó, 1957.07.15., KOV (MTM); 2010.08.05., juv. és ad. tö, TS, +KTE (pH: 7,2) – Siófok: Töreki-láp, 1957.07.10., KOV (MTM); 2010.08.10., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Siófok: Töreki-tavak, 2010.08.10., juv. és ad. tö, TS, +KTH (pH: 8,3) – Siójut: Hideg-völgyi-horgászto, 2008.08.30., 8 ad., TS, +KTE – Somogyszentpál: Koroknai-vízfolyás, 2008.08.30., 1 ad., TS, +PA – Somogyszentpál: Nyugati-övcsonna, 1998.04.27., juv. és ad. tö, TS, +MK (pH: 8,4) – Szántód: 2014.06.30., SIM (herpt-pa: 20550) – Szántód: Berek-tó, 1998.06.10., 2 ad., TS, +KTE (pH: 8,7) – Szántód: Brettyó, 2008.08.31., ad. tö, TS, +MM – Szántód: Fürdőtelepi-berek, 2008.08.31., 1 ad., TS, +LTS – Szántód: Szántódi-rév, 2008.08.31., 2 ad., TS, +LTS – Szegerdő: Marót-völgyi-csatorna, 2010.07.16., 1 ad., juv. tö, TS, +ÉR – Szigliget: Eger-víz (TS, +PA), 1998.08.24., 1 ad.; 2012.08.28., 6 juv., 2 ad. (pH: 7,8) – Szigliget: Eger-víz-rét, 2005.09.02., 3 juv., TS, +CSP – Szigliget: Felső-Kongó, 2010.04.22., KT – Szigliget: Gróf-rét, 2005.08.28., 1 ad., TS, +CSP – Szigliget: hajóállomás, 2011.06.12., VÁ (herpt-pa: 2132) – Szigliget: Kétöles-patak torkolata, 2005.06.19., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,3) – Szigliget: Kétöles-patak, 2005.06.19., ad. tö, TS, +ÉR (pH: 8,1) – Szigliget: Kongó-rét, 2010.04.22., KT (herpt-pa: 1135, 1136); 2013.09.26., KT – Szigliget: Községi-strand, 2013.07.19., KIR – Szigliget: Ládbi-rétek, 1998.08.24., 1 ad., TS, +CSP – Szigliget: Lesence-patak (TS, +MK), 2005.06.19., ad. tö (pH: 8,1); 2012.08.28., 2 ad. – Szigliget: Lúd-gége, 2005.09.02., juv. tö, 4 ad., TS, +CSP – Szigliget: Móló, 2011.06.12., VA – Szigliget: strand, 2013.07.19., KIR (herpt-pa: 15923) – Szigliget: Tapolca-patak (TS, +PA), 1998.08.24., juv. és ad. tö; 2012.08.28., 3 ad. – Szőlősgyőrök: Kopaszberki-tó, 2013.04.22., 2 ad., 3 pcs, TS, +KTE (pH: 8,5) – Tapolca: 2014.08.14., HB (herpt-pa: 30780) – Tapolca: Diszel, Eger-víz (+PA, pH: 7,8), 2012.09.15., 2 ad., BJ; 2012.09.15., 2 juv., 5 ad., TS – Tapolca: Alsó-malomtó (TS, +MK), 2010.11.05., 1 ad., (levegő: 20 °C, víz: 18 °C); 2012.09.15., 3 juv., 1 ad. (pH: 7,5) – Tapolca: Érhídi-vízfolyás, 2012.09.12., 3 juv., TS, +MK (pH: 7,6) – Tapolca: Imretanya, 2010.08.10., 1 ad., VT – Tapolca: Malom-árok, 2013.09.16., 4 ad., TS, +MK – Tapolca: Malom-tó (TS), 2012.09.15., 1 ad., +KTE (pH: 7,3); 2012.05.15., 2 juv., +FF (pH: 7,2); 2012.09.15., „oldalág”, 3 juv, 4 ad., +KTE (pH: 7,2); 2012.09.15., 2 ad., +TÖ (pH: 8,1) – Tapolca: Nyáros-tó, 2000.06.01., 1 ad., TS, +TO – Tapolca: Szarvasmalom, 1999.05.07., juv. tö, 3 ad., TS, +CSE (pH: 8,2) – Tapolca: Szarvasmalom-tó, 2013.09.16., 3 juv., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,4) – Tapolca: Tapolca-patak (+PA), 2012.09.15., 4 juv., 2 ad., BJ (pH: 7,6); 2014.01.18., 2 ad., TS (levegő: 14 °C, víz: 16,5 °C, pH: 8,1) – Tapolca: Tapolca-patak, Hatosi-dűlő, 2012.09.15., 5 juv., 11 ad., TS, +PA (pH: 7,8) – Táska: Nagybereki-fehérvíz-láp, 1997.07.15., ad. tö, TS, +MM (pH: 8,1) – Tihany: Diósi-háromszög-rét, 2005.08.27., 3 juv., TS, +CSP (pH: 8,8) – Tihany: Külső-tó (TS, +MTÁ), 2010.05.24., 1 ad.; 2013.10.29., 3 juv., 1 ad. (víz: 18 °C, pH: 6,8) – Tihany: Sajkod, 1990.03.12., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,2) – Vonyarcvashegy: Park-kemping, 1999.09.24., juv. és ad. tö, TS, +LTS (pH: 8,6) – Vonyarcvashegy: Zagyter-csatorna, 1999.09.24., 1 ad., TS, +ÉR – Vörs: Kis-Balaton (MTM), 1968.06.20–23., GÜ; 1968.06.22., EL; 1985.10.10., KOZ – Vörs: Marót-völgyi-csatorna, 2010.08.06., 4 ad., TS, +ÉR – Vörs: Pörös-árok, 2010.08.06., 1 ad., TS, +MK – Vörs: Vörsi-halastó, 2010.08.06., juv. és ad. tö, TS, +KTH – Vörs: Vörsi-berek, 2010.08.06., 1 ad., TS, +FTÁ (pH: 8,3) – Vörs: Zala-Somogyi-határárok, 2008.04.12., ad. tö, TS, +ÉR – Zalasabar: Hídvegi-tó, 2010.08.09., ad. tö, TS, +KT – Zalavár: Egyes-terelőtöltés, 2008.04.12., 1 ad., TS, +TÖM – Zalavár: Balatonhídvég, 2014.03.01., SÁ (herpt-pa: 16930) – Zalavár: Ingósi-szivattyútelep, 2010.08.09., 1 ad., TS, +TÖM – Zalavár: Zala, 2010.08.09., ad. tö, TS, KV – Zalavár: Zalavári-víz, 2008.04.11., 1 ad. tö, TS, +FTÁ (pH: 8,4) – Zamárdi: Endrédi-patak, 2010.08.05., 1 ad., TS, +PA – Zamárdi: Feljáró-égeres, 2010.08.05., 1 ad., TS, +MM – Zamárdi: Töközi-csatorna, 2005.08.07., 1 ad., TS, +MK – Zamárdi: Töközi-kistó, 2005.07.30., juv. és ad. tö, TS, +TÖM (pH: 8,9) – Zamárdi: Töreki-tavak, 2011.03.31., BA – Zamárdi: Zamárdi-berek, 2005.07.30., 1 ad., TS, +DA – Zánka: Vérkút, 2011.07.13., 1 ad., TS, +LTS – Zánka: Vérkúti-horgásztég, 2005.07.16., 5 juv., TS, +TT (pH: 10,1) (pangó vizes csónak).

***Pelophylax ridibundus* (Pallas, 1771) – Nagy tavibéka**

(*Rana ridibunda* Pallas, 1771)

Irodalom: 11, 12, 32, 40, 41, 47, 49, 52, 54, 55, 57, 58, 61, 65, 79, 84, 95.

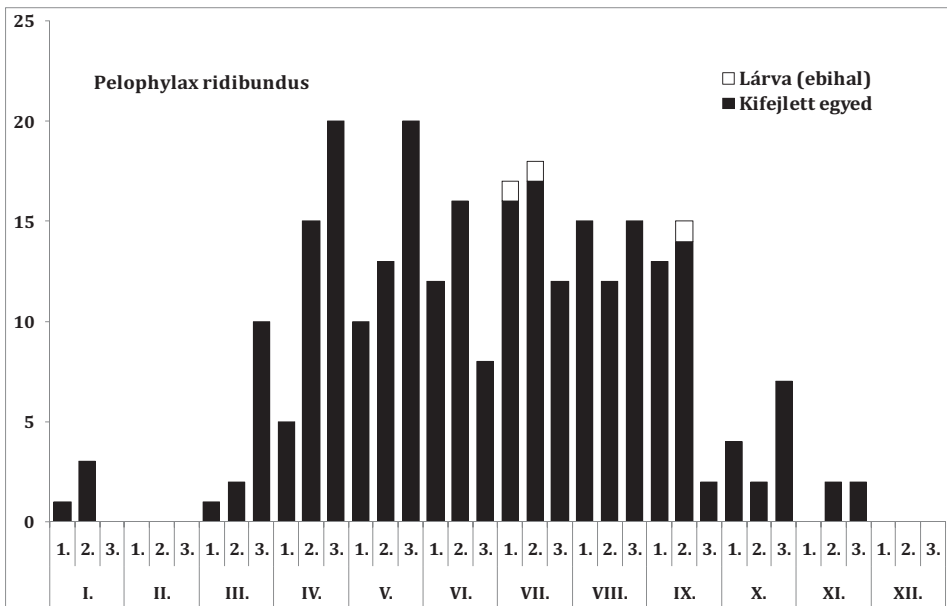
Jellemzése: A legnagyobb termetű, vízhez kötött hazai békafajunk, testhossza elérheti a 15 cm-t. Közepes- vagy sötétzöld színű, a gerince mentén gyakran hosszanti vékony, világoszöld csík húzódik. Hátán gyakran megjelennek sötét olajzöld, feketés foltok. Hasa piszkosfehér, rendsze-

A nagy tavibéka (*P. ridibundus*) lelőhelyei

rint feketés foltokkal tarkított. Hosszú combjának hátsó felén a világos sávok piszkosfehérek, nem sárgák.

Hasonló fajok: Mind a kis tavibéka (*Pelophylax lessonae*), mind a kecskebéka (*Pelophylax* kl. *esculentus*) hasonló megjelenésű. Mivel a hibrid kecskebéka egyik szülő faja a nagy tavibéka, a hasonlóság közöttük még nagyobb, mint a kis tavibéka esetén. A nagy tavibéka azonban mindkét fajnál nagyobbra nő. A nagy tavibéka combjai hosszabbak, mint a kis tavibékáé, ezért, ha a test hossztengegyére mérőlegesen állítjuk be őket, és térdben behajlítjuk a lábukat, sarkaik nem érnek össze – ellentétben a kis tavibékával, amelynél jól láthatóan átfedésbe kerülnek. A nagy tavibéka combjain a tigrismintázat világos elemei inkább fehérek, míg a kis tavibékánál sárgák vagy narancsszínek. Egyes kevert állományokban

A nagy tavibéka (*Pelophylax ridibundus*) lelőhelyei

azonban szinte lehetetlen őket alaktani bélyegek alapján elkülöníteni. A nagy tavibékát könnyen megkülönböztethetjük a barnabékáktól (*Rana*-fajok), mivel azokkal ellentétben szemei közel ülnek egymáshoz, és nincs barna „bajusza”.

Előfordulása: Ahol az élőhelyek számára megfelelnek, a nagy tavibéka gyakorlatilag ország-szerte, beleértve a Bakony-vidéket és a Balaton-medencét is, széles körben elterjedt.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 177

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, EHÁ, KBM, KZD, KEB, KEF, KER, KHA, KKS, MAH, MÓÁ, NAB, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SÁR, SPS, STH, SÚB, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM, ZVH.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (64), 5×5 km (138), 2,5×2,5 km (184)

Élőhelye: Általában a nagyobb kiterjedésű, nyílt, vagy nyílt felületekkel rendelkező tenyészőhelyeket, elsősorban különböző típusú tavakat, holtágakat részesíti előnyben. Nem ritkán előfordul nagyobb folyókban is.

Vízípusok szerinti előfordulása: CSE (4), CSP (2), DL (2), ÉL (1), ÉR (6), FF (1), FTÁ (2), FV (2), KF (1), KOM (3), KOT (3), KT (18), KTÁ (1), KTE (27), KTH (2), LF (1), LTS (20), MK (9), MM (20), MTÁ (11), PA (8), TO (1), TÖ (2), TÖM (12), TP (5), VK (1). A Bakony-vidéken és a Balaton-medencében leggyakrabban kistó típusú mesterséges állóvízben (27 alkalom), litorális típusú sekélytóban, és mocsár típusú mesterséges állóvízben (20–20 alkalom), valamint kistó típusú tározóban (18 alkalom) fordult elő.

Vízípusok szerint mért pH-értékek átlaga: 6,3–9,5

Életmódja: Általában korán, már március elején is megjelenhet. A Bakony-vidéken március első és november harmadik dekádja között figyeltük meg. A nászidőszaka csak áprilisban kezdődik. Gyakran hibridizálódik a kis tavibékával. Ebihalai nyár végére alakulnak át, de a fiatal egyedek nem távolodnak el messzire a víz közeléből. Az iszapban telel át. Tápláléka változatos, férgek, csigák és izeltlábak mellett alkalmilag kisebb gerinceseket is elfogyaszt.

Néhány alkalommal a téli hónapokban is találkoztunk aktív egyedekkel.

Pétfürdő: 2014.01.06., napsütés, +12–13 °C: Ifjúsági-tó: (víz: 13,2 °C), 1 ad; Tóalatti árok: (víz: 10,5 °C), 1 ad.

Pétfürdő: 2014.01.19., borult, 9 °C: Régi-úszómedence, (víz: 16,1 °C), 4 ad. (szólt is!); Régi-strand (víz: 11,5 °C), 1 ad.

Keszthely: 2014.01.18. (Változó, 15 °C: Büdös-árok (víz: 11 °C), 1 ad.

Státusz, védelem: Magyarországon jelenleg nem veszélyeztetett faj. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Kifejlett egyed: Adásztevel: Cigány-gödör, 2000.05.26., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,9) – Ajka: Csónakázó-tó, 2013.08.30., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,7) – Ajka: Lórintei-tó, 2001.05.21., 1 ad., TS, +KT – Aka: Akai-újtó, 2012.09.06., 1 ad., TS, +KTE – Bakonybél: Borostyán-tó, 2001.03.16., 1 ad., TS, +KTE (pH: 9,2) – Bakonycsernye: Balátai-horgásztó, 2002.08.05., 1 ad., TS, +KTE – Bakonycsernye: Dolina-tározó (TS, +KT), 2001.05.12., 1 ad. (pH: 8,1); 2011.04.02., 1 ad. – Bakonyjákó: Bittva, 2011.10.04., 1 ad., TS, +PA (pH: 8,4) – Bakonyoszlop: Bauxitbánya-tó, 2010.09.09., 1 ad., TS, +MM (pH: 9,1) – Bakonyság: Csárda-pusztai-tó, 2013.09.23., 1 ad., TS, +KTE – Bakonyszentlászló: Év kertje-kistó, 2013.07.06., 5 ad., TS, +TÖM (pH: 7,5) – Bakonyszombathely: Feketevízi-tó-1, 2012.09.06., 2 ad., TS, +MM – Bánd: Menykei-tó, 2005.08.11., 1 ad., TS, +KT – Berhida: Káloz-forrás, 2013.04.23., 1 ad., TÖM (pH: 8,5) – Borzavár: Fót-kút (TS, +VK), 2013.04.21., 1 ad. (víz: 10,5 °C, pH: 8,2); 2013.09.10., 1 ad. (pH: 8,5); 2005.07.17., 1 ad. (pH: 8,1) – Bodajk: Városi-tófürdő, 2012.09.11., juv. tő, 18 ad., TS, +FV (pH: 7,8) – Csabrendek: Tárkányi-horgásztó, 2011.03.31., 1 ad., TS, +KTE – Csajág: Haraszt-tározó, 2012.05.03., 1 ad., TS, +KT – Csatka: Koromlai-vízfolyás, 2012.09.06., 1 ad., TS, +CSE – Csót: Faluvégi-mocsár, 2013.07.06., 3 juv., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Devecser: Széki-tó, 2001.05.21., 5 ad., TS, +TO – Döbrönte: Bittva, 2014.08.12., TÖM (herpt-pa: 20883) – Dudar: Fodor-réti-tó, 2013.09.10., 1 ad., TS, +KTE – Enying: Cinca-Csíkgát, 2012.05.21., 1 ad., TS, +ÉR – Eplény: Malom-völgyi-zöldtó, 2013.05.19., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,7) – Fehérvárcsurgó: Erdész-tó, 2002.08.05., 1 ad., TS, +KT (pH: 7,9) – Fehérvárcsurgó: Csurgói-tározó,

Fiatal nagy tavibéka (*Pelophylax ridibundus*)

A nagy tavibéka (*Pelophylax ridibundus*) egyik élőhelye Öskü: Ösküi-víz

Kis-tavibéka (*Pelophylax lessonae*)

A kis-tavibéka (*Pelophylax lessonae*) egyik szaporodóhelye: a Veszprémi-Séd melletti mesterséges Bándi-kistó (Bánd)

2012.09.11., 2 ad., TS, +KOT (pH: 8,7-8,9) – Hajmáskér: Veszprémi-séd, 2010.09.14., 1 ad., TS, +PA – Herend: Búvár-tó, 2001.08.10., 1 ad., TS, +KOM (pH: 8,6) – Jásd: Gaja, 2010.05.22., 1 ad., TS, +PA (pH: 8,2) – Kincsesbánya: Csurgói-tározó, 2002.08.05., 1 ad., TS, +KOT (pH: 8,8) – Királyszentistván: Ugri-hegyi-bányató, 2013.10.26., 2 ad., KLT, +KTE; 2013.10.26., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,6) – Köveskál: Bikató, 2009.06.27., 2 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Moha: Gaja, 2012.07.24., 1 ad., TS, +PA – Nádasdladány: Tőzeg-tó (TS, +MM), 2002.06.27., 1 ad.; 2011.08.10., 5 ad. – Nagytevel: Nagyteveli-tározó, 2012.04.26., 1 ad., TS, +KOT (pH: 8,7) – Nagytevel: Pápai-Bakony-ér, 2013.08.25., 1 ad., TS, +ÉR – Nagytevel: Remetei-tározó, 2013.08.25., 2 ad., TS, +KT (pH: 8,7) – Nagyvázsony: Völgyi-tó, 2013.09.16., 2 ad., TS, +KTE (pH: 7,8) – Nemesahany: Kígyós-patak, 1997.05.30., 1 ad., TS, +PA (pH: 7,8) – Németsbánya: Bauxitlencsétó, 2012.06.15., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,9) – Noszlop: Hajagos-kistó, 2012.05.19., 2 ad., TS, +KTE – Nyírád: Meleg-víz, 2001.05.21., 1 ad., TS, +ÉR (pH: 8,4) – Olaszfalu: Csicsó-völgyi-tó (TS, +KT), 2009.05.10., 1 ad.; 2011.09.15., 1 ad. (pH: 8,2) – Öcs: Büdös-tó (TS, +MTÁ), 2005.05.25., 1 ad.; 2010.08.29., 2 ad. (pH: 8,4) – Öcs: Nagy-tó (TS), 2005.05.25., 2 ad., +DL (pH: 8,1); 2009.04.20., 2 ad.; 2010.08.29., 1 ad., +MM (pH: 8,9) – Ósi: Malomcsatorna, 2012.07.23., 1 ad., TS, +MK – Ósi: Péti-víz, 2012.07.23., 1 ad., TS, +MK (pH: 8,1) – Öskü: Kisösküi-forrástó (TS, +TÖM), 2000.06.28., 2 ad.; 2001.05.16., 1 ad. (pH: 7,9) – Öskü: Ösküi-víz (TS, +CSE), 2005.06.11., 2 ad.; 2011.07.06., 1 ad.; 2013.03.07., 1 ad. vízparton (víz: 12,5 °C, pH: 8,3) – Öskü: Római-gát, 1998.06.02., 1 ad., TS, +MK (pH: 8,1) – Öskü: Vasút-mente (TS, +TÖ), 2000.06.28., 2 ad. (pH: 8,1); 2012.06.08., 1 ad. (pH: 7,5) – Paloznak: Tódi-mocsár, 2010.04.25., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,1) – Pápa: Örvény-tó, Tapolcafő (TS, +LF), 2012.07.21., 2 ad. (pH: 8,2); 2013.06.12., 1 ad. (pH: 7,7) – Pápa: Tapolcafő, Tapolca-patak, 2012.07.21., 1 ad., TS, +PA – Pápa: Tölgyerdei-tó, 2007.09.15., 1 ad., TS, +KTE – Pápa: Űrgegyi-kavicsbányató, 2007.09.15., 1 ad., TS, +CSP – Pápakovácsi: Kerek-kistó, 2012.05.20., 1 ad., TS, +TÖM – Pétfürdő: Ifjúsági-tó, 2013.10.29., 1 ad., TS, +KTE (pH: 6,8) – Pétfürdő: Péti-kisvízfolyás (TS, +MK), 2014.01.06., 1 ad. (napsütés, levegő: 12–13 °C, víz: 14 °C, pH: 7,3); 2014.01.19., 2 ad., (borult, levegő: 9 °C, víz: 16,1 °C, pH: 6,3) – Pétfürdő: Péti-völgy, 2013.10.08., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 7,6) – Pétfürdő: Volt-uszoda (TS, +FV), 2013.10.08., 1 ad. (víz: 17 °C, pH: 7,5); 2014.01.19., 2 ad., 3 ad. (borult, levegő: 9 °C, víz: 16,1 °C, pH: 6,8) – Porva: Hódos-ér, 2011.07.16., 2 ad., TS, +CSE – Porva: Pálincakházi-kistavak, 2008.07.20., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 9,2) – Románd: Romándi-halastó, 2013.07.06., 1 ad., TS, +KTH (pH: 8,5) – Sárkeszi: Sárviz-malomcsatorna, 2012.07.23., 1 ad., TS, +MK – Szentbékállá: Barkás-tó, 2009.06.27., 3 juv., TS, +DL (pH: 7,8) – Szentimefalu: Judit-vadspark, 2013.08.31., 1 ad., TS, +KTE – Takácsi: Gerence, 2012.07.20., 1 ad., TS, +PA – Tényő: Békavári-horgásztó, 2010.09.05., 1 ad., TS, +KTE – Ugod: Hubertlaki-tó (TS, +KT), 2011.08.16., 1 ad.; 2012.04.26., 1 ad.; 2012.06.15., 1 ad. (pH: 7,9) – Tés: Szűnyog-völgyi-tó, 2012.04.28., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,6) – Ugod: Suttanyi-tó, 2011.08.16., 1 ad., TS, +KT (pH: 7,4) – Ugod: Ugodi-tó, 2013.06.29., 2 ad., TS, +KOM (pH: 8,4) – Városlőd: Kálvária-völgyi-tározó (TS, +KT), 2001.05.13., 1 ad.; 2002.06.01., 2 ad. (pH: 8,9) – Városlőd: Karthauzi-záportározó (TS), 2002.06.01., 1 ad., +KT (pH: 7,9); 2010.09.24., 1 ad., +TÖ – Várpalota: Bántai-homokbányatavak (TS, +MM), 2011.03.30., 1 ad.; 2011.08.10., 3 ad. – Várpalota: Bántai-vízfolyás (TS, +CSE), 2002.07.24., 3 ad.; 2011.07.06., 1 ad. (pH: 7,5) – Várpalota: Bányató, 2013.06.07., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,3) – Várpalota: Cseri-tó, 2002.07.24., 1 ad., TS, +KTE (pH: 7,8) – Várpalota: Fenyves-tó (TS, +KOM), 2010.09.13., 1 ad.; 2012.08.08., 2 ad. (pH: 8,9) – Várpalota: Karszt-horgásztó, 2011.07.05., KT; 2013.08.17., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,2) – Várpalota: Tóföldi-mocsár (TS, +MTÁ), 2008.08.09., 3 ad. (pH: 8,2); 2011.08.10., 1 ad. – Vászoly: Bagómalom-tó, 2013.05.16., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,4) – Veszprém: Csónakázó-tó (+KTE), 2009.04.15., 3 ad., TS (pH: 7,9); 2013.05.01., 1 ad., KR – Veszprém: Kádártai-élménytó, 2013.07.11., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,6) – Veszprém: Ferencforrástó (TS, +MM), 2000.05.19., 1 ad.; 2003.06.25., 1 ad. (pH: 8,9) – Veszprém: Kádártai-horgásztó, 2012.06.27., 1 ad., TS, +KTE – Veszprém: Rátóti-berek, 2011.08.08., 3 ad., TS, +MM (pH: 9,2) – Veszprém: Völgy-kúti-tó, 2013.09.15., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 7,7) – Vindornyaszőlős: Vindornyai-láp (TS, +MM), 2005.06.14., 1 ad.; 2008.04.14., 1 ad. – Zalaszántó: Nagy-Rakottyas-tó, 2005.05.22., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Zirc: Király-kúti-égerláp (TS, +ÉL), 2005.07.17., 1 ad. (pH: 7,9); 2012.05.27., 3 ad. (pH: 8,4) – Zirc: Szarvas-tó, 2005.07.17., 1 ad., TS, +KTE.

Balaton-medence:

Kifejlett egyed: Ábrahámhegy: 2013.05.20., TP – Ábrahámhegy: Bökkor, 2005.07.16., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,4) – Alsóörs: Köcsi-tó (TS, +MM), 2011.07.13., 2 ad.; 2011.08.02., 1 ad.; 2013.10.29., 1 ad. (pH: 6,8) – Aszfó: Bázai-öböl, 2008.08.08., 1 ad., TS, +LTS (pH: 7,9) – Badacsonytomaj: Badacsonyörs, 2013.05.20., TP (herpt-pa: 15401); 2014.04.05., TP (herpt-pa: 17364); 2014.06.14., TP (herpt-pa: 20456); 2014.07.07., TP (herpt-pa: 20728) – Badacsonytomaj: Badacsony, 2013.04.24., TP – Badacsonytomaj: Badacsonytomaji-öböl, 2005.06.19., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,3) – Badacsonytördemic: Badacsonylábdíhegy,

2013.04.24., TP (herpt-pa: 14843) – Balatonakali: Holiday-kemping, 2005.07.16., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,1) – Balatonalmádi: Szünyog-utcai-horgásztanya, 2005.08.27., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,6) – Balatonalmádi: Wesselényi-strand, 2013.08.11., 1 ad., TS, +LTS – Balatonboglár: 2014.08.12., VB (herpt-pa: 33512, 33513, 33514, 33515) – Balatonberény: Berényi-berek, 2012.07.04., 1 ad., TS, +LTS (pH: 7,5) – Balatonberény: Külső-Dörc, 2012.04.18., 2 ad., TS, +LTS – Balatonberény: Nyugati-berek, 2009.09.17., 1 ad., TS, +MTÁ – Balatonberény: Felső-bozót, TP – Balatonederics: Lesence-nádasmező (TS, +MM), 1997.09.13., 1 ad.; 2000.05.24., 1 ad. – Balatonederics: Lesence-nádasmező, 2014.03.30., TP (herpt-pa: 17232) – Balatonendréd: Bocsidai-halastó, 2014.05.26., VB (herpt-pa: 33117, 33118, 33122, 33123, 33124) – Balatonendréd: Cinege-lovasmajor, 2011.03.31., BA – Balatonendréd: Endrédi-horgásztó, 2012.04.29., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,5) – Balatonfenyves: 2013.08.22., SZA – Balatonföldvár: 1957.07.26., KOV (MTM) – Balatonföldvár: Földvári-halastó, 2000.05.05., 1 ad., TS, +MTH – Balatonfüred: Aszófői-séd torkolata, 2005.08.27., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,7) – Balatonfüred: Szekér-kúti-mocsár, 2000.05.24., 2 ad., TS, +MM – Balatonfűzfő: Fűzfői-öböl, 2010.04.25., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,5) – Balatonfűzfő: Tobruki-öböl, 2011.08.02., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,6) – Balatonkeresztúr: Hegyeskő-öböl, 2012.08.23., 1 ad., TS, +LTS – Balatonkeresztúr: Zsidó-réti-tó, 1996.04.10., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 7,9) – Balatonlelle: Fonyó-réti-tó, 2003.07.07., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,5) – Balatonmagyaród: Fekete-sziget, 1997.04.18., KT (herpt-pa: 7556) – Balatonmáriaifürdő: 2013.08.22., SZA (herpt-pa: 16112) – Balatonmáriaifürdő: Szőlőtelepi-berek, 2012.08.24., 2 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,6) – Balatonőszöd: 2012.06.07., BB (herpt-pa: 5916) – Balatonőszöd: Őszödi-alsóberek, 2009.06.15., 1 ad., TS, +MM – Balatonőszöd: Őszödi-berek, 2014.05.24., VB (herpt-pa: 33060, 33062, 33063, 33066, 33067, 33068, 33069, 33071, 33074, 33075, 33078, 33079, 33080, 33081) – Balatonszemes: Móló, 2012.06.07., BB – Balatonszepezd: Viriusztelep, 2005.07.16., 1 juv., TS, +LTS (pH: 8,8) – Csopak: Kerekedi-öböl (TS, +LTS), 2000.04.18., 1 ad. (pH: 8,1); 2004.04.02., 1 ad. – Fonyód: Bozót, 2006.05.03., 1 ad., TS, +CSP – Fonyód: Fonyódi-berek, 2005.05.22., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,3) – Fonyód: Fonyódtelapi-horgásztó, 1997.04.25., 2 ad., TS, +MM – Fonyód: Imremajori-csatorna, 2005.08.06., 1 ad., TS, +MK (pH: 8,5) – Fonyód: Pogány-völgyi-víz, 2004.10.28., 1 ad., TS, +MK – Főnyed: Gólyás-berek, 2004.10.28., 1 ad., TS, +FTÁ (pH: 8,6) – Garabonc: Babos-sziget, 1997.04.19., KT – Hegyesd: Hegyesd-tározó, 1983.04.28., 2 ad., VT, +KT – Hegyesd: Ivadéknivelő-tó, 1998.11.20., 7 ad, VT, +TÖM – Hévíz: Hévízi-forrástó (TS, +KF), 2005.06.03., 4 ad. (pH: 8,4); 2007.05.10., 1 ad. (pH: 8,7) – Hévíz: Hévíz-lefolyó, 2007.05.10., 1 ad., TS, +ÉR (pH: 7,9) – Keszthely: Diás-sziget, 1997.04.26., 1 ad., TS, +FTÁ (pH: 8,3) – Keszthely: Libás-strand, 2012.06.18., 1 ad., TS, +LTS – Keszthely: Olajipari-horgásztanya, 2012.06.18., 1 ad., TS, +LTS – Kéthely: Nyugati-övescsatorna, 2010.09.01., 2 ad., TS, +MK (pH: 8,4) – Kéthely: Szilosi-tavak, 2013.04.29., 1 ad., TS, +KTE – Kővágóörs: Pálkövei-kikötő, 2012.08.28., 3 ad., TS, +LTS (pH: 8,3) – Látvány: Füzes-tó, 2002.04.26., 1 ad., TS, +KTE (pH: 7,8) – Látvány: Tetves-patak, 2001.08.20., 1 ad., TS, +PA (pH: 8,2) – Nemesgulács: 2013.09.03., TP (herpt-pa: 16147) – Ordacsehi: Ordai-berek, 2012.06.05., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 7,9) – Ordacsehi: Zardavári-berek, 2004.10.28., 1 ad., TS, +MM – Paloznak: Lovasi-séd-csatorna, 2005.08.27., 1 ad., TS, +MK (pH: 8,9) – Paloznak: Lovasi-tározó (TS, +KT): 2010.05.24., 1 ad.; 2011.08.02., 3 ad. (pH: 8,5) – Raposka: Tőzeg-tó, 1984.05.16., 1 ad., VT, +MM – Siófok: Bányató, 1996.07.03., 1 L, TS, +MM (pH: 8,5) – Siófok: Ezüstparti-berek, 1996.07.03., 1 ad., TS, +LTS – Siófok: Sós-tó, 2010.08.10., 1 ad., TS, +KTE (pH: 7,2) – Siófok: Töreki-láp, 1957.07.20., KOV (MTM) (MTM) – Siófok: Töreki-tavak, 2010.08.10., 1 ad., TS, +KTH (pH: 8,3) – Szántód: Szántódi-berek, 2014.05.26., VB (herpt-pa: 33106) – Szigliget: 2014.03.31., TP (herpt-pa: 17231) – Szigliget: Kétöles-patak, 2005.06.19., 1 ad., TS, +ÉR (pH: 8,1) – Tapolca: 2014.06.09., TP (herpt-pa: 20380) – Tihany: Akadó, 2005.08.27., 4 ad., TS, +LTS (pH: 8,6) – Tihany: Belső-tó (TS, +KTÁ), 2010.05.24., 2 ad. (pH: 9,2); 2013.10.29., 1 ad. (pH: 8,9) – Tihany: Belső-tó, 2013.08.16., BIR (herpt-pa: 16038) – Tihany: Külső-tó, 2010.05.24., 1 ad., TS, +MTÁ – Zalavár: Régi-Zala-meder, 1997.04.19., KT (herpt-pa: 7559) – Zalavár: Zalavári-híd, 1997.04.19., TP (herpt-pa: 7558) – Zamárdi: Töközi-berek, 2014.05.26., VB (herpt-pa: 33110, 33112, 33113, 33116) – Zamárdi: Töközi-kistó, 2005.07.30., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,9) – Zamárdi: Zamárdi-berek, 2005.07.30., 1 ad., TS, +MM – Zánka: Vérkút, 2011.07.13., 1 ad., TS, +LTS.

Pelophylax lessonae Camerano, 1882 – Kis tavibéka

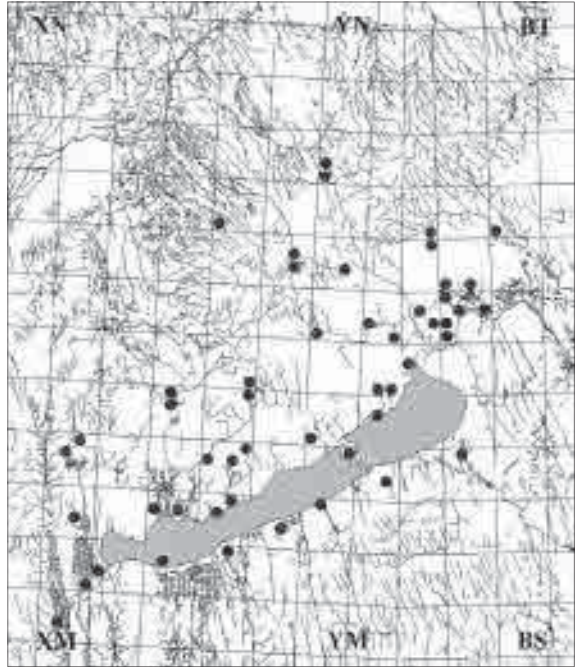
(*Rana lessonae* Camerano, 1882)

Irodalom: 57, 58, 79, 84, 95.

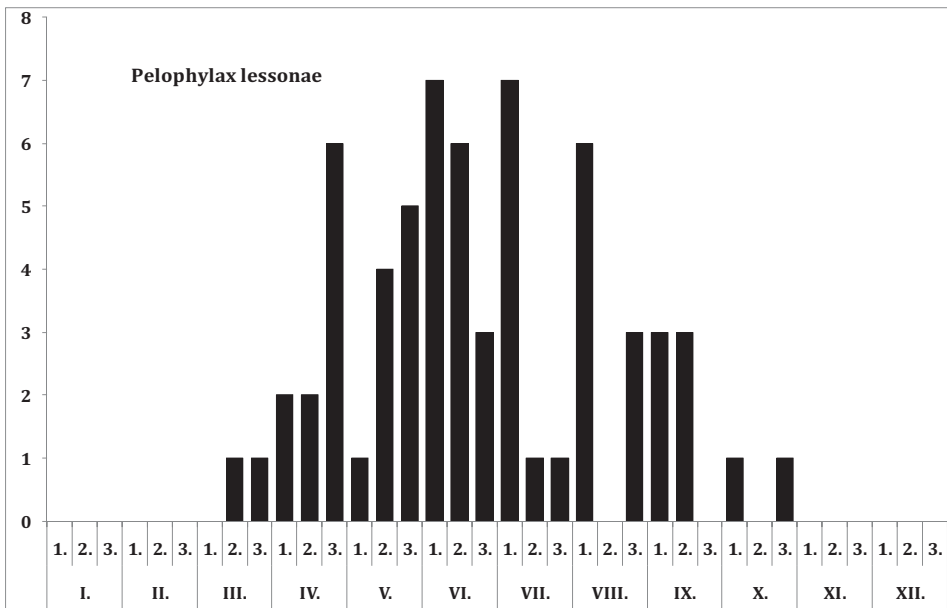
Jellemzése: A hazai zöldbéka csoport legkisebb tagja. Színezete igen változatos, legtöbbször a zöld valamely barnászöld foltokkal, lécekkal, csíkokkal mintázott árnyalata. Hasa általában fehér, csak ritkán mintás. Combjának tigrismintájában a világos sávos citromsárgák. Combja

rövid, ha a test hossz tengelyére merőlegesen állítjuk be, és a lábakat térben behajlítjuk, sarkaik jól láthatóan átfedésbe kerülnek – ellentétben a nagy tavibékával, ahol a sarkak össze sem érnek.

Hasonló fajok: Mind a nagy tavibéka (*Pelophylax ridibundus*), mind a kecskebéka (*Pelophylax* kl. *esculentus*) nagyon hasonló megjelenésű. Mivel a kecskebéka egyik szülőfaja maga a kis tavibéka, a hasonlóság köztük még nagyobb, mint a nagy tavibéka esetén. Általában azonban mindkét faj lényegesen nagyobbra nő, mint a kis tavibéka. A kis tavibéka combjain a tigrismintázat világos elemei inkább sárgák vagy narancsszínűek, szemben a nagy tavibékával, ahol a világos részek piszkosfehérek. Egyes kevert állományokban azonban szinte lehetetlen őket alaktani bélyegek alapján elkülöníteni. A kis tavibékát könnyen megkülönböztethetjük a barnabékáktól (*Rana-*

A kis tavibéka (*Pelophylax lessonae*) lelőhelyei

A kis tavibéka (*Pelophylax lessonae*) fenológiája

fajok), mivel azokkal ellentétben szemei közel ülnek egymáshoz, és nincs barna „bajusz”-foltja.

Előfordulása: Inkább a sík vidékekre jellemző faj. A Bakony-vidék és a Balaton-medence viszonylag kevés pontján került elő, ezért előfordulásáról még nincs pontosabb képünk.

Gyűjtési / megfigyelési helyek száma: 52

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, EHÁ, KBM, KEB, KER, KKS, NAB, ÖRB, PÁB, SPS, SÚB, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM, ZVH.

UTM hálózék szerinti előfordulása: 10×10 km (32), 5×5 km (42), 2,5×2,5 km (51)

Élőhelye: Elsősorban a kisebb mocsarakat és lápokot, a kedveli.

Víztypusok szerinti előfordulása: CSE (4), DL (2), ÉL (1),ÉR (1), KF (1), KT (5), KTÁ (1), KTE (6), LF (1), LTS (2), MK (1), MM (7), MTÁ (4), TÖM (5), TP (2). A vizsgált területen legtöbb (7 alkalommal) mocsár típusú mesterséges állóvízben, kistó típusú természetes állóvízben (6 alkalom), kistó típusú tározóban és tömpöly típusú mesterséges kisvízben (5–5 alkalom) észleltük az előfordulását.

Víztypusok szerint mért pH-értékek átlaga: 7,5–8,9.

Életmódja: A kis tavibéka általában nappal aktív. Előszeretettel napozik a vízparton. A párázást követően gyakran szárazföldi életmódot folytat. Az ebihalak nyár közepére alakulnak át. Gyakran hibridizálódik a nagy tavibékaival. Változatos táplálékát elsősorban gerinctelenek alkotják. Viszonylag korán, szeptember-októberben, általában a szárazföldön vonul telelésre. A Bakony-vidéken és a Balaton-medencében március első és október harmadik dekádja között regisztráltak a jelenlétét.

Státusz, védelem: A szakemberek a kis tavibékát Magyarországon jelenleg nem tartják veszélyeztetett fajnak. Természetvédelmi értéke: 10 000 Ft.

Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Kifejlett egyed: Bakonybél: Borostyán-tó, 2001.03.16., 1 ad., TS, +KTE – Bakonycsernye: Dolina-tározó, 2001.05.12., 1 ad., TS, +KT (pH: 8,1) – Bakonyszentlászló: Év kertje-kistó 2013.07.06., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 7,5) – Bakonyszentlászló: Ösfenyves-kistó, 2010.09.20., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,3) – Balatonhenye: Monostori-tó, 2003.05.27., 1 ad., TS, +MTÁ – Bánd: Séd-kistó, 2013.08.29., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,2) – Berhida: Peremartoni-erdő, 2014.08.03., VV (herpt-pa: 20792) – Fehérvárcsurgó: Erdész-tó, 2002.08.05., 1 ad., TS, +KT (pH: 7,9) – Enying: Sziget-horgásztó, 2012.05.21., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,3) – Köveskál: Bonta-tó, 2002.06.04., 1 ad., TS, +MTÁ – Németbánya: Bauxitlencse-tó, 2012.06.15., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,9) – Lovas: Király-kút, 2000.05.24., 1 ad., KZ – Nyírad: Meleg-víz (TS, +ÉR), 2001.05.21., 1 ad. (pH: 8,4); 2011.05.23., 1 ad. (pH: 8,6) – Öcs: Büdös-tó, 2010.04.30., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Öcs: Nagy-tó, tőzegmohaláp, 2010.08.29., 2 ad., TS, +DL (pH: 8,2) – Öskü: Kisösküi-forrástó (TS, +TÖM), 2000.06.28., 1 ad.; 2005.06.11., 2 ad.; 2012.06.08., 1 ad. (pH: 7,9) – Pápa: Örvény-tó, Tapolcafő, 2013.06.12., 1 ad., TS, +LF (pH: 7,7) – Pétfürdő: Volt-strand, 2013.10.08., 1 ad., TS (pH: 7,5) – Szápár: Szápári-kistó, 2012.09.06., 1 ad., TS, +TÖM (pH: 8,2) – Szentbékakál: Barkás-tó, 2009.06.27., 1 ad., TS, +DL (pH: 7,8) – Tés: Csőszpusztai-tó, 2010.05.01., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,9) – Várpalota: Bántai-homokbányatavak, 2011.08.10., 1 ad., TS, +MM – Várpalota: Cseri-dombi-homokbányató (TS, +MM), 2010.09.13., 1 ad.; 2011.05.11., 2 ad. (pH: 9,2) – Várpalota: Inotai-dísztó, 2012.08.31., 1 ad., TS, +TÖM – Vászoly: Bagómalom-tó, 2012.09.15., 2 juv., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,4) – Veszprém: Ferenc-forrástó (TS, +MM), 2000.05.19., 1 ad.; 2003.06.25., 1 ad. (pH: 8,9) – Vindornyaszőllős: Vindornyai-láp, 2005.06.14., 1 ad., TS – Zalaszentő: Nagy-Rakottás-tó, 2005.05.22., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Zirc: Király-kúti-égerláp (TS, +ÉL), 1999.06.06., 1 ad. (pH: 7,9); 2012.06.14., 1 ad. (pH: 8,3).

Balaton-medence:

Kifejlett egyed: Ábrahámhegy: 2013.05.20., TP – Alsóörs: Köcsi-tó, 2011.07.13., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,2) – Badacsonytomaj: Badacsonyörs: 2014.04.05., TP (herpt-pa: 17365); 2014.04.19., TP (herpt-pa: 17474); 2014.04.20., TP (herpt-pa: 17605); 2014.04.21., TP (herpt-pa: 17606) – Badacsonytomaj: Tomajji-öböl, 2013.04.04., TP; 2014.07.07., TP (herpt-pa: 20734) – Balatonederics: 2013.04.13., TP (herpt-pa: 14491) – Balatonendréd: Endrédi-mocsár, 2010.07.23., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,7) – Balatonfüzfő: Fűzfői-öböl, 2011.08.02., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,5) – Balatonfüzfő: Tobruki-öböl, 2011.08.02., 2 juv., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,6) – Balatonlelle: Fonyó-réti-tó, 2003.07.07., 1 juv., TS, +MM (pH: 8,5) – Balatonmagyaród: Hídvégi-tó, 2011.04.23., SA (herpt-pa: 973) – Balatonmáriafürdő: Parti-utcai-kistó, 2008.09.01., 1 ad., TS,

+TÖM (pH: 8,3) – Balatonöszöd: Ószödi-berek, 2012.07.07., PAL (herpt-pa: 6155) – Fonyód: Balaton (MTM), 1954.07.02., SN; 1954.07.02., MB – Hévíz: Hévízi-forrástó (TS, +KF), 2005.06.03., 3 ad. (pH: 8,3); 2005.06.14., 1 ad. (pH: 8,5) – Keszthely: Diás-sziget, 2007.06.05., KT – Keszthely: Halász-rét, 2006.04.29., KT (herpt-pa: 615) – Keszthely: Kis-Diás-sziget, 2007.06.05., KT (herpt-pa: 458) – Keszthely: Nagy-Diás-sziget, 2007.06.05., KT (herpt-pa: 459) – Paloznak: Lovasi-séd-csatorna, 2011.08.02., 1 ad., TS, +MK (pH: 8,9) – Szigliget: Móló, 2011.06.12., VA (herpt-pa: 2131) – Szigliget: Hajóállomás, 2014.03.30., TP (herpt-pa: 17230) – Tihany: Belső-tó (TS, +KTÁ), 2011.07.13., 1 ad. (pH: 8,5); 2013.07.19., 1 juv. (pH: 8,9) – Vörs: Nagy-Diás-sziget, 2007.06.05., KT.

Hüllők (Reptilia)

A hüllők rendszertana (csak a vizsgált területen kimutatott fajok)

Teknősök (Testudines)

Édesvíziteknős-félék családja (Emydidae)

Mocsári teknős (*Emys orbicularis*)

Sárgafülű ékszerteknős (*Trachemys scripta scripta*)

Vörösfülű ékszerteknős (*Trachemys scripta elegans*)

Balkáni víziteknős (*Mauremys rivulata*)

Gyíkok (Sauria)

Nyakörvösgyíkfélék családja (Lacertidae)

Fürge gyík (*Lacerta agilis*)

Zöld gyík (*Lacerta viridis*)

Fali gyík (*Podarcis muralis*)

Vakondgyíkfélék családja (Scincidae)

Pannongyík (*Ablepharus kitaibelii fitzingeri*)

Lábatlangyíkfélék családja (Anguidae)

Közönséges lábatlangyík (*Anguis fragilis fragilis*)

Kékpettyes lábatlangyík (*Anguis fragilis colchicus*)

Kígyók (Serpentes)

Valódisiklófélék családja (Colubridae)

Erdei sikló (*Zamenis longissima*)

Rézsikló (*Coronella austriaca*)

Vízisikló (*Natrix natrix*)

Kockás sikló (*Natrix tessellata*)

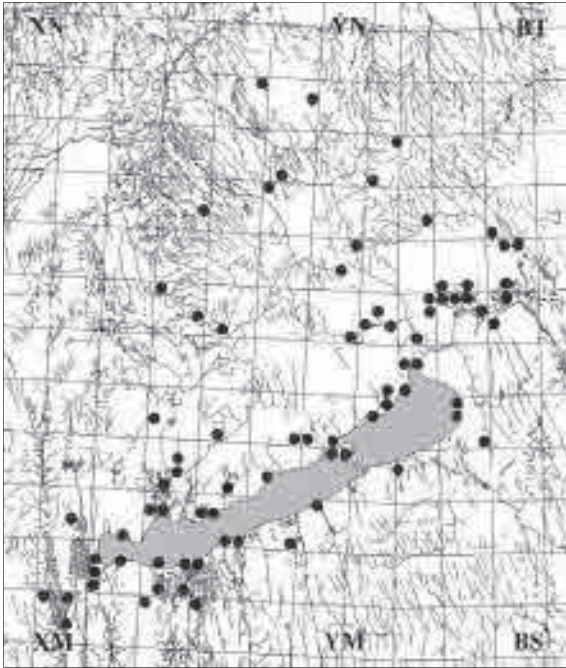
Viperafélék családja (Viperidae)

Keresztes vipera (*Vipera berus*)

Teknősök (Testudines)

Emys orbicularis (Linnaeus, 1758) – Mocsári teknős

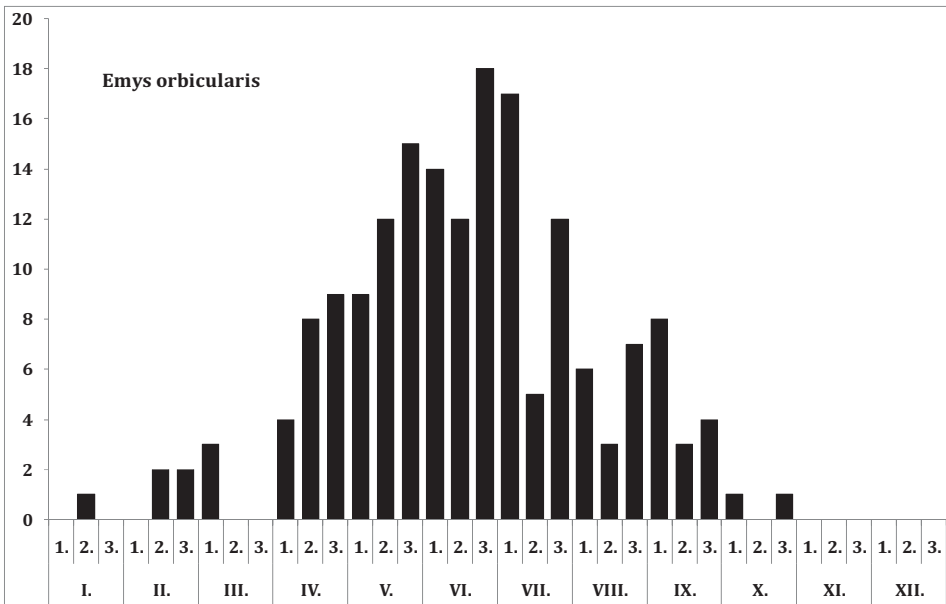
Irodalom: 11, 24, 40, 47, 52, 55, 73, 79, 80, 83, 84, 95, 100.

A mocsári teknős (*Emys orbicularis*) lelőhelyei

Jellemzése: A hazai kifejlett mocsári teknős pánccéljának hossza általában 20 centiméter körüli. A hímek csupán minimálisan nagyobbak a nősténynél. A nőstény pánccélja valamivel kerekesebb és magasabb a híménél. A hát- és a haspánccélt rostos szalagok kötik össze. A hím haspánccélja horpadt, a nőstényé lapos. okkersárga vagy barnás, a pajzsok határát fekete csíkok jelzik. Hátpánccéljának, fejének és lábainak alapszíne sötét, feketésbarna vagy grafitzürke olajzöld árnyalatú. Egész testét, főleg a nyakát és a fejét változó nagyságú citromsárga vagy sötétsárga pettyek díszítik. A frissen kibújt teknősök pánccélja kerek, 2,5–3 cm.

Előfordulása: A mocsári teknős országsszerte megtalálható, elsősorban a síkságokra és az alacsonyabb dombvidékekre jellemző, de ritkábban a középhegységi tájakon is előfordul. Korábbi vélemények

A mocsári teknős (*Emys orbicularis*) fenológiája

(MARIÁN 1988) szerint a Bakonyban nem biztosítottak a szaporodásának feltételei, az előkerült kevés példányt betelepítettnek tekintették. Az utóbbi évtizedek célzottabb kutatásai során azonban a hegység több pontjának állóvizeinél sikerült fiatal, köztük frissen kibújt példányokat is találni.

Hadnagy László helytörténész, tanár-muzeológus gyulafirátóti lakásának kis „házi múzeum”-ának főleg néprajzi témájú gyűjteményében 12 mocsári teknős páncélt, illetve köztük néhány mumifikálódott egyedét is őrzött. Elmondása szerint valamennyi az egykori gyulafirátóti halastóból származott, többnyire iskolás gyerekek hozták be azokat. A nagy, illetve közepes nagyságú példányok között akadtak kisebbek is.

Néhány példa a mocsári teknős Bakony-vidéken való előfordulására:

Az elmúlt évtizedekben már horgászati célokat szolgáló Inotai-tározó jelenlegi bérlője (Simonné és fia Simon Martin) 2011-ben említette, hogy a tónak rendszeres lakói a mocsári teknősök. Néhány éve tavasszal, sok fiatal egyed mászkált a tározó környékén. Horgászok szedegették össze őket, és dobták be (helytelenül!) a tározóba. Az ottani populáció élőhelye azonban nyilván nem a tározó, hanem a föllette lévő, bővizű források által táplált kiterjedt mocsár.

A ravazdi Erdész-horgászto kezelőjének elmondása szerint a horgászok az elmúlt években több mocsári teknőst kifogtak a vízből, majd visszaengedték őket.

Várpalotán a Bántai-homokbányatavaknál horgászó Gulyás László állította, több alkalommal fogtak ott teknőst a horgászok gilisztával. Ő maga is kifogott egyszer egy nagyot, illetve több alkalommal megfigyelt kisebb-nagyobb teknősöket a tónál horgászat közben. Elmondása szerint a közeli bánta-parti üdülőtelepen több háznál van sziklakerthez kapcsolódó kerti kistó, ahol teknősöket is tartanak.

A várpalotai Karszt-horgászto bérlője, Fésüs Csaba elmondása szerint a víztérben gyakran fognak/figyelnek meg mocsári teknőst. Fiatal példányokat is találtak már a tónál.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 97

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAR, EHÁ, KBM, KEB, KEF, KER, KHA, MAH, MÓÁ, NAB, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SÁR, SPS, SÚB, TAM, VDÁ, VNM, ZVH.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (43), 5×5 km (69), 2,5×2,5 km (77)

Élőhelye: A mocsári teknős vízhez kötött hulló. Elsősorban állóvizek és lassú áramlású vízfolyások mentén fordul elő. Előnyben részesíti a hínárral, vagy általában növényzettel benőtt tavakat, hortágakat. Előszeretettel napozik a vízből kiemelkedő köveken, ágakon, bedőlt fatörzseken stb. Ha veszélyt érzlel, azonnal a víz alá bukik. A szaporodásához feltétlenül szüksége van lehetőleg háborítatlan, kevés növényzetű, laza talajú szárazföldi élőhelyekre is, ahol tojásait lerakja.

Vízípusok szerinti előfordulása: CSE (3), ÉR (3), KF (2), KOM (1), KOT (2), KT (6), KTÁ (1), KTE (8), KTH (1), LTS (3), MK (1), MM (6), MTÁ (1), PA (1), TÖM (3). A Bakony-vidéken és a Balaton-medencében legtöbb (8) alkalommal kistó típusú mesterséges állóvízben, kistó típusú tározóban és mocsár típusú mesterséges állóvízben (6–6 alkalom) mutattuk ki a jelenlétét.

Életmódja: A mocsári teknős idejének nagy részét vízben tölti. Ha tenyészőhelye kiszárad, és a környéken sem talál más vizet, akkor főleg hosszabb ideig tartó kánikulai időjárásban, a nyár egy részét diapauzában tölti. A telet a mocsári teknős az iszapban vészeli át, ritkábban a szárazon ássa be magát a földbe. Korai tavaszodás esetén gyakran már március elején előbújik. Párzása általában áprilisban kezdődik, a nőtény tojásait május végén, júniusban kezdi lerakni. A kis teknősök augusztus-szeptemberben kelnek ki. Ritkábban a tojásban töltik a telet. A mocsári teknős alapvetően ragadozó és dögevő. Válogatás nélkül mindent elfogyaszt, de a növényi táplálék is szerepel az étrendjében. Főleg a fiatal teknősöket a gázlómadarak, a felnőtteket a réti sas és ragadozó emlősök tizedelik. Több emlős előszeretettel fosztogatja a teknősfészkeket.

Státusz, védelem: A mocsári teknős régen jóval gyakoribb volt a jelenleginél. Például területünkön, a Balatonon is feltűnően megfigyelték az állományát. Ma már viszonylag ritkán

találkozhatunk vele a tó parti sávjában. Élőhelyeinek kedvezőtlen megváltozás mellett, az utóbbi évtizedekben komoly veszélyt jelentenek számára a Magyarországon nem őshonos teknősfajok megjelenése, melyek pl. kiszorítják a mocsári teknőst a napozóhelyéről. A Bakonyvidéken eddig három fajt találtunk meg természetes vizekben. Ezek közül is a hasonló életmódú ékszerteknősök jelentik a legnagyobb fenyegetést. Több ponton megfigyeltük a vörösfülű ékszerteknőst. Mellette előkerült a sárgafülű ékszerteknős és egy alkalommal megtaláltuk a balkáni víziteknőst is. Természetvédelmi értéke: 50 000 Ft.

Lelőhelyei:

Bakonyvidék:

Ajka: Csónakázó-tó, 2015.05.30., FL (herpt-pa: 37351) – Bakonyszentkirály: Hajmáspusztai-horgásztó, 1999.09.12., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,2); 2008.07.15., 2 ad., ML – Bakonyszombathely: Feketevízi-tavak (1), 2012.09.06., 1 ad., TS, +MM – Bakonyszücs: Szücsi-horgásztó, 2012.06.15., 2 ad., TAS, +KTÁ (pH: 8,9) – Devescer: Széki-tó, 2001.05.21., 1 ad., TS – Doba: Kastély-tó, 2013.06.17., 1 ad., TS – Csór: Sárret, 2013.09.08., FB (herpt-pa: 19890); 2013.10.08., FB (herpt-pa: 19888); 2013.07.07., FB (herpt-pa: 19889) – Enying: Cinca-Csíkgát, 2012.05.21., 1 juv., TS, +ÉR – Fehérvárcsurgó: Csurgói-tározó, 2012.05.07., 1 ad., Dodoki János, +KOT – Fehérvárcsurgó: Erdész-tó, 2000.06.03., 1 ad., BJ; 2002.08.05., 1 ad., TS – Káptalanfa: Sárosfői-halastavak, 1990.09.01., 1 ad., TS, +KTH (pH: 7,9) – Kékkút: Tekeresi-séd, 2003.06.08., KZ – Kincsesbánya: Csurgói-tározó, 2000.06.03., 1 juv., TS, +KOT (pH: 8,8) – Királyszentistván: Utótisztító-tó, 2010.04.03., SZB (herpt-pa: 4704); 2011.04.30., SZB (birding) – Monostorapáti: Hegyesdi-tározó, 1978.06.23., 1 ad., VT – Nádasdladány: 2013.06.08., VV (herpt-pa: 15535) – Nádasdladány: Nádor-csatorna, 2002.07.10., WWF MO (herpt-pa: 14897); 2011.09.28., 2 ad., TS; 2012.07.23., 1 juv., TS – Nádasdladány: Sárvíz-malomcsatorna, 2002.03.04., WWF Mo (herpt-pa: 16623) – Nádasdladány: Tőzegbánya-tavak (Nádasdladány-Sárkeszi között), 2002.03.04., WWF Mo (herpt-pa: 16622); 2002.07.10., WWF Mo (herpt-pa: 14896) – Nádasdladány: Tőzegtelep, 2011.09.28., 1 ad., KP (horogra akadt) – Nádasdladány: Tőzeg-tó (TS, +MM), 2002.06.27., 1 ad.; 2011.08.10., 2 juv., 3 ad. – Ősi: Nádor-csatorna, 2002.06.27., 2 juv., 3 ad., TS, +ÉR – Őskü: Bántai-mocsártó, 2012.07.23., 1 juv., JGY – Őskü: Kisösküi-forrástó (TS, +TÖM): 2000.06.28., 2 juv.; 2001.05.16., 1 ad.; 2005.06.11., 1 ad. (pH: 7,9) – Pápa: Malom-horgásztó, 2005.06.07., 2 ad., TS – Pápateszér: Téglagyári-tavak, 1996.06.29., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,5) – Ravasz: Erdész-horgásztó, 2010.09.09., 1 ad., TS – Sárkeszi: Sárvíz-malomcsatorna, 2002.07.05., WWF Mo. – Szápár: Szápári-horgásztó, 2012.08.05., 1 ad., DI, +KOM (pH: 8,8) – Szápár: Szápári-kistó, 2012.09.06., 1 ad., DI, +TÖM – Tényő: Békavári-horgásztó, 2010.09.05., 1 ad., TS, +KTE – Várpalota: Bántai-homokbányatavak (+MM), 1982.06.14., 1 ad., VZ; 2012.09.20., 4 juv., TS; 2013.07.23., 1 ad., GL (horogra akadt) – Várpalota: Bántapart, 2011.08.10., 1 ad., TS, +TÖM – Várpalota: Bányatavak, 2014.04.13., SZB (herpt-pa: 21405); 2014.05.07., PV (herpt-pa: 17761); 2014.05.25., PB (herpt-pa: 20289) – Várpalota: Cseri-dombi-homokbánya, 2004.05.01., 1 ad., KLT (teknő felső páncélja) – Várpalota: Cseri-dombi-homokbányató, 2011.05.11., 1 juv. (teknője 2,8 cm hosszú), BJ, +MM – Várpalota: Cseri-tó, 2002.07.24., 1 juv., BJ, +KTE (pH: 7,8) – Várpalota: Felső-tó, 2010.02.21. (elhullott), SB – Várpalota: a Felső-tó és Beszállói-tó között), 2003.06.22., SB – Várpalota: Inota, Nádasdladány vá., 2013.06.08., VV – Várpalota: Inotai-tározó (+KT), 2001.06.27., 1 közepes méretű, TS (pH: 8,3); 2012.08.31., 2 ad., BJ; 2012.08.31., 2 ad., TS (herpt-pa: 6503) – Várpalota: Karszt-horgásztó (+KTE), 2013.06.15., 4 juv., FCS; 2013.09.21., 1 ad., horogra akadt, HD (pH: 8,4) – Várpalota: Nagy Birkás-tó (É), 2010.05.24., SB – Várpalota: Nagy Bivalyos-tó, 2010.04.24., (juv. 3-4 cm) SB (herpt-pa: 4703); 2011.04.30., SB (herpt-pa: 4308); 2011.06.11., SB (herpt-pa: 4307); 2011.10.21., SB (herpt-pa: 4306); 2014.05.25., PB; 2014.06.02., PB – Várpalota: Sárret, Kis-sárreti-tó, 1995.07.31., SB; 1996.07.02., SB (herpt-pa: 4309); 2010.05.09., SB (herpt-pa: 4315); 2011.05.24., SB (herpt-pa: 4313) – Várpalota: Sárret, Vadkerti-tó, 2004.05.30., SB (herpt-pa: 4314) – Várpalota: Sárret, 2003.06.22., SB (herpt-pa: 4312); 2011.05.24., SB (herpt-pa: 4310) – Várpalota: Felső-tó, 2010.02.21., SB (herpt-pa: 4311) – Várpalota: Tőföldi-mocsár (TS, +MTÁ), 1996.07.01., 1 ad. (pH: 8,2); 2011.08.10., 1 juv., 2 ad. – Vászoly: Bagómalom, 2013.05.16., 1 ad., BJ-TS, +CSE – Vászoly: Bagómalom-tó (+KTE, pH: 8,4), 2012.09.15., 2 juv., JS-MS; 2013.07.06., 1 juv. JS – Vászoly: Szent Jakab-tó, 2010.09.21., 1 ad., TS (pH: 7,4) – Vászoly: Vászolyi-séd, 2013.05.12., 1 ad., JS, +CSE (pH: 8,2) – Veszprém: Csónakázó-tó, 2001.05.14., 3 ad., TS (pH: 7,9); 2011.07.28., 1 ad., BJ; 2012.06.27., 1 juv., TS – Veszprém: Kádártai-horgásztó, 2010.05.26., 1 ad., BJ; 2012.06.27., 1 ad., TS – Zirc: Arborétumi-tó (+KTE), 2012.05.14., 1 ad., MI; 2012.06.11., 2 ad., MI; 2012.09.04., 3 ad., TS (pH: 9,1) (herpt-pa: 6506) – Zirc: Hoffer-tó, 2012.07.25., 1 juv., TS (pH: 7,7).

Balaton-medence:

A tojásból valószínűleg nem régen kibújt fiatal mocsári teknős (*Emys orbicularis*).
Hossza 2,8 cm (leg. Bali József)

Felhagyott homokbányában képződött kis mocsár (Várpalota: Cseri-dombi-homokbányató), a fenti képen látható kis mocsári teknős lelőhelye

Idős sárgafülű ékszerteknős (*Trachemys scripta scripta*)

A sárgafülű ékszerteknős (*Trachemys scripta scripta*) egyik lelőhelye
(Veszprém: Csónakázó-tó)

Alsóörs: Kőcsi-tó, 2011.07.13., 1 ad., TS, +MM (pH: 7,9) – Alsóörs: Riviéra-kemping, 2000.05.24., 1 ad., a kemping mellett a Balaton mocsaras szegélyében, TS, +LTS – Aszófő: Bázisai-öböl, 1990.04.16., 1 ad., TS, +LTS (pH: 7,9) – Badacsonytomaj: 2013.05.13., TP (herpt-pa: 15293) – Badacsonytomaj: Badacsonytomaji-öböl, 2005.06.19., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,3) – Balatonakarattya: Fehér-parti-berek, 2012.06.23., LK (herpt-pa: 6365); 2013.06.22., LP (herpt-pa: 16882) – Balatonalmádi: Káptalanfüred, 2003.02.20., WWF (herpt-pa: 16161) – Balatonberény: 2014.08.22., SZA (herpt-pa: 20941) – Balatonederics: 2013.01.13., KT (herpt-pa: 14719) – Balatonfenyves: Nagy-berek, 1965.06.08., HGY (MTM) – Balatonfenyves: Fenyvesi-berek, 1999.05.19., 1 juv., TS (pH: 8,7) – Balatonfenyves: Szentpáli-berek, 1999.08.02., 1 juv., 2 ad., TS – Balatonfüzfő: Füzfői-öböl, 2010.07.02., KF (herpt-pa: 2527) – Balatonfüzfő: Yacht-kikötő, 2011.05.06., SZB (herpt-pa: 4711) – Balatonmagyaród: Kányavári-sziget, 2014.06.09., SÁ – Balatonőszöd (bekötőút): 2012. 07.27., PAL (herpt-pa: 6151) – Balatonvilágos: Parti-berek, 2007.06.20., NB (herpt-pa: 4673) – Csopak: Paloznaki-öböl, 2012.04.05., SZB (herpt-pa: 4863) – Fonyód: Fonyódliget, 2007.04.29., SÁ; 2008.06.22., SÁ (herpt-pa: 762); 2013.06.28., SÁ (herpt-pa: 15763); 2013.06.29., SÁ (herpt-pa: 15764) – Fonyód: Nagy-berek (Alsóbélatelep), 2003.04.21., WWF Mo (herpt-pa: 15988) – Hegyesdi: Hegyesdi-tározó, 1982.04.20., 1 ad., BOP – Hévíz: Hévízi-forrástó, 2005.06.03., 2 ad., TS, +KF (pH: 8,3) – Keszthely: Déli-keresztcsatorna, 2013.06.16., KT (herpt-pa: 15699, 16453) – Keszthely: Fenékpusztai-Balaton-part, 2002. 07.16., WWF Mo (herpt-pa: 14368) – Kéthely: Boronka-patak, 1997.05.02., 1 ad., TS, +PA – Kéthely: Nyugati-övcatorna, 1997.05.02., 1 juv., TS, +MK (pH: 8,4) – Lárány: Fűzes-tó, 2001.08.20., 3 juv., 1 ad., TS, +KTE (pH: 7,8) – Monostorapáti: Hegyesdi-tározó, 1984.05.06., 1 ad., VT (elhullott) – Paloznak: Lovasi-tározó (TS, +KT), 2000.05.24., 1 juv.; 2009.05.07., 1 ad. (pH: 8,5) – Raposka: Nagytőzegtó, 1978.08.10., 1 ad., VT – Siófok: Tőreki-láp, 1962.08.19., DO (MTM); 1966.07.28., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Szigliget: 71-es út, 2013.04.13., KT (herpt-pa: 14719) – Tapolca: Imretanya, 2013.08.27., 1 ad., VT – Tapolca: Tapolca-patak, 2006.07.20., 1 ad., VT – Táska: Nagybereki-fehérvíz-láp, 1997.07.15., 3 juv., 1 ad., TS, +ÉR; 2013.06.01., HL (herpt-pa: 15477) – Tihany: 2013.05.16., PB (herpt-pa: 16652); 2013.07.05., PB (herpt-pa: 16653) – Tihany: Külső-tó, 1989.05.21., 1 ad., TS; 2004.07.30., WWF Mo

A vörösfülű ékszerteknős (*Trachemys scripta elegans*)
lelőhelyei

(herpt-pa: 14929) – Tihany: Sajkod, 1995.07.05., 1 ad., TS – Vonyarcvashegy: Szent Mihály-domb, 2010.07.03., VA (herpt-pa: 2331) – Vörs: Kis-Balaton, 2007.04.17., KT (herpt-pa: 432) – Zalasabar: Hídvégi-tó, 1996.07.27., 1 ad., TS – Zalavár: Balatonhídvég, 2008.05.15., KT (herpt-pa: 442).

Trachemys scripta elegans Seidel, 2002 – Vörösfülű ékszerteknős

Irodalom: PUKY et al. 2005

Jellemzése: Észak-Amerikában őshonos invazív faj, mely az állatkereskedelem révén jutott el Magyarországra is. Magyar nevét a fültájékán lévő vörös foltról kapta, mely alapján egyértelműen megkülönböztethető a mocsári teknőstől. A terráriumban tartott vörösfülű ékszerteknős, megfelelő gondozás mellett, 25 évig is élhet. Miután megunják, vagy kinötte a terráriumot, gyakran kihelyezik valamilyen szabad vízbe, ahol tovább élhet.

Előfordulása: Magyarországon

herpetofaunájának atlasza (PUKY et al. 2005) c. munkának a faj hazai elterjedését ábrázoló térképén nem szerepel az általunk vizsgált területre vonatkozó adat. A Bakony-vidéken és a Balaton-medencében egyelőre viszonylag kevés konkrét szabadföldi lelőhelyéről tudunk. Jelenléte hazai vizeinkben nem kívánatos, ezért az országba való behozatala tilos. A mocsári teknős számára táplálék- és napozóhely-konkurenciát jelent, továbbá kórokozók, valamint paraziták terjesztésében is szerepe lehet.

Gyűjtési / megfigyelési helyek száma: 17

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAR, KEB, ÖRB, PDS, SPS, TAM, VDÁ, VNM, ZVH.

UTM hálózatok szerinti előfordulása: 10×10 km (12), 5×5 km (13), 2,5×2,5 km (15)

Vízípusok szerinti előfordulása: KF (1), KT (1), KTE (6), LTS (2), MM (1), MTÁ (1). A vizsgált területen egyelőre csak kistó típusú egyéb mesterséges állóvízben került elő több (6), alkalommal, valamint Litoriprofundális típusú sekélytóban 2 alkalommal.

Életmódja: Valószínűleg legalább részben hasonló a hazai mocsári teknőshez. Feltételezhető, hogy hazánkban is szaporodik.

Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Ajka: Csónakázó-tó, 2012.09.23., 1 ad, TS, +KTE (pH: 7,9) (herpt-pa: 6563); 2012.09.23., TS (herpt-pa: 6566); 2014.05.12., FL (herpt-pa: 17768); 2015.05.30., FL (herpt-pa: 37353) – Doba: Kastély-tó, 2013.06.17., 1 juv., TS, +KTE – Királyszentistván: Utótitisztító-tó, 2010.05.08., SZB (herpt-pa: 4723) – Várpalota: Tóföldi-mocsár, 1996.07.01., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,2) – Várpalota: Inotai-mocsár, 1996.07.01., TS (herpt-pa: 6511) – Várpalota: Inotai-tározó, 2010.06.16., 1 ad., TS, +KT (pH: 8,3) (herpt-pa: 6510) – Vászoly: Szent Jakab-tó (TS, +KTE), 2010.09.21., 1 ad. (herpt-pa: 6507); 2011.07.08., 1 juv. (pH: 7,4) – Veszprém: Betekints-völgy, 2001.05.14., TS (herpt-pa: 6508) – Veszprém: Csónakázó-tó (+KTE), 2001.05.14., 1 ad., TS (pH: 7,9); 2011.07.23., 2 ad., BJ; 2012.06.27., 1 ad., TS; 2014.07.07., SZB (herpt-pa: 21410) – Zirc: Arborétumi-tó, 2006.07.14., 1 ad., MI (herpt-pa: 6509); 2012.09.22., 1 ad., TS +KTE (pH: 9,1) (herpt-pa: 6560) –

Balaton-medence:

Ábrahámhegy: Bökorr, 2005.07.16., 1 ad, TS, +LTS (pH: 8,4) – Alsóörs: Köcsi-tó, 2011.07.13., 1 juv., TS, +MM (pH: 7,4) (herpt-pa: 6561) – Balatonalmádi: 2015.04.17., CSE – Balatonalmádi: Káptalanfüred, 2015.04.17., CSG (herpt-pa: 37057) – Balatonföldvár: Móló, 2012.08.17., KF (herpt-pa: 6426), +LTS – Hévíz: Hévíz-forrástó, 1990.06.23., 2 juv., TS, +KF (víz: 28,5 °C, pH: 8,3) – Tapolca: Malom-tó, 2012.09.23., 2 ad., TS (herpt-pa: 6564), +KTE (pH: 7,3); 2009.09.23., TS (herpt-pa: 6565).

Trachemys scripta scripta (Schoepff, 1792) – Sárgafülű ékszerteknős

Irodalom: –

Jellemzése: A vörösfülű ékszerteknőshöz hasonlóan Észak-Amerikában őshonos invazív faj, mely szintén az állatkereskedelem révén jutott el Magyarországra is. Magyar nevét a fültájékán lévő sárga foltról kapta, mely alapján egyértelműen megkülönböztethető a mocsári teknőstől is. Miután betiltották a vörösfülű ékszerteknős behozatalát hazánkba, a sárgafülű ékszerteknős vette át a helyét az állatkereskedésekben és vált a terraristák egyik kedvencévé. Sárga fülfolttja mellett valamivel kisebb termete különbözteti meg a vörösfülű ékszerteknőstől.

Előfordulása: Hazai előfordulására vonatkozó konkrét adatok hiányában csak a Bakony-vidéken és a Balaton-medencében megfigyelt példányok lelőhelyeit ismertetjük.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 10

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAR, KER, ÖRB, PDS, SPS, TAM, VDÁ, VNM.

UTM hálózatok szerinti előfordulása: 10×10 km (10), 5×5 km (10), 2,5×2,5 km (10)

Vízípusok szerinti előfordulása:ÉR (1), KF (1), KTE (5), MM (2). A vizsgált területen egyelőre csak kistó típusú egyéb mesterséges állóvízben került elő több alkalommal. A valóságban nyilván ez a faj is jóval több helyen előfordul.

Életmódja: A lassú áramlású vizekben, tavakban, nádas mocsarakban él. A vörösfülű ékszerteknőshöz hasonlóan szívós, könnyen alkalmazkodó faj, ezért – egyes vélemények szerint – a

Balkáni víziteknős (*Mauremys rivulata*)

A balkáni víziteknős (*Mauremys rivulata*) egyetlen lelőhelye a Bakonyban
(Várpalota: Inotai-tározó) (leg. Bali József)

Fürge gyík (*Lacerta agilis*)

A fürge gyík (*Lacerta agilis*) egyik élőhelye (Litér: Mogyorós-hegy)

szabadon engedett példányaiból előbb-utóbb életképes, az őshonos mocsári teknőst kiszorító populáció jöhet létre.

Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Ajka: Csónakázó-tó, 2012.09.23., 1 ad., TS, +KTE (pH: 7,9) – Ravasz: 2013.09.07., GYE (herpt-pa: 16189) – Veszprém: Csónakázó-tó), 2012.09.24., 3 ad., TS (+KTE (pH: 7,9) – Veszprém: Kádártai-horgásztó, 2010.05.26., 1 ad., TS, +KTE – Zirc: arborétumi tó, 2012.09.21., 1 ad., TS, +KTE (pH: 9,4).

Balaton-medence:

Badacsonytomaj: Kísérleti-kazetta, 2005.06.19., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,4) – Balatonlelle: Fonyó-réti-tó, 2012.05.16., 2 ad., TS, +MM (pH: 8,5) – Balatonszemes: Büdös-gáti-víz, 2009.09.07., 1 ad., TS, +ÉR (pH: 7,9) – Hévíz: Hévízi-forrástó, 1990.06.23., 2 juv., TS, +KF (víz: 28,5 °C, pH: 8,3) – Tapolca: Malomtó, 2012.09.23., 2 ad., TS, +KTE (pH: 7,3) (herpt-pa: 6567).

Mauremys rivulata (Valenciennes, 1833) – Balkáni víziteknős

Előfordulása: A Balkán-félszigeten és környékén élő teknős.

Elterjedése: A Balkánon kívül előfordul Izraelben, Jordániában, Libanonban, Szíriában és Törökországban.

Lelőhelye:

Várpalota: Inotai-tározó, 2012.08.31., 1 közepes (14×15 cm, teknője kopott, az első/felső pereme hiányos), leg. BJ (herpt-pa: 6504)

Gyíkok (Sauria)

Nyakörvösgyíkfélék családja (Lacertidae)

Lacerta agilis agilis Linnaeus, 1758 – Fúrge gyík

Irodalom: 11, 13, 27, 31, 32, 34, 40–42, 44, 45, 47, 49, 51, 52, 54–56, 62, 65, 72, 79, 80, 84, 94, 95– 101. *Lacerta agilis* var. *rubra* (Laurenti, 1768) változatát a korábbi faunisztikai irodalom a Bakony több pontjáról említi (SZABÓ 1973, MARIÁN 1988): Farkasgyepű: Vas-rét, Fenyőfő: Kisszépalma, Pápateszér, Németszánya: Jáger-rét, Ugod: Huszárokölöpuszta, Móriczháza, Gerence-völgy, Veszprém: Miklád, Zirc.

Jellemzése: Zömök testű, viszonylag széles és magas fejű gyík. Hossza a 20 centimétert ritkán haladja meg. A tövében enyhén lapított farka hosszú. Végtagjai vastagok és rövidek. Hátoldalának alapszíne szürkésbarna vagy barnásszürke, közepén foltokra szakadozott tarka hosszanti

csík húzódik. A nőtény oldalának színe megegyezik a hát színével, a hímé sárgás vagy fűzöld. Sárgászöld hasa feketén pettyezett. A fiatal egyedek alapszíne sárgásbarna, hasoldaluk rendszerint halványsárga, ritkábban halványkék.

Előfordulása: Magyarország sík- domb- és hegyvidékein egyaránt általánosan elterjedt. A Bakony-vidék és a Balaton-medence területén is bárhol fellelhető. A leelőhelyeit szemléltető

UTM hálótérkép „fehér” foltjai bizonyára nem a faj, hanem elsősorban a megfigyelések hiányából fakadnak.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 497

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, EHÁ, KBM, KEB, KEF, KER, KHA, KIL, KKS, MAH, MÓÁ, NAB, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SÁR, SIV, SPS, STH, SÚB, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM, ZVH.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (78), 5×5 km (216), 2,5×2,5 km (387).

Élőhelye: Élőhelyei nagyon változatosak: lombos és tűlevelű erdők, hegyvidéki és síkvidéki

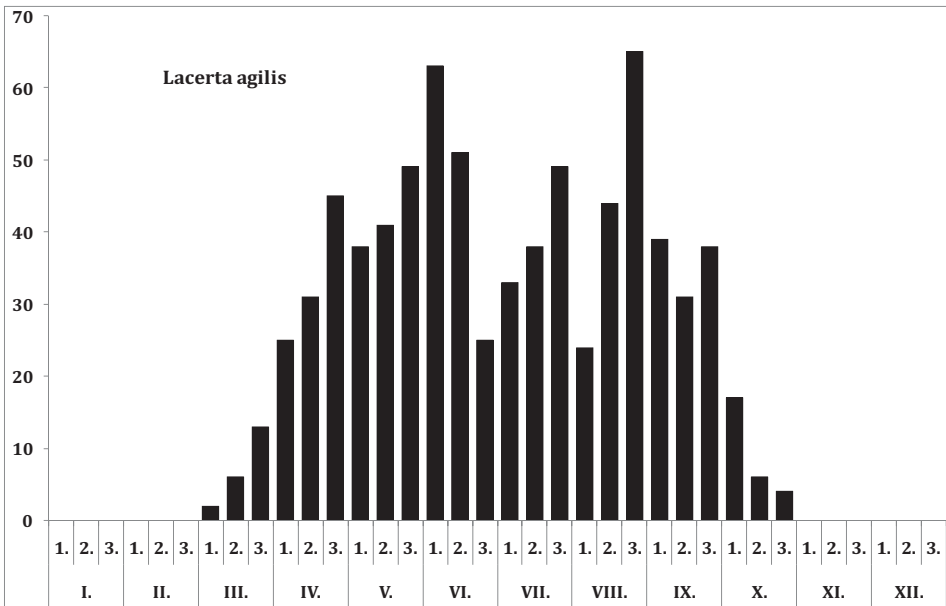

A fűrge gyík (*Lacerta agilis*) lelőhelyei

kaszálók, gyepek, mocsaras területek, szántók, települések stb.

Életmódja: Téli rejtekből az időjárás alakulásától függően, általában március végén bújnak elő, és október első felében vonul telelésre. A Bakony-vidéken és a Balaton-medencében március első dekádja és október harmadik dekádja közötti időszakban figyeltük meg. Puha héjú tojásaiból július végén, augusztus első felében bújnak elő a kis gyíkok és azonnal önálló életet kezdenek. A fűrge gyík egész nap aktív, elsősorban különböző rovarokkal táplálkozik, de más ízeltlábúakat is elfogyaszt.

Státusz, védelem: Magyarországi állományát összességében nem tekintik veszélyeztetettnek. Helyileg azonban kialakulhatnak olyan körülmények, melyek kedvezőtlenek lehetnek rájuk nézve. Példaként említhető élőhelyük nagymértékű

A fűrge gyík (*Lacerta agilis*) fenológiája

átalakulása, feldarabolódása, az őket fogyasztó ragadozók (gerincesek) elszaporodása stb. Természeti értéke: 25 000 Ft.

Lelőhelyei:

Bakonyvidék: Ajka: Csekúti-legelő, 1979.04.30., 1 ad., TS – Ajka: Jubileumi-park, 2013.08.30., 1 juv., 2 ad., TS – Ajka: Lőrintei-tó, 2001.05.21., 2 ad., TS – Ajka: Nyíresi-dűlő, Ajkarendek, 1999.06.12., 1 ad., TS – Ajka: Sárcsi-kút, 1963.05.13–17., SZI-TGY (MTM) – Aka: 2009.04.16., 1 juv., 2 ad., TS – Badacsonytördemic: Badacsony-hegy, 2001.04.02., 2 ad., TS – Bakonybél: 1959.05.20., SZI (MTM) – Bakonybél: Borostyán-kút, 2010.04.24., 1♂ 1♀, TS – Bakonybél: Fekete-séd (TS), 1990.04.03., 1 juv., 1 ad.; 2010.08.27., 1 ad. – Bakonybél: Gella-patak, 1960.07.28., PJ (MTM) – Bakonybél: Gerence-völgy, 2010.04.24., 1 ad., TS – Bakonybél: Kerteskői-szurdok, 2012.05.28., 1 juv., TS – Bakonybél: Öreg-séd (TS), 1988.06.05., 3 juv., 1 ad.; 1992.05.13., 1 ad. – Bakonybél: Plötze-oldal (TS), 1999.09.30., 5 juv., 2 ad.; 2011.07.05., 3 juv., 1 ad.; 2012.05.28., 2 juv. – Bakonybél: Száraz-Gerence, 2004.08.05., 2 juv., TS – Bakonybél: Szömörke-völgy, 1991.04.04., 1 ad., TS – Bakonycsérnye: Balatai-horgásztó, 2000.06.02., 1 ad., TS; 2002.08.05., 2 juv., BJ – Bakonycsérnye: Dolina-tározó, 2011.04.02., 3 juv., 1 ad., TS – Bakonycsérnye: Dolosdi-rét (TS), 1999.04.27., 1 ad.; 1999.07.07., 2 ad. – Bakonygyirót: Pincesor, 2013.07.06., 1 ad., BJ – Bakonyjákó, Iharokút, 2010.09.24., 2 juv., 1 ad., TS; 2011.08.16., 3 ad., TS (felhagyott bauxitbánya) – Bakonyjákó: Bittva-völgy, 2011.10.04., 1 ad., TS – Bakonyjákó: Forrás-vendégház, 2013.06.12., 1♀ ad., TS – Bakonyjákó: Gyökér-kút, 1998.09.26., 1 juv., TS – Bakonyjákó: Iharokút, Zsvány-völgy, 2001.04.24., 1 juv., TS – Bakonyánána: Gaja-szurdok, 2009.05.10., 1 ad., TS – Bakonyánána: Gaja-völgy, 2010.09.07., 2 juv., TS – Bakonyánána: Prémmalom, 2003.09.11., 1♂ ad., TS – Bakonyoszlop: Hosszú-földek, 2010.09.09., 2 juv., TS – Bakonyoszlop: Ördög-árok, 1973.07.24., 3 ad., TS – Bakonypölöske: Hajagos-patak, 2012.05.19., 1 ad., TS – Bakonyáság: Csárdapusztai-tó, 2013.09.23., 1 juv., TS – Bakonyzentkirály: Hajmápuszta, 2012.09.16., 2 juv., TS – Bakonyzentlászló: Cuha-szurdok, 1999.08.22., 2 juv., 3 ad., TS – Bakonyzentlászló: Erdeifenyves, 2013.07.06., 1♂ 2♀, TS – Bakonyzentlászló: Fenyőfői-ősfenyves, 1999.08.22., 3 juv., 1 ad., TS; 2012.08.08., 3 juv., 4 ad., KZ-OSZ – Bakonyzentlászló: Ősfenyves-kistó, 2012.08.08., 1 ad., OSZ – Bakonyzentlászló: Vinye, 2013.06.10., 2 juv., 1 ad., TS – Bakonyzombathely: Feketevízi-tó-1, 2012.09.06., 1 ad., TS – Bakonyzombathely: Kastélypark, 2001.06.02., 3 juv., 1 ad., TS – Bakonyzúcs: Kőrös-hegy, 1991.09.21., 1 ad., TS; 1999.09.18., 1 ad., TS; 2013.06.22., KT (herpt-pa: 15714) – Bakonyzúcs: Márványbánya, 2013.06.18., 2 juv., 1♂ ad., TS – Bakonyzúcs: Odvas-kő, 2013.06.18., 2 ad., TS – Bakonytamási: Asszony-rét, 2013.07.06., 1 juv., 2 ad., TS – Balatoncsicsó: 1990.03.24., 2 ad., TS – Balatoncsicsó: Füzeti-tó, 1999.09.25., 2 ad., TS – Balatoncsicsó: Szent Balázs-templomrom, 2005.08.13., 3 ad., TS – Balatonfüred: Nagy-mező, 1974.08.15., 1 juv., TS; 2012.06.20., PÓL (herpt-pa: 20411) – Balatonfüred: Tamás-hegy, 1990.07.19., 2 juv., 1 ad., TS – Balatongyörök: Szent Miklós-forrás, 1985.06.14., 2 ad., TS – Balatonöszöd: Pendzso, 2005.05.22., 2 juv., TS – Balinka: Kisgyönbánya, 2011.04.02., 1 ad., TS – Bánd: Menyekői-erdő, 1999.07.04., 2 ad., TS – Bánd: Menyekői-tó, 2013.08.29., 3 ad., TS – Berhida: Koldus-telek, 1998.07.31., 1 ad., TS – Berhida: Peremartoni-erdő, 2013.04.23., 2 juv., 1 ad., TS – Berhida: Sebőkmalom, 2013.06.16., 2 juv., 3 ad., TS – Bodajk: Gaja-szurdok, 2000.06.03., 1 ad., TS – Bodajk: Kálvária-domb, 2012.09.11., 2 juv., TS – Borzavár: Kis-Borzavári-hegy, 1999.09.04., 1 ad., TS – Csabrendek: Tárkányi-horgásztó, 2011.03.31., 2 ad., TS – Csajág: Haraszt-tározó, 2012.05.03., 1 ad., TS – Csatka: Szentkút, 2010.09.03., 2 juv., TS – Cserszegtomaj, 2007.08.13., 1 ad., TS; 2011.06.13., VA – Csesznek: Cuha-völgy, 2010.06.24., 1 ad., TS – Csesznek: Gézaháza, 1988.05.29., 3 ad., TS – Csesznek: Kő-árok, 2013.08.16., 1♂ ad., TS – Csesznek: Kőmosó-hegy (TS), 2010.06.25., 3 ad.; 2013.06.10., 1♂ 1♀ ad. – Csesznek: Kőmosó-szurdok, 2013.09.10., 1 ad., TS – Csesznek: Vár-hegy, 2013.06.10., 1 ad., TS – Csopak: Nosztori-völgy, 2012.06.06., 2 ad., KLT – Csór: Sárret, 2011.09.28., 1 ad., TS – Devecser: Meggyes-erdő, 1985.07.02., 2 juv., 1 ad., TS – Devecser: Szabadság-park, 2005.07.05., 2 juv., TS – Devecser: Széki-erdő, 1990.07.18., 4 ad., TS; 2008.06.21., 1 ad., KZ; 2011.07.04., KT (herpt-pa: 2477) – Devecser: Széki-tó (TS), 1989.05.23., 3 ad.; 1990.07.18., 2 ad. – Doba, 2010.07.24., 1 ad., TS – Doba: Somló, 2013.06.17., 1 juv., 3 ad., TS – Döbrönte: Szarvaskő-vára, 1998.09.26., 7 juv., 2 ad., TS – Dörgicse: Öreg-erdő, 2012.05.02., 1 juv., 2 ad., TS – Dudar: Bányagödör, 1999.09.07., 1 ad., (a bányagödör köves oldalán) TS – Écs: Apátsági-erdő, 2009.07.04., 1 juv., TS – Écs: Szent Pál-hegy, 2011.09.07., 2 ad., TS – Enying: Alsótekeres, 2012.05.21., 3 juv., TS – Eplény: Ámos, 2010.09.18., 1 ad., TS (a régi kőbányában) – Eplény: Kőkényes, 1999.09.05., 1 juv., TS – Eplény: Malom-völgy (TS), 1992.05.12., 1 ad.; 1992.07.08., 1 ad.; 2005.06.02., 3 ad.; 2013.10.22., 2 juv. – Eplény: Tobán-hegy, 2008.08.06., 2 juv., 1 ad., TS – Eplény: Tobán-szikla, 2010.09.18., 1 ad., TS – Fehérvárcsurgó: Malomárok, 2012.09.11., 1 ad., TS – Felsőpáhok: Páhoki-erdő, 1988.07.29., 1 ad., 2 juv., TS – Fenyőfő (TS), 1991.08.13., 2 juv., 1 ad.; 1993.05.02., 2 ad.; 2013.06.10., 2 juv., +GE (műtűn) – Fenyőfő: Fenyőfői-

ősfenyves, 1989.09.12., 1 ad., TS – Fenyőfő: Pisztrángos-tó, 1991.08.13., 1 ad., TS – Gic: Bornát-ér, 2012.07.20., 1 ad., TS – Gyenesdiás: Murvabánya, 2008.07.12., 2 juv., 1 ad., TS – Gyenesdiás: Nagy-mező, 2008.07.12., 1 juv., 3 ad., TS – Gyenesdiás: Pető-hegy, 1991.04.03., 2 ad., 3 juv., TS – Gyepükaján: Meleg-víz (TS), 1989.04.13., 3 ad.; 1989.05.09., 3 juv., 4 ad.; 1989.05.23., 1 ad.; 1990.07.18., 1 juv., 2 ad. – Gyepükaján: Meleg-víz-tavacska, 2013.08.31., 1♂ ad., TS – Györság: 2011.10.13., GYE (herpt-pa: 4222) – Györszemere: Józsefháza, 1998. 07.22., 1 juv., TS – Györszemere: Kánya-domb, 2010.09.05., 2 ad., TS – Györszemere: Szőlőhegy, 1998. 07.22., 1 juv., TS – Győrújbarát: Felső-berek, 2011.09.07., 1 juv., 2 ad., TS – Győrújbarát: Gazdák-erdeje, 2010.09.05., 2 juv., TS – Győrújbarát: Lila-domb, 2011.09.07., 1 ad., TS – Gyulakeszi: Csobánc (TS), 1999.05.07., 1 juv., 2 ad.; 2008.06.08., 3 juv., 2 ad. – Hajmáskér: Fenyves-völgy (TS), 2010.09.14., 1 ad., 3 juv.; 2012.06.08., 3 juv. – Hajmáskér: Séd-menti-sziklák (TS), 2010.09.13., 5 juv., 4 ad.; 2012.04.04., 1 juv., 2 ad.; 2012.06.08., 2♀ ad.; 2013.05.14., 1♂ 2♀ ad., 1 juv. – Hánta: Hántaitavak, 2009.04.14., 2 juv., 1 ad., TS – Hárskút: Augusztintanya (TS), 2010.04.29., 1 ad.; 2011.10.01., 2 ad., 1 juv.; 2012.05.28., 1♂ ad. – Hárskút: Esztergáli-kút, 1992.05.08., 1 juv., TS – Hárskút: Esztergáli-völgy, 1992.05.12., 2 juv., 2 ad., TS – Hárskút: Középső-Hajag, 2011.10.01., 2 juv., 1 ad., TS – Hárskút: Lazsnakúti-dűlő, 1992.06.15., 1 ad., TS – Hárskút: Rákanya, 2006.06.17., 2, TS – Hárskút: Reng-kő, 1999.08.10., 1 ad., TS – Hegyesd: Hegyesdi-vár, 1999.05.07., 1 juv., 3 ad., TS – Hegyesd: Irtás-domb, 2007.05.31., 1♂ ad., TS – Hegymagas: Szent György-hegy, 2005.06.15., 3 juv., 5 ad., TS – Herend: Magyal-tető, 2010.08.22., 4 juv., TS – Iszkaszentgyörgy: Iszka-hegy (TS), 2009.06.03., 1 juv., 1 ad.; 2012.07.24., 1 juv. – Iszkaszentgyörgy: Kő-hegy (TS), 2001.06.30., 3 juv., 4 ad.; 2012.07.24., 1 ad. – Isztimér: Burok-völgy, 2011.09.11., 2 juv., TS – Isztimér: Duzzogó, 1998.04.29., 1 ad., TS – Isztimér: Hétházpuszta, 2011.09.11., 1 juv., 2 ad., TS – Jásd: Tési-malom, 2013.05.22., 3 juv., 1 ad., TS – Kajárpéc: Aranyos-hegy (TS), 1998.07.26., 1 ad.; 2010.09.05., 1 juv., 2 ad. – Kapolcs: Kálomisz-tó, 1999.09.26., 1 ad., TS – Káptalanfa: Kígyós-patak, 1989.05.23., 2 ad., TS – Káptalanfa: Sárosfői-erdő, 2007.04.21., 1 juv., TS – Káptalantóti: Bácsai-rét, 2008. 07.21., 2 ad., TS – Keszthely: Vár-völgy, 2011.06.13., VA – Kincsesbánya: Csurgói-tározó, 2000.06.03., 14 juv., TS – Kislőd: Csojányosi-kőbánya, 2010.04.29., 3 juv., 2 ad., TS – Kislőd: Csojányos-völgy, 2005.08.02., 1 ad., TS – Kővágóórs: Alsó-kőhát, 1979.07.21., 2 juv., 3 ad., TS – Kővágóórs: Kornyitó, 1988.06.03., 1 ad., 2 juv., TS – Kővágóórs: Kűszöb-orra, 2003.04.02., 1 ad., KZ – Kővágóórs: Nyálás-tó, 2010.09.22., 3 juv., TS – Köveskál: Fekete-hegy, 1988.08.03., 1 ad., TS; 1990.03.14., 1 ad., TS; 2000.04.16., 1 ad., BJ; 2009.06.27., 3 juv., TS – Kup: Kupi-erdő (TS), 1989.08.31., 1 ad.; 1990.03.23., 2 ad.; 1992.07.29., 1 juv., 2 ad. – Küngös: Bürkös-rét, 2012.05.03., 1 ad., TS – Lepsény: Kastélykert, 2013. 06.16., 1 juv., 2 ad., TS – Lesencefalú, 1990.04.17., 1 ad., TS – Litér: Kenderesi-dűlő, 1990.07.18., 3 ad., TS – Litér: Mogyorós-hegy (TS), 1989.05.19., 3 ad.; 2013.06.06., 1♀ ad. – Lókút: Epres-oldal, 2010.08.22., 2 juv., TS – Lókút: Papod, 2009.06.18., 2 ad., TS – Lovas: Király-kút-völgy, 2013.08.11., 3 juv., 1 ad., TS – Lovas: Sáfránykert, 2005.08.27., 1♂ ad., TS – Lovászpata: Lovászpataonai-halastó, 1988.09.30., 17 juv., 1 ad., TS – Magyarpolány: 1959.03.31., AG (MTM) – Mindszentkál: Öreg-hegy, 1993.06.26., 2 ad., TS; 1999.07.17., 1 ad., RI – Moha: Gaja, 2012.07.24., 3 juv., 1 ad., TS – Monoszló: Tói-hegy, 2005.06.03., 6 ad., TS – Mór: Tímár-erdő, 2008.09.10., 1 ad., TS – Nádasdladány: Tőzeg-tó, 2011.08.10., 1 ad., TS – Nagydém: Répási-tó, 2013.09.23., 2 ad., TS, +KTE – Nagyörbő: Bazaltutca, 1966.08.12., 2 ad., TS – Nagyörbő: Kovácsi-hegyi-kőfejtő, 2013.05.04., 3 ad., TS – Nagytevel: Kereszt-dűlő, 2013.08.25., 2 juv., 1♀ ad., TS – Nagytevel: Nagyteveli-tározó, 2005.06.07., 3 juv., TS – Nagytevel: Remetei-tározó, 2000. 05.26., 1 ad., BJ – Nagytevel: Tevel-hegy, 2013.08.25., 2 juv., TS – Nagyvázsony: Bazaltbánya, 1998. 05.11., 2 juv, 3 ad., TS; 2013.04.28., 1 ad., OSZ – Nagyvázsony: Kab-hegy, 2012.04.11., BT (herpt-pa: 5264) – Nagyvázsony: Kinizsi-vár, 2013.09.28., 3 juv., 1 ad., TS – Nagyvázsony: Nyírfás-rét, 2013.04.28., 1 ad., TS Nagyvázsony: Vízvörös-tó, 2011.05.11., 1♂ ad., TS – Nemesgulács: Gulács, 1998.08.24., 1 juv., 3 ad., TS – Nemesvámos: Szár-hegy, 2010.04.30., 4 juv., TS – Nemesvámos: Tekeres-völgy, 2001.08.03., 1 juv., 7 ad., TS – Németsbánya: Bittva-völgy, 1989.05.23., 1 ad., TS – Németsbánya: Jáger-rét, 2011.10.04., 1 juv., TS – Németsbánya: Pisztrángos-tó, 1989.05.23., 1 ad., TS – Noszlop: Malom-rét, 2009.09.10., 1 ad., TS – Noszlop: Pityermalom, 2012.05.19., 2 ad., TS – Nyalka: 2010.09.03., 1 juv., TS – Nyírad: Felső-Nyíradí-erdő, 2001.05.11., 1 ad., TS; 2002.09.10., 1 juv., BJ – Nyírad: Kukacos-tó, 2011.03.31., 1 juv., TS – Nyírad: Sár-álló, 2012.05.30., 4 juv., 1 ad., TS – Nyúl: 2014.05.24., GYE – Nyúl: Pándzsamente, 2009.06.17., 1 ad., TS – Nyúl: Szurdik, 2011.09.07., 3 ad., TS – Olaszfalu: Alsópere (TS), 2001.05.12., 1 ad.; 2010.05.01., 3 juv. – Olaszfalu: Alsópere, Nádasdy-arborétum, 2011.09.15., 2 juv., TS – Olaszfalu: Csicsó-völgy, 2001.05.12., 1 juv., 2 ad., TS – Olaszfalu: Eperjes, 2001.06.10., 1 ad., KZ; 2010.09.07., TS – Orszói: 2012.06.19., 1 ad., TS, +GE – Öcs: Nagy-tó, 1992.07.24., 2 juv., TS – Ősi: Malomcsatorna, 2012.07.23., 1 ad., TS – Őskü: Aranyos-kút, 2003.06.25., 3 ad., TS – Őskü: Kerektemplom-domb, 2012.06.08., 1 juv., 2 ad., TS – Őskü: Kisősküi-forrástó (TS), 2000.06.28., 2 ad.; 2001.05.16., 1 ad. – Őskü: Körös-hegy (TS),

2005.06.11., 3 ad.; 2013.06.07., 1 ad., 3 juv. – Öskü: Murvabánya, 2012.06.27., 3 juv., 1 ad., TS – Paloznak: Tódi-mező (TS), 1999.09.09., 1 juv., 2 ad.; 2010.04.25., 3 ad. – Pannonhalma, 2011.09.07., 1 ad., TS; 2013.06.08., GYE (herpt-pa: 15524); 2014.04.13., GYE (herpt-pa: 17399) – Pannonhalma: Jánosházi-erdő, 2011.09.07., 1 juv., TS – Pápa: Kalapács-éri-tó, 2005.06.07., 3 juv., TS – Pápa: Tapolcafői-lápért, 1999.07.15., 1 ad., KZ – Pápa: Tó-rét, Tapolcafő, 2013.06.12., 1 ad., TS – Pápakovácsi: Attyapuszta, 2012.05.20., 1 juv., 4 ad., TS – Pápasalmon: Szarvas-dűlő, 2009.09.10., 1 ad., TS – Pápateszér: Betlehem-tó, 2013.07.06., 1 juv., 2 ad., TS – Pápateszér: Burics-kistó, 2013.07.06., 1 juv., 1 ad., TS – Pápateszér: Hosszú-tó, 2013.07.06., 1 ad., BJ; 2013.07.06., 1♂ ad., TS – Pécsely: Kis-tó, 2004.06.14., 1 juv., TS – Pézenesgyőr (TS), 1988.06.21., 1 ad.; 2011.07.05., 2 juv. – Pétfürdő: Doktor-szikla, 1998.07.31., 4 juv., 3 ad., TS – Pétfürdő: Péti-völgy, 2013.10.08., 1 ad., TS – Porva: Generál-erdő (TS), 2005.05.23., 1 ad.; 2009.06.06., 3 juv. – Porva: Páliahálás, 2009.06.06., 2 ad., TS – Porva: Szépalma, 1999.08.15., 1 ad., TS – Pula: Alginitbánya, 2012.03.28., 1 ad., TS – Pula: Tálodi-rét (TS), 1999.09.25., 2 ad., 7 juv.; 2006.10.02., 1 ad. – Pula: Tálodi-tó, 1999.09.25., 2 juv., TS – Ravaszd: Csóka-hegy, 2001.05.26., 2 ad., TS – Ravaszd: Ravaszdi-erdő, 1999.03.31., 3 ad., TS – Réde: Hárs-völgy, 2003.09.03., 3 juv., 1 ad., TS – Rezi: Meleg-hegy, 2007.07.10., 1 ad., TS – Románd: Romándi-halastó, 1988.09.30., 1 ad., TS – Salföld: Homokbánya-tavak, 1985.07.03., 2 ad., TS – Salföld: Salföldi-kötenger, 2008.05.08., 4 juv., 2 ad., TS – Sáska: Macska-domb, 2007.05.31., 2 juv., TS – Sáska: Sörke-rét, 2003.04.26., 1 ad., KZ – Sokorópátka: Pátkai-domb, 1998.07.26., 2 juv., 3 ad., TS – Sóly: Papírmalom, 2010.09.14., 1 ad., TS – Sóly: Veszprémi-Séd-mente, 2009.09.28., 1 ad., KZ – Somlóvásárhely: Holt-tó, 2011.08.06., FL (herpt-pa: 2892); 2011.08.06., FL (herpt-pa: 2890); 2011.08.06., FL (herpt-pa: 2891) – Sümeg: Sarvaly, 2001.05.22., 2 juv., 1 ad., TS – Sümeg: Surgót-tag, 2011.05.26., 1 ad., KZ – Sümeg: Vár-hegy (TS), 1992.07.24., 1 juv., 2 ad.; 1999.09.21., 3 juv., 2 ad. – Szentbékállá: Bonta-tó, 2003.06.08., 1 ad., KZ – Szentbékállá: Szentbékállai-kötenger, 2010.09.21., 3 juv., TS – Szentkirályszabadja: Vörös-gödör, 2013.08.11., 1 ad., TS – Tagyon, 1990.03.24., 2 ad., TS – Taliándörögd: 2010.08.29., 3 ad., TS (a Szent András templomrom falán) – Taliándörögd: Tik-hegy, 2010.07.14., 2 ad., TS – Táp: Réz-hegy, 2009.07.25., 1 ad., TS – Tényő: Tábor-völgy, 1998.07.20., 1 ad., TS – Tényő: Tényői-domb, 1998.07.20., 1 juv., 3 ad., TS – Tés: Csőszpuszta, 1982.05.12., 3♂, VZ; 2013.04.18., 1♀ ad, BJ – Tés: Csőszpuszta-tó (TS), 1999.08.11., 2 ad.; 2013.04.18., 3 juv. – Tés: Kis-Futóné, 1991.04.14., 4 ad., TS – Tés: Márkus-szekerénye, 1991.04.14., 1 ad., TS – Tés: Móroc-tető, 1991.06.08., 4 juv., 2 ad., TS; 1997.06.19., 3 ad., TS; 2011.09.17., 1 ad. – Tüskevár: Tüskevári-erdő, 2013.06.17., 2 juv., 1 ad., TS – Ugod: Hubertlaki-tó, 2012.06.12., 1♂ ad, BJ – Ugod: Huszárok-előpuszta, 1959.05.20., SZI (MTM); 1998.09.23., 1 ad., TS, +GE; 2011.06.15., 1 ad., SGY; 2013.06.18., 1 ad., TS – Ugod: Molnár-kút-árok, 2011.08.16., 1 ad., TS – Ugod: Mórícháza, 1959.05.21., SZI (MTM) – Ugod: Szár-hegy, 2008.09.30., 2 juv., TS – Ugod: Vörös János-séd (TS), 1989.07.25., 1 ad., 2 juv.; 1990.03.23., 3 ad.; 1990.07.31., 1 ad.; 1991.08.13., 3 ad.; 1992.05.11., 2 ad.; 1992.07.20., 3 ad.; 1993.05.02., 2 ad.; 2006.07.11., 1 ad. – Úrkút: 1957.05.22., PAJ (MTM) – Úrkút: Csárdahegyi-őskarszt (TS), 2009.08.14., 1 juv.; 2013.08.30., 2 ad. – Úrkút: Jakó-hegy, 2013.09.18., 1 ad., TS – Vállus: Barbacshégy, 2008.08.24., 1 ad., TS – Vállus: Vár-völgy (TS), 1996.09.09., 4 juv., 1 ad.; 2012.08.28., 2 juv. – Vanyola: Szőlő-rétek, 2012.06.19., 2 juv., TS – Várpalota: Badacsony-alja, 2013.06.07., 1 juv., 2 ad., TS – Várpalota: Baglyas-hegy, 2001.06.27., 2 juv., 1♂ 2♀, TS; 2004.06.20., SB (herpt-pa: 4283); 2006.04.01., SB (herpt-pa: 4281); 2010.10.09., SB (herpt-pa: 4282) – Várpalota: Bánta-part, 2011.03.30., 1 juv., TS; 2012.08.08., 1 ad., OSZ; 2013.07.21., 2 ad., GJ – Várpalota: Bányatavak, 2011.05.22., SB (herpt-pa: 4280) – Várpalota: Belátó-hegy (TS), 2004.06.04., 1 ad., 5 juv.; 2012.04.04., 1 ad. – Várpalota: Cseri-domb (TS), 2010.09.13., 5 juv.; 2011.03.30., 1 juv.; 2011.08.10., 1♂ ad.; 2012.04.04., 1 juv. – Várpalota: Csörget-völgy, 2012.06.08., 1 juv., 3 ad., TS – Várpalota: Felső-tó, 2002.07.24., 1 ad., BJ – Várpalota: Fenyves-tó (TS), 2010.09.13., 2 juv.; 2011.03.30., 1 juv. – Várpalota: Hideg-völgy (TS), 1998.06.02., 3 juv., 1♂ ad.; 2010.05.27., 2 juv., 3 ad. – Várpalota: Inotai-dolomitdombok, 2012.06.28., 1 ad., TS; 2012.07.23., 2 ad., BJ – Várpalota: Inotai-kiskertek, 2012.08.31., 1 ad., TS – Várpalota: Inotai-salakhegy, 2011.09.28., 3 juv., 1 ad., TS – Várpalota: Inotai-tározó (TS), 2000.06.09., 3 juv., 1 ad. (a tározó melletti felhagyott kőbányában); 2001.06.27., 4 juv., 1♂ – Várpalota: Józan-szőlő, 2012.06.06., 1 juv., 1 ad., TS – Várpalota: Kis-mező (TS), 2012.06.06., 1 ad.; 2012.06.28., 1 juv. – Várpalota: Mandulás, 2012.06.06., 2 juv., TS – Várpalota: Nagy Bivalyos-tó, 2011.05.22., SB – Várpalota: Palotai-kisszurdok, 2012.06.06., 2 juv., 1 ad., TS; 2012.06.14., 3 ad., TS; 2012.07.23., 1♂ ad., BJ; 2012.07.23., 1 juv., 2 ad., TS; 2012.08.31., 1 ad., TS; 2013.05.06., 1 juv., 1♀ ad., TS; 2013.05.14., 1 juv., TS – Várpalota: Pusztafalota, 1983.08.18., 2 juv., 1 ad., TS – Várpalota: Tőzeg-tó, 2011.09.28., 1 ad., TS – Várpalota: Vár-völgy, 2012.06.06., 1 juv., TS; 2010.05.24., 1 ad., TM, +GE (erdei úton) – Vár-völgy: Bándi-mező, 2012.08.28., 3 juv., TS – Vár-völgy: Csuhs-tó, 1997.06.30., 1 ad., TS – Vár-völgy: Kis-Láz-hegy, 1999.07.02., 2 juv., 1 ad., TS – Vászoly: Szent Jakab-tó, 2010.09.21., 1 juv., TS –

Veszprém: Aranyos-völgy (TS), 2008.07.24., 1♂ ad.; 2013.09.15., 2 juv., 1♀ ad. – Veszprém: Betekints-völgy (TS), 2001.05.14., 1 juv.; 2012.06.27., 1 juv., 3 ad.; 2012.09.24., 1 ad. – Veszprém: Ferenc-csermelytó, 2010.10.09., 1 juv., TS – Veszprém: Gulya-domb (TS), 1984.06.10., 2 juv.; 2012.09.24., 1 ad. – Veszprém: Kádártai-horgásztó, 2012.06.27., 1 ad., TS – Veszprém: Kádártai-tankító, 1999.09.18., 2 juv., TS – Veszprém: Kálvária-domb, 1999.05.23., 3 ad., TS – Veszprém: Miklád, 1990.07.17., 1 ad., TS – Veszprém: Rátóti-nagymező, 1999.08.19., 2 juv., 7 ad., TS – Veszprém: Sós-köves, 2011.07.25., 3 ad., BJ – Veszprém: Tyúk-hegy, 1999.03.27., 1♂ ad., TS – Veszprémvarsány: Nádas-völgy, 1998.09.11., 1 juv., TS – Vilonya: Tündér-hegy, 2010.09.14., 1 ad., 3 juv., TS – Vindornyafok: Vindornyai-rétek, 1985.06.04., 2 juv., TS – Vindornyaszőlős: Vindornyai-láp, 2005.06.14., 4 juv., 3 ad., TS – Zalalhaláp: Haláp, 2010.09.22., 2 juv., 3 ad., TS – Zalaszántó: Tátika-vár, 2007.05.17., 5 juv., 3 ad., TS – Zalaszántó: Vár-rét, 1999.09.01., 2 ad., TS – Zánka: Hegy-tó, 2011.04.03., 1 juv., 2 ad., TS – Zirc: Csengő-hegy, 2013.07.11., 2 juv. 1 ad., TS – Zirc: Három-hegy, 1989.06.03., 1 ad., TS – Zirc: Kakas-hegy, 2008.07.30., 3 juv., 1 ad., TS – Zirc: Királykúti-erdő, 2012.05.07., 1 ad., TS – Zirc: Szarvaskút, 2012.06.12. 1 juv., 3 ad., HM; 2012.06.30., 1♀ ad., TS; 2012.09.12., 2 juv., 1 ad., TS – Zirc: Szarvaskúti-kavicsbánya (TS), 1999.08.19., 2 juv., 1 ad.; 2012.06.30., 3 juv., 2 ad. – Zirc: Szarvas-tó, 2005.07.17., 1 ad., TS – Zirc: Tündérmajor (TS), 2009.06.06., 1 ad.; 2009.09.09., 2 juv. – Zirc: Zirci-arborétum, 2013.06.15., 1♂ ad., TS.

Balaton-medence:

Alsóörs: Köcsi-tó, 1996.04.07., 2 ad., TS – Alsópáhok: Fás-berek, 2009.05.18., 1 ad., TS – Badacsonytomaj: 2014.06.13., TP (herpt-pa: 20450) – Balatonakarattya: Fehér-part, 2009.05.18., 3 juv., 1 ad., TS – Balatonalmádi: Budatava (TS), 1990.03.17., 1 ad.; 1992.07.17., 3 juv., 4 ad. – Balatonalmádi: Budatavai-égeres, 2005.08.27., 1 ad., TS – Balatonalmádi: Öreg-hegy (TS), 1988.08.17., 2 ad.; 1989.06.04., 1 ad., 1 juv. – Balatonalmádi: Öreg-park, 2013.08.11., 2 juv., 1 ad., TS – Balatonberény: 1960.08.08., KOV (MTM); 1950.08.15., KOV (MTM); 2014.08.22., SZA (herpt-pa: 20929, 20930, 20931) – Balatonberény: Banács-erdő, 1997.06.15., 3 juv., TS – Balatonberény: Battyánpuszta, 1997.06.15., 1 ad., TS – Balatonberény: Berényi-hegy, 2009.09.17., 2 juv., 1 ad., TS – Balatonberény: Derítő, 2012.04.18., 1 juv., 2 ad., TS – Balatonberény: Külső-Dörc, 2012.04.18., 1 juv., 3 ad., TS – Balatonberény: Polgár-rét, 2009.09.17., 1 ad., TS – Balatonberény: Révházi-dűlő, 2008.04.14., 1 ad., TS – Balatonboglár: 2011.08.29., SZA (herpt-pa: 3197) – Balatonboglár: Móló, 2011.08.29., SZA (herpt-pa: 3199) – Balatonboglár: Szükség-csatorna, 1997.07.28., 6 ad., TS – Balatonboglár: Üdülőtelep, 2011.08.29., SZA (herpt-pa: 3196, 3197) – Balatonboglár: Vár-domb, 1997.07.28., 1 ad., TS; 2013.06.29., SÁ (herpt-pa: 15765) – Balatonederics: Lesence-nádasmező, 1997.09.13., 3 juv., 1 ad., TS; 2014.04.30., KT (herpt-pa: 17228); 2014.06.07., KT (herpt-pa: 20368) – Balatonendréd: 2014.05.26., VB (herpt-pa: 33120) – Balatonendréd: Cinege-forrás, 2012.04.29., 1 ad., TS – Balatonendréd: Öreg-hegy, 1998.09.10., 2 ad., TS – Balatonendréd: Petendi-domb, 1998.09.10., 1 ad., TS – Balatonfenyves: 2013.08.22., SZA (herpt-pa: 16091, 16093) – Balatonfenyves: Berek-szél, 1997.05.02., 4 juv., TS – Balatonfenyves: Községi-legelő, 1999.07.03., 3 ad., TS – Balatonfenyves: Rigóháza, 1999.08.02., 1 ad., TS – Balatonföldvár: 2012.07.01., SIM (herpt-pa: 15870); 2013.07.01., SIM – Balatonföldvár: Földvári-magaspart, 1968.08.17., 7 ad., TS – Balatonföldvár: Karika-völgy, 1968.08.17., 1 ad., TS – Balatonfüred, 1988.06.22., 1 ad., TS – Balatonfüred: Berzsenyi-kút, 1995.07.05., 1 ad., TS – Balatonfüred: Koloska-völgy (TS), 1990.07.19., 1 ad.; 1999.04.03., 3 juv. – Balatonfűzfő: Fűzfői-öböl (TS), 1988.07.26., 1 juv., 2 ad.; 1990.04.15., 1 juv. – Balatonfűzfő: Tobruk, 1988.04.12., 2 juv., TS – Balatongyörök: Becehegy, 1985. 06.01., 3 ad., TS – Balatongyörök: Bé-lap, 2007.08.13., 3 juv., TS – Balatongyörök: Szép-kilátó, 1999. 07.15., 1♂ 2♀, TS – Balatonkenese: Part-fő (TS), 1972.05.21., 2 juv., 1 ad.; 2008.06.14., 1♂ ad. – Balatonkeresztúr: 2014.08.10., VB (herpt-pa: 33468) – Balatonlelle: Irmapuszta, 2003.06.23., 1 ad., TS – Balatonlelle: Kis-hegy (TS), 1999.07.03., 2 ad.; 2013.04.22., 3 juv., 1♂ ad. – Balatonlelle: Rádpuszta, 1998.08.27., 3 ad., TS – Balatonlelle: Úszói-berek, 2003.07.07., 1 ad., TS – Balatonmagyaród: Egyes-terelőtöltés, 1997. 09.23., 1 juv., 2 ad., TS – Balatonmagyaród: Kányavári-sziget, 1997.05.03., 1 ad., TS; 2012.09.15., SÁ (herpt-pa: 6537); 2014.06.09., SÁ – Balatonmagyaród: Kis-Balaton I., 2011.04.23., SÁ (herpt-pa: 974) – Balatonmagyaród: Magyaródi-erdő, 1996.08.24., 2 ad., TS – Balatonmagyaród: Magyaros-sziget, 1996. 08.24., 1 ad., TS – Balatonmagyaród: Zimányi-sziget, 2004.04.22., 2 ad., TS – Balatonmáriaifürdő: 2013. 08.22., SZA (herpt-pa: 16090); 2014.08.10., VB (herpt-pa: 33462, 33463) – Balatonöszöd: Berki-csatorna, 2005.05.22., 1 ad., TS – Balatonöszöd: Öszödi-berek, 1996.08.21., 1 ad., TS; 2014.05.24., VB (herpt-pa: 33084, 33085, 33087) – Balatonöszöd: Szarka-hegy, 2009.06.15., 2 juv., TS – Balatonszabadi: 1957.07.15., KOV (MTM) – Balatonszabadi: Öreg-hegy, 1997.05.21., 1 ad., TS – Balatonszabadi: Pusztatorony, 1997. 05.21., 1 ad., TS – Balatonszárszó: 2014.04.23., BL (herpt-pa: 17534) – Balatonszárszó: Alma-hegy (TS), 1996.08.22., 2 ad.; 1998.09.21., 3 ad. – Balatonszárszó: Cseri-oldal, 1996.08.21., 2 juv., 1 ad., TS – Balatonszárszó: Kertek-

köze, 1996.08.21., 3 ad., TS – Balatonszárszó: Kis-völgy (TS), 1996.08.22., 1 juv.; 1996.09.07., 1 ad., TS – Balatonszárszó: Nagyasszonyi-erdő, 1996.08.22., 3 ad., TS – Balatonszemes: Bagó-hegy, 1998.08.27., 3 ad., TS – Balatonszentgyörgy: Csillagvár, 1997.06.08., 1 ad., TS – Balatonszentgyörgy: Diósi-erdő, 1985.06.14., 1 juv., 2 ad., TS – Balatonszentgyörgy: Torzsa-rét, 2010.08.18., 1 ad., TS – Balatonújlak: Újlaki-hegy, 1997.06.15., 1 juv., TS – Buzsák: Csiztapusza, 1997.07.15., 1 ad., TS – Buzsák: Kundpuszta, 2013.04.22., 1 juv., 2 ad., TS – Cserszegtomaj: 2011.06.13., VA (herpt-pa: 2150) – Fonyód: 2006.04.03., 1 ad., TS; 2012.08.20., SZA – Fonyód: Bélatelep, 2013.08.22., SZA (herpt-pa: 16092) – Fonyód: Alsóbélatelep, 2013.08.22., SZA – Fonyód: Bélatelepi-berek, 1997.05.02., 2 juv., TS – Fonyód: Bélatelepi-strand, 2006.05.03., 1 juv., TS – Fonyód: Fonyódi-hegy (TS), 1998.08.27., 1 ad.; 2012.05.16., 3 juv., 1 ad. – Fonyód: Fonyódliget, 1986.05.21., DO (MTM); 1986.06.17–19., DO (MTM); 2011.08.17., SZA (herpt-pa: 3171); 2011.08.18., SZA (herpt-pa: 3190) – Fonyód: halastó, 2011.08.20., SZA (herpt-pa: 3192) – Fonyód: Móló, 2012.05.05., PB (herpt-pa: 5740) – Fonyód: Sípos-hegy, 1998.08.27., 3 juv., TS – Fonyód: tópart, 2011.08.20., SZA (herpt-pa: 3195) – Garabonc: Babos-sziget, 2008.04.17., KT – Hévíz, 1990.06.23., 1 ad., TS – Hévíz: Gyógyfürdő-park, 2011.08.14., MS (herpt-pa: 5281) – Keszthely: 1983.08.18., KOZ (MTM); 2011.04.19., HH (herpt-pa: 944); 2011.04.21., BGY (herpt-pa: 870) – Keszthely: Égett-berek (TS), 1996.04.25., 1 ad.; 2013.04.13., 2 juv., 3 ad. – Keszthely: Fehér-rét, 1996.04.25., 1 juv., TS – Keszthely: Halász-rét, 2006.05.06., KT (herpt-pa: 625) – Keszthely: Helikon Hotel, 2011.06.23., BGY (herpt-pa: 2337) – Keszthely: Helikon-park, 1985.06.19., 1 ad., TS – Keszthely: Hévíz-Páhoki-csatorna, Fenékpusza, 1996.04.25., 1 ad., TS – Keszthely: Libás-strand, 2012.06.18., 2 juv., 1 ad., TS – Keszthely: Vár-völgy, 2011.06.13., VA (herpt-pa: 2137) – Kéthely: Nyugati-övcatorna, 1997.05.02., 3 ad., TS – Kéthely: Sári-erdő, 1997.05.02., 1 ad., TS – Kisorada: Babos-sziget, KT (herpt-pa: 433) – Köröshegy: 2014.05.25., VB (herpt-pa: 33088, 33089, 33090, 33091, 33094, 33095, 33096) – Köröshegy: Ágos-sziget, 1997.04.28., 2 juv., TS – Köröshegy: Pap-erdő, 1998.07.23., 2 juv., TS – Kővágóórs: Pálkövei-kőbánya, 2012.08.28., 1 ad., TS – Látrány: 2014.08.18., VB (herpt-pa: 33553, 33577) – Látrány: Látrányi-puszta, 2001.06.14., 5 juv., 11 ad., TS – Lesenceistvánd: láprét, 1972.04.27., 1 ad., TS, +TÖ (pH: 8,3) – Lesencetomaj: Birkásmajor, 1998.04.02., 1 ad., TS – Lesencetomaj: Gubacsi-malom, 1985.05.21., 1 ad., TS – Nagyrada: Hídvégi-tó, 2008.09.01., 1 ad., TS – Nemesgulács: Kőbőlkút, 2012.08.13., TP (herpt-pa: 7596); 2012.08.14., TP (herpt-pa: 14510) – Nemesgulács: Sár-réti-dűlő, 2013.04.04., TP – Ordacsehi: Buga-szegi-berek, 1997.06.08., 3 ad., TS – Paloznak: Lovasi-tározó (TS), 2009.05.07., 2 ad.; 2010.04.25. 1 juv., 4 ad.; 2011.08.02., 2 ad.; 2012.08.28., 1 juv., 3 ad. – Raposka: Bozót, 2005.09.02., 1 ad., TS – Ságvár: Ságvári-kiserdő, 1996.09.18., 1 juv., 2 ad., TS – Sármellék: Balaton-berek, 2008.09.01., 1 ad., TS – Sávoly: Nagy-erdő, 1996.05.06., 2 ad., TS – Siófok: Aranypart, 1997.04.28., 2 juv., TS – Siófok: Balatonkiliti, Sávoly-rét, 1996.09.18., 1 ad., TS – Siófok: Balatonkiliti-rét, 1966.07.28., 1 juv., TS – Siófok: Békás-árok, 1997.05.09., 1 juv., TS – Siófok: Bozót, 1997.05.21., 1 ad., TS – Siófok: Cinegei-erdő, 2012.04.29., 2 ad., TS – Siófok: Ezüstpart, 1996.05.12., 1 ad., TS – Siófok: Ezüstparti-berek, 1966.07.27., 3 ad., TS – Siófok: Papkutapusza, 1996.09.18., 1 ad., TS – Siófok: Tőreki-láp, 1966.07.28., 1 juv., TS – Siójut: Hidegvölgy, 1996.06.08., 1 ad., TS – Somogyzentpál: Hádi-hegy, 1997.05.02., 1 juv., 2 ad., TS – Somogyzentpál: Nekota, 1996.06.28., 1 ad., TS – Szántód, 1996.07.13., 1 ad., TS – Szántód: Komlós-völgy, 1998.06.10., 1 ad., TS, +GE (földúton) – Szántód: Szántódi-berek, 1998.09.21., 2 juv., 1 ad., TS; 2014.05.26., VB (herpt-pa: 33104, 33105, 33108, 33109) – Szántód: Szántódpuszta, 1998.09.21., 1 ad., TS – Szigliget: 2014.03.30., TP (herpt-pa: 17227) – Szigliget: Felső-Kongó, 2005.08.28., 1 juv., TS – Szigliget: Kamon-kő, 2006.06.19., 3 juv., TS – Szigliget: Kétöles-patak mente, 2005.06.19., 2 juv., TS – Szigliget: Kongó-rét, 2009.05.08., KT (herpt-pa: 1116, 1117); 2009.05.20., KT (herpt-pa: 1118, 1119); 2010.04.28., KT (herpt-pa: 1114, 1115) – Szigliget: Kongó-rétek (KT), 2010.04.25., KT; 2010.04.28. – Szigliget: Szigligeti-vár, 2007.05.16., 4 ad., TS – Szőlád: Varjúvári-erdő, 1997.05.01., 1 ad., TS – Szőkedencs: Kápolnai-szivattyútelep, 1996.07.14., 1 juv., TS – Szőlősgyőrök: 2012.03.22., CA (herpt-pa: 4555) – Szőlősgyőrök: Sinai-hegy, 2013.04.22., 3 juv., 2 ad., TS – Tapolca: Diszel, 2007.05.16., 1 ad., TS – Tapolca: Fenyős-domb, 1999.05.24., 2 ad., TS – Tapolca: Hétevezér-autóspihenő, 1999.09.27., 1 ad., TS, +GE – Tapolca: Tapolcai-parkerdő, 1995.05.01., 1 ad., NA; 2009.04.20., TS – Táska: Martonosi-láp, 1997.07.15., 3 ad., TS – Tihany, Belső-tó mellett, 2002.05.17., 1 ad., KZ – Tihany: Aranyház-gejzirkúp, 1968.08.20., 3 ad., TS – Tihany: Ciprián-forrás-öböl, 2013.06.09., SZP (herpt-pa: 15555) – Tihany: Cser-hegy, 1968.08.20., 3 ad., TS – Tihany: Csúcs-hegy (TS), 2005.07.08., 3 ad.; 2011.07.13., 4 ad. – Tihany: Gejzír-mező, 1990.07.19., 2 ad., TS – Tihany: Kis-erdő-tető, 2013.10.29., 1 juv., KZ; 2013.10.29., 1 juv., 1 ad., TS – Tihany: Külső-tó (TS), 1989.05.21., 1 juv.; 1989.06.04., 2 juv., 1 ad.; 1989.08.27., 2 juv.; 1990.03.18., 1 ad. – Tihany: Nyársas-hegy, 2002.06.04., 1 juv., TS – Tihany: Sajkod, 1989.06.04., 1 juv., 2 ad., TS – Tihany: Szarkádi-erdő, 1968.08.20., 2 ad., TS – Tihany: Újlak, 2013.06.09., SZP (herpt-pa: 15554) – Vonyarcvashegy: Szent Mihály-domb, 1999.09.24., 1

juv., 3 ad., TS – Vörs: Vörsi-erdő, 1996.07.16., 3 ad., TS – Vörs: Vörsi-berek, 1963.10.03., JM (MTM) – Zalasabar: Hídvégi-tó, 1996.07.27., 1 ad., TS – Zalavár, 1996.07.27., 1 ad., TS – Zalavár: Balatonhídvég, 1996. 07.28., 1 juv., 2 ad., TS; 2014.06.09., SÁ (herpt-pa: 20419); 2014.06.22., SÁ (herpt-pa: 20482) – Zalavár: Ingói-szivattyútelep, 1996.07.28., 1 ad., TS – Zalavár: Zalavári-erdő, 2013.04.21., 3 juv., TS – Zamárdi: 1966.09.19., KAL (MTM); 1996.07.13., 1 juv., TS – Zamárdi: Csikászói-erdő, 1998.07.23., 1 juv., 1 ad., TS – Zamárdi: Endrédi-patak, 1996.07.13., 1 ad., TS – Zamárdi: Szamár-kő, 1997.08.13., 4 juv., 1 ad., TS – Zamárdi: Tóközpuszta, 1996.09.29., 1 juv., 2 ad., TS – Zamárdi: Üdülőfalva, 2005.07.30., 1 ad., TS – Zánka: Csorszai-rét, 1996.06.09., 2 ad., TS.

Lacerta viridis viridis (Laurenti, 1768) – Zöld gyík

Irodalom: 11, 13, 27, 31, 32, 34, 40, 41, 44, 45, 47, 49, 52, 54, 55, 62, 65, 72, 80, 84, 94, 95, 98, 100, 101.

Jellemzése: Legnagyobb testű gyíkfajunk, teljes hossza elérheti a 40 centimétert, ennek azonban nagyjából a felét a fark teszi ki. Teste izmos, erőteljes, lábai jól fejlettek. Az idős hím háta és oldala, valamint a lábainak külső felülete általában egyöntetűen világos- vagy smaragdzöld, apró fekete pettyekkel. A nőtények hátoldala általában tarka. A hím hasoldala és a lábainak belső felülete élénksárga, a nőtényé általában fakóbb. A hím toroka a szaporodási időszakban környezetére is kiterjedően ragyogó kék. A fiatal egyed teste általában középbarna, többé-kevésbé feketén pettyes. Hátán két világosabb csík, oldalán gyöngyházzsínű petytűsor húzódik.

Előfordulása: A zöld gyík hazánk egész területén általánosan elterjedt, populációinak mérete és sűrűsége azonban változó. Hasonló a helyzet a Bakony-vidéken és a Balaton-medencében is.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 346

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, EHÁ, KBM, KEB, KEF, KER, KHA, KKS, MAH, MÓÁ, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SÁR, SPS, STH, SÜB, TAM, TCS, VDA, VIH, VNM.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (63), 5×5 km (154), 2,5×2,5 km (249).

Élőhelye: A zöld gyík általában jól alkalmazkodik a környezetéhez, élőhely tekintetében nem válogat. A zárt, hűvös erdők kivételével, különösen napsütötte helyeken, ahol ellenségei elől gyors elrejtőzködésre lehetősége nyílik, csaknem mindenhol, rendszerint az ember környezetében is megtalálható.

Életmódja: A többi gyíkfajhoz hasonlóan nappal aktív, de a dél körüli forróságban általában árnyékos helyet keres. Viszonylag későn, többnyire csak áprilisban jön elő a teletésből, és egészen októberig aktív. A Bakony-vidéken és a Balaton-medencében – kisebb egyedszámban – március elejétől november közepéig észleltük a jelenlétét. Tápláléka túlnyomórészt sásákból áll, de egyéb rovarokat és pókokat is elfogyaszt. A fiatal gyíkokat sem kíméli meg. A nőtények által júniusban elején lerakott tojásokból általában augusztusban kelnek ki a kis gyíkok.

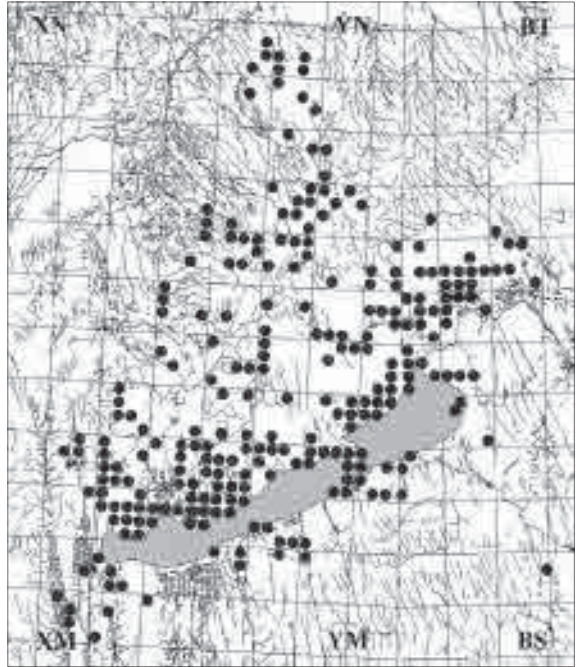
Státusz, védelem: A zöld gyík Magyarországon alapvetően nem tartozik a veszélyeztetett fajok közé, sőt az utóbbi években dinamikus terjeszkedése figyelhető meg. Ennek ellenére élőhelyeinek zsugorodása, feldarabolódása, beépítése, mezőgazdasági művelés alá vonása azonban, más fajokhoz hasonlóan potenciális veszélyforrást jelent. Viszonylag sok egyede pusztul el a forgalmas autóutakon. Természetvédelmi értéke: 25 000 Ft.

Lelőhelyei:

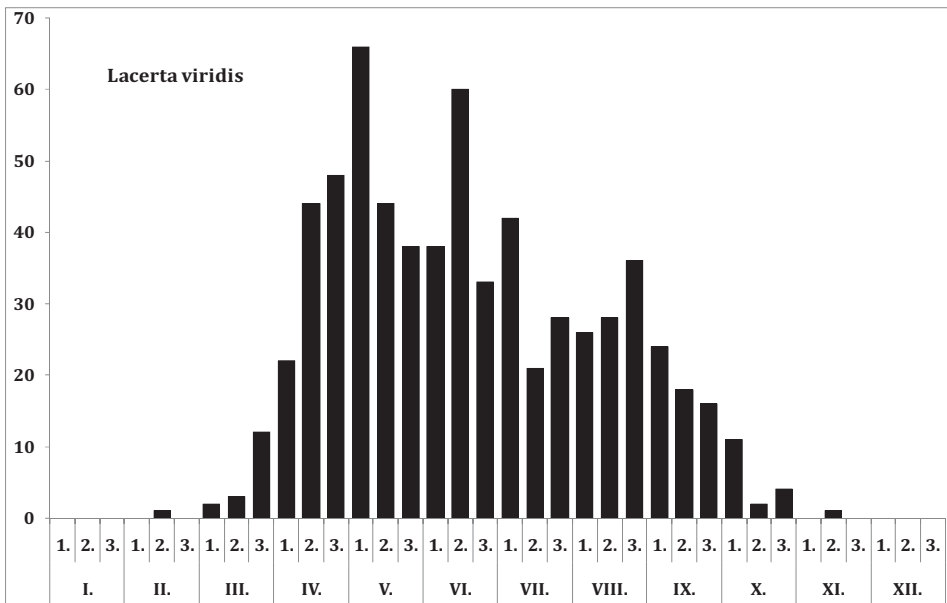
Bakony-vidék:

Ajka: Bakonygyepes, 1966.06.30., 1♂ ad., NK – Ajka: Bódé, 1969.05.30., 1 ad., TS – Ajka: Nyíresi-dűlő, Ajkarendek, 1999.06.12., 1 ad., TS – Ajka: Sárncsi-kút, 2012.05.05., FL (herpt-pa: 5329) – Badacsonytomaj: Badacsonyörs: 2014.07.07., TP (herpt-pa: 20575) – Badacsonytomaj: Badacsony-hegy, 2012.04.28., Coriolis; 2012.05.28., VA; 2013.05.30., GYE – Badacsonytomaj: Hertelendy- emlékkő, 2010.06.28., VA – Badacsonytomaj: Kisfaludy-ház, 2009.06.15., VA – Badacsonytomaj: Kuruc-körút, 2008.05.02., VA – Bakonybél: Fekete-séd, 2010.04.24., 2 ad., TS – Bakonybél: Gerence-völgy (MTM), 1958.05.14., AG – Bakonybél: Plötz-oldal (TS), 1999.09.30., 1 ad., 1 juv., 2 ad. – Bakonybél: Som-hegy, 2004.06.02., 1 ad., KZ – Bakonybél: Száraz-Gerence, 2013.11.17., 1♂ juv., TS, +GE – Bakonygyirőt: Pincesor, 2013.07.06.,

1♂ ad., TS – Bakonyjákó, 2005.08.20.,
 1 ad., TS – Bakonyjákó: Iharkút,
 2010.09.24., 1 ad., TS – Bakonyjákó:
 Iharkút, 2011.08.16., 2♂ ad., TS
 (felhagyott bauxitbánya) – Bakonykúti:
 Burok-völgy, 1996.07.10., 1 juv., TS –
 Bakonyháza: Gaja-szurdok,
 2013.09.11., 1♀ ad., TS –
 Bakonyszentlászló: Bauxitbánya-gödör,
 2010.09.20., 1♂, TS –
 Bakonyszentlászló: Erdeifenyves,
 2013.07.06., 3♂ 2♀, BJ –
 Bakonyszentlászló: Fenyőfői-ősfenyves,
 1999.08.22., 1♂; 2010.09.20., 7♂ 2♀,
 TS (az aszfaltúton napoztak);
 2012.08.08., 7 juv., 5 ad., OSZ-KZ –
 Bakonyszücs: Kőrös-hegy, 2013.06.18.,
 1♂ ad., TS – Bakonyszücs: Szücsi-
 horgásztó, 2000.05.26., 1 ad., BJ –
 Balatonalmádi: Megye-hegy,
 2000.06.11., 1 ad., KZ – Balatonalmádi:
 Vödör-völgy, 2000.06.10., 1 ad., KZ –
 Balatoncsicsó, 2008.06.08., 1♂, TS –
 Balatoncsicsó: Füzeti-tó, 2011.04.03.,
 1♂, TS – Balatoncsicsó: Szent Balázs-
 templomrom, 2005.08.13., 3 juv., 1 ad.,
 TS – Balatonfüred: Koloska-sziklák,
 1999.04.03., 2♂ 1♀, TS – Balatonfüred:
 Koloska-völgy, 2009.05.07., TS –

A zöld gyík (*Lacerta viridis*) lelőhelyei

A zöld gyík (*Lacerta viridis*) fenológiája

Balatonfüred: Nagy-mező, 2008.06.14., 1♂ ad., TS – Balatonfüred: Tamás-hegy, 1990.07.19., 1 ad., TS – Balatongyörök: Apró-hegyek, 2003.04.26., 1 ad., KZ – Balatongyörök: Bece-hegy, 2003.04.26., 1 ad., KZ – Balatongyörök: Virágos-hegy, 2003.04.26., 1 ad., KZ – Balatonhenye: 2014.06.07., dianthus (herpt-pa: 20405) – Balatonhenye: Henyei-tározó, 2003.05.27., 1 ad., BJ – Balatonhenye: Kettős-tó, 1999.09.26., 1 ad., TS – Balatonszőlős: Kis-Gella, 2011.05.26., 1 ad., KZ – Balatonudvari: Dongó-mező, 2009.07.05., LP (herpt-pa: 3163) – Bánd: Essegvár, 2013.08.29., 1♀ ad., TS – Berhida: Peremartoni-erdő, 2012.06.12., VV (herpt-pa: 14755) – Csabrendek: Rendeki-hegy, 2008.08.25., 1 juv., 3 ad., TS – Csajág: 2011.08.07., IH (herpt-pa: 3027); 2012.05.03., 1♂ ad., TS – Cserszegtomaj, 2009.03.03., 1 ad., SZS (birding); 2011.06.13., VA (herpt-pa: 2126, 2146) – Csesznek: Kő-árok, 2013.08.16., 1♀ ad., TS – Csesznek: Vár-hegy, 2013.06.10., 1♂ ad., TS – Csopak: Nosztori-völgy, 1989.05.21., 1 ad., TS; 2012.06.06., 3 ad., KLT – Csór: Szenes-horog, 2011.09.17., 1 juv., TS; 2012.04.28., 1 ad., OSZ – Devecser: Széki-erdő (TS), 1990.07.18., 1 ad.; 2013.06.17., 1♀ ad. – Doba: Somló, 2011.07.04., KT (herpt-pa: 2483); 2012.06.18., PL (herpt-pa: 5989); 2013.06.17., 3 juv., 1♂ ad., TS – Doba: Somlólvár, 2013.06.17., 1♂ 1♀ ad., TS – Döbrönte: 2014.08.12., TÓM (herpt-pa: 20835); 2014.08.11., TÓM (herpt-pa: 20836, 20837) – Döbrönte: Szarvaskő-vára, 1998.09.26., 1♂ 1♀ ad., TS – Écs: Apátsági-erdő, 2009.07.04., 2 ad., TS – Enying: Óreg-hegy, 2012.05.03., 1 juv., 2♂ ad., TS – Eplény: Malom-völgy (TS), 2005.06.02., 2 ad.; 2013.10.22., 1 ad. – Eplény: Tobán-hegy, 2008.08.06., 1♂ ad., TS – Eplény: Tobán-szikla, 2010.09.18., 1 juv., 1 ad., TS – Fehérvárcsurgó: Csurgói-tározó, 2000.06.03., 1♂ ad., TS – Felpéc: 2014.03.30., ME (herpt-pa: 17252) – Felsőörs: 2012.05.02., CSG (herpt-pa: 5246); 2014.03.27., 1 ad., HOE; 2014.05.08., CSG (herpt-pa: 17700); 2015.04.22., CSG (herpt-pa: 37058) – Fenyőfő, 1991.08.13., 1 ad., TS – Fenyőfő: Mély-árok-fenyves, 2011.05.26., 1 ad., KZ – Gyenesdiás: 2012.08.20., OSZ – Gyenesdiás: Murvabánya, 2008.07.12., 1 juv., 2 ad., TS – Gyenesdiás: Nagy-mező, 2013.06.28., SÁ (herpt-pa: 15766) – Gyenesdiás: Pető-hegy, 1992.04.25., 1♀, TS – Gyenesdiás: Szék-tető, 2013.06.17., KT (herpt-pa: 15702) – Gyúrkó: 2013.04.14., JZ (herpt-pa: 14515); 2013.05.01., GYE (herpt-pa: 15029); 2014.04.19., GYE (herpt-pa: 17453); 2014.05.10., GYE (herpt-pa: 17728) – Győrszemere: Szőlőhegy, 1998.07.22., 2 juv., TS – Győrújbarát: Kiáltó-hegy, 2010.09.05., 1 juv., TS – Győrújbarát: Lila-domb, 2011.09.07., 1 ad., TS – Gyulakeszi: Kőmagas (TS), 1999.07.15., 1 juv.; 2008.07.21., 1♂ 2♀ – Hajmáskér: Fenyves-völgy (TS), 2010.09.14., 11 ad., 2 juv.; 2012.06.08., 1♂ ad. – Hajmáskér: Lakótömb, 2012.04.30., BT (herpt-pa: 5149) – Hajmáskér: Séd-menti-sziklák, 2010.05.28., KT (herpt-pa: 77); 2010.09.13., 3 juv., 2♂ 2♀, TS; 2013.05.14., 4♂ 2♂ ad., 3 juv., TS – Hajmáskér: Telek-hegy (Litéri dombok néven), 2010.05.28., KT (herpt-pa: 75) – Hajmáskér: Törökcsapás, 2009.07.01., 1 ad., KZ – Hegyesd: Hegyesdi-vár, 2014.10.05., 1 ad., NEM – Hegyesd: Vár-hegy, 2010.07.15., SZK (birding) – Hegymagas: Szent György-hegy, 2005.06.15., 1♂ ad., TS; 2011.10.31., VA – Herend: Magyal-tető, 2010.08.22., 1♀ ad., TS – Iszkaszentgyörgy: Iszka-hegy (TS), 2009.06.03., 1 juv., 1♂ ad.; 2012.07.24., 2 juv. – Iszkaszentgyörgy: Kis-Iszka, 2012.08.04., TÓM (herpt-pa: 7471) – Iszkaszentgyörgy: Kő-hegy, 2001.06.30., 1 ad., TS – Kékkút: Kékkúti-hegy, 2002.07.22., 1 ad., KZ – Keszthely: kőbánya, 2006.05.20., CS (birding) – Keszthely: Tömléc-hegy, 1985.06.20., 1 ad., TS – Keszthely: Vár-völgy, 2011.06.13., VA (herpt-pa: 2147) – Kincsesbánya: Csurgói-tározó, 2000.06.03., 1 juv., TS; 2002.08.05., 1 ad., 1♂, BJ – Királyszentistván: Utótszitító-tó, 2009.09.19., SZB (herpt-pa: 4698) – Kisapáti: Diskahegy, 2011.05.21., VA – Kisapáti: Kisapáti-hegy, 2013.05.05., TP – Kislőd: Csojányosi-kőbánya, 2010.04.29., 1♂, TS – Kővágóörs: 2005.05.12., HAB (herpt-pa: 21434); 2012.08.14., KT (herpt-pa: 6398) – Kővágóörs: Alsó-kőhát, 1979.07.21., 1♂ ad., TS – Kővágóörs: Burnót-patak, 2011.08.14., DF (herpt-pa: 3123) – Kővágóörs: Felső-kőhát, 2010.09.21., 1 juv., 3 ad., TS – Kővágóörs: Kővágóörsi-kőtenger, 1985.07.24., 1♂ ad., TS – Kőveskál: Fekete-hegy, 1988.08.03., 2 ad., TS; 1990.03.14., 1 ad., TS; 1990.06.23., 1 juv., 2 ad., TS; 1999.09.21., 1 juv., TS; 2000.04.15., 1 ad., BJ; 2009.06.27., 1 juv., TS – Kőveskál: Horog-hegy, 2003.05.24., 1 ad., KZ – Kup: Kupi-erdő, 1992.07.29., 1 ad., TS – Lesenceistvánd: Vörös-tó, 1997.05.26., 1 ad., TS – Litér: Kása-hegy, 2004.05.29., 1 ad., KZ – Litér: Kenderesi-dűlő, 1990.07.18., 2 ad., TS – Litér: Mogyorós-hegy (TS), 1989.05.19., 1 ad.; 2010.05.24., 1♂ ad.; 2013.06.06., 3♂ ad., 1♀ ad. – Márkó: Márkói-malom, 2013.08.29., 1 juv., TS – Márkó: Márkói-murvabánya, 2013.08.29., 2♂ ad., TS – Mindszentkál: 2013.04.20., Coriolis (herpt-pa: 14936) – Mindszentkál: Óreg-hegy, 1993.06.26., 2 ad., TS – Monoszló: Hegyes-tű, 2003.04.26., 1 ad., KZ; 2010.09.21., 4 juv., 5♂ 2♀ ad., TS; 2012.05.25., DF (herpt-pa: 5963); 2013.04.18., Coriolis (herpt-pa: 14918) – Monoszló: Tar-hegy, 2002.05.19., 1 ad., KZ – Monoszló: Tói-hegy, 2005.06.03., 1 juv., TS – Nagydém: Hideg-völgy, 2008.09.10., 1♂ ad., TS – Nagygörbő: Kovácsi-hegyi-kőfejtő, 2013.05.04., 1 ad., 2 juv., TS – Nagytevel: Kereszt-dűlő, 2013.08.25., 1♀ ad., TS – Nagytevel: Nagyteveli-tározó, 2005.06.07., 1♂, BJ – Nagytevel: Remetei-tározó, 2000.05.26., 1♂, BJ – Nagyvásson: Bazaltbánya, 1998.05.11., 2 ad., TS; 2013.04.28., 1♂

ad., OSZ – Nagyvázsony: Kab-hegy, 1963.05.13., JM-SZI-TGY (MTM) – Nagyvázsony: Új rét, 2013.04.28., 1 juv., TS – Nagyvázsony: Vízvörös-tó, 2011.05.11., 1 juv., 1♂ ad., TS – Nemeshány: Sárkány-rét, 1997.05.30., 1 ad., TS – Nemesvámos: Szár-hegy, 2010.04.30., 1♂ 2♀ ad., TS – Nemesvámos: Tekeres-völgy, 2001.08.03., 1 ad., TS; 2013.04.19., PB (herpt-pa: 14847) – Nyírad: Sár-álló, 2002.07.26., KZ; 2012.05.30., 1♂ ad., TS – Nyúl: 2012.05.01., NP (herpt-pa: 5936) – Nyúl: Új-erdők, 2009.06.17., 1 ad., TS – Olaszfalu: Nádasdy-arborétum (TS), 2001.05.12., 1♂ 1♀; 2009.05.10., 1♀ – Ócs: Nagy-tó, 2013.04.28., 1♀ ad., OSZ – Ósi: Nádor-csatorna, 2012.07.23., 1 juv., TS – Öskü: Kisösküi-forrástó (TS), 2000.06.28., 2 ad.; 2001.05.16., 1 ad. – Öskü: Körös-hegy (TS), 2005.06.11., 1♂ ad.; 2013.06.07., 3♂ 2♀ ad., 2 juv. – Öskü: Murvabánya, 2012.06.27., 1 juv., 1♂ ad., TS – Paloznak: Tódi-mező (TS), 1999.09.09., 1 ad.; 2013.05.09., 1 ad. – Pannonhalma: 2014.04.19., GYE (herpt-pa: 17452) – Pápa: Tó-rét, Tapolcafő, 2013.06.12., 1 ad., MZ – Pápa: Tölgyerdei-tó, 2013.08.25., 2 juv., TS – Pápakovácsi: Attyapuszta, 2012.05.20., 1 ad., TS – Pápakovácsi: Attyapusztai-láprét, 2005.08.19., 1♂ 1♀, TS – Pétfürdő: Doktor-szikla (TS), 1998.07.31., 1 juv., 2 ad.; 2013.05.14., 1♂ 2♀ ad. – Raposka: Szent György-hegy, 2014.05.02., VA (herpt-pa: 20436) – Ravasz: 2007.07.05., A – Rezi: 2010.08.11., NF – Rezi: Meleg-hegy (TS), 2001.04.02., 1 juv.; 2007.07.10., 1♂ ad. – Rezi: Rezi-vár, 2007.07.10., 1 juv., 1 ad., TS – Salföld: Salföldi-kötenger, 2008.05.08., 1♂ ad., TS – Sáska: Macska-domb, 2007.05.31., 1♂, TS – Sóly: Berek-alja, 2010.09.14., 1♂, TS – Sóly: Ór-hegy, 2009.08.25., 1 ad., KZ – Somlóvásárhely: Somló, 2010.07.24., 1 ad., TS; 2011.07.07., KT; 2012.06.18., PL – Sümeg: Mogyorós-domb, 2009.04.20., 1 ad., KZ – Sümeg: Surgót-tag, 2011.05.26., 1 ad., KZ – Sümeg: Vár-hegy, 1999.09.21., 1 juv., 3 ad., TS – Szápár: Szápári-horgászta, 2001.05.10., 3 juv., TS – Szentbékállai: Szentbékállai-kötenger, 1999.07.15., 1♂ juv., TS; 2009.08.30., ZZS (birding); 2010.09.21., 4 juv., 2♂ 1♀ ad., TS; 2013.04.20., Coriolis (herpt-pa: 14934); 2014.08.15., HB (herpt-pa: 30786) – Szentkirályszabadja: Vörös-gödör, 2013.08.11., 3 juv., 1♀ ad., TS – Szigliget: Antal-hegy, 2011.06.12., VA – Szigliget: Kamon-kő, 2013.04.19., Coriolis – Szigliget: Szigligeti-vár, 2007.05.16., 1♂ ad., TS – Szóc: 2011.08.06., FL (herpt-pa: 2895) – Tagyon: 1990.03.24., 1 ad., TS – Tapolca: 2014.07.06., TP (herpt-pa: 20574); 2014.06.29., TP (herpt-pa: 20521) – Tényő: Tényői-domb, 1998.07.20., 1 ad., TS – Tés: Bér-hegy, 1981.07.05., 3♂ ad., VZ; 2015.05.11., 5 ad., 1 juv., KZ; 2015.05.11., 7 ad., 2 juv., TS – Tés: Kis-Futóné, 1991.04.14., 1♂ ad., TS – Tés: Móroc-tető, 1991.06.08., 1 juv., 5 ad., TS; 1997.06.19., 2♂ 1♀, TS; 2012.04.28., 1♂ ad., OSZ; 2012.04.28., 1 juv., 2♂ ad., TS – Ugod: Gerencepuszta, 2013.06.18., 1♂ 1♀ ad., TS – Ugod: Vörös János-séd, 1997.04.01., 1♂, TS – Úrkút: Iszaptározó, 1986.04.24., 1♂ ad., TS – Úrkút: Zsófiapuszta, 2013.08.30., 1♂ ad., TS – Vállus: Barbacs-hegy, 2008.08.24., 1 ad., TS – Vállus: Búdóskút, 2013.06.17., KT (herpt-pa: 15703) – Vállus: Köves-tető, 2005.04.02., 1 ad., KZ – Vállus: Sáros-tó, 1996.04.10., 1♂, TS – Városlőd: Karthauzi-záportározó, 2001.05.13., 1♂, BJ – Várpalota: Badacsony-alja, 2013.06.07., 3 juv., 2♂ 1♀ ad., TS – Várpalota: Baglyas-hegy (TS), 2001.06.27., 1♂ ad.; 2012.04.04., 2 juv. – Várpalota: Baglyas-hegy, 1996.05.31., SB (herpt-pa: 4284); 2004.06.20., SB; 2011.04.02., SB; 2014.08.20., HJ (herpt-pa: 21057); 2010.08.30., KT (herpt-pa: 3292); 2014.08.30., HE; 2010.09.14., KT (herpt-pa: 3768, 3769, 3770, 3771, 3772, 3773, 3774, 3775, 3776, 3777, 3778, 3779 – Várpalota: Bántai-homokbányatavak, 2011.03.30., 1 juv., BJ – Várpalota: Bánta-part, 2011.03.30., 1 juv., TS; 2013.07.21., 1 ad., GL – Várpalota: Bányatavak, 2010.04.24., SB (herpt-pa: 4286); 2011.06.12., SZB (herpt-pa: 4699) – Várpalota: Belátó-hegy (TS), 2004.06.04., 1♂ ad.; 2012.06.06., 2 juv. – Várpalota: Bögre-völgy: 2011.09.17., 2 juv., KZ; 2011.09.17., 5 juv., 1♂ ad., TS; 2012.04.28., 1♂ ad., OSZ; 2012.04.28., 1 juv., TS – Várpalota: Cseri-domb, 2010.09.13., 1♂ 2♀, TS; 2011.03.31., 1 juv., TS; 2011.08.10., 1♂ ad., TS; 2012.04.04., 1 juv., TS; 2012.04.28., 1 juv., OSZ – Várpalota: Csörget-völgy, 2012.06.08., 3 juv., 2 ad., TS – Várpalota: Fajdas-hegy, 2011.07.04., KT (herpt-pa: 2485, 2488); 2011.09.03., SZA (herpt-pa: 3229, 3230) – Várpalota: Fenyves-tó (TS), 2010.09.13., 1♂; 2011.03.30., 1 juv. – Várpalota: Hideg-völgy, 2011.10.06., SB – Várpalota: Inotai-dolomitdombok, 2012.06.28., 2 ad., TS; 2012.07.23., 1 ad., BJ – Várpalota: Inotai-tározó (TS), 2000.06.09., 1♂ 2♀ (a tározó melletti felhagyott kőbányában); 2002.07.24., 1♂ ad. (felhagyott kőbányában) – Várpalota: Józán-szőlő, 2012.06.06., 1 ad., TS – Várpalota: Iótfér, 2011.07.04., KT (herpt-pa: 2481, 2482, 2484, 2486, 2487); 2011.07.05., KT (herpt-pa: 2492, 2493); 2011.07.05., KT (herpt-pa: 2548, 2549, 2491, 2494); 2011.07.05., KT (herpt-pa: 2489, 2490); 2011.07.30., SZA (herpt-pa: 2817); 2011.07.31., SZA (herpt-pa: 2818); 2011.09.03., SZA (herpt-pa: 3224, 3225); 2011.09.03., SZA (herpt-pa: 3223) – Várpalota: Kis-mező (SZA), 2011.07.20.; 2011.07.30.; 2011.09.02.; 2011.09.03. – Várpalota: Nagy Bivalyos-tó, 2010.04.24., SB; 2011.06.12., SB; 2014.05.07., OZS (herpt-pa: 17856) – Várpalota: Nyugati-Nagy-mező, 2011.09.03., SZA; 2012.06.06., 1♀ ad., TS – Várpalota: Palotai-kisszurdok, 2012.06.06., 7 juv., 11 ad., TS; 2012.06.14., 8 ad., TS; 2012.06.28., 1 juv., 3 ad., TS; 2012.07.23., 1♂ ad., BJ; 2012.07.23., 2 juv., 3 ad., TS; 2012.08.31., 1 juv., 3 ad., TS; 2013.05.06., 2♂ ad., 1♀ juv., TS; 2013.05.14., 3♂, 2♀, ad., 2 juv., TS – Várpalota: Rendőr-horgásztanya, 2011.07.04.,

KT – Várpalota: Szélhely-tó, 2014.04.13., SZB (herpt-pa: 21406) – Várpalota: Tábor-mező (KT), 2011.07.04.; 2011.07.05. – Várpalota: Tési-domb, 2011.09.03., SZA (herpt-pa: 3226, 3227, 3228) – Vár-völgy: Bándi-mező, 2012.05.20., GSZ (herpt-pa: 5562) – Vár-völgy: Kis-Láz-hegy, 1999.07.02., 2 juv., 1♂ ad., TS – Vászoly: Öreg-hegy, 2012.05.02., 1♂ 2♀ ad., TS – Veszprém: Aranyos-völgy, 2013.09.15., 1♂ ad., TS – Veszprém: Betekints-völgy, 2001.05.14., 1 juv., TS – Veszprém: Csatár-hegy, 1999.07.04., 1♂ ad., TS; 2011.03.29., TF (herpt-pa: 464); 2012.05.19., TF (herpt-pa: 7335) – Veszprém: Fejes-völgy, 1988.04.22., 1♂ ad., TS – Veszprém: Kádártai-fenyves, 2008.07.24., TS – Veszprém: Kádártai-horgásztó, 2010.05.26., 1♂ ad., BJ – Veszprém: Rátóti-nagymező, 1999.08.19., 3 ad., TS – Veszprém: Vilmapusztá, 2009.05.01., SZB (herpt-pa: 4700) – Vilonya: Sukori-hegy, 2009.08.25., 1 ad., KZ – Vilonya: Tündér-hegy, 2010.09.14., 4 ad., 2 juv., TS – Vindornyaszlós: Öreg-hegy, 2011.05.18., LS (herpt-pa: 4800) – Vindornyaszlós: Vindornyai-láp, 2011.04.19., 1 ad., TS – Zalahaláp: 2012.05.13., GSZ (herpt-pa: 5563) – Zalahaláp: Haláp, 2010.09.22., 1♂ ad., TS – Zalaszántó: Tátika-vár, 2007.05.17., 1 juv., 3 ad., TS – Zalaszántó: Vár-rét, 1999.09.01., 1 juv., TS – Zánka: 2013.04.15., TP (herpt-pa: 14604).

Balaton-medence:

Ábrahámhegy: 2013.09.21., UJ (herpt-pa: 16423, 16424); 2014.03.09., TP (herpt-pa: 16993); 2014.04.05., (herpt-pa: 17358); 2014.04.19., TP (herpt-pa: 17471) – Ábrahámhegy: Bök-domb, 2005.07.16., 2 juv., TS – Alsóörs: 2011.06.13., 1♂, BJ; 2011.06.14., 1 juv., HLL; 2011.08.13. 4 juv., BJ; 2013.04.30., HAB (herpt-pa: 21273) – Badacsonytomaj: 2008.05.02., VA (herpt-pa: 1829); 2011.06.11., VA; 2012.05.27., (herpt-pa: 5780); 2013.05.05., TP (herpt-pa: 15142, 15148); 2013.07.24., TP (herpt-pa: 15934); 2013.09.06., TP (herpt-pa: 16176); 2014.04.06., TP (herpt-pa: 17370); 2014.04.07., TP (herpt-pa: 17373); 2014.04.08., TP (herpt-pa: 17376); 2014.04.10., TP (herpt-pa: 17378); 2014.04.16., VI (herpt-pa: 20438); 2014.06.16., VA; 2014.07.07., TP – Badacsonytomaj: Badacsony, 2008.05.02., VA (herpt-pa: 1773); 2008.05.25., VA (herpt-pa: 1772); 2009.06.15., VA (herpt-pa: 766); 2010.04.03., VA (herpt-pa: 1775); 2010.06.28., VA (herpt-pa: 2396); 2012.04.28., Coriolis (herpt-pa: 5593); 2012.05.27., VA; 2012.05.28., VA (herpt-pa: 5782, 5783, 5812); 2013.05.30., GYE (herpt-pa: 15468) – Badacsonytomaj: Badacsonyörs: 2013.03.09., TP; 2015.04.21., TP – Badacsonytördemic: 2011.06.11., VA (herpt-pa: 2122, 2125) – Badacsonytördemic: Badacsony-hegy, 2005.05.30., 1 ad., KZ; 2014.06.16., VA (herpt-pa: 20437) – Badacsonytördemic: Badacsonylábdíhegy, 2012.05.05., VA (herpt-pa: 5779); 2014.06.16., VA – Balatonakali: 2014.06.06., FOL (herpt-pa: 20392) – Balatonakarattya: Fehér-part, 2009.05.18., 1 ad., TS; 2011.08.07., LP – Balatonalmádi: Öreg-hegy, 1988. 08.17., 1 ad., TS; 2012.04.29., 1♂ ad., HE-GI; 2012.04.29. 1 juv., 1♀ 2♂ ad., TS – Balatonalmádi: Vörösberény, 2011.07.13., 1 ad., TS – Balatonberény: Derítő, 2012.04.18., 1 juv., 1♂ ad., TS – Balatonboglár: Vár-domb, 1997.07.28., 1♀ ad., TS – Balatonendréd: Cinege-lovasmajor, 2011.03.31., BA – Balatonendréd: Petendi-domb, 1998.09.10., 1 ad., TS – Balatonendréd: Rózsa-hegy, 2012.04.29., 2 juv., TS – Balatonföldvár: Földvári-magaspart (TS), 1968.08.17., 8 ad.; 1998.09.27., 1 ad. – Balatonföldvár: Karika-völgy, 1968.08.17., 2 ad., TS – Balatonfüred: 2011.08.17., KT (herpt-pa: 3100); 2013.04.30., PB (herpt-pa: 17644); 2013.05.01., PB (herpt-pa: 15039) – Balatonfüred: Balatonarács, 2011.08.17., KT – Balatonyörök: 2013.05.20., SÁ (herpt-pa: 15357); 2013.07.07., HG – Balatonyörök: Becsehegy, 2013.07.07., HG (herpt-pa: 15917) – Balatonyörök: Szép-kilátó, 1999.07.15., 2♂ 1♀, TS – Balatonkenese: Part-fő, 2003.05.30., 1♂ ad., HT; 2011.08.02., 1 ad., TS; 2012.05.08., 1 ad., HEL (birding) – Balatonlelle: Fonyó-rét, 2003.07.07., 1 ad., TS – Balatonlelle: Kis-hegy, 2013.04.22., 1♀ ad., TS – Balatonmagyaród: Kányavári-sziget, 1997.05.03., 1 ad., TS – Balatonmagyaród: Magyaródi-erdő, 1996.08.24., 1 ad., TS – Balatonszabadi: Öreg-hegy, 1997.05.21., 1 juv., TS – Balatonszárszó: Alma-hegy (TS), 1996.08.22., 1♂ ad.; 1998.09.21., 1 ad. – Balatonszárszó: Cseri-oldal, 1996.08.22., 1 juv., TS – Balatonszárszó: Kertek-köze, 1996.08.21., 1 juv., TS – Balatonszentgyörgy: 2010.06.27., LS (herpt-pa: 4790) – Balatonszentgyörgy: Csillagvár, 2012.08.23., 1♂ ad., TS – Balatonudvari: 2011.04.20., WM (herpt-pa: 828) – Csepak: 2011.09.01., KT (herpt-pa: 3235) – Csepak: Szőlőhegy, 2012.06.20., AS (herpt-pa: 5986) – Fonyód: Fekete-bézsény, 2013.04.22., 2 ad., TS – Fonyód: Fonyódi-hegy, 1998.08.27., 2 ad., TS – Fonyód: Sípos-hegy, 1998.08.27., 1 ad., TS – Gyenesdiás: 2014.04.14., SIM (herpt-pa: 17435) – Gyenesdiás: Festetics-kilátó, 2014.05.15., SA (herpt-pa: 20420) – Gyulakeszi: Csobánc, 2013.04.20., Coriolis (herpt-pa: 14937) – Hegymagas: Szent György-hegy, 2011.10.31., VA – Keszthely: Fenékpusztá, 1991.06.21., 1 juv., 1 ad., TS – Keszthely: kőbánya, 2006.05.20., CSE – Kéthely: Baglyashegy, 2013.04.21., 2♀ ad., TS – Kisapáti: Diska-hegy 2011.05.21., VA (herpt-pa: 1696) – Kisapáti: Kisapáti-hegy, 2013.05.05., TP (herpt-pa: 15136) – Köröshegy: Ágos-sziget, 1997.04.28., 1 juv., TS – Köröshegy: Pap-erdő, 1998.07.23., 1 juv., TS – Kővágóörs: Pálkövei-kőbánya, 2012.08.28., 1 juv., 2 ad., TS – Látvány: Akasztó-domb, 2001.06.14., 1 ad., TS – Látvány: Füzes-tó, 2012. 06.02., JG – Látvány: Látványi-pusztá, 2001.06.14., 2 juv., 1 ad., TS – Lesencetomaj: Billegi-erdő, 2013.06.20., 5 ad., VT – Nemesgulács: 2013.05.05., TP (herpt-pa: 15144,

Zöld gyík (*Lacerta viridis*), 1. Nőstény, 2. Hím, 3. Fiala egyed, 4. Egyik élőhelye a Bakonyban (Hajmáskér: Séd-menti dolomitsziklák)

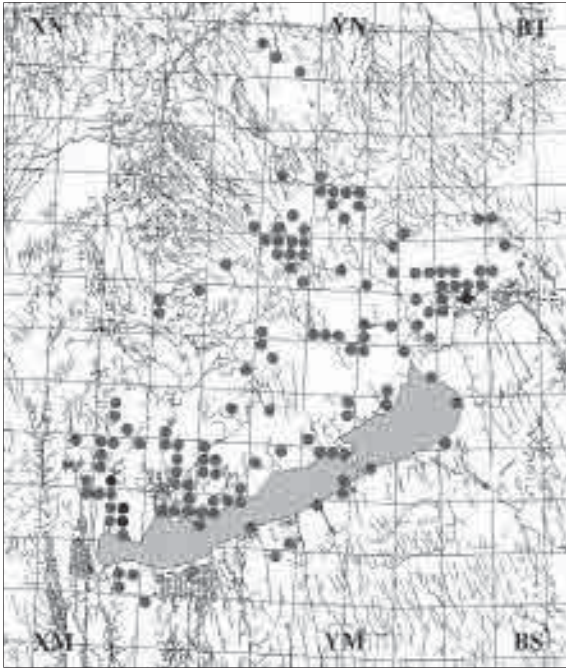
Fali gyík (*Podarcis muralis*) 1. Nászruhás idős hím, 2. Idős egyed, 3. Egyik élőhelye a Bakonyban (Veszprém, a Séd-völgy részlete)

15146); 2014.04.11., TP (herpt-pa: 17379); 2014.04.12., TP (herpt-pa: 17387); 2014.04.13., TP (herpt-pa: 17407); 2014.04.14., TP (herpt-pa: 17408); 2014.04.16., TP (herpt-pa: 17428); 2014.04.17., TP (herpt-pa: 17439); 2014.04.19., TP (herpt-pa: 17463); 2014.06.18., TP (herpt-pa: 20446); 2014.06.22., TP (herpt-pa: 20479); 2014.07.07., TP (herpt-pa: 20577); 2014.08.21., TP (herpt-pa: 20898); 2014.08.22., TP (herpt-pa: 21007); 2014.09.03., TP (herpt-pa: 21093); 2014.10.12., TP (herpt-pa: 21300); 2015.04.07., TP (herpt-pa: 36891); 2015.04.12., TP (herpt-pa: 36983); 2015.04.13., TP (herpt-pa: 36984) – Nemesgulács: 2015.04.08., TP; 2015.04.09., TP; 2015.04.11., TP; 2015.04.30., TP – Nemesgulács: Gulács, 1998.08.24., 1 ad., TS; 2013.05.05., TP (herpt-pa: 15141); 2013.09.07., TP (herpt-pa: 16259) – Nemesgulács: Kőből-kút, 2012.08.03., TP – Nemesgulács: Sár-réti-dűlő (TP), 2013.05.06.; 2013.05.08.; 2013.06.19.; 2013.07.14.; 2013.07.20.; 2013.07.31.; 2013.08.01.; 2013.08.02.; 2013.08.03.; 2013.08.04. – Ordacsehi, 1996.05.02., 1♂ ad., TS, +GE – Paloznak: 2012.04.04., SZB (herpt-pa: 4862); 2013.04.28., SZB (herpt-pa: 21409) – Paloznak: Lovasi-tározó (TS), 2010.04.25., 1 juv., 1 ad.; 2011.08.02., 1 juv., 3 ad.; 2012.08.28., 2 ad.; 2013.04.19., 1♂ ad. – Paloznak: Lovasi-tározó, 2013.04.14., SZB (herpt-pa: 21408) – Salföld: Őrsi-hegy, 2012.08.28., TP (herpt-pa: 4566) – Sármellék: Déli-keresztcsatorna, 2008.09.01., 1♂ ad., TS – Sáska: 1983.06.19., 1♂ ad., SZS (birding) – Sávoly: Gyótai-erdő, 2013.04.21., 3 juv., TS – Sávoly: Nagy-erdő, 1996.05.06., 2 ad., TS – Siófok: Ezüstpart, 1996.05.12., 1 juv., TS – Siófok: Törekihegy, 1996.09.29., 2 ad., TS – Szántód, 1996.07.13., 1 juv., 1 ad., TS; 2012.07.02., SIM (herpt-pa: 15871) – Szegerdő: Sósi-erdő, 2013.04.21., 1♂ ad., TS – Szigliget: 2013.04.19., Coriolis; 2014.04.15., VE – Szigliget: Antal-hegy, 2011.06.12., VA (herpt-pa: 2124) – Szigliget: hajóállomás, 2014.03.30., TP (herpt-pa: 57229) – Szigliget: Kamon-kő, 2013.04.19., Coriolis (herpt-pa: 14932) – Szigliget: Tapolca-patak, 1998.08.24., 1 ad., TS – Szőlősgyőrök: 2014.06.23., VB (herpt-pa: 33342, 33349, 33350, 33351,) – Szőlősgyőrök: Sinai-hegy, 2013.04.22., 1♂ ad., TS – Tapolca: 1957.06.03., DO-ŐE (MTM); 2014.05.26., TP – Tapolca: Szent György-hegy, 2014.05.02., VA – Tapolca: Viszló-völgy, 1987.08.08., 1♂ ad., VT – Tihany, 2010.01.15., FP (birding) – Tihany: Akasztó-domb, 2011.06.03., HT (herpt-pa: 3782) – Tihany: Apáti-hegy, 2019.08.19., TÓM (herpt-pa: 7468, 7469) – Tihany: Aranyház 2012.07.25., LD (herpt-pa: 6292) – Tihany: Aranyház-gejzirkúp, 1968.08.20., 2 ad., TS – Tihany: Belső-tó, 1988.06.19., 1 ad., TS; 2012.06.22., NAK (herpt-pa: 14306) – Tihany: Cser-hegy, 1968.08.20., 1 ad., TS – Tihany: Csóka-part, 2011.04.16., VJ (herpt-pa: 2799); 2013.05.10., Coriolis (herpt-pa: 15241); 2014.06.07., dianthus (herpt-pa: 20404) – Tihany: Csúcs-hegy (TS), 2005.07.08., 1♂ ad.; 2011.07.13., 3 ad. – Tihany: Gejzír-mező, 1990.07.19., 1 ad., TS; 2012.05.05., NAK (herpt-pa: 5316) – Tihany: Hosszú-hegy, 2011.03.26., NAK – Tihany: Kis-erdő (TS), 1989.06.20., 1♂ ad.; 2002.06.04., 1♂ ad., TS – Tihany: Kis-erdő-tető, 1990.06.24., 1♂ 1♀, TS; 2010.05.24., 1♂ 2♀, TS; 2010.09.21., 3 juv., 1♂ 1♀, TS; 2011.08.06., TÓM (herpt-pa: 7531); 2013.10.29., 2 juv., OSZ; 2013.10.29., 1 juv., KZ; 2013.10.29., 3 juv., 1 ad., TS – Tihany: Kopasz-hegy, 1968.08.20., 1 ad., TS – Tihany: Külső-tó, 1989.06.04., 1 ad., TS; 1990.06.24., 2 juv., 1 ad., TS; 2005.05.29., VJ-BŐE (MTM); 2013.08.19., HB (herpt-pa: 19452) – Tihany: Levendulás, 2012.03.24., NAK (herpt-pa: 5317); 2012.03.26., NAK (herpt-pa: 263) – Tihany: Nyársas-hegy, 2002.06.04., 1♀ ad., TS – Tihany: Óvár, 2013.06.09., SZP (herpt-pa: 15553) – Tihany: Sajkod, 1995.07.05., 1♂ ad., TS; 2011.05.19., NF; 2012.04.28., Coriolis (herpt-pa: 5592); 2013.08.29., HB (herpt-pa: 19454, 19456) – Tihany: Szarkádi-erdő, 2014.06.26., SIM (herpt-pa: 20551) – Tihany: Szarkádi-horgásztanya, 2013.05.10., Coriolis – Tihany: Szélmarta-sziklák, 2000.09.05., 1 ad., KZ – Tihany: Tihanyi-félsziget, 2014.06.25., SIM – Visz: 2014.07.25., VB (herpt-pa: 33352, 33354, 33362) – Vonyarcvashegy: Szent Mihály-domb, 1999.09.24., 1♂ ad., TS – Vörs: 2015.02.20., TP (herpt-pa: 36728); 2015.04.21., TP (herpt-pa: 37120) – Vörs: Bocsmány, 1996.07.14., 1 ad., TS – Zalahaláp: 1990.04.22., 1♂ ad., A; 2012.05.13., GSZ – Zalavár: Zalavári-erdő, 1996.08.04., 1♂ ad., TS – Zamárdi: 2013.07.02., SIM (herpt-pa: 15871) – Zánka: 2013.04.15., TP.

***Podarcis muralis muralis* (Laurenti, 1768) – Fali gyík**

Irodalom: 11, 31, 35, 40, 43, 44, 47, 50, 52, 54–56, 61, 62, 78, 84, 94, 95, 97, 98.

Jellemzése: A fali gyík kistestű faj, legfeljebb 7–8 cm, de farka ennél jóval hosszabb is lehet. Alapszíne viszonylag egyhangúnak nevezhető, barna és a szürke árnyalatú, de mintázata mozaikos. A hím kicsivel nagyobb a nősténynél, erőteljesebb, feje vastkosabb, mintázata is változatosabb. Háta közepének sávjában gyakran pettyekkel szakadozott sötét csík húzódik. Testdala sötétbarnán pettyezett vagy márványozott. A nőstény alapszíne rendszerint megegyezik a hímével, de általában nem pettyezett. A hím torka és hasoldala narancsvörös, a nőstényé fehéres vagy rózsaszín. A fiatal egyedek inkább a nőstényekre hasonlítanak.

A fali gyík (*Podarcis muralis*) lelőhelyei

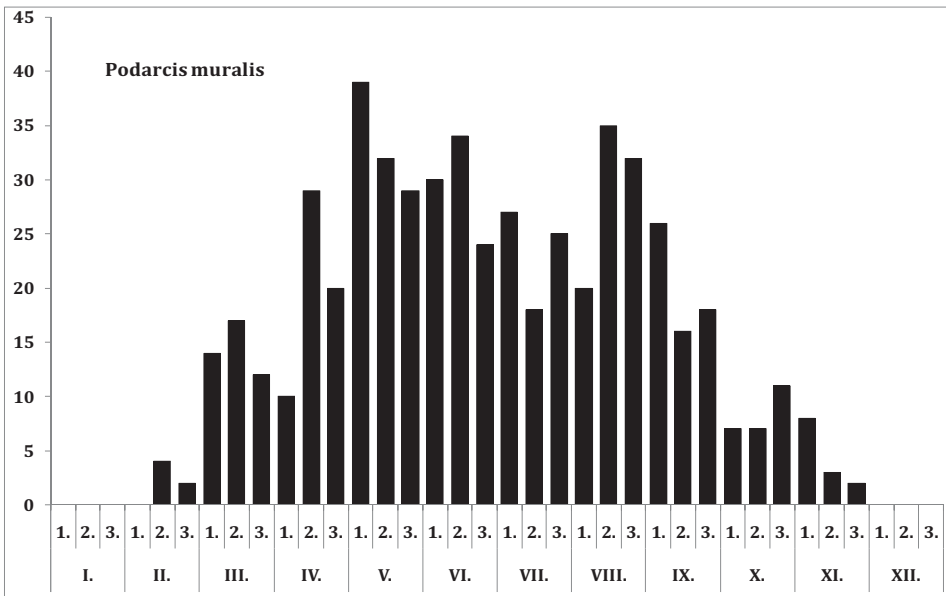
Előfordulása: Magyarországon a fali gyík elsősorban a középhegységekre jellemző, de helyenként a síkságokon is található elszigetelt populációival. Az általunk vizsgált területen elsősorban a Bakony-vidéken él, de pl. a Balaton környékének néhány sík pontján is megtaláltuk.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 175

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, EHÁ, KEB, KEF, KER, KHA, MAH, MÓÁ, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SPS, STH, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (50), 5×5 km (89), 2,5×2,5 km (130).

Élőhelye: A fali gyík elsősorban többé-kevésbé köves, sziklás, száraz lejtőkön találja meg életfeltételeit. Zárt erdőkben jellemzően sziklakibúvásokon fordul elő. A Kőrös-hegyen pl. az Odvas-kő-

A fali gyík (*Podarcis muralis*) fenológiája

barlang fölötti sziklákon él népes populációja. Jól alkalmazkodik az ember jelenlétéhez, ezért általában gyakori településeken is, ahol elsősorban kőfalakon, romos építményeken stb. tanyáznak. Veszprém városi előfordulását több éven át Bali József (BALI 1982) vizsgálta.

Életmódja: A fali gyík is nappal aktív állat. Kisebbségi rovarokra vadászik. Ellenségei elől sziklarepedésekbe, üregekbe menekül. A kis gyíkok júliusban, augusztusban kelnek ki a tojásokból. A felnőtt egyedek október folyamán vonulnak telelésre. A fiatal példányok általában tovább maradnak aktívak, kedvező időjárás esetén, nem ritkán még decemberben is megfigyelhetők. Tavasszal is általában korán megjelennek. A Bakonyban a február-második és november-harmadik dekádja közötti időszakból származnak az adatai.

Státusz, védelem: A fali gyíkra elsősorban valószínűleg a természeti környezet állapotának általános romlása hat kedvezőtlenül. Egyébként nem tartozik a kifejezetten veszélyeztetett fajok közé. Természetvédelmi értéke: 25 000 Ft.

Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Bakonybél: 2012.07.05., TÓM (herpt-pa: 7478) – Bakonybél (TS): Plötz-oldal, 1999.09.30., 2 juv., 3 ad.; 2011.07.05., 2 ad.; 2012.05.28., 3 ad. – Bakonybél: Boroszlán-tanösvény, 2012.07.05., TÓM (herpt-pa: 4781) – Bakonybél: Kerteskői-szurdok, 2012.05.28., 2 juv., 1 ad., TS – Bakonybél: Száraz-Gerence, 2012.03.16., GYE (herpt-pa: 4451) – Bakonyjákó: Iharkút, 2011.08.16., 1 juv., 2 ad., TS (felhagyott bauxitbánya) – Bakonyáná: Gaja-szurdok (TS), 2009.05.10., 2 ad.; 2010.09.07., 3 juv. – Bakonyszentlászló: Bauxitbánya-gödör, 2010.09.20., 2 ad., TS – Bakonyszentlászló: Cuha-szurdok, 1999.08.22., 2 juv., 1 ad., TS – Bakonyszentlászló: Ösfenyves-kistó, 2012.08.08., 1 ad., TS – Bakonyszücs: Boroszlán-tanösvény, 2012.07.05., TÓM (herpt-pa: 4777) – Bakonyszücs: Kőrös-hegy (TS), 1991.09.21., 3 ad.; 1999.09.18., 1♂ 3♀ ad.; 2004.08.05., 1♂ ad.; 2011.07.16., 2 juv., 4 ad. – Bakonyszücs: Kőrös-hegy, 2011.08.13., KB (herpt-pa: 6048) – Bakonyszücs: Márványbánya, 2013.06.18., 3 juv., 1♀ ad., TS – Bakonyszücs: Odvas-kő, 1988.05.01., 1♂ 9♀ ad., 6 juv., TS; 1990.06.21., 1♂ 7♀ ad., TS; 2004.06.10., 1 ad., KZ; 2011.04.27., 3 ad., 2 juv., TS; 2011.08.21., 1 juv., 1 ad., TS – Bakonyszücs: Odvas-kő, 2012.07.05., TÓM (herpt-pa: 7476) – Balatoncsicsó: Szent Balázs-templomrom, 2005.08.13., 1 ad., TS – Balatonfüred: Koloska-sziklák, 1999.04.03., 1♂ ad., TS – Balatonfüred: Tamás-hegy, 2000.05.18., 1 ad., KZ – Bánd: Essegvár, 2013.08.29., 2♀ ad., TS – Bodajk: Gaja-szurdok, 2000.06.03., 2 ad., TS – Bodajk: Kálvária-domb, 2012.09.11., 1 juv., 3 ad., TS – Csesznek: 2012.06.22., AS (herpt-pa: 6022); 2014.09.28., VV (herpt-pa: 21221) – Csesznek: Cuha-völgy, 2012.07.05., 3 juv., 1 ad., TS – Csesznek: Cseszneki-vár, 2008.02.23., HTI (birding); 2012.03.15., BT; 2014.08.13., TÓM – Csesznek: Vár-hegy, 2013.06.10., 3♀ ad., TS; 2014.08.13., TÓM (herpt-pa: 20844) – Csór: Szenes-horog, 2012.04.28., 2 juv., 1 ad., TS – Doba: Somló, 2010.05.01., ZZS (birding) (birding); 2011.07.04., KT (herpt-pa: 2568); 2012.06.18., PL (herpt-pa: 5993) – Doba: Somló-szőlőhegy, 2011.07.04., KT – Doba: Somlólór, 2006.03.21., IVG; 2013.06.17., 4 juv., 1♂ 2♀ ad., TS – Döbrönte: Szarvaskő-vára, 1998.09.26., 2 juv., 1♂ 3♀ ad., TS – Eplény: Tobán-hegy, 2008.08.06., 2 juv., 1 ad., TS – Gyenesdiás: Festetics-kilátó, 2014.07.15., SÁ – Gyenesdiás: Murvabánya, 2008.07.12., 2 ad., TS – Gyenesdiás: Nagy-mező, 2010.06.26., SÁ; 2013.06.28., SÁ (herpt-pa: 2956, 15767); 2014.04.14., SÁ (herpt-pa: 17437) – Gyenesdiás: Pető-hegy, 2011.08.05., SÁ (herpt-pa: 2955) – Gyenesdiás: Vadlánlik, 2008.07.12., 2 ad., TS – Győrújbarát: Felső-berek, 2011.09.07., 1 ad., TS (lőszfalon) – Győrújbarát: Kiáltó-hegy, 2010.09.05., 3 ad., TS – Gyulakeszi: Csobánc, 1999.05.07., 1 juv., 2 ad., TS; 2005.06.02., 1 ad., KZ; 2008.06.08., 2 juv., 1 ad., TS – Gyulakeszi: Kőmagas (TS), 1999.07.15., 4 juv.; 2008.07.21., 1♂ ad. – Hajmáskér: Séd-menti-sziklák (TS), 2010.09.13., 2 juv., 4 ad.; 2012.06.08., 1 ad.; 2013.05.14., 2 juv. – Hárskút: Augusztintanya, 2012.05.28., 1♂ ad., 3 juv., TS (kőkerítésen) – Hárskút: Középső-Hajag, 2011.10.01., 2 juv., TS – Hárskút: Reng-kő, 1999.08.10., 1 juv., 2 ad., TS – Hegyesd: Hegyesd-vár, 1999.05.07., 2 juv., 1♂ ad., TS – Hegymagas: Szent György-hegy (TS), 1997.05.11., 2 ad., 2005.06.15., 1 ad.; 2011.11.31., VA – Jásd: Tési-malom, 2010.05.22., 3 juv. 1 ad., TS – Keszthely: kőbánya, 2006.05.20., CS (birding) – Keszthely: Tömlőc-hegy, 1985.06.20., 2 ad., TS – Keszthely: Vár-völgy, 2013.06.17., KT – Kincsesbánya: Csurgói-tározó, 2000.06.03., 2 juv., TS (a betongáton) – Kisapáti: Szent György-hegy, 1991.04.28., 1 ad., NA – Kővágóörs: Felső-kőhát, 2010.09.21., 1 ad., TS – Litér: Mogyorós-hegy, 1993.04.30., 1♂ 1♀ ad., TS – Márkó: Márkói-murvabánya, 2013.08.29., 3 ad., TS – Mindszentkál: Öreg-hegy, 2001.06.23., 3 juv., 1 ad., TS – Monoszló: Hegyes-tű, 2010.09.21., 2 ad., TS; 2011.08.13., DF (herpt-pa: 3122) – Nagygyörbő: Kovácsi-hegy, 2004.04.27., 1 ad., KZ – Nagygyörbő: Kovácsi-hegyi-kőfejtő, 2013.05.04., 3 ad., 2 juv., TS – Nagyvázsony: Bazaltbánya, 1998.05.11., 3 ad., TS – Nagyvázsony: Kinizsi-

vár, 2013.09.28., 2 juv., 1 ad., TS – Nemesgulács: Gulács, 1997.05.21., 3 juv., 1♂ 1♀ ad., TS – Németbánya: Fehérlő-tó, 2011.08.16., 1 juv., TS – Noszlop: Pityermalom, 2012.05.19., 1 juv., 2 ad., TS (romos kőfalon) – Nyúl: Szurdik, 2011.09.07., 1 ad., TS (lőszfalon) – Olaszfalu: Alsópere, 2010.05.01., 2 juv., TS – Olaszfalu: Alsópere, Nádasdy-arborétum, 2011.09.15., 1 juv., TS, +fa – Öskü: Kerektemplom-domb, 2012.06.08., 2 juv., 3 ad., TS – Öskü: Kisösküi-forrástó (TS), 2000.06.28., 2 ad.; 2001.05.16., 1 ad. – Öskü: Körös-hegy, 2005.06.11., 1 juv., TS – Öskü: Római-gát, 2013.10.08., 3 juv., TS – Pannonhalma, 2011.09.07., 2 ad., TS (kőfalon) – Pápateszér: Hosszú-tó, 2013.07.06., 1 ad., TS (romos épület falán) – Pétfürdő: Doktor-szikla (TS), 1998.07.31., 2 juv., 4♀ ad.; 2013.05.14., 2 juv. – Raposka: Szent György-hegy, 2011.05.21., VA – Rezi, 2010.08.11., ZZS (birding) – Rezi: Rezi-vár, 2007.07.10., 3 juv., 1 ad., TS; 2010.06.08., GSZ – Salföld: Pálos-kolostor, 2011.08.13., DF (herpt-pa: 3120) – Sóly: Papírmalom, 2010.09.14., 1 ad., TS – Somlóvásárhely: Somló, 2010.07.24., 1 ad., TS; 2012.06.18., PL (herpt-pa: 5993) – Sümeg: Sarvaly-erdő, 2004.07.17., 1 ad., KZ – Sümeg: Sümegi-vár, 2013.04.14., KT (herpt-pa: 14542) – Sümeg: Vár-hegy (TS), 1992.07.24., 1 juv., 1 ad.; 1999.09.21., 2 juv., 7 ad. – Szentbékállai: Szentbékállai-kötenger, 2011.08.13., DF (herpt-pa: 3121) – Szigliget: Kamon-kő, 2005.06.19., 1 ad., TS – Szigliget: Szigligeti-vár, 2007.05.16., 1 ad., TS; 2013.04.19., Coriolis – Taliándörögd: 2010.08.29., 2 ad., TS (Szt. András templomrom) – Tapolca: Szent György-hegy, 2011.11.31., VA – Tés: Bér-hegy, 2012.07.23., KN (birding); 2015.05.11., 6 ad., 2 juv., KZ; 2015.05.11., 11 ad., 4 juv., TS – Tés: Márkus-szekrénye, 1999.08.11., 3 juv., 2 ad., TS – Tés: Móroc-tető (TS), 1991.06.08., 3 juv., 1 ad.; 2011.09.17., 1 juv.; 2012.04.28., 3 juv., 7 ad. – Tés: Óreg-Futóné, 2011.09.17., 1 ad., 1 ad., KZ – Ugod: Hubertlaktó, 2012.06.15., 2♀ ad. (fátuskón), TS – Ugod: Ugodi-tó, 2012.04.26., 1 juv., 1 ad. (épület falán), TS – Ugod: Vörös János-séd (TS), 1989.07.25., 2 ad.; 1992.07.20., 2 juv., 3 ad.; 1999.08.14., 1 ad. – Úrkút: Csárdahegyi-őskarszt, 2013.08.30., 1♀ ad., TS – Úrkút: Dozmat-rét, 2005.06.20., 1 ad., TS – Várpalota: Badacsonyalja (TS), 2012.06.06., 1 juv., 2 ad.; 2013.06.07., 1♂ ad. – Várpalota: Baglyas-hegy, 2001.06.27., 3 juv., 1♂ ad., TS – Várpalota: Bányatavak, 2014.05.07., GK (herpt-pa: 17832) – Várpalota: Inota, 2000.06.06., 1 juv., 2 ad., TS – Várpalota: Inotai-tározó, 2002.07.24., 2 ad., TS (felhagyott kőbányában) – Várpalota: Készzenléti-lakótelep, 2010.07.03., SB (herpt-pa: 4277) – Várpalota: Kis-mező, 2012.06.28., 2 juv., TS – Várpalota: Palotai-kisszurdok (TS), 2012.06.06., 2 juv., 1 ad.; 2012.06.28., 1 juv.; 2012.07.23., 1 ad.; 2013.05.06., 1 juv. – Várpalota: Pusztapalota, 1983.08.18., 3 ad., TS – Várpalota: Vár-völgy (TS), 1999.09.29., 1 ad.; 2013.05.14., 1♂ ad. – Vászoly: Óreg-hegy, 2012.05.02., 1♂ 2♀ ad., TS – Veszprém: 2013.09.09., HP (herpt-pa: 16311) – Veszprém: Aranyos-völgy, 2008.07.24., 3 ad., TS – Veszprém: Betekints-völgy, 2012.06.27., 2 ad., TS – Veszprém: Csatár-hegy, 1999.07.04., 1 ad., TS – Vilonya: Tündér-hegy, 2010.09.14., 2 ad., TS – Zalahaláp: Haláp, 1990.04.14., 1 ad., VT; 2010.09.22., 2 ad., TS – Zalasántó: Farkas-hegy, 2003.07.07., 1 ad., KZ – Zalasántó: Tátika-vár, 2007.05.17., 2 juv., 3 ad., TS; 2010.06.08., GSZ (herpt-pa: 5268) – Zirc: Szarvaskút (TS), 2012.07.30., 1 ad.; 2012.09.12., 1 juv.

Balaton-medence:

Ábrahámhegy: 2013.05.20., TP (herpt-pa: 15398); 2013.09.21., UJ (herpt-pa: 16421, 16422) – Alsóörs: 2011.06.12., 2 ad. (romos épületen), HLI; 2011.06.13., 3 ad. (épület falán), HLI; 2011.06.13., 4 ad. (járdán, HLI); 2011.06.19., 3 ad.; 2011.06.14., 3 ad. (romos épületen), HLU; 2011.06.15., 2 ad. (épület falán), HLU; 2011.06.15., 5 ad. (járdán), HLU; 2011.06.19., 3 ad., HLU – Alsóörs: Köcsi-tó, 2013.10.29., 2 juv., TS – Alsóörs (BJ-HLI-HLU), 2011.08.13. 4 juv., 7 ad.; 2011.08.15., 3 ad.; 2011.08.19., 2 juv., 5 ad.; 2011.08.24., 3 juv., 8 ad.; 2011.08.27., 5 juv., 3 ad. – Badacsonytomaj: 2008.05.02., VA (herpt-pa: 1829); 2009.04.12., VA (herpt-pa: 709); 2011.06.11., VA; 2012.03.13., TP (herpt-pa: 4552); 2012.05.28., VA (herpt-pa: 2129); 2013.04.05., TP (herpt-pa: 17371); 2013.04.28., TP (herpt-pa: 14996); 2013.05.03., TP (herpt-pa: 15983); 2013.05.05., TP (herpt-pa: 15139); 2013.05.20., TP (herpt-pa: 15399); 2013.07.24., TP; 2013.08.03., TP; 2013.09.06., TP (herpt-pa: 16177); 2013.09.08., TP; 2013.10.17., TP (herpt-pa: 16654); 2013.10.27., TP (herpt-pa: 16677); 2014.03.09., TP; 2014.03.14., TP (herpt-pa: 17043); 2014.03.15., TP (herpt-pa: 17044); 2014.03.23., TP (herpt-pa: 17107); 2014.03.28., TP (herpt-pa: 17193); 2014.04.06., TP (herpt-pa: 17380); 2014.04.14., TP (herpt-pa: 20451); 2014.04.16., TP (herpt-pa: 17430); 2014.04.18., TP (herpt-pa: 17469); 2014.06.08., TP (herpt-pa: 20369); 2014.06.13., TP (herpt-pa: 20449); 2014.07.01., TP (herpt-pa: 20522); 2014.07.07., TP (herpt-pa: 20578); 2014.08.13., TP (herpt-pa: 20828); 2014.08.18., TP (herpt-pa: 20887); 2014.09.07., TP; 2015.02.20., TP (herpt-pa: 30710); 2015.02.30., TP; 2015.03.01., TP (herpt-pa: 36786); 2015.03.03., TP (herpt-pa: 36788, 36792); 2015.03.09., TP (herpt-pa: 36809); 2015.03.10., TP (herpt-pa: 36796) – Badacsonytomaj: Badacsony (hegy), 1954.08.22., TK (MTM); 2012.03.24., TP (herpt-pa: 4567); 2012.04.21., Coriolis (herpt-pa: 14939, 14940); 2012.05.27., VA (herpt-pa: 5802, 5803, 5804, 5805, 5806, 5807, 5808); 2013.06.21., KT (herpt-pa: 15710, 15711); 2013.07.15., TP (herpt-pa: 15935); 2013.09.08., TP (herpt-pa: 16261) – Badacsonytomaj: Badacsony-hajóállomás, 2011.08.14., KF (herpt-pa: 3154);

2012.05.28., VA (herpt-pa: 5812); 2012.08.28., 1 juv., 3 ad., TS (parti köveken) – Badacsonytomaj: Badacsonyörs: 1999.09.09., 2 juv., 5 ad., TS (a vasúti töltés kövein) – Badacsonytomaj: Badacsonyörs (TP) 2015.02.13., TP (herpt-pa: 36709); 2015.02.20., TP (herpt-pa: 36711); 2015.03.01., TP (herpt-pa: 36712); 2015.03.02., TP (herpt-pa: 36713); 2015.03.03., TP (herpt-pa: 36714); 2015.03.04., TP (herpt-pa: 36716); 2015.03.05., TP (herpt-pa: 36717); 2015.03.06., TP (herpt-pa: 36718); 2015.03.17., TP (herpt-pa: 36757); 2015.03.29., TP; 2015.03.30., TP; 2015.04.02., TP – Badacsonytomaj: Tomaji-öböl, 2014.09.07., TP (herpt-pa: 21131); 2014.10.19., TP (herpt-pa: 21336); 2014.10.25., TP (herpt-pa: 21397); 2014.11.05., TP (herpt-pa: 21415) – Badacsonytördemic, 2011.10.31., VA (herpt-pa: 4209); 2012.05.05., VA (herpt-pa: 5785, 5786, 5787, 5788, 5789, 5790, 5791, 5792); 2013.04.20., Coriolis (herpt-pa: 14938) – Badacsonytördemic: Badacsony-hegy, 2005.05.30., 1 ad., KZ – Badacsonytördemic: Badacsonylábdíhegy, 2007.08.02., VA (herpt-pa: 756); 2011.06.11., VA (herpt-pa: 2127); 2011.10.31., VA (herpt-pa: 4206); 2012.05.05., VA (herpt-pa: 5793, 5794, 5795, 5796, 5797, 5798); 2012.05.27., VA (herpt-pa: 5799, 5800, 5801, 5809); 2012.05.28., VA (herpt-pa: 5810, 5811); 2014.06.14., VA (herpt-pa: 20441, 20442, 20443) – Balatonakaratya: Fehér-part, 2009.05.18., 4 ad., TS – Balatonalmádi: Öreg-hegy, 2012.04.29, 3 juv., 2 ad., TS (kökerítésen) – Balatonboglár: Vár-domb, 1997.07.28., 1 juv., 4 ad., TS (kökerítésen) – Balatonföldvár: Földvári-magaspart (TS), 1968.08.17., 2 juv., 1 ad.; 1998.09.27., 2 juv., 5 ad. – Balatonyörök: Bé-lap, 2007.08.13., 2 ad., TS (kökerítésen) – Balatonkenese: Part-fő (TS), 2008.06.14., 1 ad.; 2011.08.02., 2 ad. – Balatonszabadi: Pusztatorony, 1997.05.21., 1 juv., 2 ad., TS – Balatonszárszó: Alma-hegy, 1996.08.22., 1 juv., 3 ad., TS – Balatonszemes: Bagó-hegy, 1998.08.27., 1 juv., 2 ad., TS (meredek löszfalon) – Balaton-szentgyörgy: Csillagvár, 1997.06.08., 1 ad., TS – Cserszegtomaj: 2010.06.26., SÁ (herpt-pa: 835); 2013.06.17., KT (herpt-pa: 15701) – Fonyód: Fonyódi-hegy, 1998.08.27., 1 ad., TS (kökerítésen) – Gyenesdiás: 2012.08.20., OSZ (herpt-pa: 7318) – Gyenesdiás: Festetics-kilátó, 2014.06.15., SA (herpt-pa: 20422) – Hegymagas: Szent György-hegy, 2011.10.31., VA (herpt-pa: 4208) – Kéthely: Baglyashegy, 2013.04.21., 2 juv., 1♂ ad., TS (borospince falán) – Kisapáti: 2014.06.10., TP (herpt-pa: 20384) – Kővágóörs: Pálkövei-kőbánya, 2012.08.28., 1 ad., TS – Létrány: Füzes-tó, 2012.06.02., JG – Nemesgulács: 2013.04.14., TP (herpt-pa: 14513); 2013.04.17., TP (herpt-pa: 14579); 2013.05.05., TP (herpt-pa: 15147, 15149); 2013.08.02., TP (herpt-pa: 15974); 2013.08.05., TP (herpt-pa: 15996); 2014.04.11., TP (herpt-pa: 17381); 2014.04.12., TP (herpt-pa: 17388); 2014.04.15., TP (herpt-pa: 17453); 2014.04.16., TP (herpt-pa: 17429); 2014.06.18., TP (herpt-pa: 20447); 2014.06.27., TP (herpt-pa: 20511); 2014.08.21., TP (herpt-pa: 20899); 2014.08.22., TP (herpt-pa: 20996); 2014.08.26., TP (herpt-pa: 21012); 2014.10.12., TP (herpt-pa: 21299); 2014.10.18., TP (herpt-pa: 21335); 2014.10.20., TP (herpt-pa: 21396); 2014.11.03., TP (herpt-pa: 21417); 2014.11.06., TP (herpt-pa: 21414); 2015.04.07., TP (herpt-pa: 36892) – Nemesgulács: Gulács, 2013.09.07., TP (herpt-pa: 16260) – Nemesgulács: Kőbölkút, 2012.08.13., TP; 2013.04.19., TP (herpt-pa: 14646) – Nemesgulács: Sár-réti-dűlő (TP), 2013.08.02.; 2013.08.05. – Örvényes: felhagyott dolomitbánya, 2000.05.05., 3 ad., TS – Raposka: Szent György-hegy, 2011.05.21., VA (herpt-pa: 1697) – Révfülöp: Ecséri templomrom, 2005.04.06., HAB (herpt-pa: 21431) – Salföld: Őrsi-hegy, 2013.04.28., TP – Szigliget: 2008.05.25., VA (herpt-pa: 1828) – Szigliget: Ciframajor, 2008.05.25., VA – Szigliget: Szigligeti-vár, 2013.04.19., Coriolis (herpt-pa: 14930); 2012.09.22., Coriolis (herpt-pa: 14931); 2013.09.22., UJ (herpt-pa: 16420) – Szigliget: Tapolca-patak, 1998.08.24., 1 ad., TS – Szőlőgyörök: Sinai-hegy, 2013.04.22., 3 juv., 2 ad., TS – Tapolca: 1979.06.09., 3♂, VR; 1979.06.09., 2♂ ad., VT; 2014.11.04., TP (herpt-pa: 21416) – Tapolca: Fenyős-domb, 1999.05.24., 1♂ ad., TS – Tapolca: Hajagos-hegy, 1986.09.21., 1 ad., VT – Tapolca: Imretanya (VT), 2013.05.20., 1 juv.; 2013.06.20., 1 ad. – Tapolca: Szent György-hegy, 2011.10.31., VA (herpt-pa: 4207) – Tapolca: Tapolcai-parkerdő, 1995.05.01., 2♂ ad., 1 juv., VT; 2009.04.20., 1 ad., TS – Tapolca: Viszlói-erdő, 1991.04.27., 2 ad., NA – Tihany: Kis-erdő-tető, 2013.10.29., 1 juv., KZ; 2013.10.29., 3 juv., OSZ; 2013.10.29., 1 juv., 1 ad., TS – Vonyarcvashegy: Szent Mihály-domb, 1999.09.24., 2 juv., TS – Zamárdi, 1996.07.13., 1 ad., TS (kőfalon) – Zamárdi: Szamár-kő, 1997.08.13., 4 juv., 2 ad., TS.

Vakondgyíkfélék családja (Scincidae)

Ablepharus kitaibelii fitzingeri Mertens, 1952 – Pannongyík

Irodalom: 1, 3–9, 11, 13, 14, 25, 37, 38, 47, 82, 84, 89, 94.

Jellemzése: A pannongyíkot hosszú, hengeres törzs, rövid fej, lekerekített tompa orr jellemzi. Teljes hossza csupán 10–12 cm. Szemhéja összenőtt, a kígyókhöz hasonlóan pislogni nem képes. Testét kisméretű kerek pikkelyek borítják, felszíne sima tapintású. Lába kicsi és gyenge, mozgása a kígyókéra emlékeztet. Bronzoz olajbarna hátának közepét két hosszanti, világos

pontsorral szegélyezett fekete vonal díszíti. Hasoldala ezüstös szürkésfehér. A hímet és a nőtényt sem a szín, sem a méret alapján nem lehet elválasztani. A fiatal egyedek színe világosabb, sárgás bronzos, farkuk gyakran narancsvörös.

Elterjedése, hazai előfordulása: A pannongyík előfordulása Közép-Európában általában szűk területekre korlátozódik. Szlovákiától északra és Magyarországtól nyugatabbra már nem él. Magyarországon csupán szigetszerű élőhelyeit ismerjük (Aggteleki-karszt, Börzsöny, Budai-hegység, Bükk, Cserhát, Gödöllői-dombság, Heves-Borsodi-dombság, Mátra, Pilis-Visegrádi-hegység, az Alföldön Izsák). A Dunántúli-középhegységben való előfordulására vonatkozóan megoszlanak a vélemények. A „Magyarország herpetológiai atlasza” c. könyvben (PUKY et al. 2005) közreadott UTM hálótérkép – a Dunazug-hegység mellett – a Bakony-vidéket és a Vértest egyaránt szerepelteti lelőhelyként – a Dunántúli-középhegységből való kimutatása Kitaibel Pál nevéhez fűződik. A „Herptérkép”-ben a fajra vonatkozóan az alábbi szöveg szerepel: „A Dunántúli-középhegységből 3 historikus adat létezik; az első leírásaként ismertté vált Várpalota („Palota” – Kitaibel Pál 1797-es jegyzetében) környéke, a Szentgyörgyhegy a Tapolcai-medencében és a Somló-hegy. Mindhárom adat nagyon régi, és meglehetősen bizonytalan, így feltétlen szükséges lenne minél frissebb érvényesítésük”.

A BfNP által kezdeményezett és az MME-KHVSZ által 2010-2011-ben elvégzett felmérés a Tési-fennsík, a Baglyas-hegyen (Várpalota), a Somlón és a Szent György-hegyen, nem zárult sikerrel.

Az utóbbi két-három évben Várpalota környékén (a város fölötti területeken, Bögre-völgy, Csörget-völgy, Kis-mező, Vár-völgy, Nagy-mező, Baglyas-hegy, vagy a már Csórhoz tartozó Szenes-horog) kisebb részben Kenyeres Zoltán, Bali József és Opra-Szabó Vince társaságában, számos alkalommal kerestem a fajt eredménytelenül. Ekkor vetődött fel annak lehetősége, hogy talán érdemes lenne alaposabban körülnézni a Várpalotához közeli, a faj számára elvileg potenciális élőhelynek tekinthető, de közigazgatásilag már Téshez tartozó, kevésbé háborgatott Móroc-tetőn, valamint a még nehezebben megközelíthető, és emiatt talán érintetlenebb Bér-hegyen. A Móroc-tető kutatását már 2013-ban elkezdtük (Kenyeres Zoltán és Opra-Szabó Vince közreműködésével), de ott is csak egyéb hullófajokkal találkoztunk. 2014-ben egyedül kerestem fel a területet, akkor sikerült egyetlen, nem túl jó minőségű fotót készíteni a pannongyíkról. 2015 május 11-én Kenyeres Zoltánnal jártuk be a Bér-hegyet, ahol a száraz avar alatt rábukkantam egy fiatal és egy idős példányra, majd Kenyeres Zoltán is megfigyelt egy szintén fiatal egyedet. Ezt követően május 16-án kerestem fel a Móroc-tetőt, ahol ugyancsak felbukkant egyetlen fiatal pannongyík.

Élőhelye: A szakemberek egyöntetű véleménye szerint, főleg a délies száraz, füves domb- és hegyoldalakat, sziklagyepeket kedveli, de előfordul részben lombhullató erdők, sziklás foltjain is. Kedvelt tartózkodási helye a száraz avar alatt, főleg az erdőszegélyekben van. Kis termete és rejtőzködő életmódja miatt nehéz felfedezni.

Életmódja: Többnyire a reggeli és késő délutáni órákban aktív, de ilyenkor is rendszerint az avar vagy a fű alatt tartózkodik. Táplálékát apró termető izeltlábúak teszik ki. Téli álmra általában októberben vonul, a telelésből korán, többnyire már március második felében előjön.

Státusz, védelem: Magyarországon többnyire elszigetelt, foltszerű populációkban fordul elő, ez veszélyezteti a fennmaradását. A Berni Egyezmény II. függelékébe tartozik. Természetvédelmi értéke: 250 000 Ft.

Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Tés: Bér-hegy, 2015.05.11., 1 juv. (avar alatt), 1 ad., TS; 2015.05.11., 1 juv., KZ – Tés: Móroc-tető, 2014. 05.09., 1 juv., TS (fotó); 2015.05.16., 1 juv., TS.

A pannongyík (*Ablepharus kitaibelii fitzingeri*) fiatal egyedei (1–3). Egyik élőhelye a Tés köz-
igazgatási területéhez tartozó Bér-hegy fennsíkján (4)

Közönséges lábatlangyík (*Anguis fragilis fragilis*)

A közönséges lábatlangyík (*Anguis fragilis fragilis*) élőhelye Fenyőfőn

Lábatlangyíkfélék családja (Anguidae)

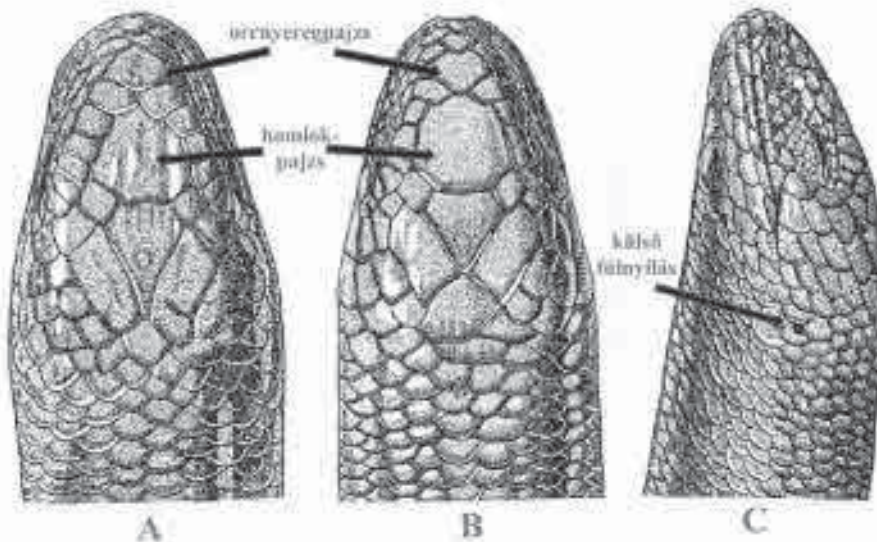
A családnak Magyarországon két faja fordul elő (VÖRÖS 2012). A korábban alfajoknak tartott határozókulcsa (DELY 1978) nyomán:

1 (2) A külső fülnyílás fedett, nem látható. Az orrtőpajzsok többé-kevésbé széles felületen tapadnak egymáshoz. Az ornyereg-pajzs és a homlokpajzs nem érintkezik. A test közepén elhelyezkedő harántpikkelyek száma egy sorban rendszerint 24 – Közönséges (európai) lábatlangyík

1. faj: **fragilis fragilis** Linnaeus, 1758

2 (1) A külső fülnyílás szabad, jól látható. Az orrtőpajzsok egymástól távol állnak. Az ornyereg-pajzs és a homlokpajzs összeér. A test közepén elhelyezkedő harántpikkelyek száma egy sorban rendszerint 28–30 – Kékpettyes lábatlangyík

2. faj: **fragilis colchicus** (Nordmann, 1840)

A: Közönséges lábatlangyík, B, C: Kékpettyes lábatlangyík
(DELY 1978 nyomán módosítva)

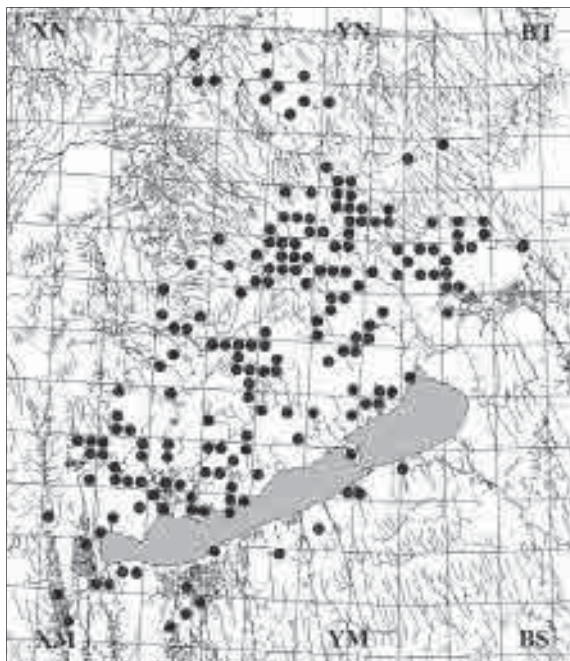
Anguis fragilis fragilis Linnaeus, 1758 – Közönséges lábatlangyík
(törékeny gyík, kuszma)

Irodalom: 11, 27, 30–32, 34, 36, 40–42, 44, 47, 48, 52, 54–56, 62, 65, 72, 84, 92–95, 98, 101.

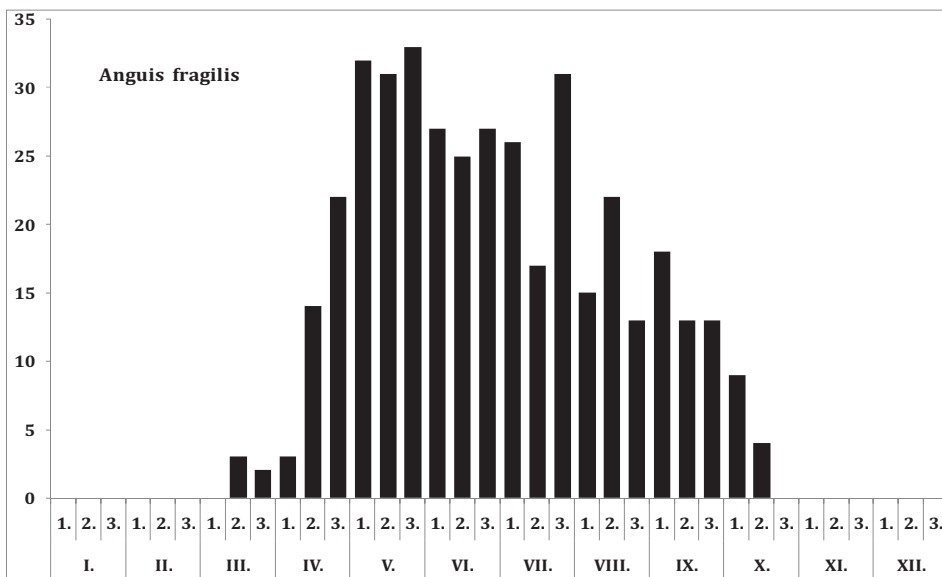
Jellemzése: A nem ritkán 40–45 centimétert is elérő közönséges lábatlangyík teljes hosszának általában felét, vagy akár kétharmadát kitevő farka szinte egybeolvad karcsú testével. Kis feje szintén alig különül el a testétől. Fejtetőjén nagyméretű pajzsok találhatók. Testének pikkelyei többnyire aprók. Színe meglehetősen változó, leggyakrabban bronzos-barna árnyalatú, de a Bakonyban is előfordulnak világosabb tónusú egyedek. A nőtény mintázata eltér a hímétől.

Háta közepén két, gyakran egybeolvadó vékony sötétbarna vagy fekete csík húzódik. Testoldalán sötét színű, széles, hosszanti sáv figyelhető meg. A fiatal gyíkok alapszíne aranysárga vagy ezüstös, hátuk közepén többnyire jól kivehető sötétebb csík fut.

Előfordulása: A közönséges és a kékpettyes lábatlangyík elterjedési területe Magyarországon érintkezik, de nem fed át. A határvonalat a két faj között a Duna képezi. A közönséges lábatlangyík a Dunántúlon, a kékpettyes lábatlangyík a Dunától keletre található meg. A genetikai vizsgálatok eredményei alapján azonban a Dunazug-hegységben és a Börzsönyben hibridzónát alkotnak. A közönséges lábatlangyík tehát a Dunántúl domb- és hegyvidékein fordul elő, de léteznek síkvidéki állományai is. A Bakonyvidéken általánosan elterjedt, a Balaton-medencének főleg a Balatontól délre eső területein jóval ritkábbnak bizonyult.

A közönséges lábatlangyík (*Anguis fragilis fragilis*) lelőhelyei

A közönséges lábatlangyík (*Anguis fragilis fragilis*) fenológiája

Gyűjtési / megfigyelési helyek száma: 178

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, KBM, KEB, KEF, KER, KHA, KKS, MAH, MÓÁ, NAB, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SPS, STH, SÜB, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM, ZVH.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (59), 5×5 (122), 2,5×2,5 (180).

Élőhelye: A lábatlangyik elsősorban a többé-kevésbé zárt erdőkhöz, illetve a hozzájuk kapcsolódó cserjésekhez kötődik. Leggyakrabban erdőszéleken, nyiladékokon, tisztásokon bukkánhatunk sűtkérező példányaira. Gyakran megtalálhatók a bűvőhelyüket képező korhadó farönkök, kőrakások alatt is.

Életmódja: Többnyire reggel és alkonyatkor aktív. Viszonylag lassú a mozgása, de melegben gyors menekülésre is képes. Elsősorban földigilisztákkal, meztelencsigákkal és rovarlárvákkal táplálkozik, azonban gyakorlatilag bármit elfogyaszt, amivel meg tud birkózni. Párási időszaka április végére, májusra esik. Elevenszülő nőténye augusztusban vagy szeptemberben hozza világra kicsinyeit. Általában október közepe táján vonul telelésre. A Bakony-vidéken, valamint a Balaton-medencében március közepe és október közepe között gyűjtöttük, illetve figyeltük meg. Számos ellensége különböző ragadozók közül kerül ki.

Státusz, védelem: A lábatlangyikok Magyarországon viszonylag gyakoriak a számukra megfelelő élőhelyeken. Sajnos, sokan tudatlanságból kígyónak véelve agyonverik őket, annak ellenére, hogy a kígyófajaink is védettek. Természetvédelmi értéke: 25 000 Ft.

Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Ábrahámhegy: Bök-domb, 2005.07.16., 1 juv., TS – Ajka: Ajkacsingeri-parkerdő, 1985.06.24., 1 juv., TS, +GE – Ajka: Bóde (TS), 1968.08.06., 1 juv.; 1981.06.25., 1 ad. – Ajka: Felsőcsinger, Bocskor-hegy, 1957.07.08., FRE-MG (MTM) – Ajka: Hubertus-lak (TS), 1968.08.06., 1 juv., 1 ad.; 1985.06.26., 1 juv. – Ajka: Jókai-bánya (TS), 1988.05.30., 1 juv.; 1988.08.08., 1 ad. – Ajka: Sárcsi-kút, 1963.05.13–17., JM-SZI-TGY (MTM) – Badacsonytomaj: Bújdosók-lépcsője, 2012.04.28., Coriolis; 2013.06.21., KT – Badacsonytördemic: Badacsony-hegy, 2005.05.30., 1 ad., KZ – Bakonybél: 2012.07.10., bolla gabcsi (herpt-pa: 6246); 2013.05.18., TN (herpt-pa: 21476); 2013.06.04., TN (herpt-pa: 21477); 2013.06.22., KT (herpt-pa: 15713); 2014.05.02., JE-KJ-VJ (MTM); 2014.06.05., bolla gabcsi (herpt-pa: 20379) – Bakonybél: Bányász-kút, 1997.05.18., 1 juv., TS – Bakonybél: Fekete-séd, 2001.05.09., 1 ad., TS – Bakonybél: Plötz-oldal, 1999.09.30., 2 juv., TS – Bakonybél: Szőmörke-völgy, 2010.08.27., TS; 2014.06.30., TN (herpt-pa: 21474) – Bakonyjákó: Bittva-völgy, 2011.10.04., 1 juv., TS – Bakonyjákó: Iharkút, Zsivány-völgy, 1988.04.13., 1 juv., TS – Bakonyjákó: Laposok, 1998.09.26., 1 ad., TS – Bakonyánána: Gaja-szurdok, 2009.05.10., 1 ad., TS – Bakonyánána: Gaja-völgy, 2013.09.11., 1 juv., TS – Bakonyoszip: Ördög-árok, 1973.07.24., 1 juv., TS – Bakonyárskány: 2014.07.27., KGY – Bakonyzentkírály: Zörög-tető, 2011.06.03., TF (herpt-pa: 2078) – Bakonyzentlászló: Cuha-szurdok, 1999.08.22., 1 juv., TS – Bakonyzücs: Kőrishegy, 2010.05.23., 1 ad., PCS (birding); 2011.08.13., KB; 2013.06.18., 1 ad., TS; 2013.06.22., KT – Balatonfüred: Tamás-hegy, 1990.07.19., 1 juv., TS – Balatonyörök: Szent Miklós-forrás, 1985.06.14., 1 ad., TS – Balatonhenye: 2014.06.07., dianthus (herpt-pa: 20403) – Balatonhenye: Monostori-tó, 1997.09.12., 1 ad., TS – Balinka: Kisgyónbánya, 2011.04.02., 1 ad., TS – Balinka: Mecser, 2000.06.03., 1 ad., TS – Bánd: 2014.08.20., HF – Bodajk: Gaja-szurdok, 2000.06.03., 1 juv., TS – Borzavár: Kis-Borzavári-hegy, 1999.09.04., 1 ad., TS – Csabrendek: Rendeki-hegy, 2008.08.25., 1 juv., TS – Csesznek: Aranyos-völgy, 1996.09.24., 1 juv., TS – Csesznek: Cuha-völgy, 2010.06.24., 1 juv., TS – Csesznek: Imremajor, 2013.06.10., 1 ad., TS, +GE (műiton) – Csesznek: Károlyháza, 2012.07.05., 1 ad., TS – Csesznek: Kőmosó-hegy, 2010.06.25., 1 ad., TS – Csetény: Diós-dűlő, 2010.06.25., 1 juv., TS – Csopak: Nosztori-völgy, 1989.05.21., 1 ad., TS – Devecser: Kastélypark, 2010.10.10., GCS (herpt-pa: 2162) – Devecser: Meggyes-erdő, 1985.07.02., 1 juv., TS – Devecser: Széki-erdő, 1990.07.18., 1 ad., TS; 2008.08.10., 1 ad., KZ – Doba: Somló, 2011.07.04., KT (herpt-pa: 2469); 2013.06.17., 1 juv., TS – Döbrönte: 2010.05.22., KF (herpt-pa: 2316) – Dörgicse: Öreg-erdő, 2012.05.02., 1 ad., TS – Dudar: Dudari-erdő, 1988.09.22., 1 ad., TS – Écs: Apátsági-erdő, 2009.07.04., 1 juv., TS – Eplény: Kőkényes (TS), 1999.09.05., 1 juv.; 2007.05.27., 1 ad. – Eplény: Malom-völgy, 2013.05.19., 1 ad., TS, +GE – Felsőörs: 2012.04.27., CSG (herpt-pa: 5499) – Felsőpáhok: Páhoki-erdő, 1988.07.29., 1 juv., TS – Fenyőfő: 2012.04.25., TF; 2015.05.10., TF (herpt-pa: 5452) – Fenyőfő: Bődön-kúti-árok, 2011.05.22., TF (herpt-pa: 1785) – Fenyőfő: Fenyőfői-ősfenyves,

2012.04.25., TF – Győrújbarát: Kiáltó-hegy, 2010.09.05., TS – Gyulakeszi: Kőmagas, 1998.09.09., 1 juv., TS – Hárskút: Augusztintanya (TS), 2011.10.01., 1 juv.; 2012.05.28., 1 ad. – Hárskút: Reng-kő, 1999.08.10., 1 ad., TS – Hegyesd: Hegyesdi-vár, 1999.05.07., 1 ad., TS – Iszkaszentgyörgy: Kő-hegy, 2001.06.30., 1 juv., TS – Isztimér: Burok-völgy (TS), 1999.09.29., 1 juv.; 2011.09.11., 1 ad. – Isztimér: Bükkös-árok, 1989.05.18., 1 juv., TS – Isztimér: Királyszállás, 1999.09.29., 1 ad., TS – Kajárpec: Aranyos-hegy, 2010.09.05., 1 juv., TS – Kapolcs: Kálomisz-tó, 1999.09.26., 1 ad., TS – Káptalanfa: Sárosfői-erdő, 2007.05.22., TS – Kékkút: 1989.07.27., JM (MTM) – Kislőd: Csojányos-völgy, 2005.08.02., 1 ad., TS – Kislőd: Kislődi-erdő, 1966.06.08., 1 juv., TS – Kővágóórs: Alsó-kőhát, 1979.07.21., 1 ad., TS – Kővágóórs: Nyálas-tó, 1986.04.27., 1 juv., TS – Köveskál: Fekete-hegy, 2000.06.27., 2 juv., TS – Kup: Kupi-erdő, 1992.07.29., 1 juv., TS – Lesencefalu, 1990.04.17., 1 ad., TS – Lókút: Papod, 2009.06.18., 1 ad., TS – Lovas: Király-kút-völgy, 2013.08.11., 1 juv., TS – Lovas: Malom-völgy (TS), 1995.07.05., 1 juv.; 2012.06.30., 1 ad. – Magyarpolány: Csurgó-kút, 2012.06.24., 1 juv., TS – Márkó: Márkói-erdő, 2015.05.01., HF, +ep – Mindszentkál: Öreg-hegy, 2001.06.23., 2 ad., RI – Nagygörbő: Bazaltutca, 1966.08.12., 1 juv., TS – Nagyvázsony: 2012.09.26., KT (herpt-pa: 6722) – Nagyvázsony: Kab-hegy, 1968.08.06., 1 ad., TS; 2004.07.02., Coriolis; 2005.06.20., 1 ad., JM, TS; 2013.05.05., GG (herpt-pa: 15422); 2015.04.26., SK (herpt-pa: 37054) – Nagyvázsony: Lugos-tető, 2010.08.20., 1 juv., LÉ – Nemesvámos: Szár-hegy, 2010.04.30., 1 juv., TS – Nemesvámos: Tekerés-völgy, 2001.08.03., 1 juv., TS – Nemesvita: 2014.05.24., TG – Németbánya: 1964.06.08., SZI-TGY (MTM) – Németbánya: Pisztrángos-tó, 1991.10.06., 1 ad., TS – Nyírad: Felső-Nyírad-erdő, 2001.05.11., 1 ad., TS – Olaszfalu: Alsópere, Nádasdy-arborétum (TS), 2001.05.12., 1 juv.; 2011.09.15., 1 juv. – Öcs: Urasági-erdő, 2011.05.11., 1 ad., BJ – Paloznak: Tódi-mező, 1999.09.09., 1 ad., TS – Pannonhalma: 2012.05.06., GYE (herpt-pa: 5392) – Pannonhalma: Pannonhalmi-arborétum, 2005.06.25., 1 juv., TS – Pápa: Tapolcafő, 2000.05.16., 1 juv., TS – Pécsely: Öreg-hegy, 2012.07.26., PL (herpt-pa: 6455) – Pézsesgyőr: Tilos-erdő, 1992.08.03., 1 ad., TS – Pétfürdő: Péli-völgyi-mocsár, 2012.06.27., 1 juv., 3 ad., TS – Porva: Zsidó-erdő, 2004.08.05., 1 juv., 2 ad., TS – Pula: Tálodi-rét, 1999.09.25., 1 juv., TS – Ravaszd: Csóka-hegy, 2001.05.26., 1 juv., TS – Rezi: 2011.06.11., Coriolis (herpt-pa: 2277) – Sáska: Agár-tető, 2012.03.31., SK (herpt-pa: 6883) – Sokorópátka, 1998.07.19., 1 ad., TS – Sümeg: Mogyorós-domb, 2009.04.20., 1 ad., KZ – Sümeg: Sarvaly-erdő, 1982.07.21., 1 juv., TS – Szentgál: Miklós Pál-hegy, 2010.07.14., 1 ad., TS – Táp: Réz-hegy, 2009.07.25., 1 ad., TS – Tényő: Tábor-völgy, 1998.07.20., 1 juv., TS, +GE (földúton) – Tés: Bér-hegy, 2011.04.28., 1 ad., KN (birding); 2015.05.11., 1 ad., KZ, +GE – Tés: Csepegő-árok, 2010.05.22., 1 juv., TS – Tés: Márkus-szekrénye, 1999.08.11., 1 juv., TS – Ugod: Hubertlak, 2010.07.23., 1 ad., SGY; 2013.05.20., SB (herpt-pa: 15350) – Ugod: Hubertlaki-tó, 2011.08.16., 1 ad., TS – Ugod: Királykapu (TS), 1997.04.01., 1 juv.; 2012.06.15., 1 ad. – Ugod: Molnár-kút-árok, 2011.08.16., 1 ad., TS – Ugod: Som-berek, 1998.09.23., 1 ad., TS – Ugod: Vörös János-séd, 2005.03.14., VJ (herpt-pa: 1646); 2005.05.15., 1 juv., TS; 2013.06.18., 1 ad., TS – Úrkút (MTM): 1957.05.02., PAJ; 1958.10.01., PAJ – Úrkút: Csárdahegyi-őskarszt, 2013.08.30., 1 juv., TS – Úrkút: Dozmat-rét, 2013.09.18., 1 ad., TS – Vállus: Büdöskút, 1997.07.09., 1 ad., TS – Vállus: Csetényi-rét, 1985.06.01., 1 ad., TS – Várpalota: Badacsony-alja, 2013.06.07., 1 juv., TS – Várpalota: Csörget-völgy, 2012.06.08., 1 ad., TS – Várpalota: Józán-szőlő, 2012.06.06., 1 juv., TS – Várvölgy: Bándi-mező, 2012.08.28., 1 juv., TS – Várvölgy: Kis-Láz-hegy, 1999.09.01., 1 ad., TS – Veszprém: Betekints-völgy, 2013.08.31., 1 ad., TS – Veszprém: Kádártai-fenyves, 2008.07.24., 1 ad., TS – Veszprém: Miklád, 2002.06.01., 1 juv., TS – Veszprémfajsz: 1959.09.06., PJ (MTM) – Veszprémfajsz: Sárkány-völgy, 1999.05.24., 1 juv., TS – Veszprémvarsány: Nádas-völgy, 1998.09.11., 1 ad., TS – Visz: 2014.07.25., VB (herpt-pa: 33365) – Vöröstó: 2012.07.24., PL (herpt-pa: 6454) – Zalaszántó: 2011.06.13., VA (herpt-pa: 2130); 2014.05.14., 1 ad., VA; 2014.05.24., VA (herpt-pa: 20434, 20435); 2015.04.14., LCS (herpt-pa: 36932, 36933) – Zalaszántó: Kovácsi-erdő, 2005.05.22., 1 juv., TS – Zalaszántó: Tátika, 2015.04.14., LCS – Zirc: Bocskor-hegy, 2008.07.30., 1 ad., TS – Zirc: Király-kúti-erdő, 2005.05.26., 2 ad., TS – Zirc: Tündérmajor, 2009.09.09., 1 juv., TS.

Balaton-medence:

Ábrahámhegy: 2014.04.19., TP (herpt-pa: 17472); 2014.04.20., TP (herpt-pa: 17607); 2014.04.21., TP (herpt-pa: 17608); 2014.04.22., TP (herpt-pa: 17609) – Badacsonytomaj: Badacsony, 2012.04.28., Coriolis (herpt-pa: 5591); 2013.06.21., KT – Balatonalmádi: Remete-völgy, 2012.04.05., VÁR – Balatonberény: Banács-erdő, 1997.06.15., 1 juv., TS – Balatonederics: 1985.09.04., EM (MTM) – Balatonfenyves: Pálmajor, 1965.06.12., KOZ (MTM) – Balatonfüred: Koloska-völgy, 2009.05.07., 1 ad., TS – Balatonmagyaród: Kányavári-sziget, 1997.05.03., 1 juv., TS – Balatonszárszó: Alma-hegy, 1996.08.22., 1 juv., TS – Balatonszárszó: Cseri-oldal, 1996.08.21., 1 ad., TS – Balatonszemes: Barátok-erdő, 1998.08.27., 1 ad., TS – Balatonszentgyörgy: Battyánpusztai-erdő, 2012.08.23., 1 ad., TS – Balatonszentgyörgy: Diósi-

Kékpettyes lábatlangyík (*Anguis fragilis colchicus*)

A kékpettyes lábatlangyík (*Anguis fragilis colchicus*) lelőhelye a Pannonhalmi-dombságban
(Győrújbarát: Lila-domb)

Idős erdei sikló (*Zamenis longissimus*)

Az erdei-sikló (*Zamenis longissimus*) egyik élőhelye (Bakonybél: Som-hegy)

erdő, 1985.06.14., 1 juv., TS – Fonyód: Fonyódi-hegy, 1998.08.27., 1 juv., TS – Gyenesdiás: 2011.07.25., OSZ (herpt-pa: 7316) – Hegyesd: Szent Péter-hegy, 1982.07.15., 1 ad., BOP – Keszthely: Keszthelyi-berek, 2013.04.21., 1 juv., TS – Köröshegy: 2014.05.26., VB (herpt-pa: 33129) – Lesencetomaj: Kígyós-tó, 1996.08.20., 1 ad., TS – Marcali: Marcali-legelő, 1989.08.25., 1 ad., TS – Raposka: Csár-sziget-domb, 1985.05.21., 1 ad., TS – Raposka: Szent György-hegy, 2014.05.02., VA (herpt-pa: 20433) – Révfülp, 2011.08.12., FM – Siófok: Tőreki-tavak, 1996.09.29., 1 ad., TS – Somogyzentpál: Nekota, 1996.06.28., 1 juv., TS – Szőlősgyörök: 2012.07.20., CÁ (herpt-pa: 6261) – Szőlősgyörök: Sinai-hegy, 2013.04.22., 1 ad., TS – Tapolca: Tapolcai-parkerdő, 1998.08.12., VT – Tapolca: Viszló-völgy, 1998.08.09., 1 ad., VT – Tihany: Kopasz-h.eg., 1968. 08.20., 1 ad., TS – Vörs: Kis-Balaton, 1996.07.15., 1 ad., TS – Zalavár: Zalavári-erdő, 1997.06.16., 1 juv., TS.

***Anguis fragilis colchicus* (Nordmann, 1840) – Kékpettyes lábatlangyík**

Irodalom: DELY O. GY. (1978): A „Magyarország állatvilága” sorozat hullókkal foglalkozó füzetének szerzője már 1978-ban viszonylag részletes leírását adta a kékpettyes lábatlangyíknak.

Jellemzése: A kékpettyes lábatlangyík testfelépítése – a határozókulcsban említett bélyegek kivételével – hasonló a közönséges lábatlangyíkéra.

Előfordulása: DELY (1978) szerint Magyarországon a Dunától északra, illetve északkeletre, valamint keletre és délkeletre honos. Az újabb vizsgálatok alapján a Dunazug-hegységben és a Börzsönyben a két faj hibridzónát alkot. Egyelőre kérdéses, hogy a Pannonhalmi-dombság északi nyúlványán előkerült példány összefügghet-e a Dunától északra (Szlovákiában) élő populációval. Az faj fénykép alapján történő azonosítására csak 2014-ben került sor.

Élőhelye: Élőhelye megegyezik a közönséges lábatlangyíkével.

Életmódja: A kékpettyes lábatlangyík életmódja is valószínűleg nagyrészt megegyezik a közönséges lábatlangyík életmódjával.

Státusz, védelem: Magyarországon a közönséges lábatlangyíkhöz hasonlóan – védett. Természetvédelmi értéke: 25 000 Ft.

Lelőhelye:

Bakony-vidék:

Győrújbarát: Lila domb, 2011.09.07., 1 pld., TS (megfigyelés és fényképezés).

Kígyók (Serpentes)

Valódisiklőfélék családja (Colubridae)

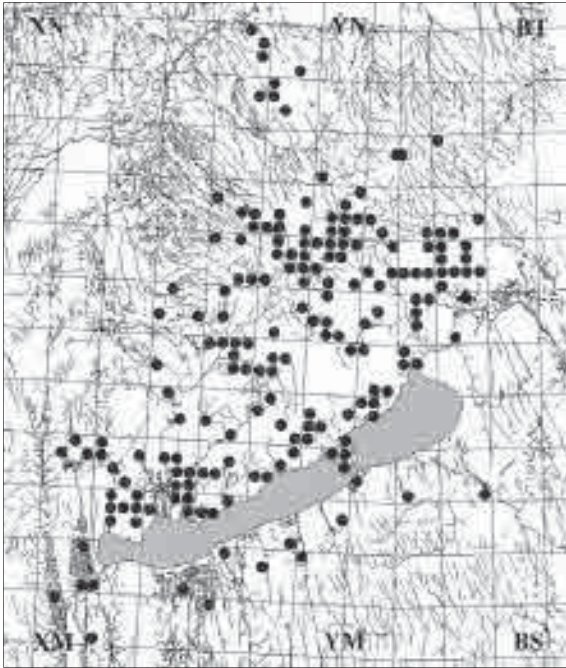
***Zamenis longissimus* (Laurenti, 1768) – Erdei sikló**

[*Elaphe longissima longissima* (Laurenti, 1768)]

Irodalom: 4, 9, 11, 13, 27, 29, 32, 34, 40, 42, 44, 47, 52, 54, 55, 62, 65, 72, 79, 84, 94, 95, 98, 101.

Jellemzése: Az erdei sikló (a kecskebéka után) a második legnagyobb, karcsú, hengeres vagy orsó alakú erőteljes testű kígyónk. Nem ritkán elérheti a 120 cm-t, de egyes esetekben ennél jóval nagyobbra is megnő. Dely Olivér György, feltehetően az 1970-es években rendelkezésre álló hazai adatok alapján, 83–140 cm-ben határozza meg a teljes hosszát (DELY 1978). A Magas-Bakonyból a közelmúltban előkerült nagynak számító egyed teljes hossza 164 cm volt. Ebből 26 cm jutott a farkra. Feje a testéhez képest viszonylag kicsi és lapos, a nyakától alig válik el. Orrsúcsa tompán lekerekített. Hátoldalának színe az olívdzöldtől a sárgásbarnán át a barnáig változhat. Hasoldala sárga vagy vajszerű. Szabó István Ugod: Móriczháza lelőhelyről említi az *Elaphe longissima* var. *subgrisea* (WERNER, 1897) változatának előfordulását (SZABÓ 1973).

Előfordulása: Az erdei sikló a Dunántúl domb- és hegyvidékein, illetve az Északi-középhegységben fordul elő. Az Alföldön (néhány permvidéki lelőhelyet leszámítva) hiányzik. A Kisalföldről még nem került elő. Vizsgált területünkön – elsősorban a Bakony-vidéken – gyakorinak nevezhető, a Balatontól délre ritkább.

Az erdei sikló (*Zamenis longissimus*) lelőhelyei

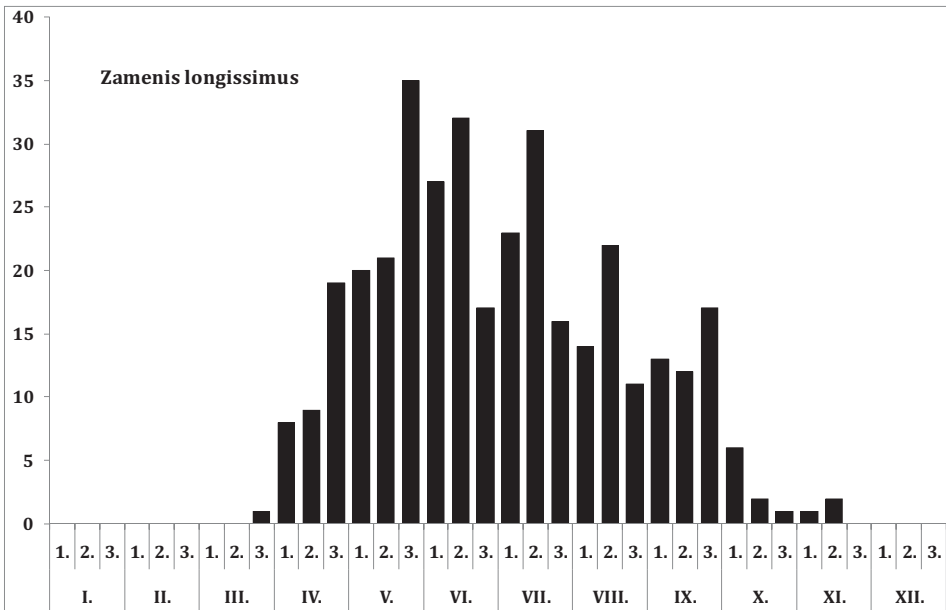
Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 221

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, EHÁ, KBM, KEB, KEF, KER, KHA, MAH, MÓÁ, NAB, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SÁR, SPS, STH, SÚB, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (60), 5×5 km (122), 2,5×2,5 km (183)

Élőhelye: Elsősorban erdős területeken fordul elő. Az erdőn belül napos tisztásokon, nyiladékokon, erdei utakon, cserjés erdőszéleken bukkanhatunk rá. Leggyakrabban tuskókon, farönkökön, köveken sűtkérezik. Előfordul gyümölcsösökben, kertekben, vagy nem ritkán épületekbe is behúzódik pl. rejték hely vagy zsákmány után kutatva.

Életmódja: Általában nappal, de elsősorban a reggeli és délelőtti órákban aktív, enyhe borongós időben egész nap megfigyelhető.

Az erdei sikló (*Zamenis longissimus*) fenológiája

Fiatal példányai általában augusztusban jelennek meg. Többnyire kisebb gerincesekkel, rágcsálókkkal, cickányokkal és madarakkal táplálkozik. Saját megfigyelésem szerint is gyakran mászik fára, ahol madárfészekből fiókat zsákmányol. A vászolyi Bagómalom épületének ereszé alatti fészekbe is felmászott és a házi rozsdafarkú fiókákat elpusztította. Általában korán, néha előfordul, hogy már szeptemberben elvonul megfelelő telelőhelyre, és március végéig, április elejéig hibernált állapotban marad. A Bakony-vidéken március végétől november közepéig regisztráltuk a jelenlétét. Az erdei sikló ellenségei ragadozó emlősök és madarak közül kerülnek ki.

Státusz, védelem: Állományának gyéritéséhez az ember is közrejártszik. Nem ritkán részben ok nélkül agyonütik, részben – erdőkön áthaladó, vagy erdészeti utakon – viszonylag sokat elgázolnak közülük. Állományának csökkenéséhez élőhelyeinek átalakítása is szerepet játszhat. Természetvédelmi értéke: 50 000 Ft.

Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Ácsteszer: 2012.09.07., 1 ad., TS (levedlett bőr) – Ajka, Bakonygyepes: Csigere-patak, 2001.05.21., 1 juv., TS – Ajka: Ajkarendek, 1966.06.29., 1 ad., BI – Ajka: Bódé, 1969.05.30., 1 juv., TS – Ajka: Bódéi-erdő, 1985.06.26., 1 juv., TS – Ajka: Csekúti-legelő, 1966.06.29., 3 ad., NK; 1979.04.30., 1 juv., TS – Ajka: Hubertus-lak, 1948.07.12., 1 ad., KL; 1985.06.26., 1 juv., TS, +GE – Ajka: Jókaiabánya, 1988.08.08., 1 ad., TS – Ajka: Köleskepe-árok (TS), 1968.08.06., 1 juv.; 1973.09.29., 1 juv. – Ajka: Lórintei-tó, 2001.05.21., 1 juv., TS – Ajka: Szöke-forrás, 1998.07.24., 1 ad., TS – Badacsonytördemic: Badacsony-hegy, 2005.05.30., 1 ad., KZ – Bakonybél, 1990.07.31., 1 ad., TS; 2001.05.09., 1 juv., TS, +GE; 2014.07.02., TN (herpt-pa: 21471) – Bakonybél: Fekete-séd, 2001.05.09., 1 juv., TS – Bakonybél: Kerteskői-szurdok, 2012.05.28., 1 ad., TS – Bakonybél: Száraz-Gerence, 1999.08.14., 1 ad., TS; 2004.08.05., 1 juv., TS; 2012.05.01., SCS (herpt-pa: 5220); 2013.11.17., 1 ad., TS (levedlett bőr) – Bakonycsénye: Dolina-tározó, 2011.04.02., 1 ad., TS – Bakonycsénye: Kisgyóni-mocsár, 2001.05.10., 1 juv., TS – Bánd: 2015.04.06., HF – Bánd: Menyke, 2010.09.24., 1 juv., TS – Bakonyjákó, Iharút: 2010.09.24., 1 ad., TS – Bakonyjákó, Iharút: Zsvány-völgy, 2010.09.24., 1 ad., TS – Bakonykúti: Burok-völgy, 1996.07.10., 1 ad., TS – Bakonynána: 2009.05.10., 1 ad., TS, +GE – Bakonynána: Gaja-völgy, 2013.09.11., 1 juv., TS – Bakonyoszlop: Ördög-árok (TS), 1988.05.29., 1 juv.; 2013.06.10., 1 ad. – Bakonysárkány: 2011.06.23., KGY (herpt-pa: 2364) – Bakonyszentlászló: Fenyőfői-ősfenyves (TS), 1999.08.22., 1 juv.; 2010.09.20., 1 ad. – Bakonyszombathely: Feketevízi-tó-4, 2012.09.06., 1 juv., TS – Bakonyszombathely: Feketevízpuszta, 2001.06.02., 1 ad., TS – Bakonyszücs: Kőrös-hegy (TS), 2013.06.18., 1 juv.; 2013.06.29., 1 ad. – Balinka: Kisgyónbánya, 2001.07.10., 1 ad., TS (a természetjáró telep melletti erdőben) – Balinka: Kisgyóni-mocsár, 2001.05.10., 1 juv., TS – Bánd: 2015.04.06., HF – Bánd: Menyke, 2012.05.31., KET (herpt-pa) – Bánd: Menykei-erdő, 1999.07.04., 1 ad., TS – Berhida: Koldus-telek, 1998.07.31., 1 ad., TS – Bodajk: Gaja-szurdok, 2000.06.03., 1 ad., TS; 2002.08.05., 1 juv., BJ – Csesznek: 2013.06.10., 1 ad., TS, +GE (műúton) – Csesznek: Cuha-völgy, 2010.06.24., 1 ad., TS – Csesznek: Gézaháza, 2013.09.10., 1 juv., TS, +GE – Csesznek: Károlyháza, 2012.07.05., 1 ad., TS (elpusztult) – Csopak: Nosztori-völgy, 2000.04.18., 1 juv., TS – Devecser: Széki-erdő, 1990.07.18., 1 ad., TS; 2008.08.10., 1 ad., KZ – Dörgicse: 2013.11.05., HB (herpt-pa: 19465) – Dudar: Dudari-erdő, 1988.09.22., 1 ad., TS – Écs: Apátsági-erdő, 2009.07.04., 1 juv., TS – Enying: Öreg-hegy, 2012.05.03., 2 juv., TS – Eplény (TS), 1988.06.19., 1 ad., +GE; 1993.05.19., 1 ad., +GE; 2010.10.10., 1 ad. (az úttesten haladt át) – Eplény: Kőkényes (TS), 1999.09.05., 1 juv.; 2007.05.27., 1 ad. – Eplény: Malom-völgy (TS), 2005.06.02., 1 ad. (valószínűleg fűkaszás következtében pusztult el, 154 cm); 2008.08.06., 1 juv.; 2013.05.19., 1 juv., 1 ad. – Farkasgyepű, 1989.05.23., 1 ad., TS, +GE – Farkasgyepű: Vadászház-tó, 2012.06.15., 1 ad., BJ – Felpéc: Mogyorós-hegy, 2010.09.05., 1 ad., TS – Fenyőfő: Hálóvető-árok, 2013.08.16., 1 ad., TS – Fenyőfő: Pápai-lapos, 2011.08.21., 1 juv., TS – Gyenesdiás: Nagy-mező, 2013.06.28., SÁ (herpt-pa: 15768) – Győrújbarát: Felső-berek, 2011.09.07., 1 ad., TS – Győrújbarát: Gazdák-erdeje, 2010.09.05., 1 juv., TS – Hajmáskér, Törökcsapás, 2009.07.01., 1 ad., KZ – Hajmáskér: Malom-völgy, 2010.09.18., 1 juv., TS – Hárskút: Alsó-Hajag, 2011.10.01., 1 juv., TS, +GE – Hárskút: Borzás-hegy, 2010.08.22., 1 ad., TS (valószínűleg fűkaszás következtében pusztult el) – Hárskút: Ráktanya, 2004.07.25., HAB (herpt-pa: 21274); 2005.08.19., HAB (herpt-pa: 21430); 2006.06.17., 1 ad., TS – Hárskút: Reng-kő, 1999.08.10., 1 juv., TS – Hárskút: Stefánia-völgy, 1975.05.18., 1 juv., TS – Isztimér: Burok-völgy, 2011.09.11., 1 ad., TS – Isztimér: Hétházpuszta, 2011.09.11., 1 ad., TS – Isztimér: Királyszállás, 1999.09.29., 1 ad., TS – Kajárpéc: Aranyos-hegy, 1998.07.26., 1 juv., TS – Kapolcs: Ilonamalom, 1999.09.27., 1 ad., TS, +GE – Káptalanfa: Sárosfői-erdő, 2007.05.22., 1 juv., TS – Keszthely: Vár-völgy, 2013.06.17., KT – Kislőd: Kislődi-erdő, 1966.06.08., 2 juv., TS –

Köveskál: Bika-tó, 1988.08.03., 1 juv., TS – Köveskál: Fekete-hegy, 2009.06.27., 1 juv., TS – Lesencefalu: Katonaverő-völgy, 1985.06.01., 1 juv., TS – Lesenceistvánd: Vörös-tó, 1997.05.26., 1 ad., TS – Litér: Kenderesi-dűlő, 1990.07.18., 1 ad., TS – Lovas: 1997.05.20., 1 ad., a település központjában, a Lovasi-séd lassú folyású részén a gyékény szárán sütkérezett, TS – Lovas: Király-kút-völgy (TS), 2006.04.01., 1 ad. (elpusztult); 2012.06.31., 1 juv. Lovas: Malom-völgy, 1995.07.05., 1 ad., TS – Magyarpolány: 2014.10.07., 1 ad., TS, +GE – Mencshely: szőlőhegy (HF), 2015.04.26., 1 ad.; 2015.05.06. – Mindszentkál: Öreg-hegy, 1993.06.26., 1 juv., TS; 1994.06.03., 1 ad., RI – Nagygörbő: Bazaltutca, 1966.08.12., 3 ad., TS – Naggyimót: 2005.08.20., 1 juv., TS – Nagytevel: Tevel-hegy, 2013.08.25., 1 juv., TS – Nagyvázsony: Bazaltbánya, 1998.05.11., 3 juv., 1 ad., TS – Nagyvázsony: Gellért-tó, 2005.06.20., 1 ad., TS – Nagyvázszy: Kab-hegy, 1957.06.12., PAJ (MTM) – Nagyvázsony: Négyszög-akna, 1998.05.11., 1 ad., TS (levedlett bőr) – Nagyvázsony: Nyírfás-rét, 2013.04.28., 1 ad., KZ-OSZ – Nagyvázsony: Nyír-tó, 1998.05.11., 1 juv., TS – Nemesgulács: Sár-réti-dűlő (TP), 2013.07.14.; 2013.04.15.; 2013.04.16.; 2013.07.17. – Németbánya: Fehérlő-tó, 2010.09.24., 1 ad., TS (levedlett bőr) – Németbánya: Pisztrángos-tó, 2000.05.26., 1 juv., BJ – Nyírad: Sár-álló, 2012.05.30., 1 juv., 1 ad., TS – Olaszfalu: Alsópere (TS), 2001.05.12., 1 ad. (Nádasdy-arborétum) – Oroszi: Perneszerdő, 2012.06.19., 1 ad., TS – Őskü: Aranyos-kút, 2003.06.25., 1 ad., TS – Paloznak: Tódi-mező, 1999.09.09., 1 ad., TS – Paloznak: Tódi-mocsár, 1999.09.28., 1 juv., TS – Pannonhalma: Pannonhalmi-arborétum, 2012.08.05., 1 juv., TS – Pápa: Tapolcafő, 2000.05.16., 1 juv., BJ – Pápa: Tapolcafői-láprét, 2007.09.15., 1 ad., TS – Pápakovácsi: Attyapusztai-láprét, 2005.08.19., 1 juv., TS – Pécsely, 2013.10.05., PB (herpt-pa: 16544) – Pécsely: Nyáló-vázsony, 2009.05.12., SZB (herpt-pa: 4697) – Pécsely: Öreg-hegy, 2012.07.24., PL (herpt-pa: 6456) – Pézenesgyőr: 2013.10.13., 1 ad., TS, +GE – Pézenesgyőr: Kerteskő, 2008.08.13., 1 ad., TS – Pézenesgyőr: Tilos-erdő, 2008.08.13., 1 juv., TS – Porva: Pálhálás, 2009.06.06., 1 juv., TS – Porva: Pálinkaház, 2009.09.09., 1 juv., TS – Pula: Náci-hegy, 1975.06.08., 1 ad., RA – Pula: Tálodi-rét, 1988.04.21., 2 juv., TS – Raposka: Szent György-hegy, 2011.05.21., VA – Ravaszd: Vadalmás, 1998.07.22., 1 juv., TS, +GE (erdei úton) – Sáska: Agar-tető, 1987.07.26., 1 ad., VT – Sóly: Papírmalom, 2010.09.14., 1 juv., TS – Szentgál: Menyke, 2012.05.31., KET – Tapolca: Szent György-hegy, Kulcsosház, 2011.05.21., VA – Tényő: Fekete-hegy, 1998.07.20., 1 juv., TS – Tés: Bér-hegy, 1981.07.05., 1 ad., VZ – Tés: Csőszpusztai-tó, 1998.09.25., 1 juv., TS – Tés: Hegyes-berek, 2010.05.01., 1 ad., TS – Tés: Kis-Futóné, 1991.04.14., 1 ad., TS – Tés: Öreg-Futóné, 1991.04.14., 1 juv., TS – Ugod: Elő-erdő, 2008.09.30., 1 juv., TS – Ugod: Hubertlak (TS), 1998.09.23., 1 ad.; 2008.08.13., 1 juv.; 2012.04.26., 1 ad., +GE (erdei úton) – Ugod: Hubertlaki-tó, 2012.06.15., 1 ad., BJ; 2012.06.15., 1 juv., TS – Ugod: Huszárokélopusztá, 2010.07.23., 2 ad., SGY – Ugod: Molnár-kút-árok, 2013.06.18., 1 ad., TS – Ugod: Mórcháza, 1959.05.21., SZI (MTM) – Ugod: Öreg-séd, 2007.06.14., 1 ad., SGY; 2001.05.09., 1 juv., TS – Ugod: Ugodi-tó, 1988.07.16., 1 ad., SGY – Ugod: Vörös János-séd (TS): 1991.08.13., 1 ad.; 1997.04.01., 1 juv.; 2006.06.15., 1 ad.; 2006.07.11., 1 juv. – Úrkút: Dozmat-rét, 1998.07.24., 1 juv., TS – Úrkút: Jakó-hegy, 2013.09.18., 1 ad., TS, +GE – Vállus: Büdöskút, 1997.07.09., 1 juv., TS – Vállus: Vár-völgy, 2013.06.11., KT (herpt-pa: 15704) – Várpalota: Badacsony-alja, 2013.06.07., 1 juv., TS – Várpalota: Baglyas-hegy, 2006.04.22., SB (herpt-pa: 4290) – Várpalota: Bányatavak, 2011.04.30., SB (herpt-pa: 4291) – Várpalota: Hideg-völgy, 1994.09.24., SB; 1995.04.22., SB (herpt-pa: 4289) – Várpalota: Kistréti-tó, 2011.04.30., SB – Várpalota: Nyugati-Nagy-mező, 2012.06.06., 1 ad., TS (levedlett bőr) – Várpalota: Palotai-kisszurdok (TS), 2012.06.14., 1 juv.; 2012.07.23., 1 ad. (levedlett bőr) – Várpalota: Vár-völgy (TS), 1999.09.29., 1 ad.; 2012.06.06., 1 ad. – Vár-völgy, 2007.07.15., AP (birding) – Vár-völgy: Bándi-mező, 2012.08.28., 1 juv., TS – Vászoly: 2010.07.10., MO (herpt-pa: 5033) – Vászoly: Bagómalom, 2012.06.00., 1 ad., JM-MS (kerti rozsdafarkú fészekből fiókat rabolt) – Vászoly: Nagy-erdő, 2009.07.11., RN (herpt-pa: 1665) – Vászoly: Öreg-hegy, 2005.06.15., 1 ad., RET; 2010.07.10., MO (herpt-pa: 5032); 2012.05.02., 1 ad., TS – Veszprém: Csatár-hegy, 1999.07.04., 1 juv., BJ; 1999.07.04., 1 ad., TS; 2009.06.22., 1 ad., BJ – Veszprém: Kádártai-fenyves, 2010.05.26., 1 juv., TS – Veszprém: Miklád, 2002.06.01., 2 ad., BJ; 2002.06.01., 1 juv., TS – Veszprém: Rátóti-berek, 2001.05.14., 2 juv., TS – Vindornyaszőlős: Vindornyai-láp, 1999.05.23., 1 ad., TS – Zalaszentő: Hemán-tói-égerláp, 2005.05.22., 1 ad., TS (közvetlenül az égerláp mellett repült fel vele egy kígyászölyv) – Zalaszentő: Hideg-kút, 1999.09.01., 1 ad., TS – Zalaszentő: Vad-tó, 1966.08.13., 1 juv., TS – Zánka: Hegy-tó, 2010.09.22., 1 juv., TS – Zirc: Akli, 2015.06.12., 1 ad., TS – Zirc: arborétum (MI), 2011.09.02., 1 juv.; 2012.09.16., 1 ad. – Zirc: Bocskor-hegy, 2008.07.30., 1 juv., TS – Zirc: Csengő-hegy, 2011.04.12., TF (herpt-pa: 819); 2013.07.11., 1 ad., TS – Zirc: Jánostanya, 2015.06.12., 2 ad., HE – Zirc: Király-küti-erdő, 2007.05.27., 2 ad., TS – Zirc: Pintér-hegy, 1999.09.05., 1 ad., TS – Zirc: Szarvaskút, 1991.08.10., 1 juv., TS; 1992.05.13., 1 ad., TS; 2010.08.16., 1 ad., TS; 2012.06.12., 1 ad., 2 levedlett bőr, HM – Zirc: Tündérmajor, 2009.06.06., 1 ad., TS; 2015.06.13., 2 ad., TS – Zirc: Tündérmajori-tó, 2000.06.03., 1 juv., TS.

Balaton-medence:

Ábrahámhegy: 2011.05.14., NE (herpt-pa: 1596) – Badacsonytomaj: Badacsonyörs: 2014.04.05., TP (herpt-pa: 17359); 2014.06.14., TP (herpt-pa: 20454) – Badacsonytomaj: 2013.06.18., TP (herpt-pa: 15658); 2014.08.16., ROH (herpt-pa: 20832); 2014.08.16., TP – Badacsonytomaj: Badacsony, 1989.03.30., 1 ad., TS – Balatonalmádi: Öreg-hegy, 1989.06.04., 1 ad., TS – Balatonederics: 2012.05.28., ZA (herpt-pa: 6007) – Balatonfenyves: Szentpáli-berek, 1999.08.02., 1 juv., TS – Balatonfüred: Füredi-öböl, 2014.05.27., PB (herpt-pa: 20288) – Balatonfüred: Koloska-völgy (TS), 1990.07.19., 1 ad.; 1999.04.03., 1 ad. – Balatonfüzfő: Füzfői-öböl, 1988.07.26., 1 ad., TS – Balatonfüzfő: Tobruk, 1988.04.12., 1 juv., TS – Fonyód: Bézsényi-bozót, 2006.05.03., 1 ad., TS – Gyulakeszi: Csobánc, 1988.06.07., 1 ad., RF – Hegymagas: Grófrét, 1989.07.30., 1 ad., VT, +GE – Keszthely: Diás-sziget, 2002.09.11., 1 ad., TS – Keszthely: Keszthelyi-berek, 2013.04.21., 1 ad., TS – Keszthely: Vár-völgy, 2013.06.17., KT (herpt-pa: 15700) – Látvány: 2014.05.22., HL (herpt-pa: 17860) – Látvány: Akasztó-domb, 2001.06.14., 1 juv., TS – Lesencetomaj: Kigyós-tó, 1996.08.20., 1 ad., VT – Nemesgulács: 2013.07.04., TP; 2013.07.14., TP (herpt-pa: 15936); 2013.07.15., TP (herpt-pa: 15937); 2013.07.16., TP (herpt-pa: 15938); 2013.07.17., TP (herpt-pa: 15939); 2014.08.21., TP (herpt-pa: 20900); 2014.08.22., TP (herpt-pa: 21001); 2014.08.30., TP (herpt-pa: 21014) – Nemesgulács: Sár-réti-dűlő (TP), 2013.07.14.; 2013.07.15.; 2013.07.16.; 2013.07.17. – Paloznak: Lovasitározó, 2009.05.07., 1 juv., TS – Raposka: Szent György-hegy, 2011.05.21., VA (herpt-pa: 1700) – Sáska: Dült-erdő, 1984.07.24., 1 ad., SZS (birding) – Sávoly: Gyótai-erdő, 2013.04.21., 1 juv., TS – Sávoly: Nagy-erdő, 1996.05.06., 1 ad., TS – Siófok: Cinegei-erdő, 2012.04.29., 1 juv., TS – Szántód: Szántópuszta, 1998.09.21., 2 ad., TS – Szőlád: Varjúvári-erdő, 1996.08.21., 1 juv., TS – Szőlőgyörök: 2013.06.15., CÁ – Tapolca: 2014.06.03., TP (herpt-pa: 20381) – Tapolca: Imretanya (VT), 2008.05.16., 1 juv.; 2013.06.20., 1 ad. – Tapolca: Szarvasmalom, 2012.05.26., ZA (herpt-pa: 6076) – Tapolca: Szent György-hegy, 2011.05.21., VA (herpt-pa: 1699) – Táska: Martonosi-láp, 1997.07.15., 1 ad., TS – Tihany: Cser-hegy, 1968.08.20., 2 ad., TS – Tihany: Csóka-part, 2011.07.13., 1 ad., TS – Tihany: Kis-erdő, 2002.06.04., 1 ad., 125 cm, TS; 2013.10.29., 1 ad., OSZ (levedlett bőr) – Tihany: Külső-tó, 1989.05.21., 1 ad., TS; 2013.08.29., HB (herpt-pa: 19453) – Tihany: Óvár, 2012.04.29., NAK (herpt-pa: 5314) – Tihany: Sajkok (TS), 1989.06.04., 1 ad.; 1990.05.02., 1 ad.; 1990.05.10., 1 ad.; 1992.06.11., 1 ad.; 1992.07.17., 1 ad.; 1993.05.15., 1 ad.; 1995.07.05., 1 ad. – Tihany: Szarkádi-erdő, 1968.08.20., 1 ad., TS – Vörs: Kis-Balaton, 1996.04.11., 1 ad., TS – Zalavár: Zalavári-erdő, 1996.08.04., 1 juv., TS – Zánka: Csorszai-rét, 1996.06.09., 1 ad., TS – Zánka: Gyermekváros, 2013.04.28, PB (herpt-pa: 15040).

***Coronella austriaca austriaca* Laurenti, 1768 – Rézszikló**

Irodalom: 11, 13, 32, 40, 47, 52, 54, 55, 62, 79, 84, 94, 95, 98, 99, 101.

Jellemzése: Legfeljebb 70 cm-re megnövő teste viszonylag zömök. Farka aránylag rövid és vékony, hegyes csúcsban végződik. Feje rövid és széles inkább háromszög alakú. Orrcsúcsa kissé előreugró, tompán lekerekített. Törzse szürke, szürkésbarna vagy bronzbarna, hátának két oldalán rendszerint sötétbarna foltos húzódik. Fejtetője mögött a tarkóját jellegzetes, fordított patkóalakú rajzolat díszíti. Hasoldala acélszürke, vagy vörössárga, rajta néha sötét pettyek vagy foltok láthatók. A fiatal egyedek hátoldala sötétben pontozott halvány vörösbarna, hasoldala általában élénk téglavörös.

Előfordulása: Csaknem egész Európában elterjedt, Magyarország minden nagytáján előfordul. A vizsgált területen elsősorban a Bakony-vidékre jellemző, de az eddigi adatok szerint valószínűleg ott sem általános. A Balaton-medencében ritkább.

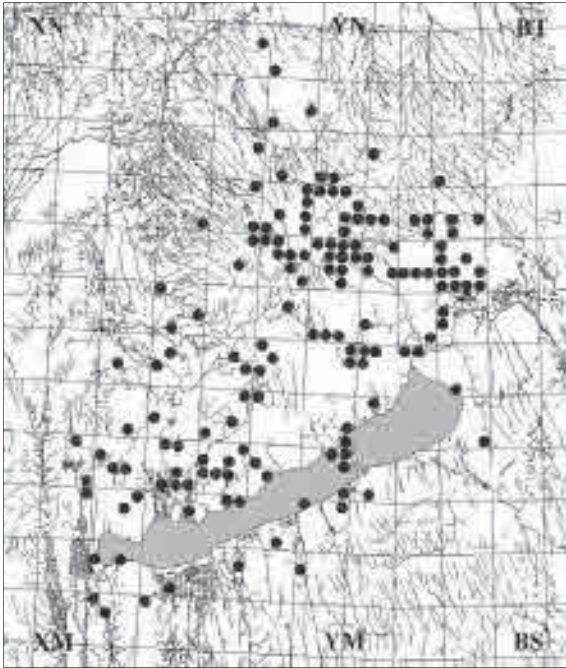
Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 143

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, EHÁ, KBM, KEB, KEF, KER, KHA, KKS, MAH, MÓÁ, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SÁR, SPS, STH, SÚB, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (60), 5×5 km (103), 2,5×2,5 km (146)

Élőhelye: Élőhelye változatos, elsősorban a szárazabb és köves talajú, bokros hegyvidéki mészkő vagy dolomit hegyoldalokon él, de hegyi kaszálókön, üde erdőkben és réteken, legelőkön, sőt nedvesebb területeken is előfordul.

Életmódja: Az időjárás alakulásától függően általában március közepétől kezdve bújik elő telelőhelyéről. Nösténye általában augusztus második felében hozza világra utódjait. Elsősorban

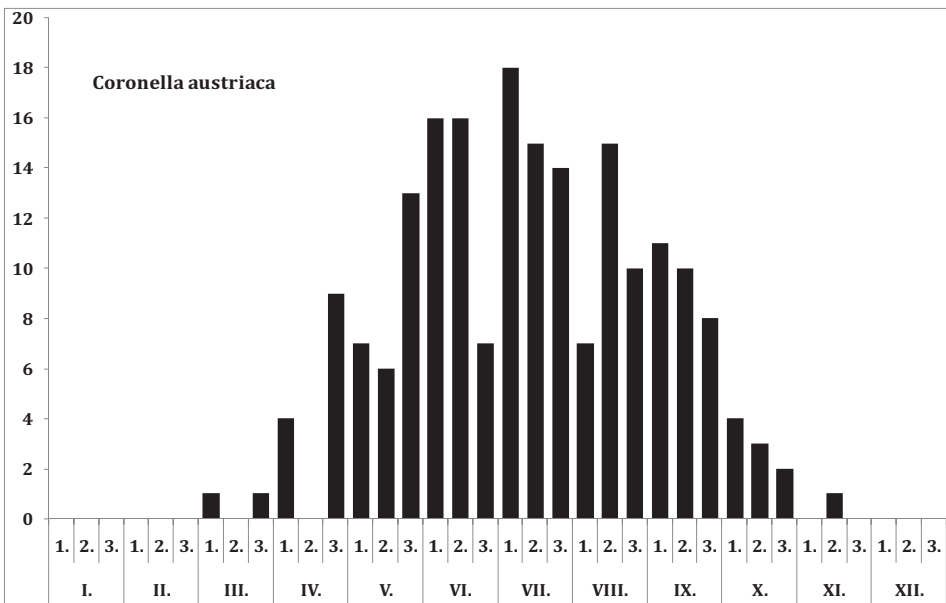
A rézszikló (*Coronella austriaca*) lelőhelyei

gyíkokkal, ritkábban kígyókkal táplálkozik. A fiatal példányok rovarokat fogyasztanak. Téli alma viszonylag későn, általában október második felében kezdődik. A Bakony-vidéken és a Balaton-medencében március első dekádjától november második dekádjáig figyeltük meg.

Státusz, védelem: A szakemberek hazánkban egyelőre nem tartják veszélyeztetett hullőnek. Kétségtelen, hogy szép számmal akad természetes ellensége, ráadásul az emberek – egyébként ok nélkül – annak ellenére is, hogy védett, viszonylag sokat elpusztítanak közülük, mivel viperának hiszik. Természetvédelmi értéke: 50 000 Ft.

Lelőhelyei:

Bakony-vidék: Ajka: Jókaibánya, 1988.08.08., 1 ad., TS – Badacsonytördemic: Badacsony-hegy, 2005.05.30., 1 ad., KZ – Bakonybél: 2013.05.06., TN (herpt-pa: 21475) –

A rézszikló (*Coronella austriaca*) fenológiája

Bakonybél: Fekete-séd, 2013.06.29., 1 ad., TS – Bakonybél: Kerteskői-szurdok, 2012.05.28., 1 juv., TS – Bakonybél: Plőtzt-oldal (TS), 1999. 09.30., 3 ad.; 2011.07.05., 1 juv.; 2012.05.28., 1 ad. – Bakonybél: Szömörke-völgy, 2011.07.05., 1 juv., TS – Bakonycsernye: Dolina-tározó, 2001.05.12., 1 ad., TS – Bakonyjákó, 2005.08.20., 1 ad., TS – Bakonykúti: Burok-völgy, 1972.06.06., 1 juv., TS – Bakonyháza: Gaja-völgy, 2010.09.07., 1 ad., TS – Bakonyoszlop: Ördög-árok, 2013.09.10., 1 juv., TS – Bakonyoszlop: Sűrű-hegyi-ördöglik, 1998.03.09., 1 ad., TS, +BG (elpusztult) – Bakonyzentlászló: Bauxitbánya-gödör, 2010.09.20., 1 ad., TS – Bakonyzentlászló: Cuha-szurdok, 2012.07.05., 1 ad., TS – Bakonyzentlászló: Erdeifenyves, 2013.07.06., 1 juv., TS – Bakonyzentlászló: Ördög-rét, 2010.09.20., 1 ad., TS – Bakonyzúcs: Kőrös-hegy, 1999.09.18., 1 ad., TS – Bakonyzúcs: Márványbánya, 2013.06.18., 3 juv., TS – Balatonfüred: Balázs-hegyi-tó, 1998.04.07., 1 ad., TS – Balatonhenye: 2000.05.06., 1 ad., TS – Balinka: Kisgyónbánya, 2001.07.10., 2 juv., TS – Balinka: Mecser, 2000. 06.03., 1 ad., TS – Bánd: Menykei-erdő, 1999.07.04., 1 ad., TS – Berhida: Peremartoni-erdő, 2012.07.22., VV (herpt-pa: 14756); 2013.04.23., 1 ad., TS – Bodajk: Gaja-szurdok, 2002.08.05., 1 juv., TS – Borzavár: Kő-küti-erdő, 2013.07.11., 1 ad., TS – Csesznek: Gézaháza, 1988.05.29., 1 ad., TS – Csesznek: Kómosó-hegy, 2010.06.25., 1 ad., TS – Csesznek: Vár-hegy, 2013.08.16., 1 ad., TS – Devecser: Szabadság-park, 2005.07.05., 2 juv., TS – Devecser: Széki-erdő, 2007. 05.22., 1 juv., TS – Doba: Somló, 2013.06.17., 2 juv., TS – Dudar: Dudari-erdő, 2008.08.11., 1 juv., TS – Écs: Szent Pál-hegy, 2011.09.07., 1 ad., TS – Enying: Óreg-hegy, 2012.05.03., 1 juv., TS – Eplény: Malom-völgy, 2011. 09.09., 1 juv., TS, +GE – Fenyőfő: Hálövető-árok, 2013.08.16., 1 ad., TS – Fenyőfő: Kék-hegy, 1988.05.24., 1 ad., PA – Fenyőfő: Pisztrángos-tó, 1985. 07.04., 1 juv., TS – Gyenesdiás: Nagy-mező, 2008.07.12., 1 ad., TS – Győrújbarát: 2009.08.20., CSM (herpt-pa: 2806) – Gyulakeszi: Csobánc, 2008.06.08., 1 ad., TS – Hárskút: Középső-Hajag, 2010.04.29., 1 ad., TS – Hárskút: Ráktanya, 2006.06.17., 1 juv., 1 ad., TS – Herend: Bányatelep, 2001.05.13., 1 ad., BJ – Isztimér: Hétházpuszta, 1999.09.29., 1 ad., TS – Isztimér: Királyszállás 1994.06.14., 1 juv., TS – Káptalanfa: Sárosfői-erdő, 2007.04.21., 1 ad., BM – Kolontár: Csótapuszta, 2008.08.25., 1 ad., TS – Köveskál: Fekete-hegy (TS), 1999.09.21., 1 juv.; 2005.07.01., 1 juv. – Köveskál: Köveskáli-tavak, 1988.08.03., 1 ad., TS – Lesencefalu: Katonavérő-völgy, 1985.06.01., 1 ad., TS – Litér: Mogyorós-hegy, 2010.05.24., 1 juv., TS – Lókút: Epres-oldal, 2010. 08.22., 1 juv., TS – Lovas: Király-kút-völgy, 1999.05.24., 1 juv., TS – Mindszentkál: Kereki-hegy, 2003.06.08., 1 ad., KZ – Mindszentkál: Öreg-hegy, 1994.06.03., 1 ad., RI – Monoszló: Hegyes-tű, 2013.07.20., KIR (herpt-pa: 15921) – Mór: Timár-erdő, 2008.09.10., 1 ad., TS – Nagytevel: Remetei-tározó, 2011.06.04., MÁS (herpt-pa: 5725) – Nagyvázsony: Nyír-tó, 1998.05.11., 1 ad., TS – Nemesgulács: Gulács, 1998.08.24., 1 juv., TS – Nyírad: Kukacos-tó, 2011.03.31., 1 juv., TS – Nyúl: Új-erdők, 2009.06.17., 1 ad., TS – Olaszfalu: Alsóperje, 2008.07.25., 2 juv., TS – Olaszfalu: Eperjes, 2001.06.10., 1 ad., KZ – Pannonhalma: 2012.10.21., GYE (herpt-pa: 6228) – Pápa: Tó-rét, Tapolcafő, 2013.06.12., 1 ad., TS – Pápateszér: Hosszú-tó, 1996.05.15., 1 ad., TAS – Pétfürdő: Doktor-szika, 1998.07.31., 1 ad., TS – Pétfürdő: Péti-völgy, 2013.10.08., 1 ad., TS – Porva: Generál-erdő, 2009.06.06., 1 ad., TS – Porva: Pálinkaház, 2009.09.09., 1 ad., TS – Pula: Nagy-Sás-tó, 2005.05.25., 1 juv., TS – Ravasz: Magyaros, 2009.07.04., 1 ad., TS – Réde: Hárs-völgy, 2003.09.03., 1 juv., TS – Sokorópátka: Harangozó, 1998.07.26., 1 ad., TS – Sümeg: Sarvaly, 2001.05.22., 2 juv., 1 ad., TS – Szentgál: Miklós Pál-hegy, 2010.07.14., 1 juv., TS – Szentimrefalva: Judit-vadaspark, 2013.08.31., 1 juv., TS – Tés: Ballai-magyar, 2010.05.01., 1 ad., TS – Tés: Bér-hegy, 2015.05.11., 1 juv., KZ – Tés: Hegyes-berek, 2010.05.01., 1 ad., TS – Tés: Márkus-szekrénye, 1999.08.11., 2 ad., TS – Tés: Móroc-tető, 1991.06.08., 1 ad., TS – Ugod: Hubertlak (TS), 2008.08.13., 1 ad.; 2012.04.26., 1 juv. – Ugod: Huszárokélopuszta, 1998.09.23., 1 ad., TS – Ugod: Király-kút, 1997.04.01., 1 juv., TS – Ugod: Molnár-kút-árok, 2003.06.15., 1 ad, SGY – Ugod: Vörös János-séd, 2013.06.18., 1 ad., TS – Úrkút: Csárdahegyi-őskarszt, 2009.08.14., 1 juv., TS – Úrkút: Dozmat-rét, 2005.06.20., 1 ad., TS – Várpalota: Baglyas-hegy, 2010.09.14., KT (herpt-pa: 2924); 2012.07.06., 1 ad., SZB (birding) – Várpalota: Bántai-homokbányatavak, 2012.08.08., 1 juv. (levedlett bőr), TS – Várpalota: Hidegvölgy, 1996.09.05., SB (herpt-pa: 4292); 1998.09.02., SB (herpt-pa: 4293); 2011.09.23., SB; 2011.10.11., SB – Várpalota: Józan-szőlő, 2011.07.20., SZA – Várpalota: Készenléti-lakótelep, 2010.10.14., SB (herpt-pa: 4296, 4297) – Várpalota: Kis-mező, 2011.07.05., KT; 2011.07.30., SZA (herpt-pa: 2828); 2012.06.06., 1 ad., TS (levedlett bőr) – Várpalota: lőtér, 2011.07.05., KT (herpt-pa: 2475) – Várpalota: Palotai-kisszurdok (TS), 2012.06.14., 1 ad.; 2012.07.23., 1 juv. (levedlett bőr) – Várpalota: Rétre-dűlő – 2000.10.01., SB – Várpalota: Vár-völgy, 2012.06.06., 1 juv., TS; 2010.05.24., 1 ad., TM (úton elütve) – Várpalota: Vasútállomás, 2011.08.19., SB (herpt-pa: 4298) – Várvölgy, 2007.07.15., AP (birding) – Vár-völgy: Csuhos-tó, 1997.06.30., 1 juv., TS – Veszprém: 2014.08.19., SZB (herpt-pa: 21412) – Veszprém: Csatár-hegy, 2011.04.08., Firobó (herpt-pa: 839) – Veszprém: Miklád, 2008.07.11., 1 juv., TS – Vilonya: Tündér-hegy, 2010.09.14., 1 ad., TS – Zalahaláp: Véndek-hegy, 2002.05.04., 1 ad., KZ – Zalaszentő: Vad-

tó, 1966.08.13., 1 ad., TS – Zalasántó: Vár-rét, 2012.08.28., 1 ad., TS – Zirc: Kakas-hegy, 2008.07.30., 1 ad., TS – Zirc: Szarvaskút, 2012.06.30., 1 ad., HM.

Balaton-medence:

Ábrahámhegy: 2014.04.22., TP (herpt-pa: 17518) – Balatonakarattya: 2014.08.28., SZB (herpt-pa: 21413) – Balatonberény: 2014.08.22., SZA (herpt-pa: 20942) – Balatonlelle: Kis-hegy, 1999.07.03., 1 juv., TS – Balatonszárszó: Alma-hegy, 1998.09.21., 1 juv., TS – Balatonszárszó: Nagyasszonyi-erdő, 1996.08.22., 1 ad., TS – Balatonszárszó: 1957.07.15., KL-FG (MTM) – Balatonszepezd, 2008.06.11., 1 ad., ZSM (birding) – Fonyód: Fekete-bézsény, 2013.04.22., 1 ad., TS – Hegyesd: Hegyesdi-erdő, 1982.06.09., 1 ad., FR – Keszthely: Fenékpusztá, 2012.09.22., 1 ad., PIB – Kéthely: Baglyashegy, 2013.04.21., 2 juv., TS – Köröshegy: Pap-erdő, 1998.07.23., 1 juv., TS – Kővágóórs: Pálkövei-kőfejtő, 2005.07.16., 1 juv., TS – Nemesgulács: 2012.06.15., TP (herpt-pa: 16578) – Szegeerdő: Sósi-erdő, 1997.04.26., 1 ad., TS – Tapolca: Diszel, 2012.07.15., ZA (herpt-pa: 6206) – Tapolca: Berek-alja, 2011.05.21., VA – Tapolca: Imretanya, 2008.04.26., 1 juv., VT – Tapolca: Viszlói-erdő, 1991.05.08., 1 juv., NA – Tihany: Cser-hegy, 2014.06.26., SIM (herpt-pa: 20552) – Tihany: Gödrös, 1958.07.28–30., AB (MTM) – Tihany: Kis-erdő-tető, 2010.05.24., 1 ad., TS – Tihany: Sajkód, 2011.07.12., 1 ad., TS – Tihany: Szarkádi-erdő, 1968.08.20., 1 juv., TS – Visz: 2014.07.25., VB (herpt-pa: 33355) – Vonyarcvashegy: Szent Mihály-domb, 2010.07.03., VA (herpt-pa: 2333) – Vörs: Vörsi-erdő, 1996.07.16., 1 ad., TS.

***Natrix natrix natrix* (Linnaeus, 1758) – Vízisikló**

Irodalom: 11, 13, 22, 27, 29, 31, 32, 34, 40, 41, 44, 47, 49, 51, 52, 54–56, 61, 62, 71–73, 80, 84, 92, 93, 95, 97, 98, 100, 101.

Jellemzése: A vízisikló változatos megjelenésű, karcsú testű kígyó. Hossza elérheti akár a 120 centimétert, de rendszerint jóval kisebb. Könnyen felismerhető nyakszirtjének feltűnő, fehértől a citromsárgán át a narancsvörösre változó, feketével határolt félhold alakú foltjáról. Hátának színe és mintázata is nagyon változatos. Szürkétől, ritkábban a feketéig változó alapszínét különböző nagyságú, elrendeződésű és színű pettyek díszítik. Hasoldala többnyire sárgásfehér, sakktablára emlékeztető mintázatú. Magyarországon is előfordul a Balkán-félszigetre jellemző, a Bakony-vidéken és a Balaton-medencében is viszonylag gyakori a csíkos hátú változata (*Natrix natrix* var. *persa*). Ennek hátoldalán, a tarkótól a farok végéig párhuzamosan két keskeny, többnyire éles határu fehér vagy sárgásfehér csík fut végig.

Előfordulása: A vízisikló Magyarország sík-, domb- és hegyvidékeinek valószínűleg minden olyan részén fellelhető, ahol állandó vizes élőhelyek találhatóak. Ez a megállapítás érvényes a Bakony-vidékre és a Balaton-medencére is. Ez annak ellenére kimondható, hogy a terület tökéletes faunisztikai feltárásáról még távolról sem beszélhetünk.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 479

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, EHÁ, KBM, KEB, KEF, KER, KHA, KIL, KKS, MAH, MÓÁ, NAB, NKS, ÖRB, PÁB, PAD, PDS, SÁR, SPS, STH, SÚB, TAM, TCS, VDÁ, VIH, VNM, ZVH.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (78), 5×5 km (204), 2,5×2,5 km (335).

Élőhelye: A vízisikló elsősorban a vizes, dús vegetációjú élőhelyeket részesíti előnyben, de nem ragaszkodik szigorúan a vízhez. Gyakran felbukkan szárazabb növényzetű helyeken is. A vízhez elsősorban tápláléka révén kötődik, bár a békák egy része (pl. erdei béka, zöld levelibéka) is gyakran messzire eltávolodik tenyészőhelyétől.

Víz típusok szerinti előfordulása: CSE (2), CSP (6), DA (3), DL (3), ÉR (5), FF (1), KOM (5), KOT (2), KT (9), KTÁ (2), KTE (43), KV (1), LF (1), LTS (24), MK (9), MM (36), MTÁ (20), PA (5), TO (23), TÖ (10), TÖM (19), TP (4). A vizsgált területen legtöbb egyedét (43 alkalom) kistó típusú egyéb állóvízben, mocsár típusú mesterséges állóvízben (36 alkalom), litorális típusú sekélytóban (24 alkalom), tölcsögóban (23 alkalom), mocsár típusú természetes állóvízben (20 alkalom), valamint tömpöly típusú mesterséges állóvízben (19 alkalom) találtuk.

Életmódja: A vízisikló többnyire csak nappal aktív, de kutatását zsákmány után megfigyelték már éjszaka is. Rendszerint vízben vagy még inkább víz közelében tartózkodik. Kedvenc napozóhelyei a vízbe dőlő faágak és fatörzsek. Fő táplálékát elsősorban kétélűek, leggyakrabban

békák, valamint kisebb halak képezik. Nősténye nyár közepén rakja le tojásait. A frissen kikelt példányaival általában augusztustól találkozhatunk.

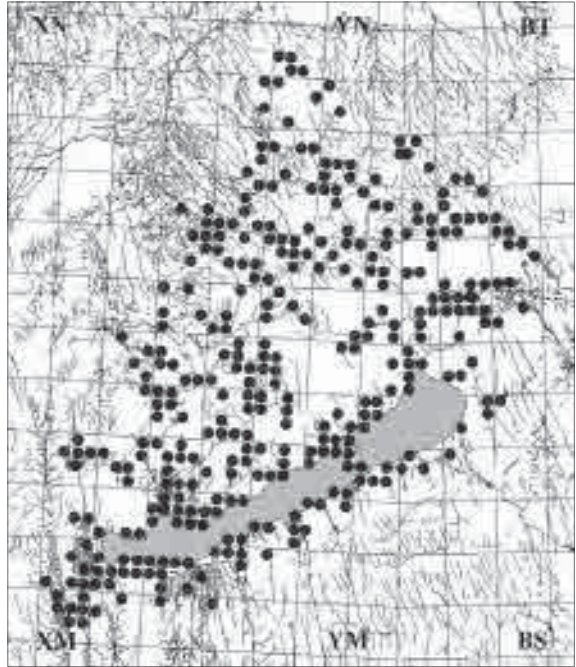
Területünkön legkorábban február végén figyeltük meg. Természetes ellenségei általában a ragadozó emlősök és madarak, melyek közül azonban bűzös mirigyváladékával támadóinak egy részét elriasztja.

Státusz, védelem: Magyarországon egyelőre nem sorolják a veszélyeztetett fajok közé. A vizes élőhelyek védelme hosszabb távon valószínűleg a vízisikló fennmaradásának is záloga lehet. Természetvédelmi értéke: 25 000 Ft.

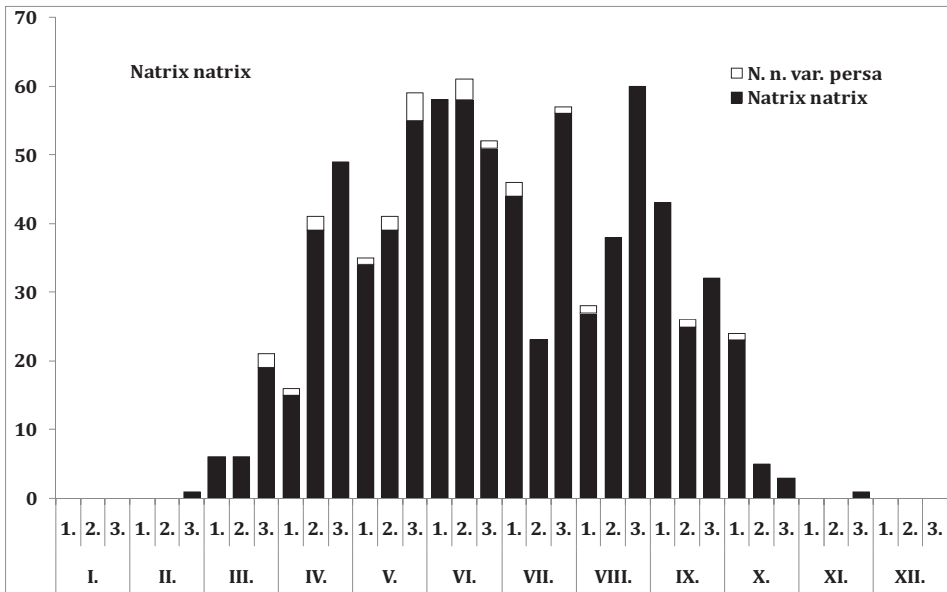
Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Adásztevel: Csomba-gödör, 2000. 05.26., 1 ad., BJ, +MM (pH: 8,1) – Ajka: Ajkarendek, Széles-víz, 2009. 08.15., 1 juv., TS – Ajka: Bakonygyepes, Csigere-patak, 2001.05.21., 1 juv., TS – Ajka: Bakonygyepesi-tó, 2001.08.10., 1 ad.,

A vízisikló (*Natrix natrix*) leelőhelyei

A vízisikló (*Natrix natrix*) fenológiája

TS, +TÖM (pH: 8,6) – Ajka: Csigere-patak, 2013.08.30., 1 ad., TS, +MK (pH: 8,1) – Ajka: Csónakázó-tó, 2012.09.23., 2 juv., 1 ad., TS, +KTE (pH: 7,8) – Ajka: Jubileumi-park, 2013.08.30., 2 juv., TS, +TO (pH: 7,5) – Ajka: Nomádia-tó, 2013.08.30., 1 juv., TS, +KTE – Ajka: Nyíres-kisvizek, 1985.07.08., 2 ad., TS, +TO (pH: 8,9) – Ajka: Sárcsi-kút, 1963.05.13–17., SZI-TGY (MTM); 2014.04.25., FL (herpt-pa: 17576) – Ajka: Sás-tó, 1998.05.02., 1 juv., TS, +MTÁ – Aka: Akai-újtó, 2012.09.06., 2 juv., TS, +KTE – Badacsonytomaj: Badacsony, 1989.03.30., 1 ad., TS – Bakonybél: Borostyán-tó (TS, +KTE), 1999.08.21., 1 juv. (pH: 9,2); 1999.08.26., 1 juv.; 2001.05.09., 2 juv. – Bakonybél: Fekete-séd, 2010.04.24., 2 juv., TS – Bakonybél: Gerence, 1914.05.24., VJ-DÁ (MTM) – Bakonybél: Gerence-völgy, 1988.09.22., 1 ad., TS, +GE – Bakonybél: Öreg-séd, 2005.05.26., 1 ad., TS – Bakonybél: Somhegy, 1991.08.05., 1 ad., TS, +GE – Bakonycsernye: Dolina-tározó (TS, +KT), 2001.05.12., 1 ad. (pH: 8,1); 2011.04.02., 1 juv. – Bakonycsernye: Baláta-horgásztó, 2002.08.05., 1 ad., BJ – Bakonycsernye: Dolosdi-rét (TS), 1999.07.07., 1 juv.; 2011.04.02., 1 ad., +TÖM (pH: 8,2) – Bakonycsernye: Kisgyóni-természetbarát-telep, 2011.04.02., 1 ad., TS, +KTE – Bakonycsernye: Szemételep-tó, 2013. 05.22., 1 ad., TS, +MM – Bakonyjákó, Iharkút, 2010.09.24., 1 ad., TS (tó partján, szájában kis békával) – Bakonyjákó, Iharkút: Zsvány-völgy, 1988.04.13., 1 juv., TS – Bakonyjákó: Bittva-völgy, 2011. 10.04., 1 juv., TS – Bakonyjákó: Kőforrás-kistavak (TS, +TÖM), 2011.10.04., 1 juv.; 2012.06.15., 1 juv. (pH: 7,4) – Bakonynána: Kerti-kistó, 2009.05.10., 3 ad., TS, KTE (pH: 9,6) – Bakonynána: Nánai-duzzasztó, 2013.09.08., 3 ad., TS, +MK (pH: 8,3) – Bakonyoszlop: Bauxitbánya-tó, 2010.09.09., 1 juv., TS – Bakonyoszlop: Hosszú-földek, 2010.09.09., 2 juv., TS, +TÖM – Bakonyzentkírály: Hajmáspuszta, 2005.06.25., TS, +MM (pH: 8,5); 2008.07.15., 1 juv., 3 ad., ML – Bakonyzentlászló: Cuha-szurdok, 2012.07.05., 1 ad., TS – Bakonyzentlászló: Hódos-ér, 2011.05.23., TF (herpt-pa: 1789) – Bakonyzentlászló: Ósfenyves-horgásztó, 2010.09.20., 1 ad., TS (levedlett bőr) – Bakonyzentlászló: Ósfenyves-kistó (TS, +KTE), 2010.09.20., 1 ad.; 2012.08.08., 2 juv. (pH: 8,3) – Bakonyzentlászló: Téglagyári-kisvizek, 2005.06.27., 1 juv., TS, +TÖM (pH: 7,2) – Bakonyzentlászló: Téglagyári-tó (TS), 2010.09.20., 2 juv.; 2013.07.06. 1 ad., +KTE (pH: 8,2) – Bakonyzentlászló: Újhegyi-tó, 1971.05.23., 1 ad., TS – Bakonyzombathely: Feketevízi-tó-1, 2012.09.06., 1 juv., 1 ad., TS, +MM – Bakonyzombathely: Feketevízi-tó-4, 2012.09.06., 1 ad., TS – Bakonyzücs: Kőrishegy, 2011.05.22., TF – Bakonyzücs: Szücsi-horgásztó, 2011.04.27., 2 ad., TS, +KTE – Bakonytamási: Asszony-rét, 2013.07.06., 1 juv., TS, +CSP (pH: 7,8) Balatonbozsok: Kertaljai-mocsár, 2012.05.03., 1 ad., TS, +TÖ (pH: 7,5) – Balatoncsicsó: Füzeti-tó (TS), 1999. 09.25., 1 juv.; 2011.04.03., 1 ad., +MTÁ (pH: 8,4) – Balatonfőkajár: Laposi-legelő, 2013.04.23., 2 juv., TS, +CSP – Balinka: Kertekaljai-kisvizek, 2011.04.05., 1 ad., TS, +TÖ – Balinka: Kisgyónbánya, 2011.04.02., 1 ad., TS – Balinka: Kisgyóni-mocsár, 2001.05.10., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,9) – Balinka: Mecseri-mocsár, 2000.06.02., 3 juv., TS, +MM (pH: 8,5) – Béb: Falutó, 2013.06.12., 3 ad., TS, +KTE (pH: 8,4) – Berhida: Séd-kistó, 2013.06.16., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,2) – Bodajk: Bodzás-kút, 2008.04.28., 1 ad., TS, +TÖ – Bodajk: Gát-part, 2012.09.11., 1 ad., TS – Bodajk: Reismann-horgásztó, 2000.06.03., 2 juv., TS – Borszöröcsk: Sár-tó, 1985.06.29., 1 juv., 2 ad., TS – Csabrendek: Agyagos-kistó, 2005.07.05., 2 juv., TS, +TÖ – Csabrendek: Hobaji-tó, 2011.03.31., 1 juv., 2 ad., TS, +KTE – Csabrendek: Tárkányi-kishorgásztó, 2005.07.05., 2 juv., TS, +KTE – Csajág: Major-tó, 2012.05.03., 2 juv., TS, +TO – Csehbánya: Csehbánya-tó, 2001.05.13., 1 juv., TS – Csór: 2010.10.23., SB (herpt-pa: 4303) – Csór: Sárrét, 2011.09.28., 1 ad., TS – Csór: Sárréti-kistó, 2010.10.23., SB – Csót: Faluvégi-mocsár, 2013.07.06., 1 juv., TS, +MM (pH: 8,1) – Devecser: Széki-tó (TS), 1989.05.23., 2 juv., 3 ad.; 1990.07.18., 1 ad.; 2001.05.21., 1 juv. – Doba: Kastély-tó, 1985.06.29., 1 ad., TS, +KTE – Doba: Somlóvár, 2012.06.19., PL (herpt-pa: 6003) – Döbrönte: Bittva-völgyi-horgásztó, 2005.06.07., 1 ad., BJ – Döbrönte: Ilkapusztai-kavicsbányató, 2005.08.19., 2 juv., 3 ad., TS – Dudar: Bányagödör-mocsár, 1999.09.07., 1 juv., TS, +MM (pH: 8,2) – Écs: Pándza-mente, 2009.07.04., 1 juv., TS – Écs: Tóúti-kistó, 2013.09.23., 1 juv., TS, +KTE – Eplény: 2015.04.13., 1 ad., HF – Eplény: Kőkényes, 1999.09.05., 1 juv., TS – Eplény: Malom-völgy, 2005.06.02., 2 juv., TS – Eplény: Malom-völgyi-zöldtó, 2013.05.19., 1 juv., TS, +KTE (pH: 8,7) – Farkasgyepű: Látvány-tó, 2011.10.04., 1 juv., TS – Fehérvárcsurgó: Erdész-tó, 2012.07.24., 1 ad., TS – Fehérvárcsurgó: Malomárok (TS), 2000.06.03., 1 ad.; 2012.07.24., 2 juv. – Fehérvárcsurgó: Móri-víz, 2012.07.24., 1 ad., TS – Fenyőfő: 2012.05.10., TF (herpt-pa: 5452) – Fenyőfő: Pápai-lapos, 2011.08.21., 1 juv., TS, +TO – Fenyőfő: Pisztrángos-tó (TS), 1989.09.12., 1 juv., 2 ad.; 1991.08.13., 2 ad. – Ganna: Imári-tó, 2009.09.10., 1 ad., TS – Gic: Tó-rét, 2005.08.19., juv., TS (mocsárrét) – Gyepükaján: Meleg-víz (TS, +ÉR), 1989.03.30., 3 ad.; 1989.05.9., 1 ad.; 1989.05.23., 1 ad.; 1990.07.18., 1 juv., 2 ad. (pH: 8,4) – Hajmáskér: Malom-völgy, 2011.04.16., TF (herpt-pa: 818) – Hajmáskér: Malom-völgyi-tó, 2011.09.09., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,3) – Hajmáskér: Törökcsapás, 2009.07.01., 1 ad., KZ – Hánta: Bíró-réti-tó, 2009.04.16., 1 ad., TS – Hegyesd: Hegyesdi-bányató, 2012.09.15., 1 ad., KE – Hegymagas: Szent György-hegy, 2002.10.03., 1 ad., KZ – Herend: Bányatelep,

Rézsikló (*Coronella austriaca*)

A rézsikló (*Coronella austriaca*) egyik élőhelye a Keleti-Bakonyban
(Várpalota: Kis-szurdok)

A vízisikló (*Natrix natrix*) világosszürke egyede

A vízisikló (*Natrix natrix*) egyik élőhelye a Rátóti-berekben
(Veszprém, Gyulafirátót: Miklád)

2002.06.01., 1 juv., BJ – Jásd: Tési-malom, 2013.05.22., 3 juv., 1 ad., TS, +TO – Kajárpéc: Kertaljai-tó, 2009.07.25., 1 juv., TS, +KTE – Kapolcs: Eger-patak, 2012.09.12., 1 juv., TS, +PA (pH: 7,7) – Kapolcs: Kálomisz-tó, 1999.09.26., 2 ad., TS, +MTÁ (pH: 9,1) – Kapolcs: Mázás-kút, 1999.09.27., 1 juv., TS, +GE; 2012.09.15., 1 ad., BJ, +GE – Káptalanfa: Kígyós-patak, 2012.07.21., 1 juv., 1 ad., TS – Káptalanfői: Bácsai-rét, 2008.07.21., 1 ad., TS – Kincsesbánya: Csurgói-tározó, 2000.06.03., 2 juv., BJ; 2000.06.03., 1 juv., TS, +KOT; 2002.08.05., 3 juv. (pH: 8,8) – Királyszentistván: Utótitisztító-tó, 1998.06.02., 3 ad., TS, +MM (pH: 8,9); 2010.05.01., SZB (birding); 2011.05.14., SZB (herpt-pa: 4693) – Kislód: Kislódi-erdő, 1966.06.08., 1 juv., TS – Kővágóörs: Kornyi-tó, 1988.06.03., 2 juv., TS, +KTÁ; 2002.06.04., 1 ad., KZ; 2010.09.21., 1 ad., TS – Kővágóörs: Nyálas-tó (TS), 1986.04.27., 1 ad.; 2010.09.22., 1 juv. – Köveskál: Bonta-tó, 2014.06.04., dianthus (herpt-pa: 20406) – Köveskál: Juhászok-kútja, 2002.08.15., 1 ad., KZ – Köveskál: Köveskáli-tavak, 1988.08.03., 2 ad., TS – Köveskál: Sásdi-rétek, 2010.09.21., 2 juv., TS – Kup: Időszakos-mocsár, 2012.05.19., 2 juv., TS, +TO – Küngös: Bürkös-rét, 2012.05.03., 1 ad., TS, +TO – Lepsény: Asszony-tava, 2013.06.16., 2 juv., 1 ad., TS, +MTÁ – Lepsény: Cinca-Csíkgát mente, 2013.06.16., 1 ad., TS, +TO – Litér: Kenderesi-dűlő (TS), 1989.05.19., 1 ad.; 1990.07.18., 1 ad. – Lovas: Király-kút-völgy, 2013.08.11., 1 juv., TS, +TO (pH: 9,1) – Lovászpata: Lovászpataonai-halastó, 1988.09.30., 1 ad., TS – Magyarpolány: Csurgó-kút, 2012.06.24., 1 ad., 1 juv., TS – Monostorapáti: Berek-rét, 1999.07.08., 1 juv., TS – Monoszló: Hegyi-tó, 2005.06.03., 4 juv., TS – Mór: Sövénykútpusztai-tó, 2008.09.10., 1 ad., TS – Nádasdladány: Sárvíz-malomcsatorna, 2012.07.23., 2 juv., TS – Nádasdladány: Tőzegtelep, 1996.07.27., SB (herpt-pa: 40304); 2011.09.28., 1 ad., TS – Nádasdladány: Tőzeg-tó, 1996.07.27., SB; 2002.06.27., 4 ad., TS, +MM (pH: 8,7); 2011.08.10., 2 juv., 7 ad., TS, +MM – Nagydém: Répási-tó, 2013.09.23., 1 ad., TS, +KTE – Nagydém: Sokorói-Bakony-ér, 1988.09.30., 1 ad., TS – Nagytevel: Nagyteveli-tározó (+KOT), 2001.05.15., 1 juv., TS; 2005.06.07., 2, BJ; 2012.04.26., 1 ad. levedlett bőr, TS – Nagyvázsony: 2013.09.16., 1 juv., TS, +GE – Nagyvázsony: Bazaltbánya, 1998.05.11., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 8,3) – Nagyvázsony: Gellért-tó, 2005.06.20., 1 ad., TS – Nagyvázsony: Pap-réti-tó (TS), 1988.04.21., 1 ad.; 2005.06.03., 2 juv. – Nagyvázsony: Semlyekes-tó, 2010.07.01., 1 juv., TS, +KTE – Nagyvázsony: Vízvörös-tó, 1997.05.10., 1 ad., TS – Nagyvázsony: Völgyi-tó, 2005.05.25., 1 juv., 2 ad., TS – Nagyveleg: Feneketlen-tó, 2001.06.30., 1 juv., 2 ad., TS, +TÖM – Nemesbánya: Sárkány-rét, 1997.05.30., 1 ad., TS, +TO – Németsbánya: Bauxitlencse-tó, 2012.06.15., 1 juv., TS, +KTE (pH: 8,9) – Németsbánya: Bittva-völgy, 2012.06.15., 1 juv., BJ – Németsbánya: Fehérlő-tó, 2011.08.16., 1 juv., TS, +KTE (pH: 8,5) – Németsbánya: Pisztrángos-tó (TS), 1989.05.23., 1 ad.; 1998.09.26., 1 juv. – Nóráp: Horgász-tó, 2009.10.04., SCS (herpt-pa: 4343) – Noszlop: Malom-rét, 2009.09.10., 1 juv., TS – Nyalka: 2010.09.03., 1 juv., TS, +TÖM – Nyírad: Felső-Nyírad-erdő, 2002.09.10., 1 juv., BJ – Nyírad: Kígyós-patak, 2012.05.30., 1 ad., TS, +PA (pH: 7,8) (a Rókadombi-horgász-tó utáni égeresben) – Nyírad: Kukacos-tó, 2011.03.31., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,7) – Nyírad: Meleg-víz, 2012.05.30., 1 juv., TS – Nyírad: Nyúlkőrös-tó, 2011.03.31., 2 juv., TS, +MTÁ (pH: 8,1) – Nyírad: Rókadombi-horgász-tó, 2012.05.30., 3 juv., 1 ad., TS, +KTE – Nyírad: Sár-álló, 2002.08.02., 1 ad., KZ; 2012.05.30., 1 ad., TS – Nyúl: 2014.05.24., GYE (herpt-pa: 20243) – Nyúl: Pándzsá-mente, 2009.06.17., 1 ad., TS – Olaszfalu: Csicsó-völgyi-tó (TS, +KT), 2009.05.10., 1 ad.; 2010.05.01., 3 juv. (pH: 8,2) – Olaszfalu: Nyilas-mocsár (TS, +MTÁ), 2010.06.27., 1 juv.; 2010.09.07., 1 ad.; 2011.05.14., 1 juv. – Öcs: Büdös-tó (TS), 1988.04.21., 2 juv.; 2013.04.14., 2 ad., +MTÁ (pH: 8,4) – Öcs: Kis-Büdös-tó, 2014.04.14., 1 ad., TS, +TO (pH: 8,6) – Öcs: Nagy-tó (TS), 1988.04.15., 3 ad., 11 juv.; 1992.07.24., 2 juv., +MM (pH: 8,9); 2010.08.29., 2 juv.; 2011.04.18., 1 ad., 3 juv.; 1993.06.30., 3 juv., 1 ad., +TO (pH: 7,6) – Öcs: Nagy-tó, tőzegmohaláp, 2009.04.20., 1 ad., TS, +DL (pH: 8,2) – Ősi: Nádor-csatorna, 2012.07.23., 2 juv., TS – Ősi: Séd, 2012.07.23., 1 ad., TS – Őskü: Aranyos-kút, 2013.08.17., 1 ad., TS, +TO – Őskü: Aranyoskúti-dűlő, 2013.08.17., 1 juv., TS, +DA (pH: 7,6) – Őskü: Bánta, 2013.06.07., 1 ad., TS, +MM – Őskü: Bántai-mocsártó, 2012.07.23., 2 juv., 1 ad., JGY – Őskü: Kékeri-tó, 1998.06.02., 3 juv., 1 ad., TS, +TÖ – Őskü: Kisösküi-forrástó, 2000.06.28., 1 juv., TS – Őskü: Murvabánya-tó (TS, +MM), 2012.06.27., 3 juv., 1 ad.; 2013.09.26., 1 juv. (pH: 8,7 – Őskü: Ősküi-víz, 2005.06.11., 1 ad., TS, +CSE (pH: 8,3) – Őskü: Vasút-mente, 2012.06.08., 2 juv., TS – Paloznak: Tódi-mező, 1999.04.03., 2 ad., TS, +TO – Paloznak: Tódi-mocsár, 1999.09.09., 1 juv., TS (pH: 8,1) – Pannonhalma: arborétum, 2008.04.13., 1 ad., NV (birding); 2013.08.07., GYE (herpt-pa: 15803) – Pápa: Örvény-tó, Tapolcafő, 2013.06.12., 1 juv., TS, +LF (pH: 7,7) – Pápa: Tapolcafő, 2001.05.15., MD (MTM) – Pápa: Tapolcafői-mocsárrét, 2007.09.15., 1 ad., TS – Pápa: Tó-rét, Tapolcafő, 2013.06.12., 1 ad., MZ – Pápa: Tölgyerdei-tó, 2007.09.15., 1 ad., TS – Pápa: Űrgehegyi-kavicsbányató, 1999.04.10., 4 juv., 2 ad., TS – Pápakovácsi: Kis-sédi-tavak, 2012.05.20., 2 juv., TS, +KTE – Pápateszér: Bánya-ér, 2013.07.06., 1 juv., TS, +CSE (pH: 8,4) – Pápateszér: Hosszú-tó, 1996.06.29., 1 ad., TS – Pápateszér: Téglagyári-tavak, 1996.06.29., 4 juv., TS, +KTE (pH: 8,5) – Pécsely: Meggy-hegyi-forrás, 2005.05.27., 1 juv., TS –

Pénzesgyőr: 2013.10.13., 1 ad., TS, +GE – Pétfürdő: Ifjúsági-tó (TS, +KTE), 2012.08.31., 1 juv.; 2013.09.07., 2 juv. (pH: 7,8) – Pétfürdő: Péti-völgyi-mocsár, 2012.06.27., 1 juv., 2 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,1) – Pétfürdő: Péti-völgyi-kismocsár, 2013.09.26., 1 juv., TS, +MTÁ (pH: 7,6) – Porva: Pálinkaház (TS), 2009.06.06., 2 ad.; 2009.09.09., 1 juv. – Porva: Pálinkaházi-kistavak, 2008.07.20., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 9,2) – Porva: Szépalma, 2011.05.22., TF – Pula: Alginitbánya, 2012.03.28., 1 juv., TS – Pula: Alginitbányató (TS), 2009.04.20., 1 ad. +KTE (pH: 8,1); 2012.03.28., 1 juv., 1 ad. levedlett bőr – Pula: Nagy-Sás-tó (TS), 1999.07.08., 1 juv., +DA (pH: 8,6); 2005.05.25., 1 ad.; 2010.08.29., 1 ad. – Pula: Tálodi-rét (TS), 1988.04.21., 1 ad.; 2006.10.02., 1 ad. – Pula: Tálodi-tó, 1999.09.25., 3 juv., TS – Pusztamiske: Kígyóspatak, 2001.05.21., 1 ad., TS – Ravaszd: Ravazdi-halastó, 1988.09.30., 2 ad., TS – Réde: Rédei-horgásztó, 2010.09.03., 1 juv., TS, +TÖM – Salföld: Homokbánya-tavak, 1985.07.03., 3 ad., TS, +KTE – Sárszentmihály: Sárrét, 2013.10.08., FB (herpt-pa: 19891, 19892, 19893) – Sóly: Veszprémi-Séd mente, 2009.09.28., 1 ad., KZ – Somlóvásárhely: Holt-tó, 2013.06.17., 1 juv., TS – Szápár: Szápári-horgásztó, 2012.09.06., 1 ad., DI, +KOM (pH: 8,8) – Szentbékállá: Barkás-tó, 2005.07.01., 2 juv., TS, +DL (pH: 7,8) – Szentgál: Mátyás-kút, 2013.09.18., 1 juv., TS, +TO – Szentkirályszabadja: Rom-kúti-dűlő, 2000.06.11., 1 ad., KZ – Takácsi: Gerence, 2012.07.20., 1 ad., TS – Taliándörögd: Domján-kút-tó, 2013.04.14., 1 juv., TS, +KTE (pH: 9,6) – Tápszentmiklós: Újtelepi-kistó, 2009.07.25., 2 juv., TS – Tényő: Békavár, 1998.07.30., 2 juv., TS – Tényő: Kis-horgásztó, 2010.09.05., 1 juv., TS, +KTE – Tés: Csőszpusztai-tó (TS), 1999.08.11., 2 ad.; 2005.06.11., 1 juv.; 2013.04.18., 1 juv. – Tés: Szűnyog-völgy, 2010.05.01., 1 ad., TS – Ugod: Csapókút, 2011.08.16., 1 juv., TS – Ugod: Hubertlaki-tó, 2012.06.04., 1 ad., TS – Ugod: Móricsházi-kistó, 2013.06.18., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 7,3) – Ugod: Ugodi-tó, 2009.05.17., 1 ad., TS, +KOM (pH: 8,4) – Ugod: Vörös János-séd, 1959.05.20., SZI (MTM); 2005.05.15., 2 juv., TS; 2006.07.11., 1 ad., TS; 2011.04.27., 1 ad., TS – Úrkút: 1958.10.18., PAJ (MTM) – Úrkút: Dozmat-rét, 1998.07.24., 2 juv., TS – Vállus: Sáros-tó, 1996.04.10., 1 juv., TS, +MTÁ – Vanyola: Csikvándi-Bakony-ér, 2012.06.19., 1 juv., TS, +PA – Vanyola: Szőlő-rétek, 2012.06.19., 2 juv., TS – Városlőd: Kálvária-völgyi-tározó, 2002.06.01., 1 ad., BJ – Városlőd: Karthauzi-záportározó (TS), 1998.09.26., 1 juv., 2 ad.; 2001.05.13., 1 juv., +KT (pH: 7,9) – Várpalota: Alsó-tó, 2005.07.03., 1 ad., TS – Várpalota: Bántai-homokbányamocsár, 2012.08.08., 1 juv., OSZ, +MM – Várpalota: Bántai-homokbányatavak, 2011.08.10., 1 ad., TS, +TÖM; 2012.06.08., 2 juv., 1 ad., TS; 2012.08.08., 1 juv., TS (elpusztult); 2013.07.21., 1 ad., GL; 2013.07.20., 2 juv., TS; 2013.07.23., 2 juv., TS, +MM – Várpalota: Bántai-vízfolyás, 2012.08.08., 1 juv., OSZ – Várpalota: Bányató, 2013.06.07., 1 juv., TS – Várpalota: Bányatavak, 1995.07.25., SB (herpt-pa: 4300, 4301); 2014.04.21., SZB (herpt-pa: 21404) – Várpalota: Cseri-tó, 2002.07.24., 2 juv., TS, +KTE (pH: 7,8) – Várpalota: Felső-tó, 2002.07.24., 1 ad., BJ – Várpalota: Fenyves-tó, 2010.09.13., 1 ad., TS, +KOM (pH: 8,9) – Várpalota: Grabler-tó, 2002.07.24., 1 ad., BJ, +KOM (pH: 8,6) – Várpalota: Készenléti-lakótelep, 1998.04.24., SB (herpt-pa: 40302) – Várpalota: Inotai-tározó, 2002.07.24., 5 juv., 2 ad., TS; 2013.08.30., HB (herpt-pa: 19458) – Várpalota: Inotai-vízfolyás, 2001.06.27., 1 ad., TS – Várpalota: Karszt-horgásztó (TS, +KTE), 2012.06.28., 1 juv., 4 ad. (pH: 8,2); 2013.08.17., 1 ad.; 2013.09.21., 1 ad. (pH: 8,4) – Várpalota: Kis-birkás-tó, 2000.06.06., 3 ad., TS – Várpalota: Kis-karszt-tó, 2013.05.14., 2 ad., TS, +MTÁ (pH: 7,9) – Várpalota: Nagy Bivalyos-tó, 1995.07.31., SB; 2000.06.11., 1 juv., 2 ad., TS; 2011.05.14., SZB (herpt-pa: 4722) – Várpalota: Szélhely-tó, 2003.06.25., 1 ad., TS – Várpalota: Tófüldi-mocsár (TS, +MTÁ), 1996.07.01., 1 ad.; 2012.06.28., 1 ad. – Várpalota: Unkás-karszt-tó, 2013.05.14., 1 juv., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Várpalota: Ülepítő-tó (Nagy Bivalyos-tó mellett ÉK), 2011.05.14., SZB (birding) – Várköly: Bándi-mező, 2001.04.16., 3 juv., TS – Várköly: Csuhs-tó, 1997.06.30., 1 juv., TS, +TÖ – Várköly: Zsidi-rét, 1996.09.09., 1 juv., 2 ad., TS, +TO (pH: 7,8) – Veszprém: Betekints-völgy, 2012.09.24., 1 juv., TS – Veszprém: Csomai-strand, 2000.06.26., 1 juv., TS, +TÖM – Veszprém: Csónakázó-tó (+KTE), 2012.09.24., 1 juv., TS (pH: 7,9); 2013.05.01., 2 ad., KR – Veszprém: Ferenc-forrástó (TS, +MM), 2000.05.19., 2 ad.; 2003.06.25., 2 juv., 1 ad. (pH: 8,9) – Veszprém: Kádártai-horgásztó (TS), 2010.05.26., 1 juv.; 2012.06.27., 1 ad. – Veszprém: Kálvária-föld, 1999.08.04., 1 juv., levedlett bőr, TS – Veszprém: Miklád (TS), 1990.07.17., 1 ad.; 2010.04.30., 1 juv.; 2012.06.27., 2 juv., 1 ad. – Veszprém: Rátóti-berek (TS), 1999.07.05., 1 juv.; 2008.07.11., 1 juv.; 2008.08.06., 3 juv.; 2009.05.08., 2 juv.; 2012.09.17., 1 juv., +DA (pH: 7,9) (kis békát üldözött) – Veszprém: Rátóti-halastó, 2011.04.23., PEB (herpt-pa: 1064); 2011.05.20., CSA (herpt-pa: 1613) – Veszprém: Völgy-kúti-tó, 2013.09.15., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 7,7) – Veszprémvarsány: Keresztúri-rét, 1998.07.04., 1 ad., TS – Vindornyalak: Vindornyai-rétek, 1985.06.04., 1 juv., TS – Vindornyalak: 2011.06.13., VA (herpt-pa: 2143) – Vindornyalak: Bence-kert, 2011.06.13., VA (herpt-pa: 2142) – Vindornyaszlós: Vindornyai-láp (TS), 1999.05.23., 5 juv., 2 ad.; 2005.06.14., 2 juv., 1 ad.; 2011.04.19., 1 juv. – Vöröstó: Ragonyai-forrástó, 2005.05.27., 1 ad., TS, +KT – Zalasántó: Almakúti-tavak, 2001.06.10., 2 ad., TS, +KTE – Zalasántó: Kis-Rakottyas-tó, 1966.08.12., 3 ad., TS, +MTÁ – Zalasántó: Vár-rét,

1999.09.01., 1 juv., TS, +TÖM (pH: 9,2) – Zánka: Hegy-tó, 2011.04.03., 1 juv., TS, +MTÁ – Zirc: 2014.07.08., UJ (herpt-pa: 20587) – Zirc: arborétum, 2014.10.10., A – Zirc: Arborétumi-tó (TS), 2012.09.04., 1 juv.; 2013.06.15., 1 juv., +KTE (pH: 9,1) – Zirc: Hoffer-tó (TS, +KTE), 2012.04.03., 1 juv.; 2012.05.28., 1 juv.; 2012.07.25., 2 juv.; 2013.06.09., 1 juv. – Zirc: Kardosréti-tó, 1997.07.29., 1 juv., 1 ad., TS – Zirc: Meyer-horgásztó, 2008.07.30., 1 ad., TS – Zirc: Szarvaskút, 1991.08.05., 1 ad., TS, +GE; 1992.05.13., 2 ad., TS; 1993.07.29., 1 juv., TS; 2012.06.12., 1 ad., HM – Zirc: Szarvaskúti-kavicsbánya, 1999.08.19., 1 ad., TS – Zirc: Tündérmajor, 2009.06.06., 1 juv., TS – Zirc: Tündérmajori-tó, 2000.06.03., 5 juv., TS, +KTE (pH: 8,5).

Balaton-medence:

Ábrahámhegy: 2014.04.23., TP (herpt-pa: 17521) – Alsóörs: Köcsi-tó (TS, +MM), 1996.04.07., 1 juv.; 2011.08.02., 1 juv. – Aszföd: Bázisai-öböl, 1990.09.14., 1 ad., TS – Badacsonyi-hajóállomás (Badacsonytomaj), 2012.08.28., 1 juv., TS – Badacsonytomaj: Badacsonyörs: 2014.03.09., TP (herpt-pa: 16995), 2014.06.14., TP (herpt-pa: 20452); 2014.07.07., TP (herpt-pa: 20686); 2015.03.10., TP; 2015.03.17., TP; 2015.03.20., TP; 2015.03.21., TP; 2015.03.23., TP; 2015.03.25., TP; 2015.03.27., TP; 2015.03.29., TP; 2015.04.12., TP – Badacsonytomaj: Badacsonyörs: Marjai-stégek, 2005.07.16., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,6) – Badacsonytomaj, 1988.07.22., 1 ad., TS; 2013.09.06., TP (herpt-pa: 16175); 2014.08.30., TP (herpt-pa: 21004); 2014.07.09., TP (herpt-pa: 2068) – Badacsonytomaj: Badacsony (strand), 1983.07.29., 1 ad., A – Badacsonytomaj: Nádas-tó 1995.07.30., 1 ad., TS – Badacsonytomaj: Tomaji-öböl, 2005.06.19., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,3); 2013.05.20., TP (herpt-pa: 15396) – Badacsonytördemic: 2012.05.26., VA (herpt-pa: 5754) – Badacsonytördemic: Badacsonyládbi-hegy, 2011.06.11., VA (herpt-pa: 2140, 2141); 2012.04.30., VA (herpt-pa: 5751) – Balatonalmádi: Budatava (TS), 1988.07.26., 1 juv.; 1990.03.17., 1 ad.; 1990.04.15., 2 ad., 1 juv., +LTS (pH: 8,3); 1993.07.27., 2 ad. – Balatonalmádi: Káptalanfüred, 1990.03.17., 1 ad. 1 ad., TS, + LTS – Balatonalmádi: Káptalanfüredi-strand, 2011.05.31., BG (herpt-pa: 1946) – Balatonalmádi: Wesselényi-strand, 2013.08.11., 1 ad., TS, +LTS – Balatonberény: 1960.08.15., KOV (MTM); 2014.08.22., SZA (herpt-pa: 20938, 20939, 20940) – Balatonberény: Battyánpuszta, 1997.06.15., 1 juv., TS – Balatonberény: Csicsergő-sziget (TS), 2009.09.17., 2 juv., 1 ad.; 2012.07.04., 1 ad.; 2014.08.22., SZA – Balatonberény: Derítő, 2012.04.18., 2 ad., TS, +CSP – Balatonberény: Nyugati-berek, 2009.09.17., 1 ad., TS; 2014.08.22., SZA (herpt-pa: 20937) – Balatonboglár: Jamai-patak, 2010.06.06., 1 ad., TS – Balatonboglár: Móló, 2011.08.29., SZA (herpt-pa: 3214) – Balatonboglár: Szőlőskislaki-malomtó, 1999.07.03., 2 juv., TS, +TÖ (pH: 7,9) – Balatonederics: Alsó-bozót-csatorna, 2005.06.19., 2 juv., TS, +ÉR (pH: 8,3) – Balatonederics: Edericsi-patak (TS, +ÉR), 2012.09.12., 1 juv., 2 ad. (pH: 8,1) – Balatonederics: Edericsi-strand, 1990.04.17., 2 juv., TS – Balatonederics: Felső-bozót, 2013.04.13., TP – Balatonederics: Lesence-nádasmező, 2012.09.15., 2 juv., 1 ad., TS, +MM; 2013.04.13., TP (herpt-pa: 14490) – Balatonederics: Lesence-patak, 2012.08.28., 1 ad., TS, +MK (pH: 8,1) – Balatonendréd: Endrédi-horgásztó, 2012.04.29., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,5) – Balatonendréd: Endrédi-mocsár, 1998. 09.10., 2 juv., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,7) – Balatonendréd: Endrédi-patak, 1997.05.16., 1 ad., TS – Balatonfenyves: 2013.08.22., SZA (herpt-pa: 16104, 16106) – Balatonfenyves: Fenyvesi-berek, 1999.05.19., 1 ad., TS – Balatonfenyves: Imremajor, 1999.05.19., 1 ad., TS – Balatonfenyves: Nyugati-övcatorna, 1998. 04.27., 1 juv., TS, +MK (pH: 8,4) – Balatonfenyves: Pálmajor, 1996.05.23., 1 ad., TS – Balatonföldvár: 2013.07.01., SIM (herpt-pa: 15868); 2013.07.02. SIM (herpt-pa: 15869) – Balatonfüred (TS), 1988.06.22., 1 ad.; 1988.06.23., 1 ad. – Balatonfüred: Aszfőisarak, 1992.07.27., 1 juv., TS, +LTS (pH: 8,7) – Balatonfüred: Füredi-öböl, 1992.06.11., 1 juv., TS – Balatonfüred: Parti-sérány, 1990.06.24., 1 ad., TS, +LTS – Balatonfüzfő: Füzfői-öböl (TS), 1988.07.26., 1 juv., 3 ad., +LTS; 1990.04.15., 1 ad. – Balatonfüzfő: Tobruki-öböl, 1988.04.12., 2 juv., TS, +LTS (pH: 8,6) – Balatongyörök: Mihályháza, 1995.07.31., 1 ad., TS, +MTÁ – Balatongyörök: Móló, 2012.09.09., BGY (herpt-pa: 6500) – Balatonkenese: Móló, 2008.06.17., VA (herpt-pa: 1769) – Balatonkeresztúr: Jánosvölgyi-erdő, 1997.06.08., 1 juv., TS – Balatonkeresztúr: Kender-áztató, 2008.04.14., 1 ad., TS, +MM (pH: 7,5) – Balatonkeresztúr: Nyugati-övcatorna, 1998.04.27., 1 ad., TS, +MK (pH: 8,4) – Balatonkeresztúr: Polgártelep, 2005.05.22., 2 juv., TS, +CSP (pH: 8,6) – Balatonkeresztúr: Polgártelepi-mocsár, 2012.08.24., 1 juv., 3 ad., TS, +MM (pH: 8,2) – Balatonkeresztúr: Zsidó-rét, 2002. 05.01., 1 ad., TS – Balatonlelle: Fonyó-rét, 2012.05.16., 1 ad., TS – Balatonlelle: Lellei-halastavak, 2003. 06.23., 1 ad., TS – Balatonlelle: Úszói-berek, 1996.06.17., 2 juv., TS, +MM (pH: 8,3) – Balatonmagyaród: Kányavári-sziget, 2011.04.23., SA (herpt-pa: 975); 2012.09.09., SA (herpt-pa: 6512) – Balatonmagyaród: Keleti-berek, 1996.08.24., 1 ad., TS – Balatonmáriafürdő: 2013.08.22., SZA (herpt-pa: 16099, 16100, 16101, 16102, 16103) – Balatonmáriafürdő: Hullámtelpei-öböl, 2012.08.24., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,4) – Balatonmáriafürdő: Parti-berek, 2005.05.22., 1 ad., TS, +LTS (pH: 7,8) – Balatonmáriafürdő: Szőlőtelepi-berek, 1998.08.27., 1 ad., TS – Balatonőszöd:

bekötőtű, 2012.07.07., PAL (herpt-pa: 6152, 6153) – Balatonőszöd: Büdös-gáti-víz, 1996.08.21., 1 ad., TS – Balatonőszöd: Őszödi-berek, 2004.05.01., 1 ad., TS; 2014. 05.24., VB (herpt-pa: 33064, 33072, 33077) – Balatonrendes: 1986.06.08., SZIK (MTM) – Balatonszárszó: Kis-völgy, 1996.08.22., 1 juv., TS – Balatonszárszó: Nagyasszonyi-erdő (TS), 1996.08.22., 1 juv.; 1998. 07.23., 2 juv., TS, +TÖM (pH: 7,8) – Balatonszárszó: Szárszói-berek, 1996.08.22., 2 juv., 4 ad., TS – Balatonszemes: Belső-berek, 2005.08.06., 1 ad., TS, +CSP (pH: 8,2) – Balatonszemes: Bozót-csatorna, 2009.09.07., 1 ad., TS – Balatonszemes: Büdös-gáti-víz, 2009.09.07., 1 ad., TS – Balatonszentgyörgy: Kút-völgyi-mocsár, 1999.04.26., 1 ad., TS – Balatonszepezd: Viriusztelep, 2005.07.16., 1 juv., TS, +LTS (pH: 8,8) – Balatonudvari: 2015.05.01., MM (herpt-pa: 37268) – Balatonudvari: Fővenyes, 2010.10.10., 3 juv., 1 ad., TS, +LTS – Balatonújlak: Alsó-rét, 1996.09.07., 1 juv., TS, +TO – Csopak: Kerekedi-öböl (TS), 1989.07.27., 1 ad., +LTS (pH: 8,1); 2000.04.18., 2 ad. – Csopak: Községi-strand, 2011.08.18., KT (herpt-pa: 3101); 2012.07.27., BK (herpt-pa: 7435) – Fonyód: 1954.07.24., A (MTM); 2011.08.20., SZA (herpt-pa: 3210) – Fonyód: Béli-telep, 2012.08.20., PAL (herpt-pa: 6520); 2012.08.21., PAL (herpt-pa: 6524) – Fonyód: Alsóbéli-telep, 2013.08.12., SZA – Fonyód: Béli-telepi-berek, 1997.05.02., 1 juv., TS – Fonyód: Béli-telepi-csatorna, 2012.04.20., PAL; 2012.08.21., PAL – Fonyód: Fekete-bézsény, 2013.04.22., 1 ad., TS +GE (földút) – Fonyód: Fonyódtelapi-berek, 1996.04.22., 1 juv., TS – Fonyód: Fonyódliget, 2006.05.03., 1 ad., TS; 2007.04.17., SA (herpt-pa: 811); 2011.08.18., SZA (herpt-pa: 3222); 2011.08.20., SZA (herpt-pa: 3209); 2011.08.21., SZA (herpt-pa: 3211); 2011.08.25., SZA (herpt-pa: 3212) 2011.08.26., SZA (herpt-pa: 3206); 2011.08.29., SZA; 2013.08.22., SZA (herpt-pa: 16098) – Fonyód: Fonyódliget, tópart, 2011.08.26., SZA – Fonyód: Fonyódtelapi-berek, 1997.04.25., 1 ad., TS, +MM (pH: 7,9) – Fonyód: Legyező-halastavak, 1996.04.22., 1 ad., TS – Fonyód: Szent György-csatorna, 2005.08.06., 1 juv., TS, +MK (pH: 8,8) – Fonyód: Tógazdasági-horgásztó, 2007.04.17., SÁ – Fonyód: tópart, 2011.08.20., SZA – Fonyód: Tözegtűz-tó, 2004.05.02., 1 ad., TS, +MM – Fonyód: Zichy-csatorna, 2012.08.20., PAL – Főnyed, 1996.04.23., 1 ad., TS, +GE – Hegyes-tározó, 1982.08.05., 1 ad., VT; 1983.06.09., 1 ad., VT; 1983.06.13., 1 ad., BOP; 1984.06.11., 1 ad., FF; 1999.08.05., 1 juv., VT – Hévíz, 1990.06.23., 2 juv., 1 ad., TS (a forrástó szegélyében) – Hollád: 1967.04.11., MH (MTM) – Keszthely: Déli-keresztcsatorna, 2006.05.06., KT (herpt-pa: 626) – Keszthely: Diás-sziget (TS), 1997.08.24., 2 ad.; 2005.06.14., 2 juv., 3 ad. – Keszthely: Égett-berek, 1996.04.25., 1 juv., 2 ad., TS – Keszthely: Egyesített-övcatorna, 1997.09.23., 1 ad., TS – Keszthely: Fehér-rét, 1996.04.25., 1 ad., TS – Keszthely: Helikon-park, 1985.06.19., 2 juv., TS, +TO – Keszthely: Hévíz-Páhoki-csatorna, Fenékpusztá, 1996.04.25., 1 ad., TS – Keszthely: Keszthelyi-berek, 2007.05.31., TS, +MK (pH: 7,6) – Keszthely: Libás, 1989.03.30., 2 juv., 5 ad., TS, +TÖM – Keszthely: Libás-öböl, 2012.06.18., 1 juv., 1 ad., TS, +LTS – Keszthely: Olajipari-horgásztanya, 2012.06.18., 1 juv., 1 ad., TS, +LTS – Keszthely: Szent László-árok, 1999.07.15., 4 juv., 1 ad., TS, +ÉR – Keszthely: Sziget, 2013.04.21., 2 juv., 1 ad., TS, +MTÁ – Keszthely: Zala, Zala-híd, 1996.04.25., 1 ad., TS, +KV (pH: 8,9) – Keszthely: Zala-kemping, 2012.08.19., VA (herpt-pa: 6568) – Kéthely: Sári-erdő, 1997.05.02., 1 juv., TS, +TÖM (pH: 8,4) – Kéthely: Szilosi-tavak, 2013.04.29., 1 ad., TS, +KTE – Kővágóörs: Pálkövei-kikötő, 2012.08.28., 1 ad., TS – Létrány: Füzes-tó, 2012.06.02., JG (herpt-pa: 7566) – Létrány: Tetves-patak, 2001.08.20., 1 juv., 3 ad., TS, +PA (pH: 8,2) – Lesenceistvánd: láprét, 1972.04.27., 1 juv., TS, +TO – Lesencetomaj: Billegei-erdő, 1989.05.23., 1 ad., VT – Lesencetomaj: Kígyós-tó, 1996.06.23., 1 ad., VT – Lesencetomaj: Piroscser, 1985.05.21., 1 juv., TS, +TÖ – Nagyrada: Hídvégi-tó, 2008.09.01., 2 ad., TS – Nemesgulács: 2013.08.07., TP (herpt-pa: 16007); 2014.04.21., TP (herpt-pa: 17522); 2014.06.07., TP; 2014.06.10., TP; 2014.06.18., TP (herpt-pa: 20448); 2014.06.22., TP (herpt-pa: 20475); 2014.06.23., TP (herpt-pa: 20482); 2014.06.26., TP (herpt-pa: 20493); 2014.06.27., TP (herpt-pa: 20513); 2014.06.28., TP (herpt-pa: 20514); 2014.06.30., TP (herpt-pa: 20523, 20524); 2014.07.07., TP (herpt-pa: 20692); 2014.07.08., TP (herpt-pa: 20693); 2014.09.03., TP (herpt-pa: 21094) – Ordacsehi: 2014.08.12., VB (herpt-pa: 33501) – Ordacsehi: Buga-szeg, 1997.06.08., 1 ad., TS – Ordacsehi: Csehi-Nagy-berek, 1997.06.08., 6 juv., TS – Ordacsehi: Ordai-berek, 1996.05.02., 1 ad., TS – Ordacsehi: Öreg-tó, 2013.04.22., 2 juv., 1 ad., TS, +MTÁ (pH: 8,4) – Örvényes: Dolomítbánya-mocsár (TS), 1999.09.28., 1 ad., 3 juv.; 2000.05.05., 2 juv., +MM – Örvényes: Örvényesi-strand, 2005.08.24., 1 juv., TS, +TO (pH: 8,4) – Paloznak: Lovasi-séd-csatorna, 2005.08.27., 3 juv., TS, +MK (pH: 8,9) – Paloznak: Lovasi-tározó (TS, +KT), 1998.07.27., 1 ad.; 1999.02.26., 1 juv.; 2009.05.07., 3 juv.; 2010.04.25., 3 juv.; 2010.05.24., 2 juv., 4 ad.; 2011.08.02., 1 ad.; 2012.06.30., 1 juv. (pH: 8,5) – Raposka: Bozót, 2005.09.02., 1 ad., TS – Révfülpő: Császtai-strand, 2005.07.16., 2 ad., TS, +LTS (pH: 9,2) – Sármellék: Balaton-berek, 2008.09.01., 2 ad., TS – Sávoly: Gyótai-berek, 1996.05.06., 3 ad., TS – Siófok: Balatonkiliti, Balaton-rét, 1997.06.08., 1 juv., TS – Siófok: Balatonkiliti, Széki-rét, 1996.09.18., 2 juv., TS – Siófok: Balatonkiliti-rét, 1966.07.28., 1 juv., TS, +TO – Siófok: Békás-árok, 1966.07.27., 1 ad., TS, +ÉR – Siófok: Ezüstparti-berek, 1966.07.27., 1 ad., TS – Siófok: Madarasi-dűlő, 1997.05.21., 2 juv., TS – Siófok: Szabadi-

berek, 1996.05.16., 1 ad., TS – Siófok: Töreki-láp (TS), 1966.07.28., 4 ad.; 1996.06.08., 2 juv., 1 ad., +MM (pH: 8,1) – Somogyzentpál: Koroknai-vízfolyás, 1996.06.28., 1 ad., TS – Szántód: 2011.06.07., MB (herpt-pa: 2368) – Szántód: Berek-tó, 1998.06.10., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,7) – Szántód: Brettyó, 1997.08.13., 2 ad., TS, +MM – Szántód: Szántódi-berek, 1998.09.21., 2 juv., TS; 2013.07.01., SIM; 2013.07.02., SIM – Szántód: Szántódi-rév, 1997.08.13., 1 ad., TS, +LTS – Szigliget, 1989.03.30., 1 ad., TS – Szigliget: Eger-víz, 1998.08.24., 1 ad., TS, +PA (pH: 7,8) – Szigliget: Gróf-rét, 2005.08.28., 1 ad., TS, +CSP – Szigliget: hajóállomás, 2011.06.12., VA (herpt-pa: 2151) – Szigliget: Honvéd-horgászegyesület, 2005.06.19., 1 ad., TS, +MM (pH: 7,7) – Szigliget: Kétöles-patak torkolata, 2005.06.19., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,3) – Szigliget: Kétöles-patak, 2005.06.19., 2 ad., TS – Szigliget: Kongó-rét (KT), 2010.05.28.; 2013.09.26., KT (herpt-pa: 16476) – Szigliget: Ládbi-rétek, 1998.08.24., 3 juv., 1 ad., TS – Szigliget: Lesence-patak, 2012.08.28., 1 ad., TS, +MK (pH: 8,1) – Szigliget: Móló, 2011.06.02., VA – Tapolca: Billegei-erdő, 2011.03.27., ZA (herpt-pa: 6098) – Tapolca: Malom-tó, 1984.04.01., 1 juv., VT – Tapolca: Nyáros-tó, 2000.06.01., 1 juv., TS – Tapolca: Szarvasmalom, 1999.05.07., 2 juv., TS, +TO; 2012.07.04., ZA (herpt-pa: 6121) – Tapolca: Sebron, 1985.10.28., 1 ad., VT – Tapolca: Szent György-hegy, 2014.05.02., VA (herpt-pa: 20439) – Táska: Martonosi-láp, 1997.07.15., 1 juv., 2 ad., TS, +TÖ (pH: 8,3) – Táska: Nagybereki-fehérvíz-láp, 1997.07.15., 7 ad., TS, +MM (pH: 8,1) – Tihany: Akadó, 2005.08.27., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,6) – Tihany: Belső-tó, 1988.06.19., 2 juv., TS, +KTÁ (pH: 8,9); 2011.03.26., NAK; 2013.08.29., HB (herpt-pa: 19451) – Tihany: Csóka-part, 2010.10.10., 1 juv., TS, +LTS – Tihany: Diósi-háromszögrét, 2005.08.27., 1 juv., TS, +TP (pH: 8,8) – Tihany: Diósi-rétek, 1993.06.30., 2 ad., TS, +MTÁ – Tihany: Kis-erdő, 2002.06.04., 2 juv., TS – Tihany: Külső-tó (TS, +MTÁ), 1988.06.02., 1 juv., 4 ad.; 1989.05.21., 2 juv.; 1989.06.04., 1 juv., 1 ad.; 1989.08.27., 2 juv.; 1990.03.18., 1 ad.; 1990.06.24., 1 ad.; 1990.07.15., 1 ad.; 1990.07.19., 2 ad.; 2010.09.21., 3 juv. – Tihany: Külső-tó, 2004.05.21., VJ (herpt-pa: 1628); 2011.03.26., NAK (herpt-pa: 267) – Tihany: Sajkod, 1989.06.04., 1 ad., TS, +LTS (pH: 8,2); 1990.06.21., 1 juv., TS, +KOM (pH: 8,2); 1990.10.16., 1 ad., TS; 1995.07.05., 1 ad., TS; 2013.08.29., HB (herpt-pa: 19455) – Tihany: Szarkádi-horgásztanya, 2013.05.12., Coriolis; 2013.04.18. Coriolis (herpt-pa: 14914) – Vonyarcvashegy: Park-kemping, 1999.09.24., 2 ad., TS +LTS (pH: 8,6) (a kemping csónakkikötője) – Vörs: Kis-Balaton, 2008.04.17., KT (herpt-pa: 430) – Vörs: Pörös-árok, 1996.07.15., 1 juv., 9 ad., TS – Vörs: Vörsi-berek (MTM), 1963.10.03.–10., JM-SZA; 1963.10.04., JM – Vörs: Vörsi-víz, 1996.07.22., 1 ad., TS – Vörs: Zala-Somogyi-határárok, 1996.07.22., 1 ad., TS – Zalavár: Hídvégi-tó, 2011.08.17., OSZ (herpt-pa: 7291, 7292) – Zalavár: Ingói-csatorna, 1996.07.28., 2 ad., TS – Zalavár: Zalavári-erdő (TS), 1997.06.16., 2 juv., +TÖ (pH: 9,1); 2013.04.21., 1 ad. – Zalavár: Zalavári-víz, 1996.08.04., 1 juv., 5 ad., TS – Zamárdi: 1951.08.02., SZI (MTM); 2014.05.26., VB (herpt-pa: 33114) – Zamárdi: Tóközi-kistó, 2005.07.30., 1 ad., TS – Zamárdi: Zamárdi-berek, 2005.07.30., 1 ad., TS – Zánka: 2012.09.25., KT (herpt-pa: 6721) – Zánka: Csorszai-rét, 1996.06.09., 1 ad., TS, +TÖM – Zánka: Vérkút, 2010.10.10., 2 juv., TS, +LTS.

***Natrix natrix* var. *persa* (Pallas, 1814) – Csíkoshátú vízisikló**

Irodalom: MARIÁN (1988): A Bakony hegység kételtű és hullófaunája (Amphibia, Reptilia) Herpetológiai alapvetés – *A Bakony természettudományi kutatásának eredményei* **20**: 1–105.

Élőfordulása: Együtt fordul elő a törzsalakkal.

Életmódja: Megegyezik a törzsalakkéval.

Lelőhelyei:

Bakony-vidék:

Csehbánya: Csehbányai-felsőtó, 2010.05.05., 1 ad., TS, +MM (pH: 9,1) – Fenyőfő: Pisztrángos-tó, 1985.07.04., 1 juv., TS, +TO – Hegyesd: Hegyesdi-tározó, 1983.05.30., 1 ad., VT – Lovas: Király-kút-völgy, 1999.05.24., 1 ad., TS – Nádasdladány: Tőzeg-tó, 2011.08.10., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,7) – Nyírad: Sár-álló, 2001.05.21., 1 ad., TS – Öcs: Bűdös-tó, 2011.04.18., 1 juv., TS – Öcs: Nagy-tó, tőzgeomhaláp, 2011.05.11., 1 ad., TS, +DL (pH: 8,2) – Salföld: Homokbánya-tavak, 1985.07.03., 1 ad., TS, +KTE – Taliándörögd: Domján-kút-tó, 2013.04.14., 1 juv., TS, +KTE (pH: 9,6) – Várpalota: Cseri-dombi-homokbányató, 2011.05.11., 1 ad., TS, +MM (pH: 9,2) – Várpalota: Fenyves-tó, 2011.03.30., 1 ad., TS, +KOM (pH: 8,9) – Vindornaszőlős: Vindornyai-láp, 1999.05.23., 1 ad., TS.

Balaton-medence:

Balatonederics: Lesence-nádasmező, 1997.09.13., 1 ad., TS, +MM – Balatonfüred: Aszfőfi-sarok, 1992.07.27., 1 juv., TS, +LTS (pH: 8,7) – Létrány: Szarka-rétek, 2000.04.10., 1 ad., TS – Tihany: Külső-tó, 1989.06.20., 1 juv., TS, +MTÁ.

Natrix tessellata (Laurenti, 1768) – Kockás sikló

Irodalom: 11, 13, 22, 25, 31, 40, 47, 52, 54, 55, 62, 65, 66, 69, 72–74, 79, 84, 95.

Jellemzése: A kockás sikló átlagosan 70–100 cm nagyságú, karcsú testalkatú, két oldalról kissé lapított kigyó. A nőtény rendszerint nagyobb és zömökebb a hímnél. Feje nagy, majdnem kétszer hosszabb a szélességénél. Kissé lapos, a nyakától általában élesen elkülönül, gyakran háromszögű vagy szív alakú. Farka aránylag rövid és éles hegyben végződik. Zöldesbarnától sötétbarnáig változó hátoldalát különböző többnyire kockaalakú, sötét foltok tarkítják. Vöröses, sárgás, fehéres hasoldala többnyire ugyancsak kockás.

Előfordulása: Magyarországon – részben mozaikos foltokban – országszerte találkozhatunk vele. Jelentősebb populációi azonban elsősorban nagyobb tavainknál élnek. Területünkön különösen a Balatonra jellemző, ahol állományai évente változó nagyságúak. A Bakony-vidéken jóval ritkább, de az utóbbi évtizedben a korábbiakhoz képest jelentősen gyarapodtak az ismert lelőhelyei.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 162

Kistájak szerinti előfordulása: BAF, BAG, BAR, DEB, EHÁ, KBM, KEB, KER, KHA, KKS, MAH, NAB, ÖRB, PÁB, PDS, SÁR, SPS, TAM, VDÁ, VIH, VNM, ZVH.

UTM hálózati szerinti előfordulása: 10×10 km (31), 5×5 km (65), 2,5×2,5 km (98).

Élőhelye: Elsősorban nagyobb kiterjedésű állóvizekre jellemző. A Balaton partvédő kövein helyenként néhol nagyobb egyedszámban is megfigyelhető. Feltételezhető, hogy a Bakony-vidéken növekszik az állománya, az utóbbi években a Magas-Bakonyban is felbukkant pl. Zirc környékén a szarvaskúti tavaknál. A Keleti-Bakonyban kisebb vízfolyásokban (pl. Bántai-vízfolyás) is előkerült. Ragaszkodik a vízhez, csak kivételesen jelenik meg attól nagyobb távolságra.

Víztipusonkénti előfordulása: CSP (2), ÉR (2), HP (3), KF (2), KT (6), KTÁ (1), KTE (9), LTS (32), MK (2), MM (6), MTÁ (3), PA (2), TÖM (1), TP (5). A vizsgált területen legtöbb (32) alkalommal litoriprofundális típusú sekélytóban, kistó típusú egyéb mesterséges állóvízben (9 alkalom), kistó típusú tározóban, valamint kistó típusú természetes állóvízben (6–6 alkalom) fordult elő.

Életmódja: A vízisiklónál jobban kötődik a vízhez. Bár néha a víz felszínén is napozik, főleg a vízparton figyelhetők meg sütékerező példányai. Nappal aktív, táplálékát elsősorban halak alkotják, de nem ritkán kétélűteket is elfogyaszt. Április végétől május végéig párosodik. A nőtény nyár közepétől rakja le tojásait. Március közepe és november eleje között figyeltük meg. Különböző emlősök, madarak és ragadozó halak a természetes ellenségei.

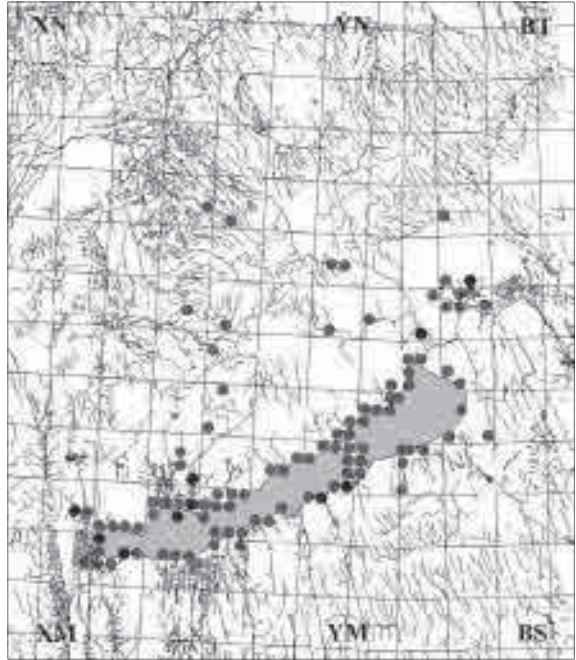
Státusz, védelem: Jelenleg ugyan nem tartják veszélyeztetettnak, de hosszabb távon ez a faj is azzá válhat, amennyiben főleg a kisebb élőhelyei megszűnnek, vagy jelentősen csökkennek. Ebből következik, hogy állományának megőrzése érdekében fokozott figyelmet kell fordítani élőhelyeire. Természetvédelmi értéke: 25 000 Ft.

Lelőhelyei:

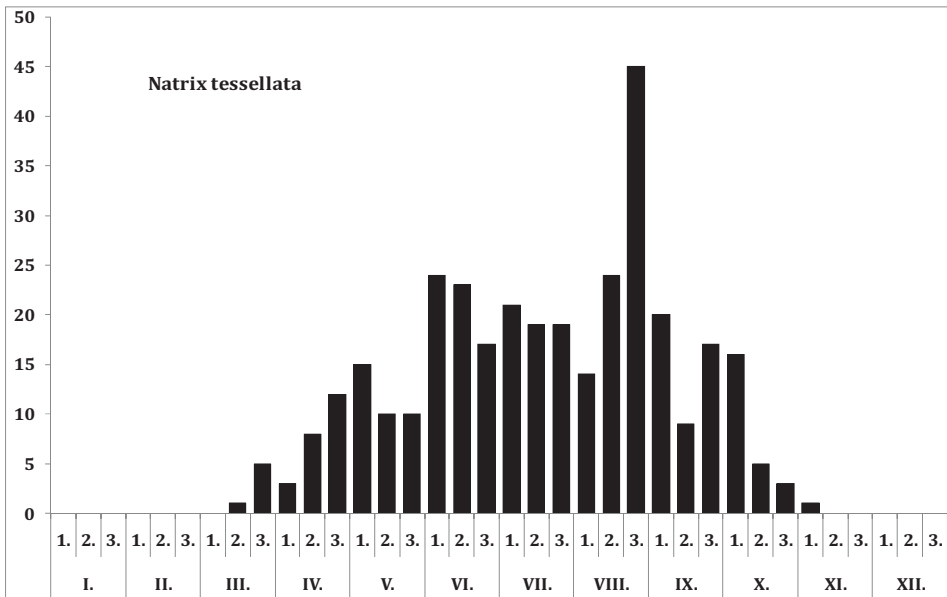
Bakony-vidék:

Ajka: Csónakázó-tó, 2012.09.23., 1 ad., TS, +KTE (pH: 8,7) – Ajka: Lőrintei-tó, 2001.05.21., 2 juv., TS – Balinka: Mecséri-mocsár, 2000.06.02., 1 juv., TS, +MM (pH: 8,5) – Devecser: Széki-tó, 2013.06.17., 1 ad., TS – Enying: Cinca-Csíkgát, 2012.05.21., 1 juv., TS, +ÉR – Hegyesd: Hegyesdi-bányató, 2012.09.15., 1 ad., KE – Királyszentistván: Utótisztító-tó, 2010.08.29, SZB (herpt-pa: 4679) – Nádasdladány: Tőzegtelep, 2011.09.28., 1 ad., KP – Nagytevel: Remetei-tározó, 2013.08.25., 1 ad., TS, +KT (pH: 8,7) – Nyírad: Sár-álló, 2002.08.02., 1 ad., KZ – Öskü: Bánta-forrástó, 2013.08.17., 1 ad., TS, +MM – Öskü: Bántai-mocsártó, 2012.07.23., 1 ad., JGY – Pápa: Tölgyerdei-tó, 2013.08.25., 1 juv., TS, +KTE – Pétfürdő: Ifjúsági-tó, 2013.09.07., 2 juv., TS, +KTE (pH: 7,8) – Salföld: Homokbánya-tavak, 1985.07.03., 3 ad., TS, +KTE – Várpalota: Bántai-homokbányatavak, 2013.07.23., 1 ad., TS (elpusztult, a jelek szerint agyonverték) – Várpalota: Bántai-vízfolyás, 2012.06.28., 2 ad., TS (pH: 7,5) – Várpalota: Bányatavak, 2014.06.02., PB (herpt-pa: 20322) – Várpalota: Cseri-tó, 2010.10.10., SB (herpt-pa: 4287) – Várpalota: Inotai-tározó, 2013.08.30., HB (herpt-pa: 19446, 19447, 19448) – Várpalota: Karszt-horgásztó, 2011.07.04., KT;

Badacsonytomaj: Badacsonyörs:
 2013.05.10., TP (herpt-pa: 15215);
 2013.10.27., TP (herpt-pa: 16678);
 2014.04.19., TP (herpt-pa: 14473);
 2014.04.21., TP (herpt-pa: 17611);
 2014.04.22., TP (herpt-pa: 17634);
 2014.04.23., TP (herpt-pa: 17635);
 2014.04.28., TP (herpt-pa: 21097);
 2014.06.14., TP (herpt-pa: 20453);
 2014.07.07., TP (herpt-pa: 20695);
 2014.08.06., TP (herpt-pa: 21128);
 2014.08.26., TP (herpt-pa: 21095);
 2014.08.28., TP; 2014.08.29., TP
 (herpt-pa: 21098); 2014.08.30., TP
 (herpt-pa: 21099); 2014.09.06., TP –
 Badacsonytomaj, 1988.07.22., 1 ad.,
 TS, +LTS; 2013.09.27., TP;
 2014.07.11., TP – Badacsonytomaj:
 Badacsony-hajóállomás, 2007.05.27.,
 VA (herpt-pa: 757, 2022); 2012.05.05.,
 VA (herpt-pa: 5755); 2012.08.28., 1
 juv., TS (parti köveken) – Badacsonyto-
 maj: Kísérleti-kazetta, 2005.06.19., ad.,
 TS, +MM (pH: 8,4) – Badacsonytomaj:
 Móló, 2007.05.27., VA; 2012.05.05.,
 VA – Badacsonytomaj: Tomaji-öböl,
 2013.06.19., TP (herpt-pa: 15670);
 2014.04.05., TP (herpt-pa: 17369,
 17374, 17375); 2014.07.11., TP (herpt-

A kockás sikló (*Natrix tessellata*) lelőhelyei

A kockás sikló (*Natrix tessellata*) fenológiája

pa: 20700) – Badacsonytomaj: Tomaji-strand, 2013.06.19., TP (herpt-pa: 15669) – Badacsonytördemic: Badacsonyládbihegy: 2007.08.02., VA (herpt-pa: 756) – Balatonakaratty: 1971.06.06., FJ (MTM) – Balatonakaratty: Bércsenyi-strand, 2011.08.07., IH (herpt-pa: 3028) – Balatonalmádi, 1960.09.23., SZ (MTM); 1988.07.10., 1 ad., TS, +LTS; 1976.08.25., KOV (MTM); 2013.08.20., HP; 2013.08.20., HP (herpt-pa: 16047) – Balatonalmádi: Budatava, 1988.07.26., 1 juv. TS, +LTS (pH: 8,6); 1993.07.27., 1 ad., TS, +LTS; 2013.08.28., HB (herpt-pa: 19419) – Balatonalmádi: Káptalanfüred, 1993.08.28., HB (herpt-pa: 19420, 19421, 19422, 19424); 2013.08.30., HB (herpt-pa: 19444, 19445) – Balatonalmádi: Káptalanfüredi-strand, 2010.10.10., 1 juv., 3 ad., TS, +LTS – Balatonalmádi: Móló, 2007.08.19., GCS (herpt-pa: 2169); 2010.10.01., VÁR (herpt-pa: 7539) – Balatonalmádi: Szűnyog-utcai-horgásztanya, 2005.08.27., 2 juv., TS, +LTS – Balatonalmádi: Wesselényi-strand, 2013.08.11., 1 ad., TS, +LTS – Balatonberény: 2014.08.22., SZA, +ep – Balatonberény: Csicsergő-sziget, 2009.09.17., 1 ad., TS; 2014.08.22., SZA – Balatonberény: Nyugati-berek, 2014.08.22., SZA (herpt-pa: 20933) – Balatonboglár: 2014.06.12., VB (herpt-pa: 33516) – Balatonboglár: Boglári-kikötő, 2010.06.06., 3 juv., 1 ad., TS – Balatonboglár: Móló, 2011.06.11., SÁ (herpt-pa: 2188); 2011.08.29., SZA (herpt-pa: 3215) – Balatonederics: 2014.06.07., TP (herpt-pa: 20367) – Balatonederics: Lesence-nádasmező, 2000.05.24., 1 ad., TS, +MM (pH: 8,3) – Balatonederics: Nádasmező-kifolyó, 2012.08.28., 2 juv., TS – Balatonendréd: Cinege-lovasmajor, 2011.03.31., BA – Balatonfenyves: 1981.09.06., KOZ (MTM); 2013.08.12., SZA (herpt-pa: 16095, 16096) – Balatonfenyves: Vízház, 2013.05.11., 1 juv., TS, +MK (pH: 7,9) – Balatonföldvár: 2013.08.25., Coriolis (herpt-pa: 16116) – Balatonföldvár: Földvári-berek (TS, +LTS), 2012.06.05., 2 juv. (pH: 7,9); 2012.06.29., 1 ad. – Balatonföldvár: Móló, 2012.08.07., KF (herpt-pa: 6425) – Balatonfüred: 2014.06.12., TP (herpt-pa: 20407); 2014.07.08., KK (herpt-pa: 20554) – Balatonfüred: Aszófői-sarok (TS, +LTS), 1992.07.17., 1 ad.; 1992.07.27., 3 juv., 1 ad. – Balatonfüred: Aszófői-séd torkolata, 2005.08.27., 1 juv., TS, +LTS +KTE (pH: 8,7) – Balatonfüred: Hajóállomás, 1995.08.15., 2 juv., 1 ad., TS, +LTS; 2010.10.10., 7 juv., 1 ad., TS, +LTS; 2013.10.03., PB (herpt-pa: 16554) – Balatonfüred: Hotel Marina, 2013.06.18., KK (herpt-pa: 15674) – Balatonfüred: Kikötő-öböl, 2012.08.06., PB (herpt-pa: 14358) – Balatonfüred: Móló, 2013.10.03., PB – Balatonfüred: Parti-sétány, 2010.10.10., 2 juv., TS, +LTS – Balatonfüred: Tagore-sétány, 2013.09.07., HP (herpt-pa: 16310) – Balatonfűzfő: 2013.08.30., HB (herpt-pa: 19441, 442, 443) – Balatonfűzfő: Fűzfői-öböl (TS, +LTS), 1989.05.17., 1 juv.; 2010.04.25., 3 juv. (pH: 8,5) – Balatonkenese: 1972.07.15., AK (MTM); 2006.06.03., 1 ad., HT; 2006.06.05., 1 ad., HT; 2010.09.22., 7 juv., 5 ad., HE-GI, +LTS – Balatonkenese: Kenesei-horgászöblök, 2011.08.02., 1 ad., TS, +LTS – Balatonkenese: Telekom Hotel, 2010.06.10., HT – Balatonkenese: Vitorlásokikötő, 2011.05.14., TF – Balatonkeresztúr: Hegyeskö-öböl, 2012.08.23., 1 ad., TS, +LTS – Balatonlelle: 2011.04.17., SZM (herpt-pa: 1087) – Balatonlelle: kemping, 2012.08.21., VA – Balatonlelle: Úszói-berek, 1996.06.17., 1 juv., TS, +MM (pH: 8,3) – Balatonőszöd: 2012.07.07., PAL (herpt-pa: 6154) – Balatonszárszó: 2012.06.02., AS (herpt-pa: 5748); 2012.08.02., PAL (herpt-pa: 6436) – Balatonszárszó: Szárszói-berek, 2012.06.02., AS; 2012.08.02., PAL – Balatonszéplak: 2010.06.23., BA (herpt-pa: 530) – Balatonszemes: 2012.08.21., VA (herpt-pa: 6575, 6576) – Balatonszemes: móló, 2010.09.12., 1 ad., MJ (birding); 2010.09.14., 1 ad., BE (birding) – Balatonszemes: Móló, 2012.06.08., BB (herpt-pa: 5915) – Balatonszemes: Szabadstrand, 2012.07.07., PAL – Balatonszentgyörgy: Zala-torok, 2010.08.18., 1 ad., TS, +LTS – Balatonszepezd, 2008.06.11., 3 ad., ZSM (birding) – Balatonudvari: Fővenyes (TS, +LTS), 2010.10.10., 4 juv., 2 ad.; 2012.06.29., 3 juv. – Balatonvilágos: Aligai-berek, 1997.04.28., 3 juv., TS – Balatonvilágos: Világosi-berek, 2012.07.01., KG (herpt-pa: 6113) – Csupak: Kerekedi-öböl (TS), 1989.05.17., 1 juv.; 2000.04.18., 1 ad. – Csupak: Községi-strand, 2011.08.18., KT (herpt-pa: 3102); 2014.07.08., SZB (herpt-pa: 21411) – Fonyód: 1954.07.24., MB (MTM); 1954.07.24., SN (MTM); 2004.08.22., SZA (herpt-pa: 3205); 2004.08.23., SZA; 2005.10.03., 1 ad., KSZ (birding); 2011.07.07., SZA (herpt-pa: 3203); 2013.06.21., TPJ (herpt-pa: 15675); 2013.08.22., SZA (herpt-pa: 16094, 16097); 2013.09.15., PB – Fonyód: Bélatelep, 2011.08.22., SZA (herpt-pa: 3204); 2012.08.20., PAL (herpt-pa: 6521); 2013.09.15., PB – Fonyód: Fonyódliget, 2011.08.25., SZA; 2011.08.31., SZA; 2012.05.16., 1 ad., TS, +LTS; 2013.08.22., SZA – Fonyód: Móló, 2012.08.19., PAL (herpt-pa: 6514) – Fonyód: Parti-nádas, 2011.08.20., SZA (herpt-pa: 3202) – Fonyód: Vitorlás-kikötő, 2013.06.21., PAL; 2013.06.21., TPJ – Fonyód: Zichy-csatoma, 2012.08.20., PAL – Gyenesdiás: Diás-strand, 1999.10.08., 1 ad., TS, +MTÁ – Hévíz: 2014.05.10., HL; 2014.05.18., HL (herpt-pa: 17863) – Hévíz: Hévízi-forrástó, 2005.06.03., 1 ad., TS, +KF (pH: 8,3) – Hévíz: Hévízi-lefolyó, 2007.05.10., 3 ad., TS – Keszthely: Büdös-árok, 2012.08.28., 1 juv., TS, +ER (pH: 8,9) – Keszthely: Csóka-kő-patak, 2012.06.18., 1 juv., TS, +MK (pH: 8,5) – Keszthely: Égett-berek (TS), 1997.08.24., 1 ad.; 2013.04.21., 1 juv., +CSP – Keszthely: Fenék-nádas, 2012.06.18., 1 juv., TS, +HP (pH: 8,4) – Keszthely: Halász-rét, 2006.05.06., KT (herpt-pa: 624) – Keszthely: Libás (TS, +LTS), 1989.03.30., 1 ad.; 1999.07.15., 2 juv. – Keszthely: Móló, 2010.10.07., IH (herpt-pa: 1466); 2011.03.28.,

A kockás sikló (*Natrix tessellata*) fiatal egyede tündérrózsa levélen

A kockás sikló (*Natrix tessellata*) egyik élőhelye a Balatonon (Balatonkenese)

Keresztes vipera (*Vipera berus*)

A keresztes vipera (*Vipera berus*) egyik élőhelye a Nagy-berekben
(Táska: Nagybereki-fehérvíz-láp)

HH (herpt-pa: 343); 2014.04.14., BGY – Keszthely: Zala-kemping, 2011.03.28., HH (herpt-pa: 110); 2012.08.19., VA (herpt-pa: 6569, 6570, 6571); 2015.04.14., BGY (herpt-pa: 37008) – Kővágóórs: Pálkövekikötő, 2012.08.28., 1 ad., TS (pH: 8,3) – Nemesgulács: 2014.06.10., TP (herpt-pa: 20385) – Örvényes: Dolomítbánya-mocsár, 1999.05.24., 1 juv., TS, +MM – Örvényes: Örvényesi-strand, 2013.07.28., PB (herpt-pa: 15949) – Paloznak: Lovasi-tározó, 2010.05.24., 1 juv., TS, +KT (pH: 8,5) – Révfülöp: Balaton, 2009.07.31., LE (herpt-pa: 4821) – Siófok, 2012.09.09., 1 ad., BH (birding) – Siófok: Balatonszéplak, 2010.06.23., BA – Siófok: Ezüstpart, 1996.05.12., 1 juv., TS – Siófok: Ezüstparti-berek (TS, +LTS), 1996.09.07., 1 ad.; 2012.06.29., 2 juv. – Siófok: Sós-tó, 1996.07.03., 1 juv., TS, +KTE (pH: 7,2) – Siófok: Tőreki-tavak, 1996.09.29., 1 juv., TS – Szántód: Fürdőtelepi-berek, 1996.07.13., 1 ad., TS, +LTS – Szántód: Szántódi-rév, 1997.08.13., 1 ad., TS, +LTS; 2012.06.20., AS (herpt-pa: 5987) – Szigliget: 2014.06.11., TP (herpt-pa: 20397) – Szigliget: Tapolca-patak, 1990.06.14., 1 ad., VT, +PA – Tapolca: 2014.08.14., HB (herpt-pa: 3781) – Tapolca: Alsó-malomtó, 2010.11.05., 1 ad., TS – Tapolca: Malom-tó, 2013.07.18., KIR (herpt-pa: 15922) – Tapolca: Imretanya, Tapolca-patak, 2006.09.08., 1 juv., VT, +PA – Tapolca: Malom-tó, 2013.07.06., KIR – Tihany: 2012.09.04., HZ (herpt-pa: 6873) – Tihany: Akadó, 2005.08.27., 2 juv. TS, +LTS (pH: 8,6) – Tihany: Belső-tó, 2007.07.18., SÁ (herpt-pa: 812); 2013.08.29., HB (herpt-pa: 19433, 19434, 19436); 2013.10.29., 1 juv., TS, +KTÁ (pH: 8,9) – Tihany: Ciprián-forrás öböl, 2012.04.22., NAK (herpt-pa: 5315); 2013.06.09., SZP – Tihany: Csóka-part, 2004.05.21., VJ (herpt-pa: 1630); 2010.10.10., 2 juv., TS, +LTS; 2013.05.12., Coriolis (herpt-pa: 15242); 2013.07.17., PB; 2013.07.27., HB (herpt-pa: 15948) – Tihany: Diósi-háromszögrét, 2005.08.27., 1 juv., TS, +CSP (pH: 8,8) – Tihany: Diósi-rétek, 1993.06.30., 1 juv., TS, +MTÁ – Tihany: Gödrös-strand, 2013.05.01., PB (herpt-pa: 15043) – Tihany: Hajóállomás, 2013.07.27., BGY (herpt-pa: 15946); 2013.08.29., HB (herpt-pa: 19425, 19426, 19427, 19428, 19429, 19430) – Tihany: Kis-erdő-tető, 1993.05.03., 1 ad., TS – Tihany: Kis-öböl, 2010.10.10., 1 ad., TS, +LTS; 2011.06.05., NAK (herpt-pa: 2001); 2012.08.03., NAK – Tihany: Külső-tó, 2004.09.06., VJ-VL (MTM); 2010.05.24., 2 juv., 1 ad., TS, +MTÁ – Tihany: Limnológiai Kutatóintézet parkja, 2010.06.27., NJ-VJ (MTM); 2010.09.09., NAK (herpt-pa: 265, 266); 2010.09.21., NAK; 2011.06.05., NAK; 2012.08.23., NAK (herpt-pa: 14305) – Tihany: Móló, 2013.07.27., BGY – Tihany: Sajkod, 1995.07.05., 3 juv., 1 ad., TS; 1997.05.20., 1 ad.; 2007.06.06., SEV (MTM); 2012.04.28., Coriolis (herpt-pa: 5590); 2013.08.29., HB (herpt-pa: 19437, 19438, 19439, 19440); 2013.09.21., PB (herpt-pa: 16427) – Tihany: Somosi-öböl, 2010.09.09., NAK – Tihany: Szarkádi-horgásztanya, 2013.07.27., PB – Tihany: Tihanyi-rév, 1968.08.20., 2 ad., TS, +LTS – Vonyarcvashegy: Park-kemping, 1999.09.24., 2 ad., 1 juv., TS, +LTS (pH: 8,6) (a kemping csónakkikötője); 2010.07.03., VA (herpt-pa: 2332) – Vonyarcvashegy: Zagyter-csatorna, 1999.09.24., 1 ad., TS – Zánka: Vérkút, 2010.10.10., 3 juv.; 1 juv., TS, +LTS.

Viperafélék családja (Viperidae)

Vipera berus Linnaeus, 1758 – Keresztes vipera

Irodalom: 4, 9, 11, 12, 20, 38, 84.

Jellemzése: A keresztes vipera jellegzetes feje háromszögletű, a halántéktájékon elhelyezkedő méregmiriggyé alakult fültömrigyek miatt hátrafelé kiszélesedő. Tarkóján jellegzetes X vagy fordított V minta látható. Törzse zömök és izmos farka rövid. A hím átlagosan 60 cm-re, a nőstény 70-80 cm-re nő. Jellegzetes a mintázata a hátoldalán végighúzódnak világosabb vagy sötétebb cikk-cakkos sáv. Előfordulnak sötét, gyakran fekete (melanisztikus) példányok is.

Előfordulása: Magyarországon izolált foltokban fordul elő Somogy és Zala megyében, a Tiszaháton Szabolcs-Szatmár megyében, valamint a Zempléni-hegységben. A somogyi állománya érinti a Balaton-medencét is. „Magyarország herpetofaunájának atlasza” (PUKY et al. 2005) című munka a faj lelőhelyeit szemléltető UTM hálótérképén az XM86C2-es, valamint az XM86C1-es hálómezőben szerepel az előfordulására utaló jel. A konkrét lelőhelyadatok forrása nem ismert. Ugyancsak az XM86C2 hálómezőbe tartozó Boronkai-berekben Tóth László, majd a Marcali-legelőn Tóth Sándor figyelte meg, aki megtalálta a Táska közigazgatási területéhez tartozó Nagy-berek déli részében (XM96B2) is. Entz Géza és Sebestyén Olga „A Balaton élete” című könyvben a Zalakomár: ormándpusztai előfordulása alapján említi (ENTZ & SEBESTYÉN 1942). Ez azonban már kívül esik a Balaton-medence határán.

Gyűjtési/megfigyelési helyek száma: 3

Kistáják szerinti előfordulása: MAH, NAB.

UTM hálómézők szerinti előfordulása: 10×10 km (2), 5×5 km (2), 2,5×2,5 km (3).

Élőhelye: A Zempléni-hegységben bokrokkal, facsoportokkal tarkított réteken, kaszálókon, erdőszéli bokorsávokban, néhány éves irtásokban, Somogy és Zala megyében égerlápok, tölgyesek szélein, tisztásokon találkozhatunk a fajjal. Gyakrabban figyelhető meg víz közelében.

Életmódja: A keresztes vipera elsősorban nappali életmódot folytat. A telet üregekben, farönkökben hibernálva tölti, általában októbertől, március-áprilisig. A felnőtt keresztes viperák elsősorban kismélsőkkel táplálkoznak. Ritkábban gyíkokat, békákat és madarakat is fogyasztanak. A fiatal egyedek táplálékát elsősorban békák és gyíkok illetve újszülött kismélsők teszik ki.

Státusz, védelem: A keresztes vipera Magyarországon ritka. Állományai általában kis egyedszámúak, ezért is veszélyeztetettek. Ehhez hozzájárul az élőhelyek eltűnése és feldarabolódása, a területen folytatott intenzív vadgazdálkodás, a helyi lakosságnak a vele szembeni ellenszenvé stb. Természetvédelmi értéke: 250 000 Ft.

Lelőhelyei:

Balaton-medence:

Marcali: Boronkai-berek, 1991.06.02., 1 ad., Tóth László megfigyelése – Marcali: Marcali-legelő, 1989.08.25., 1 ad., TS – Táska: Nagybereki-fehérvíz-láp, 1997.07.15., 1 ad., TS.

Köszönetnyilvánítás

Ez a herpetofaunisztikai kötet nem készülhetett volna el, ha szerzője nem kerül szorosabb kapcsolatba dr. Marián Miklóssal, a hazai herpetológiai kutatás egyik jeles képviselőjével. Elsősorban neki köszönheti, hogy szűkebb szakmai területe, a kétszárnyú rovarok mellett, érdeklődése kisebb mértékben már kezdő tanárként, majd – bizonyos szintig – muzeológusként a kétéltűekre és a hüllőkre is kiterjedt.

Köszönet illeti mindazokat, akik megfigyelési adataik átengedésével hozzájárultak a Bakony-vidék és a Balaton-medence herpetofaunájának jobb feltárásához. Nevük szerepel a gyűjtők, illetve megfigyelők jegyzékében, valamint rövidítve a faunisztikai adatközlő fejezetben.

Külön köszönettel tartozom a Magyar Természettudományi Múzeum, illetve az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeuma vezetőinek a kötet megjelentetésének támogatásáért. A Nemzeti Kulturális Alap a nyomdaköltség nagyobb részének biztosításával járult hozzá a kötet kiadásához. A kézirat szakmai lektorálása Kovács Tibor és Vörös Judit herpetológusnak köszönhető.

Herpetofauna of the Bakony Mountains and the Balaton Basin (Amphibia, Reptilia) (Summary)

The results of previous surveys on the amphibian and reptile fauna of the Bakony Mts. in geographical terms were summarized by Miklós Marián in 1988, in the 20th issue of the serial „Achievements of the research on the natural history of Bakony Mountains”.

No individual publication has been released on the herpetofauna of the Balaton Basin so far, but Miklós Marián mentions the amphibian and reptile data from the lake, the lake shore and the Tapolca Basin. Altogether the presence of 22 species (13 amphibians and 9 reptiles) is confirmed in the Bakony Mountains.

Since the publication of Marián's book, intensive herpetological research has taken place in the area during the last two and a half decades. These were published in several scientific publications and project reports. The vast majority of the available data are first-hand field observations by the author, Sándor Tóth. The Amphibian and Reptile Conservation Group of the MME Birdlife Society collected a considerable amount of data in the framework of the Amphibian and Reptile Mapping Project. The accumulation of an enormous data pool through almost three decades of collection and observation motivated the author to summarize and publish the results in a separate issue.

In the introduction based on 101 publications, herpetological research in Lake Balaton and Balaton-Basin is summarized from the beginning of the 18th century. The amphibian and reptile species are only briefly described.

In the materials and methods section, the geographical structure of the studied area is presented, and a schematic map is provided. The distribution data is mapped in a UTM coordinate system. Locations collected from literature and recent findings are shown in separate maps that well demonstrate the substantial increase in the number of sites during the last three decades. Distribution maps of each species are placed in the section where the species are characterized.

The list containing 1563 sites of collection or observation contains, in the vast majority of cases, the description of the closest site within the administrative area of the municipality. For each listed site, a 2.5x2.5 km UTM sub-code and geographical coordinates are indicated that allow relatively easy identification of the site of collection/observation.

Collection methods, habitat types, data on density, developmental stage, age or type of water body in case of amphibians, etc. as well as the name of collectors/observers/data providers are abbreviated.

In the results section, the type of studied aquatic habitats, the distribution of each amphibian species by the type of aquatic habitats, and pH measurements are given. The phenological characteristics of amphibian and reptile species of the studied region are summarized on collective and separate phenological diagrams.

The most extensive part of the book is the list of species and site data. In addition to 15 native amphibian and 12 native reptile species and subspecies, 3 alien turtle species are also discussed here. The habitats and landscapes, as well as the species are presented on several original photographs.

The book is closed with acknowledgements, an English summary, references and an index.

Irodalom

- BAKÓ B. & KORSÓS Z. (2001): A magyarországi herpetofauna U.T.M.-térképezésének felhasználási lehetőségei. – *Állattani Közlemények* **84**: 43–52.
- BALI J. (1982): A fali gyík – *Lacerta muralis* Laur. – Veszprém városi előfordulása – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **5**: 147–160.
- BANKOVICS A. (1974): A Bakony gerinces faunájának legújabb kutatási eredményei – In: TÓTH S. (szerk.): *Az V. Bakony-kutató ankét*: p. 27–31.
- BARTA Z. (1996): Adatok (1980–1995) a Bakony hegység és peremterületei gerinces faunájának (Amphibia, Reptilia, Mammalia) ismeretéhez I. – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **15**: 125–152.
- BARTA Z. (1997): Kétéltűek, hüllők – Amphibia, Reptilia. – In: MADARÁSZ L. (szerk.): *Csopak története*, 73–76.
- BARTA Z. (1999): Kétéltűek, hüllők – Amphibia, Reptilia. – In: MADARÁSZ L. (szerk.): *Balatonfüred és Balatonarács története*, 80–83.
- BARTA Z. (2000): Gerincesek. – In: BAUER N. & KENYERES Z. (szerk.): A Balaton-felvidéki Nemzeti Park, II. ütem, Természetvédelmi Kezelési Terv, 1. rész: A Tobruki-nádas. – Kutatási jelentés, BfNPI Adattára, Csopak
- BARTA Z. (2002a): Gerincesek. – In: BAUER N. & KENYERES Z. (szerk.): A Balaton-felvidéki Nemzeti Park, II. ütem, Természetvédelmi Kezelési Terv, 2. rész: A Vilonyai hegyek (Nyerges-hegy, Mogyorós-hegy, Martonvári-hegy) és a Megye-hegy. – Kutatási jelentés, BfNPI Adattára, Csopak
- BARTA Z. (2002b): Gerincesek. – In: BAUER N. & KENYERES Z. (szerk.): A Balaton-felvidéki Nemzeti Park, II. ütem, Természetvédelmi Kezelési Terv, 3. rész: A tervezési terület Balatonfüred, Csopak, Alsóörs, Balatonalmáditól északra elterülő, északról Hidegkút–Veszprémfajs–Szentkirályszabadja által határolt részei. – Kutatási jelentés, BfNPI Adattára, Csopak 116.
- BOHN P. (1966): A sümegei kréta korú teknőslelet. – *Földtani Közöny* **96** (1): 111–118.
- DÉVAI GY. (1997): Vízter-tipológiai törzsadattár (V-NÉR). – In: FEKETE G., MOLNÁR ZS. & HORVÁTH F. (szerk.): A magyarországi élőhelyek leírása, határozója és a Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer pp. 293–298.
- DÉVAI GY., MISKOLCZI M., PÁLOSI G., DÉVAI I. & HARANGI J. (1994): A magyarországi szitakötő imágók (Insecta: Odonata) 1982-ig közölt előfordulási adatainak bemutatása UTM hálótérképeken. – *Studia odonatologica hungarica* **2**: 1–100.
- DÉVAI GY., VÉGVÁR P., NAGY S., BANCSI I., MÜLLER Z., CSABAI Z., BÁRDOSI E., GÓRI SZ. – GRIGORSZKY I., GYÖRINÉ MOLNÁR B., JUHÁSZ P., KASZÁNÉ KISS M., KELEMENNÉ SZILÁGYI E., KISS B., KOVÁCS P., MACALIK K., MÓRA A., OLAJOS P., MISKOLCZI M., TESZÁRNÉ NAGY M., TÓTH A., TURCSÁNYI I. & ZSUGA K. (1999): A Boroszló-kerti-Holt-Tisza ökológiai vízminősége. – *Acta biologica debrecina, Supplementum oecologica hungarica* **10**(1): 13–216.
- DELY, O. GY. (1958): Les nouveaux habitat du Triton alpestre (*Triturus alpestris*), en Hongrie. – *Opuscula Zoologica* **2**: 19–25.
- DELY, O. GY. (1959): Examen du Triton alpestre (*Triturus alpestris* Laurenti) specialement en vue des populations de la Hongrie et des Carpathes. – *Acta zoologica hungarica* **5**: 255–315.
- DELY, O. GY. (1960): Examen biometrique, ethologique etoecologique du Triton alpestre (*Triturus alpestris* Laurenti) des populations du Basin des Carpathes. – *Acta zoologica hungarica* **6**: 57–102.
- DELY, O. GY. (1964): Contribution à l'étude systematique, zoogeographique et génétique de *Rana arvalis* Nilss. et *Rana arvalis* wolterstorffii Fejérv. – *Acta zoologica hungarica* **10**(3-4): 309–361.

- DELY, O. GY. (1965): Schildkrötenreste (*Emys orbicularis* L.) aus Avaren- und Longobarden-Gräben. – *Vertebrata Hungarica* 7: 13–34.
- DELY, O. GY. (1966): Angaben über die Feuersalamanders (*Salamandra salamandra* L.) im Karpatenbecken. – *Vertebrata Hungarica* 8: 69–88.
- DELY, O. GY. (1967): Kétéltűek – Amphibia. – *Fauna Hungariae* 20 (3): 1–80. Akadémiai Kiadó, Budapest
- DELY, O. GY. (1974): Adatok a kárpát-medencei törékeny gyík (*Anguis fragilis* Linnaeus) rendszertanához és elterjedéséhez. – *Vertebrata Hungarica* 13: 39–79.
- DELY, O. GY. (1978): Hüllők – Reptilia. – *Fauna Hungarica* 20(4): 1–120. Akadémiai Kiadó, Budapest
- DELY, O. GY. & MARIÁN, M. (1960): Contributions à l'étude de la repartition de la Vipère commune (*Vipera berus* L.) en Hongrie. – *Vertebrata Hungarica* 2(2): 175–188.
- DORNYAY B. (1927): Bakony. – *Turistaság és Alpinizmus Lap-, Könyv- és Térképkiadó RT.* kiadása, Budapest, p. 27–28.
- DÖVÉNYI Z. szerk. (2010): Magyarország kistájainak katasztere. – *MTA Földrajztudományi Kutatóintézet*, Budapest, 876 pp.
- EDELÉNYI B. (1963): Hazai hüllők néhány újabb belső élősködő férgje. – *Az Egri Tanárképző Főiskola Évkönyve* 1: 323–342.
- ENTZ G. & SEBESTYÉN O. (1942): A Balaton élete – *Kir. M. Természettudományi Társulat*, Budapest, 366 pp.
- FARKAS J. & PUKY M. (1997a): Vertebrata (Amphibia, Insectivora, Rodentia) faunisztikai vizsgálatok a Balaton néhány befolyója mentén. – *Hidrológiai Közöny* 77: 41–42.
- FARKAS, J. & PUKY, M. (1997b): The Amphibia, Insectivora and Rodentia (Vertebrata) fauna along some inflows of Lake Balaton. – *Opuscula Zoologica* 29-30: 63–73.
- FARKAS J. & PUKY M. (2001): Kisémlős (Insectivora, Rodentia) és kétéltű- (Amphibia) közösségek vizsgálata a Balaton vízgyűjtőterületén. – *Hidrológiai Közöny* 81: 358–360.
- FEJÉRVÁRY G. (1916): Újabb adatok az *Ablepharus pannonicus* magyarországi elterjedéséhez – *Állattani Közlemények* 15(3–4): 331–332.
- FEJÉRVÁRY-LÁNGH, A. (1943): Beiträge und Berichtungen zum Amphibien-Teil des ungarischen Faunenkataloges. – *Fragmenta faunistica Hungarica* 6: 42–58.
- FEJÉRVÁRY-LÁNGH, A. (1943): Beiträge und Berichtungen zum Reptilien-Teil des ungarischen Faunenkataloges. – *Fragmenta faunistica Hungarica* 6: 81–98.
- FITZINGER, L. J. (1824): Ueber den *Ablepharus pannonicus*, eine neue Eidechse aus Ungarn. – *Verhandlungen der Gesellschaft Naturforschender Freunde zu Berlin* 1: 297–302.
- GÁL J. T., SZABÓ K. & VÖRÖS J. (2012): Kitridiomikózis vizsgálata egy magas-bakonyi vizes élőhely kétéltűközösségén – *Állattani Közlemények* 97(1): 47–59.
- GUBÁNYI A., VÖRÖS J., KISS I., DANKOVICS R., BABOCSAY G., KOVÁCS T., MOLNÁR P. & SOMLAI T. (2010): Az alpesi tarajosgőte (*Triturus carnifex*), a dunai tarajosgőte (*T. dobrogicus*) és a vöröshasú unka (*Bombina bombina*) magyarországi elterjedésének elemzése. – *Állattani Közlemények* 95 (2): 253–279.
- HÁMORI M., PUKY M. & SCHAD P. (2003): Kétéltűek és hüllők előfordulása Fejér megyében. – *Folia Historico Naturalia Matraensis* 27: 333–340.
- HERCZEG, G., TÓTH, T., KOVÁCS, T., KORSÓS, Z. & TÖRÖK, J. (2004): Distribution of *Ablepharus* kitaibelii fitzingeri Mertens, 1952 (Squamata: Scincidae) in Hungary. – *Russian Journal of Herpetology* 11(2): 99–105.
- HOLZINGER G., KOVÁCS T. & TÖRÖK J. (1996): Csigák (Gastropoda) a kis-balatoni kétéltűek (Amphibia) táplálékában – *Állattani Közlemények* 81: 59–63.
- HORVÁTH G. (1918): Kitaibel Pál állattani megfigyelései. – *Annales historico-nationales Musei nationalis Hungarici* 16: 1–26.
- ILOSVAJ GY. (1980): Néhány Anura faj ökológiai vizsgálata – In: TÓTH S. (szerk.): *A nyolcadik*

- Bakony-kutató ankét*, Zirc, pp. 25–32.
- ILOSVAY GY. (1981): A Farkasgyepői bükkös ökoszisztéma herpetofaunája – *A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei*, **16**: 227–231.
- ILOSVAY GY. (1982): Adatok a Somló-hegy hüllőfaunájának ismeretéhez (Reptilia) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **1**: 181–183.
- ILOSVAY GY. (1985a): A zirci arborétum herpetofaunájáról – In: TÓTH S. (szerk.): A zirci arborétum élővilága, I. – *A Bakony természettudományi kutatásának eredményei* **16**: 87–92.
- ILOSVAY GY. (1985b): Az Északi-Balaton-part és a Balaton-felvidék herpetofaunájáról. – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **4**: 191–212.
- ILOSVAY GY. & SZITTA T. (1980): A zirci Bakonyi Természettudományi Múzeum gerinces (Vertebrata) gyűjteménye. – *A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei* **15**: 213–223.
- JAEKEL, O. (1911): Placochelys placodonta a Bakony felsőtriászkorú rétegeiből. – In: LÓCZY L. (1897–1918): *A Balaton Tudományos Tanulmányozásának Eredményei*. Budapest, III. Függelék, 88 pp.
- JÁNOSSY D. & DARNAY-DORNYAI B. (1961): A Sikaliktya-barlang (Keszthelyi-hegység) szubfosszilis faunája – *Vertebrata hungarica* **3**(1–2): 119–122.
- JÁVORKA S. (1957): Kitaibel Pál. – Budapest, 215 pp.
- KALICZKA L. & RAKK T. (2000): Vizeinket is védjük erdeinkben. Vízgazdálkodás a HM VERGA Rt. területén. – *Erdészeti Lapok* **135**(2): 50–52.
- KEVE A. (1972): Herpetológiai jegyzetek a Balatonról és környékéről (1946–1972). – Kézirat
- KISS I., DANKOVICS R., FIRMÁNSZKY G., MOLNÁR P. & SZITTA T. (2006): Alpesi götte. Fajmegőrzési tervek. – Kutatási jelentés, KvVM Természetvédelmi Hivatal, Budapest, 24 pp.
- KORDOS L. (1984): A bodajki Rigó-lyuk újholocén kitöltésének vizsgálata – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **3**: 31–42.
- KORSÓS Z. (1997): A kockás sikló (*Natrix tessellata*) állományainak populációbiológiai felmérése. 1997. évi zárójelentés. – Kutatási jelentés, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, 20 pp.
- KORSÓS Z. (2007): A magyar gyík. – *Természet világa* **138**(8): 372–373.
- KOVÁCS T. (2004): Kis-Balaton természetvédelmi monitoring, kétlétű és hüllőfauna vizsgálata. – Kutatási jelentés. Balaton-felvidéki Nemzeti Park, 6 pp.
- KOVÁCS T. (2009): Kétlétű és hüllő felmérések a Felső-Kongó-réteken. – Kutatási jelentés. Balaton-felvidéki Nemzeti Park, 8 pp.
- KOVÁCS T. (2010): Kétlétű-hüllő monitorozás a Tapolcai-medence NATURA 2000 site kijelölt mintaterületen. – Kutatási jelentés. Balaton-felvidéki Nemzeti Park 3 pp.
- KOVÁCS T. (2010a): Kétlétűek és hüllők Porván: 3. Magyar Biodiverzitás Nap. – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **27**: 147–149.
- KOVÁCS T. (2010b): Pannongyík monitorozásának előkészítése Várpalota térségében. – Kutatási jelentés. Balaton-felvidéki Nemzeti Park, 6 pp.
- KOVÁCS T. (2010c): Kétlétűek és hüllők a Tési-fennsíkon, Várpalota és Inota 2010–2011. – Kutatási jelentés. Balaton-felvidéki Nemzeti Park, 63 pp.
- KOVÁCS T. (2012): Kétlétű- és hüllőfelismerések a Fekete-hegyen. – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **29**: 141–148.
- KOVÁCS T. & TÖRÖK J. (1992): Nyolc kétlétű faj táplálkozásökológiai vizsgálata a Kis-Balatonon – *Állattani Közlemények* **78**: 47–53.
- KOVÁCS T. & TÖRÖK J. (1996): Minimális mintaszám békák (*Anura*) táplálékdiverzitásának becsüléséhez. – *Állattani Közlemények* **81**: 65–71.
- LANSZKI J. & NAGY L. (2003): A Látrányi Puszta Természetvédelmi Terület gerinces (Vertebrata) faunájának felmérése – *Natura Somogyiensis* **5**: 279–290.

- LENDL A. (1892): Hazánk egyik specialitásától. – In: *Emlékkönyv a Királyi Magyar Természettudományi Társulat félszázados jubileumára*. – Királyi Magyar Természettudományi Társulat, Budapest, pp. 499–510.
- LENDL A. (1899): Hazánk néhány specialitásától – *Természetrajzi Füzetek* **23**: 39–55.
- LOVASSY S. (1927): Magyarország gerinces állatai és gazdasági vonatkozásai – Királyi Magyar Természettudományi Társulat, Budapest, 895 pp.
- LÖW, P., SASS, M., CSÖRGŐ, T. & TÖRÖK, J. (1989): Biochemical investigation of the *Rana esculenta* complex in Kis-Balaton Nature Reserve, Hungary. – *Acta Biologica Hungarica* **40**(1–2): 137–144.
- LÖW, P., TÖRÖK, J., SASS, M. & CSÖRGŐ, T. (1990): Kétéltűek táplálkozásbiológiája a Kis-Balaton természetvédelmi területén. – *Állattani Közlemények* **76**: 79–89.
- MARIÁN M. (1959): A vöröshasú unka (*Bombina bombina* L.) zöldszínű változata. – *Vertebrata hungarica* **1**(2): 155–160.
- MARIÁN M. (1982): Néhány kétéltű és hüllőfaj szerepe az Északi- és a Keleti-Bakony ökoszisztémában. – In: TÓTH S. (szerk.): *A Magas-Bakony természettudományi kutatásának újabb eredményei* – Bakonyi Természettudományi Múzeum, Zirc: 101–106.
- MARIÁN M. (1987): A Bakony herpetofaunájának múltja, jelene és jövője – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **6**: 129–136.
- MARIÁN M. (1988): A Bakony hegység kétéltű és hüllőfaunája (Amphibia, Reptilia) Herpetológiai alapvetés – *A Bakony természettudományi kutatásának eredményei* **20**: 1–105.
- MARIÁN M. & MARIÁN O. (1973a): A Bakony herpetológiai kutatása – In: TÓTH S. (szerk.): A negyedik Bakonykutató anket – *A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei* **12**: 34–36.
- MARIÁN M. & MARIÁN O. (1973b): Anuren-Knochenreste aus Eulengewöllen. – *Vertebrata hungarica* **14**: 9–18.
- MARIÁN M. & MARIÁN O. (1980): A Fenyőfői Ösfenyves kétéltűi és hüllői – *A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei* **15**: 189–196.
- MARIÁN M. & SZABÓ I. (1968): Adatok az Északi-Bakony herpetofaunájához – *A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei* **7**: 409–425.
- MÉHELY L. (1897): Kétéltűek és csúszómászók (Amphibia et Reptilia) – In: LÓCZY L. (szerk.): *A Balaton tudományos tanulmányozásának eredményei* **2. I.**: 213–218.
- MÉHELY L. (1897): Lurche und Kriechtiere. Amphibia & Reptilia. – *Die Fauna des Balatonsees*. – Wien, 238 pp.
- MÉHELY L. (1918): Reptilia & Amphibia. Hüllők – Kétéltűek. – In: PASZLAUSZKY J. (szerk.): *A Magyar Birodalom állatvilága*. Kir. M. Természettudományi Társulat, Budapest, p. 1–12.
- MÉSZÁROS A. (2006): Kétéltűek felmérése a Tihanyi tájegység területén. – Kutatási jelentés, Balaton-felvidéki Nemzeti Park, 7 pp.
- MÉSZÁROS F., GUBÁNYI A., KORSÓS Z. & CSORBA G. (1998): A Balaton parti övezete gerinces faunájának biomonitoringja. – In: SALÁNKI J. & PADISÁK J. (szerk.): *A Balaton kutatásának 1997-es eredményei*. Veszprém: MTA–VEAB: Miniszterelnöki Hivatal Balatoni Titkársága, pp. 157–160.
- MOLNÁR P. (2004): Alpesi götte élőhely és előfordulási adatok valamint élőhelyvédelmi javaslatok a Balaton-felvidéki, a Bükk és az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóságok működési területein. – Kutatási jelentés, pp. 24.
- MOLNÁR P., PUKY M. & HAJDU Á. (2001): Alpesi götte (*Triturus alpestris* Laurenti, 1768) lelőhelyek Magyarországon. – *Folia Historico Naturalia Matraensis* **25**: 315–322.
- PAPP J. (1968): A Bakony hegység állatföldrajzi viszonyai – *A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei* **7**: 251–314.
- PÉCHY T. & HARASZTHY L. (1997): Magyarország kétéltűi és hüllői. – Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, Budapest, 113 pp.

- PÉCHY T., KORSÓS Z. & KERESZTESI P. (1996): Kételtűek és hüllők elterjedésének országos térképezése. – Magyar Madártani Egyesület, Budapest, 16 pp.
- PUKY, M. & FARKAS, J. (1998): Small mammal (Insectivora, Rodentia) and amphibian communities in the drainage area of Lake Balaton. – *Opuscula Zoologica* 31: 89–97.
- PUKY, M., GÉMESI, D. & SCHÁD, P. (2004): Distribution of *Emys orbicularis* in Hungary with notes on related conservational and environmental education activities. – *Biologia Bratislava* 59 (Supplementum) 14: 55–60.
- PUKY M., SCHAD P. & SZÖVÉNYI G. (2005): Magyarország herpetológiai atlasza. – *Varangy Akciócsoport Egyesület, Budapest*, 207 pp.
- SALLAI Z. & PUKY M. (1998): A „Nimfea” Természetvédelmi Egyesület Halfaunisztikai Munkacsoportjának rák- (Decapoda), kételtű- (Amphibia) és hüllő- (Reptilia) faunisztikai adatai. – *A Puszta* 1(15): 137–154.
- SCHÄFFER D. A. & PURGER J. J. (2005): A barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*) elterjedése Magyarországon – *Állattani Közlemények* 99(1): 25–39.
- SEY O. (1968): Adatok a Bakony gerinces állatainak parazita féregfaunájához I. – *A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei* 7: 315–375.
- SIPOS I. (1986): A Bakonyi Természetudományi Múzeum Bombina gyűjteményének statisztikai összehasonlítása. – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 5: 147–160.
- SIPOS I. & WENINGER T. (1984): Botanikai és zoológiai megfigyelések a Séd környékén; az eredéstől Veszprémig. – *A Veszprém Megyei Múzeumok Baráti Köre természettudományi szakcsoportjának füzetei* 2: 1–24.
- SOLTI B. & VARGA A. (1988): Kételtű és hüllő adatok Magyarországról. – *Folia Historico Naturalia Matraensis* 13: 113–116.
- SZABÓ, I. (1959): Contribution à larépartition du Sonneur aux pieds épais (*Bombina variegata* L.) en Hongrie. – *Vertebrata hungarica* 1: 191–169.
- SZABÓ I. (1973): Adatok a Bakony hegység gerinces faunájához. – *A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei* 12: 601–609.
- SZABÓ K., LIKER A. & KORSÓS Z. (2000): A fluktuáló aszimmetria vizsgálata két magyarországi kockás sikló (*Natrix tessellata*) populációban. – *Állattani Közlemények* 85: 59–68.
- SZABÓ, K. & VÖRÖS, J. (2014): Distribution and hybridization of *Anguis fragilis* and *A. colchica* in Hungary – *Amphibia–Reptilia* 35: 135–140.
- SZUNYOGHY J. (1945): Az *Ablepharus kitaibelii* Birron & Bory új lelőhelye Magyarországon. – *Állattani Közlemények* 44: 61–62.
- TÓTH S. (1983): A Bakony állatvilága. – In: MÉSZÁROS GY. (szerk.): *Bakony, Balaton-felvidék útikalauz*, Budapest, pp. 98–113.
- TÓTH S. (1984): Kirándulási kalauz, 3. Túrák a Bakony-hegységben. – Országos Pedagógiai Intézet, Budapest, 156 pp.
- TÓTH S. (1987): Az UTM hálótérképezés eredményei és feladatai a Bakony hegységben. – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 6: 43–56.
- TÓTH S. (2009a): Veszprém megye állatvilága. – In: GALAMBOS I. (szerk.): *Veszprém megye monográfiája I: Természeti viszonyok*, 217–290 pp.
- TÓTH S. (2009b): Adatok Veszprém közigazgatási területének élővilágához. – *Veszprémi Szemle* 11(3–4): 73–86.
- VARGA A. (1995): Kételtű és hüllő adatok Magyarországról. – *Folia Historico Naturalia Matraensis* 20: 209–217.
- VARRÓK S. (1955): Az 1950–53. évi bakonyi barlangi ásatások őslénytani eredményei – *A Magyar Állami Földtani Intézet évi jelentése az 1953. évről*, 491–502 pp.
- VÁSÁRHELYI I. (1965): A kételtűek és hüllők hasznáról és káráról – Budapest, 220 pp.
- VÖRÖS J. (2006): A *Bombina bombina* és a *Bombina variegata* morfológiai és genetikai vizsgálata Magyarországon, különös tekintettel filogeográfiájukra és a két faj által alkotott

- hibridzónákra. – Eötvös Lóránd Tudományegyetem Természettudományi Kar, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, 11 pp.
- VÖRÖS, J. (2007): Terjedő új kórokozó vagy globális felmelegedés? – *Természet Világa*, április, pp. 178–180.
- VÖRÖS J. (2008a): A vöröshasú unka (*Bombina bombina* L.) és a sárgahasú unka (*Bombina variegata* L.) elterjedése Magyarországon. – *Természetvédelmi Közlemények* **14**: 45–59.
- VÖRÖS J. (2008b): Kétéltű- és hüllőfajok vizsgálata az Északi-Bakony Natura 2000 területein. – Kutatási jelentés, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, 7 pp.
- VÖRÖS J. (2008c): Kétéltű- és hüllőfajok vizsgálata az Északi-Bakony Natura 2000 területein. – Kutatási jelentés, Balaton-felvidéki Nemzeti Park, 22 pp.
- VÖRÖS J. (2010): Kétéltűek és hüllők monitorozása a NBmR keretein belül 2010. – Kutatási jelentés, Balaton-felvidéki Nemzeti Park, 6 pp.
- VÖRÖS J. (2012): 2012. év hüllője: a lábatlangyík. A közönséges és a kékpettyes lábatlangyík Magyarországon. – *Madártávlat* **19**(2): 25–28.
- VÖRÖS J., DANKOVICS R., HARMOS K., DOBAY G. & KISS I. (2010): A foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*) előfordulása és természetvédelmi helyzete Magyarországon. – *Állattani Közlemények* **95**(1): 121–149.

Melléklet

A gyűjtőhelyek jegyzéke

Lelőhely	UTM	Koor dináta	
		Szélesség	Hosszúság
Bakony-vi dék			
Ácsteszer	BT75B3	N47°24'24.98"	E18°00'22.17"
Ácsteszeri-árok (Ácsteszer)	BT75D1	N47°25'21.41"	E18°01'41.62"
Ácsteszeri-horgásztó (Ácsteszer)	BT75A4	N47°24'20.63"	E18°01'05.82"
Agár-tető (Sáska)	XN90A2	N46°57'58.67"	E17°30'13.79"
Agyagos-kistó (Csabrendek)	XN70D4	N46°59'20.40"	E17°21'28.31"
Ajkacsingeri-parkerdő (Ajka)	XN91D2	N47°04'49.25"	E17°35'40.38"
Ajkarendek (Ajka)	XN92A4	N47°08'10.18"	E17°34'10.18"
Aka	BT75C4	N47°24'06.62"	E18°04'18.66"
Akai-kisvízfolyás (Aka)	BT75C4	N47°23'38.13"	E18°04'21.42"
Akai-újtó (Aka)	BT75C4	N47°23'45.47"	E18°04'21.00"
Akli (Zirc)	YN13A4	N47°13'43.88"	E17°50'06.95"
Alginitbánya (Pula)	YN00B2	N47°00'00.55"	E17°38'06.43"
Alginitbánya-tó (Pula)	YN00B2	N46°59'58.56"	E17°38'04.41"
Alsó-Hajag (Hárskút)	YN02D3	N47°10'45.76"	E17°45'00.82"
Alsó-Kis-völgy (Veszprém)	YN22B3	N47°08'39.64"	E17°57'37.64"
Alsó-kóhát (Kővágóörs)	XM99C1	N46°50'45.58"	E17°35'47.81"
Alsóperce (Olaszfalu)	YN23C2	N47°13'36.26"	E17°59'02.67"
Alsó-rétek, Ajkarendek (Ajka)	XN92A4	N47°08'13.36"	E17°33'41.58"
Alsótekeres (Enying)	BT80C2	N46°57'14.89"	E18°11'55.46"
Alsó-tó (Várpalota)	BT82D2	N47°10'41.76"	E18°10'09.80"
Ámos (Eplény)	YN23A1	N47°11'50.31"	E17°55'56.93"
Annamalom (Monostorapáti)	XN90C1	N46°56'13.71"	E17°34'41.38"
Apátság-erdő (Écs)	YN06B2	N47°33'07.79"	E17°40'56.44"
Apró-hegyek (Balatongyörök)	XM78C4	N46°46'47.85"	E17°21'02.54"
Aranvos-hegy (Kajárpéc)	XN96D3	N47°30'19.06"	E17°38'29.85"
Aranvos-kút (Öskü)	BT72D4	N47°10'38.01"	E18°04'48.98"
Aranvoskút-i-dűlő (Öskü)	BT72D4	N47°10'36.31"	E18°04'39.93"
Aranvos-völgy (Csesznek)	YN14D2	N47°20'51.67"	E17°51'48.54"
Aranvos-völgy (Veszprém)	YN22A1	N47°06'11.50"	E17°54'34.80"
Arborétumi-tó (Zirc)	YN13D4	N47°15'40.48"	E17°52'42.41"
Asszonyfai-mocsár (Győrasszonyfa)	YN16A2	N47°29'47.69"	E17°47'41.70"
Asszony-rét (Bakonytamási)	YN05D1	N47°25'00.76"	E17°43'56.07"
Asszony-tava (Lepsény)	BT80D3	N46°58'20.28"	E18°13'22.56"
Attyapuszta (Pápakovácsi)	XN83D4	N47°15'58.69"	E17°30'27.69"
Attyapuszta-i-láprét (Pápakovácsi)	XN93B2	N47°15'29.06"	E17°31'11.21"
Attyapuszta-kertitő (Pápakovácsi)	XN83D4	N47°15'50.50"	E17°30'22.32"
Augusztintanya (Hárskút)	YN03C3	N47°12'08.08"	E17°45'02.56"
Augusztintanyai-dísztó (Hárskút)	YN03C3	N47°12'10.24"	E17°44'53.48"
Augusztintanyai-tó (Hárskút)	YN03C3	N47°12'11.00"	E17°44'55.79"
Bácsi-rét (Káptalantóti)	XM99A2	N46°51'21.69"	E17°31'41.32"
Badacsony (Badacsonytomaj)	XM98A2	N46°47'14.76"	E17°30'22.21"
Badacsony-alja (Várpalota)	BT83A1	N47°12'37.59"	E18°05'39.39"
Badacsony-hegy (Badacsonytördemic)	XM88D3	N46°47'59.60"	E17°29'12.20"
Baglyas-hegy (Várpalota)	BT83C4	N47°12'44.20"	E18°12'11.96"
Bagómalom-tó (Vászőly)	YN10A1	N46°56'08.96"	E17°45'45.67"
Bakonybél	YN03D1	N47°15'13.08"	E17°43'44.88"
Bakonygyepes (Ajka)	XN92A4	N47°08'17.10"	E17°33'02.22"

Bakonygyepesi-tó (Ajka)	XN92A4	N47°08'24.94"	E17°33'28.33"
Bakonyjákó	XN93C2	N47°13'28.40"	E17°36'02.90"
Bakonynána	YN24A3	N47°16'51.60"	E17°58'13.90"
Bakonyánai-vízfolyás (Bakonynána)	YN24A3	N47°16'47.63"	E17°58'08.07"
Bakonypéterd	YN16A1	N47°27'58.45"	E17°14'49.81"
Bakonypölöske	XN83C3	N47°12'34.99"	E17°29'16.63"
Bakonyvárkány	BT85B2	N47°26'51.97"	E18°06'03.69"
Bakonyszentkirály	YN14D4	N47°21'44.12"	E17°53'13.28"
Bakonyszentlászló	YN15A1	N47°23'21.24"	E17°48'11.66"
Baláta-horgászó (Bakonycseme)	BT84B1	N47°19'44.78"	E18°05'55.67"
Balatoncsicsó	YN00A3	N46°55'35.28"	E17°40'11.08"
Balatonhenye	XN99D4	N46°54'44.97"	E17°36'52.04"
Balatonszőlős	YN10B3	N46°57'59.99"	E17°49'45.19"
Balinkabányai-mocsár (Balinka)	BT84A4	N47°18'58.61"	E18°08'13.82"
Ballai-magyal (Tés)	BT73A4	N47°13'29.22"	E18°00'27.53"
Bánd	YN12A2	N47°07'17.99"	E17°46'47.72"
Bándi-mező (Várvölgy)	XM79A4	N46°52'03.73"	E17°16'44.07"
Bándi-patakok (Bánd)	YN12A1	N47°07'01.58"	E17°46'55.01"
Bándi-patakok (Herend)	YN02D4	N47°08'35.14"	E17°45'44.38"
Bánta-forrás (Öskü)	BT72D4	N47°10'27.96"	E18°05'02.90"
Bántai-homokbányamocsár (Várpalota)	BT83A1	N47°11'42.33"	E18°06'21.76"
Bántai-homokbányatavak (Várpalota)	BT83A1	N47°11'44.15"	E18°06'13.07"
Bántai-mocsártó (Öskü)	BT72D4	N47°10'59.70"	E18°05'44.55"
Bántai-vízfolyás (Várpalota)	BT82B2	N47°10'59.30"	E18°05'44.25"
Bánta-part (Várpalota)	BT83A1	N47°11'52.02"	E18°06'20.93"
Bánva-ér (Pápat eszér)	YN05A3	N47°23'17.30"	E17°42'14.44"
Bánvagödör-mocsár (Dudar)	YN24B3	N47°18'12.73"	E17°55'17.67"
Bánvász-kút (Bakonybél)	YN03D3	N47°14'29.87"	E17°45'31.00"
Bánvatavak (Várpalota)	BT82D2	N47°10'53.37"	E18°09'47.63"
Bánvatelep (Herend)	YN02D1	N47°08'57.49"	E17°43'35.55"
Bánvatelepi-horgászó (Herend)	YN02D1	N47°08'58.77"	E17°43'30.23"
Bánvatelepi-mocsár (Herend)	YN02D1	N47°08'50.43"	E17°43'15.57"
Bánvató (Várpalota)	BT83A1	N47°11'56.03"	E18°05'47.84"
Barátság-park (Zirc)	YN13D2	N47°15'45.63"	E17°51'47.80"
Barbacs-hegy (Vállus)	XM79C1	N46°50'35.32"	E17°18'28.21"
Barkás-tó (Szentbékkálla)	XM99D1	N46°54'03.51"	E17°35'20.30"
Barnag	YN00D3	N46°58'44.48"	E17°44'49.20"
Bauxitbánya-gödör (Bakonyszentlászló)	YN14B2	N47°22'12.78"	E17°48'00.60"
Bauxitbánya-tó (Bakonyszlop)	YN24B1	N47°19'51.11"	E17°56'43.38"
Bauxitlencse-tó (Németbánya)	YN03C2	N47°13'54.80"	E17°38'56.56"
Bazaltbánya (Nagyvázsony)	XN91C4	N47°03'15.36"	E17°36'37.15"
Bazalt-kiszivék (Zalahaláp)	XM89D2	N46°55'28.63"	E17°27'34.72"
Bazaltutca (Nagygörbő)	XM69D2	N46°54'40.72"	E17°10'25.25"
Béb	XN94D1	N47°20'37.37"	E17°36'13.05"
Békaházi-tó (Porva)	YN13B3	N47°15'06.53"	E17°50'11.14"
Béka-tó (Devecser)	XN82A4	N47°06'44.34"	E17°26'28.54"
Békavár (Tényő)	XN96D4	N47°32'17.13"	E17°38'29.27"
Békavári-horgászó (Tényő)	XN96D4	N47°32'19.14"	E17°38'31.10"
Belátó-hegy (Várpalota)	BT83C3	N47°12'41.16"	E18°11'34.41"
Belső-tó (Tihany)	YM19D4	N46°54'26.59"	E17°52'55.63"

Bence-kert (Vindornyalak)	XM69D1	N46°53'15.19"	E17°11'42.49"
Berek-kút (Bazsi)	XN70A1	N46°55'27.23"	E17°14'20.73"
Berek-rét (Monostorapáti)	XN90A3	N46°55'42.30"	E17°32'31.62"
Bér-hegy (Tés)	BT73C4	N47°12'57.17"	E18°04'04.17"
Betekint-s-völgy (Veszprém)	YN11D4	N47°05'52.62"	E17°53'13.19"
Betlehem-tó (Pápateszér)	YN05A3	N47°22'26.98"	E17°41'53.36"
Bika-tó (Köveskál)	XM99D1	N46°53'52.20"	E17°35'19.53"
Bíró-réti-tó (Hánta)	BT75D2	N47°26'05.14"	E18°02'47.73"
Bittva (Bakonyjákó)	XN93C2	N47°13'11.81"	E17°36'41.33"
Bittva (Döbrönte)	XN93A4	N47°13'26.98"	E17°33'11.03"
Bittva (Németbánya)	YN93C4	N47°12'57.26"	E17°38'35.58"
Bittva-völgy (Bakonyjákó)	XN93C2	N47°13'55.12"	E17°35'25.21"
Bittva-völgy (Németbánya)	XN93C4	N47°13'06.05"	E17°37'55.32"
Bittva-völgyi-horgásztó (Döbrönte)	XN93A4	N47°13'23.16"	E17°33'02.69"
Bittva-völgyi-kistó (Döbrönte)	XN93A4	N47°13'12.83"	E17°33'48.41"
Bittva-völgyi-tó (Gamma)	XN93A2	N47°14'03.22"	E17°31'37.30"
B-nyiladék (Nagyvázsony)	YN01A2	N47°03'46.31"	E17°38'21.31"
Bocskor-hegy (Zirc)	YN14C1	N47°16'29.66"	E17°50'52.88"
Bocskor-hegy, Felsőcsinger (Ajka)	XN91D4	N47°00'28.43"	E17°36'55.00"
Bódé (Ajka)	XN91B2	N47°05'18.45"	E17°33'51.99"
Bódéi-erdő (Ajka)	XN91B4	N47°05'05.69"	E17°33'47.47"
Bódéi-forrás (Ajka)	XN91B4	N47°05'09.03"	E17°33'43.25"
Bodzás-kút (Bodajk)	BT84C4	N47°19'25.44"	E18°12'11.97"
Bolgár-földi-ér, Gyulafirátó (Veszprém)	YN22B3	N47°07'57.88"	E17°56'32.17"
Bonta-tó (Köveskál)	XM99D1	N46°53'46.90"	E17°35'13.26"
Bonta-tó (Szentbékálló)	XM99D1	N46°53'47.88"	E17°35'12.58"
Bomát-ér (Bakonypéterd)	YN16A1	N47°28'09.29"	E17°48'00.02"
Bomát-ér (Gic)	YN05D3	N47°25'32.01"	E17°44'41.77"
Bomát-ér (Románd)	YN05D4	N47°26'08.78"	E17°46'19.21"
Borostván-kút (Bakonybél)	YN03D1	N47°14'13.01"	E17°44'08.61"
Borostván-tó (Bakonybél)	YN03D1	N47°14'13.01"	E17°44'08.61"
Boroszlán-forrás (Olaszfalu)	YN23A2	N47°13'07.90"	E17°55'34.25"
Borzás-hegy (Hárskút)	YN12B4	N47°11'20.42"	E17°49'55.03"
Boszorkány-tó (Eplény)	YN23A2	N47°12'41.69"	E17°56'21.47"
Bozóti-rét (Salföld)	XM99A3	N46°50'24.57"	E17°33'13.09"
Bödön-kút (Fenyőfő)	YN04C3	N47°17'28.43"	E17°46'22.85"
Bödön-kúti-árok (Fenyőfő)	YN04C3	N47°17'23.49"	E17°46'20.93"
Bögre-völgy (Vápalota)	BT83A4	N47°13'33.94"	E18°09'21.94"
Buffogó (Zirc)	YN13D2	N47°15'18.42"	E17°51'26.05"
Buffogó-csermely (Zirc)	YN13D2	N47°15'21.39"	E17°51'24.74"
Buffogó-forrás (Zirc)	YN13D2	N47°15'23.53"	E17°51'20.38"
Bújó-lik (Ajka)	XN91C2	N47°02'35.87"	E17°35'16.30"
Burics-kistó (Pápateszér)	YN05A3	N47°22'37.39"	E17°41'44.02"
Burnót-patak (Kővágóörs)	XM99C4	N46°51'02.60"	E17°35'10.17"
Burok-völgy (Bakonykúti)	BT83D1	N47°15'16.96"	E18°10'26.42"
Burok-völgy (Isztaimér)	BT83D2	N47°15'55.35"	E18°07'09.54"
Búvár-tó (Herend)	YN02D1	N47°08'59.18"	E17°43'39.50"
Büdöskút (Vállus)	XM78D3	N46°48'40.61"	E17°19'27.14"
Büdös-tó (Öcs)	XN91C3	N47°00'55.69"	E17°37'17.45"
Bükös-árok (Isztaimér)	BT83B4	N47°16'13.09"	E18°12'54.93"

Bürkös-rét (Küngös)	BT81D1	N47°04'08.90"	E18°10'24.07"
Bürkös-réti-patak (Balatonfőkaán)	BT80D4	N47°00'30.93"	E18°13'32.24"
Cigány-gödör (Adásztevel)	XN94A3	N47°18'10.73"	E17°32'50.28"
Cihelka-csemely (Zirc)	YN13D1	N47°15'10.07"	E17°51'52.41"
Cihelka-ítatóvályú (Zirc)	YN13D1	N47°15'10.20"	E17°51'51.29"
Cihelka-kút (Zirc)	YN13D1	N47°15'09.74"	E17°51'49.45"
Cinca-Csík-gát (Enying)	BT80C3	N46°56'16.33"	E18°14'06.34"
Cinca-Csík-gát (Lepsény)	BT80D4	N46°59'53.52"	E18°13'43.94"
Cinca-Csík-gát mente (Lepsény)	BT90B2	N46°59'26.29"	E18°15'27.44"
Cinca-Csík-gát-tó (Lepsény)	BT90B2	N46°59'40.73"	E18°14'06.34"
Cuha-szurdok (Bakonyzentlászló)	YN14B4	N47°21'16.87"	E17°49'43.14"
Cuha-völgy (Csesznek)	YN14C2	N47°19'51.40"	E17°50'26.62"
Csángota-ér (Bakonyszücs)	YN04B2	N47°21'01.82"	E17°40'52.38"
Csapási-tábla, Szarvaskút (Zirc)	YN13C2	N47°13'28.90"	E17°51'29.28"
Csapó-hegy (Ugod)	YN03B4	N47°15'26.85"	E17°41'02.03"
Csapó-kút (Ugod)	YN03B4	N47°15'54.96"	E17°40'29.68"
Csárdahegyi-őskarszt (Úrkút)	YN01B2	N47°05'02.85"	E17°38'56.53"
Csárdapusztai-tó (Bakonytság)	YN05A2	N47°24'13.20"	E17°40'44.53"
Csárda-völgy (Borzavár)	YN14A3	N47°17'49.01"	E17°50'38.31"
Csatár-hegy (Veszprém)	YN12C1	N47°06'08.64"	E17°50'53.61"
Csatkai-tó (Csatka)	YN25A3	N47°23'00.76"	E17°58'49.63"
Csehbányai-felső (Csehbánya)	YN02B4	N47°11'59.13"	E17°40'58.30"
Csehbányai-tó (Csehbánya)	YN02B4	N47°10'59.89"	E17°40'57.87"
Csékúti-legelő (Ajka)	XN91D1	N47°04'45.02"	E17°33'41.58"
Csengő-hegy (Zirc)	YN13D1	N47°14'20.36"	E17°51'07.59"
Csengőhegyi-csermely (Zirc)	YN13C2	N47°13'58.16"	E17°50'32.87"
Csepegő-árok (Tés)	YN23D2	N47°15'50.88"	E17°59'58.35"
Cseri-domb (Váralota)	BT82B2	N47°10'52.47"	E18°06'30.35"
Cseri-dombi-homokbánya (Váralota)	BT82B2	N47°10'48.17"	E18°06'24.24"
Cseri-dombi-homokbányató (Váralota)	BT82B2	N47°10'48.17"	E18°06'24.24"
Cseri-tó (Váralota)	BT82B4	N47°10'45.06"	E18°06'16.02"
Cserszegtomaj	XM68D4	N46°48'55.95"	E17°12'35.55"
Csesznek	YN14D4	N47°21'18.45"	E17°52'59.17"
Csetény	YN24C2	N47°19'05.65"	E17°59'41.23"
Csetényi-rét (Vállus)	XM79A3	N46°50'42.78"	E17°17'59.86"
Csicsó-völgy (Olaszfalú)	YN23A4	N47°14'15.69"	E17°57'44.48"
Csicsó-völgyi-tó (Olaszfalú)	YN23A4	N47°13'57.67"	E17°58'09.27"
Csigere-patak (Ajka)	XN92A3	N47°07'42.81"	E17°34'40.56"
Csigere-patak (Devecser)	XN82C2	N47°08'15.35"	E17°27'02.31"
Csigere-patak, Bakonygyepes (Ajka)	XN92A4	N47°08'13.50"	E17°33'33.37"
Csikvándi-Bakony-ér (Vanyola)	XN95C1	N47°23'30.73"	E17°36'01.30"
Csobánc (Gyulakeszi)	XM99A2	N46°52'17.33"	E17°30'15.53"
Csojányosi-kőbánya (Kislőd)	YN02A1	N47°06'54.67"	E17°38'34.08"
Csojányos-völgy (Kislőd)	YN02A1	N47°06'39.48"	E17°39'16.47"
Csóka-hegy (Ravaszd)	YN06D1	N47°29'44.66"	E17°44'05.63"
Csókás-árok (Borzavár)	YN14B4	N47°16'57.41"	E17°50'15.14"
Csomainstrand (Veszprém)	YN12C3	N47°05'51.70"	E17°54'38.46"
Csomba-gödör (Adásztevel)	XN94A1	N47°18'13.52"	E17°31'53.75"
Csónakázó-tó (Ajka)	XN92A3	N47°06'40.42"	E17°33'37.42"
Csónakázó-tó (Veszprém)	YN12C3	N47°05'51.62"	E17°53'20.05"

Csór	BT93A1	N47°12'19.41"	E18°15'21.66"
Csótapuszta (Kolontár)	XN81B3	N47°04'25.93"	E17°29'53.59"
Csőpögő-kút (Bakonymbél)	YN03D3	N47°13'56.82"	E17°44'32.16"
Csörget-völgy (Várpalota)	BT83A2	N47°14'09.85"	E18°06'57.60"
Csőszi-határ (Tés)	BT73D2	N47°16'05.64"	E18°03'02.54"
Csószpuszta (Tés)	BT73D4	N47°15'55.24"	E18°03'51.24"
Csószpusztaitó (Tés)	BT73D4	N47°16'04.51"	E18°03'46.25"
Csuhus-tó (Várvölgy)	XM79C2	N46°52'44.14"	E17°19'10.78"
Csuki-ér (Kajárpéc)	XN96C2	N47°29'24.61"	E17°37'30.52"
Csurgói-tározó (Fehérvárcsurgó)	BT94A1	N47°17'32.53"	E18°14'28.97"
Csurgói-tározó (Kincsesbánya)	BT93B4	N47°17'15.88"	E18°15'07.91"
Csurgó-kút (Magyarpolány)	XN92D2	N47°11'07.91"	E17°35'47.03"
Daru-dűlő (Zirc)	YN13A4	N47°13'21.38"	E17°49'40.32"
Diós-dűlő (Csetény)	YN24B3	N47°19'41.00"	E17°58'16.27"
Diska-hegy (Kisapáti)	XM89C2	N46°50'59.98"	E17°27'22.10"
Doba	XN82B1	N47°09'55.33"	E17°22'53.28"
Doktor-szikla (Pétfürdő)	BT82B1	N47°10'05.54"	E18°06'37.14"
Dolina-tározó (Bakonycserepye)	BT74C4	N47°18'15.28"	E18°04'25.20"
Dolod (Bakonycsernye)	BT74D1	N47°20'17.70"	E18°02'50.20"
Dolod-rét (Bakonycsernye)	BT74D1	N47°20'27.81"	E18°03'13.58"
Domján-kút (Talián-dörögd)	XN90D3	N46°58'49.33"	E17°33'04.55"
Domján-kút-tó (Talián-dörögd)	XN90D3	N46°58'47.87"	E17°33'04.44"
Dozmat-rét (Úrkút)	YN01B3	N47°03'37.46"	E17°40'27.20"
Döbrönte	XN93A4	N47°13'45.44"	E17°32'48.88"
Dörgicse	YM09D4	N46°54'59.65"	E17°43'23.26"
Dudari-erdő (Dudár)	YN24A2	N47°18'49.10"	E17°56'15.80"
Duzzogó (Iszka-szentgyörgy)	BT93D1	N47°15'15.60"	E18°17'39.60"
Écs	YN07A3	N47°33'29.62"	E17°43'03.56"
Eger-patak (Hegvesd)	XM99B2	N46°54'51.76"	E17°31'27.53"
Eger-patak (Kapolcs)	XN90C1	N46°56'32.03"	E17°35'22.20"
Eger-patak mellékága (Kapolcs)	XN90C4	N46°57'22.65"	E17°56'40.24"
Eger-víz (Monostorapáti)	XN90C1	N46°55'38.05"	E17°33'33.78"
Egres (Veszprém)	YN22A4	N47°07'41.85"	E17°54'34.66"
Elő-erdő (Ugod)	XN94C4	N47°18'07.35"	E17°37'48.91"
Eperjes (Olaszfa)	YN13D3	N47°14'09.78"	E17°54'24.49"
Eplény	YN23A2	N47°12'28.87"	E17°54'34.66"
Eplény-vasút állomás (Veszprém)	YN23A1	N47°11'32.86"	E17°55'18.79"
Epres-oldal (Lókút)	YN13C1	N47°11'25.35"	E17°50'48.68"
Erdeifenyves (Bakonyszentlászló)	YN15A1	N47°22'14.94"	E17°48'12.26"
Erdész-horgásztó (Ravaszd)	YN06D3	N47°31'00.23"	E17°45'29.02"
Erdészlak-forrástó, Kab-hegy (Nagyvázsony)	YN01A2	N47°03'00.59"	E17°38'52.91"
Erdészlak-tó (Veszprémvarsány)	YN15C2	N47°24'01.50"	E17°51'13.82"
Erdész-tó (Fehérvárcsurgó)	BT94A1	N47°18'11.71"	E18°13'34.55"
Essegvár (Bánd)	YN12A1	N47°07'13.35"	E17°46'51.11"
Esztergáli-kút (Hárskút)	YN12B4	N47°10'51.65"	E17°49'16.76"
Esztergáli-völgy (Hárskút)	YN12B4	N47°10'36.95"	E17°49'25.54"
Év-kertje-kistó (Bakonyszentlászló)	YN15A1	N47°22'57.88"	E17°48'10.98"
Fajdas-hegy (Várpalota)	BT83A2	N47°13'02.91"	E18°05'11.83"
Faluszéli-mocsár (Tűskevár)	XN72C1	N47°07'15.95"	E17°18'42.43"
Falutó (Béb)	XN94D1	N47°20'37.21"	E17°36'14.04"

Faluveégi-mocsár (Csót)	XN94D4	N47°21'51.40"	E17°36'54.77"
Farkasgyepű	XN93C3	N47°12'15.47"	E17°37'41.81"
Farkas-hegy (Zalaszántó)	XM79B4	N46°54'38.68"	E17°15'51.95"
Farkastorokpusztai-tó (Aka)	BT75C4	N47°23'01.83"	E18°04'40.98"
Fehérló-tó (Németbánya)	YN03C2	N47°13'42.70"	E17°39'00.25"
Fejes-völgy (Veszprém)	YN11D4	N47°05'42.96"	E17°53'39.99"
Fejfájós-kút (Kapolcs)	XN90C4	N46°57'23.12"	E17°36'41.78"
Fejfájós-kút-csermely (Kapolcs)	XN90C4	N46°57'23.12"	E17°36'41.78"
Fekete-hegy (Köveskál)	XM99D1	N46°53'46.65"	E17°35'20.69"
Fekete-hegy (Tényő)	YN06B1	N47°31'05.41"	E17°40'28.58"
Fekete-séd (Bakonybél)	YN03C2	N47°13'29.17"	E17°42'57.91"
Fekete-tó (Zalaszántó)	XM79B1	N46°54'12.26"	E17°15'27.68"
Feketevízi-égeres (Bakonyszombathely)	YN25D2	N47°26'21.36"	E17°59'32.00"
Feketevízi-tó-1 (Bakonyszombathely)	YN25D2	N47°26'19.37"	E17°59'32.96"
Feketevízi-tó-2 (Bakonyszombathely)	YN25D2	N47°26'03.05"	E17°59'34.54"
Feketevízi-tó-4 (Bakonyszombathely)	YN25D2	N47°25'40.40"	E17°59'34.67"
Feketevízi-tó-5 (Bakonyszombathely)	YN25D1	N47°25'38.90"	E17°59'35.38"
Feketevízpuszta (Bakonyszombathely)	YN25D1	N47°25'55.73"	E17°59'33.89"
Felpéci-csatorna (Felpéc)	XN96D2	N47°31'38.62"	E17°35'57.29"
Felső-berek (Győrújbarát)	XN97D3	N47°34'56.05"	E17°40'32.17"
Felső-erdő (Monoszló)	YM09B2	N46°55'2.501"	E17°38'73.63"
Felső-Kis-völgy (Veszprém)	YN22B3	N47°08'59.45"	E17°57'19.36"
Felső-kőhát (Kővágóórs)	XM99C3	N46°51'09.39"	E17°36'30.72"
Felsőmajor (Papkeszi)	BT71D4	N47°05'52.35"	E18°205'32.93"
Felső-Nyirádi-erdő (Nyirád)	XN80B4	N47°01'09.63"	E17°23'46.23"
Felsőörs	YN21C1	N47°00'53.01"	E17°57'10.80"
Felső-rét (Bodajk)	BT94B1	N47°20'16.30"	E18°13'30.21"
Felső-tó (Várpalota)	BT82D2	N47°10'42.49"	E18°09'52.17"
Feltörő-források (Bodajk)	BT94A2	N47°19'21.02"	E18°14'33.92"
Feneketlen-tó (Nagyveleg)	BT84B2	N47°20'54.82"	E18°07'26.13"
Fenyőfő	YN04D4	N47°21'00.23"	E17°45'56.20"
Fenyőfői-ősfenyves (Bakonyszentlászló)	YN15A1	N47°22'29.14"	E17°48'10.12"
Fenyőfői-ősfenyves (Fenyőfő)	YN04D4	N47°21'32.17"	E17°46'25.12"
Fenyves-tó (Várpalota)	BT82B2	N47°11'24.60"	E18°05'30.42"
Fenyves-völgy (Hajmáskér)	BT72A4	N47°07'54.59"	E18°00'06.04"
Ferenc-csermelytó (Veszprém)	YN22C2	N47°07'30.39"	E17°58'45.66"
Ferenc-forrástó (Veszprém)	YN22C1	N47°06'47.80"	E17°59'03.84"
Festetics-kilátó (Gyenesdiás)	XM78A4	N46°47'00.15"	E17°17'30.50"
Fincsibüfé-kistó (Pétfürdő)	BT82B3	N47°09'13.15"	E18°07'24.99"
Fodor-réti-mocsár (Dudar)	YN24A4	N47°18'34.01"	E17°57'15.60"
Fodor-réti-tó (Dudar)	YN24A4	N47°18'34.39"	E17°57'26.57"
Forrásfő, Tapolcafő (Pápa)	XN94A1	N47°16'51.62"	E17°31'13.52"
Forrás-vendégház (Bakonyjákó)	XN93C4	N47°13'12.71"	E17°36'38.72"
Fót-kút (Borzavár)	YN13B4	N47°16'13.25"	E17°50'34.34"
Füzeti-tó (Balatoncsicsó)	YM09D2	N46°54'52.03"	E17°41'56.15"
Gaja (Bodajk)	BT84C4	N47°18'54.22"	E18°12'18.70"
Gaja (Jásd)	BT74A3	N47°16'39.48"	E18°01'12.06"
Gaja (Moha)	BT93D3	N47°15'14.74"	E18°20'28.22"
Gaja, Prém-malom (Bakonynána)	YN23B4	N47°16'23.02"	E17°59'40.44"
Gaja, Tési-malom (Jásd)	BT74A3	N47°16'29.83"	E18°00'31.93"

Gaja-szurdok (Bakonynána)	YN23D2	N47°16'07.67"	E17°59'36.51"
Gaja-szurdok (Bodajk)	BT84C4	N47°18'49.36"	E18°12'56.97"
Gaja-völgy (Bakonynána)	YN23D2	N47°16'20.35"	E17°59'57.82"
Gát-part (Bodajk)	BT94A2	N47°19'20.59"	E18°14'37.46"
Gátparti-tömpöly (Bodajk)	BT94A2	N47°19'22.56"	E18°14'21.71"
Gazdák-erdeje (Győrújbarát)	XN97C4	N47°35'30.54"	E17°37'49.80"
Gella-patak (Szentgál)	YN03C2	N47°13'31.05"	E17°43'43.21"
Gellért-hegy (Veszprémfajszt)	YN11C4	N47°02'02.19"	E17°54'00.28"
Gellért-tó (Nagyvázsony)	YN01A4	N47°01'43.54"	E17°40'48.20"
Generál-erdő (Porva)	YN13B2	N47°16'33.18"	E17°47'38.22"
Gerence (Bakonybél)	YN03D1	N47°15'04.23"	E17°43'21.20"
Gerence (Pénzesgyőr)	YN13A2	N47°13'25.55"	E17°49'03.93"
Gerence (Takácsi)	XN85A4	N47°23'53.25"	E17°28'35.74"
Gerence-csatorna (Csót)	XN94D2	N47°21'22.39"	E17°36'48.86"
Gerencepuszta (Ugod)	YN03B4	N47°17'04.78"	E17°42'21.05"
Gerence-völgy (Bakonybél)	YN03D2	N47°16'53.68"	E17°42'46.44"
Gerence-völgy (Bakonyszücs)	YN03B3	N47°17'47.82"	E17°42'21.05"
Gézaháza (Csesznek)	YN14C4	N47°19'23.59"	E17°52'55.96"
Golfpálya-tó, Szarvaskút (Zirc)	YN13C2	N47°13'29.61"	E17°50'53.71"
Grábler-tó (Várpalota)	BT83C1	N47°11'57.81"	E18°09'35.80"
Gulács (Nemesgulács)	XM89C3	N46°49'59.26"	E17°30'01.07"
Gulya-domb (Veszprém)	YN11D4	N47°05'44.20"	E17°53'15.63"
Gyékényes-tó (Eplény)	YN23A2	N47°12'36.14"	E17°56'46.25"
Gyimóti-séd (Nagygyimót)	XN94B3	N47°20'01.63"	E17°57'00.36"
Gyökér-kút (Bakonyjákó)	YN03A4	N47°14'16.25"	E17°41'35.49"
Győrújbarát	XN97D3	N47°36'27.08"	E17°38'13.33"
Gyulafirátót (Veszprém)	YN22B3	N47°08'28.29"	E17°57'00.36"
Hajagos-hegy (Tapolca)	XM99B1	N46°53'05.02"	E17°31'07.26"
Hajagos-patak (Bakonypölöske)	XN83C3	N47°12'21.48"	E17°29'00.97"
Hajagos-tó (Noszlop)	XN82A4	N47°11'11.49"	E17°26'38.80"
Hajmáskér	BT72D1	N47°08'42.02"	E18°01'13.01"
Hajmáspuszta (Bakonyszentkirály)	Hajm25A1	N47°22'55.80"	E17°55'23.66"
Hajmáspuszta-horgászto (Bakonyszentkirály)	YN25A1	N47°23'01.59"	E17°55'16.00"
Hajszabarnai-barlang, lharkút (Bakonyjákó)	YN03A4	N47°13'55.76"	E17°40'22.07"
Haláp (Zalahaláp)	XM89D2	N46°55'19.35"	E17°27'33.81"
Halastó-kifolyó (Románd)	YN05D4	N47°26'10.92"	E17°46'19.02"
Halász Árpád-barlang (Nagyvázsony)	XN91C4	N47°03'16.60"	E17°36'38.78"
Halimbai-tó (Halimba)	XN91A2	N47°02'24.13"	E17°31'29.71"
Hálóvető-árok (Fenyőfő)	YN04D3	N47°20'35.98"	E17°46'48.32"
Hamuházi-rét (Ugod)	YN04A1	N47°17'22.49"	E17°40'32.98"
Hamuházi-séd (Ugod)	YN04A1	N47°17'10.14"	E17°40'41.05"
Hántai-tavak (Hánta)	BT76A3	N47°27'06.46"	E18°00'17.88"
Harangozó (Sokorópátka)	YN06A1	N47°28'27.83"	E17°40'32.20"
Haraszt-tározó (Csajág)	BT81A4	N47°03'12.87"	E18°05'50.02"
Három-hegy (Zirc)	YN13D1	N47°14'52.64"	E17°52'07.31"
Hárs-völgy (Réde)	YN25B1	N47°25'45.36"	E17°56'55.33"
Határvölgypuszta (Pusztamiske)	XN81C2	N47°02'39.67"	E17°27'55.12"
Hegyes-berek (Tés)	BT73A4	N47°14'02.62"	E18°00'21.29"
Hegyesdi-bányató (Hegyesd)	XN90A1	N46°55'02.93"	E17°31'20.25"
Hegyesdi-erdő (Hegyesd)	XN90A1	N46°55'37.31"	E17°31'21.71"

Hegyesdi-tározó (Hegyesd)	XN90A3	N46°55'18.38"	E17°31'53.81"
Hegyesdi-tározó (Monostorapáti)	XN90A3	N46°55'23.85"	E17°32'26.12"
Hegyesdi-vár (Hegyesd)	XM99B2	N46°54'51.01"	E17°30'41.61"
Hegyes-tű (Monoszló)	YM09B1	N46°53'22.88"	E17°38'49.79"
Hegy-tó (Monoszló)	YM09B2	N46°54'54.33"	E17°38'15.94"
Hegy-tó (Zánka)	YM09A2	N46°51'37.36"	E17°38'46.67"
Helyréti-kistó (Pápateszér)	YN05A3	N47°23'16.65"	E17°42'08.56"
Hemán-tói-égerláp (Zalaszántó)	XM69D3	N46°54'31.16"	E17°13'22.31"
Henyei-tározó (Balatonhenye)	XM99D4	N46°54'08.10"	E17°36'58.23"
Herend	YN02C4	N47°07'54.00"	E17°45'04.86"
Hétházpuszta (Isztimér)	BT83B2	N47°16'03.13"	E18°06'03.02"
Hideg-kút (Zalaszántó)	XM79B2	N46°54'40.31"	E17°14'41.40"
Hideg-völgy (Bakonykúti)	BT83C4	N47°13'50.69"	E18°11'42.47"
Hideg-völgy (Nagydém)	YN05B4	N47°26'40.20"	E17°41'20.99"
Hideg-völgy (Várpalota)	BT83C4	N47°13'12.27"	E18°11'42.12"
Hideg-völgyi-patak (Bakonykúti)	BT83C4	N47°14'09.84"	E18°11'41.66"
Hobaji-tó (Csabrendek)	XN71B4	N47°02'25.04"	E17°17'44.84"
Hódos-ér (Bakonyzentlászló)	YN14B2	N47°21'13.35"	E17°48'17.07"
Hódos-ér (Porva)	YN14A2	N47°19'05.17"	E17°48'36.25"
Hódos-éri-mocsárerdő (Porva)	YN14A2	N46°54'40.19"	E17°14'40.56"
Hoffer-tó, Szarvaskút (Zirc)	YN13C2	N47°13'40.69"	E17°50'55.66"
Holt-tó (Somlóvásárhely)	XN82A1	N47°05'58.72"	E17°23'09.31"
Homokbánya-tavak (Salföld)	XM98B4	N46°49'57.78"	E17°33'19.58"
Homokbánya-tó (Várpalota)	BT83A1	N47°11'39.47"	E18°06'18.94"
Horog-hegy (Köveskál)	YM09B1	N46°53'19.89"	E17°37'43.42"
Horog-völgy (Dörgicse)	YM09D4	N46°54'27.27"	E17°45'29.16"
Hosszú-földek (Bakonyoszlop)	YN24B1	N47°20'11.31"	E17°56'26.57"
Hosszú-tó (Pápateszér)	YN05A3	N47°23'01.09"	E17°41'05.56"
Hubertlak (Ugod)	YN04A1	N47°17'20.98"	E17°40'35.00"
Hubertlaki-tó (Ugod)	YN04A1	N47°17'06.33"	E17°40'42.63"
Hubertus-lak (Ajka)	XN91D1	N47°03'51.23"	E17°35'54.74"
Huszárokélopuszta (Ugod)	YN04A4	N47°18'49.44"	E17°41'24.60"
Időszaki-mocsár (Kup)	XN83C2	N47°12'56.71"	E17°28'10.77"
Ifjúsági-tó (Pétfürdő)	BT82B3	N47°09'49.86"	E18°07'26.14"
Igari-horgásztó (Fehérvárcsurgó)	BT94C1	N47°16'52.73"	E18°17'57.69"
Iharkút (Bakonyjákó)	XN93D3	N47°14'02.07"	E17°39'00.91"
Ilkapusztai-kavicsbányató (Döbrönte)	XN93B1	N47°15'25.08"	E17°31'54.44"
Ilonamalom (Kapolcs)	XN90C1	N46°56'35.71"	E17°35'27.51"
Imári-tó (Ganna)	XN83D3	N47°14'46.89"	E17°30'56.98"
Imremajor (Csesznek)	YN14C4	N47°18'29.54"	E17°53'04.11"
Inota (Várpalota)	BT83C1	N47°12'06.65"	E18°10'36.13"
Inotai-dísztó (Várpalota)	BT83C1	N47°12'01.07"	E18°10'38.13"
Inotai-dolomitdombok (Várpalota)	BT83C1	N47°12'22.02"	E18°10'35.89"
Inotai-kiskertek (Várpalota)	BT83C1	N47°12'38.37"	E18°10'31.45"
Inotai-salakhegy (Várpalota)	BT82D4	N47°10'53.99"	E18°12'23.41"
Inotai-tározó (Várpalota)	BT83C1	N47°12'22.21"	E18°10'27.51"
Inotai-vízfolyás (Várpalota)	BT83C1	N47°13'22.21"	E18°10'43.32"
Inotapusztai-kistó (Bakonycsérnye)	BT74C2	N47°17'58.47"	E18°03'35.30"
Irtás-domb (Hegyesd)	XM99B2	N46°55'12.35"	E17°30'57.89"
Iszaptározó (Úrkút)	YN01B1	N47°04'34.15"	E17°38'06.35"

Iszka-hegy (Iszka-szentgyörgy)	BT93A4	N47°13'13.99"	E18°16'49.38"
Ivadéknévelő-medence (Románd)	YN05D4	N47°26'09.94"	E17°46'16.49"
Jäger-rét (Németbánya)	YN03A2	N47°12'51.32"	E17°39'22.31"
Jäger-réti-tó (Németbánya)	YN03A2	N47°12'26.71"	E17°39'47.62"
Jakó-hegy (Úrkút)	YN01D1	N47°03'13.39"	E17°42'38.63"
Jánosházi-erdő (Pannonhalma)	YN06B3	N47°30'21.43"	E17°41'32.92"
Jánostanya (Zirc)	YN13D1	N47°15'09.42"	E17°52'29.60"
Jánostanyai-tó (Zirc)	YN13D1	N47°15'08.48"	E17°52'31.19"
Jári-patak (Adásztevel)	XN94A1	N47°17'55.35"	E17°31'42.17"
Jobbágyok-legelője (Zirc)	YN13D1	N47°14'55.20"	E17°51'36.92"
Jókaibánya (Ajka)	XN91D1	N47°04'08.67"	E17°35'07.30"
Józan-szőlő (Vápalota)	BT83A3	N47°12'53.69"	E18°08'39.78"
Józsefháza (Győrszemere)	XN97C1	N47°33'27.60"	E17°36'54.39"
Jubileumi-park (Ajka)	XN92A3	N47°06'45.19"	E17°33'35.24"
Judit-vadspark (Szentimrefalva)	XN71A4	N47°02'26.34"	E17°17'44.45"
Juhászok kútja (Köveskál)	XM99D4	N46°54'10.70"	E17°35'40.33"
Kab-hegy (Nagyvázsony)	YN01A2	N47°02'45.34"	E17°39'25.33"
Kádártai-csermely (Veszprém)	YN22A1	N47°07'11.18"	E17°56'11.91"
Kádártai-dísztó (Veszprém)	YN22A4	N47°07'09.32"	E17°56'35.04"
Kádártai-élménytó (Veszprém)	YN22A4	N47°07'11.00"	E17°56'35.54"
Kádártai-fenyves (Veszprém)	YN22B3	N47°06'41.38"	E17°56'28.56"
Kádártai-horgásztó (Veszprém)	YN22C2	N47°07'08.40"	E17°57'43.33"
Kádártai-kistó (Veszprém)	YN22A1	N47°07'14.66"	E17°56'10.69"
Kádártai-séd, Kádárta (Veszprém)	YN22A3	N47°07'21.15"	E17°57'03.83"
Kádártai-tankitő (Veszprém)	YN22C1	N47°06'55.64"	E17°57'58.59"
Kakas-hegy (Zirc)	YN13D3	N47°14'27.14"	E17°53'08.40"
Kalapács-éri-tó, Tapolcafi (Pápa)	XN93B4	N47°15'39.30"	E17°33'22.13"
Kálomisz-tó (Kapolcs)	XN90C3	N46°54'52.03"	E17°41'56.15"
Káloz-forrás (Berhida)	BT82A2	N47°07'32.31"	E18°06'56.42"
Káloz-patak (Berhida)	BT82A4	N47°08'11.73"	E18°07'37.33"
Kálvária-domb (Bodajk)	BT94A2	N47°19'13.10"	E18°14'12.06"
Kálvária-domb, Gyulafirátót (Veszprém)	YN22B3	N47°08'47.77"	E17°56'37.29"
Kálvária-föld, Gyulafirátót (Veszprém)	YN22B3	N47°09'04.02"	E17°56'37.95"
Kálvária-völgy-itározó (Városlőd)	YN02A2	N47°08'16.06"	E17°39'26.18"
Kamon-kő (Szigliget)	XM88D1	N46°47'34.20"	E17°24'15.26"
Kánya-domb (Győrszemere)	XN97C1	N47°32'54.03"	E17°35'29.97"
Kapossy-tározó (Pétfürdő)	BT82B3	N47°09'56.92"	E18°07'20.01"
Kardosrét (Zirc)	YN14C1	N47°17'01.44"	E17°52'25.27"
Kardosrét-i-tó (Zirc)	YN14C1	N47°16'59.28"	E17°52'27.85"
Károlyháza (Csesznek)	YN14D1	N47°20'19.14"	E17°51'04.18"
Karszt-horgásztó (Vápalota)	BT82B2	N47°11'13.75"	E18°05'46.62"
Karhauzi-záportározó (Városlőd)	YN02B1	N47°09'05.12"	E17°39'46.93"
Kása-hegy (Litér)	BT71B4	N47°05'40.15"	E18°01'10.81"
Kastélykert (Lepsény)	BT90B2	N46°59'36.12"	E18°15'08.83"
Kastélypark (Bakonyszombathegy)	YN26A1	N47°28'33.45"	E17°56'52.97"
Kastély-park (Devecser)	XN82A3	N47°06'30.26"	E17°26'26.25"
Kastély-tó (Doba)	XN82B2	N47°10'13.17"	E17°23'44.93"
Kastély-tó (Fehérvár-surgó)	BT94A3	N47°17'12.14"	E18°16'12.86"
Kastély-tó (Olaszfalva)	YN23C2	N47°13'34.05"	E17°59'09.50"
Katonaverő-völgy (Lesencefalva)	XM78D4	N46°50'26.33"	E17°20'22.86"

Kecske-lyuk (Csesznek)	YN14D3	N47°21'04.73"	E17°52'43.47"
Kegyhely-forrás (Nagytevel)	XN94A3	N47°17'04.43"	E17°34'46.31"
Kékeri-tó (Öskü)	BT82B2	N47°10'22.53"	E18°05'53.31"
Kékeri-tó (Várpalota)	BT82B2	N47°10'26.97"	E18°05'55.93"
Kék-hegy (Fenyőfő)	YN04C4	N47°18'18.34"	E17°45'50.31"
Kékkút	XM99C1	N46°50'58.69"	E17°33'32.21"
Kékkút-i-hegy (Kékkút)	XM99C1	N46°51'21.49"	E17°33'34.70"
Kenderesi-dűlő (Litér)	BT71B4	N47°05'59.52"	E18°01'03.82"
Kenderfölkdek (Olaszfalu)	YN23B1	N47°13'59.19"	E17°55'25.61"
Kereki-hegy (Mindszentkállya)	XM99C2	N46°52'19.71"	E17°33'56.17"
Kerek-kistó (Pápakovácsi)	XN83D4	N47°16'07.92"	E17°29'23.40"
Kerektemplom-domb (Öskü)	BT72D3	N47°09'30.19"	E18°04'20.83"
Kereszt-dűlő (Nagytevel)	XN94A3	N47°16'50.11"	E17°34'14.25"
Keresztúri-mocsár (Veszprémvarsány)	YN15C1	N47°23'08.37"	E17°51'35.18"
Keresztúri-rét (Veszprémvarsány)	YN15C1	N47°23'06.96"	E17°51'27.35"
Kertaljai-mocsár (Balatonbozsok)	BT80C4	N46°56'54.18"	E18°13'50.98"
Kertaljai-tó (Kajáréc)	XN96C4	N47°29'30.45"	E17°37'40.53"
Kertekaljai-kisvízek (Balinka)	BT84C2	N47°18'59.80"	E18°11'11.06"
Kerteskö (Pénzesgyőr)	YN03C4	N47°13'58.44"	E17°46'19.77"
Kertesköi-szurdok (Bakonymbél)	YN03D3	N47°14'21.48"	E17°45'44.93"
Kerti-dísztó, Kádárta (Veszprém)	YN22A1	N47°07'08.14"	E17°56'38.00"
Kerti-kistó (Bakonynána)	YN23B4	N47°16'19.60"	E17°58'20.45"
Kerti-kistó (Bánd)	YN12A1	N47°07'13.71"	E17°46'41.33"
Készenléti-lakótelep (Várpalota)	BT83C3	N47°12'19.54"	E18°12'19.06"
Két-sziget-tó (Ajka)	XN92A3	N47°06'25.99"	E17°32'16.58"
Kettős-kistó (Döbröce)	XM69D2	N46°55'42.72"	E17°11'33.76"
Kettős-tavak (Zirc)	YN13D1	N47°14'05.23"	E17°52'11.39"
Kettős-tó (Balatonhenye)	XN90C3	N46°56'02.96"	E17°36'08.60"
Kiáltó-hegy (Győrújbarát)	XN97D3	N47°36'32.96"	E17°37'59.88"
Kigyós-patak (Káptalanfa)	XN71D3	N47°04'03.80"	E17°21'08.58"
Kigyós-patak (Nemeshany)	XN71D3	N47°03'54.13"	E17°22'03.68"
Kigyós-patak (Nyírád)	XN81C1	N47°01'35.34"	E17°26'49.95"
Kigyós-patak (Pusztamiske)	XN81A4	N47°02'53.20"	E17°25'02.63"
Kinizsi-forrás (Pula)	YN00B1	N46°58'46.41"	E17°39'39.24"
Kinizsi-vár (Nagyvázsony)	YN00B3	N46°59'06.03"	E17°41'44.80"
Királykapu (Ugod)	YN03B2	N47°15'09.33"	E17°40'18.62"
Király-kút (Lovas)	YN21A3	N47°00'50.33"	E17°55'52.19"
Király-kút (Ugod)	YN03B2	N47°15'05.35"	E17°40'23.58"
Király-kút (Zirc)	YN13C2	N47°13'36.50"	E17°51'46.82"
Király-kút-i-égerláp (Zirc)	YN13C2	N47°13'32.21"	E17°51'46.51"
Király-kúti-erdő (Zirc)	YN13C2	N47°13'48.70"	E17°51'39.98"
Király-kúti-nyladék (Zirc)	YN13C2	N47°13'58.89"	E17°51'47.50"
Király-kút-völgy (Lovas)	YN20B4	N47°00'25.59"	E17°56'45.65"
Király-patak (Zirc)	YN13C4	N47°13'53.60"	E17°52'35.03"
Királyszállás (Isztimér)	BT83B1	N47°15'01.73"	E18°06'31.39"
Kisapáti	XM89C3	N46°50'39.75"	E17°28'04.58"
Kisapáti-hegy (Kisapáti)	XM89C3	N46°50'34.60"	E17°27'37.55"
Kis-Barkás-tó (Szentbékállya)	XM99D3	N46°54'04.33"	E17°34'56.95"
Kis-birkás-tó (Várpalota)	BT82B4	N47°11'11.94"	E18°08'36.31"
Kis-Borzavári-hegy (Borzavár)	YN13B4	N47°15'57.76"	E17°49'35.13"

Kis-Büdös-tó (Öcs)	XN91C3	N47°01'01.28"	E17°37'11.63"
Kisécsei-mocsár (Pannonhalma)	YN07C1	N47°33'07.16"	E17°44'05.80"
Kis-Futóné (Tés)	BT73C2	N47°13'24.97"	E18°01'53.60"
Kis-Gella (Balatonszőlős)	YN10B4	N46°59'08.35"	E17°48'26.37"
Kisgyónbánya (Balinka)	BT84A3	N47°17'57.95"	E18°07'02.52"
Kisgyóni-mocsár (Balinka)	BT84A3	N47°18'56.62"	E18°08'16.63"
Kisgyóni-természetbaráttelep (Bakonycsérnye)	BT84A3	N47°18'18.67"	E18°07'02.52"
Kis-horgásztó (Tényő)	YN06B2	N47°32'09.63"	E17°38'45.42"
Kis-Karszt-tó (Várpalota)	BT82B2	N47°11'06.51"	E18°05'45.54"
Kis-Láz-hegy (Várölg)	XM79A3	N46°51'12.40"	E17°16'27.76"
Kislőd	XN92C4	N47°08'41.88"	E17°37'23.02"
Kislődi-erdő (Kislőd)	YN01B2	N47°05'58.81"	E17°39'01.48"
Kis-mező (Várpalota)	BT83A3	N47°12'52.70"	E18°07'40.96"
Kisösküi-forrástó (Öskü)	BT72D3	N47°09'37.01"	E18°03'52.81"
Kis-Papod-hegy (Veszprém)	YN12D4	N47°10'32.82"	E17°52'34.18"
Kis-Rakottás-tó (Zalaszántó)	XM69D3	N46°54'30.56"	E17°11'07.01"
Kis-sédi-mocsár (Pápakovácsi)	XN83D4	N47°16'05.46"	E17°30'16.04"
Kis-tavacska (Pusztamiske)	XN81D1	N47°03'47.02"	E17°27'09.19"
Kis-tó (Pécselev)	YN10A4	N47°57'21.97"	E17°48'00.45"
Kisszépalma (Fenyőfő)	YN04C3	N47°17'36.70"	E17°46'27.64"
Kisszépalmai-rakodó (Fenyőfő)	YN04C3	N47°17'49.32"	E17°46'33.95"
Koldus-telek (Berhida)	BT82A3	N47°05'54.13"	E18°09'08.92"
Koloska-forrás (Balatonfüred)	YN10D4	N46°59'27.48"	E17°53'11.58"
Koloska-sziklák (Balatonfüred)	YN10D4	N46°59'27.26"	E17°53'05.79"
Koloska-völgy (Balatonfüred)	YN10D3	N46°59'45.36"	E17°41'14.78"
Kovácsi-hegy (Szentbékállá)	XM99D2	N46°54'22.35"	E17°33'44.95"
Koppányi-kistó (Bakonykoppány)	YN04B3	N47°19'45.36"	E17°41'14.78"
Koppány-tó (Pápateszér)	YN05A3	N47°22'25.71"	E17°42'15.69"
Komyi-tó (Kővágóórs)	XM99C2	N46°51'41.21"	E17°35'40.62"
Koromlai-vízfolyás (Csatka)	YN25A4	N47°23'04.54"	E17°58'48.65"
Kovácsi-erdő (Zalaszántó)	XM69D4	N46°54'32.59"	E17°13'59.58"
Kovácsi-hegy (Nagygörbő)	XM69D2	N46°54'39.10"	E17°10'26.80"
Kovácsi-hegyi-kőfejtő (Nagygörbő)	XM69D2	N46°54'47.94"	E17°10'22.52"
Kő-árok (Csesznek)	YN14D3	N47°20'26.79"	E17°53'26.81"
Kőforrás-kistavak (Bakonyjákó)	XN93C4	N47°13'12.14"	E17°36'39.52"
Kő-hegy (Iszkaszentgyörgy)	BT93D2	N47°14'42.01"	E18°17'23.87"
Kökényes (Eplény)	YN13C3	N47°12'38.36"	E17°53'55.69"
Kő-küti-erdő (Borzavár)	YN13B4	N47°15'55.81"	E17°53'55.69"
Köleskepe-árok (Ajka)	XN91D1	N47°03'50.53"	E17°49'49.02"
Kőlik-barlang (Szentgál)	YN02C3	N47°06'09.62"	E17°44'56.53"
Kőmagas (Gyulakeszi)	XM99A2	N46°51'52.14"	E17°29'51.23"
Kőmosó-barlang (Csesznek)	YN14D3	N47°21'04.93"	E17°52'43.64"
Kőmosó-hegy (Csesznek)	YN14D3	N47°21'05.83"	E17°52'39.26"
Kőmosó-szurdok (Csesznek)	YN14D3	N47°21'08.41"	E17°52'40.91"
Kőpince-barlang (Bakonyszentkirály)	YN14B4	N47°21'38.59"	E17°49'34.52"
Kőpince-forrás (Bakonyszentkirály)	YN14B4	N47°21'39.47"	E17°49'33.37"
Kőrös-hegy (Bakonyszücs)	YN04C3	N47°17'38.98"	E17°45'16.43"
Kőrös-hegy (Öskü)	BT72D2	N47°09'54.01"	E18°02'26.56"
Kőrös-patak-horgásztó (Pápasalamon)	XN83A2	N47°13'52.38"	E17°25'00.34"
Kőszegi-malom (Kapolcs)	XN90C4	N46°57'22.55"	E17°36'47.17"

Köteles-ér (Veszprémvarsány)	YN15B2	N47°26'46.76"	E17°48'52.00"
Kövágóörsi-kötenger (Kövágóörs)	XM99C3	N46°51'12.00"	E17°36'31.83"
Köves-dombi-forrás (Porva)	YN14A2	N47°18'43.27"	E17°48'01.84"
Köveskáli-tavak (Köveskál)	XM99D1	N47°54'11.21"	E17°35'33.01"
Köves-patak (Farkasgyepű)	XN93C1	N47°11'30.46"	E17°36'20.28"
Kövestáblai-horgászto (Úrkút)	YN01B2	N47°04'33.50"	E17°38'19.76"
Köves-tető (Vállus)	XM78D4	N46°49'07.48"	E17°19'45.83"
Középső-Hajag (Hárskút)	YN03C3	N47°11'27.42"	E17°44'34.95"
Krajcár-kút (Hárskút)	YN13A1	N47°11'59.00"	E17°48'16.37"
Kukacos-tó (Nyirád)	XN80A2	N46°57'51.93"	E17°25'59.55"
Kupi-erdő (Kup)	XN83C2	N47°13'35.21"	E17°27'58.54"
Kútvyölgvi-forrás (Szentgál)	YN02C4	N47°06'42.85"	E17°44'07.54"
Küszöb-orra (Kövágóörs)	YM09A1	N46°50'47.77"	E17°37'47.20"
Lajkómalom-tó (Bakonyánána)	YN23B4	N47°16'16.33"	E17°58'22.57"
Laki-berek (Vindornyalak)	XM69C2	N46°52'39.17"	E17°11'12.21"
Laposi-legelő (Balatonfőkajár)	BT80D4	N47°00'26.72"	E18°13'32.24"
Laposok (Bakonyjákó)	YN03A4	N47°13'36.28"	E17°41'07.81"
Lapu-rét (Olaszfalu)	YN23A2	N47°13'18.60"	E17°55'29.16"
Látvány-tó (Farkasgyepű)	XN93C3	N47°11'55.98"	E17°37'48.86"
Lazsna-kút-i-dűlő (Hárskút)	YN12B2	N47°10'43.10"	E17°47'21.35"
Lesencefalu	XM79C3	N46°51'20.32"	E17°21'36.54"
Libahegyi-mocsár (Nyirád)	XN81C1	N47°00'55.99"	E17°26'29.74"
Lila-domb (Győrújbarát)	XN97C4	N47°35'12.03"	E17°39'32.77"
Lóczy-barlang (Balatonfüred)	YN10D3	N46°58'08.36"	E17°52'24.18"
Lókúti-legelő (Lókút)	YN13A3	N47°12'38.20"	E17°53'21.21"
Lovas	YN20B4	N46°59'34.71"	E17°09'34.71"
Lovasi-séd (Lovas)	YN20B4	N46°59'34.71"	E17°09'34.71"
Lovászattonai-halastó (Lovászattona)	XN95D3	N47°26'28.63"	E17°36'55.30"
Lórintei-tó (Ajka)	XN91B1	N47°04'18.48"	E17°31'11.80"
Lugodi-kert (Dudár)	YN24A2	N47°19'02.55"	E17°57'02.30"
Lugodi-kistó (Dudár)	YN24A2	N47°19'05.44"	E17°57'08.65"
Lugos-tető (Nagyvázsony)	XN91C4	N47°01'56.74"	E17°37'03.59"
Macska-domb (Sáska)	XN80C3	N46°56'42.84"	E17°28'13.55"
Magyalos (Ravazd)	YN06C4	N47°29'16.73"	E17°46'28.68"
Magyal-tető (Herend)	YN02D3	N47°09'50.52"	E17°45'28.51"
Magyarpolány	XN92B4	N47°10'09.13"	E17°32'47.48"
Majolikagyári-horgászto (Herend)	YN02D1	N47°08'49.21"	E17°43'19.76"
Major-tó (Csajág)	BT81A4	N47°02'36.35"	E18°10'27.23"
Malmi-patak (Jásd)	BT74C1	N47°17'21.45"	E18°02'12.04"
Malomárok (Fehérvárcsurgó)	BT94A3	N47°17'08.40"	E18°15'26.03"
Malomcsatorna (Ösi)	BT82D1	N47°09'09.72"	E18°10'50.80"
Maloméri-séd, Kádárta (Veszprém)	YN22A3	N47°07'09.15"	E17°57'03.83"
Malom-horgászto (Pápa)	XN84C4	N47°17'57.38"	E17°30'15.76"
Malom-kistó (Pápasalamon)	XN83A2	N47°13'51.62"	E17°25'26.21"
Malom-rét (Noszlop)	XN82D2	N47°11'01.44"	E17°27'19.09"
Malomúti-dűlő, Bakonygyepes (Ajka)	XN92A4	N47°08'19.56"	E17°32'25.34"
Malom-völgy (Eplény)	YN23A2	N47°12'44.78"	E17°56'07.45"
Malom-völgy (Felsőörs)	YN21C2	N47°59'59.19"	E17°57'06.15"
Malom-völgy (Hajmáskér)	YN23A3	N47°12'04.98"	E17°58'28.16"
Malom-völgy (Lovas)	YN20B4	N46°59'59.76"	E17°57'05.49"

Malom-völgy (Szentkirályszabadja)	YN21D1	N47°03'20.77"	E17°59'31.77"
Malom-völgyi-patak (Olaszfaalu)	YN23A2	N47°13'34.75"	E17°55'30.09"
Malom-völgyi-tó (Hajmáskér)	YN23A3	N47°12'04.98"	E17°58'28.16"
Malom-völgyi-zöldtó (Eplény)	YN23A2	N47°12'35.86"	E17°56'46.45"
Mandulás (Várpalota)	BT83C3	N47°12'26.52"	E18°10'53.72"
Márkó	YN12A4	N47°07'18.72"	E17°48'51.21"
Márkói-erdő (Márkó)	YN12B3	N47°08'47.68"	E17°48'24.32"
Márkói-malom (Márkó)	YN12A3	N47°06'42.06"	E17°49'11.03"
Márkói-murabánya (Márkó)	YN12A3	N47°06'53.70"	E17°49'18.23"
Márkói-patak (Márkó)	YN12A4	N47°07'02.75"	E17°49'07.88"
Márkó-szekrénye (Tés)	BT73C4	N47°13'51.26"	E18°04'10.42"
Márványbánya (Bakonyszücs)	YN04C3	N47°17'31.01"	E17°45'15.16"
Mát yás-kút (Szentgál)	YN02C4	N47°07'35.19"	E17°44'35.73"
Mázás-kút (Kapolcs)	XN90C1	N47°56'33.06"	E17°35'21.54"
Mecsér (Balinka)	BT84A4	N47°19'22.20"	E18°08'16.27"
Mecséri-égeres (Balinka)	BT84A4	N47°19'15.24"	E18°08'27.98"
Mecséri-mocsár (Balinka)	BT84C2	N47°19'05.35"	E18°08'30.82"
Megye-hegy (Balatonalmádi)	YN21D3	N47°03'27.79"	E17°59'45.97"
Megyes-erdő (Devecser)	XN81B3	N47°03'56.96"	E17°25'19.33"
Meggy-hegyi-forrás (Pécse ly)	YN10A3	N46°56'42.63"	E17°48'39.75"
Meleg-hegy (Rezi)	XM79A1	N46°51'58.74"	E17°15'01.27"
Meleg-víz (Gyepükaján)	XN71C2	N47°02'34.91"	E17°19'56.65"
Meleg-víz (Nyirád)	XN80B3	N47°59'39.49"	E17°25'02.97"
Melegvíz-tavacska (Gyepükaján)	XN71C2	N47°02'40.38"	E17°18'37.05"
Mély-árok-fenyves (Fenyőfő)	YN04D1	N47°20'34.13"	E17°44'25.78"
Menshely	YN00C2	N46°56'42.36"	E17°41'57.59"
Ménésjárás (Porva)	YN14A2	N47°18'32.98"	E17°47'04.80"
Menyke (Bánd)	YN12A3	N47°06'33.10"	E17°48'47.52"
Menykei-erdő (Bánd)	YN12A3	N47°06'22.67"	E17°50'00.13"
Menykei-tó (Bánd)	YN12A3	N47°06'38.12"	E17°48'47.14"
Meyer-horgászto (Zirc)	YN13D4	N47°15'43.27"	E17°53'28.73"
Miklád (Veszprém)	YN22A2	N47°08'07.22"	E17°56'02.51"
Miklós Pál-hegy (Szentgál)	YN12A1	N47°06'32.76"	E17°47'01.10"
Mocsár-források (Bodajk)	BT94A2	N47°19'23.05"	E18°14'37.83"
Mogyorós-domb (Süme g)	XN70A4	N46°57'45.66"	E17°17'33.67"
Mogyorós-hegy (Felpéc)	XN97D2	N47°32'24.99"	E17°35'56.45"
Mogyorós-hegy (Litér)	BT71B4	N47°06'00.27"	E18°01'14.65"
Molnár-kút-árok (Ugod)	YN03B3	N47°17'12.36"	E17°41'49.43"
Monostori-tó (Balatonhenye)	XM99D4	N46°54'44.21"	E17°35'39.55"
Móricháza (Ugod)	YN03B4)	N47°16'06.93"	E17°41'41.07"
Móricházi-kistó (Ugod)	YN03B4	N47°16'06.01"	E17°41'40.93"
Móri-víz (Bodajk)	BT94A2	N47°19'01.89"	E18°15'03.35"
Móri-víz (Fehérvárcsurgó)	BT94A3	N47°17'47.01"	E18°16'29.75"
Móroc-tető (Tés)	BT73C2	N47°13'00.13"	E18°02'11.13"
Mosó-forrás (Kapolcs)	XN90C4	N46°57'23.12"	E17°36'41.78"
Mosóforrás-kistó (Kapolcs)	XN90C4	N46°57'23.12"	E17°36'41.78"
Mosó-ház (Taliándörög d)	XN90D1	N46°58'51.98"	E17°34'05.18"
Mosó-kút (Óbudavár)	YN00A3	N46°56'13.96"	E17°41'28.14"
Murabánya (Gyenesdiás)	XM78A4	N46°46'42.36"	E17°17'48.03"
Murabánya-tó (Őskü)	BT82B1	N47°10'00.37"	E18°05'37.07"

Náci-hegy (Pula)	YN00B4	N46°59'43.83"	E17°39'37.89"
Nádasi-tábla, Szarvaskút (Zirc)	YN13C2	N47°13'40.71"	E17°51'06.24"
Nádas-völgy (Veszprémvarsány)	YN15C1	N47°23'02.69"	E17°51'12.19"
Nádor-csatorna (Nádasdladány)	BT92B3	N47°09'31.14"	E18°13'28.73"
Nádor-csatorna (Ösi)	BT82D3	N47°09'25.75"	E18°10'47.51"
Nagy-bivalyostó (Vápalota)	BT82D2	N47°11'18.28"	E18°10'09.04"
Nagy-erdő (Vászoly)	YN10A1	N46°55'51.17"	E17°44'55.20"
Nagygyimót	XN94B1	N47°20'20.67"	E17°33'03.09"
Nagy-mező (Balatonfüred)	YN10D3	N46°58'21.77"	E17°51'40.55"
Nagy-mező (Gyenesdiás)	XM78D1	N46°58'21.77"	E17°18'04.50"
Nagy-Rakottvás-tó (Zalaszentő)	XM69D2	N46°54'29.81"	E17°11'20.44"
Nagy-Sás-tó (Pula)	YN00B2	N47°00'39.70"	E17°37'51.29"
Nagyteveli-tározó (Nagytevel)	XN93D2	N47°16'36.97"	E17°35'22.31"
Nagy-tó (Öcs)	XN90D4	N47°00'38.49"	E17°37'08.02"
Nagy-tó, tőzegmohaláp (Öcs)	XN91C3	N47°00'47.23"	E17°37'13.64"
Nagyvázsony	YN00D1	N46°59'01.49"	E17°42'00.85"
Nánai-duzzasztó (Bakonynána)	YN24A3	N47°16'46.06"	E17°58'12.34"
Négyszög-akna (Nagyvázsony)	XN91C4	N47°03'15.58"	E17°36'34.88"
Nemesvíta	XM88D4	N46°49'28.77"	E17°22'08.57"
Németbánya	YN03A2	N47°12'52.89"	E17°38'48.36"
Nomádia-tó (Ajka)	XN92A3	N47°07'43.49"	E17°32'21.99"
Nóráp	XN83D2	N47°16'26.49"	E17°27'29.59"
Nosztori-völgy (Csopak)	YN20B2	N46°59'26.09"	E17°54'34.38"
Nyálas-tó (Kővágóörs)	YM09A2	N46°51'00.51"	E17°38'11.98"
Nyalka	YN16B2	N47°32'27.04"	E17°48'38.24"
Nyáló-hegy (Pécsely)	YN10A2	N46°56'55.61"	E17°47'06.47"
Nyáros-dűlő (Nemesahany)	XN81B3	N47°04'24.72"	E17°22'54.24"
Nyerges-tető (Vápalota)	BT83B3	N47°15'10.94"	E18°09'10.00"
Nyílas-mocsár (Olaszfalu)	YN23B1	N47°14'20.97"	E17°55'22.95"
Nyíresi-dűlő, Ajkarendek (Ajka)	XN92A4	N47°07'35.90"	E17°33'38.95"
Nyíres-kiszivék (Ajka)	XN92A1	N47°06'25.33"	E17°31'14.36"
Nyírespuszta (Csabrendek)	XN70D3	N46°59'19.13"	E17°20'36.53"
Nyírfás-rét, Kab-hegy (Nagyvázsony)	XN91C2	N47°03'12.34"	E17°36'47.52"
Nyír-tó (Nagyvázsony)	XN91C4	N47°02'47.28"	E17°36'43.21"
Nyugati-Nagy-mező (Vápalota)	BT83C2	N47°13'58.89"	E18°08'04.24"
Nyúl	YN07A2	N47°35'10.00"	E17°41'24.92"
Nyúlkörös-tó (Nyírad)	XN80C2	N46°57'47.98"	E17°26'02.28"
Odvas-kő (Bakonyszücs)	YN03D1	N47°17'18.13"	E17°42'59.08"
Oroszi	XN82B3	N47°09'20.19"	E17°24'58.87"
Országúti-dűlő (Veszprém)	YN22B4	N47°09'52.10"	E17°56'31.43"
Ördög-árok (Bakonyszőlő)	YN14D3	N47°19'41.01"	E17°54'37.86"
Ördög-gát (Bakonyszőlő)	YN14D3	N47°19'29.41"	E17°54'48.42"
Ördög-rét (Bakonyszentlászló)	YN15A3	N47°22'47.70"	E17°50'11.28"
Öreg-erdő (Dörgicse)	YN00C3	N46°55'13.24"	E17°45'14.50"
Öreg-Futóné (Tés)	BT73C2	N47°13'27.50"	E18°01'58.04"
Öreg-hegy (Enying)	BT80C3	N46°56'16.33"	E18°14'06.34"
Öreg-hegy (Mindszentkállya)	XM99A4	N46°52'09.75"	E17°32'57.38"
Öreg-hegy (Pécsely)	YN10B1	N46°57'34.14"	E17°48'11.75"
Öreg-hegy (Vászoly)	YN10A1	N46°55'49.61"	E17°46'31.55"
Öreg-hegy (Vindomvaszőlős)	XM69D1	N46°53'57.95"	E17°10'19.56"

Öreg-séd (Bakonybél)	YN03D3	N47°14'57.59"	E17°45'01.46"
Öreg-séd (Béb)	XN94D1	N47°20'35.03"	E17°35'21.38"
Öreg-séd (Ugod)	XN94C2	N47°19'59.19"	E17°36'15.17"
Öreg-Szarv ad-árok (Bakonyszücs)	YN03D1	N47°17'38.67"	E17°43'40.86"
Ór-hegy (Sóly)	BT72C2	N47°08'12.36"	E18°02'17.68"
Órsi-hegy (Salföld)	XM98B4	N46°49'05.03"	E17°32'20.14"
Örvényesi-séd-völgy (Örvényes)	YN10A3	N46°55'08.23"	E17°48'52.39"
Örvény-tó, Tapolcafő (Pápa)	XN94A1	N47°16'57.16"	E17°31'05.90"
Ósfenyves-horgásztó (Bakonyszentlászló)	YN15A1	N47°22'38.94"	E17°47'54.64"
Ósfenyves-kistó (Bakonyszentlászló)	YN15A1	N47°22'28.54"	E17°47'52.37"
Ösküi-víz (Öskü)	BT72D3	N47°09'28.44"	E18°04'18.10"
Padragi-tározó (Ajka)	XN91C2	N47°02'18.25"	E17°34'34.03"
Páhoki-erdő (Felsőpáhok)	XM68A4	N46°46'52.67"	E17°09'32.48"
Pálihálás (Porva)	YN13B4	N47°15'47.92"	E17°49'11.02"
Pálinkaház (Porva)	YN13B3	N47°15'09.04"	E17°49'47.16"
Pálinkaházi-kistavak (Porva)	YN13B3	N47°15'11.27"	E17°50'11.27"
Pálinkaházi-tömpölly (Porva)	YN13B3	N47°15'22.53"	E17°49'36.89"
Pálos-kolostor (Salföld)	XM98B4	N47°49'09.28"	E17°32'32.10"
Palotai-kisszurdok (Várpalota)	BT83A4	N47°13'14.04"	E18°08'05.30"
Pándzsa (Écs)	YN07A3	N47°33'37.43"	E17°43'25.70"
Pándzsa (Nyúl)	YN07A4	N47°35'13.62"	E17°42'44.08"
Pándzsa (Pannonhalma)	YN06D2	N47°32'40.58"	E17°44'08.64"
Pándzsa-mente (Écs)	YN07A3	N47°33'39.72"	E17°43'45.30"
Pándzsa-mente (Nyúl)	YN07A4	N47°34'39.23"	E17°42'37.87"
Pannonhalma	YN07C1	N47°33'00.24"	E17°45'07.70"
Pannonhalmi-arborétum (Pannonhalma)	YN07C1	N47°33'12.54"	E17°45'49.95"
Pápai-Bakony-ér (Adásztevel)	XN94A2	N47°18'17.81"	E17°32'56.80"
Pápai-Bakony-ér (Nagytevel)	XN94A3	N47°17'12.99"	E17°34'40.64"
Pápai-lapos (Fenyőfő)	YN13B2	N47°16'58.93"	E17°46'40.12"
Papímalom (Sóly)	BT72C2	N47°08'05.44"	E18°01'57.23"
Papkeszi-vasút állomás (Papkeszi)	BT71D4	N47°05'55.20"	E18°05'14.44"
Papod (Lókút)	YN12D2	N47°11'00.38"	E17°52'00.36"
Pap-réti-tó (Nagyvázsony)	YN00D1	N46°59'12.41"	E17°42'56.18"
Park-forrás (Nagyvázsony)	YN00D1	N46°59'00.79"	E17°42'00.71"
Park-tó (Nagyvázsony)	YN00D1	N46°59'03.48"	E17°41'59.34"
Pátka-domb (Sokorópátka)	YN06A4	N47°29'43.97"	E17°47'26.89"
Pécsely	YN10A2	N46°57'20.49"	E17°47'08.28"
Pénzesgyőr	YN13A2	N47°13'45.75"	E17°47'26.89"
Perce-árok (Borszörcsök)	XN82A2	N47°07'39.30"	E17°24'16.50"
Percepatak-mocsár (Borszörcsök)	XN82A2	N47°08'02.82"	E17°24'06.04"
Perce-rét (Borszörcsök)	XN82A3	N47°07'10.20"	E17°24'44.13"
Perei-ér (Olaszfalu)	YN23B3	N47°14'59.14"	E17°56'27.21"
Peremartoni-erdő (Berhida)	BT82A2	N47°08'22.92"	E18°05'43.11"
Pernes-erdő (Oroszi)	XN82B4	N47°10'11.16"	E17°24'45.33"
Petendi-tó (Vigántpetend)	YN00B1	N46°58'51.48"	E17°38'36.14"
Péterhegyi-mellékág, Eger-patak (Hegyesd)	XM99B2	N46°54'48.67"	E17°31'33.14"
Pétfürdő	BT82B3	N47°09'43.64"	E18°07'38.15"
Péti-kisvízfolyás (Pétfürdő)	BT82B3	N47°09'51.23"	E18°07'26.35"
Péti-víz (Ósi)	BT82D1	N47°09'25.70"	E18°10'32.70"
Péti-víz (Pétfürdő)	BT82B3	N47°09'50.15"	E18°07'31.71"

Péti-völgyi-kismocsár (Pétfürdő)	BT82B1	N47°10'01.47"	E18°06'31.99"
Péti-völgyi-mocsár (Pétfürdő)	BT82B1	N47°09'59.46"	E18°06'24.68"
Pető-hegy (Gyenesdiás)	XM78C2	N46°47'28.12"	E17°18'33.12"
Pető-hegy (Gyenesdiás)	YN03C3	N47°12'24.68"	E17°45'38.31"
Pincesor (Bakonygyirót)	YN15B1	N47°24'50.06"	E17°49'01.89"
Pintér-hegy (Zirc)	YN13D2	N47°16'01.64"	E17°51'27.35"
Pisztrángos-tó (Fenyőfő)	YN04D4	N47°21'58.57"	E17°44'45.10"
Pisztrángos-tó (Németbánya)	YN03A1	N47°12'13.25"	E17°39'00.11"
Pityermalom (Noszlop)	XN82D4	N47°11'23.42"	E17°29'08.38"
Pöltz-oldal (Bakonybél)	YN03D3	N47°14'57.27"	E17°46'33.19"
Poós-malom (Jásd)	BT74C1	N47°17'25.14"	E18°01'56.73"
Pörgöl-barlang (Bakonyszücs)	YN03D4	N47°15'37.87"	E17°44'52.27"
Prém-malom (Bakonynána)	YN23B4	N47°16'23.64"	E17°59'39.76"
Pusztapalota (Vápalota)	BT83A2	N47°13'36.47"	E18°05'37.53"
Ragonyai-forrástó (Vöröstó)	YN00C2	N46°57'31.45"	E17°43'25.14"
Ráktanya (Hárskút)	YN03C3	N47°12'24.56"	E17°45'36.38"
Rátóti-berek (Veszprém)	YN22A2	N47°08'21.39"	E17°56'03.18"
Rátóti-halastó (Veszprém)	YN22A2	N47°07'57.17"	E17°56'23.04"
Rátóti-nagymező (Veszprém)	YN22B1	N47°09'16.69"	E17°54'30.88"
Ravazd	YN06D1	N47°30'57.38"	E17°45'17.47"
Ravazdi-erdő (Ravazd)	YN06C2	N47°29'21.74"	E17°44'23.82"
Ravazdi-halastó (Ravazd)	YN06D3	N47°30'20.35"	E17°46'00.75"
Ravazdi-horgásztó (Ravazd)	YN06D2	N47°31'25.22"	E17°44'58.43"
Rédei-horgásztó (Réde)	YN24B1	N47°25'42.32"	E17°55'33.10"
Régi-téglagyári-tó (Homokbödöge)	XN94A3	N47°18'04.69"	E17°34'34.02"
Reismann-horgásztó (Bodajk)	BT94A2	N47°19'09.40"	E18°14'51.78"
Remete-barlang (Zalaszántó)	XM79B1	N46°54'17.73"	E17°15'10.34"
Remete-tározó (Nagytevel)	XN93D4	N47°16'08.70"	E17°36'22.19"
Rendeki-hegy (Csabrendek)	XN70B4	N46°59'45.38"	E17°17'52.08"
Reng-kő (Hárskút)	YN03C3	N47°11'43.63"	E17°45'07.81"
Répási-tó (Nagydém)	YN06A3	N47°27'43.96"	E17°41'48.79"
Réz-hegy (Táp)	YN16B1	N47°30'38.52"	E17°48'19.34"
Rezi	XM69C3	N46°50'26.52"	E17°13'11.06"
Rezi-vár (Rezi)	XM79A2	N46°51'57.77"	E17°14'29.18"
Rókadombi-horgásztó (Nyirád)	XN81C3	N47°01'24.25"	E17°26'48.67"
Rókalukas-árok (Csehbánya)	YN02B4	N47°11'24.7"	E17°41'43.27"
Római-fürdő (Bakonynána)	YN23D2	N47°16'10.39"	E17°59'47.50"
Római-gát (Öskü)	BT82B2	N47°10'18.02"	E18°05'58.53"
Románi-halastó (Románd)	YN05D4	N47°26'19.65"	E17°46'47.81"
Rom-kút-dűlő (Szentkirályszabadja)	YN21D1	N47°03'42.94"	E17°59'24.28"
Röhe-víz (Taliándörög)	XN90D1	N46°59'11.04"	E17°34'07.17"
Salföldi-kötenger (Salföld)	XM99A3	N46°49'53.21"	E17°33'13.28"
Saliházi-horgásztó (Hánta)	BT75D2	N47°26'34.54"	E18°02'07.79"
Sánc-hegy (Szápár)	BT74C2	N47°18'44.14"	E18°02'06.46"
Sánc-köz (Veszprém)	YN22A2	N47°07'42.22"	E17°56'43.09"
Sár-álló (Nyirád)	XN80B4	N47°00'10.36"	E17°25'19.46"
Sárcsi-kút (Ajka)	XN91C2	N47°03'08.52"	E17°35'44.52"
Sárcsi-kút-tározó (Ajka)	XN91C2	N47°03'08.95"	E17°35'40.51"
Sárkány-jégbarlang (Tapolca)	XM89C1	N46°50'48.60"	E17°26'59.21"
Sárkány-rét (Nemeshany)	XN81B1	N47°03'37.91"	E17°22'31.82"

Sárkány-völgy (Balatonfüred)	YN10D3	N46°58'54.50"	E17°51'54.20"
Sárkány-völgy (Veszprémfaisz)	YN11C3	N47°00'23.46"	E17°51'58.87"
Sárosfői-erdő (Káptalanfa)	XN81A2	N47°01'38.13"	E17°23'38.09"
Sárosfői-halastavak (Káptalanfa)	XN81A2	N47°03'21.64"	E17°23'20.79"
Sáros-tó (Vállus)	XM79C1	N46°49'02.23"	E17°17'19.59"
Sárrét (Csór)	BT93A3	N47°11'35.27"	E18°15'15.34"
Sárrét (Sárszentmihály)	BT92D1	N47°09'49.53"	E18°18'56.63"
Sár-tó (Borszörcsök)	XN82A2	N47°08'52.72"	E17°24'13.07"
Sarvaly (Sümege)	XN70C1	N46°56'04.99"	E17°17'37.11"
Sarvaly-erdő (Sümege)	XN70A3	N46°56'10.86"	E17°17'33.40"
Sarvaly-forrás (Sümege)	XN70C1	N46°56'10.08"	E17°17'33.40"
Sárvíz-malomcsatoma (Nádasdladány)	BT92A2	N47°08'23.50"	E18°14'06.95"
Sárvíz-malomcsatoma (Sárkeszi)	BT92B3	N47°09'44.77"	E18°17'02.67"
Sásdi-rét (Köveskál)	XM99C2	N46°52'42.67"	E17°35'58.08"
Sáska	XN80C3	N46°56'09.50"	E17°28'44.17"
Sásos-mocsár (Lázi)	YN15B4	N47°27'25.98"	E17°49'51.63"
Sás-tó, Csekút (Ajka)	XN91B3	N47°04'36.97"	E17°33'42.50"
Séd (Ósi)	BT82D1	N47°09'11.32"	E18°10'38.68"
Séd, Sebőkmalom (Berhida)	BT82A4	N47°07'26.10"	E18°08'40.78"
Séd-duzzasztó (Márkó)	YN12A3	N47°06'42.66"	E17°49'12.30"
Séd-kistó (Bánd)	YN12A1	N47°07'15.53"	E17°46'35.23"
Séd-kistó (Berhida)	BT82A3	N47°06'20.43"	E18°08'28.02"
Séd-menti-sziklák (Hajmáskér)	YN22C2	N47°07'58.35"	E17°59'50.35"
Séd-völgy (Hajmáskér)	YN22C2	N47°08'02.40"	E17°59'52.39"
Séd-völgyi-kiszízek (Hajmáskér)	YN22C2	N47°08'02.40"	E17°59'52.39"
Semlyékes-tó (Nagyvázsony)	YN01A3	N47°01'17.34"	E17°40'16.05"
Sokoró Fogadó-tava (Sokorópátka)	YN06A2	N47°29'01.86"	E17°41'06.25"
Sokorói-Bakony-ér (Felpéc)	XN96D1	N47°31'13.30"	E17°35'31.55"
Sokorói-Bakony-ér (Nagydém)	YN05B1	N47°26'17.91"	E17°40'09.75"
Sokorópátka	YN06A4	N47°29'07.04"	E17°41'53.03"
Som-berek (Ugod)	YN04A1	N47°18'13.29"	E17°40'41.08"
Somhegy (Bakonybél)	YN03D3	N47°15'08.43"	E17°45'35.44"
Som-hegy (Bakonybél)	YN03D2	N47°14'58.25"	E17°46'32.72"
Somló (Doba)	XN82A2	N47°08'48.31"	E17°22'21.65"
Somló (Somlónásárhely)	XN82A2	N47°08'31.20"	E17°22'25.98"
Somlónásárhely (Doba)	XN82B1	N47°09'01.65"	E17°22'13.06"
Sós-köves (Veszprém)	YN12C1	N47°06'14.11"	E17°52'24.09"
Sörke-rét (Sáska)	XN90B1	N46°59'13.95"	E17°31'03.62"
Sötét-berki-árok (Csetény)	YN24B3	N47°18'55.34"	E17°58'41.15"
Sötét-rét (Balatonszőlős)	YN10C2	N46°57'41.78"	E17°49'57.82"
Sövénykút (Bakonyoszlop)	YN24B2	N47°21'40.23"	E17°55'00.45"
Sövénykútpusztai-tó (Mór)	BT85A3	N47°23'13.18"	E18°07'29.11"
Sukori-hegy (Vilonya)	BT72C2	N47°07'22.83"	E18°03'38.30"
Surgót-tág (Sümege)	XN70C2	N46°58'19.84"	E17°19'52.69"
Súri-halastó (Súr)	BT75C1	N47°22'34.83"	E18°02'35.87"
Súri-patak (Súr)	BT74D2	N47°21'11.72"	E18°02'36.43"
Suttonyi-mellékág (Ugod)	YN03B4	N47°16'08.67"	E17°41'38.60"
Suttonyi-tó (Ugod)	YN03B4	N47°16'27.13"	E17°41'46.28"
Sűrű-hegyi-ördöglik (Bakonyoszlop)	YN14D3	N47°19'29.41"	E17°54'48.42"
Szápári-horgasztó (Szápár)	BT74C4	N47°18'55.54"	E18°03'05.21"

Szápári-kistó (Szápár)	BT74C4	N47°18'56.61"	E18°03'07.28"
Száraz-Gerence (Bakonybél)	YN03D4	N47°16'02.12"	E17°44'48.51"
Szár-hegy (Nemesvámos)	YN11B3	N47°03'12.33"	E17°49'43.23"
Szár-hegy (Ugod)	XN94C3	N47°17'42.44"	E17°39'02.37"
Szarvas-csemely (Zirc)	YN13C2	N47°13'51.64"	E17°50'57.38"
Szarvas-dűlő (Pápasalamon)	XN83A4	N47°13'11.90"	E17°26'01.17"
Szarvaskő-vára (Döbrönte)	XN93A4	N47°13'47.35"	E17°32'55.66"
Szarvaskút (Zirc)	YN13C2	N47°13'52.51"	E17°50'55.85"
Szarvas-kút (Zirc)	YN13C2	N47°13'55.98"	E17°51'00.59"
Szarvaskút-i-bükkös (Zirc)	YN13C2	N47°13'48.11"	E17°51'04.19"
Szarvaskút-i-kavicsbánya (Zirc)	YN13C2	N47°13'48.11"	E17°51'04.19"
Szarvaskút-i-tó (Zirc)	YN13C2	N47°13'54.26"	E17°50'58.55"
Szarvas-tó (Zirc)	YN13A4	N47°13'40.58"	E17°50'19.60"
Széki-erdő (Devecser)	XN82C4	N47°09'21.62"	E17°30'36.61"
Széki-tó (Devecser)	XN82C4	N47°07'48.17"	E17°28'33.33"
Széles-víz, Ajkarendek (Ajka)	XN92A4	N47°08'32.95"	E17°34'28.43"
Szélhely-tó (Vápalota)	BT82B4	N47°11'16.49"	E18°07'35.93"
Szémarta-sziklák (Tihany)	YM19D4	N46°54'56.89"	E17°52'33.55"
Szemételep-tó (Bakonycseme)	BT74C2	N47°18'28.76"	E18°03'28.23"
Szenes-horog (Csór)	BT93A2	N47°13'39.09"	E18°15'20.35"
Szent Balázstemplomrom (Balatoncsicsó)	YM09D2	N46°54'42.35"	E17°41'45.33"
Szent György-hegy (Hegymagas)	XM89C1	N46°50'17.51"	E17°26'48.58"
Szent György-hegy (Kisapáti)	XM89C3	N46°50'38.80"	E17°27'30.39"
Szent György-hegy (Tapolca)	XM89C1	N46°51'02.44"	E17°26'54.55"
Szent Jakab-forráscsemely (Vászoly)	YN00C3	N46°56'35.56"	E17°45'27.65"
Szent Jakab-tó (Vászoly)	YN00C3	N46°56'35.22"	E17°45'28.73"
Szent Pál-hegy (Écs)	YN07A1	N47°33'14.16"	E17°40'16.16"
Szent Péter-hegy (Hegyvesd)	XM99B4	N46°55'01.26"	E17°31'40.92"
Szentbékállai-kőtenger (Szentbékállai)	XM99B3	N46°53'25.76"	E17°33'20.64"
Szentjakabfa	YN00A3	N46°56'00.74"	E17°40'35.11"
Szentkút (Csatka)	YN25C1	N47°22'36.37"	E17°59'28.42"
Szent-kút (Jásd)	BT74A3	N47°16'38.27"	E18°01'12.20"
Szépalma (Porva)	YN14A1	N47°17'30.02"	E17°59'32.18"
Szépalmi-tó (Porva)	YN14A1	N47°17'03.91"	E17°47'36.40"
Sziget-horgásztó (Énying)	BS89D4	N46°54'54.35"	E18°14'03.54"
Szipligeti-vár (Szipliget)	XM88D1	N46°48'17.96"	E17°26'10.70"
Szőc	XN91A1	N47°01'17.95"	E17°30'49.40"
Szőke-forrás (Ajka)	XN91D1	N47°03'36.60"	E17°36'03.37"
Szólóhegy (Győrszemere)	XN97C1	N47°33'15.83"	E17°36'08.77"
Szóló-rétek (Vanyola)	XN95C1	N47°22'59.37"	E17°36'14.28"
Szömörke-völgy (Bakonybél)	YN03D3	N47°14'25.90"	E17°45'18.50"
Szűnyog-völgy (T és)	BT73A4	N47°13'34.68"	E17°59'54.63"
Szűnyog-völgyi-tó (T és)	BT73A4	N47°13'31.66"	E17°59'51.55"
Szurdik (Nyúl)	YN07A2	N47°34'52.77"	E17°40'42.18"
Szűcsi-horgásztó (Bakonyszűcs)	YN04B2	N47°20'53.49"	E17°40'56.66"
Tábor-völgy (Tényő)	XN97C3	N47°32'47.83"	E17°39'35.40"
Tagyon	YM09B4	N47°54'10.67"	E17°40'46.70"
Takó-barlang (Veszprém)	YN23A3	N47°11'43.16"	E17°54'57.43"
Taliándörög	XN90D1	N46°58'43.96"	E17°34'09.85"
Tálodi-erdő (Pula)	YN00B1	N46°59'26.75"	E17°38'16.08"

Tálodi-rét (Pula)	YN00B1	N46°58'54.32"	E17°39'43.98"
Tálodi-tó (Pula)	YN00B1	N46°59'09.60"	E17°39'42.98"
Tamásbátvó-gunyhója (Vászoly)	YN10A1	N46°56'02.35"	E17°46'12.29"
Tamás-hegy (Balatonfüred)	YN10D3	N46°58'24.75"	E17°53'08.43"
Tapolca-forrás, Tapolcafő (Pápa)	XN93B2	N47°16'53.12"	E17°31'15.12"
Tapolcafő (Pápa)	XN93B2	N47°16'50.49"	E17°31'20.11"
Tapolcafői-láprét (Pápa)	XN93B2	N47°16'02.61"	E17°31'42.04"
Tapolca-patak, Tapolcafő (Pápa)	XN84C3	N47°17'04.61"	E17°31'00.67"
Tar-hegy (Monoszló)	YM09B1	N46°53'25.59"	E17°38'48.47"
Tárkányi-horgásztó (Csabrendek)	XN80B1	N46°59'15.02"	E17°21'48.50"
Tárkányi-kishorgásztó (Csabrendek)	XN80B1	N46°59'08.93"	E17°21'18.86"
Tar-óra-hegy (Monoszló)	YM09B2	N46°54'52.79"	E17°38'14.71"
Tározóöblől-mocsár (Fehérvárcsurgó)	BT94A1	N47°17'19.17"	E18°15'04.80"
Tátika-vár (Zalaszentő)	XM79B2	N46°54'22.01"	E17°15'34.56"
Téglagyári-kistó (Devecser)	XN81B4	N47°05'47.38"	E17°25'02.79"
Téglagyári-kisvizek (Bakonyszentlászló)	YN15A2	N47°24'10.05"	E17°49'15.33"
Téglagyári-tavak (Homokbődőge)	XN94B3	N47°18'15.63"	E17°34'24.50"
Téglagyári-tavak (Pápateszér)	YN05A3	N47°22'24.88"	E17°41'23.26"
Téglagyári-tó (Bakonyszentlászló)	YN15A2	N47°24'14.91"	E17°49'13.67"
Téglagyári-vizek (Pannonhalma)	YN06D4	N47°32'08.03"	E17°45'41.80"
Tekerési-séd (Kékkút)	XM99C1	N46°51'13.99"	E17°34'01.37"
Tekeres-völgy (Nemesvámos)	YN11D2	N47°05'38.25"	E17°51'38.55"
Temető-dűlő (Márkó)	YN12A4	N47°07'02.75"	E17°49'07.88"
Tényő	XN96D4	N47°32'30.07"	E17°38'38.30"
Tényői-domb (Tényő)	YN06B2	N47°32'26.81"	E17°39'30.18"
Tési-domb (Várpalota)	BT83A4	N47°12'08.03"	E18°07'41.01"
Tési-malom (Jásd)	BT74A3	N47°16'29.02"	E18°00'21.10"
Tevel-hegy (Nagytevel)	XN93D2	N47°15'59.86"	E17°36'16.73"
Teveli-horgásztó (Adásztevel)	XN94B2	N47°18'13.46"	E17°31'54.80"
Tik-hegy (Taliándörög)	XN90B3	N46°58'47.79"	E17°33'30.57"
Tilos-erdei-barlang (Pénzesgyőr)	YN13A2	N47°13'33.35"	E17°48'10.84"
Tilos-erdő (Pénzesgyőr)	YN13A2	N47°13'30.46"	E17°48'11.44"
Timár-erdő (Mór)	BT85A1	N47°22'58.30"	E18°07'01.83"
Tiszta-víz-forrás (Szentgál)	YN03A3	N47°13'04.08"	E17°42'13.35"
Tobán-hegy (Eplény)	YN23A1	N47°12'15.47"	E17°56'55.85"
Tobán-szikla (Eplény)	YN23C1	N47°12'10.71"	E17°57'01.85"
Tobán-tó (Eplény)	YN23C1	N47°12'16.71"	E17°56'58.63"
Tódi-mező (Paloznak)	YN20B2	N47°00'17.50"	E17°55'41.27"
Tódi-mocsár (Paloznak)	YN20B2	N47°00'19.32"	E17°55'47.60"
Tóföldi-forrás (Várpalota)	BT83C2	N47°12'48.55"	E18°10'33.80"
Tóföldi-mocsár (Várpalota)	BT83C1	N47°12'26.31"	E18°10'26.46"
Tóföldi-mocsárforrás (Várpalota)	BT83C1	N47°12'27.06"	E18°10'27.42"
Tófürdő-kifolyás (Bodajk)	BT94A2	N47°19'24.12"	E18°14'16.06"
Tófürdő-tócsogó (Bakonyszentlászló)	YN15A1	N47°23'44.92"	E17°48'47.70"
Tói-hegy (Monoszló)	YM09B2	N46°54'48.60"	E17°38'17.46"
Tó-rét (Gic)	YN05D3	N47°25'48.35"	E17°45'08.52"
Tó-rét, Tapolcafő (Pápa)	XN84C3	N47°17'06.82"	E17°38'38.36"
Tó-rétek (Olaszfa)	YN13C4	N47°14'12.10"	E17°30'58.82"
Torna-horgásztó (Városlőd)	YN02B1	N47°09'12.07"	E17°39'39.42"
Tósoki-mocsár (Ajka)	XN91B2	N47°05'48.41"	E17°31'24.80"

Tóth-malom (lásd)	BT74A3	N47°17'43.87"	E18°00'29.02"
Tóúti-kistó (Écs)	YN07A3	N47°33'41.16"	E17°43'09.11"
Tölgyerdei-tó (Pápa)	XN84C4	N47°18'35.39"	E17°30'42.02"
Tömölcs-hegy (Keszthely)	XM78B2	N46°49'43.77"	E17°15'55.70"
Törökcsapás (Hajmáskér)	BT72D1	N47°08'33.64"	E18°02'07.16"
Tőzegetelep (Nádasdladány)	BT82D3	N47°09'51.16"	E18°13'15.64"
Tőzeg-tó (Nádasdladány)	BT82D3	N47°09'44.39"	E18°13'16.07"
Tőzeg-tó (Várpalota)	BT82D4	N47°10'04.41"	E18°13'11.22"
Tuskós (Bakonybél)	YN03D1	N47°14'26.60"	E17°43'42.25"
Tücsök-kút (Paloznak)	YN20B2	N47°00'14.52"	E17°55'48.14"
Tündér-hegy (Vilonya)	BT72C3	N47°07'27.47"	E18°03'48.79"
Tündémajor (Zirc)	YN13D2	N47°15'37.49"	E17°50'40.62"
Tündémajori-dísztó (Zirc)	YN13D2	N47°15'38.99"	E17°50'41.15"
Tündémajori-kertitő (Zirc)	YN13D2	N47°15'38.54"	E17°50'28.48"
Tündémajori-tó (Zirc)	YN13D2	N47°15'28.95"	E17°50'42.59"
Tüskevári-erdő (Tüskevár)	XN72C1	N47°06'21.34"	E17°19'36.91"
Tüzköves-hegyi-barlang (Szentgál)	YN02A4	N47°08'10.46"	E17°42'22.90"
Tűzvíz-tározó (Ajka)	XN91D1	N47°03'49.53"	E17°35'52.65"
Tyúk-hegy (Veszprém)	YN22B3	N47°09'27.30"	E17°56'59.60"
Ugodi-tó (Ugod)	XN94C3	N47°16'23.61"	E17°38'38.36"
Ugri-hegyi-bányató (Királyszentistván)	BT72A3	N47°06'01.40"	E18°02'01.16"
Újdörögdi-kistó (Zalahaláp)	XN80C2	N46°57'45.23"	E17°25'31.38"
Újdörögdi-tó (Zalahaláp)	XN80C2	N46°57'32.59"	E17°25'51.04"
Új-erők (Nyúl)	YN07A1	N47°33'47.77"	E17°40'15.58"
Újhegyi-kertitő (Bakonyszentlászló)	YN15A4	N47°23'51.66"	E17°49'45.05"
Újhegyi-tó (Bakonyszentlászló)	YN15A4	N47°24'01.82"	E17°49'30.13"
Újrétitőmpöly, Kab-hegy (Nagyvázsony)	YN01A2	N47°03'20.73"	E17°36'58.73"
Újszépalma (Fenyőfő)	YN14A2	N47°18'23.45"	E17°46'46.70"
Újtelepi-kistó (Tápszentmiklós)	YN16A4	N47°29'10.35"	E17°50'45.26"
Új-tó (Bakonybél)	YN03D1	N47°14'26.60"	E17°43'42.25"
Unkás-karszt-tó (Várpalota)	BT82B2	N47°11'06.14"	E18°05'50.52"
Urasági-erdő (Öcs)	XN91C3	N47°00'49.27"	E17°37'13.15"
Úrkút	YN01B2	N47°05'04.57"	E17°38'30.43"
Utántisztító-tó (Királyszentistván)	BT72C1	N47°05'50.32"	E18°03'30.85"
Úrge-dombi-égeres (Nyírád)	XN81C1	N47°01'35.34"	E17°26'49.95"
Úrge-dombi-horgásztó (Nyírád)	XN81C1	N47°01'22.22"	E17°26'45.59"
Úrgehegyi-kavicsbányató, Tapolcafő (Pápa)	XN93B2	N47°15'54.27"	E17°31'36.97"
Vadalmás (Ravazd)	YN06A4	N47°28'36.47"	E17°42'47.37"
Vadalmás (Veszprémvarsány)	YN15B3	N47°25'07.08"	E17°50'51.72"
Vadalmás-forrás (Bakonynána)	YN23D1	N47°16'08.17"	E17°59'47.67"
Vadászház-tó (Farkasgyepű)	XN93C1	N47°11'50.66"	E17°34'45.38"
Vadlánlik (Gyenesdiás)	XM78B4	N46°46'36.50"	E17°17'48.21"
Vadlány-lik (Nagygörbő)	XM69D2	N46°54'43.40"	E17°10'29.40"
Vad-tó (Zalaszántó)	XM69D2	N46°54'36.07"	E17°10'45.93"
Vár-árok (Nagyvázsony)	YN00B3	N46°59'06.03"	E17°41'45.17"
Vargamalom-tó (Vilonya)	BT72C3	N47°06'18.83"	E18°04'04.56"
Vár-hegy (Csesznek)	YN14D2	N47°17'06.82"	E17°30'58.82"
Vár-hegy (Sütemeg)	XN70B3	N46°58'56.39"	E17°16'58.73"
Várkút (Nagyvázsony)	YN00B3	N46°59'05.70"	E17°41'44.43"
Várpalota: vasútállomás	BT83A3	N47°11'40.40"	E18°08'54.06"

Vár-rét (Zalaszántó)	XM79B1	N46°54'36.07"	E17°14'44.06"
Vár-völgy (Vállus)	XM78B4	N46°50'39.33"	E17°16'05.87"
Vár-völgy (Várpalota)	BT83A2	N47°13'07.67"	E18°06'47.30"
Vasút-mente (Öskü)	BT72D3	N47°09'26.76"	E18°04'13.60"
Vasútmenti-mocsár (Románd)	YN05D3	N47°26'08.91"	E17°46'42.40"
Vászoly	YN00C3	N46°56'25.71"	E17°45'26.87"
Vászolyi-séd (Vászoly)	YN10A1	N46°56'06.18"	E17°45'49.46"
Vázsonyi-forrástümpölők (Nagyvázsony)	YN00D1	N46°58'56.31"	E17°42'07.85"
Vázsonyi-kertitő (Nagyvázsony)	YN00B4	N46°59'10.57"	E17°41'48.24"
Vázsonyi-séd (Nagyvázsony)	YN00B4	N46°59'10.02"	E17°41'52.38"
Vecsényi-mocsár (Bakonybánk)	YN16C1	N47°28'11.73"	E17°53'00.13"
Veimpusztá (Nagyestergár)	YN23B2	N47°16'24.28"	E17°56'01.72"
Velegi-vízfolyás (Bodaik)	BT84D1	N47°19'22.20"	E18°10'20.80"
Véndek-hegy (Zalalahálp)	XM89D2	N46°55'26.20"	E17°25'46.12"
Veszprém	YN21B4	N47°05'39.72"	E17°54'44.02"
Veszprémi-séd (Bánd)	YN12A1	N47°07'00.97"	E17°46'54.95"
Veszprémi-séd (Hajmáskér)	BT72A4	N47°08'22.41"	E18°01'32.62"
Veszprémi-séd (Márkó)	YN12A3	N47°06'43.70"	E17°49'07.60"
Veszprémi-séd (Veszprém)	YN12C3	N47°05'56.94"	E17°54'03.68"
Veszprémi-séd, Gyulafirátót (Veszprém)	YN22A2	N47°07'54.02"	E17°56'37.37"
Veszprémi-Séd-mente (Sóly)	BT72C2	N47°07'27.73"	E18°02'27.65"
Vilmapusztá (Veszprém)	YN11D2	N47°04'58.62"	E17°52'07.32"
Vindornyai-árok (Vindomyafok)	XM69C2	N46°51'49.96"	E17°10'54.75"
Vindornyai-láp (Vindomyaszőlős)	XM69B3	N46°52'48.44"	E17°10'12.49"
Vindornyai-rétek (Vindomyafok)	XM69C2	N46°51'58.86"	E17°10'22.45"
Vindornyalak	XM69D1	N46°53'12.74"	E17°11'36.38"
Vinye (Bakonyszentlászló)	YN14B4	N47°21'39.27"	E17°49'22.23"
Virágos-hegy (Balatongyörök)	XM78D3	N46°47'35.63"	E17°21'10.81"
Vízterület (Tótvázsony)	YN11A1	N47°00'40.87"	E17°46'24.92"
Vízvörös-tó (Nagyvázsony)	YN00D2	N47°00'39.09"	E17°42'18.18"
Volt-strand (Pétfürdő)	BT82B3	N47°09'49.62"	E18°07'23.21"
Vödör-völgy (Balatonalmádi)	YN21C2	N47°02'29.33"	E17°58'20.54"
Völgyi-mocsár (Nagyvázsony)	YN00D1	N46°59'01.01"	E17°42'15.47"
Völgyi-tó (Nagyvázsony)	YN00D1	N46°59'00.47"	E17°42'14.63"
Völgy-kút-i-csemely (Veszprém)	YN22A1	N47°05'51.29"	E17°54'36.68"
Völgy-kút-i-tó (Veszprém)	YN22A1	N47°05'49.16"	E17°54'41.64"
Vörös János-séd (Ugod)	YN03B4	N47°16'21.53"	E17°41'46.80"
Vörös-gödör (Szentkirályszabadja)	YN21D1	N47°03'04.01"	E17°59'20.74"
Vöröstó	YN00D1	N46°58'16.44"	E17°43'17.81"
Vörös-tó (Lesenceistván)	XM79D3	N46°54'27.54"	E17°20'57.30"
Zalaszántó	XM69D3	N46°53'22.88"	E17°13'37.32"
Zalaszántói-tározó (Zalaszántó)	XM69C4	N46°52'18.89"	E17°13'23.45"
Zirc	YN13D2	N47°15'46.97"	E17°52'21.31"
Zirci-arborétum (Zirc)	YN13D4	N47°15'40.82"	E17°52'46.82"
Zörög-tető (Bakonyszentkirály)	YN14D2	N47°21'14.58"	E17°51'03.04"
Zsellérek-lejelője (Zirc)	YN13D1	N47°14'51.73"	E17°51'27.97"
Zsidi-rét (Várvölgy)	XM79A4	N46°51'56.26"	E17°17'32.23"
Zsidó-erdő (Porva)	YN14A1	N47°18'36.66"	E17°47'57.35"
Zsivány-völgy, Iharkút (Bakonyják)	YN03B3	N47°14'21.39"	E17°38'06.92"
Zsófiapusztá (Úrkút)	YN01B2	N47°04'28.26"	E17°40'36.52"

Zsombékos-kisvíz, Kab-hegy (Nagyvázsony)	YN01A2	N47°03'19.00"	E17°37'00.80"
Balaton-medence			
Ábrahámhegy	XM98D2	N46°48'40.35"	E17°33'51.97"
Ágos-sziget (Köröshegy)	YM29A2	N46°51'17.45"	E17°53'50.58"
Akadó (Tihany)	YM29B1	N46°53'29.96"	E17°53'43.17"
Akasztó-domb (Látrány)	YM17B2	N46°44'10.80"	E17°45'26.49"
Akasztó-domb (Tihany)	YM19D4	N46°54'47.11"	E17°53'16.38"
Álgya-berek (Balatonlelle)	YM08D3	N46°47'36.36"	E17°43'30.82"
Aligai-berek (Balatonvilágos)	BT80B3	N46°59'27.97"	E18°10'06.92"
Alma-hegy (Balatonszárszó)	YM19C3	N46°49'44.71"	E17°51'35.48"
Alsóbélatlelepi-berek (Fonyód)	XM97B2	N46°43'39.69"	E17°31'08.55"
Alsó-bozót (Balatonederics)	XM88B1	N46°48'03.13"	E17°23'39.21"
Alsó-bozót-csatorna (Balatonederics)	XM88B3	N46°48'05.95"	E17°23'44.40"
Alsó-malomtó (Tapolca) = Vízimalom-tó!?	XM89C2	N46°52'51.75"	E17°26'28.36"
Alsóörs	YN20D2	N46°59'40.83"	E17°58'28.70"
Alsópáhoki-rét (Hévíz)	XM68C2	N46°45'31.87"	E17°12'39.15"
Alsó-rét (Balatonújlak)	XM87A3	N46°40'50.00"	E17°23'33.55"
Antal-hegy (Szigliget)	XM88D1	N46°48'21.22"	E17°27'01.50"
Apáti-hegy (Tihany)	YM19D4)	N46°55'05.87"	E17°51'17.35"
Aranyház-gejzirkúp (Tihany)	YM19D4	N46°54'09.81"	E17°52'52.51"
Aranypart (Siófok)	BS79D2	N46°55'08.96"	E18°04'54.78"
Aszófői-sarok (Balatonfüred)	YN10C3	N46°56'18.16"	E17°51'53.15"
Aszófői-séd torkolata (Balatonfüred)	YN10C3	N46°55'55.16"	E17°51'34.57"
Ávorsai-gát (Hegymagas)	XM88D2	N46°49'03.37"	E17°26'54.06"
Badacsony-hajóállomás (Badacsonytomaj)	XM98A2	N46°47'15.29"	E17°30'28.14"
Badacsony-hegy (Badacsonytomaj)	XM98B1	N46°48'15.00"	E17°30'00.49"
Badacsony-hegy (Badacsonytördemic)	XM88D3	N46°48'03.63"	E17°29'21.67"
Badacsonylábdihegy (Badacsonytördemic)	XM88D3	N46°47'20.88"	E17°29'01.68"
Badacsonyörs (Badacsonytomaj)	XM98B3	N46°48'22.41"	E17°31'48.96"
Badacsonytomaj	XM98B1	N46°48'32.86"	E17°30'48.85"
Badacsonytomaji-öböl (Badacsonytomaj)	XM98B3	N46°48'15.31"	E17°31'26.21"
Badacsonytördemic	XM88D3	N46°48'05.76"	E17°28'28.69"
Baglyashegy (Kéthely)	XM86B2	N46°38'42.35"	E17°22'18.94"
Bagó-hegy (Balatonszemes)	YM18B4	N46°47'15.48"	E17°47'17.84"
Balatonakali	YM09D3	N46°53'00.32"	E17°45'06.84"
Balatonakarattya	BT81A3	N47°00'50.14"	E18°09'50.67"
Balatonalmádi	BT71A4	N47°01'43.56"	E18°00'53.33"
Balaton-berek (Sármellék)	XM67D1	N46°42'47.32"	E17°11'36.25"
Balatonberény	XM77D1	N46°42'37.07"	E17°19'14.16"
Balatonederics	XM88B1	N46°48'22.45"	E17°22'50.84"
Balatonfenyves	XM87D3	N46°42'41.94"	E17°28'36.04"
Balatonföldvár	YM10C3	N46°50'56.66"	E17°52'54.23"
Balatonfüred	YN10C4	N46°57'22.91"	E17°53'19.86"
Balatongyörök	XM78C3	N46°45'37.99"	E17°21'07.08"
Balatonhídvég (Zalavár)	XM66D2	N46°38'17.34"	E17°11'01.66"
Balatonkenese	BT81A2	N47°02'24.42"	E18°05'14.66"
Balatonlelle	YM08D1	N46°47'06.41"	E17°41'47.65"
Balatonmáriafürdő	XM87B3	N46°42'18.01"	E17°24'04.47"
Balatonőszöd	YM18B4	N46°48'23.63"	E17°48'05.92"
Balatonrendes	XM98D2	N46°49'42.08"	E17°34'59.52"

Balaton-rét, Balatonkiliti (Siófok)	BS79D1	N46°53'16.53"	E18°04'02.30"
Balatonszárszó	YM19C1	N46°49'46.75"	E17°50'09.44"
Balatonszemes	YM18B2	N46°48'24.33"	E17°46'02.52"
Balatonszentgyörgy	XM77A4	N46°41'25.06"	E17°17'50.50"
Balatonszéplak (Siófok)	BS79B2	N46°53'58.08"	E18°00'29.90"
Balatonudvari	YM19B2	N46°54'06.61"	E17°47'58.58"
Balatonvilágos	BT80B3	N46°58'47.35"	E18°00'29.90"
Balázs-hegyi-tó (Balatonfüred)	YN10C4	N46°56'43.69"	E17°51'48.22"
Banács-erdő (Balatonberény)	XM77C4	N46°41'07.70"	E17°19'39.22"
Bányató (Siófok)	BS79D2	N46°53'52.52"	E18°04'01.93"
Barátlakások (Tihany)	YN10C3	N46°55'23.82"	E17°52'47.00"
Barátok-erdő (Balatonszemes)	YM18A4	N46°46'55.52"	E17°47'09.34"
Battyanpuszta (Balatonberény)	XM77A3	N46°40'25.69"	E17°17'28.32"
Battyanpusztai-erdő (Balatonszentgyörgy)	XM77A3	N46°40'29.27"	E17°17'31.60"
Bázsai-öböl (Aszófő)	YN10C1	N46°55'07.30"	E17°50'13.70"
Becehegy (Balatongyörök)	XM78C4	N46°46'56.78"	E17°21'54.26"
Békás-árok (Siófok)	BS79D1	N46°53'51.33"	E18°03'09.60"
Békás-tó (Siófok)	BS79B3	N46°53'11.12"	E18°02'36.20"
Bé-lap (Balatongyörök)	XM78C4	N46°46'06.37"	E17°20'52.03"
Bélatelep (Fonyód)	XM97B4	N46°44'09.57"	E17°32'33.09"
Bélatelepi-berek (Fonyód)	XM97B2	N46°43'49.76"	E17°31'37.60"
Bélatelepi-strand (Fonyód)	XM97B4	N46°43'46.86"	E17°31'23.44"
Belső-berek (Balatonszemes)	YM08A2	N46°42'06.07"	E17°29'00.31"
Belső-tó (Tihany)	YM19D4	N46°54'21.08"	E17°52'40.97"
Berek-csatoma (Balatonboglár)	YM08A2	N46°46'23.83"	E17°38'49.82"
Berek-dűlő (Balatonmagyaród)	XM66C1	N46°34'51.74"	E17°10'21.72"
Berek-szél (Balatonfenyves)	XM87D3	N46°42'53.18"	E17°31'10.96"
Berek-tó (Szántód)	YM29A2	N46°51'50.37"	E17°54'27.01"
Berényi-berek (Balatonberény)	XM77D1	N46°42'54.63"	E17°18'49.88"
Berényi-hegy (Balatonberény)	XM77C3	N46°42'06.96"	E17°20'26.34"
Berki-csatoma (Balatonőszöd)	YM18B4	N46°49'09.06"	E17°48'09.36"
Berki-mocsár (Balatonőszöd)	YM18B4	N46°49'11.98"	E17°48'00.10"
Berzsenyi-kút (Balatonfüred)	YN10C3	N46°56'42.67"	E17°52'23.52"
Bézsényi-bozót (Fonyód)	XM97D2	N46°43'55.00"	E17°34'10.47"
Billege (Lesencetomaj)	XM89B1	N46°52'25.14"	E17°22'22.38"
Billegei-erdő (Lesencetomaj)	XM89B2	N46°54'58.36"	E17°22'23.48"
Billegei-kavicsbányató (Lesenceistvánd)	XM89B1	N46°53'02.10"	E17°21'38.39"
Birkásmajor (Lesencetomaj)	XM89A2	N46°52'12.27"	E17°22'45.05"
Bocsida (Balatonendréd)	YM29C2	N46°52'13.34"	E17°59'00.47"
Bocsidai-halastó (Balatonendréd)	YM29C2	N46°52'09.63"	E17°59'00.63"
Bocskait elepi-mocsár (Balatonfenyves)	XM87D3	N46°42'35.00"	E17°29'16.76"
Bocsmány (Vörs)	XM77A3	N46°40'30.44"	E17°15'35.85"
Boglári-kikötő (Balatonboglár)	YM08A2	N46°46'49.22"	E17°38'56.05"
Borjú-sziget (Buzsák)	XM97B3	N46°42'38.36"	E17°33'06.93"
Boronkai-berek (Marcali)	XM86C2	N46°35'38.46"	E17°26'21.73"
Boronka-patak (Kéthely)	XM86D2	N46°39'14.20"	E17°25'38.65"
Bozót (Balatonszemes)	YM08D3	N46°47'53.23"	E17°44'51.83"
Bozót (Fonyód)	XM97B4	N46°43'37.87"	E17°32'18.02"
Bozót (Raposka)	XM89A3	N46°50'51.90"	E17°24'38.47"
Bozót (Siófok)	BS79D4	N46°53'53.56"	E18°05'24.46"

Bozót-csatoma (Balatonszemes)	YM08D3	N46°44'10.17"	E17°33'35.46"
Bök-domb (Ábrahámhegy)	XM98D1	N46°48'48.16"	E17°33'55.32"
Bökorr (Ábrahámhegy)	XM98D1	N46°48'32.77"	E17°34'08.63"
Brett-yó (Szántód)	YM29A4	N46°52'26.31"	E17°55'28.19"
Budatava (Balatonalmádi)	BT71A4	N47°02'26.47"	E18°01'32.13"
Budatavai-égeres (Balatonalmádi)	BT71A4	N47°02'27.05"	E18°01'41.87"
Budatavai-ülepítő (Balatonalmádi)	BT71A4	N47°02'21.00"	E18°01'38.46"
Buga-szeg (Ordacsehi)	YM08A2	N46°45'59.11"	E17°37'53.42"
Buga-szegi-berek (Fonyód)	XM98C3	N46°45'31.37"	E17°35'57.25"
Buga-szegi-berek (Ordacsehi)	XM98C3	N46°45'46.60"	E17°37'04.13"
Buga-szegi-halastó (Ordacsehi)	YM08A1	N46°45'27.83"	E17°30'15.40"
Büdös-árok (Keszthely)	XM78A1	N46°45'55.66"	E17°15'26.34"
Büdös-gáti-víz (Balatonőszöd)	YM18B4	N46°49'04.29"	E17°48'36.49"
Büdös-gáti-víz (Balatonszemes)	YM18B4	N46°49'12.72"	E17°48'31.76"
Büdös-tó (Tapolca)	XM89C1	N46°54'00.43"	E17°27'16.73"
Cinege-forrás (Balatonendréd)	BS79A1	N46°50'36.65"	E18°01'12.75"
Cinegei-erdő (Siófok)	BS79A3	N46°50'48.51"	E18°01'22.00"
Cinege-lovasmajor (Balatonendréd)	BS79A1	N46°51'05.55"	E18°00'38.23"
Cölömpös-árok (Sávoly)	XM76A2	N46°36'12.42"	E17°14'58.57"
Csapatpihenő (Badacsonytördemic)	XM88C4	N46°47'21.29"	E17°28'37.19"
Csár-sziget-domb (Raposka)	XM89A3	N46°50'44.02"	E17°24'21.97"
Császtai-strand (Révfülöp)	XM98D4	N46°49'22.48"	E17°37'17.45"
Csehi-Nagy-berek (Ordacsehi)	XM98C3	N46°45'49.29"	E17°37'12.47"
Cser-hegy (Tihany)	YM19D3	N46°53'46.35"	E17°52'59.66"
Cseri-oldal (Balatonszárszó)	YM19C3	N46°50'09.46"	E17°52'05.02"
Csicsergő-kikötő (Balatonberény)	XM77D3	N46°42'58.88"	E17°19'47.67"
Csicsergő-sziget (Balatonberény)	XM77D3	N46°42'59.62"	E17°19'55.45"
Csikászói-erdő (Zamárdi)	YM29A4	N46°51'14.52"	E17°56'14.52"
Csillagvár (Balatonszentgyörgy)	XM77C1	N46°40'36.44"	E17°18'24.80"
Csisztai-csatoma (Buzsák)	XM97C2	N46°42'22.24"	E17°33'31.43"
Csisztapuszta (Buzsák)	XM97C2	N46°40'41.40"	E17°33'54.38"
Csóka-kő-patak (Keszthely)	XM77B1	N46°43'34.49"	E17°14'32.40"
Csóka-part (Tihany)	YM19D2	N46°54'06.56"	E17°51'17.49"
Csopak	YN20B1	N46°58'37.39"	E17°55'35.48"
Csorszai-rét (Zánka)	YM09D1	N46°53'30.25"	E17°41'46.17"
Csúcs-hegy (Tihany)	YM19D2	N46°54'41.92"	E17°51'14.69"
Déli-keresztcsatoma (Keszthely)	XM77A2	N46°41'28.84"	E17°13'33.88"
Déli-keresztcsatoma (Sámmellék)	XM67C4	N46°41'08.92"	E17°11'21.02"
Dezső-hegy (Látrány)	YM07D4	N46°44'08.18"	E17°45'41.95"
Diás-strand (Gyenesdiás)	XM78A3	N46°45'35.49"	E17°17'29.44"
Diás-sziget (Keszthely)	XM67C3	N46°40'41.15"	E17°13'49.78"
Diósi-erdő (Balatonszentgyörgy)	XM77C2	N46°41'09.47"	E17°19'24.87"
Diósi-háromszög-rét (Tihany)	YN10C3	N46°55'39.89"	E17°51'37.14"
Diósi-rétek (Tihany)	YN10C1	N46°55'35.86"	E17°51'16.92"
Diszel (Tapolca)	XM99B1	N46°53'13.84"	E17°29'50.04"
Dolomitbánya-mocsár (Örvényes)	YM19B4	N46°54'47.67"	E17°48'37.32"
Dült-erdő (Sáska)	XM80C4	N46°56'44.00"	E17°28'44.69"
Ecséri-templomrom (Révfülöp)	XM99C3	N46°49'52.77"	E17°36'28.17"
Édenkerti-tó (Siófok)	BT70C3	N46°55'24.91"	E18°05'59.21"
Edericsi-patak (Balatonederics)	XM88B3	N46°48'06.75"	E17°23'15.63"

Edericsi-patak mente (Balatonederics)	XM88B1	N46°47'47.82"	E17°23'22.24"
Edericsi-strand (Balatonederics)	XM88A2	N46°47'19.01"	E17°23'11.96"
Eger-víz (Gyulakeszi)	XM89C4	N47°52'23.13"	E17°28'11.32"
Eger-víz (Nemesgulács)	XM89C3	N46°27'32.65"	E17°27'32.98"
Eger-víz (Szigliget)	XM88D1	N46°50'09.25"	E17°28'43.58"
Eger-víz, Diszel (Tapolca)	XM99B1	N46°53'04.85"	E17°29'34.44"
Eger-víz-rét (Szigliget)	XM88D1	N46°48'36.40"	E17°27'30.55"
Égett-berek (Keszthely)	XM67C4	N46°42.00"74	E17°12'41.18"
Egyesített-övesatorna (Keszthely)	XM67D4	N46°42'25.74"	E17°14'12.94"
Egyes-terelőtöltés (Balatonmagyaród)	XM66D2	N46°39'02.80"	E17°12'19.53"
Egyes-terelőtöltés (Zalavár)	XM67C1	N46°40'41.33"	E17°12'23.28"
Endrédi-horgasztó (Balatonendréd)	YM29C2	N46°51'06.45"	E17°58'45.16"
Endrédi-mocsár (Balatonendréd)	YM29C2	N46°51'46.00"	E17°58'50.86"
Endrédi-patak (Balatonendréd)	YM29D1	N46°52'23.04"	E17°59'03.65"
Endrédi-patak (Zamárdi)	YM29D1	N46°53'27.15"	E17°58'52.34"
Érhídi-vízfolyás (Tapolca)	XM89C2	N46°52'18.64"	E17°25'50.63"
Északi-keresztcsatorna (Sármellék)	XM67D1	N46°43'42.06"	E17°11'06.98"
Ezüstpart (Siófok)	BS79B4	N46°54'14.75"	E18°01'37.57"
Ezüstparti-berek (Siófok)	BS79B4	N46°54'25.06"	E18°02'19.90"
Fadórgás (Lesencetomai)	XM89B2	N46°53'48.51"	E17°23'47.76"
Fás-berek (Alsópáhok)	XM67B4	N46°45'49.24"	E17°10'55.01"
Fehér-part (Balatonakarattya)	BT80B4	N46°59'56.55"	E18°10'11.83"
Fehér-parti-berek (Balatonakarattya)	BT80B4	N47°00'09.09"	E18°10'04.69"
Fehér-rét (Keszthely)	XM68C4	N46°45'59.57"	E17°12'19.35"
Fekete-bézsény (Fonyód)	XM97D3	N46°43'07.08"	E17°34'55.13"
Feljáró-égeres (Zamárdi)	YM29D1	N46°53'03.62"	E17°57'55.23"
Felső-Kongó (Szigliget)	XM88B3	N46°48'18.57"	E17°24'58.59"
Fenek-nádas (Keszthely)	XM77B1	N46°42'25.87"	E17°15'22.08"
Fenekpuszta (Keszthely)	XM77B1	N46°42'50.02"	E17°14'48.83"
Fenyős-domb (Tapolca)	XM89D1	N46°53'16.26"	E17°27'35.19"
Fenyvesi-berek (Balatonfenyves)	XM87D3	N46°42'51.01"	E17°28'31.96"
Fonyód	XM97B4	N46°44'56.11"	E17°33'26.77"
Fonyódi-berek (Fonyód)	XM98C1	N46°45'12.46"	E17°35'04.02"
Fonyódi-halastó (Fonyód)	XM98C1	N46°44'42.95"	E17°34'43.98"
Fonyódi-hegy (Fonyód)	XM97B4	N46°44'21.64"	E17°32'30.27"
Fonyódliget (Fonyód)	XM98C3	N46°45'22.73"	E17°35'26.15"
Fonyódliget-i-berek (Fonyód)	XM98C1	N46°45'11.75"	E17°34'43.38"
Fonyódliget-i-horgasztó (Fonyód)	XM98C3	N46°44'41.69"	E17°35'30.53"
Fonyó-rét (Balatonlelle)	YM08A4	N46°46'23.74"	E17°41'04.36"
Fonyó-réti-tó (Balatonlelle)	YM08C2	N46°46'19.13"	E17°41'15.44"
Forgósi-dűlő (Tapolca)	XM99B1	N46°53'39.92"	E17°30'36.89"
Földvári-berek (Balatonföldvár)	YM19C4	N46°51'26.31"	E17°53'17.04"
Földvári-halastó (Balatonföldvár)	YM19C3	N46°50'55.78"	E17°52'57.33"
Földvári-magaspárt (Balatonföldvár)	YM19C4	N46°50'34.44"	E17°51'26.42"
Főnyed	XM76B1	N46°37'46.43"	E17°15'31.10"
Főnyes (Balatonudvari)	YM19B1	N46°53'37.56"	E17°43'33.69"
Fürdőt elepi-berek (Szántód)	YM29A2	N46°51'54.51"	E17°53'59.09"
Füredi-hajóállomás (Balatonfüred)	YN10C4	N46°57'08.35"	E17°53'40.40"
Füredi-öböl (Balatonfüred)	YN10C3	N46°56'10.47"	E17°51'53.34"
Füzes-tó (Látvány)	YM08C3	N46°44'53.39"	E17°44'21.68"

Fűzfői-öböl (Balatonfűzfő)	BT71D1	N47°03'31.99"	E18°02'25.75"
Galamb-sziget (Balatonföldvár)	YM19C4	N46°51'26.35"	E17°52'52.49"
Gejzír-mező (Tihany)	YM19D4	N46°54'05.74"	E17°52'56.02"
Gólyás-berek (Fönved)	XM76B2	N46°38'22.87"	E17°14'48.41"
Gödrös (Tihany)	YN10C3	N46°55'24.40"	E17°52'04.41"
Gróf-rét (Hegymagas)	XM88D2	N46°49'04.80"	E17°26'51.94"
Gubacsi-malom (Lesencetomaj)	XM89A1	N46°51'01.38"	E17°22'48.31"
Gyenesdiás	XM78A4	N46°46'15.06"	E17°17'33.54"
Gyermekváros (Zánka)	YM09A4	N46°52'57.97"	E17°42'32.46"
Gyótai-berek (Sávoly)	XM66C4	N46°36'13.17"	E17°13'29.72"
Gyótai-erdő (Sávoly)	XM76A1	N46°36'28.74"	E17°14'26.77"
Hajdú-berek (Fonyód)	XM98C1	N46°44'41.72"	E17°33'45.23"
Halásztelepi-berek (Fonyód)	XM98C1	N46°45'11.32"	E17°34'13.83"
Halgazdasági-horgászvíz (Balatonlelle)	YM08C4	N46°46'21.74"	E17°44'12.72"
Határ-árok (Balatonalmádi)	BT71A3	N46°00'56.66"	E18°00'29.29"
Határ-belvízcsatorna (Balatonfenyves)	XM87D1	N46°42'48.85"	E17°28'36.19"
Hátí-hegy (Somogy-szentpál)	XM86D4	N46°38'38.82"	E17°27'27.36"
Hegyeskő-öböl (Balatonkeresztúr)	XM77D3	N46°42'52.77"	E17°20'20.24"
Helikon-park (Keszthely)	XM78A1	N46°45'40.28"	E17°14'52.04"
Hétvezér-autóspihenő (Tapolca)	XM99B1	N46°53'48.21"	E17°31'13.66"
Hévíz	XM68C2	N46°47'26.10"	E17°11'03.83"
Hévíz-forrástó (Hévíz)	XM68C2	N46°47'14.49"	E17°11'34.51"
Hévíz-lefolyó (Hévíz)	XM68C2	N46°46'56.18"	E17°11'47.15"
Hévíz-Páhoki-csatorna (Keszthely)	XM68C3	N46°43'55.13"	E17°13'26.17"
Hévíz-Páhoki-csatorna, Fenékpuszta (Keszthely)	XM77B1	N46°42'20.29"	E17°14'16.79"
Hideg-völgy (Siójut)	BS89A2	N46°53'07.92"	E18°06'23.98"
Hideg-völgyi-horgásztó (Siójut)	BS89A2	N46°52'55.23"	E18°06'30.28"
Hídvégi-tó (Nagyrada)	XM66B3	N46°37'29.10"	E17°08'17.83"
Hídvégi-tó (Zalasabar)	XM66B4	N46°38'21.95"	E17°07'51.61"
Hídvégi-tó (Zalavár)	XM66D1	N46°39'33.05"	E17°07'59.27"
Holiday-kemping (Balatonakali)	YM19B1	N46°52'56.48"	E17°46'10.84"
Hollád	XM76D2	N46°38'29.20"	E17°18'23.62"
Honvéd-horgászegyesület (Szigliget)	XM88B3	N46°47'54.23"	E17°24'54.88"
Hullámtelapi-berek (Balatonmárfiafürdő)	XM87D1	N46°42'24.13"	E17°26'11.98"
Hullámtelapi-öböl (Balatonmárfiafürdő)	XM87D1	N46°42'24.86"	E17°26'01.87"
Hunvadi-kikötő (Balatonszemes)	YM18B2	N46°48'52.87"	E17°46'08.48"
Imremajor (Balatonfenyves)	XM97A1	N46°40'48.61"	E17°30'02.67"
Imremajori-csatorna (Fonyód)	XM97A2	N46°41'10.92"	E17°29'46.62"
Imretanya (Tapolca)	XM89C2	N46°51'50.54"	E17°25'56.99"
Ingói-csatorna (Zalavár)	XM67C1	N46°40'12.53"	E17°11'33.84"
Ingói-szivattyútelep (Zalavár)	XM67C1	N46°40'11.23"	E17°11'34.15"
Imrapuszta (Balatonlelle)	YM08C4	N46°46'04.25"	E17°44'11.49"
Ivadcskévelő-tó (Hegyesd)	XM99B4	N46°55'12.62"	E17°31'45.02"
Jamai-patak (Balatonboglár)	YM08A2	N46°46'15.50"	E17°38'12.98"
Jánosvölgyi-erdő (Balatonkeresztúr)	XM77C4	N46°41'06.46"	E17°21'09.43"
Józseftelep (Balatonkeresztúr)	XM87C2	N46°41'56.74"	E17°23'27.81"
Kányavári-sziget (Balatonmagyaród)	XM66C2	N46°36'55.83"	E17°09'57.99"
Kápolnai-szivattyútelep (Szókedencs)	XM76A1	N46°34'49.18"	E17°13'14.64"
Káptalanfüred (Balatonalmádi)	BT71A3	N47°00'35.72"	E18°00'13.73"
Káptalanfüredi-strand (Balatonalmádi)	BT71A3	N47°00'36.17"	E18°00'20.47"

Karika-völgy (Balatonföldvár)	YM19C3	N46°50'26.34"	E17°52'21.82"
Keleti-berek (Balatonmagyaród)	XM66C4	N46°36'29.74"	E17°12'02.44"
Keleti-főcsatoma (Fonyód)	XM97B3	N46°42'51.05"	E17°33'17.90"
Kender-áztató (Balatonkeresztúr)	XM87A2	N46°41'48.10"	E17°23'12.82"
Kenesei-horgászöböl (Balatonkenese)	BT71C4	N47°02'24.83"	E18°04'09.78"
Kerekedi-öböl (Csopak)	YN20B1	N46°58'03.16"	E17°55'30.29"
Kerek-sziget (Badacsonytoma)	XM98B3	N46°48'29.40"	E17°31'21.14"
Kertalja (Balatonszemes)	YM18B2	N46°48'25.71"	E17°46'24.59"
Kertek-köze (Balatonszárszó)	YM19C1	N46°49'40.61"	E17°49'47.54"
Kertész-tó (Látrány)	YM07D4	N46°43'56.64"	E17°44'23.34"
Kertvárosi-mocsár (Fonyód)	XM97B4	N46°43'35.89"	E17°31'49.68"
Keszthelyi-berek (Keszthely)	XM67D4	N46°44'03.88"	E17°13'16.09"
Kétöles-patak (Szigliget)	XM88B3	N46°47'52.08"	E17°24'55.51"
Kétöles-patak mente (Szigliget)	XM88B3	N46°47'55.34"	E17°24'54.92"
Kétöles-patak-torkolata (Szigliget)	XM88B3	N46°47'41.68"	E17°24'50.96"
Kígyós-árok (Balatonszentgyörgy)	XM77A4	N46°41'10.96"	E17°16'55.78"
Kígyós-tó (Lesencetoma)	XM89B3	N46°54'21.28"	E17°23'02.87"
Kis-Balaton (Keszthely)	XM67C3	N46°41'18.26"	E17°13'45.21"
Kis-Balaton (Vörs)	XM77A1	N46°40'45.19"	E17°15'10.87"
Kis-erdő (Tihany)	YM19D4	N46°54'51.62"	E17°52'23.95"
Kis-erdő-tető (Tihany)	YM19D4	N46°54'53.09"	E17°52'33.00"
Kísérleti-kazetta (Badacsonytoma)	XM98B3	N46°48'22.16"	E17°31'25.68"
Kis-hegy (Balatonlelle)	YM08C1	N46°45'20.89"	E17°42'39.43"
Kis-öböl (Tihany)	YM29B2	N46°54'50.83"	E17°53'34.50"
Kis-völgy (Balatonszárszó)	YM19C1	N46°49'34.39"	E17°50'42.14"
Kócsag-kemping (Balatonberény)	XM77D1	N46°42'36.93"	E17°18'02.54"
Kocsmaházi-árok (Balatonszentgyörgy)	XM77C1	N46°41'10.08"	E17°17'00.53"
Komlós-völgy (Szántód)	YM29A2	N46°52'02.11"	E17°55'43.33"
Kongó-rét (Szigliget)	XM88B3	N46°50'10.61"	E17°24'41.87"
Kopaszberki-tó (Szőlősgyörök)	YM07B4	N46°43'19.22"	E17°40'39.59"
Kopasz-hegy (Tihany)	YM19D4	N46°54'05.74"	E17°53'36.50"
Koroknai-vízfolyás (Somogyzentpál)	XM96B2	N46°30'21.53"	E17°29'46.19"
Kotlok (Balatonendréd)	YM29C2	N46°51'47.59"	E17°58'47.59"
Köböl-kút (Nemesgulács)	XM88D4	N46°49'02.37"	E17°28'54.63"
Köcsi-tó (Alsóörs)	YN21C1	N47°00'22.59"	E17°59'49.64"
Köröshegy	YM29A1	N46°50'08.01"	E17°53'55.56"
Köröshegyi-horgásztó (Köröshegy)	YM28B2	N46°49'16.10"	E17°54'02.06"
Köröshegyi-séd (Balatonföldvár)	YM29A1	N46°50'37.24"	E17°53'16.19"
Közégségi-legelő (Balatonfenyves)	XM87D3	N46°41'33.05"	E17°26'11.39"
Közégségi-strand (Csopak)	YN20B3	N46°58'06.02"	E17°56'04.26"
Kundpuszta (Buzsák)	XM97A1	N46°40'31.11"	E17°33'00.45"
Kút-völgy (Balatonszentgyörgy)	XM77C2	N46°41'22.62"	E17°18'21.43"
Kútölgyi-mocsár (Balatonszentgyörgy)	XM77C2	N46°41'28.48"	E17°18'20.62"
Külső-Dörc (Balatonberény)	XM77A2	N46°42'22.27"	E17°16'09.80"
Külső-tó (Tihany)	YM19D4	N46°54'53.35"	E17°52'14.36"
Lábdí-rétek (Szigliget)	XM88D3	N47°47'35.84"	E17°28'12.46"
Látrány	YM08C3	N46°44'52.82"	E17°44'42.80"
Látrányi-puszta (Látrány)	YM18A1	N46°44'31.25"	E17°45'44.36"
Legyező-halastavak (Fonyód)	XM97D2	N46°44'36.23"	E17°34'02.42"
Lellei-berek (Balatonlelle)	YM08D3	N46°46'54.06"	E17°42'46.17"

Lellei-halastavak (Balatonlelle)	YM08C4	N46°46'36.32"	E17°44'27.25"
Lesence-horgászegyesület (Szigliget)	XM88B3	N46°48'05.95"	E17°23'44.40"
Lesenceistván-d: láprét	XM79C2	N46°52'26.16"	E17°21'51.89"
Lesence-nádasmező (Balatonederics)	XM88B3	N46°48'05.68"	E17°23'18.05"
Lesence-patak (Balatonederics)	XM88B3	N46°48'14.56"	E17°24'15.96"
Levendulás (Tihany)	YM19D4	N46°54'33.20"	E17°52'04.39"
Libás (Keszthely)	XM78A1	N46°45'52.97"	E17°16'02.58"
Libás-öböl (Keszthely)	XM78A1	N46°45'49.93"	E17°15'49.59"
Libás-strand (Keszthely)	XM78A1	N46°45'51.96"	E17°16'03.99"
Lovasi-séd (Paloznak)	YN20B3	N46°58'45.57"	E17°56'49.42"
Lovasi-séd-csatoma (Paloznak)	YN20B3	N46°58'47.57"	E17°56'52.27"
Lovasi-tározó (Paloznak)	YN20B3	N46°58'48.58"	E17°56'52.53"
Lúd-gége (Szigliget)	XM88D1	N46°48'25.37"	E17°27'41.14"
Madarasi-dűlő (Siófok)	BS89B2	N46°55'12.70"	E18°05'38.35"
Magyaródi-erdő (Balatonmagyaród)	XM66D1	N46°37'28.61"	E17°11'18.57"
Magyaros-sziget (Balatonmagyaród)	XM66D3	N46°38'05.64"	E17°12'09.88"
Pálkövei-kikötő (Kővágóörs)	XM98D4	N46°49'19.35"	E17°35'47.26"
Malomárok (Tapolca)	XM89C4	N46°52'56.81"	E17°28'57.02"
Malom-tó (Tapolca)	XM89D1	N46°52'53.64"	E17°26'28.63"
Marcali-legelő (Marcali)	XM86C2	N46°35'55.22"	E17°26'02.62"
Máriaasszony-sziget (Vörs)	XM77A3	N46°40'41.47"	E17°15'25.01"
Marjai-stégek (Badacsonyörs)	XM98B3	N46°48'11.41"	E17°32'28.32"
Marót-völgyi-csatoma (Szegerdő)	XM76B3	N46°38'00.10"	E17°15'49.29"
Marót-völgyi-csatoma (Vörs)	XM77A1	N46°39'46.18"	E17°15'05.61"
Martonosi-láp (Táska)	XM96B4	N46°38'44.07"	E17°30'59.17"
Mihályháza (Balatongyörök)	XM88A2	N46°46'36.22"	E17°22.27"16
Nádasmező-árok (Balatonederics)	XM88B1	N46°48'05.40"	E17°23'17.94"
Nádasmező-kifolyó (Balatonederics)	XM88B1	N46°48'05.07"	E17°23'16.12"
Nádas-tó (Badacsonytomaj)	XM98B1	N46°48'26.99"	E17°31'12.36"
Nagyasszonyi-erdő (Balatonszárszó)	YM18D4	N46°48'53.51"	E17°51'41.57"
Nagy-berek (Balatonboglár)	YM08A2	N46°46'09.49"	E17°38'46.96"
Nagyberek-i-fehérvíz-láp (Táska)	XM96B2	N46°39'03.21"	E17°30'07.15"
Nagy-erdő (Sávoly)	XM76A1	N46°34'36.54"	E17°14'28.34"
Nekota (Somogyzentpál)	XM96B2	N46°39'03.45"	E17°30'00.07"
Nekotai-rét (Somogyzentpál)	XM96B2	N46°38'40.72"	E17°29'47.10"
Nemesgulács	XM89C3	N46°50'01.09"	E17°29'03.59"
Nyáros-tó (Tapolca)	XM99B2	N46°54'57.12"	E17°29'45.58"
Nyársas-hegy (Tihany)	YM19D4	N46°54'41.51"	E17°53'25.96"
Nyugati-berek (Balatonberény)	XM77A4	N46°42'14.77"	E17°16'33.89"
Nyugati-főcsatorna (Balatonfenyves)	XM87C2	N46°42'15.48"	E17°29'09.40"
Nyugati-övcsatoma (Balatonfenyves)	XM87C3	N46°39'39.78"	E17°28'11.68"
Nyugati-övcsatoma (Balatonkeresztúr)	XM87A2	N46°41'18.54"	E17°23'14.06"
Nyugati-övcsatoma (Balatonmáriafürdő)	XM87B1	N46°42'17.30"	E17°22'53.28"
Nyugati-övcsatoma (Kéthely)	XM87A3	N46°39'54.06"	E17°24'56.28"
Nyugati-övcsatoma (Somogyzentpál)	XM87C3	N46°39'25.84"	E17°25'59.73"
Olajipari-horgásztanya (Keszthely)	XM77B1	N46°43'31.50"	E17°14'37.59"
Ordacsehi	XM97D4	N46°44'29.96"	E17°37'30.56"
Ordai-berek (Ordacsehi)	XM98C3	N46°44'57.48"	E17°36'31.90"
Óvár (Tihany)	YN10C3	N46°55'10.05"	E17°53'02.10"
Öreg-hegy (Balatonalmádi)	YN21C1	N47°02'03.66"	E18°00'21.27"

Öreg-hegy (Balatonendréd)	YM29C1	N46°50'45.82"	E17°59'16.50"
Öreg-hegy (Balatonszabadi)	BS89B4	N46°54'41.38"	E18°09'28.09"
Öreg-park (Balatonalmádi)	BT71A4	N47°01'41.35"	E18°01'10.91"
Öreg-tó (Ordacsehi)	XM98C3	N46°44'58.20"	E17°36'14.62"
Örvényesi-strand (Örvényes)	YM19B4	N46°54'37.69"	E17°49'34.96"
Őszödi-alsóberek (Balatonőszöd)	YM18B3	N46°48'32.99"	E17°48'41.25"
Őszödi-berek (Balatonőszöd)	YM18B4	N46°49'09.23"	E17°48'09.49"
Őszödi-kistó (Balatonőszöd)	YM18B3	N46°48'47.18"	E17°48'23.99"
Pálkővei-kikötő (Kővágóörs)	XM98D4	N46°49'17.19"	E17°35'50.63"
Pálkővei-kőbánya (Kővágóörs)	XM98D4	N46°49'19.35"	E17°35'47.26"
Pálmajor (Balatonfenyves)	XM87C3	N46°39'42.20"	E17°27'46.19"
Paloznak	YN20B4	N46°58'58.50"	E17°56'29.42"
Pap-erdő (Köröshegy)	YM29A3	N46°50'32.32"	E17°55'29.87"
Papkutapuszta (Siófok)	BS79C2	N46°52'20.00"	E18°02'47.94"
Park-kemping (Vonyarcvashegy)	XM78C3	N46°45'04.17"	E17°41'34.85"
Part-fő (Balatonkenese)	BT71C4	N47°02'08.68"	E18°05'40.75"
Parti-berek (Balatonmáriafürdő)	XM87B3	N46°42'17.00"	E17°23'50.77"
Parti-sétány (Balatonfüred)	YN20A2	N46°57'16.47"	E17°53'48.61"
Parti-utcai-kistó (Balatonmáriafürdő)	XM87B3	N46°42'17.00"	E17°23'46.30"
Patacsi-rét (Szigliget)	XM88D3	N46°48'25.68"	E17°27'36.52"
Pendzsó (Balatonőszöd)	YM18B4	N46°48'46.67"	E17°48'20.29"
Petendi-domb (Balatonendréd)	YM29C2	N46°51'40.77"	E17°58'54.20"
Pirosceser (Lesencetomaj)	XM89A3	N46°51'08.56"	E17°24'05.46"
Pogány-völgyi-víz (Fonyód)	XM97D2	N46°44'10.10"	E17°33'55.92"
Pokol-tó (Tapolca)	XM99B2	N46°55'06.58"	E17°29'31.15"
Polgár-rét (Balatonberény)	XM77A4	N46°41'59.01"	E17°17'14.23"
Polgártelep (Balatonkeresztúr)	XM87A4	N46°41'56.24"	E17°23'26.84"
Polgártelipi-mocsár (Balatonkeresztúr)	XM87A4	N46°41'51.79"	E17°25'14.67"
Pörös-árok (Vörs)	XM77A2	N46°41'19.90"	E17°16'08.02"
Pusztatorony (Balatonszabadi)	BT80A1	N46°55'02.16"	E18°08'01.66"
Rádpuszta (Balatonlelle)	YM18A2	N46°46'17.55"	E17°45'49.83"
Raposkai-mellékág (Raposka)	XM89A3	N46°50'59.54"	E17°25'16.88"
Révfülp	XM98D4	N46°49'47.98"	E17°37'37.61"
Révházi-dűlő (Balatonberény)	XM77D1	N46°42'12.62"	E17°17'40.28"
Révházi-szennyvíztelep (Balatonberény)	XM77D1	N46°42'19.82"	E17°17'52.07"
Rigó-csatorna (Balatonfenyves)	XM87D3	N46°41'42.16"	E17°29'23.48"
Rigóháza (Balatonfenyves)	XM97A1	N46°39'39.20"	E17°28'39.20"
Riviéra-kemping (Alsóörs)	YN20D2	N46°59'18.58"	E17°59'09.90"
Rónai-berek (Buzsák)	XM97A4	N46°41'08.76"	E17°33'17.49"
Rózsa-hegy (Balatonendréd)	YM29C1	N46°49'14.00"	E17°57'19.66"
Sáfránykert (Paloznak)	YN20B3	N46°58'38.20"	E17°56'06.41"
Ságvári-kiserdő (Ságvár)	BS79C4	N46°51'20.83"	E18°05'21.06"
Sajkod (Tihany)	YM19D2	N46°54'44.98"	E17°50'53.56"
Sándortelipi-csatorna (Fonyód)	XM98C1	N46°44'30.94"	E17°33'40.49"
Sári-erdő (Kéthely)	XM86B4	N46°38'83.87"	E17°25'10.94"
Sári-mezei-tó (Kéthely)	XM86B2	N46°39'25.39"	E17°23'05.43"
Sásos-berek (Buzsák)	XM97B3	N46°42'30.91"	E17°31'37.30"
Sebron (Tapolca)	XM89A4	N46°52'27.75"	E17°24'35.12"
Sinai-hegy (Szőlősgyörök)	YM07D2	N46°48'46.67"	E17°48'20.29"
Sió-csatorna (Siófok)	BS79D2	N46°53'36.00"	E18°03'53.65"

Siófok	BS79D2	N46°54'14.49"	E18°03'10.49"
Siófoki-kikötő (Siófok)	BS79B4	N46°54'33.85"	E18°02'44.45"
Sípos-hegy (Fonyód)	XM97B4	N46°44'38.44"	E17°33'02.28"
Sósi-erdő (Szegerdő)	XM76B3	N46°37'50.30"	E17°17'22.14"
Sós-tó (Siófok)	BT80A1	N46°56'08.87"	E18°08'02.18"
Sűrű-harasz (Tapolca)	XM89D1	N46°53'37.54"	E17°26'20.46"
Szabadi-berek (Siófok)	BT70C3	N46°55'54.38"	E18°06'48.97"
Szákoló-horgászó (Balatonőszöd)	YM18B4	N46°49'18.40"	E17°48'31.61"
Számár-kő (Zamárdi)	YM29B3	N46°52'28.36"	E17°55'58.36"
Szántód	YM29A2	N46°51'53.67"	E17°54'15.30"
Szántódi-berek (Szántód)	YM29B1	N46°52'28.44"	E17°54'46.98"
Szántódi-rév (Szántód)	YM29B1	N46°52'47.25"	E17°54'06.14"
Szántódpuszt (Szántód)	YM29A2	N46°51'56.33"	E17°54'56.55"
Szarkádi-erdő (Tihany)	YM19D3	N46°53'31.40"	E17°52'31.44"
Szarkádi-horgásztanya (Tihany)	YM19D3	N46°53'50.17"	E17°51'49.81"
Szarka-hegy (Balatonőszöd)	YM18B3	N46°47'26.36"	E17°47'59.84"
Szarka-rétek (Látrány)	YM08C3	N46°45'12.17"	E17°45'16.48"
Szárszói-berek (Balatonszárszó)	YM19C1	N46°50'06.99"	E17°50'08.09"
Szarvasmalom (Tapolca)	XM89C4	N46°52'55.96"	E17°28'59.42"
Szarvasmalom-tó (Tapolca)	XM89C4	N46°52'55.51"	E17°28'59.74"
Szekér-kút-i-mocsár (Balatonfüred)	YN10C3	N46°56'36.18"	E17°51'58.91"
Széki-rét, Balatonkiliti (Siófok)	BS79D1	N46°52'06.19"	E18°04'22.92"
Szemesei-berek (Balatonszemes)	YM18B2	N46°48'33.14"	E17°45'49.82"
Szent György-csatorna (Fonyód)	XM97D2	N46°44'28.83"	E17°33'40.76"
Szent György-horgászó (Fonyód)	XM97D2	N46°44'27'32"	E17°33'58.48"
Szent János-forrás (Gyenesdiás)	XM78A4	N46°46'00.33"	E17°18'02.98"
Szent László-árok (Keszthely)	XM78A1	N46°45'58.80"	E17°16'11.64"
Szent Mihály-domb (Vonyarcvashegy)	XM78C1	N46°45'09.72"	E17°19'56.99"
Szent Miklós-forrás (Balatongyörök)	XM78D4	N46°48'58.94"	E17°19'18.20"
Szent-kút, Malom-tó (Tapolca)	XM89D1	N46°52'51.87"	E17°26'26.79"
Szentszéki-berek (Balatonfenyves)	XM87C3	N46°40'22.77"	E17°27'30.68"
Szép-kilátó (Balatongyörök)	XM88A2	N46°46'12.47"	E17°21'44.09"
Sziget (Keszthely)	XM67C4	N46°42'33.52"	E17°13'20.97"
Szigliget	XM88D1	N46°48'06.46"	E17°26'02.23"
Szigliget-hajóállomás (Szigliget)	XM88C2	N46°47'06.46"	E17°26'38.87"
Szigligeti-vár (Szigliget)	XM88D1	N46°48'18.44"	E17°26'10.82"
Szilosi-tavak (Kéthely)	XM87A3	N46°39'38.77"	E17°23'35.52"
Szőlősgyörök	YM07B3	N46°42'38.05"	E17°40'28.99"
Szőlőskislaki-malomtó (Balatonboglár)	YM07B4	N46°44'21.92"	E17°39'54.54"
Szőlőtelepi-berek (Balatonmáriafürdő)	XM87D1	N46°42'15.05"	E17°24'06.20"
Szűnyog-utcai-horgásztanya (Balatonalmádi)	BT71A4	N47°02'22.98"	E18°01'40.22"
Szükség-csatorna (Balatonboglár)	YM08A2	N46°46'02.60"	E17°37'34.85"
Tapolca	XM89D1	N46°53'01.71"	E17°26'13.55"
Tapolcai-parkerdő (Tapolca)	XM89B4	N46°55'01.52"	E17°24'01.41"
Tapolca-patak (Raposka)	XM89A3	N46°51'00.98"	E17°25'18.99"
Tapolca-patak (Szigliget)	XM88B3	N46°48'26.26"	E17°25'45.15"
Tapolca-patak (Tapolca)	XM89D1	N46°52'38.65"	E17°26'27.25"
Tapolca-patak, Hatosi-dűlő (Tapolca)	XM89C2	N46°51'47.84"	E17°25'59.21"
Téglagyári-tó (Balatonszentgyörgy)	XM77C1	N46°40'28.63"	E17°18'30.33"
Téglagyári-tó (Tapolca)	XM89C1	N46°51'09.43"	E17°26'01.16"

Tettes-patak (Balatonszemes)	YM08D3	N46°48'04.51"	E17°44'44.84"
Tettes-patak (Látrány)	YM18A2	N46°44'48.39"	E17°45'59.36"
Tihany	YM19D4	N46°54'47.11"	E17°53'16.38"
Tihanyi-rév (Tihany)	YM19D3	N46°53'18.33"	E17°53'32.76"
Tobruk (Balatonfűzfő)	BT71B3	N47°30'33.46"	E18°01'44.91"
Tobruki-öböl (Balatonfűzfő)	BT71B3	N47°03'28.64"	E18°01'59.34"
Tóközi-alsóberek (Zamárdi)	YM29D1	N46°52'41.33"	E17°59'01.44"
Tóközi-berek (Zamárdi)	YM29D1	N46°52'59.36"	E17°59'03.21"
Tóközi-csatorna (Zamárdi)	YM29D1	N46°52'59.57"	E17°58'49.73"
Tóközi-kistó (Zamárdi)	YM29D1	N46°53'00.01"	E17°58'49.40"
Tóközpuszta (Zamárdi)	YM29D1	N46°52'44.87"	E17°59'28.20"
Tóközpusztai-mocsárét (Zamárdi)	YM29D3	N46°52'33.46"	E17°59'14.86"
Tomaji-öböl (Badacsonytomaj)	XM98B3	N46°48'22.11"	E17°31'22.88"
Tomaji-strand (Badacsonytomaj)	XM98B1	N46°47'53.43"	E17°31'00.02"
Tornácos-étterem (Balatonberény)	XM77D1	N46°42'19.59"	E17°17'21.84"
Torzsa-rét (Balatonszentgyörgy)	XM77A4	N46°41'39.30"	E17°16'05.65"
Törekihegy (Siófok)	BS79B1	N46°51'53.02"	E18°01'10.69"
Töreki-láp (Siófok)	BS79B1	N46°53'17.28"	E17°59'58.59"
Töreki-tavak (Siófok)	BS79B1	N46°52'19.38"	E18°00'19.36"
Tőzeg-tó (Raposka)	XM89A3	N46°51'21.17"	E17°25'11.42"
Tőzegűz-tó (Fonyód)	XM97B4	N46°43'37.31"	E17°31'53.96"
Újlaki-hegy (Balatonújlak)	XM87A1	N46°39'24.23"	E17°21'58.39"
Új-sziget (Balatonberény)	XM77D1	N46°43'01.73"	E17°19'32.56"
Úszói-berek (Balatonlelle)	YM08A4	N46°46'36.81"	E17°41'05.61"
Üdülőfalu (Zamárdi)	YM29D1	N46°53'09.90"	E17°58'20.86"
Vár-domb (Balatonboglár)	YM08A2	N46°46'47.96"	E17°39'38.46"
Varjúvári-erdő (Szőlád)	YM18D3	N46°48'02.57"	E17°51'47.09"
Vasúmenti-vízállás (Keszthely)	XM78A1	N46°45'13.56"	E17°14'41.13"
VEHE-horgászcsónak (Alsóörs)	YN20D4	N46°59'55.58"	E17°59'49.51"
VEHE-horgásztanya (Alsóörs)	YN20D4	N46°59'55.58"	E17°59'49.51"
Védenki-erdő (Zalahaláp)	XN80C1	N46°56'06.70"	E17°26'18.95"
Vérkút (Zánka)	YM09C2	N46°52'30.09"	E17°41'46.91"
Vérkúti-csatoma (Zánka)	YM09A4	N46°52'31.09"	E17°41'46.90"
Vérkúti-horgásztég (Zánka)	YM09A4	N46°52'29.20"	E17°41'46.71"
Világos-patak (Lesencetomaj)	XM89A3	N46°51'05.02"	E17°24'03.13"
Vírusztelep (Balatonszepezd)	YM09A4	N46°51'56.36"	E17°40'39.56"
Víz	YM17B1	N46°43'55.85"	E17°47'01.43"
Viszlói-erdő (Tapolca)	XM89B4	N46°55'38.95"	E17°24'53.54"
Viszló-völgy (Tapolca)	XM89B4	N46°54'50.65"	E17°24'53.54"
Vízház (Balatonfenyves)	XM87D3	N46°42'28.63"	E17°28'50.06"
Vörösberény (Balatonalmádi)	BT71A4	N47°02'29.25"	E18°00'40.52"
Vörösberényi-séd (Balatonalmádi)	BT71A4	N47°02'20.87"	E18°01'37.66"
Vörs	XM77A3	N46°39'45.32"	E17°16'14.06"
Vörsi-berek (Vörs)	XM77A1	N46°41'17.02"	E17°15'59.25"
Vörsi-erdő (Vörs)	XM76B2	N46°38'50.25"	E17°15'35.57"
Vörsi-halastó (Vörs)	XM77A3	N46°40'13.09"	E17°16'49.99"
Vörsi-víz (Vörs)	XM67C3	N46°39'50.79"	E17°13'32.80"
Wesselényi-strand (Balatonalmádi)	BT71A4	N47°01'38.71"	E18°01'11.52"
Zagytér-csatorna (Vonyarcvashegy)	XM78C1	N46°45'12.05"	E17°19'41.20"
Zala (Keszthely)	XM77A2	N46°42'11.86"	E17°15'33.06"

Zala (Zalavár)	XM66B4	N46°40'18.34"	E17°07'46.83"
Zala, Diás-sziget (Keszthely)	XM77A1	N46°40'38.38"	E17°13'51.87"
Zala, Zala-híd (Keszthely)	XM77A4	N46°42'07.70"	E17°15'31.79"
Zalahaláp	XM89D2	N46°54'51.95"	E17°27'32.47"
Zalakomár	XM65D1	N46°32'14.11"	E17°10'50.66"
Zala-Somogyi-határárok (Vörs)	XM66D4	N46°39'20.13"	E17°15'24.23"
Zala-torok (Balatonszentgyörgy)	XM77B3	N46°42'15.15"	E17°15'51.63"
Zalavár	XM67A3	N46°40'07.74"	E17°09'31.05"
Zalavári-erdő (Zalavár)	XM66B4	N46°39'08.78"	E17°10'18.90"
Zalavári-víz (Zalavár)	XM67C3	N46°40'01.17"	E17°13'07.84"
Zamárdi	YM29B3	N46°53'03.13"	E17°57'36.28"
Zamárdi-berek (Zamárdi)	YM29B1	N46°53'20.78"	E17°41'06.94"
Zánka	YN09A4	N46°52'30.35"	E17°57'28.49"
Zardavári-berek (Ordacsehi)	XM98C3	N46°45'28.70"	E17°37'02.74"
Zimányi-sziget (Balatonmagyaród)	XM66D4	N46°38'18.11"	E17°11'48.11"
Zsidó-rét (Balatonkeresztúr)	XM87A2	N47°41'53.03"	E17°22'50.59"
Zsidó-réti-tó (Balatonkeresztúr)	XM87A2	N47°41'51.85"	E17°22'45.92"

Névmutató

A névmutató a jelenleg érvényesnek elfogadott, dőlt betűkkel írt fajnevek mellett, tartalmazza a szinonim, valamint egyéb okból érvénytelen neveket. A félkövér számok mutatják a fajok jellemzését tartalmazó oldalt.

- Ablepharus kitaibelii fitzingeri*, 11, 12, 13, 26, **161**, 163
Ablepharus pannonicus, 10, 13
Alpesi göte, 11, 12, 16, 39, **51**, 52, 53
Anguis fragilis colchicus, 26, 165, **168**, 169
Anguis fragilis fragilis, 13, 164, **165**, 166
Bakonyi álteknős, 9
Balkáni víziteknős, 26, 135, 141, **143**
Barna ásóbéka, 9, 16, 68, **69**, 70
Barna varangy, 9, 13, **73**, 74
Bombina bombina, 17, 31, **57**, 58
Bombina bombina var. *viridis*, **63**
Bombina variegata, 11, 12, 17, 38, **63**, 64, 67
Bombinator pachypus, 10, 51
Bufo bufo, 11, 13, **73**, 74
Bufo viridis, 11, 82, **84**, 85
Coluber caspius, 11
Coronella austriaca austriaca, **175**, 176, 181
Dunai tarajosgöte, 17, 26, **46**, 49
Elaphe longissima longissima, 171
Elaphe longissima var. subgrisea, 171
Eleveniszülő gyík, 10
Emys orbicularis, 8, 9, 16, **133**, 134, 135, 137
Erdei béka, 13, 33, **100**, 101, 102, 109
Erdei sikló, 170, **171**, 172
Fali gyík, 13, 156, **157**, 158
Foltos szalamandra, 26, **38**, 39
Fürge gyík, 9, 142, **143**, 144
Gyepi béka, 9
Haragos sikló, 10, 171
Hyla arborea, **89**, 90, 95
Ichthyosaura alpestris, **51**, 52, 55
Kavicsfogú álteknős, 8
Kecskebéka, 9, 14, 15, **112**, 110, 114,
Kékpettyes lábatlangyík, 26, 162, 165, **168**, 169
Keresztes vipera, 10, 11, 16, 26, 192, **193**
Kis tavibéka, 26, 124, 128, **130**, 131
Kockás sikló, 12, 15, **187**, 189, 191
Közönséges lábatlangyík, 9, 164, **165**, 166
Lacerta agilis, 11, 142, **143**, 144
Lacerta agilis var. *rubra*, 143
Lacerta viridis, **149**, 151, 155
Lacerta vivipara, 10, 11
Lissotriton vulgaris, 39, **41**, 47
Magyar gyík, 10, 13, 17
Mauremys rivulata, 26, 141, **143**
Mesotriton alpestris, 16, 51
Mocsári béka, 12, 14, 16, 96, **98**, 99
Mocsári teknős, 8, 9, 16, **133**, 134, 135, 137
Molge alpestris, 10, 11, 51
Nagy tavibéka, **124**, 125, 127, 130
Natrix natrix natrix, 12, 177, **178**, 179, 182
Natrix natrix var. *persa*, **178**, **187**
Natrix tessellata, 12, 15, **187**, 189, 191
Pannongyík, 10, 11, 12, 26, **161**, 163
Pelobates fuscus, 11, 12, 16, 68, **69**, 70
Pelophylax kl. *esculentus*, 110, **112**, 114, 124, 130
Pelophylax lessonae, 26, 124, 128, **130**, 131
Pelophylax ridibundus, **124**, 125, 127, 130
Pettyes göte, **39**, 41
Placochelys placodonta, 8
Podarcis muralis, 156, **157**, 158
Rana arvalis, 12, 14, **98**, 99, 96
Rana arvalis wolterstorffii, 98
Rana dalmatina, 11, 13, **100**, 101, 102, 109
Rana esculenta, 13, 14, 15, 112
Rana lessonae, 14, 130
Rana ridibunda, 14, 124
Rana temporaria, 11, 13
Rézsikló, **175**, 176, 181
Salamandra salamandra, 11, 26, **38**
Sárgafülű ékszerteknős, 26, 138, **140**
Sárgahasú unka, 10, 11, 12, 17, 38, **63**, 64, 67
Senonemys sümegeiensis, 8, 9
Sümegei teknős, 8, 9
Tarajosgöte, 26
Törekeny gyík, 12, 13, **165**
Trachemys scripta elegans, 26, **139**
Trachemys scripta scripta, 26, 138, **140**
Triturus alpestris, 11, 12, 16, 51
Triturus alpestris bakonyiensis, 51
Triturus carniflex, 17
Triturus dobrogicus, 17, 26, **46**, 48, 49
Triturus vulgaris, 39
Vipera berus, 10, 11, 16, 26, 192, **193**
Vízisikló, 12, **177**, 179, 182
Vörösfülű ékszerteknős, 26, 135, **139**
Vöröshasú unka, 17, 32, 56, **57**, 58
Zamenis gemonensis, 10
Zamenis longissimus, 11, 170, **171**, 172
Zöld gyík, **149**, 151, 155
Zöld levelibéka, **89**, 90, 95
Zöld varangy, 9, 22, **84**, 85

A szerző rövid szakmai életrajza

Születési hely, idő: Kisterenye, 1932. március 31.

Tanulmányok: Pedagógiai Főiskola (Eger), József Attila Tudományegyetem (Szeged)

Főbb munkahelyek: Biológia-földrajz szakos tanár: Tard (1953-1959), Hejőbába (1959-1969). Biológus muzeológus-múzeumigazgató: Bakonyi Természettudományi Múzeum, Zirc (1970-1991). Az igazgatói munkakör és a szakmai tevékenység mellett, „A Bakony természeti képe” kutatóprogram szervezése. 1992-től nyugdíjas „magánkutató”.

Szakterület: Kétszárnyúak (Diptera), szitakötők (Odonata). Mellettük inkább csak hobby szinten a kétéltűek és hüllők (Amphibia, Reptilia). A kétszárnyúakon belül elsősorban a csípőszúnyogok (Culicidae), a pöszörlegyek (Bombyliidae), a zengőlegyek (Syrphidae) és a fürkészlegyek (Tachinidae) kutatása.

Fő kutatási terület: A Bakony-vidék és a Balaton-medence. Hazai nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek, természetvédelmi és egyéb területek feltárásában való aktív részvétel. Jelentősebb külföldi gyűjtőutak (saját költségen): Kaukázus (1979), Délnyugat-Bulgária (1982), Kelet-Tirol (1992-1993), Svájc (1993-2000 között évente), Törökország (1984).

Publikációs tevékenység: 18 önálló monográfia-jellegű kötet (melyből öt a Bakony-vidékkel foglalkozik), 250 szakmai publikáció, továbbá mintegy 300 ismeretterjesztő cikk. Zirc, 2015. október 14.

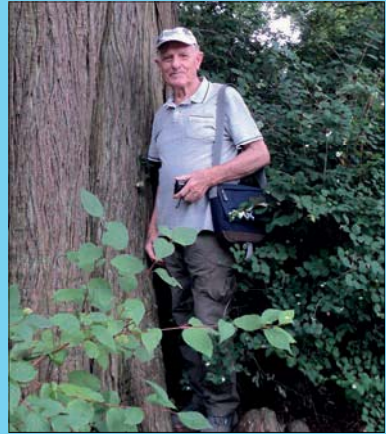
Dr. Tóth Sándor

H-8420 Zirc, Széchenyi u. 2.

E-mail: flycatcher@vnet.hu

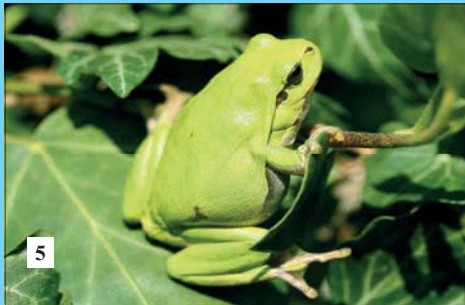
Tóth Sándor „A Bakony természeti képe” program keretében megjelent monográfia jellegű kötetei:

1. A Bakony hegység szitakötő faunája (Insecta: Odonata) – 1980
2. A Bakonyvidék zengőlegy faunája (Diptera: Syrphidae) – 2001
3. A Bakonyvidék csípőszúnyog-faunája (Diptera: Culicidae) – 2006
4. A Bakonyvidék és a Balaton-medence szitakötő-faunája (Odonata) – 2005
5. A Bakonyvidék fürkészlegy faunája (Diptera: Tachinidae) – 2012

Dr. Tóth Sándor (2015)

1. Barna varangy (*Bufo bufo*), 2. Kockás sikló (*Natrix tessellata*), 3. Erdei béka (*Rana dalmatina*), 4. Zöld gyík (*Lacerta viridis*) nőstény, 5. Zöld levelibéka (*Hyla arborea*), 6. Mocsári teknős (*Emys orbicularis*), 7. Pettyes göte (*Lissotriton vulgaris*), 8. Kékpettyes lábatlangyík (*Anguis fragilis colchicus*)